TÜRK MEDENİ KANUNU

AİLE HUKUKU ŞERHİ

Vesayetin Yürütülmesi
Vesayetin Sona Ermesi

MADDE 438–494

CİLT
VI

Av. Aydın AYDAR · Av. Murat AYDAR · Av. Eren AYDAR

TÜRK MEDENİ KANUNU

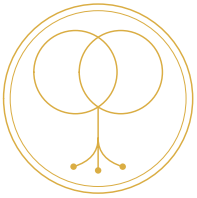
Aile Hukuku *Şerhi*

Cilt VI

Av. Aydın AYDAR

1962 yılında doğdu. 1986 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun oldu; 1988'den bu yana İstanbul Barosuna kayıtlı olarak avukatlık yapmaktadır. Meslek hayatının ilk döneminde bankacılık ve holding şirketlerinde uzun yıllar hukuk müşavirliği ve hukuk direktörlüğü görevlerinde bulundu. 1999 yılında kendi avukatlık ofisini kurarak çalışmalarını aile hukukuna, özellikle boşanma davalarına yöneltti. Otuz yılı aşkın süredir anlaşmalı ve çekişmeli boşanma, nafaka, velayet ve mal rejiminin tasfiyesine ilişkin davalar yürütmektedir. *Boşanma Avukatı Aydın Aydar'ın Anıları* ve *Anlaşmalı Boşanma Davası* adlı kitapların yazarıdır.

Av. Aydın Aydar'ın diğer eserleri: *Boşanma Avukatı Aydın Aydar'ın Anıları* · *Anlaşmalı Boşanma Davası*

TÜRK MEDENİ KANUNU

Aile Hukuku

Şerhi

Madde Metni · Gerekçe · Açıklamalar
Yargıtay ve Anayasa Mahkemesi Kararları

CİLT VI

Madde 438–494

Sayfa 3557–4082

Av. Aydın AYDAR

Av. Murat AYDAR

Av. Eren AYDAR

[YAYINEVİ]

İstanbul · 2026

ESERİN PLANI

I — CİLT I · MADDE 118–184
Evlenme · Boşanma

II — CİLT II · MADDE 185–281
Evliliğin Genel Hükümleri · Eşler Arasındaki Mal Rejimi

III — CİLT III · MADDE 282–334
Soybağının Kurulması · Evlât Edinme · Soybağının Hükümleri

IV — CİLT IV · MADDE 335–395
Velâyet · Çocuk Malları · Aile

V — CİLT V · MADDE 396–437
Vesayet Düzeni · Kısıtlama · Vasinin Atanması

VI — CİLT VI · MADDE 438–494 · BU CİLT
Vesayetin Yürütülmesi · Vesayetin Sona Ermesi

Türk Medeni Kanunu Aile Hukuku Şerhi — Cilt VI (m. 438–494)
Av. Aydın Aydar · Av. Murat Aydar · Av. Eren Aydar

© 2026, Yazarlar. Bu eserin tüm yayın hakları yazarlarına aittir. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca, kaynak gösterilerek yapılacak kısa alıntılar dışında eserin tamamı ya da bir bölümü, yazarların yazılı izni olmaksızın hiçbir yöntemle çoğaltılamaz, basılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

Elektronik sürüm Ekim 2026
İnternet avukataydinaydar.com

Eserde mevzuat ve içtihat 23 Ekim 2026 tarihi itibarıyla dikkate alınmıştır. Kanun adı belirtilmeden anılan maddeler 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na aittir.

Bu eser genel bilgi verme amacı taşır; somut uyuşmazlıklarda hukuki danışmanlığın yerini tutmaz.

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR xv

ESERİN KULLANIMI xvii

İKİNCİ KİTAP · AİLE HUKUKU 3557

ÜÇÜNCÜ KISIM · VESAYET 3559

BİRİNCİ AYIRIM · VASİNİN GÖREVLERİ 3561

Madde 438 · Defter tutma 3563
- I. Genel Olarak 3565
- II. Defterin Tutulma Zamanı ve Defteri Tutanlar 3566
- III. Defteri İsteyecek Makam 3567
- IV. Vesayet Altındaki Kişinin Hazır Bulunması 3567
- V. Resmî Defter 3568
- VI. Defter ve Vasinin Sorumluluğu 3568
- VII. Kanun Yolu 3569
- ◆ *İçtihatlar* 3569

Madde 439 · Değerli şeylerin saklanması 3575
- I. Genel Olarak 3576
- II. Saklanacak Şeyler 3577
- III. Malvarlığının Yönetimi Bakımından Sakınca Koşulu 3577
- IV. Vesayet Makamının Gözetimi 3578
- V. Defter, Taşınırların Satılması ve Paraların Yatırılması 3578
- VI. İtiraz Yolu ve Vasinin Sorumluluğu 3579
- ◆ *İçtihatlar* 3579

Madde 440 · Taşınırların satılması 3582
- I. Genel Olarak 3584
- II. Satışın Koşulu: Vesayet Altındaki Kişinin Menfaati 3584
- III. Satışın Biçimi: Açık Artırma ve Pazarlık 3585
- IV. Özel Değer Taşıyan Şeyler 3585
- V. Vesayet Makamının İzni ve İtiraz Yolu 3586
- VI. Velayet Altındaki Çocuğun Taşınırları 3586
- ◆ *İçtihatlar* 3587

Madde 441 · Paraların yatırılması 3590
- I. Genel Olarak 3592
- II. Yatırılacak Paralar 3593
- III. Yatırım Biçimi: Millî Banka veya Hazine Menkul Kıymeti 3593
- IV. Geciktirmenin Sonucu: Faiz Kaybı 3594
- V. Vesayet Organlarının ve Devletin Sorumluluğu 3594

VI. Paraların Kullanılması ve İtiraz Yolu ... 3594
◆ *İçtihatlar* ... 3595

Madde 442 · Yatırımların dönüştürülmesi ... 3598
I. Genel Olarak ... 3599
II. Dönüştürülecek Yatırımlar ... 3600
III. Dönüştürmenin Zamanı ve Menfaat Ölçütü ... 3600
IV. Paraların Yatırılmasıyla İlişkisi ... 3601
V. İzin, Özen ve Sorumluluk ... 3601
VI. Kanun Yolu ... 3602
◆ *İçtihatlar* ... 3602

Madde 443 · Ticarî ve sınaî işletmeler ... 3604
I. Genel Olarak ... 3605
II. Kapsam: Ticarî, Sınaî veya Benzeri İşletme ... 3606
III. Vesayet Makamının Talimatı: Devam veya Tasfiye ... 3607
IV. Denetim Makamının İzni ve Olağan Yönetim Sınırı ... 3607
V. Meslek veya Sanat İzni ... 3607
VI. Sorumluluk ve İtiraz Yolu ... 3608
◆ *İçtihatlar* ... 3608

Madde 444 · Taşınmazların satılması ... 3611
I. Genel Olarak ... 3613
II. Satışın Koşulu: Menfaat ve Vesayet Makamının Talimatı ... 3614
III. Açık Artırma ve İhalenin Onanması ... 3614
IV. Pazarlıkla Satış: Denetim Makamının Yetkisi ... 3615
V. Vasinin Katılımı ve Temsil ... 3615
VI. Velayet Altındaki Kısıtlılarda Görev ... 3616
◆ *İçtihatlar* ... 3616

Madde 445 · Genel olarak ... 3620
I. Genel Olarak ... 3621
II. Bakım ve Eğitim Yükümlülüğü ... 3622
III. Vasinin Ana ve Baba Yetkilerine Sahip Olması ... 3623
IV. Vesayet Dairelerinin Yetkileri Saklıdır ... 3623
V. Velayet ile Vesayet Arasındaki Fark ... 3624
VI. Bakım ve Eğitim Giderleri ... 3625
◆ *İçtihatlar* ... 3626

Madde 446 · Koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanması ... 3631
I. Genel Olarak ... 3633
II. Kuruma Yerleştirme Kararını Verme Yetkisi ... 3634
III. Usul ve Yetki: Erginlere İlişkin Hükümlere Yollama ... 3635
IV. On Altı Yaş Sınırı ... 3635
V. Çocuk Koruma Kanunu'ndaki Tedbirlerle İlişkisi ... 3636
◆ *İçtihatlar* ... 3637

Madde 447 · Kısıtlılarda ... 3639
I. Genel Olarak ... 3641
II. Koruma ve Yardım Yükümlülüğü ... 3642
III. Kısıtlının Kişisel İlişkileri ve Görevli Makam ... 3643
IV. Acele Hâllerde Kuruma Yerleştirme veya Alıkoyma ... 3643
V. Vasinin Görevden Alınması ve Vesayet Makamının Önlemleri ... 3644
◆ *İçtihatlar* ... 3645

Madde 448 · Genel olarak 3649
I. Genel Olarak 3650
II. Vasinin Temsil Yetkisi 3651
III. Vesayet Dairelerinin Yetkileri Saklıdır 3652
IV. Ayırt Etme Gücüne Sahip Kısıtlının Kendi İşlemleri 3652
V. Davalarda Temsil: Taraf Teşkili ve Tebligat 3653
VI. Kısıtlamanın Vekâlet İlişkisine Etkisi 3653
◆ *İçtihatlar* 3654

Madde 449 · Yasak işlemler 3660
I. Genel Olarak 3661
II. Üç Yasak İşlem 3662
III. Bağış Yasağı ve Önemli Bağış Koşulu 3663
IV. Vakıf Kurma Yasağının Kapsamı 3663
V. Kefil Olma Yasağı 3664
VI. Velayetle İlişkisi 3664
◆ *İçtihatlar* 3665

Madde 450 · Vesayet altındaki kişinin görüşünün alınması 3667
I. Genel Olarak 3669
II. Görüş Alma Yükümlülüğü 3670
III. Yaş Sınırı Yerine Görüş Oluşturma Yeteneği 3670
IV. Vesayet Altındaki Kişinin Katılımına İlişkin Diğer Hükümler 3671
V. İşi Uygun Bulma Vasiyi Sorumluluktan Kurtarmaz 3671
◆ *İçtihatlar* 3672

Madde 451 · Vasinin rızası 3674
I. Genel Olarak 3676
II. Ayırt Etme Gücüne Sahip Vesayet Altındaki Kişinin İşlemleri 3677
III. Onama Süresi ve Onanmamanın Sonucu 3677
IV. Kanun Yolu Başvurularında Vasinin Onayı 3678
V. Kişiye Sıkı Sıkıya Bağlı Haklar 3678
VI. Vesayet Makamının İznini Gerektiren İşlemler 3678
◆ *İçtihatlar* 3679

Madde 452 · Onamamanın sonucu 3683
I. Genel Olarak 3685
II. Onanmayan İşlemde Geri İsteme 3685
III. Vesayet Altındaki Kişinin Sınırlı İade Sorumluluğu 3686
IV. Fiil Ehliyeti Konusunda Yanıltma 3686
V. Vasinin ve Devletin Sorumluluğuyla İlişkisi 3687
◆ *İçtihatlar* 3688

Madde 453 · Meslek veya sanat 3689
I. Genel Olarak 3690
II. Meslek veya Sanat İzni ve Sonuçları 3691
III. Vasinin Rızası ile İlişkisi 3692
IV. İşletmelere İlişkin İzinler 3692
◆ *İçtihatlar* 3693

Madde 454 · Yönetim ve hesap tutma yükümlülüğü 3695
I. Genel Olarak 3697
II. Malvarlığını Özenle Yönetme Yükümlülüğü 3698
III. Hesap Tutma ve Hesabın Sunulması 3698

IV. Hesabın İncelenmesinde Vesayet Altındaki Kişinin Hazır Bulunması 3699
V. Hesaba İlişkin Kararlara İtiraz 3699
VI. Vasinin ve Devletin Sorumluluğu 3700
◆ *İçtihatlar* 3700

Madde 455 · Serbest mallar 3705
I. Genel Olarak 3706
II. Serbest Malların İki Türü 3707
III. Çalışma İzni ile Meslek İzni 3707
IV. Kendi İşlemleri ve Vasinin Rızası 3708
V. Velayetteki Benzer Kurallar 3708
◆ *İçtihatlar* 3709

Madde 456 · Görevin süresi 3711
I. Genel Olarak 3713
II. İki Yıllık Görev Süresi ve Uzatma 3714
III. Görev Süresi ile Kısıtlılık Arasındaki Fark 3714
IV. Dört Yıl Dolunca Kaçınma Hakkı 3715
V. Süre Uzatımında Yetkili ve Görevli Mahkeme 3715
VI. Süre Uzatımına İlişkin Kararlara İtiraz 3715
◆ *İçtihatlar* 3716

Madde 457 · Vasinin ücreti 3721
I. Genel Olarak 3723
II. Ücret İsteme Hakkı 3723
III. Ücretin Belirlenmesi 3724
IV. Hazinenin Sorumluluğu ve Davaya Katılması 3724
V. Ücret Kararlarına İtiraz 3725
◆ *İçtihatlar* 3725

İKİNCİ AYIRIM · KAYYIMIN GÖREVLERİ 3729

Madde 458 · Kayyımın konumu 3730
I. Genel Olarak 3732
II. Kayyım Atanması Fiil Ehliyetini Etkilemez 3732
III. Yasal Danışmanlıkla Farkı 3733
IV. Kayyımın Yönettiği Malvarlığına İlişkin Davalar 3733
V. Kayyımın Görev Süresi ve Ücreti 3734
◆ *İçtihatlar* 3734

Madde 459 · Belli bir iş 3737
I. Genel Olarak 3738
II. Talimata Aynen Uyma Yükümlülüğü 3739
III. Yetkinin Atandığı İşle Sınırlı Olması 3740
IV. Kayyım Aracılığıyla Temsilin Sonuçları 3740
V. Malvarlığı Kayyımıyla Farkı 3740
◆ *İçtihatlar* 3741

Madde 460 · Malvarlığının yönetimi 3745
I. Genel Olarak 3746
II. Yönetim ve Korunma İçin Gerekli İşler 3747
III. Diğer İşler: Özel Yetki veya Vesayet Makamının İzni 3748
IV. Gaip Malik İçin Atanan Kayyım 3748
V. Belli Bir İş İçin Atanan Kayyımla Farkı 3749

◆ *İçtihatlar* 3749

ÜÇÜNCÜ AYIRIM · VESAYET DAİRELERİNİN GÖREVLERİ 3753

Madde 461 · Şikâyet ve itiraz 3754
I. Genel Olarak 3755
II. Şikâyet: Vasinin Eylem ve İşlemlerine Karşı 3756
III. İtiraz: Vesayet Makamının Kararlarına Karşı 3757
IV. Denetim Makamı Kararının Kesinliği ve Temyiz 3758
V. Kayyımın Eylem ve İşlemleri 3758
◆ *İçtihatlar* 3759

Madde 462 · Vesayet makamından 3765
I. Genel Olarak 3768
II. İzin Sistemi ve İzinsiz İşlemin Sonucu 3769
III. Dava Açma, Sulh Olma ve Tahkim 3769
IV. Dava Sırasında Kısıtlanma ve Davalı Konumundaki Kısıtlı 3770
V. Feragat, Kabul ve Kanun Yolundan Feragat 3770
VI. Taşınmaz Satışı ve Diğer Malvarlığı İşlemleri 3771
VII. Aile, Miras ve Kişisel Durumla İlgili İşler 3771
VIII. Velayet Altında Bırakılan Kısıtlı 3772
◆ *İçtihatlar* 3773

Madde 463 · Denetim makamından 3779
I. Genel Olarak 3781
II. İki Basamaklı İzin 3782
III. Evlat Edinme 3783
IV. Mirasın Kabulü, Reddi ve Miras Sözleşmesi 3783
V. Vesayet Altındaki Kişi ile Vasi Arasında Sözleşme 3784
VI. Diğer İşler 3784
VII. Denetim Makamının Kararına Karşı Kanun Yolu 3785
◆ *İçtihatlar* 3786

Madde 464 · Rapor ve hesapların incelenmesi 3792
I. Genel Olarak 3793
II. Vesayet Makamının İncelemesi 3794
III. Kabul, Ret ve Önlem 3795
IV. Kesin Hesap ve Zamanaşımı 3795
V. Kayyımın Rapor ve Hesapları 3796
VI. İnceleme Kararlarına Karşı Yol 3796
◆ *İçtihatlar* 3797

Madde 465 · İznin bulunmaması 3801
I. Genel Olarak 3803
II. İzinsiz İşlemin Hükmü 3804
III. Kapsamdaki İzinler 3804
IV. İzinsiz Açılan Dava 3805
V. İzinsiz Kabul ve Feragat 3805
◆ *İçtihatlar* 3806

DÖRDÜNCÜ AYIRIM · VESAYET ORGANLARININ SORUMLULUĞU 3811

Madde 466 · Özen yükümü 3812
I. Genel Olarak 3813

II. Özen Yükümünün Kapsadığı Kişiler 3814
III. Özen Ölçüsü 3815
IV. Özene Aykırılık ve Vasinin Sorumluluğu 3815
V. Kişisel Koruma ve Özen 3816
VI. Devletin Sorumluluğu 3816
◆ *İçtihatlar* 3817

Madde 467 · Vasinin sorumluluğu 3821
I. Genel Olarak 3822
II. Kusura Dayanan Sorumluluk 3823
III. Sorumluluğun Dönemi ve Kesin Hesap 3824
IV. Kayyım ve Yasal Danışman 3824
V. Devletin Sorumluluğu ile İlişki 3825
VI. Dava, Zamanaşımı ve Temyiz İncelemesi 3825
◆ *İçtihatlar* 3826

Madde 468 · Devletin sorumluluğu 3829
I. Genel Olarak 3831
II. Vesayet Dairelerinde Görevlilerin Zararından Doğrudan Sorumluluk 3832
III. Vasi, Kayyım ve Yasal Danışmanın Zararından İkincil Sorumluluk 3833
IV. Rücu ve Müteselsil Sorumluluk 3833
V. Görevli ve Yetkili Mahkeme 3833
VI. Zamanaşımı 3834
◆ *İçtihatlar* 3835

Madde 469 · Görev ve yetki 3838
I. Genel Olarak 3840
II. Tazminat ve Diğer Rücu Davaları 3841
III. Aile Mahkemesi ile Ayrım 3841
IV. Devlete Karşı Açılan Davalar 3841
V. Devletin Görevlilere Rücu Davası 3842
◆ *İçtihatlar* 3843

BİRİNCİ AYIRIM · VESAYETİ GEREKTİREN HÂLLERİN SONA ERMESİ 3847

Madde 470 · Küçüklerde 3848
I. Genel Olarak 3850
II. Erginlikle Kendiliğinden Sona Erme 3851
III. Mahkemece Ergin Kılınma 3851
IV. Vesayetin Sona Ermesinden Sonra Vasinin Durumu 3851
V. Usul Bakımından Sonuçlar 3852
VI. Ergin Olmadan Önce Kısıtlama 3852
◆ *İçtihatlar* 3853

Madde 471 · Hükümlülerde 3856
I. Genel Olarak 3859
II. Hapis Hâlinin Sona Ermesiyle Kendiliğinden Sona Erme 3860
III. Denetimli Serbestlik, Koşullu Salıverilme ve İnfazın Ertelenmesi 3860
IV. Hapis Sürerken Sona Erdirme 3861
V. Tebligat ve Temsil 3861
VI. İptal Kararı ve Yeni Düzenleme 3862
◆ *İçtihatlar* 3863

Madde 472 · Kaldırılması 3867
I. Genel Olarak 3869
II. Kaldırma Kararı Olmadan Sona Ermez 3870
III. Kaldırma İstemi: Kısıtlı ve İlgililer 3870
IV. Usul: Duruşma, Deliller ve Araştırma 3871
V. Kararın Niteliği ve Kanun Yolu 3872
VI. Vesayet Altındaki Çocuk ve Velayet Davası 3873
VII. Kaldırmanın Sonuçları 3873
◆ *İçtihatlar* 3874

Madde 473 · İlân 3879
I. Genel Olarak 3880
II. Kaldırmanın İlânı 3881
III. Fiil Ehliyeti İlânı Beklemez 3882
IV. Kaldırma Kararı Verilmedikçe Kısıtlılık Sürer 3882
◆ *İçtihatlar* 3883

Madde 474 · Akıl hastalığı veya akıl zayıflığında 3886
I. Genel Olarak 3887
II. Resmî Sağlık Kurulu Raporu Şartı 3888
III. Raporlar Çelişirse 3889
IV. Usul: Duruşma ve Deliller 3889
V. Yetkili Mahkeme 3890
◆ *İçtihatlar* 3891

Madde 475 · Savurganlık, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, kötü yaşama tarzı, kötü yönetimde 3894
I. Genel Olarak 3895
II. Bir Yıl Şikâyetsizlik Şartı 3896
III. Mahkemenin Araştırması 3897
IV. İspat 3897
V. İstemin Sınırları 3898
◆ *İçtihatlar* 3898

Madde 476 · İstek üzerine kısıtlamada 3902
I. Genel Olarak 3903
II. Sebebin Ortadan Kalkması Şartı 3904
III. İstekten Dönme 3905
IV. Usul: Duruşma ve Deliller 3905
◆ *İçtihatlar* 3906

Madde 477 · Genel olarak 3909
I. Genel Olarak 3911
II. Temsil Kayyımlığı: İşin Bitirilmesiyle Sona Erme 3911
III. Yönetim Kayyımlığı: Sebebin Ortadan Kalkması veya Görevden Alma 3912
IV. Kayyımlığın Kaldırılması Davası 3913
V. Dava Sırasında Kayyımlığın Kalkması 3913
VI. Yasal Danışmanlığın Sona Ermesi 3914
◆ *İçtihatlar* 3914

Madde 478 · Genel olarak 3919
I. Genel Olarak 3920
II. İlânın İki Hâli 3921
III. Kısıtlamanın Kaldırılmasının İlânıyla Farkı 3921

IV. Kayyımlığın Kaldırılması ve Kapsamı 3922
◆ *İçtihatlar* 3923

İKİNCİ AYIRIM · VASİLİK GÖREVİNİN SONA ERMESİ 3925

Madde 479 · Fiil ehliyetinin yitirilmesi ve ölüm 3926
I. Genel Olarak 3927
II. İki Sona Erme Sebebi 3928
III. Vesayet Sürer, Yeni Vasi Atanır 3928
IV. Yeni Vasi Atanması ve Yetki 3929
V. Kayyımlar ve Derdest Davalar 3929
◆ *İçtihatlar* 3930

Madde 480 · Sürenin dolması 3934
I. Genel Olarak 3935
II. Görev Süresi ve Uzatma 3936
III. Sürenin Dolmasından Sonra 3936
IV. Süre Uzatma İstemi ve Yetki 3937
◆ *İçtihatlar* 3938

Madde 481 · Engelin veya kaçınma sebebinin ortaya çıkması 3941
I. Genel Olarak 3943
II. Vasiliğe Engel Sebebin Ortaya Çıkması 3943
III. Kaçınma Sebebinin Ortaya Çıkması 3944
IV. Çekilme ve Kaçınma İstemlerinin İncelenmesi 3945
◆ *İçtihatlar* 3945

Madde 482 · Göreve devam zorunluluğu 3948
I. Genel Olarak 3949
II. Zorunlu İşleri Yapma Yükümlülüğü 3950
III. Görevden Alma Sürecinde Mevcut Vasi 3951
IV. Vesayetin Kendiliğinden Kalktığı Hâl 3951
V. Sorumluluk ve Kesin Hesap 3951
◆ *İçtihatlar* 3952

Madde 483 · Sebepleri 3954
I. Genel Olarak 3956
II. Kusura Dayalı Görevden Alma Sebepleri 3956
III. Kusur Aranmayan Görevden Alma: Yetersizlik 3957
IV. Yetkili Makam ve Karara Karşı Başvuru Yolu 3957
V. Uygulama Alanı: Kayyım, Tereke Temsilcisi ve Velâyet 3958
◆ *İçtihatlar* 3959

Madde 484 · İstek üzerine veya re'sen 3962
I. Genel Olarak 3963
II. Görevden Almayı İsteyebilecek Kişiler 3964
III. Re'sen Görevden Alma 3965
IV. İstemin Yapılacağı Vesayet Makamı 3965
V. Karara Karşı Başvuru Yolu 3966
◆ *İçtihatlar* 3966

Madde 485 · Araştırma ve uyarı 3969
I. Genel Olarak 3970
II. Araştırma ve Dinleme Zorunluluğu 3971

III. Ağır Olmayan Hâllerde Uyarı 3972
IV. Eksik Araştırma İddiası ve İtiraz Yolu 3972
V. Gecikmesinde Tehlike Bulunan Hâller 3973
◆ *İçtihatlar* 3973

Madde 486 · Geçici önlemler 3975
I. Genel Olarak 3977
II. Gecikmesinde Tehlike ve Geçici El Çektirme 3978
III. Vasinin Mallarına İhtiyati Haciz 3978
IV. Tutuklama İstemi 3979
V. Geçici Önlem Kararlarına Karşı Başvuru Yolu 3979
◆ *İçtihatlar* 3980

Madde 487 · Diğer önlemler 3982
I. Genel Olarak 3983
II. Görevden Alma ve Uyarının Ötesinde Koruma Yükümlülüğü 3984
III. Kısıtlıyla Kişisel İlişki Kurulması 3985
IV. Önlem Kararlarına Karşı Başvuru Yolu 3985
V. Diğer Maddelerle İlişki 3985
◆ *İçtihatlar* 3986

Madde 488 · İtiraz 3988
I. Genel Olarak 3990
II. İtiraz Hakkı, Süre ve Merci 3991
III. İtiraza Tabi Kararlar 3991
IV. Denetim Makamının İncelemesi ve Kesinlik 3992
V. Yanlışlıkla Temyiz Dilekçesi Verilirse 3992
◆ *İçtihatlar* 3993

ÜÇÜNCÜ AYIRIM · VESAYETİN SONA ERMESİNİN SONUÇLARI 3997

Madde 489 · Kesin hesap ve malvarlığının teslimi 3998
I. Genel Olarak 3999
II. Son Rapor ve Kesin Hesap 4000
III. Malvarlığının Teslime Hazır Bulundurulması 4001
IV. Hesap Verilmezse: Alacak ve Tazminat Davası 4001
◆ *İçtihatlar* 4002

Madde 490 · Rapor ve hesabın incelenmesi 4005
I. Genel Olarak 4006
II. Dönemsel Hesaplarla Aynı Usulde İnceleme 4007
III. Bilirkişi İncelemesi ve Kesin Hesabın Reddi 4008
IV. Onay Kararının Niteliği ve Tazminat Hakkı 4008
◆ *İçtihatlar* 4009

Madde 491 · Vasinin görevine son verilmesi 4012
I. Genel Olarak 4014
II. Görevin Sona Ermesine Karar Verilmesi 4014
III. Vesayet Kendiliğinden Sona Erse de Nihai Karar Gerekir 4015
IV. Kesin Hesabın Tazminat Hakkı Belirtilerek Tebliği 4015
◆ *İçtihatlar* 4016

Madde 492 · Olağan zamanaşımı 4019
I. Genel Olarak 4021

II. Vasi ve Kayyıma Karşı Dava: Kesin Hesabın Tebliğinden Bir Yıl 4022
III. Devlete Karşı Davalar ve Rücu 4022
IV. Maddenin Uygulama Alanı 4023
V. Olağanüstü Zamanaşımı ile İlişki 4023
◆ *İçtihatlar* 4024

Madde 493 · Olağanüstü zamanaşımı 4026
I. Genel Olarak 4028
II. Sonradan Öğrenilen Hesap Yanlışlığı veya Sorumluluk Sebebi 4028
III. Her Hâlde On Yıl: Kesin Hesabın Tebliğinden Başlayan Üst Sınır 4029
IV. Eski Kanun'daki Suç Hükmü ve Kesin Hesap Süreci 4029
◆ *İçtihatlar* 4030

Madde 494 · Vesayet altındaki kişinin alacağı 4032
I. Genel Olarak 4033
II. İmtiyazlı Alacak Kuralı 4034
III. İflasta Sıra: İcra ve İflas Kanunu m. 206 4035
IV. Haciz Yoluyla Takipte: İmtiyazlı Hacze İştirak 4035
V. Alacağın Doğması ve Dava Süreleri 4036
◆ *İçtihatlar* 4036

GENEL KARARLAR DİZİNİ 4039

BAŞVURULAN RESMÎ KAYNAKLAR 4082

KISALTMALAR

AYM	Anayasa Mahkemesi
B. No	Başvuru numarası
bkz.	bakınız
BK	818 sayılı (mülga) Borçlar Kanunu
E.	Esas numarası
HGK	Yargıtay Hukuk Genel Kurulu
HMK	6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu
HUMK	1086 sayılı (mülga) Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu
İİK	2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu
K.	Karar numarası
m.	madde
RG	Resmî Gazete
s.	sayfa
S. Sayısı	TBMM Sıra Sayısı
TBK	6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TMK	4721 sayılı Türk Medeni Kanunu
TTK	6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
743 sayılı Kanun	743 sayılı (mülga) Türk Kanunu Medenisi
vd.	ve devamı

ESERİN KULLANIMI

Eser, Türk Medeni Kanunu'nun aile hukukunu düzenleyen İkinci Kitabını (m. 118–494) madde sırasıyla izler; bu cilt 438–494. maddeleri kapsar. Eser altı ciltten oluşur ve ciltler tek kutuda bir arada sunulur. Sayfa numaraları ciltler boyunca süreklidir. Her madde yeni bir sayfada başlar ve aynı düzende ilerler:

1. **Kanun metni.** Resmî metin, fıkra numaralarıyla birlikte lacivert zeminli kutuda verilir.
2. **Madde özeti ve temel kavramlar.** Maddenin özü ve metinde geçen teknik kavramlar kısaca açıklanır.
3. **Gerekçe ve tarihçe.** TBMM'ye sunulan tasarının gerekçesi, 743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılık ve maddenin değişiklik durumu gösterilir.
4. **Açıklamalar.** Hüküm fıkra fıkra incelenir; paragraflar dış kenardaki numaralarla (kenar numarası) sıralanır.
5. **İçtihatlar.** Her karar; künyesi, uyuşmazlığın özeti, karar metninden aynen alıntı ve değerlendirmeyle birlikte verilir.
6. **Bağlantılı hükümler.** Maddeyle birlikte okunması gereken diğer hükümler listelenir.

Atıf biçimi

Kararlar dipnotlarda "Yargıtay 2. HD, 17.09.2025, E. 2025/6945, K. 2025/7429" biçiminde, tablolarda ise kısaca "Yargıtay 2. HD, K. 2025/7429" biçiminde gösterilmiştir. Anayasa Mahkemesinin norm denetimi kararları esas ve karar numarasıyla, bireysel başvuru kararları başvurucunun adı ve başvuru numarasıyla anılmıştır. Kanun adı belirtilmeden anılan maddeler Türk Medeni Kanunu'na aittir. Esere atıfta madde ve kenar numarası birlikte gösterilebilir: *Aydar/Aydar/Aydar, TMK m. 118, Kn. 5.*

Kaynaklar

Kanun metinleri Mevzuat Bilgi Sistemi'nden, gerekçeler TBMM tutanak arşivinden, Yargıtay kararları Adalet Bakanlığının karar arama sisteminden, Anayasa Mahkemesi kararları Kararlar Bilgi Bankası'ndan alınmıştır. Alıntılar karar metinlerinden aynen aktarılmıştır. Kararlar, her cildin sonundaki Kararlar Dizininde mahkeme ve tarih sırasıyla listelenmiştir; son cildin sonundaki Genel Kararlar Dizini bütün ciltleri kapsar.

Renkli kutular ve sekmeler

DİKKAT

Hak kaybına yol açabilecek noktalar ve sık yapılan hatalar.

UYGULAMA NOTU

Dava hazırlığı, delil ve usule ilişkin pratik öneriler.

ÖRNEK

MADDE ÖZETİ

Kuralın somut bir olay üzerinde gösterilmesi.

Maddenin kısa ve bütünlüklü özeti.

Sayfaların dış kenarındaki renkli sekmeler bulunulan bölümü gösterir; sekmelerin rengi cildin kapak rengiyle aynıdır.

TÜRK MEDENİ KANUNU

İKİNCİ KİTAP

AİLE HUKUKU

Birinci Kısım · Evlilik Hukuku	m. 118–281
İkinci Kısım · Hısımlık	m. 282–395
Üçüncü Kısım · Vesayet	m. 396–494

"Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır."

ANAYASA M. 41/1

ÜÇÜNCÜ KISIM

VESAYET

Birinci Bölüm · Vesayet Düzeni m. 396–437

Birinci Ayırım · Vesayet Organları m. 396–403
İkinci Ayırım · Vesayeti Gerektiren Hâller m. 404–410
Üçüncü Ayırım · Yetki m. 411–412
Dördüncü Ayırım · Vasinin Atanması m. 413–425
Beşinci Ayırım · Kayyımlık ve Yasal Danışmanlık m. 426–431
Altıncı Ayırım · Koruma Amacıyla Özgürlüğün Kısıtlanması m. 432–437

İkinci Bölüm · Vesayetin Yürütülmesi m. 438–469

Birinci Ayırım · Vasinin Görevleri m. 438–457
İkinci Ayırım · Kayyımın Görevleri m. 458–460
Üçüncü Ayırım · Vesayet Dairelerinin Görevleri m. 461–465
Dördüncü Ayırım · Vesayet Organlarının Sorumluluğu m. 466–469

Üçüncü Bölüm · Vesayetin Sona Ermesi m. 470–494

Birinci Ayırım · Vesayeti Gerektiren Hâllerin Sona Ermesi m. 470–478
İkinci Ayırım · Vasilik Görevinin Sona Ermesi m. 479–488
Üçüncü Ayırım · Vesayetin Sona Ermesinin Sonuçları m. 489–494

VASİNİN GÖREVLERİ

Birinci Ayırım · m. 438–457

Vasinin Görevleri başlıklı ayırım, Türk Medeni Kanunu'nun 438–457. maddelerini kapsamaktadır. Bu ciltte yer alan maddeler ve özleri aşağıda gösterilmiştir.

Madde	Kenar başlığı	Özü
m. 438	Defter tutma	Vasinin göreve başlarken yapacağı ilk işi düzenler: yönetilecek malvarlığının defterini tutmak
m. 439	Değerli şeylerin saklanması	Vasinin göreve başlarken vesayet altındaki kişinin değerli şeylerini nasıl koruyacağını düzenler
m. 440	Taşınırların satılması	Vesayet altındaki kişinin taşınırlarının hangi koşullarla ve nasıl satılacağını düzenler
m. 441	Paraların yatırılması	Vesayet altındaki kişinin parasının nasıl değerlendirileceğini düzenler
m. 442	Yatırımların dönüştürülmesi	Vasinin göreve başlarken vesayet altındaki kişinin mevcut yatırımlarını nasıl ele alacağını düzenler
m. 443	Ticarî ve sınaî işletmeler	Vesayet altındaki kişinin malvarlığında bir işletme bulunması hâlini düzenler
m. 444	Taşınmazların satılması	Vesayet altındaki kişinin taşınmazlarının satışını sıkı koşullara bağlar
m. 445	Genel olarak	Vesayet altındaki küçüğün kişisine özen gösterilmesini düzenler
m. 446	Koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanması	Vesayet altındaki küçüklerin koruma amacıyla bir kuruma yerleştirilmesini düzenler
m. 447	Kısıtlılarda	Kısıtlının kişisine özen gösterilmesini düzenler
m. 448	Genel olarak	Vasinin temsil yetkisini düzenler
m. 449	Yasak işlemler	Vasinin vesayet altındaki kişi adına yapamayacağı işlemleri sayar
m. 450	Vesayet altındaki kişinin görüşünün alınması	Vasinin önemli işlerde vesayet altındaki kişinin görüşünü almasını düzenler
m. 451	Vasinin rızası	Ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişinin kendi yaptığı işlemleri düzenler
m. 452	Onamamanın sonucu	Vasinin onamadığı işlemlerin sonuçlarını düzenler

Madde	Kenar başlığı	Özü
m. 453	Meslek veya sanat	Vesayet makamının izniyle meslek veya sanat yürüten vesayet altındaki kişinin işlem yetkisini düzenler
m. 454	Yönetim ve hesap tutma yükümlülüğü	Vasinin vesayet altındaki kişinin malvarlığını yönetme ve hesap verme yükümlülüğünü düzenler
m. 455	Serbest mallar	Vesayet altındaki kişinin kendisinin yöneteceği malları düzenler
m. 456	Görevin süresi	Vasinin görev süresini düzenler
m. 457	Vasinin ücreti	Vasinin ücret hakkını düzenler

MADDE

438 A. Göreve başlama I. Defter tutma

KANUN METNİ

(1) Vasiliğe atanma kararının kesinleşmesi üzerine vasi ile vesayet makamının görevlendireceği bir kişi tarafından, vakit geçirilmeksizin, yönetilecek malvarlığının defteri tutulur.

(2) Vesayet altındaki kişi ayırt etme gücüne sahipse, olanak bulunduğu takdirde defter tutulurken hazır bulundurulur.

(3) Koşullar gerektirdiği takdirde denetim makamı, vasi ve vesayet makamının isteği üzerine vesayet altındaki kişinin malvarlığının resmî defterinin tutulmasına karar verebilir. Bu defter, mirastaki resmî defterin alacaklılara karşı doğurduğu sonuçları doğurur ve oradaki usul uyarınca tutulur.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 438, vasinin göreve başlarken yapacağı ilk işi düzenler: yönetilecek malvarlığının defterini tutmak. Defter, vasiliğe atanma kararının **kesinleşmesi** üzerine, vasi ile **vesayet makamının görevlendireceği bir kişi** tarafından **vakit geçirilmeksizin** tutulur. Vesayet altındaki kişi **ayırt etme gücüne** sahipse, olanak bulunduğu takdirde defter tutulurken hazır bulundurulur. Koşullar gerektirirse **denetim makamı**, vasi ve vesayet makamının isteği üzerine **resmî defter** tutulmasına karar verebilir; bu defter mirastaki resmî defterin alacaklılara karşı doğurduğu sonuçları doğurur. Yargıtay, malvarlığı bulunmadığı gerekçesiyle vasinin defter tutmasına yer olmadığına karar verilmesini doğru bulmamıştır.[1] Madde eski Kanun'un 382. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Malvarlığı defteri | Vasinin göreve başlarken vesayet altındaki kişinin yönetilecek malvarlığını kayda geçirdiği defter.

1 Yargıtay 18. HD, 28.09.2015, E. 2015/12334, K. 2015/13144.

Resmî defter	Denetim makamının kararıyla mirastaki resmî defter usulüne göre tutulan ve alacaklılara karşı onun sonuçlarını doğuran defter.
Ayırt etme gücü	Kişinin akla uygun biçimde davranma yeteneği (TMK m. 13).
Vesayet makamı	Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).
Denetim makamı	Asliye hukuk mahkemesi (TMK m. 397).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 438- Yürürlükteki Kanunun 382 nci maddesini karşılamaktadır. İsviçre Medenî Kanununun 398 inci maddesi hükmüne paralel olarak üç fıkra hâlinde düzenlenmiştir. Birinci fıkrada malvarlığının defterinin tutulabilmesi için, vasinin atanmasına ilişkin kararın kesinleşmiş olması öngörülmüştür. Aynı fıkrada "sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı" denilmiştir. İkinci fıkraya göre, ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi, defter tutulurken olanak bulunduğu taktirde hazır bulundurulacaktır. Maddenin üçüncü fıkrasında sözü edilen kişinin malvarlığı için tutulacak resmî defter, mirasta söz konusu olan 619 uncu maddede öngörülen defterle benzerlik arzetmektedir. Bu nedenle defterin tutulması, alacaklılara karşı hüküm ve sonuçları konularında 619 ve devamı maddelere yollama yapılmıştır.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 146-147*

Adalet Komisyonunun değişikliği

> - Tasarının 438 inci maddesinin son fıkrasının ikinci cümlesinin başında yer alan "Bu defter" ibaresinden sonra "," konmuştur.
>
> *Adalet Komisyonunun Tasarıda yaptığı değişiklikler, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 315*

Gerekçe Tasarı metnini anlatır. Adalet Komisyonu son fıkranın ikinci cümlesinde "Bu defter" ibaresinden sonra virgül koymuş, madde bu biçimde yürürlüğe girmiştir. Maddenin diğer hükümleri Tasarıdaki gibi kabul edilmiştir.

	Tasarı m. 438	Kanun m. 438
Son fıkranın ikinci cümlesi	"Bu defter mirastaki resmî defterin alacaklılara karşı doğurduğu sonuçları doğurur..."	"Bu defter, mirastaki resmî defterin alacaklılara karşı doğurduğu sonuçları doğurur..."
Diğer hükümler	Birinci ve ikinci fıkra, son fıkranın ilk cümlesi	Tasarıdaki gibi
Dayanak	Tasarı metni, s. 467	Komisyon değişikliği, s. 315; Komisyon metni, s. 467

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 382. maddeydi; madde "Vazifeye başlamak" başlığı altında "Defter" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasi, vazifesine başlarken sulh mahkemesinin bir mümessili hazır bulunduğu halde, vesayet altındaki kimsenin mallarının defterini yapar. Vesayet altındaki kimse, temyiz kudretini haiz ve imkan da mevcut ise defter yapılırken hazır bulundurulur. Mahkemei asliye, icabında vasinin ve sulh mahkemesinin teklifi üzerine defterin resmi surette yapıl-*

> *masını emreder. Bu muamele alacaklılara karşı mirası kabul halinde tanzim edilen resmi defter hükmünde olur.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 382 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 382	4721 sayılı Kanun m. 438
Zaman	Vasi vazifesine başlarken	Vasiliğe atanma kararının kesinleşmesi üzerine, vakit geçirilmeksizin
Defteri tutanlar	Vasi, sulh mahkemesinin bir temsilcisi hazır bulunarak	Vasi ile vesayet makamının görevlendireceği bir kişi
Vesayet altındaki kişi	Temyiz kudreti varsa ve imkân varsa hazır bulundurulur	Ayırt etme gücü varsa ve olanak bulunursa hazır bulundurulur
Resmî defter	Asliye mahkemesi, vasinin ve sulh mahkemesinin teklifi üzerine emreder	Denetim makamı, vasi ve vesayet makamının isteği üzerine karar verir
Sonucu	Alacaklılara karşı, mirasın kabulünde tutulan resmî defter hükmünde	Mirastaki resmî defterin alacaklılara karşı sonuçları; aynı usul

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir.** Tasarı aşamasında Adalet Komisyonu yalnızca bir noktalama değişikliği yapmıştır. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 438. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu son fıkranın ikinci cümlesinde "Bu defter" ibaresinden sonra virgül koydu	S. Sayısı 723, s. 315
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Zaman	Vasiliğe atanma kararının kesinleşmesi üzerine, vakit geçirilmeksizin	TMK m. 438/1
Defteri tutanlar	Vasi ile vesayet makamının görevlendireceği bir kişi	TMK m. 438/1
Kapsam	Yönetilecek malvarlığı	TMK m. 438/1
Vesayet altındaki kişi	Ayırt etme gücü varsa, olanak bulunduğunda hazır bulundurulur	TMK m. 438/2
Resmî defter	Koşullar gerektirirse denetim makamı karar verir; istem vasi ve vesayet makamından	TMK m. 438/3

Konu	Kural	Dayanak
Resmî defterin sonucu	Mirastaki resmî defterin alacaklılara karşı sonuçları; aynı usul	TMK m. 438/3, 619
Kanun yolu	Vesayet makamının kararlarına karşı on gün içinde denetim makamına itiraz	TMK m. 461, 488
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 382	Gerekçe, s. 146

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un
382. maddesini
karşılar ve İsviçre Medeni Kanunu'nun
398. maddesine paralel
olarak üç fıkra hâlinde düzenlenmiştir. Gerekçe, birinci fıkrada defterin tutulabilmesi için **vasinin atanmasına ilişkin kararın kesinleşmiş olmasının** öngörüldüğünü ve "sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı" denildiğini; ikinci fıkraya göre ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişinin olanak bulunduğunda **hazır bulundurulacağını**; üçüncü fıkradaki resmî defterin mirastaki
619. madde
defterine benzediğini ve bu nedenle alacaklılara karşı hüküm ve sonuçları konusunda 619 ve devamı maddelere yollama yapıldığını açıklar. Adalet Komisyonu Tasarının son fıkrasının ikinci cümlesinde yalnızca bir noktalama değişikliği yapmıştır (S. Sayısı 723, s. 315).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, defterin vasiliğe atanma kararının **kesinleşmesinden** sonra ve **vakit geçirilmeden** tutulmasıdır. İkinci nokta, defter tutma yükümlülüğünün malvarlığı bulunmadığı gerekçesiyle kaldırılamamasıdır; Yargıtay bu yönde verilen bir hükmü, vasinin bir ay içinde malvarlığı ve gelir durumunu gösteren defteri sunmasını öngörecek biçimde düzeltmiştir.[2] Üçüncü nokta, defter tutmaya ilişkin kararların vesayetin idaresine ilişkin olması ve bunlara karşı yolun **temyiz değil denetim makamına itiraz** olmasıdır.[3]

II. Defterin Tutulma Zamanı ve Defteri Tutanlar

- **Zaman:** Vasiliğe atanma kararının kesinleşmesi üzerine.
- **Hız:** Vakit geçirilmeksizin.
- **Kimler:** Vasi ile vesayet makamının görevlendireceği bir kişi.

YÜRÜTME

2 Yargıtay 18. HD, 28.09.2015, E. 2015/12334, K. 2015/13144.
3 Yargıtay 2. HD, 05.05.2010, E. 2009/20418, K. 2010/8946.

Birinci fıkraya göre vasiliğe atanma kararının kesinleşmesi üzerine vasi ile vesayet makamının görevlendireceği bir kişi tarafından, vakit geçirilmeksizin, yönetilecek malvarlığının defteri tutulur. Gerekçe, defterin tutulabilmesi için vasinin atanmasına ilişkin kararın kesinleşmiş olmasının öngörüldüğünü belirtir (S. Sayısı 723, s. 147). Eski Kanun'da ise vasinin vazifesine başlarken sulh mahkemesinin bir temsilcisi hazır bulunduğu hâlde vesayet altındaki kişinin mallarının defterini yapacağı öngörülmüştü (743 s. K. m. 382). 2

Yargıtay, vasinin vesayeti altına konulan kısıtlının malvarlığıyla ilgili defter tutma yükümlülüğünün yasal bir zorunluluk olduğunu belirtmiştir.[4] Kısıtlının malvarlığı bulunmadığı gerekçesiyle vasinin defter tutmasına ve hesap vermesine yer olmadığına karar verilmesi doğru bulunmamış; hüküm, vasinin kararın tebliğinden itibaren bir ay içinde malvarlığı ve gelir durumunu gösteren defteri düzenleyip mahkemeye sunmasını öngörecek biçimde düzeltilmiştir.[5] 3

III. Defteri İsteyecek Makam

- **Makam:** Vesayet makamı (sulh hukuk mahkemesi).
- **Aile mahkemesi:** Vesayet sürerken bu konuda görevli değildir.

Vasinin raporlarını ve hesaplarını inceleyen, gerektiğinde bunların tamamlanmasını veya düzeltilmesini isteyen vesayet makamıdır (TMK m. 464). Yargıtay, vasiden küçüğe ait malvarlığını gösteren defteri tutmasını ve hesap vermesini isteyecek makamın vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesi olduğunu, aile mahkemesinin vesayet devam ettiği sürece bu konuda bir görevinin bulunmadığını belirtmiştir.[6] 4

IV. Vesayet Altındaki Kişinin Hazır Bulunması

- **Koşul:** Ayırt etme gücüne sahip olmak.
- **Sınır:** Olanak bulunması.

İkinci fıkraya göre vesayet altındaki kişi ayırt etme gücüne sahipse, olanak bulunduğu takdirde defter tutulurken hazır bulundurulur. Gerekçe de ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişinin defter tutulurken olanak bulunduğu takdirde hazır bulundurulacağını belirtir (S. Sayısı 723, s. 147). Benzer bir kural hesapların incelenmesinde de vardır: vesayet altındaki kişi görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahipse, hesabın hâkim tarafından incelenmesi sırasında olanak ölçüsünde hazır bulundurulur (TMK m. 454). Bu fıkrayı doğrudan uygulayan bir karara bu şerh hazırlanırken rastlanmamıştır. 5

4 Yargıtay 2. HD, 26.01.2011, E. 2010/11264, K. 2011/1145.
5 Yargıtay 18. HD, 28.09.2015, E. 2015/12334, K. 2015/13144.
6 Yargıtay 2. HD, 09.06.2015, E. 2015/9926, K. 2015/12088.

V. Resmî Defter

- **Karar veren:** Denetim makamı.
- **İstem:** Vasi ve vesayet makamı.
- **Sonuç:** Mirastaki resmî defterin alacaklılara karşı sonuçları; aynı usul.

6 Üçüncü fıkraya göre koşullar gerektirdiği takdirde denetim makamı, vasi ve vesayet makamının isteği üzerine vesayet altındaki kişinin malvarlığının resmî defterinin tutulmasına karar verebilir. Bu defter, mirastaki resmî defterin alacaklılara karşı doğurduğu sonuçları doğurur ve oradaki usul uyarınca tutulur. Gerekçe, bu defterin mirasta söz konusu olan 619. madde defterine benzediğini ve bu nedenle alacaklılara karşı hüküm ve sonuçları konusunda 619 ve devamı maddelere yollama yapıldığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 147).

7 Mirastaki resmî defter usulünde istem üzerine bir dosya açılır ve defter hâkimin gözetimi altında bu işle görevlendirilen kâtibe tutturulur; giderler kural olarak terekeden karşılanır.[7] Vesayet altındaki kişi için resmî defter tutulmasına ilişkin bir denetim makamı kararına bu şerh hazırlanırken rastlanmamıştır.

VI. Defter ve Vasinin Sorumluluğu

- **Yönetim:** Vasi malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetir.
- **Hesap:** Vasi hesap tutar ve yılda en az bir kez sunar.
- **Sorumluluk:** Vasi kusurlu davranışıyla verdiği zarardan sorumludur.

8 Defter, vasinin yönetim ve hesap yükümlülükleriyle birlikte uygulanır: vasi malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetir, yönetimle ilgili hesap tutar ve vesayet makamının belirlediği tarihlerde ve her hâlde yılda bir defa hesabı onun incelemesine sunar (TMK m. 454). Vesayet organları görevlerini yerine getirirken iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlüdür (TMK m. 466); vasi, kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumludur (TMK m. 467).

9 Yargıtay, 438. madde uyarınca defter tutmayan, yıllık rapor ve kesin hesap vermeyen vasiye karşı açılan tazminat davasında, vasinin kısıtlıya kazandırdığı taşınmazlar ile kendisine ödenmesi gereken ücretin mahsubu yönünden de delil toplanmasını istemiştir.[8] Defter tutmayan ve küçükler adına aldığı parayı onların hesabına yatırmayan vasinin faiz yönünden sorumluluğu, paraları yatırmayı bir aydan fazla geciktirdiği tarihten başlatılmıştır.[9]

7 Yargıtay 2. HD, 13.05.2013, E. 2012/15543, K. 2013/13338.
8 Yargıtay 18. HD, 10.09.2013, E. 2013/10045, K. 2013/11231.
9 Yargıtay 18. HD, 10.02.2014, E. 2013/14848, K. 2014/1786.

VII. Kanun Yolu

- **Nitelik:** Defter tutmaya ilişkin kararlar vesayetin idaresine yöneliktir.
- **Yol:** Tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz.
- **Kesinlik:** Denetim makamının kararı kesindir.

Yargıtay, kısıtlının malvarlığının yönetimi ve defter tutulmasına ilişkin işlemlerin vesayetin idaresine yönelik olduğunu, vesayet makamının bu konudaki kararlarına karşı tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebileceğini ve denetim makamının kararının kesin olduğunu belirtmiştir.[10] Bu tür kararlara karşı verilen temyiz dilekçeleri görev yönünden reddedilmiş ve dosya denetim makamınca karar verilmek üzere geri çevrilmiştir.[11] 10

UYGULAMA NOTU

Bir kişiye vasi atanmışsa, atanma kararı kesinleşince vasinin vakit geçirmeden malvarlığı defterini tutması gerektiği göz önünde bulundurulmalıdır (TMK m. 438). **Vesayet altındaki kişi ayırt etme gücüne sahipse**, defter tutulurken hazır bulundurulması istenebilir. **Defter veya hesaplarla ilgili bir vesayet makamı kararına karşı**, tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir (TMK m. 461, 488).

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 18. HUKUK DAİRESİ**
28.09.2015 · E. 2015/12334 · K. 2015/13144

Kısıtlının malvarlığı bulunmadığı gerekçesiyle vasinin defter tutmasına yer olmadığına karar verilemez; vasi malvarlığı ve gelir durumunu gösteren defteri düzenleyip mahkemeye sunar

Sulh hukuk mahkemesi bir kişiyi vesayet altına alarak vasi atamıştır; kısıtlının malvarlığı bulunmadığı gerekçesiyle vasinin defter tutmasına ve hesap vermesine yer olmadığına karar vermiştir. Karar davacı ve vasi adayı vekillerince temyiz edilmiştir.

> *Mahkemece kısıtlının malvarlığı bulunmadığından vasinin defter tutmasına ve hesap vermesine yer olmadığına karar verilmiş olması doğru değil ise de, bu husus yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden hüküm fıkrasının dört ve beşinci paragrafının hükümden çıkartılarak yerine "Kararın vasiye tebliğinden itibaren bir ay zarfında kısıtlının mal varlığı ve gelir durumunu gösterir defter tanzim ederek mahkemeye ibraz etmesine," ibaresi yazılmak suretiyle 6100 sayılı HMK.ya 6217 sayılı Kanunla eklenen Geçici 3. madde gözetilerek HUMK.nun 438.*

YÜRÜTME

10 Yargıtay 2. HD, 05.05.2010, E. 2009/20418, K. 2010/8946.
11 Yargıtay 2. HD, 29.03.2011, E. 2010/13941, K. 2011/5494; Yargıtay 2. HD, 09.10.2008, E. 2008/6758, K. 2008/12863.

maddesi uyarınca hükmün düzeltilmesine ve düzeltilmiş bu şekli ile ONANMASINA...

DEĞERLENDİRME Karar, malvarlığı bulunmadığı gerekçesiyle defter tutma yükümlülüğünün kaldırılamayacağını gösterir. Daire, mahkemenin kısıtlının malvarlığı bulunmadığından vasinin defter tutmasına ve hesap vermesine yer olmadığına karar vermesini doğru bulmamış; hükmü, vasinin kararın kendisine tebliğinden itibaren bir ay içinde kısıtlının malvarlığı ve gelir durumunu gösteren bir defter düzenleyerek mahkemeye sunmasını öngörecek biçimde düzelterek onamıştır. Kararda geçen 438. madde, düzelterek onamaya ilişkin eski usul kanununun maddesidir (TMK m. 454).

2 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
26.01.2011 · E. 2010/11264 · K. 2011/1145

Vasinin vesayet altındaki kişinin malvarlığına ilişkin defter tutması yasal bir zorunluluktur

Sulh hukuk mahkemesinin vesayete ilişkin kararı temyiz edilmiştir; temyiz incelemesinde vasinin kısıtlının malvarlığına ilişkin defter tutma yükümlülüğü de değerlendirilmiştir.

> *Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuni gerektirici sebeplere ve özellikle vasinin, vesayeti altına konulan kısıtlının malvarlığı ile ilgili defter tutma yükümlülüğünün yasal bir zorunluluk (TMK.md.438) olmasına göre yerinde bulunmayan temyiz isteğinin reddiyle usul ve kanuna uygun olan hükmün ONANMASINA, oybirliğiyle karar verildi.*

DEĞERLENDİRME Karar, 438. maddenin birinci fıkrasındaki yükümlülüğün niteliğini kısa biçimde ortaya koyar. Daire, vasinin vesayeti altına konulan kısıtlının malvarlığıyla ilgili defter tutma yükümlülüğünün yasal bir zorunluluk olduğunu belirterek temyiz isteğini reddetmiş ve kararı onamıştır.

3 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
09.06.2015 · E. 2015/9926 · K. 2015/12088

Vasiden küçüğün malvarlığını gösteren defteri tutmasını ve hesap vermesini isteyecek makam vesayet makamıdır; aile mahkemesi bu konuda karar veremez

Velayet altında bulunmayan bir küçük, sulh hukuk mahkemesinin kararıyla bir yakınının vesayeti altına konulmuştu. Aile mahkemesi, çocuk mallarının korunmasına ilişkin istem üzerine vasiden küçüğün malvarlığının dökümünü gösteren bir defter sunmasını istemiştir; karar onandıktan sonra vasi karar düzeltme isteminde bulunmuştur.

> *Vasi, küçüğe ait yönetilecek malvarlığıyla ilgili defter tutmak ve malvarlığındaki değişiklikleri vesayet makamına bildirmek ve hesap vermekle görevli ve yüküm-*

lüdür (TMK.m.438.VVMHUDT.m.16). Şu halde, vasiden, küçüğe ait malvarlığını gösteren defter tutmasını ve malvarlığıyla ilgili hesap vermesini isteyecek olan vesayet makamı (sulh hukuk mahkemesi)'dir. Aile mahkemesinin, vesayet altındaki küçüklerle ilgili vesayet devam ettiği müddetçe bir görevi bulunmamaktadır.

DEĞERLENDİRME Karar, 438. maddedeki defterin hangi makam önünde tutulacağını gösterir. Daire, vasinin küçüğe ait yönetilecek malvarlığıyla ilgili defter tutmak, malvarlığındaki değişiklikleri vesayet makamına bildirmek ve hesap vermekle yükümlü olduğunu; bunları isteyecek makamın vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesi olduğunu belirtmiştir. Aile mahkemesinin vesayet devam ettiği sürece vesayet altındaki küçüklerle ilgili bir görevi bulunmadığından karar düzeltme istemi kabul edilmiş, onama kararı kaldırılarak yerel mahkeme kararı bozulmuştur (TMK m. 397).

4 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
05.05.2010 · E. 2009/20418 · K. 2010/8946

Malvarlığının yönetimi ve defter tutulmasına ilişkin kararlar vesayetin idaresine yöneliktir; denetim makamının itiraz üzerine verdiği karar kesindir ve temyiz edilemez

Vesayet makamının vesayetin yürütülmesine ilişkin kararı üzerine denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesi karar vermiştir. Bu karar vasi adayı tarafından temyiz edilmiştir.

> *Kısıtlının mal varlığının yönetimi ve defter tutulmasına ilişkin işlemler vesayetin idaresine yöneliktir. (TMK.md.438) Vesayet makamının, vesayetin yürütülmesiyle ilgili almış olduğu kararlar, itirazı kabil kararlardan olup, itirazı inceleme görevi denetim makamı olan Asliye Hukuk Mahkemesine aittir. Türk Medeni Kanununun 488. maddesi, ilgililerin vesayet makamlarının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içerisinde denetim makamına itiraz edebileceğini, denetim makamının bu itirazı kesin olarak karara bağlayacağını hükme bağlamıştır. Bu halde, denetim makamınca verilen kararın kesin olduğu ve temyiz yoluna gidilemeyeceği anlaşıldığından, temyiz talebinin reddine karar vermek gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, defter tutmaya ilişkin kararlara karşı kanun yolunu gösterir. Daire, kısıtlının malvarlığının yönetimi ve defter tutulmasına ilişkin işlemlerin vesayetin idaresine yönelik olduğunu, vesayet makamının bu konudaki kararlarına karşı tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebileceğini ve denetim makamının itirazı kesin olarak karara bağlayacağını belirtmiştir. Denetim makamının kararı kesin olduğundan temyiz talebi reddedilmiştir (TMK m. 488).

5 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
29.03.2011 · E. 2010/13941 · K. 2011/5494

Vesayetin idaresine ilişkin kararlara karşı temyiz dilekçesi görev yönünden reddedilir ve itiraz olarak incelenmek üzere dosya denetim makamına gönderilir

Sulh hukuk mahkemesi bir kişiye vasi atamıştır. Karar, vesayetin idaresi ve vasinin şahsı yönünden temyiz edilmiştir.

> *Kısıtlının mal varlığının yönetimi ve defter tutulmasına ilişkin işlemler vesayetin idaresine yöneliktir. (TMK.md.438) İlgililer vesayet makamının, vesayetin idaresiyle ilgili olarak aldığı kararlara karşı, tebliğ gününden başlayarak on gün içinde itiraz edebilirler. Denetim makamı, gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazı karara bağlar. Bu bakımdan vesayet makamının vesayetin yönetimiyle ilgili olarak aldığı kararlar kazai nitelikte temyizi kabil olan kararlardan değildir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 438. madde uyarınca verilen kararlara karşı izlenecek yolu gösterir. Daire, kısıtlının malvarlığının yönetimi ve defter tutulmasına ilişkin işlemlerin vesayetin idaresine yönelik olduğunu, ilgililerin bu kararlara karşı tebliğden başlayarak on gün içinde itiraz edebileceğini ve bu kararların temyizi kabil kararlardan olmadığını belirtmiştir. Temyiz dilekçesi görev yönünden reddedilmiş, denetim makamınca karar verilmek üzere dosya geri çevrilmiştir (TMK m. 461).

6 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
10.09.2013 · E. 2013/10045 · K. 2013/11231

Defter tutmayan ve hesap vermeyen vasiye karşı açılan tazminat davasında, vasinin kısıtlı için yaptığı edinimler ve ücreti de araştırılarak karar verilmelidir

Vasi, yaş küçüklüğü nedeniyle vesayet altına alınan bir kişinin mallarını yaklaşık on yıl yönetmiştir; vasi atama kararı sonradan bozularak vesayet istemi reddedilmiştir. Vesayet altındaki kişi, vasinin gelirleri kendisine ödemediğini, defter tutmadığını ve hesap vermediğini ileri sürerek tazminat istemiştir; mahkeme davayı kısmen kabul etmiştir.

> *Dosya kapsamından; davacının yaş küçüklüğü nedeniyle 08.07.1997 tarihli kararla kısıtlandığı ve davalının vasi olarak atandığı, vasi atanma kararının bozma sonucu 13.11.2007 tarihli kararla reddedildiği, vasinin vesayet makamının oluru ile kısıtlı adına işlemler yaptığı, ancak kısıtlının gelir ve giderlerine ilişkin Türk Medeni Kanunu'nun 438. maddesi uyarınca defter tutmadığı, gelir gider hakkında yıllık rapor vermediği, kesin hesap raporunun da vesayet makamına sunulmadığı, vasiye ücret ödenmediği ve vasi tarafından giderleri karşılanmak suretiyle kısıtlıya taşınmaz edindirildiği anlaşılmaktadır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 438. maddedeki defterin vasinin sorumluluğu bakımından önemini gösterir. Daire, vasinin kısıtlının gelir ve giderlerine ilişkin 438. madde uyarınca defter tutmadığını, yıllık rapor ve kesin hesap vermediğini tespit etmiş;

vesayet organlarının iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlü olduğunu ve vasinin kusurlu davranışıyla verdiği zarardan sorumlu bulunduğunu hatırlatmıştır. Vasinin kısıtlıya kazandırdığı taşınmazlar ile kendisine ödenmesi gereken ücretin mahsubunu istediği gözetilerek bu yönde delil toplanması gerektiğinden karar bozulmuştur (TMK m. 467).

7 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
10.02.2014 · E. 2013/14848 · K. 2014/1786

Defter tutmayan, rapor vermeyen ve küçükler adına aldığı parayı onların hesabına yatırmayan vasi, paraların yatırılmasını geciktirdiği tarihten itibaren faizden de sorumludur

Küçükler için atanan vasi, küçükler adına tazminat tahsil etmiştir. Vasi 438. madde uyarınca defter tutmadı, gelir ve giderler hakkında yıllık rapor vermedi, aldığı parayı küçükler hesabına yatırmadı ve vesayet makamına bildirmemiştir. Vesayet altındaki kişiler vasiye karşı tazminat davası açmıştır; mahkeme davayı kabul etti ve faizi dava tarihinden başlatmıştır.

> *Dava, vesayet görevini yerine getirirken kusurlu davranışlarıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zararlardan dolayı, vasiye karşı açılan tazminat talebine ilişkin olup, yukarıda açıklanan yasal düzenlemeler dikkate alındığında davalı vasinin kısıtlılara ait paraların yatırılmasını bir aydan fazla geçiktirmesi durumunda faiz yönünden sorumluluğu 25.08.2003 tarihinden başlayacağı halde kararda dava tarihinin esas alınması doğru değil ise de, bu yanılgının giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden, hüküm fıkrasının birinci bendinde yer alan "dava tarihinden" kelimelerinin metinden çıkarılmasına, yerine "25.08.2003 tarihinden" sözcüklerinin yazılması suretiyle hükmün düzeltilmesine ve düzeltilmiş bu şekli ile ONANMASINA…*

DEĞERLENDİRME Karar, defter ve hesap yükümlülüklerine aykırılığın vasinin sorumluluğunu nasıl doğurduğunu gösterir. Daire, vesayet organlarının özen yükümlülüğünü, vasinin kusurlu davranışıyla verdiği zarardan sorumluluğunu ve vesayet altındaki kişinin paralarının bir aydan fazla geciktirilmeden bankaya yatırılması gerektiğini hatırlatmıştır. Vasinin faiz yönünden sorumluluğunun, paraları yatırmayı bir aydan fazla geciktirdiği tarihten başladığı belirtilerek hüküm bu yönden düzeltilerek onanmıştır (TMK m. 441).

8 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
13.05.2013 · E. 2012/15543 · K. 2013/13338

Mirastaki resmî defter, hâkimin gözetimi altında bu işle görevlendirilen kâtibe tutturulur; 438. madde vesayet altındaki kişinin resmî defterinde de bu usule yollama yapar

Bir mirasçı, mirası reddetmeye esas olmak üzere süresi içinde terekenin resmî defterinin tutulmasını istemiştir. Sulh hukuk mahkemesi dosyayı işlemden kaldırdı ve süre sonunda davayı açılmamış saydı; karar temyiz edilmiştir.

> *Mirası reddetmeye hakkı olan mirasçılar, mirasbırakanın yerleşim yeri sulh hakimine Türk Medeni Kanununun 606 maddesinde öngörülen sürelerin işlemeye başladığı tarihten itibaren bir ay içinde yapacakları sözlü veya yazılı beyanla terekenin resmi defterinin tutulmasını isteyebilirler. Sözlü beyan tutanağa geçirilerek, beyanda bulunana imza ettirilir. Terekenin resmi defterinin tutulması başvurusu üzerine istem esas defterine kaydedilerek bir dosya açılır. (TMK.md.619, Velayet Vesayet Tüzüğü md.40) Terekenin resmi defteri hakimin gözetimi altında bu işle görevlendirilecek katibe tutturulur. (Velayet Vesayet Tüzüğü md.42/1) Terekenin defter tutma giderleri terekeden ödenir. Giderler terekeden karşılanamazsa defter tutulmasını istemiş olan mirasçılardan alınır. (Velayet Vesayet Tüzüğü md.42/son)...*

DEĞERLENDİRME Karar miras hukukuna ilişkindir; 438. maddenin üçüncü fıkrası vesayet altındaki kişinin resmî defterinin mirastaki resmî defterin usulüne göre tutulmasını öngördüğü için bu usulü gösterir. Daire, terekenin resmî defterinin tutulması istemi üzerine bir dosya açılacağını, defterin hâkimin gözetimi altında görevlendirilen kâtibe tutturulacağını ve giderlerin kural olarak terekeden karşılanacağını belirtmiştir. Süresinde yapılan istem üzerine defterin tutulması yönünde işlem yapılması gerekirken dosyanın işlemden kaldırılıp açılmamış sayılması usule aykırı bulunarak karar bozulmuştur.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 439:** Değerli şeylerin saklanması.
- **TMK m. 440:** Taşınırların satılması.
- **TMK m. 441:** Paraların yatırılması.
- **TMK m. 454:** Yönetim ve hesap tutma yükümlülüğü.
- **TMK m. 464:** Rapor ve hesapların incelenmesi.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.
- **TMK m. 488:** Vesayet makamı kararlarına itiraz.

MADDE

439 A. Göreve başlama II. Değerli şeylerin saklanması

KANUN METNİ

Kıymetli evrak, değerli eşya, önemli belge ve benzerleri, malvarlığının yönetimi bakımından bir sakınca yoksa, vesayet makamının gözetimi altında güvenli bir yere konulur.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 439, vasinin göreve başlarken vesayet altındaki kişinin değerli şeylerini nasıl koruyacağını düzenler. **Kıymetli evrak, değerli eşya, önemli belge ve benzerleri**, malvarlığının yönetimi bakımından **bir sakınca yoksa**, **vesayet makamının gözetimi altında** güvenli bir yere konulur. Madde, vasinin göreve başlarken yapacağı işler arasında defter tutmanın ardından gelir; değerli şeyler dışındaki taşınırların satılması ve paraların yatırılması sonraki maddelerde düzenlenmiştir. Gerekçeye göre madde eski Kanun'un 383. maddesini karşılar ve İsviçre Medeni Kanunu'nun 399. maddesi göz önünde tutularak yeniden kaleme alınmıştır. Maddeyi doğrudan uygulayan yayımlanmış bir karara bu şerh hazırlanırken rastlanmamıştır.

TEMEL KAVRAMLAR

Kıymetli evrak	İçerdiği hak senetten ayrı olarak ileri sürülemeyen ve başkalarına devredilemeyen senet (TTK m. 645).
Değerli eşya	Vesayet altındaki kişiye ait, maddi değeri yüksek taşınır eşya.
Önemli belge	Vesayet altındaki kişinin hak ve işlemlerini gösteren ve korunması gereken belge.
Vesayet makamı	Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).
Gözetim	Vesayet makamının, değerli şeylerin korunmasını ve vasinin bunlar üzerindeki işlemlerini izlemesi.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 439- Yürürlükteki Kanunun 383 üncü maddesini karşılamaktadır. Madde İsviçre Medenî Kanununun bu maddeyi karşılayan 399 uncu madde göz önünde tutulmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 147*

Tasarının 439. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 467).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 383. maddeydi; madde "Vazifeye başlamak" başlığı altında "Kıymetli eşyanın hıfzı" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vesayet altındaki kimsenin, mallarını idare hususunda bir mahzuru yoksa; senetler, kıymetli eşya, mühim vesikalar ve buna mümasil sair şeyler sulh mahkemesinin murakabesi altında emin bir mahalle konulur.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 383 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 383	4721 sayılı Kanun m. 439
Kapsam	Senetler, kıymetli eşya, mühim vesikalar ve benzerleri	Kıymetli evrak, değerli eşya, önemli belge ve benzerleri
Koşul	Malların idaresi bakımından bir sakınca yoksa	Malvarlığının yönetimi bakımından bir sakınca yoksa
Yer ve gözetim	Sulh mahkemesinin murakabesi altında emin bir yer	Vesayet makamının gözetimi altında güvenli bir yer

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 439. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kapsam	Kıymetli evrak, değerli eşya, önemli belge ve benzerleri	TMK m. 439
Koşul	Malvarlığının yönetimi bakımından bir sakınca bulunmaması	TMK m. 439

Konu	Kural	Dayanak
Yer	Güvenli bir yer	TMK m. 439
Gözetim	Vesayet makamı	TMK m. 397, 439
Önceki adım	Yönetilecek malvarlığının defteri	TMK m. 438
Sonraki adımlar	Taşınırların satılması, paraların yatırılması	TMK m. 440, 441
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 383	Gerekçe, s. 147

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un 1
383. maddesini
karşılar ve İsviçre Medeni Kanunu'nun bu maddeyi karşılayan
399. maddesi
göz önünde tutularak yeniden kaleme alınmıştır (S. Sayısı 723, s. 147). Tasarının 439. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 467).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, saklama kuralının kıymetli evrakla sınırlı olmayıp **değerli eşya, önemli belge ve benzerlerini** de kapsamasıdır. İkinci nokta, saklamanın **malvarlığının yönetimi bakımından bir sakınca bulunmaması** koşuluna bağlı olmasıdır. Üçüncü nokta, değerli şeylerin konulduğu güvenli yerin **vesayet makamının gözetimi** altında bulunmasıdır; vasinin bu konudaki eylem ve işlemlerine karşı vesayet makamına şikâyet, vesayet makamının kararlarına karşı ise on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir (TMK m. 461).

II. Saklanacak Şeyler

- **Kıymetli evrak:** İçerdiği hak senetten ayrı ileri sürülemeyen senetler.
- **Değerli eşya ve önemli belgeler:** Maddi değeri yüksek eşya ile korunması gereken belgeler.
- **Benzerleri:** Madde sayımı örnek niteliğinde yapar.

1. madde; kıymetli evrak, değerli eşya, önemli belge ve benzerlerinin güvenli bir yere konulmasını öngörür. Kıymetli evrak, içerdiği hak senetten ayrı olarak ileri sürülemeyen ve başkalarına devredilemeyen senetlerdir (TTK m. 645). Maddedeki "ve benzerleri" ifadesi sayımın örnek niteliğinde olduğunu gösterir. Eski Kanun aynı kuralı "senetler, kıymetli eşya, mühim vesikalar ve buna mümasil sair şeyler" biçiminde ifade ediyordu (743 s. K. m. 383).

III. Malvarlığının Yönetimi Bakımından Sakınca Koşulu

- **Kural:** Değerli şeyler güvenli bir yere konulur.

- **İstisna:** Malvarlığının yönetimi bakımından bir sakınca varsa.

2 Saklama kuralı, malvarlığının yönetimi bakımından bir sakınca bulunmaması koşuluna bağlanmıştır. Maddenin sözüne göre, değerli şeylerin güvenli bir yere konulması malvarlığının yönetimi bakımından sakınca doğuruyorsa bu kural uygulanmaz. Vasi, vesayet altındaki kişinin malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetmek zorundadır (TMK m. 454).

IV. Vesayet Makamının Gözetimi

- **Gözetim:** Güvenli yer vesayet makamının gözetimi altındadır.
- **Denetim araçları:** Rapor ve hesapların incelenmesi, gerektiğinde önlem alınması.

3 Değerli şeyler vesayet makamının gözetimi altında güvenli bir yere konulur. Vesayet makamı sulh hukuk mahkemesidir (TMK m. 397). Vesayet makamı vasinin belli dönemlerde vereceği rapor ve hesapları inceler; rapor ve hesapları kabul veya reddeder, gerektiğinde vesayet altındaki kişinin menfaatini korumak için uygun önlemleri alır (TMK m. 464). Eski Kanun'da da bu şeylerin sulh mahkemesinin murakabesi altında emin bir yere konulacağı belirtilmişti (743 s. K. m. 383).

4 Yargıtay, vasiden küçüğe ait malvarlığını gösteren defteri tutmasını ve hesap vermesini isteyecek makamın vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesi olduğunu, aile mahkemesinin vesayet sürerken bu konuda görevli olmadığını belirtmiştir.[1]

V. Defter, Taşınırların Satılması ve Paraların Yatırılması

- **Defter:** Göreve başlarken yönetilecek malvarlığının defteri tutulur.
- **Taşınırlar:** Değerli şeyler dışındaki taşınırlar gerekirse satılır.
- **Paralar:** Yönetim için gerekli olmayan paralar bankaya yatırılır.

1. madde, vasinin göreve başlarken yapacağı işleri düzenleyen hükümler arasında yer alır. Vasiliğe atanma kararının kesinleşmesi üzerine yönetilecek malvarlığının defteri tutulur (TMK m. 438). Vesayet altındaki kişinin menfaati gerektirirse değerli şeylerin dışındaki taşınırlar vesayet makamının vereceği talimat uyarınca açık artırmayla satılır (TMK m. 440). Vesayet altındaki kişinin kendisi veya malvarlığının yönetimi için gerekli olmayan paralar, faiz getirmek üzere vesayet makamınca belirlenen millî bir bankaya yatırılır veya Hazine tarafından çıkarılan menkul kıymetlere çevrilir (TMK m. 441).

1 Yargıtay 2. HD, 09.06.2015, E. 2015/9926, K. 2015/12088.

VI. İtiraz Yolu ve Vasinin Sorumluluğu

- **Şikâyet:** Vasinin eylem ve işlemlerine karşı vesayet makamına.
- **İtiraz:** Vesayet makamının kararlarına karşı on gün içinde denetim makamına.
- **Sorumluluk:** Vasi kusurlu davranışıyla verdiği zarardan sorumludur.

Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi ve her ilgili, vasinin eylem ve işlemlerine karşı vesayet makamına şikâyette bulunabilir; vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir (TMK m. 461). Yargıtay, malvarlığının yönetimine ilişkin kararların vesayetin idaresine yönelik olduğunu ve denetim makamının itiraz üzerine verdiği kararın kesin olduğunu belirtmiştir.[2] 5

Vasi, görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumludur (TMK m. 467). Küçükler adına aldığı parayı onların hesabına yatırmayan ve vesayet makamına bildirmeyen vasinin faiz yönünden sorumluluğu, paraları yatırmayı bir aydan fazla geciktirdiği tarihten başlatılmıştır.[3] 6

UYGULAMA NOTU

Bir kişiye vasi atanmışsa, kıymetli evrak, değerli eşya ve önemli belgelerin defterde gösterilmesi ve vesayet makamının gözetimi altında güvenli bir yere konulması istenebilir (TMK m. 438, 439). **Vasinin bu şeylerle ilgili bir işlemine karşı**, vesayet makamına şikâyette bulunulabilir. **Vesayet makamının kararına karşı**, tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir (TMK m. 461).

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ
09.06.2015 · E. 2015/9926 · K. 2015/12088

Vasinin malvarlığına ilişkin yükümlülüklerini izleyecek ve bunları vasiden isteyecek makam vesayet makamıdır; aile mahkemesi vesayet sürerken bu konuda görevli değildir

Velayet altında bulunmayan bir küçük, sulh hukuk mahkemesinin kararıyla bir yakınının vesayeti altına konulmuştu. Aile mahkemesi, çocuk mallarının korunmasına ilişkin istem üzerine vasiden küçüğün malvarlığının dökümünü gösteren bir defter sunmasını istemiştir; karar onandıktan sonra vasi karar düzeltme isteminde bulunmuştur.

> *Vasi, küçüğe ait yönetilecek malvarlığıyla ilgili defter tutmak ve malvarlığındaki değişiklikleri vesayet makamına bildirmek ve hesap vermekle görevli ve yüküm-*

2 Yargıtay 2. HD, 05.05.2010, E. 2009/20418, K. 2010/8946.
3 Yargıtay 18. HD, 10.02.2014, E. 2013/14848, K. 2014/1786.

lüdür (TMK.m.438.VVMHUDT.m.16). Şu halde, vasiden, küçüğe ait malvarlığını gösteren defter tutmasını ve malvarlığıyla ilgili hesap vermesini isteyecek olan vesayet makamı (sulh hukuk mahkemesi)'dir. Aile mahkemesinin, vesayet altındaki küçüklerle ilgili vesayet devam ettiği müddetçe bir görevi bulunmamaktadır.

DEĞERLENDİRME Karar, 439. maddedeki gözetimin hangi makama ait olduğunu anlamaya yardımcı olur. Daire, vasinin küçüğe ait malvarlığıyla ilgili defter tutmak, değişiklikleri vesayet makamına bildirmek ve hesap vermekle yükümlü olduğunu; bunları isteyecek makamın vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesi olduğunu belirtmiştir. Değerli şeylerin konulduğu güvenli yer üzerindeki gözetim de kanun gereği vesayet makamına aittir. Aile mahkemesinin vesayet devam ettiği sürece bu konuda görevi bulunmadığından yerel mahkeme kararı bozulmuştur (TMK m. 438).

2 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
05.05.2010 · E. 2009/20418 · K. 2010/8946

Malvarlığının yönetimine ilişkin vesayet makamı kararları vesayetin idaresine yöneliktir; bunlara karşı yol denetim makamına itirazdır ve denetim makamının kararı kesindir

Vesayet makamının vesayetin yürütülmesine ilişkin kararı üzerine denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesi karar vermiştir. Bu karar vasi adayı tarafından temyiz edilmiştir.

"Kısıtlının mal varlığının yönetimi ve defter tutulmasına ilişkin işlemler vesayetin idaresine yöneliktir. (TMK.md.438) Vesayet makamının, vesayetin yürütülmesiyle ilgili almış olduğu kararlar, itirazı kabil kararlardan olup, itirazı inceleme görevi denetim makamı olan Asliye Hukuk Mahkemesine aittir. Türk Medeni Kanununun 488. maddesi, ilgililerin vesayet makamlarının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içerisinde denetim makamına itiraz edebileceğini, denetim makamının bu itirazı kesin olarak karara bağlayacağını hükme bağlamıştır. Bu halde, denetim makamınca verilen kararın kesin olduğu ve temyiz yoluna gidilemeyeceği anlaşıldığından, temyiz talebinin reddine karar vermek gerekmiştir.

DEĞERLENDİRME Karar, defter tutma gibi malvarlığının yönetimine yönelik vesayet makamı kararlarına karşı izlenecek yolu gösterir. Daire, malvarlığının yönetimine ilişkin işlemlerin vesayetin idaresine yönelik olduğunu, vesayet makamının bu konudaki kararlarına karşı tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebileceğini ve denetim makamının itirazı kesin olarak karara bağlayacağını belirtmiş; temyiz talebini bu nedenle reddetmiştir (TMK m. 488).

3 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
10.02.2014 · E. 2013/14848 · K. 2014/1786

Vesayet altındaki kişi adına aldığı parayı hesabına yatırmayan ve vesayet makamına bildirmeyen vasi, zarardan ve faizden sorumludur

Küçükler için atanan vasi, küçükler adına tazminat tahsil etmiştir. Vasi defter tutmadı, gelir ve giderler hakkında yıllık rapor vermedi, aldığı parayı küçükler hesabına yatırmadı ve vesayet makamına bildirmemiştir. Vesayet altındaki kişiler vasiye karşı tazminat davası açmıştır; mahkeme davayı kabul etti ve faizi dava tarihinden başlatmıştır.

> *Dava, vesayet görevini yerine getirirken kusurlu davranışlarıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zararlardan dolayı, vasiye karşı açılan tazminat talebine ilişkin olup, yukarıda açıklanan yasal düzenlemeler dikkate alındığında davalı vasinin kısıtlılara ait paraların yatırılmasını bir aydan fazla geçiktirmesi durumunda faiz yönünden sorumluluğu 25.08.2003 tarihinden başlayacağı halde kararda dava tarihinin esas alınması doğru değil ise de, bu yanılgının giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden, hüküm fıkrasının birinci bendinde yer alan "dava tarihinden" kelimelerinin metinden çıkarılmasına, yerine "25.08.2003 tarihinden" sözcüklerinin yazılması suretiyle hükmün düzeltilmesine ve düzeltilmiş bu şekli ile ONANMASINA...*

DEĞERLENDİRME Karar, vesayet altındaki kişi adına alınan paranın vesayet makamına bildirilmeden vasinin elinde tutulmasının sonuçlarını gösterir; 439. madde değerli şeylerin vesayet makamının gözetimi altında güvenli bir yere konulmasını, 441. madde ise paraların bankaya yatırılmasını öngörür. Daire, vesayet organlarının iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlü olduğunu, vasinin kusurlu davranışıyla verdiği zarardan sorumlu bulunduğunu ve vesayet altındaki kişinin paralarının bir aydan fazla geciktirilmeden bankaya yatırılması gerektiğini hatırlatmıştır. Vasinin faiz yönünden sorumluluğunun paraları yatırmayı bir aydan fazla geciktirdiği tarihten başladığı belirtilerek hüküm bu yönden düzeltilerek onanmıştır (TMK m. 467).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 438:** Defter tutma.
- **TMK m. 440:** Taşınırların satılması.
- **TMK m. 441:** Paraların yatırılması.
- **TMK m. 454:** Yönetim ve hesap tutma yükümlülüğü.
- **TMK m. 461:** Şikâyet ve itiraz.
- **TMK m. 464:** Rapor ve hesapların incelenmesi.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.

MADDE

440

A. Göreve başlama

III. Taşınırların satılması

KANUN METNİ

(1) Vesayet altındaki kişinin menfaati gerektirirse değerli şeylerin dışındaki taşınırlar, vesayet makamının vereceği talimat uyarınca, açık artırma ile satılır. Hâkim, özel durumları, taşınırın niteliğini veya değerinin azlığını göz önüne alarak pazarlıkla satışa da karar verebilir.

(2) Vesayet altındaki kişinin kendisi veya ailesi için özel bir değer taşıyan şeyler, zorunluluk olmadıkça satılamaz.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 440, vesayet altındaki kişinin taşınırlarının hangi koşullarla ve nasıl satılacağını düzenler. Değerli şeylerin dışındaki taşınırlar, vesayet altındaki kişinin **menfaati gerektirirse**, **vesayet makamının vereceği talimat** uyarınca **açık artırmayla** satılır. Hâkim, özel durumları, taşınırın niteliğini veya değerinin azlığını göz önüne alarak **pazarlıkla satışa** da karar verebilir. Vesayet altındaki kişinin kendisi veya ailesi için **özel bir değer taşıyan şeyler**, zorunluluk olmadıkça satılamaz. Yargıtay, kısıtlıya ait aracın satışına izin verilmemesini vesayetin idaresine ilişkin bir karar saymış ve bu karara karşı yolun denetim makamına itiraz olduğunu belirtmiştir.[1] Madde eski Kanun'un 384. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Taşınır	Taşınmaz dışındaki mallar; madde değerli şeyler dışındaki taşınırları kapsar.
Açık artırma	Satışın en yüksek teklifi verene, herkese açık biçimde yapılması.
Pazarlıkla satış	Açık artırma yapılmadan, alıcıyla görüşülerek belirlenen bedelle satış.
Talimat	Vesayet makamının satışın yapılışına ilişkin olarak verdiği yönerge.

1 Yargıtay 8. HD, 22.01.2018, E. 2017/8297, K. 2018/1014.

Özel değer taşıyan şey	Maddi değerinden bağımsız olarak kişi veya ailesi için ayrı bir anlam taşıyan eşya.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 440- Yürürlükteki Kanunun 384 üncü maddesini karşılamaktadır. "Sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmıştır.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 147*

Tasarının 440. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 467).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 384. maddeydi; madde "Vazifeye başlamak" başlığı altında "Menkulün satışı" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vesayet altındaki kimsenin menfaati icap ettiği takdirde bundan evvelki maddede beyan olunanlardan maada menkul eşya, sulh mahkemesinin talimatı dairesinde aleni müzayede ile yahut iki tarafın rızasiyle satılır. Vesayet altındaki kimsenin ailesi veya kendisi için kıymeti mahsusası bulunan şeyler, mecburiyet olmadıkça satılmaz.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 384 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 384	4721 sayılı Kanun m. 440
Kapsam	Kıymetli eşya ve belgeler dışındaki menkul eşya	Değerli şeylerin dışındaki taşınırlar
Koşul	Vesayet altındaki kişinin menfaati	Vesayet altındaki kişinin menfaati
Usul	Sulh mahkemesinin talimatıyla açık artırma veya iki tarafın rızasıyla satış	Vesayet makamının talimatıyla açık artırma; hâkim pazarlıkla satışa karar verebilir
Özel değer	Kıymeti mahsusası bulunan şeyler mecburiyet olmadıkça satılmaz	Özel değer taşıyan şeyler zorunluluk olmadıkça satılamaz

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 440. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kapsam	Değerli şeylerin dışındaki taşınırlar	TMK m. 439, 440/1
Koşul	Vesayet altındaki kişinin menfaati gerektirmesi	TMK m. 440/1
Usul	Vesayet makamının talimatı uyarınca açık artırma	TMK m. 440/1
Pazarlık	Hâkim; özel durumlar, niteliği veya değerinin azlığı nedeniyle karar verebilir	TMK m. 440/1
Sınır	Kişi veya ailesi için özel değer taşıyan şeyler zorunluluk olmadıkça satılamaz	TMK m. 440/2
İzin	Olağan yönetim ihtiyaçları dışındaki taşınırların satımı vesayet makamının iznine bağlıdır	TMK m. 462/2
Kanun yolu	Vesayet makamının kararına karşı on gün içinde denetim makamına itiraz	TMK m. 461, 488
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 384	Gerekçe, s. 147

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un
384. maddesini
karşılar ve maddede "sulh mahkemesi" yerine **"vesayet makamı"** deyimi kullanılmıştır (S. Sayısı 723, s. 147). Tasarının 440. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 467).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, satışın ancak **vesayet altındaki kişinin menfaati gerektirirse** yapılabilmesidir. İkinci nokta, kural olarak satışın **vesayet makamının talimatıyla açık artırmada** yapılması, pazarlıkla satışın ise hâkimin kararına bağlı olmasıdır. Üçüncü nokta, kişi veya ailesi için **özel değer taşıyan şeylerin** zorunluluk olmadıkça satılamamasıdır. Satış istemi hakkındaki vesayet makamı kararına karşı yol temyiz değil **denetim makamına itirazdır**.[2]

II. Satışın Koşulu: Vesayet Altındaki Kişinin Menfaati

- **Koşul:** Satış, vesayet altındaki kişinin menfaati gerektirirse yapılır.
- **Kapsam:** Değerli şeylerin dışındaki taşınırlar.
- **Değerli şeyler:** Güvenli bir yerde saklanır.

2 Yargıtay 8. HD, 05.12.2017, E. 2017/7176, K. 2017/16141.

1. maddeye göre değerli şeylerin dışındaki taşınırlar, vesayet altındaki kişinin menfaati gerektirirse satılır. Kıymetli evrak, değerli eşya, önemli belge ve benzerleri ise malvarlığının yönetimi bakımından bir sakınca yoksa vesayet makamının gözetimi altında güvenli bir yere konulur (TMK m. 439). Vasi, vesayet altındaki kişinin malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetmek zorundadır (TMK m. 454).

Kısıtlının adına kayıtlı aracın yalnız başka bir model araç almak amacıyla satılmasının istendiği bir dosyada sulh hukuk mahkemesi, bunun satışı gerektiren önemli bir sebep olmadığını ve aracın satılmasında bir yarar bulunmadığını belirterek istemi reddetmiş; Yargıtay bu kararın vesayetin idaresine ilişkin olduğunu ve itiraz üzerine denetim makamınca incelenmesi gerektiğini belirtmiştir.[3] 2

III. Satışın Biçimi: Açık Artırma ve Pazarlık

- **Kural:** Vesayet makamının talimatı uyarınca açık artırma.
- **İstisna:** Hâkim pazarlıkla satışa karar verebilir.
- **Ölçütler:** Özel durumlar, taşınırın niteliği, değerinin azlığı.

Birinci fıkraya göre taşınırlar vesayet makamının vereceği talimat uyarınca açık artırma ile satılır. Hâkim, özel durumları, taşınırın niteliğini veya değerinin azlığını göz önüne alarak pazarlıkla satışa da karar verebilir. Eski Kanun, taşınırların sulh mahkemesinin talimatı dairesinde açık artırmayla veya iki tarafın rızasıyla satılacağını öngörüyordu (743 s. K. m. 384). 3

Taşınmazlarda kural farklıdır: satış vesayet makamının görevlendireceği bir kişi tarafından vasi de hazır olduğu hâlde açık artırmayla yapılır ve ihale vesayet makamının onamasıyla tamamlanır; pazarlıkla satışa istisnai olarak denetim makamı karar verebilir (TMK m. 444). Yargıtay, taşınmazın pazarlıkla satışına izin veren vesayet makamı kararını, bu yetkinin denetim makamına ait olduğu gerekçesiyle bozmuştur.[4] 4

IV. Özel Değer Taşıyan Şeyler

- **Kural:** Zorunluluk olmadıkça satılamaz.
- **Ölçüt:** Kişinin kendisi veya ailesi için özel bir değer taşıması.

İkinci fıkraya göre vesayet altındaki kişinin kendisi veya ailesi için özel bir değer taşıyan şeyler, zorunluluk olmadıkça satılamaz. Eski Kanun da kişinin ailesi veya kendisi için kıymeti mahsusası bulunan şeylerin mecburiyet olmadıkça satılama- 5

3 Yargıtay 8. HD, 05.12.2017, E. 2017/7176, K. 2017/16141.
4 Yargıtay 18. HD, 18.11.2015, E. 2015/2281, K. 2015/16766.

yacağını öngörüyordu (743 s. K. m. 384). Bu fıkrayı doğrudan uygulayan bir karara bu şerh hazırlanırken rastlanmamıştır.

V. Vesayet Makamının İzni ve İtiraz Yolu

- **İzin:** Olağan yönetim ve işletme ihtiyaçları dışındaki taşınırların satımı izne bağlıdır.
- **İzinsiz işlem:** Vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir.
- **İtiraz:** Vesayet makamının kararına karşı on gün içinde denetim makamına.

6 Olağan yönetim ve işletme ihtiyaçları dışında kalan taşınır veya diğer hak ve değerlerin alımı, satımı, devri ve rehnedilmesi vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462). Kanunen gerektiği hâlde vasinin yetkili vesayet dairelerinin iznini almadan yaptığı işlemler, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir (TMK m. 465).

7 Yargıtay, vasinin kısıtlıya ait aracın satışına izin istemini reddeden vesayet makamı kararının vesayetin idaresine ilişkin olduğunu, bu karara karşı tebliğden itibaren on gün içinde denetim makamına itiraz edilebileceğini ve kararın temyizi kabil olmadığını belirterek dosyayı iade etmiştir.[5] Aynı yönde verilen başka kararlar da bulunmaktadır.[6]

VI. Velayet Altındaki Çocuğun Taşınırları

- **Kural:** Veli çocuk malları üzerinde kural olarak hâkimden izin almadan tasarruf eder.
- **İstisna:** Bakım, yetiştirme ve eğitim için zorunluluk varsa hâkim yetki tanıyabilir.

1. maddedeki satış kuralları vesayete özgüdür. Yargıtay, velayet hakkına sahip ebeveynin çocuk malları üzerinde kural olarak hâkimden izin almaksızın tasarrufta bulunabileceğini ve vesayette vasiye getirilen izin ve denetim usullerinin velayette örnekseme yoluyla uygulanamayacağını belirtmiştir.[7] Veli olan annenin çocuğa miras kalan aracı satmak için izin istediği başka bir dosyada da istemin hukuki yarar yokluğundan reddi yerinde görülmüştür.[8]

UYGULAMA NOTU

5 Yargıtay 8. HD, 22.01.2018, E. 2017/8297, K. 2018/1014.
6 Yargıtay 18. HD, 01.12.2015, E. 2015/17335, K. 2015/17564; Yargıtay 18. HD, 01.12.2015, E. 2015/19320, K. 2015/17563.
7 Yargıtay 2. HD, 30.05.2013, E. 2012/22322, K. 2013/15019.
8 Yargıtay 2. HD, 11.02.2013, E. 2012/9950, K. 2013/3098.

Vasi, taşınırların satışını ancak vesayet altındaki kişinin menfaati gerektiriyorsa ve vesayet makamının talimatı ile izni doğrultusunda yapabileceğini göz önünde bulundurmalıdır (TMK m. 440, 462). **Pazarlıkla satış isteniyorsa**, bunun gerekçesi, örneğin taşınırın değerinin azlığı mahkemeye açıklanmalıdır. **Satış istemi reddedilmişse**, tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir (TMK m. 461, 488).

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
05.12.2017 · E. 2017/7176 · K. 2017/16141

Vesayet altındaki kişiye ait aracın satışı istemi, satışı gerektiren önemli bir sebep ve kişinin yararı yönünden değerlendirilir; bu konudaki karara karşı yol denetim makamına itirazdır

Bir baba, yetişkin oğlunun kısıtlanmasını, kendisinin vasi atanmasını ve oğlunun adına kayıtlı aracın başka bir araç almak için satılmasına izin verilmesini istemiştir. Sulh hukuk mahkemesi kısıtlama istemini kabul etmiştir; aracın yeni model olduğu ve satışını gerektiren önemli bir sebep bulunmadığı gerekçesiyle satış istemini reddetmiştir. Karar vasi tarafından temyiz edilmiştir.

> *Somut olayda; vesayet makamınca aracın satışına izin verilmemesi vesayetin idaresiyle ilgili olarak aldığı karar olup, bu kararların temyizi kabil kararlardan olmadığı anlaşıldığından, bu konuda denetim makamınca bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine iadesi gerektiği anlaşılmıştır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 440. maddedeki satışın vesayet altındaki kişinin menfaatine bağlı olduğunu ve bu konudaki kararın niteliğini birlikte gösterir. Sulh hukuk mahkemesi, satış isteminin yalnız başka bir model araç alma amacına dayandığını, bunun satışı gerektiren önemli bir sebep olmadığını ve aracın satılmasında bir yarar bulunmadığını belirterek istemi reddetmişti. Daire, vesayet makamının aracın satışına izin vermemesinin vesayetin idaresiyle ilgili bir karar olduğunu, bu kararların temyizi kabil olmadığını belirterek denetim makamınca karar verilmek üzere dosyayı iade etmiştir. Aynı kararda kısıtlanan ergin çocuğun kural olarak velayet altında bırakılacağı da hatırlatılmıştır (TMK m. 419).

2 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
22.01.2018 · E. 2017/8297 · K. 2018/1014

Vasinin kısıtlıya ait aracın satışına izin istemini reddeden vesayet makamı kararına karşı yol temyiz değil, denetim makamına itirazdır

Vasi, vesayeti altındaki kısıtlının malik olduğu aracın satışına izin verilmesini istemiştir; sulh hukuk mahkemesi istemi reddetmiştir. Karar temyiz edilmiştir.

> *Türk Medeni Kanunu'nun 396. maddesinde, vesayet organlarının vesayet daireleri ile vasi ve kayyımlar, 397. maddesinde de kamu vesayetinin vesayet makamı ve denetim makamından oluşan vesayet daireleri tarafından yürütüleceği, vesayet makamının sulh hukuk mahkemesi, denetim makamı ise asliye hukuk mahkemesi olduğu hükme bağlanmış olup; kanun koyucu kamu vesayetinde vesayet organı vasiler ile vesayet daireleri sulh ve asliye mahkemesi arasında 461. maddede bir hiyerarşi kurarak, vesayet makamı Sulh Hukuk Mahkemesi'nin vasinin eylem ve işlemlerine karşı, denetim makamı Asliye Hukuk Mahkemesinin de Sulh Hukuk Mahkemesi'nin kararlarına karşı şikayet ve itiraz merci olduğu belirlenmiş; 488. maddesinde ise, ilgililerin vesayet makamının vesayetin idaresiyle ilgili olarak aldığı kararlara karşı tebliğinden itibaren on gün içinde itiraz edebileceği, denetim makamının gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazı kesin olarak karara bağlayacağı, bu bakımdan vesayet makamının vesayetin idaresiyle ilgili olarak aldığı kararların temyizi kabil kararlardan olmadığı anlaşıldığından, istem konusunda denetim makamınca bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine İADESİNE…*

DEĞERLENDİRME Karar, taşınır satışına ilişkin vesayet makamı kararlarına karşı izlenecek yolu gösterir. Daire, vesayet organları arasındaki hiyerarşiyi hatırlatmış; vesayet makamının vasinin eylem ve işlemlerine karşı, denetim makamının da vesayet makamının kararlarına karşı şikâyet ve itiraz mercii olduğunu, vesayetin idaresiyle ilgili kararlara karşı tebliğden itibaren on gün içinde itiraz edilebileceğini ve denetim makamının itirazı kesin olarak karara bağlayacağını belirtmiştir. Bu nedenle istem hakkında denetim makamınca karar verilmek üzere dosya iade edilmiştir (TMK m. 488).

3 **YARGITAY 18. HUKUK DAİRESİ**
18.11.2015 · E. 2015/2281 · K. 2015/16766

Taşınmazların pazarlıkla satışına vesayet makamı değil denetim makamı karar verir; taşınırlarda ise pazarlıkla satışa hâkimin kendisi karar verebilir

Vasi, kısıtlıya ait bir taşınmazın satışına izin verilmesini istemiştir. Vesayet makamı istemi kabul ederek taşınmazın pazarlıkla satışına izin verdi ve satışın onayı için dosyanın denetim makamına gönderilmesine karar vermiştir. Karar müdahil vekilince temyiz edilmiştir.

> *Ne var ki, istisnai olarak özel durumlar, taşınmazın niteliği veya değerinin azlığı gibi hususlar gözönüne alınarak, satışın pazarlıkla yapılması gerekiyorsa, bu yolla satışa karar verme yetkisi, vesayet makamına değil, denetim makamına aittir.*

DEĞERLENDİRME Karar taşınmaz satışına ilişkindir ve 440. maddedeki taşınır satışıyla karşılaştırma imkânı verir. Daire, taşınmazın pazarlıkla satışına karar verme yetkisinin kanunla doğrudan denetim makamına verildiğini, vesayet makamının bu yetkiyi kullanamayacağını ve yalnız kişinin menfaati gerektiriyorsa satışa izin

vermekle yetineceğini belirterek kararı bozmuştur. 440. maddede ise taşınırlar için pazarlıkla satışa, özel durumları, taşınırın niteliğini veya değerinin azlığını göz önüne alarak hâkimin karar verebileceği öngörülmüştür (TMK m. 444).

4 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
30.05.2013 · E. 2012/22322 · K. 2013/15019

Vesayette vasinin tasarrufları için öngörülen izin ve denetim usulleri, velayet altındaki çocuğun mallarına örnekseme yoluyla uygulanamaz

Velayeti tek başına annede bulunan bir küçüğe babasından bir araç kalmıştı. Anne aracın satışı için izin istemiştir; aile mahkemesi aracın belirli bir bedelden aşağı olmamak üzere pazarlıkla satılmasına ve küçüğün payına düşen paranın bankaya yatırılmasına karar vermiştir. Karar veli tarafından temyiz edilmiştir.

> *Mahkemece, aracın satışına izin verilmesi, Türk Medeni Kanununun 462/2. maddesi çerçevesinde alınan bir karar değil, aynı Yasanın 356. maddesinin (2.) fıkrası çerçevesinde veliye tanınan yetki niteliğindedir. Vesayette kısıtlının malvarlığında tasarruf yönünden Kanunda vasiye getirilmiş bulunan izin ve denetim usulleri örnekseme yoluyla velayette uygulanamaz.*

DEĞERLENDİRME Karar, 440. maddedeki satış kurallarının vesayete özgü olduğunu gösterir. Daire, velayet hakkına sahip ebeveynin çocuk malları üzerinde kural olarak hâkimden izin almaksızın tasarrufta bulunabileceğini, çocuğun bakımı, yetiştirilmesi ve eğitimi için zorunluluk varsa hâkimin ebeveyne çocuğun mallarına başvurma yetkisi tanıyabileceğini belirtmiştir. Vesayette öngörülen izin ve denetim usulleri velayette örnekseme yoluyla uygulanamayacağından, satışın pazarlıkla yapılmasının ve paranın bankaya yatırılmasının öngörülmesi doğru bulunmayarak karar bozulmuştur (TMK m. 356).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 439:** Değerli şeylerin saklanması.
- **TMK m. 441:** Paraların yatırılması.
- **TMK m. 444:** Taşınmazların satılması.
- **TMK m. 454:** Yönetim ve hesap tutma yükümlülüğü.
- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.
- **TMK m. 465:** İznin bulunmaması.
- **TMK m. 488:** Vesayet makamı kararlarına itiraz.

MADDE

441

A. Göreve başlama

IV. Paraların yatırılması

KANUN METNİ

(1) Vesayet altındaki kişinin kendisi veya malvarlığının yönetimi için gerekli olmayan paralar, faiz getirmek üzere, vesayet makamı tarafından belirlenen millî bir bankaya yatırılır veya Hazine tarafından çıkarılan menkul kıymetlere çevrilir.

(2) Paranın yatırılmasını bir aydan fazla geciktiren vasi, faiz kaybını ödemekle yükümlüdür.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 441, vesayet altındaki kişinin parasının nasıl değerlendirileceğini düzenler. Vesayet altındaki kişinin **kendisi veya malvarlığının yönetimi için gerekli olmayan paralar**, **faiz getirmek üzere**, **vesayet makamı tarafından belirlenen millî bir bankaya** yatırılır veya **Hazine tarafından çıkarılan menkul kıymetlere** çevrilir. Paranın yatırılmasını **bir aydan fazla geciktiren vasi**, faiz kaybını ödemekle yükümlüdür. Yargıtay, bu durumda vasinin faiz sorumluluğunun dava tarihinden değil, geciktirmenin başladığı tarihten itibaren işleyeceğini belirtmiştir.[1] Madde eski Kanun'un 385. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Yatırılacak paralar	Vesayet altındaki kişinin kendisi veya malvarlığının yönetimi için gerekli olmayan paralar.
Millî banka	Vesayet makamının paraların yatırılması için belirlediği, Türkiye'de kurulu banka.
Hazine menkul kıymeti	Hazine tarafından çıkarılan borçlanma senetleri gibi menkul kıymetler.
Faiz kaybı	Paranın zamanında yatırılmaması yüzünden elde edilemeyen faiz.

YÜRÜTME

1 Yargıtay 18. HD, 10.02.2014, E. 2013/14848, K. 2014/1786.

Vesayet hesabı | Vesayet altındaki kişi adına vesayet makamının kararıyla açılan banka hesabı.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 441- Yürürlükteki Kanunun 385 inci maddesini karşılamaktadır. Konu başlığı İsviçre Medenî Kanununun 401 inci maddesine uygun olarak "Paraların yatırılması" biçiminde düzeltilmiştir. Madde yürürlükteki metinden farklı olarak kaynak Kanuna uygunluğu sağlanarak iki fıkra hâlinde düzenlenmiştir. Birinci fıkradaki "Sulh mahkemesi veya hükümetçe tayin edilmiş malî bir müesseseye faiz mukabilinde ikraz edilir." ifadesi yerine "faiz getirmek üzere, vesayet makamı tarafından belirlenen milli bir bankaya yatırılır veya Hazine tarafından çıkarılan menkul kıymetlere çevrilir." ifadesine yer verilmiştir. İkinci fıkrada paranın yatırılmasını bir aydan fazla geciktiren vasinin, bu yüzden uğranılan faiz kaybını ödemekle yükümlü olduğu öngörülmüştür.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 147*

Tasarının 441. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 468).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 385. maddeydi; madde "Nukut" başlığı altında "Tenmiyesi" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasinin, vesayeti altındaki kimse için sarfına lüzum görmediği nukut; derhal, sulh mahkemesi veya hükümetçe tayin edilmiş olan mali bir müesseseye faiz mukabilinde ikraz edilir. Vasi, bir aydan fazla nemasız bıraktığı nukudun faizini ödemeğe mecburdur.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 385 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 385	4721 sayılı Kanun m. 441
Kapsam	Vesayet altındaki kişi için harcanmasına gerek görülmeyen paralar	Kişinin kendisi veya malvarlığının yönetimi için gerekli olmayan paralar
Değerlendirme	Sulh mahkemesine veya hükümetçe belirlenen malî kuruluşa faizle ödünç verme	Vesayet makamının belirlediği millî bir bankaya yatırma veya Hazine menkul kıymetlerine çevirme
Süre ve yaptırım	Bir aydan fazla getirisiz bırakılan paranın faizini vasi öder	Yatırmayı bir aydan fazla geciktiren vasi faiz kaybını öder
Yapı	Tek fıkra	İki fıkra

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 441. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kapsam	Kişinin kendisi veya malvarlığının yönetimi için gerekli olmayan paralar	TMK m. 441/1
Amaç	Faiz getirmesi	TMK m. 441/1
Yatırım yeri	Vesayet makamının belirlediği millî bir banka	TMK m. 441/1
Diğer seçenek	Hazine tarafından çıkarılan menkul kıymetlere çevirme	TMK m. 441/1
Süre	Bir aydan fazla geciktirilmemesi	TMK m. 441/2
Yaptırım	Geciktiren vasi faiz kaybını öder	TMK m. 441/2
Sonraki adım	Yeterince güven verici olmayan yatırımların dönüştürülmesi	TMK m. 442
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 385	Gerekçe, s. 147

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un
385. maddesini
karşılar; konu başlığı İsviçre Medeni Kanunu'nun
401. maddesine
uygun olarak "Paraların yatırılması" biçiminde düzeltilmiş ve madde kaynak Kanuna uygun olarak **iki fıkra** hâlinde düzenlenmiştir. Gerekçe, eski metindeki paraların sulh mahkemesine veya hükümetçe belirlenmiş malî bir kuruluşa faizle ödünç verilmesi ifadesi yerine, **vesayet makamının belirlediği millî bir bankaya yatırılma veya Hazine menkul kıymetlerine çevrilme** ifadesine yer verildiğini; ikinci fıkrada paranın yatırılmasını **bir aydan fazla geciktiren vasinin faiz kaybından** sorumlu olduğunun öngörüldüğünü açıklar (S. Sayısı 723, s. 147). Tasarının 441. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 468).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, kuralın **yalnız kişinin kendisi ve malvarlığının yönetimi için gerekli olmayan paraları** kapsamasıdır. İkinci nokta, paranın hangi bankaya yatırılacağını **vesayet makamının belirlemesidir**. Üçüncü nokta, **bir aylık süre** aşıldığında vasinin faiz kaybından sorumlu olması ve bu sorumluluğun geciktirmenin başladığı tarihten işlemesidir.[2] Vesayet

YÜRÜTME

2 Yargıtay 18. HD, 10.02.2014, E. 2013/14848, K. 2014/1786.
3 Yargıtay 11. HD, 05.07.2013, E. 2012/15934, K. 2013/14363.

hesabına bankanın cari orandan düşük faiz uygulaması da maddeye aykırı bulunmuştur.[3]

II. Yatırılacak Paralar

- **Kapsam:** Kişinin kendisi veya malvarlığının yönetimi için gerekli olmayan paralar.
- **Dışında kalanlar:** Günlük ihtiyaçlar ve yönetim giderleri için gereken tutarlar.

1. maddenin birinci fıkrasına göre vesayet altındaki kişinin kendisi veya malvarlığının yönetimi için gerekli olmayan paralar yatırılır. Kişinin bakımı, gündelik ihtiyaçları ve malvarlığının yönetimi için gereken tutar vasinin kullanımında kalabilir; bunun dışındaki paralar faiz getirmek üzere değerlendirilir. Eski Kanun da vasinin vesayet altındaki kişi için harcanmasına gerek görmediği paraların derhâl faizle değerlendirilmesini öngörüyordu (743 s. K. m. 385).

Vasi, vesayet altındaki kişinin malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetmek, **2**
yönetimle ilgili hesap tutmak ve hesabı vesayet makamının belirlediği tarihlerde ve her hâlde yılda bir defa onun incelemesine sunmakla yükümlüdür (TMK m. 454). Paraların yatırılması bu yönetimin bir parçasıdır.

III. Yatırım Biçimi: Millî Banka veya Hazine Menkul Kıymeti

- **Banka:** Vesayet makamının belirlediği millî bir banka.
- **Menkul kıymet:** Hazine tarafından çıkarılan menkul kıymetler.
- **Amaç:** Faiz getirmesi.

Paralar, faiz getirmek üzere vesayet makamı tarafından belirlenen millî bir banka- **3**
ya yatırılır veya Hazine tarafından çıkarılan menkul kıymetlere çevrilir. Gerekçe, eski metindeki "sulh mahkemesi veya hükümetçe tayin edilmiş malî bir müesseseye faiz mukabilinde ikraz" ifadesi yerine bu yatırım biçimlerine yer verildiğini belirtir (S. Sayısı 723, s. 147). Yeterince güven verici olmayan yatırımlar ise uygun zamanda ve kişinin menfaati gözetilerek güvenli yatırımlara dönüştürülür (TMK m. 442).

Maddenin amacı paranın faiz getirmesidir. Bir kişinin vadeli mevduatı kısıtlama **4**
kararı üzerine başka bir bankadaki vesayet hesabına aktarılmış, banka bu hesaba o dönemde uygulanan orandan daha düşük faiz uygulamıştı; ilk derece mahkemesi bu uygulamanın 441 ve 466. maddelere aykırı olduğunu ve bankanın sebepsiz zenginleştiğini kabul etmiş, Yargıtay bu kararı onamıştır.[4]

4 Yargıtay 11. HD, 05.07.2013, E. 2012/15934, K. 2013/14363.

IV. Geciktirmenin Sonucu: Faiz Kaybı

- **Süre:** Bir ay.
- **Yaptırım:** Vasi faiz kaybını öder.
- **Başlangıç:** Geciktirmenin bir ayı aştığı tarih.

5 İkinci fıkraya göre paranın yatırılmasını bir aydan fazla geciktiren vasi, faiz kaybını ödemekle yükümlüdür. Gerekçe de ikinci fıkrada paranın yatırılmasını bir aydan fazla geciktiren vasinin bu yüzden uğranılan faiz kaybını ödemekle yükümlü olduğunun öngörüldüğünü belirtir (S. Sayısı 723, s. 147).

6 Yargıtay, küçükler adına aldığı tazminatı onların hesabına yatırmayan ve vesayet makamına bildirmeyen vasinin faiz sorumluluğunun, dava tarihinden değil paraları yatırmayı bir aydan fazla geciktirdiği tarihten başlayacağını belirterek hükmü düzeltmiştir.[5] Vasinin kısıtlıya ait kamulaştırma bedelini kısıtlının hesabına yatırmayıp kendi işinde kullandığının ileri sürüldüğü bir davada ise, kısıtlının giderlerinin tespit edilerek ödenen bedelden mahsup edilmesi istenmiştir.[6]

V. Vesayet Organlarının ve Devletin Sorumluluğu

- **Özen:** Vesayet organları iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni gösterir.
- **Vasi:** Kusurlu davranışıyla verdiği zarardan sorumludur.
- **Devlet:** Vesayet dairelerindeki görevlilerin hukuka aykırı sebep oldukları zararlardan doğrudan, vasiye tazmin ettirilemeyen zararlardan da sorumludur.

7 Vesayet organları ve vesayet işleriyle görevlendirilmiş olan diğer kişiler, görevlerini yerine getirirken iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlüdür (TMK m. 466); vasi kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumludur (TMK m. 467). Devlet, vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebebiyet verdikleri zararlardan doğrudan doğruya, vasi, kayyım ve yasal danışmanlara tazmin ettirilemeyen zararlardan da sorumludur (TMK m. 468). Yargıtay, kısıtlının parasının vadeli hesaba yatırılmaması nedeniyle vasi ve vesayet makamına karşı açılan tazminat davasının Devletin sorumluluğunu da içerdiğini ve Devleti Hazinenin temsil ettiğini belirterek Hazinenin davaya katılmasını aramıştır.[7]

VI. Paraların Kullanılması ve İtiraz Yolu

- **Para çekme istemi:** Vesayet makamının bu konudaki kararı itiraz yoluyla denetlenir.

5 Yargıtay 18. HD, 10.02.2014, E. 2013/14848, K. 2014/1786.
6 Yargıtay 8. HD, 09.01.2018, E. 2017/7769, K. 2018/121.
7 Yargıtay 18. HD, 24.05.2012, E. 2012/2905, K. 2012/6233.

- **İtiraz:** Vesayet makamının kararına karşı on gün içinde denetim makamına.
- **Kesinlik:** Denetim makamının kararı kesindir.

Vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir; denetim makamı itirazı kesin karara bağlar (TMK m. 488). Yargıtay, kısıtlının hesabından para çekilmesi istemine ilişkin itirazı reddeden denetim makamı kararının temyiz kabiliyeti bulunmadığını belirterek temyiz istemini reddetmiştir.[8] 8

UYGULAMA NOTU

Vasi, kişinin ihtiyaçları ve malvarlığının yönetimi için gerekli olmayan parayı bir ay geçmeden vesayet makamının belirlediği bankaya yatırmalıdır (TMK m. 441). **Vesayet hesabındaki paranın kullanılması gerekiyorsa**, vesayet makamına başvurulmalı ve harcamalar hesap raporunda gösterilmelidir (TMK m. 454). **Para çekme istemi reddedilmişse**, tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir (TMK m. 488).

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ
10.02.2014 · E. 2013/14848 · K. 2014/1786

Vesayet altındaki kişinin parasını bankaya yatırmayı bir aydan fazla geciktiren vasi, faiz kaybından geciktirmenin başladığı tarihten itibaren sorumludur

Küçükler için atanan vasi, küçükler adına tazminat tahsil etmiştir; parayı küçükler hesabına yatırmadı ve vesayet makamına bildirmemiştir. Vesayet altındaki kişiler vasiye karşı tazminat davası açmıştır; mahkeme davayı kabul etti ve faizi dava tarihinden başlatmıştır.

> *Dava, vesayet görevini yerine getirirken kusurlu davranışlarıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zararlardan dolayı, vasiye karşı açılan tazminat talebine ilişkin olup, yukarıda açıklanan yasal düzenlemeler dikkate alındığında davalı vasinin kısıtlılara ait paraların yatırılmasını bir aydan fazla geçiktirmesi durumunda faiz yönünden sorumluluğu 25.08.2003 tarihinden başlayacağı halde kararda dava tarihinin esas alınması doğru değil ise de, bu yanılgının giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden, hüküm fıkrasının birinci bendinde yer alan "dava tarihinden" kelimelerinin metinden çıkarılmasına, yerine "25.08.2003 tarihinden" sözcüklerinin yazılması suretiyle hükmün düzeltilmesine ve düzeltilmiş bu şekli ile ONANMASINA…*

DEĞERLENDİRME Karar, 441. maddenin ikinci fıkrasının uygulanışını gösterir. Daire, vesayet altındaki kişinin kendisi veya malvarlığının yönetimi için gerekli

8 Yargıtay 18. HD, 12.12.2013, E. 2013/12951, K. 2013/17710.

olmayan paraların faiz getirmek üzere millî bir bankaya yatırılacağını ve paranın yatırılmasını bir aydan fazla geciktiren vasinin faiz kaybını ödemekle yükümlü olduğunu hatırlatmıştır. Vasinin faiz yönünden sorumluluğunun dava tarihinden değil, paraları yatırmayı bir aydan fazla geciktirdiği tarihten başlaması gerektiği belirtilerek hüküm düzeltilerek onanmıştır (TMK m. 467).

2 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
24.05.2012 · E. 2012/2905 · K. 2012/6233

Kısıtlının parasının vadeli hesaba yatırılmaması nedeniyle açılan tazminat davası Devletin sorumluluğunu da içerir; davada Devleti Hazine temsil eder

Kısıtlının mirasçıları, kısıtlılık süresince malvarlığını yöneten vasi ile vesayet makamının kısıtlının parasını vadeli hesaba yatırmayarak zarara yol açtığını ileri sürerek tazminat istemiştir. Mahkeme davayı kabul etmiştir; karar davalılardan biri tarafından temyiz edilmiştir.

> *Dava, vesayet organlarının sorumluluğunu düzenleyen Türk Medeni Kanunu'nun 466 ve devamı maddelerine dayanmakta olup, devletin de sorumluluğunu getirmektedir. Devleti Hazine temsil eder. Mahkemece, husumetin Hazineye de yöneltilmesi için davacı tarafa süre verilip Hazinenin davaya dahil edilmesi sağlandıktan sonra gösterdiği takdirde delillerinin toplanması ve oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken, Devleti temsil sıfatı bulunmayan ... aleyhine de hüküm kurulması doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, paraların yatırılmasına ilişkin yükümlülüğe aykırılığın sorumluluk yönünü gösterir. Daire, davanın vesayet organlarının sorumluluğunu düzenleyen 466 ve devamı maddelere dayandığını ve Devletin sorumluluğunu da getirdiğini belirtmiştir. Devleti Hazine temsil ettiğinden, husumetin Hazineye yöneltilmesi için davacıya süre verilmesi ve Hazinenin davaya katılması sağlandıktan sonra delillerin toplanması gerekirken temsil sıfatı bulunmayan kuruma karşı hüküm kurulması doğru bulunmamıştır (TMK m. 468).

3 **YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ**
05.07.2013 · E. 2012/15934 · K. 2013/14363

Vesayet hesabına bankanın cari orandan daha düşük faiz uygulaması 441. maddeye aykırı bulunmuş ve kişinin kâr kaybının bankadan tahsiline karar verilmiştir

Bir kişi hakkında verilen kısıtlama kararı üzerine, başka bir bankadaki vadeli mevduatı bozdurularak davalı bankada açılan vesayet hesabına aktarılmıştır. Kısıtlılık kaldırıldıktan sonra kişi, bankanın bu hesaba o dönem uygulanan orandan daha düşük faiz uyguladığını ileri sürerek kâr kaybının tahsilini istemiştir; mahkeme davayı kısmen kabul etmiştir.

> *...davalı bankaca vesayet altına alınan davacının hesabına daha düşük düzeylerde faiz oranlarının uygulanmış olmasının MK'nın 441 ve 466. maddelerine*

aykırılık teşkil ettiği; davalı bankanın davacı aleyhine BK'nın 61.maddesi uyarınca sebepsiz zenginleştiği...

DEĞERLENDİRME Karar, 441. maddedeki bankaya yatırma kuralının faiz getirme amacını gösterir. İlk derece mahkemesi, banka ile Adalet Bakanlığı arasındaki protokole dayanan genelgenin, protokolün tarafı olmayan kişi adına açılan vesayet hesabına daha düşük faiz uygulanmasına dayanak olamayacağını, bu uygulamanın 441 ve 466. maddelere aykırı olduğunu ve bankanın sebepsiz zenginleştiğini kabul etmiştir. Vesayet hesabı kapatılıp yeni bir hesap açıldıktan sonra ise normal müşteri ve banka ilişkisinin başladığı belirtilerek havale ücretine ilişkin istem reddedilmiştir. Daire bu kararı usul ve yasaya uygun bularak onamıştır (TMK m. 466).

4 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
12.12.2013 · E. 2013/12951 · K. 2013/17710

Kısıtlının hesabından para çekilmesi istemine ilişkin itirazı reddeden denetim makamı kararı kesindir ve temyiz edilemez

Vasi, kısıtlının banka hesabından para çekilmesine izin verilmesini istemiştir; istem reddedilmiştir. Vasinin itirazı denetim makamınca reddedildi ve vasi bu kararı temyiz etmiştir.

> *Dava, kısıtlının hesabından para çekmek amacıyla yapılan itirazın reddine ilişkin denetim makamı kararının temyizen incelenmesi istemine ilişkindir. Türk Medeni Kanunu'nun 488. maddesine göre ilgililer vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilirler. Denetim makamı gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazı kesin karara bağlar. Açıklanan Yasa hükmü uyarınca denetim makamı kararının temyiz kabiliyeti bulunmamaktadır.*

DEĞERLENDİRME Karar, yatırılmış paraların kullanılmasına ilişkin kararlara karşı kanun yolunu gösterir. Daire, ilgililerin vesayet makamının kararlarına karşı tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebileceğini ve denetim makamının itirazı kesin karara bağlayacağını hatırlatmış; kısıtlının hesabından para çekilmesine ilişkin itirazı reddeden denetim makamı kararının temyiz kabiliyeti bulunmadığından temyiz istemini reddetmiştir (TMK m. 488).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 438:** Defter tutma.
- **TMK m. 439:** Değerli şeylerin saklanması.
- **TMK m. 442:** Yatırımların dönüştürülmesi.
- **TMK m. 454:** Yönetim ve hesap tutma yükümlülüğü.
- **TMK m. 466:** Özen yükümü.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.
- **TMK m. 468:** Devletin sorumluluğu.

MADDE

442

A. Göreve başlama
IV. Paraların yatırılması
2. Yatırımların dönüştürülmesi

KANUN METNİ

(1) Yeteri kadar güven verici olmayan yatırımlar, güvenli yatırımlara dönüştürülür.
(2) Dönüştürme işleminin uygun zamanda ve vesayet altındaki kişinin menfaati gözetilerek yapılması gerekir.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 442, vasinin göreve başlarken vesayet altındaki kişinin mevcut yatırımlarını nasıl ele alacağını düzenler. **Yeteri kadar güven verici olmayan yatırımlar**, **güvenli yatırımlara dönüştürülür**. Dönüştürme işleminin **uygun zamanda** ve **vesayet altındaki kişinin menfaati gözetilerek** yapılması gerekir. Madde, paraların faiz getirmek üzere millî bir bankaya yatırılmasını veya Hazine menkul kıymetlerine çevrilmesini öngören 441. maddeyi tamamlar. Gerekçeye göre madde eski Kanun'un 386. maddesini karşılar ve İsviçre Medeni Kanunu'nun 402. maddesiyle paralellik sağlamak üzere yeniden kaleme alınmıştır. Maddeyi doğrudan uygulayan yayımlanmış bir karara bu şerh hazırlanırken rastlanmamıştır.

TEMEL KAVRAMLAR

Yatırım	Vesayet altındaki kişinin getiri elde etmek amacıyla değerlendirilmiş malvarlığı unsuru.
Güven verici olmayan yatırım	Değer kaybı veya tahsil edilememe tehlikesi taşıyan yatırım.
Dönüştürme	Güven verici olmayan yatırımın elden çıkarılarak güvenli bir yatırıma çevrilmesi.
Uygun zaman	Kişinin zarar görmeyeceği, menfaatine elverişli zaman.
Vesayet makamı	Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 442- Yürürlükteki Kanunun 386 ncı maddesini karşılamaktadır. Kaynak Kanunun 402 nci maddesiyle paralellik sağlamak üzere yeniden kaleme alınarak iki fıkra hâlinde düzenlenmiştir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 147*

Tasarının 442. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 468).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 386. maddeydi; madde "Nukut" başlığı altında "Tahvil" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Kafi derecede teminatı bulunmayan alacaklar, sağlam alacağa tahvil olunur. Tahvil muamelesi vesayet altındaki kimsenin menfaatine en muvafık bir zamanda yapılır.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 386 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 386	4721 sayılı Kanun m. 442
Kapsam	Yeterli teminatı bulunmayan alacaklar	Yeteri kadar güven verici olmayan yatırımlar
Sonuç	Sağlam alacağa çevrilir	Güvenli yatırımlara dönüştürülür
Zaman	Vesayet altındaki kişinin menfaatine en uygun zamanda	Uygun zamanda ve kişinin menfaati gözetilerek
Yapı	Tek fıkra	İki fıkra

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 442. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kapsam	Yeteri kadar güven verici olmayan yatırımlar	TMK m. 442/1
Sonuç	Güvenli yatırımlara dönüştürülür	TMK m. 442/1
Zaman	Uygun zamanda	TMK m. 442/2
Ölçüt	Vesayet altındaki kişinin menfaati	TMK m. 442/2

Konu	Kural	Dayanak
İlgili kural	Gerekli olmayan paralar millî bankaya veya Hazine menkul kıymetlerine	TMK m. 441
İzin	Olağan yönetim dışı hak ve değerlerin alımı, satımı ve devri izne bağlıdır	TMK m. 462/2
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 386	Gerekçe, s. 147

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un
386. maddesini
karşılar ve kaynak Kanunun
402. maddesiyle paralellik
sağlamak üzere yeniden kaleme alınarak **iki fıkra** hâlinde düzenlenmiştir (S. Sayısı 723, s. 147). Tasarının 442. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 468).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, dönüştürme yükümlülüğünün **yeteri kadar güven verici olmayan** yatırımlar için söz konusu olmasıdır. İkinci nokta, dönüştürmenin hemen değil **uygun zamanda** yapılması ve bu zamanın **vesayet altındaki kişinin menfaatine** göre belirlenmesidir. Üçüncü nokta, olağan yönetim ve işletme ihtiyaçları dışında kalan hak ve değerlerin alımı, satımı ve devri için **vesayet makamının izninin** gerekmesidir (TMK m. 462).

II. Dönüştürülecek Yatırımlar

- **Kapsam:** Yeteri kadar güven verici olmayan yatırımlar.
- **Sonuç:** Güvenli yatırımlara dönüştürülür.

1. maddenin birinci fıkrasına göre yeteri kadar güven verici olmayan yatırımlar güvenli yatırımlara dönüştürülür. Kanun hangi yatırımların güven verici sayılacağını tek tek saymaz; değerlendirme her olayın koşullarına göre yapılır. Eski Kanun aynı kuralı alacaklar üzerinden kurmuş ve "kâfi derecede teminatı bulunmayan alacakların sağlam alacağa tahvil olunacağını" öngörmüştü (743 s. K. m. 386). Yeni metin, yalnız alacakları değil yatırımları genel olarak kapsayacak biçimde kaleme alınmıştır.

III. Dönüştürmenin Zamanı ve Menfaat Ölçütü

- **Zaman:** Uygun zamanda.
- **Ölçüt:** Vesayet altındaki kişinin menfaati.

İkinci fıkraya göre dönüştürme işleminin uygun zamanda ve vesayet altındaki kişinin menfaati gözetilerek yapılması gerekir. Maddenin sözüne göre dönüştürme, kişinin menfaatine uygun olmayan bir zamanda yapılmaz; eski Kanun da tahvil işleminin vesayet altındaki kişinin menfaatine en uygun zamanda yapılmasını istiyordu (743 s. K. m. 386). Vasi, vesayet altındaki kişinin malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetmek zorundadır (TMK m. 454). 2

IV. Paraların Yatırılmasıyla İlişkisi

- **441. madde:**

  Gerekli olmayan paralar millî bankaya veya Hazine menkul kıymetlerine.
- **442. madde:**

  Güven verici olmayan yatırımlar güvenli yatırımlara.

1. madde, "Paraların yatırılması" başlığı altında 441. maddenin devamı olarak yer alır. Vesayet altındaki kişinin kendisi veya malvarlığının yönetimi için gerekli olmayan paralar, faiz getirmek üzere vesayet makamının belirlediği millî bir bankaya yatırılır veya Hazine tarafından çıkarılan menkul kıymetlere çevrilir (TMK m. 441). 442. madde ise yapılmış yatırımlar yeteri kadar güven verici değilse bunların güvenli yatırımlara dönüştürülmesini öngörür.

Paraların değerlendirilmesinde getiri de gözetilir. Vesayet hesabına bankanın cari orandan düşük faiz uygulamasını ilk derece mahkemesi 441 ve 466. maddelere aykırı bulmuş, Yargıtay bu kararı onamıştır.[1] 3

V. İzin, Özen ve Sorumluluk

- **İzin:** Olağan yönetim dışındaki hak ve değerlerin alımı, satımı ve devri vesayet makamının iznine bağlıdır.
- **Özen:** Vesayet organları iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni gösterir.
- **Sorumluluk:** Vasi ve Devlet zarardan sorumlu olabilir.

Olağan yönetim ve işletme ihtiyaçları dışında kalan taşınır veya diğer hak ve değerlerin alımı, satımı, devri ve rehnedilmesi vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462). Kanunen gerektiği hâlde izin alınmadan yapılan işlemler, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir (TMK m. 465). 4

Vesayet organları görevlerini yerine getirirken iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlüdür (TMK m. 466); vasi kusurlu davranışıyla verdiği zarardan sorumludur (TMK m. 467). Devlet, vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebebiyet verdikleri zararlardan doğrudan doğruya, vasiye tazmin ettirilemeyen zararlardan da sorumludur (TMK m. 468). Yargıtay, kısıtlının para- 5

1 Yargıtay 11. HD, 05.07.2013, E. 2012/15934, K. 2013/14363.

sının vadeli hesaba yatırılmaması nedeniyle açılan tazminat davasında Hazinenin davaya katılmasını aramıştır.[2]

VI. Kanun Yolu

- **Şikâyet:** Vasinin eylem ve işlemlerine karşı vesayet makamına.
- **İtiraz:** Vesayet makamının kararlarına karşı on gün içinde denetim makamına.

6 Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi ve her ilgili, vasinin eylem ve işlemlerine karşı vesayet makamına şikâyette bulunabilir; vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir (TMK m. 461). Denetim makamı itirazı kesin karara bağlar (TMK m. 488).

UYGULAMA NOTU

Vasi, vesayet altındaki kişinin mevcut yatırımlarını defterde göstermeli ve güven verici olmayanlar için vesayet makamına bilgi vermelidir (TMK m. 438, 442). **Dönüştürme için**, zamanlamanın kişinin menfaatine uygun olup olmadığı gerekçesiyle açıklanmalı ve gereken izin istenmelidir (TMK m. 462). **Vasinin yatırımlarla ilgili bir işlemine karşı**, vesayet makamına şikâyette bulunulabilir (TMK m. 461).

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ**
05.07.2013 · E. 2012/15934 · K. 2013/14363

Vesayet altındaki kişinin parasının değerlendirilmesinde amaç getiri sağlamaktır; vesayet hesabına cari orandan düşük faiz uygulanması hukuka aykırı bulunmuştur

Bir kişi hakkında verilen kısıtlama kararı üzerine, başka bir bankadaki vadeli mevduatı bozdurularak davalı bankada açılan vesayet hesabına aktarılmıştır. Kısıtlılık kaldırıldıktan sonra kişi, bankanın bu hesaba o dönem uygulanan orandan daha düşük faiz uyguladığını ileri sürerek kâr kaybının tahsilini istemiştir; mahkeme davayı kısmen kabul etmiştir.

> *...davalı bankaca vesayet altına alınan davacının hesabına daha düşük düzeylerde faiz oranlarının uygulanmış olmasının MK'nın 441 ve 466. maddelerine aykırılık teşkil ettiği; davalı bankanın davacı aleyhine BK'nın 61.maddesi uyarınca sebepsiz zenginleştiği...*

DEĞERLENDİRME Karar 442. maddeyi doğrudan uygulamaz; vesayet altındaki kişinin parasının değerlendirilmesinde getiri ve güvenlik ölçütlerinin önemini gös-

2 Yargıtay 18. HD, 24.05.2012, E. 2012/2905, K. 2012/6233.

terdiği için seçilmiştir. İlk derece mahkemesi, vesayet hesabına daha düşük faiz uygulanmasının 441 ve 466. maddelere aykırı olduğunu ve bankanın sebepsiz zenginleştiğini kabul etmiş; Daire bu kararı usul ve yasaya uygun bularak onamıştır. 442. madde ise güven verici olmayan yatırımların, kişinin menfaati gözetilerek uygun zamanda güvenli yatırımlara dönüştürülmesini öngörür (TMK m. 441).

2 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
24.05.2012 · E. 2012/2905 · K. 2012/6233

Kısıtlının parasının uygun biçimde değerlendirilmemesi nedeniyle açılan tazminat davası Devletin sorumluluğunu da içerir; davada Devleti Hazine temsil eder

Kısıtlının mirasçıları, kısıtlılık süresince malvarlığını yöneten vasi ile vesayet makamının kısıtlının parasını vadeli hesaba yatırmayarak zarara yol açtığını ileri sürerek tazminat istemiştir. Mahkeme davayı kabul etmiştir; karar davalılardan biri tarafından temyiz edilmiştir.

> *Dava, vesayet organlarının sorumluluğunu düzenleyen Türk Medeni Kanunu'nun 466 ve devamı maddelerine dayanmakta olup, devletin de sorumluluğunu getirmektedir. Devleti Hazine temsil eder. Mahkemece, husumetin Hazineye de yöneltilmesi için davacı tarafa süre verilip Hazinenin davaya dahil edilmesi sağlandıktan sonra gösterdiği takdirde delillerinin toplanması ve oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken, Devleti temsil sıfatı bulunmayan ... aleyhine de hüküm kurulması doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar 442. maddeyi doğrudan uygulamaz; malvarlığının değerlendirilmesine ilişkin yükümlülüklere aykırılığın sorumluluk yönünü gösterdiği için seçilmiştir. Daire, davanın vesayet organlarının sorumluluğunu düzenleyen 466 ve devamı maddelere dayandığını ve Devletin sorumluluğunu da getirdiğini belirtmiş; Devleti Hazine temsil ettiğinden Hazinenin davaya katılması sağlanmadan temsil sıfatı bulunmayan kuruma karşı hüküm kurulmasını doğru bulmamıştır (TMK m. 468).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 441:** Paraların yatırılması.
- **TMK m. 443:** Ticarî ve sınaî işletmeler.
- **TMK m. 454:** Yönetim ve hesap tutma yükümlülüğü.
- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.
- **TMK m. 465:** İznin bulunmaması.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.
- **TMK m. 468:** Devletin sorumluluğu.

MADDE

443

A. Göreve başlama

V. Ticarî ve sınaî işletmeler

KANUN METNİ

Vesayet altındaki kişinin malvarlığı içinde ticarî, sınaî veya benzeri bir işletme varsa; vesayet makamı, bunların işletilmesinin devamı veya tasfiyesi için gerekli talimatı verir.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 443, vesayet altındaki kişinin malvarlığında bir işletme bulunması hâlini düzenler. Malvarlığı içinde **ticarî, sınaî veya benzeri bir işletme** varsa, **vesayet makamı**, bunların **işletilmesinin devamı veya tasfiyesi** için gerekli **talimatı** verir. İşletmenin devamı ya da tasfiyesi konusunda karar vesayet makamına aittir; bir işletmenin devralınması veya tasfiyesi için ayrıca denetim makamının izni gerekir (TMK m. 463). Gerekçeye göre madde eski Kanun'un 387. maddesini karşılar, İsviçre Medeni Kanunu'nun 403. maddesi göz önünde tutularak yeniden kaleme alınmıştır ve hüküm değişikliği yoktur. Maddeyi doğrudan uygulayan yayımlanmış bir karara bu şerh hazırlanırken rastlanmamıştır.

TEMEL KAVRAMLAR

Ticarî işletme	Esnaf işletmesi için öngörülen sınırı aşan düzeyde gelir sağlamayı hedef tutan faaliyetlerin devamlı ve bağımsız şekilde yürütüldüğü işletme (TTK m. 11).
Sınaî işletme	Üretim veya imalat faaliyeti yürüten işletme.
Talimat	Vesayet makamının işletmenin devamı veya tasfiyesi için vasiye verdiği yönerge.
Tasfiye	İşletmenin faaliyetine son verilerek varlıklarının paraya çevrilmesi ve borçlarının ödenmesi.
Denetim makamı	Asliye hukuk mahkemesi (TMK m. 397).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 443- Yürürlükteki Kanunun 387 nci maddesini karşılamaktadır. Kaynak Kanunun 403 üncü madde göz önünde tutulmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır. Hüküm değişikliği yoktur. Sadece maddedeki "sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmıştır.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 147*

Tasarının 443. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 468).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 387. maddeydi; madde "Mali ve ticari teşebbüsler" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vesayet altındaki kimsenin malları, sınai ve ticari ve sair teşebbüsleri de ihtiva ediyorsa; sulh mahkemesi, bunların tasfiyesi veya idamesi için lazımgelen talimatı ita eder.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 387 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 387	4721 sayılı Kanun m. 443
Kapsam	Sınai, ticari ve diğer teşebbüsler	Ticarî, sınaî veya benzeri işletmeler
Karar veren	Sulh mahkemesi	Vesayet makamı
Kararın içeriği	Tasfiye veya devam için gereken talimat	İşletilmesinin devamı veya tasfiyesi için gerekli talimat

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 443. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kapsam	Ticarî, sınaî veya benzeri işletme	TMK m. 443
Karar veren	Vesayet makamı	TMK m. 397, 443
Kararın içeriği	İşletilmesinin devamı veya tasfiyesi için talimat	TMK m. 443
Devralma ve tasfiye izni	Vesayet makamının izninden sonra denetim makamının izni	TMK m. 463

Konu	Kural	Dayanak
Meslek veya sanat	Vesayet makamının izni; olağan işlemlerde yetki ve sorumluluk	TMK m. 453
Yönetim	Vasi malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetir	TMK m. 454
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 387	Gerekçe, s. 147

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un
387. maddesini
karşılar ve kaynak Kanunun
403. maddesi
göz önünde tutularak yeniden kaleme alınmıştır; **hüküm değişikliği yoktur**, yalnız maddedeki "sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmıştır (S. Sayısı 723, s. 147). Tasarının 443. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 468).

> **DİKKAT**
>
> Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, işletmenin **devam ettirilmesi ya da tasfiyesi** konusunda vasinin değil **vesayet makamının talimat vermesidir**. İkinci nokta, bir işletmenin **devralınması veya tasfiyesi**, kişisel sorumluluk gerektiren bir ortaklığa girilmesi veya önemli bir sermaye ile bir şirkete ortak olunması için vesayet makamının izninden sonra **denetim makamının izninin** de gerekmesidir (TMK m. 463). Üçüncü nokta, vesayet makamının bu konudaki kararlarına karşı tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilmesidir (TMK m. 488).

II. Kapsam: Ticarî, Sınaî veya Benzeri İşletme

- **Ticarî işletme:** Gelir sağlamayı hedef tutan faaliyetlerin devamlı ve bağımsız yürütüldüğü işletme.
- **Sınaî işletme:** Üretim veya imalat yapan işletme.
- **Benzeri işletmeler:** Madde sayımı ticarî ve sınaî işletmelerle sınırlamaz.

1. madde, vesayet altındaki kişinin malvarlığı içinde ticarî, sınaî veya benzeri bir işletme bulunması hâlinde uygulanır. Ticarî işletme, esnaf işletmesi için öngörülen sınırı aşan düzeyde gelir sağlamayı hedef tutan faaliyetlerin devamlı ve bağımsız şekilde yürütüldüğü işletmedir (TTK m. 11). Madde, ticarî ve sınaî işletmelerin yanında benzeri işletmeleri de kapsar. Eski Kanun aynı kuralı "sınai ve ticari ve sair teşebbüsler" için öngörüyordu (743 s. K. m. 387).

III. Vesayet Makamının Talimatı: Devam veya Tasfiye

- **Karar veren:** Vesayet makamı.
- **İçerik:** İşletmenin devamı veya tasfiyesi için gerekli talimat.
- **Vasi:** Talimata göre hareket eder, yönetimle ilgili hesap tutar.

Vesayet makamı, işletmenin işletilmesinin devamı veya tasfiyesi için gerekli talimatı verir. Vasi bu talimat doğrultusunda hareket eder; vesayet altındaki kişinin malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetmek, yönetimle ilgili hesap tutmak ve hesabı vesayet makamının belirlediği tarihlerde ve her hâlde yılda bir defa onun incelemesine sunmakla yükümlüdür (TMK m. 454). Vesayet makamı vasinin rapor ve hesaplarını inceler, gerektiğinde vesayet altındaki kişinin menfaatini korumak için uygun önlemleri alır (TMK m. 464). 2

Vasiliğe atanma kararı kesinleşince yönetilecek malvarlığının defteri vakit geçirmeden tutulur; işletme de bu malvarlığının bir parçasıdır (TMK m. 438). 3

IV. Denetim Makamının İzni ve Olağan Yönetim Sınırı

- **Denetim makamı izni:** İşletmenin devralınması veya tasfiyesi, kişisel sorumluluk gerektiren ortaklığa girilmesi, önemli bir sermayeyle şirkete ortak olunması.
- **Vesayet makamı izni:** Olağan yönetim ve işletme ihtiyaçları dışındaki taşınır, hak ve değerlerin alımı, satımı, devri ve rehnedilmesi.

Bir işletmenin devralınması veya tasfiyesi, kişisel sorumluluğu gerektiren bir ortaklığa girilmesi veya önemli bir sermaye ile bir şirkete ortak olunması için vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da izni gereklidir (TMK m. 463). Olağan yönetim ve işletme ihtiyaçları dışında kalan taşınır veya diğer hak ve değerlerin alımı, satımı, devri ve rehnedilmesi ise vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462). Kanunen gerektiği hâlde izin alınmadan yapılan işlemler, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir (TMK m. 465). 4

V. Meslek veya Sanat İzni

- **İzin:** Vesayet makamı vesayet altındaki kişiye bir meslek veya sanatın yürütülmesi için izin verebilir.
- **Sonuç:** Kişi bununla ilgili olağan işlemleri yapabilir ve bütün malvarlığıyla sorumlu olur.

1. madde işletmenin vasi tarafından yönetilmesini ele alır. Vesayet altındaki kişiye vesayet makamı tarafından bir meslek veya sanatın yürütülmesi için izin verilmişse, o kişi bununla ilgili her türlü olağan işlemi yapmaya yetkilidir ve

bu işlemlerden dolayı bütün malvarlığıyla sorumludur (TMK m. 453). Vesayet altındaki kişinin bir sanat veya meslekle uğraşması da vesayet makamının iznine bağlı işler arasında sayılmıştır (TMK m. 462).

VI. Sorumluluk ve İtiraz Yolu

- **Özen:** Vesayet organları iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni gösterir.
- **Sorumluluk:** Vasi kusurlu davranışıyla verdiği zarardan sorumludur.
- **İtiraz:** Vesayet makamının kararlarına karşı on gün içinde denetim makamına.

5 Vesayet organları görevlerini yerine getirirken iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlüdür (TMK m. 466); vasi, kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumludur (TMK m. 467). İlgililer vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir; denetim makamı itirazı kesin karara bağlar (TMK m. 488). Yargıtay, malvarlığının yönetimine ilişkin kararların vesayetin idaresine yönelik olduğunu ve denetim makamının itiraz üzerine verdiği kararın temyiz edilemeyeceğini belirtmiştir.[1]

UYGULAMA NOTU

Vesayet altındaki kişinin bir işletmesi varsa, vasi işletmenin durumunu defterde göstermeli ve devam veya tasfiye için vesayet makamından talimat istemelidir (TMK m. 438, 443). **İşletmenin devri veya tasfiyesi söz konusuysa**, vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da izninin gerektiği göz önünde bulundurulmalıdır (TMK m. 463). **Vesayet makamının talimatına karşı**, tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir (TMK m. 488).

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
22.01.2018 · E. 2017/8297 · K. 2018/1014

Vesayet makamının malvarlığının yönetimine ilişkin kararlarına karşı yol temyiz değil, denetim makamına itirazdır

Vasi, vesayeti altındaki kısıtlının malik olduğu aracın satışına izin verilmesini istemiştir; sulh hukuk mahkemesi istemi reddetmiştir. Karar temyiz edilmiştir.

> *Türk Medeni Kanunu'nun 396. maddesinde, vesayet organlarının vesayet daireleri ile vasi ve kayyımlar, 397. maddesinde de kamu vesayetinin vesayet makamı ve denetim makamından oluşan vesayet daireleri tarafından yürütüleceği,*

1 Yargıtay 2. HD, 05.05.2010, E. 2009/20418, K. 2010/8946; Yargıtay 8. HD, 22.01.2018, E. 2017/8297, K. 2018/1014.

vesayet makamının sulh hukuk mahkemesi, denetim makamı ise asliye hukuk mahkemesi olduğu hükme bağlanmış olup; kanun koyucu kamu vesayetinde vesayet organı vasiler ile vesayet daireleri sulh ve asliye mahkemesi arasında 461. maddede bir hiyerarşi kurarak, vesayet makamı Sulh Hukuk Mahkemesi'nin vasinin eylem ve işlemlerine karşı, denetim makamı Asliye Hukuk Mahkemesinin de Sulh Hukuk Mahkemesi'nin kararlarına karşı şikayet ve itiraz merci olduğu belirlenmiş; 488. maddesinde ise, ilgililerin vesayet makamının vesayetin idaresiyle ilgili olarak aldığı kararlara karşı tebliğinden itibaren on gün içinde itiraz edebileceği, denetim makamının gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazı kesin olarak karara bağlayacağı, bu bakımdan vesayet makamının vesayetin idaresiyle ilgili olarak aldığı kararların temyizi kabil kararlardan olmadığı anlaşıldığından, istem konusunda denetim makamınca bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine İADESİNE...

DEĞERLENDİRME Karar 443. maddeyi doğrudan uygulamaz; vesayet makamının malvarlığının yönetimine ilişkin kararlarına karşı izlenecek yolu gösterdiği için seçilmiştir. Daire, vesayet makamının vasinin eylem ve işlemlerine karşı, denetim makamının da vesayet makamının kararlarına karşı şikâyet ve itiraz mercii olduğunu, vesayetin idaresiyle ilgili kararlara karşı tebliğden itibaren on gün içinde itiraz edilebileceğini ve denetim makamının itirazı kesin olarak karara bağlayacağını belirtmiştir. 488. madde ilgililere vesayet makamının kararlarına karşı itiraz hakkı tanıdığından, işletmeye ilişkin talimatlara karşı da bu yola başvurulabilir (TMK m. 488).

2 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
05.05.2010 · E. 2009/20418 · K. 2010/8946

Kısıtlının malvarlığının yönetimine ilişkin işlemler vesayetin idaresine yöneliktir; denetim makamının itiraz üzerine verdiği karar kesindir

Vesayet makamının vesayetin yürütülmesine ilişkin kararı üzerine denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesi karar vermiştir. Bu karar vasi adayı tarafından temyiz edilmiştir.

> *Kısıtlının mal varlığının yönetimi ve defter tutulmasına ilişkin işlemler vesayetin idaresine yöneliktir. (TMK.md.438) Vesayet makamının, vesayetin yürütülmesiyle ilgili almış olduğu kararlar, itirazı kabil kararlardan olup, itirazı inceleme görevi denetim makamı olan Asliye Hukuk Mahkemesine aittir. Türk Medeni Kanununun 488. maddesi, ilgililerin vesayet makamlarının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içerisinde denetim makamına itiraz edebileceğini, denetim makamının bu itirazı kesin olarak karara bağlayacağını hükme bağlamıştır. Bu halde, denetim makamınca verilen kararın kesin olduğu ve temyiz yoluna gidilemeyeceği anlaşıldığından, temyiz talebinin reddine karar vermek gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar 443. maddeyi doğrudan uygulamaz; malvarlığının yönetimine ilişkin kararların niteliğini ve kesinliğini gösterdiği için seçilmiştir. Daire,

kısıtlının malvarlığının yönetimine ilişkin işlemlerin vesayetin idaresine yönelik olduğunu, vesayet makamının bu konudaki kararlarına karşı on gün içinde denetim makamına itiraz edilebileceğini ve denetim makamının itirazı kesin olarak karara bağlayacağını belirterek temyiz talebini reddetmiştir (TMK m. 461).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 438:** Defter tutma.
- **TMK m. 453:** Meslek veya sanat.
- **TMK m. 454:** Yönetim ve hesap tutma yükümlülüğü.
- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.
- **TMK m. 463:** Denetim makamının izni.
- **TMK m. 464:** Rapor ve hesapların incelenmesi.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.

MADDE

444 A. Göreve başlama VI. Taşınmazların satılması

KANUN METNİ

(1) Taşınmazların satışı, vesayet makamının talimatı uyarınca ve ancak vesayet altındaki kişinin menfaati gerekli kıldığı hâllerde mümkündür.

(2) Satış, vesayet makamının bu iş için görevlendireceği bir kişi tarafından vasi de hazır olduğu hâlde açık artırmayla yapılır ve ihale vesayet makamının onamasıyla tamam olur; onamaya ilişkin kararın ihale gününden başlayarak on gün içinde verilmesi gerekir.

(3) Ancak denetim makamı, istisnaî olarak özel durumları, taşınmazın niteliğini veya değerinin azlığını göz önüne alarak pazarlıkla satışa da karar verebilir.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 444, vesayet altındaki kişinin taşınmazlarının satışını sıkı koşullara bağlar. Satış, **vesayet makamının talimatı** uyarınca ve ancak **vesayet altındaki kişinin menfaati gerekli kıldığı** hâllerde mümkündür. Satış, vesayet makamının **görevlendireceği bir kişi** tarafından **vasi de hazır olduğu hâlde açık artırmayla** yapılır; ihale **vesayet makamının onamasıyla** tamamlanır ve onama kararının **ihale gününden başlayarak on gün içinde** verilmesi gerekir. **Denetim makamı**, istisnai olarak özel durumları, taşınmazın niteliğini veya değerinin azlığını göz önüne alarak **pazarlıkla satışa** karar verebilir. Yargıtay, pazarlıkla satışa karar verme yetkisinin vesayet makamına değil denetim makamına ait olduğunu belirtmiştir.[1] Madde eski Kanun'un 388. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Açık artırma | Satışın herkese açık biçimde, en yüksek teklifi verene yapılması.

1 Yargıtay 18. HD, 18.11.2015, E. 2015/2281, K. 2015/16766.

Pazarlıkla satış	İstisnai olarak, isteklilerle yapılan görüşme sonunda en yüksek bedeli verene satış.
İhale	Satışın en yüksek teklifi verene bırakılması işlemi.
Onama	Vesayet makamının ihaleyi kabul ederek satışı tamamlaması.
Denetim makamı	Asliye hukuk mahkemesi (TMK m. 397).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 444- Yürürlükteki Kanunun 388 inci maddesini karşılamaktadır. Taşınmazların satışına ilişkin olan bu madde, İsviçre Medenî Kanununun 404 üncü maddesinde olduğu gibi üç fıkra hâlinde düzenlenmiştir. Maddede kullanılan "sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmıştır. Birinci fıkrada satışın ancak vesayet altındaki kişinin menfaati gerekli kıldığı hâllerde yapılabileceği öngörülmüştür. Yapılan açık arttırmanın hâkim tarafından "gecikmeksizin" onanmasına ilişkin ikinci fıkranın son cümlesine, açıklık sağlamak üzere, "onamaya ilişkin kararın ihale gününden başlayarak on gün içinde verilmesi" zorunluluğu kabul edilmiştir. Son fıkradaki "asliye mahkemesi" deyimi yerine "denetim makamı" denilmiştir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 147-148*

Tasarının 444. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 468).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 388. maddeydi; madde "Gayri menkul" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Gayrimenkul mallar, sulh mahkemesinin izniyle satılır. Sulh mahkemesi, vesayet altındaki kimsenin menfaati icap etmedikçe bey'e mezuniyet vermez. Satış aleni müzayede ile olur ve ihale sulh mahkemesi tarafından tasdik edilmek lazımdır; mezkür makamın gecikmeksizin bir karar vermesi icap eder. Satış, mahkemei asliyenin tasvibi ile müstesna olarak iki tarafın rızasiyle yapılabilir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 388 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 388	4721 sayılı Kanun m. 444
Koşul	Sulh mahkemesinin izni; menfaat gerektirmedikçe izin verilmez	Vesayet makamının talimatı; ancak menfaat gerekli kılarsa
Usul	Açık artırma	Görevlendirilen kişi, vasi hazır olduğu hâlde açık artırma
Onama	Sulh mahkemesi gecikmeksizin onaylar	Vesayet makamı ihale gününden başlayarak on gün içinde onar
İstisna	Asliye mahkemesinin onayıyla iki tarafın rızasıyla satış	Denetim makamı istisnai olarak pazarlıkla satışa karar verebilir

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 444. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Koşul	Vesayet altındaki kişinin menfaati gerekli kılmalı	TMK m. 444/1
Talimat ve izin	Vesayet makamının talimatı; taşınmaz satımı vesayet makamının iznine bağlı	TMK m. 444/1, 462
Usul	Görevlendirilen kişi, vasi hazır olduğu hâlde açık artırma	TMK m. 444/2
Onama	Vesayet makamı; ihale gününden başlayarak on gün içinde	TMK m. 444/2
Pazarlık	İstisnai olarak denetim makamı karar verir	TMK m. 444/3
Ayrıntılı usul	Açık artırma ve pazarlıkla satışta ilan, istekli, bedel ve tescil	Tüzük m. 25-27
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 388	Gerekçe, s. 147-148

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un 1
388. maddesini
karşılar ve İsviçre Medeni Kanunu'nun
404. maddesinde
olduğu gibi üç fıkra hâlinde düzenlenmiştir. Gerekçe, "sulh mahkemesi" yerine **"vesayet makamı"** deyiminin kullanıldığını, birinci fıkrada satışın ancak **vesayet altındaki kişinin menfaati gerekli kıldığı hâllerde** yapılabileceğinin öngörüldüğünü, açık artırmanın hâkim tarafından "gecikmeksizin" onanmasına ilişkin cümleye açıklık sağlamak üzere **onama kararının ihale gününden başlayarak on gün içinde verilmesi** zorunluluğunun eklendiğini ve son fıkrada "asliye mahkemesi" yerine **"denetim makamı"** denildiğini açıklar (S. Sayısı 723, s. 147-148). Tasarının 444. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 468).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, taşınmaz satışının ancak **vesayet altındaki kişinin menfaati gerekli kıldığında** yapılabilmesidir. İkinci nokta, **pazarlıkla satışa vesayet makamının değil denetim makamının** karar vermesidir.[2] Üçüncü nokta, satışın **vasi hazır olduğu hâlde** yapılmasıdır; vasi hazır bulunmadan, vasi adına usulüne uygun yetkisi olmayan bir avukatın katılımıyla yapılan satış geçersiz sayılmıştır.[3]

II. Satışın Koşulu: Menfaat ve Vesayet Makamının Talimatı

- **Menfaat:** Satış ancak vesayet altındaki kişinin menfaati gerekli kıldığında yapılır.
- **Talimat:** Satış vesayet makamının talimatı uyarınca yapılır.
- **İzin:** Taşınmaz satımı vesayet makamının iznine bağlıdır.

2 Birinci fıkraya göre taşınmazların satışı, vesayet makamının talimatı uyarınca ve ancak vesayet altındaki kişinin menfaati gerekli kıldığı hâllerde mümkündür. Taşınmazların alımı, satımı, rehnedilmesi ve bunlar üzerinde başka bir aynî hak kurulması vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462); satışa izin kararı ise denetim makamının iznini gerektiren işler arasında sayılmamıştır (TMK m. 463). Kanunen gerektiği hâlde izin alınmadan yapılan işlemler, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir (TMK m. 465).

3 Eski Kanun da taşınmazların sulh mahkemesinin izniyle satılacağını ve sulh mahkemesinin vesayet altındaki kişinin menfaati gerektirmedikçe satışa izin vermeyeceğini öngörüyordu (743 s. K. m. 388).

III. Açık Artırma ve İhalenin Onanması

- **Satışı yapan:** Vesayet makamının görevlendireceği kişi.
- **Vasinin katılımı:** Vasi satışta hazır bulunur.
- **Onama:** İhale gününden başlayarak on gün içinde vesayet makamınca.

4 İkinci fıkraya göre satış, vesayet makamının bu iş için görevlendireceği bir kişi tarafından vasi de hazır olduğu hâlde açık artırmayla yapılır ve ihale vesayet makamının onamasıyla tamam olur; onamaya ilişkin kararın ihale gününden başlayarak on gün içinde verilmesi gerekir. Gerekçe, eski metindeki "gecikmeksizin" onama ifadesine açıklık sağlamak üzere on günlük sürenin kabul edildiğini belirtir (S. Sayısı 723, s. 147-148).

2 Yargıtay 18. HD, 18.11.2015, E. 2015/2281, K. 2015/16766.
3 Yargıtay 18. HD, 14.01.2013, E. 2012/13845, K. 2013/135.

Tüzük, açık artırmayı ayrıntılı olarak düzenler: açık artırma vesayet makamının gözetimi altında ve görevlendirdiği memur tarafından vasi de hazır olduğu hâlde yapılır; hâkim satış şartlarını ve satış ilanlarının nerede ve nasıl yapılacağını belirler, ilanda ihalenin hâkim onayıyla tamamlanacağı belirtilir ve artırma şartnamesinin hazırlanmasında İcra ve İflas Kanunu hükümleri de göz önünde bulundurulur. Alıcı, ihalenin onaylanması koşuluyla satış bedelini ihale tarihinden itibaren on gün içinde öder; bedel vesayet makamının belirlediği millî bir bankaya yatırılır ve taşınmazın alıcı adına tescili için hâkim tarafından tapuya tezkere yazılır (Tüzük m. 26). 5

IV. Pazarlıkla Satış: Denetim Makamının Yetkisi

- **İstisna:** Özel durumlar, taşınmazın niteliği veya değerinin azlığı.
- **Karar veren:** Denetim makamı.
- **Usul:** En az üç istekli davet edilir; ihale en yüksek bedeli verene yapılır.

Üçüncü fıkraya göre denetim makamı, istisnai olarak özel durumları, taşınmazın niteliğini veya değerinin azlığını göz önüne alarak pazarlıkla satışa da karar verebilir. Tüzük'e göre taşınmazlarda vesayet makamı satışa karar verdikten sonra pazarlıkla satışa denetim makamı karar verir (Tüzük m. 25). Pazarlıkla satış da vesayet makamının gözetimi altında, görevlendirdiği memur tarafından vasi hazır olduğu hâlde yapılır; ihaleye en az üç istekli davet edilir, ihale en yüksek bedeli verene yapılır ve vesayet makamı ihaleyi on gün içinde onaylar (Tüzük m. 27). 6

Yargıtay, taşınmazın pazarlıkla satışına izin veren vesayet makamı kararını, bu yetkinin kanunla denetim makamına verildiği gerekçesiyle bozmuştur.[4] Denetim makamının yetkisi satışın pazarlıkla yapılıp yapılmayacağına ilişkindir; denetim makamı vesayet makamının satış izni kararını onaylamayıp bozamaz, gerektiğinde keşif ve bilirkişi incelemesi yaparak pazarlık konusunda karar verir.[5] Denetim makamının pazarlıkla satış istemini reddeden kararı onanmış bir dosya da bulunmaktadır.[6] 7

V. Vasinin Katılımı ve Temsil

- **Kural:** Satış vasi hazır olduğu hâlde yapılır.
- **Temsil:** Vasi adına işlem yapacak avukatın vasiden özel yetki alması gerekir.

4 Yargıtay 18. HD, 18.11.2015, E. 2015/2281, K. 2015/16766.
5 Yargıtay 18. HD, 24.02.2015, E. 2014/12707, K. 2015/2670; Yargıtay 18. HD, 17.03.2015, E. 2014/15450, K. 2015/3699.
6 Yargıtay 18. HD, 23.03.2016, E. 2015/8484, K. 2016/4880.

8 Yargıtay, vasinin yalnız vesayet davasının takibi için genel vekâletname verdiği avukatın vasi adına satış isteyemeyeceğini ve satışta vasi adına hazır bulunamayacağını belirterek, vasi hazır bulunmadan yapılan satışı geçersiz saymıştır.[7]

VI. Velayet Altındaki Kısıtlılarda Görev

- **Kural:** Kısıtlanıp velayet altında bırakılan ergin çocuğa velayet hükümleri uygulanır.
- **Görevli mahkeme:** Aile mahkemesi.

9 Kısıtlanan ergin çocuklar kural olarak vesayet altına alınmayıp velayet altında bırakılır (TMK m. 419). Yargıtay, bu kişilerin taşınmazlarına ilişkin istemlerde velayet hükümlerinin uygulanacağını ve görevli mahkemenin aile mahkemesi olduğunu, görevsiz vesayet makamının izni üzerine denetim makamının pazarlıkla satış konusunda değerlendirme yapma yetkisi bulunmadığını belirtmiştir.[8]

UYGULAMA NOTU

Vesayet altındaki kişinin taşınmazının satılması gerekiyorsa, satışın kişinin menfaatine olduğu gerekçeleriyle vesayet makamına açıklanmalıdır; satış kural olarak açık artırmayla yapılır (TMK m. 444). **Pazarlıkla satış isteniyorsa**, vesayet makamının satışa izin vermesinden sonra dosyanın denetim makamına gönderilmesi istenmelidir. **Vasi satışta** bizzat hazır bulunmalı veya avukatına bu iş için özel yetki içeren vekâletname vermelidir.

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 18. HUKUK DAİRESİ
18.11.2015 · E. 2015/2281 · K. 2015/16766

Taşınmazın pazarlıkla satışına karar verme yetkisi vesayet makamına değil denetim makamına aittir; vesayet makamı yalnız satışa izin vermekle yetinir

Vasi, kısıtlıya ait bir taşınmazın satışına izin verilmesini istemiştir. Vesayet makamı istemi kabul ederek taşınmazın pazarlıkla satışına izin verdi ve satışın onayı için dosyanın denetim makamına gönderilmesine karar vermiştir. Karar müdahil vekilince temyiz edilmiştir.

> *Ne var ki, istisnai olarak özel durumlar, taşınmazın niteliği veya değerinin azlığı gibi hususlar gözönüne alınarak, satışın pazarlıkla yapılması gerekiyorsa, bu*

7 Yargıtay 18. HD, 14.01.2013, E. 2012/13845, K. 2013/135.
8 Yargıtay 18. HD, 11.10.2012, E. 2012/10187, K. 2012/11048.

yolla satışa karar verme yetkisi, vesayet makamına değil, denetim makamına aittir.

DEĞERLENDİRME Karar, 444. maddenin son fıkrasındaki yetki ayrımını gösterir. Daire, vesayet makamının taşınmaz satışına verdiği izin kararlarının denetim makamının onayına tabi olmadığını, istisnai olarak özel durumlar, taşınmazın niteliği veya değerinin azlığı nedeniyle pazarlıkla satış gerekiyorsa buna denetim makamının karar vereceğini belirtmiştir. Kanunun doğrudan denetim makamına verdiği yetkiyi vesayet makamı kullanamayacağından, pazarlıkla satışa izin veren karar bozulmuş; pazarlıkla satışın uygun olup olmadığının değerlendirilmesi için dosyanın denetim makamına gönderilmesi gerektiği belirtilmiştir (TMK m. 463).

2 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
24.02.2015 · E. 2014/12707 · K. 2015/2670

Denetim makamının yetkisi satışın pazarlıkla yapılıp yapılmayacağını belirlemekle sınırlıdır; vesayet makamının satış izni kararını onaylamayıp bozamaz

Vasi, kısıtlıya ait bir taşınmazın satışı için vesayet makamından izin istemiştir. Vesayet makamı izin vererek pazarlıkla satış konusunda karar verilmesi için dosyayı denetim makamına göndermiştir. Denetim makamı ise satışa izin için gerekçe gösterilmediğini ve satışın kısıtlının menfaatine olup olmadığının anlaşılamadığını belirterek onay talebini reddetti ve izin kararını bozmuştur; karar vasi vekilince temyiz edilmiştir.

> *Bu hukuki düzenlemeler karşısında; denetim makamının yetkisinin vesayet makamının satış kararı vermesi halinde bunun pazarlıkla satış şeklinde olup olmayacağına ilişkin olup yukarıda yapılan açıklamalar dikkate alındığında, mahkemece, davacı vasiden delilleri sorulup gösterdiği taktirde toplanarak ve gerektiğinde mahallinde keşif yapılarak bilirkişiden rapor alındıktan sonra oluşacak sonuca göre pazarlıkla satış konusunda bir karar verilmesi yerine, taşınmazın satışına izin verilmesi kararının onay talebinin reddine, satışa izin verilmesine dair kararın bozulmasına karar verilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 444. maddede vesayet makamı ile denetim makamı arasındaki görev bölüşümünü gösterir. Daire, taşınmazların satışının vesayet makamının talimatı uyarınca ve vesayet altındaki kişinin menfaati gerekli kıldığı hâllerde yapılacağını, satışa izin kararının denetim makamının tasdikine tabi işler arasında sayılmadığını belirtmiştir. Denetim makamının, vasiden delillerini sorup gerektiğinde keşif yaparak ve bilirkişi raporu alarak yalnız pazarlıkla satış konusunda karar vermesi gerekirken izin kararını bozması doğru bulunmamıştır (TMK m. 462).

3 **YARGITAY 18. HUKUK DAİRESİ**
14.01.2013 · E. 2012/13845 · K. 2013/135

Vasi hazır bulunmadan, vasi adına usulüne uygun yetkisi olmayan bir avukatın katılımıyla yapılan taşınmaz satışı geçersizdir

Bir kişi, kısıtlanan eşine vasi olarak atandı. Vesayet davası sırasında yalnız o davanın takibi için genel vekâletname verdiği avukat, vasi adına kısıtlıya ait bir taşınmazın satışını istemiştir. Vesayet makamı satışa izin verdi, denetim makamı pazarlıkla satışa karar verdi ve satış, avukatın vasi vekili sıfatıyla katılımıyla yapılarak onaylanmıştır. Vasi satışın iptalini istemiştir; mahkeme davayı reddetmiştir.

> *Adı geçen avukat bu durumda, vasi adına dava açamaz, satış isteyemez ve yargılama ile ilgili hiçbir görev yapamaz. Yaptığı satış isteme, vasi adına satışa katılma işlemi ise gecikmesinde sakınca olan bir nitelikte de değildir. Bu konuda kendisine kanunun gösterdiği gibi bir izin verilmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 444. maddedeki usul güvencelerinin sonucunu gösterir. Daire, satışın vesayet makamının görevlendireceği kişi tarafından vasi de hazır olduğu hâlde yapılacağını ve pazarlıkla satışta da vasinin hazır bulunmasının gerektiğini hatırlatmıştır. Vasiden vesayet işlerini takip ve satış isteme yetkisi içeren özel bir vekâletname almamış avukatın vasi adına satış isteyemeyeceği ve satışta hazır bulunamayacağı, vasinin bu işlemlere icazeti de bulunmadığı belirtilerek satışın geçersiz olduğu kabul edilmiş ve ret kararı bozulmuştur.

4 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
11.10.2012 · E. 2012/10187 · K. 2012/11048

Kısıtlanıp velayet altında bırakılan ergin çocuğun taşınmazına ilişkin istemlerde görevli mahkeme aile mahkemesidir; 444. maddedeki pazarlık değerlendirmesi uygulanmaz

Kısıtlanarak babasının velayeti altında bırakılan bir erginin adına kayıtlı taşınmazın satışı için baba vesayet makamından izin istemiştir. Vesayet makamı izin verdi ve pazarlıkla satış konusunda karar verilmesi için dosyayı denetim makamına göndermiştir; denetim makamı pazarlıkla satış istemini reddetmiştir. Karar temyiz edilmiştir.

> *Görevsiz vesayet makamının satışa izin kararı üzerine denetim makamının pazarlıkla satış konusunda Türk Medeni Kanununun 444/son maddesi uyarınca değerlendirme yapma yetkisi bulunmamaktadır. Bu bakımdan, denetim makamı tarafından pazarlıkla satış koşulları gerçekleşmediğinden ret kararı verilmiş olması yerinde değil ise de, ret hükmü sonucu itibariyle doğru olduğundan gerekçe değiştirilmek suretiyle hükmün ONANMASINA…*

DEĞERLENDİRME Karar, 444. maddenin vesayet altındaki kişilere özgü olduğunu gösterir. Daire, kısıtlanıp velayet altında bırakılan ergin çocuklar ve malları hakkındaki uyuşmazlıklarda velayet hükümlerinin uygulanacağını ve görevli mahkemenin aile mahkemesi olduğunu belirtmiştir. Vesayet makamının görevsizlik kararı verme-

si gerektiği, görevsiz vesayet makamının izin kararı üzerine denetim makamının pazarlıkla satış konusunda değerlendirme yapma yetkisi bulunmadığı, ancak ret hükmünün sonucu itibarıyla doğru olduğu belirtilerek karar gerekçe değiştirilerek onanmıştır (TMK m. 419).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 440:** Taşınırların satılması.
- **TMK m. 441:** Paraların yatırılması.
- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.
- **TMK m. 463:** Denetim makamının izni.
- **TMK m. 465:** İznin bulunmaması.
- **TMK m. 419:** Kısıtlanan ergin çocukların velayet altında bırakılması.
- **TMK m. 488:** Vesayet makamı kararlarına itiraz.

MADDE

445

B. Özen ve temsil
I. Kişiye özen
1. Küçüklerde

a. Genel olarak

KANUN METNİ

(1) Vesayet altındaki kişi küçük ise, vasi onun bakımı ve eğitimi için gereken önlemleri almakla yükümlüdür.
(2) Vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, vasi bu konuda ana ve babanın yetkilerine sahiptir.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 445, vesayet altındaki küçüğün kişisine özen gösterilmesini düzenler. Vesayet altındaki kişi küçük ise vasi, onun **bakımı ve eğitimi için gereken önlemleri almakla yükümlüdür**. Vasi bu konuda **ana ve babanın yetkilerine sahiptir**; ancak **vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklıdır**. Bu nedenle küçüğün bir eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirilmesi ve yerleşim yerinin değiştirilmesi **vesayet makamının iznine** bağlıdır (TMK m. 462). Yargıtay, vesayet altındaki küçükler hakkında koruma kararı istenirken husumetin vasiye yöneltilmesi ve kuruma yerleştirme için vesayet makamının izninin alınması gerektiğini belirtmiştir.[1] Madde eski Kanun'un 389. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Vesayet altındaki küçük	Velayet altında bulunmadığı için vesayet altına alınan ergin olmayan kişi (TMK m. 404).
Kişiye özen	Vasinin, vesayet altındaki kişinin kişisine ilişkin görevleri; Kanun'da 445-447. maddelerin başlığıdır.
Vesayet daireleri	Vesayet makamı (sulh hukuk mahkemesi) ile denetim makamı (asliye hukuk mahkemesi) (TMK m. 397).
Saklı kalma	Bir hükmün, başka bir kuralın uygulanmasını engellememesi.

YÜRÜTME

1 Yargıtay 2. HD, 26.03.2012, E. 2011/13905, K. 2012/7130.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 445- Yürürlükteki Kanunun 389 uncu maddesini karşılamaktadır. Birinci fıkrada yürürlükteki metindeki "infak ve terbiyesine itina eder" ifadesi yerine, "bakımı ve eğitimi için gereken önlemleri almakla yükümlüdür." ifadesi kullanılmıştır. Madde, İsviçre Medenî Kanununun 405 inci maddesine paralel olarak iki fıkra hâlinde düzenlenmiştir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 148*

Tasarının 445. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 469).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 389. maddeydi; madde "İtina ve temsil" başlığı altında "Küçükler" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasi, küçüğün infak ve terbiyesine itina eder. Bu hususta vesayet dairelerinin müdahale haklarına mütedair hükümler baki kalmak şartiyle vasi, ana ve babaya ait salahiyeti kullanır.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 389 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 389	4721 sayılı Kanun m. 445
Görev	Küçüğün infak ve terbiyesine itina	Bakımı ve eğitimi için gereken önlemleri alma yükümlülüğü
Yetki	Ana ve babaya ait yetkiyi kullanma	Ana ve babanın yetkilerine sahip olma
Sınır	Vesayet dairelerinin müdahale hakları saklı	Vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklı
Yapı	Tek fıkra	İki fıkra

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 445. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kapsam	Vesayet altındaki kişinin küçük olması	TMK m. 445/1
Yükümlülük	Vasi, küçüğün bakımı ve eğitimi için gereken önlemleri alır	TMK m. 445/1

Konu	Kural	Dayanak
Yetki	Vasi bu konuda ana ve babanın yetkilerine sahiptir	TMK m. 445/2
Sınır	Vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklıdır	TMK m. 445/2, 462, 463
Kuruma yerleştirme	Vasinin başvurusu üzerine vesayet makamı; gecikmesinde sakınca varsa vasi	TMK m. 446
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 389	Gerekçe, s. 148

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un
389. maddesini
karşılar. Gerekçe, birinci fıkrada eski metindeki "infak ve terbiyesine itina eder" ifadesi yerine **"bakımı ve eğitimi için gereken önlemleri almakla yükümlüdür"** ifadesinin kullanıldığını ve maddenin İsviçre Medeni Kanunu'nun
405. maddesine
paralel olarak iki fıkra hâlinde düzenlendiğini açıklar (S. Sayısı 723, s. 148). Tasarının 445. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 469).

> **DİKKAT**
>
> Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, vasinin küçüğün bakımı ve eğitimi konusunda **ana ve babanın yetkilerine sahip** olmasıdır. İkinci nokta, bu yetkinin **vesayet dairelerinin yetkileriyle sınırlı** olmasıdır: küçüğün bir eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirilmesi ve yerleşim yerinin değiştirilmesi vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462). Üçüncü nokta, velayet kaldırılmış olsa bile **ana ve babanın çocuğun bakım ve eğitim giderlerini karşılama yükümlülüğünün devam etmesidir** (TMK m. 350).

II. Bakım ve Eğitim Yükümlülüğü

- **Kapsam:** Vesayet altındaki kişinin küçük olması.
- **Yükümlülük:** Küçüğün bakımı ve eğitimi için gereken önlemleri almak.
- **Genel görev:** Vasi, küçüğün kişiliği ve malvarlığı ile ilgili bütün menfaatlerini korur.

2 Birinci fıkraya göre vesayet altındaki kişi küçük ise vasi, onun bakımı ve eğitimi için gereken önlemleri almakla yükümlüdür. Vasinin genel görevi, vesayet altındaki küçüğün kişiliği ve malvarlığı ile ilgili bütün menfaatlerini korumak ve hukuki işlemlerde onu temsil etmektir (TMK m. 403); 445. madde, Kanun'un "Kişiye özen" başlığı altında bu görevin küçüğün kişisine ilişkin yönünü düzenler. Gerekçe, eski metindeki "infak ve terbiyesine itina eder" ifadesi yerine "bakımı ve eğitimi

için gereken önlemleri almakla yükümlüdür" ifadesinin kullanıldığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 148).

Velayet altında bulunmayan her küçük vesayet altına alınır (TMK m. 404); velayet ana ve babanın her ikisinden kaldırılırsa da çocuğa bir vasi atanır (TMK m. 348). Vesayet makamı, haklı sebepler engel olmadıkça, vasilik koşullarına sahip olmaları kaydıyla öncelikle vesayet altına alınacak kişinin eşini veya yakın hısımlarından birini vasi olarak atar; bu atamada yerleşim yerlerinin yakınlığı ve kişisel ilişkiler göz önünde tutulur (TMK m. 414). 3

III. Vasinin Ana ve Baba Yetkilerine Sahip Olması

- **Kural:** Vasi, bakım ve eğitim konusunda ana ve babanın yetkilerine sahiptir.
- **Velayetteki karşılığı:** Ana ve baba, çocuğun bakım ve eğitimi konusunda onun menfaatini göz önünde tutarak gerekli kararları alır ve uygular.
- **Sınır:** Vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklıdır.

İkinci fıkraya göre vasi, bakım ve eğitim konusunda ana ve babanın yetkilerine sahiptir. Velayet hükümlerinde ana ve babanın bu konudaki yetkileri şöyle düzenlenmiştir: ana ve baba, çocuğun bakım ve eğitimi konusunda onun menfaatini göz önünde tutarak gerekli kararları alır ve uygular; olgunluğu ölçüsünde çocuğa hayatını düzenleme olanağı tanır ve önemli konularda olabildiğince onun düşüncesini göz önünde tutar (TMK m. 339). Ana ve baba, çocuğu olanaklarına göre eğitir ve onun bedensel, zihinsel, ruhsal, ahlaki ve toplumsal gelişimini sağlar ve korur; çocuğa yetenek ve eğilimlerine uygun düşecek ölçüde genel ve mesleki bir eğitim sağlar (TMK m. 340). 4

Eski Kanun da vasinin bu konuda, vesayet dairelerinin müdahale haklarına ilişkin hükümler saklı kalmak şartıyla ana ve babaya ait yetkiyi kullanacağını öngörüyordu (743 s. K. m. 389). Aynı kayıt vasinin temsil yetkisinde de yer alır: vasi, vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla vesayet altındaki kişiyi bütün hukuki işlemlerinde temsil eder (TMK m. 448). 5

IV. Vesayet Dairelerinin Yetkileri Saklıdır

- **Vesayet makamının izni:** Çıraklık sözleşmesi, bir sanat veya meslekle uğraşma, kuruma yerleştirme, yerleşim yerinin değiştirilmesi.
- **Denetim makamının da izni:** Evlat edinme veya edinilme, vatandaşlığa girme veya çıkma, küçüğün ergin kılınması.
- **Koruma amacıyla yerleştirme:** Vasinin başvurusu üzerine vesayet makamı karar verir.

Vasinin ana ve baba yetkilerine sahip olması, vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyladır. Kanun, küçüğün kişisini ilgilendiren 6

bazı işlemleri vesayet makamının iznine bağlamıştır: vesayet altındaki kişinin bir sanat veya meslekle uğraşması, çıraklık sözleşmesi yapılması, vesayet altındaki kişinin bir eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirilmesi ve yerleşim yerinin değiştirilmesi (TMK m. 462). Vesayet altındaki kişinin evlat edinmesi veya evlat edinilmesi, vatandaşlığa girmesi veya çıkması ve küçüğün ergin kılınması için vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da izni gerekir (TMK m. 463). Küçüklerin koruma amacıyla bir kuruma yerleştirilmesine vasinin başvurusu üzerine vesayet makamı, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde ise bizzat vasi karar verir ve durumu derhâl vesayet makamına bildirir (TMK m. 446).

7 Yargıtay, yaş küçüklüğü nedeniyle vesayet altına alınan küçükler hakkında koruma kararı istenen davada husumetin küçüklerin vasisine yöneltilmesi ve 462. maddenin 13. bendi uyarınca vesayet makamının izninin alınması gerektiğini belirterek hükmü bozmuştur.[2] Vesayet makamının izni olmadıkça vesayet altındaki kişi yerleşim yerini değiştiremez (TMK m. 412); Yargıtay, izin kararı bulunmadan küçüklerin yerleşim yerinin değiştirilmesinin yetkili vesayet dairesini değiştirmeyeceğini belirtmiştir.[3]

8 Vasi görevini ağır surette savsaklar, yetkilerini kötüye kullanır veya güveni sarsıcı davranışlarda bulunursa vesayet makamı tarafından görevden alınır (TMK m. 483); ilgililer vesayet makamının kararlarına karşı tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir (TMK m. 488). Yargıtay, küçüklere atanan vasinin değiştirilmesi istemine ilişkin vesayet makamı kararına karşı temyiz yoluna değil denetim makamına itiraz yoluna gidileceğini belirtmiştir.[4]

V. Velayet ile Vesayet Arasındaki Fark

- **Velayet:** Vesayet makamlarının iznine bağlı hususlar velayetteki temsilde uygulanmaz.
- **Vesayet:** Vasi, vesayet dairelerinin izin ve denetimine tabidir.
- **Görev:** Vesayet sürdükçe vasinin defter ve hesabını vesayet makamı ister.

9 Kanun, vesayet makamlarının iznine bağlı hususlar dışında kısıtlıların temsiline ilişkin hükümlerin velayetteki temsilde de uygulanacağını öngörür (TMK m. 342). Yargıtay, vesayette vasiye getirilen izin ve denetim usullerinin örnekseme yoluyla velayette uygulanamayacağını belirtmiştir.[5] Vesayet altındaki küçük bakımından ise vasiden defter tutmasını ve hesap vermesini isteyecek makamın vesayet makamı olduğu, aile mahkemesinin vesayet devam ettiği sürece vesayet altındaki küçüklerle ilgili bir görevi bulunmadığı belirtilmiştir.[6]

2 Yargıtay 2. HD, 26.03.2012, E. 2011/13905, K. 2012/7130.
3 Yargıtay 18. HD, 04.12.2014, E. 2014/10841, K. 2014/17646.
4 Yargıtay 18. HD, 25.02.2016, E. 2015/7420, K. 2016/3209.
5 Yargıtay 2. HD, 30.05.2013, E. 2012/22322, K. 2013/15019.
6 Yargıtay 2. HD, 09.06.2015, E. 2015/9926, K. 2015/12088.

Velayetin kaldırılmasına karar veren hâkim, çocuğa vasi atanması için vesayet makamına ihbarda bulunur.[7] Velayeti kaldırılıp vasi atanan küçük hakkındaki bakım tedbirinin kaldırılması isteminin, velayetin değiştirilmesi davasının sonucu beklenerek ve taraf teşkili gözetilerek karara bağlanması gerektiği de belirtilmiştir.[8] 10

VI. Bakım ve Eğitim Giderleri

- **Kural:** Giderler ana ve baba tarafından karşılanır.
- **Velayetin kaldırılması:** Ana ve babanın yükümlülüğü devam eder; ödeme gücü yoksa giderler Devletçe karşılanır.
- **Nafaka davası:** Gereken hâllerde vasi tarafından da açılabilir.

Çocuğun bakımı, eğitimi ve korunması için gerekli giderler ana ve baba tarafından karşılanır (TMK m. 327). Velayetin kaldırılması hâlinde ana ve babanın çocuklarının bakım ve eğitim giderlerini karşılama yükümlülüğü devam eder; ana ve baba ile çocuğun ödeme gücü yoksa bu giderler Devletçe karşılanır (TMK m. 350). Ayırt etme gücüne sahip olmayan küçük için gereken hâllerde nafaka davası, atanacak kayyım veya vasi tarafından da açılabilir (TMK m. 329); vasinin dava açması, acele hâllerde geçici önlem alma yetkisi saklı kalmak üzere vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462). 11

UYGULAMA NOTU

Vesayet altındaki bir küçüğe vasi olarak atanan kişi, küçüğün bakımı ve eğitimiyle ilgili kararları, vesayet makamının iznine bağlı işler dışında, ana ve babanın yetkileriyle alır (TMK m. 445). **Küçüğün bir eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirilmesi ya da yerleşim yerinin değiştirilmesi gerekiyorsa**, önce vesayet makamından izin istenmelidir (TMK m. 462); gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde vasi, koruma amacıyla kuruma yerleştirme kararını kendisi verip durumu derhâl vesayet makamına bildirmelidir (TMK m. 446). **Bakım ve eğitim giderleri için** ana ve babaya karşı nafaka davası açılmadan önce vesayet makamının izni alınmalıdır (TMK m. 329, 462).

7 Yargıtay 2. HD, 14.01.2026, E. 2025/8689, K. 2026/261.
8 Yargıtay 2. HD, 11.10.2016, E. 2016/18049, K. 2016/13700.

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
26.03.2012 · E. 2011/13905 · K. 2012/7130

Vesayet altındaki küçükler hakkında koruma kararı istenirken husumet vasiye yöneltilmeli, küçüklerin kuruma yerleştirilmesi için vesayet makamının izni alınmalıdır

Aile mahkemesinden, yaş küçüklüğü nedeniyle vesayet altına alınmış iki küçük hakkında koruma kararı verilmesi istendi. Mahkemenin istem üzerine verdiği hüküm temyiz edilmiştir.

> *Vesayet altındaki kişinin bir eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirilmesi vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK.m.462/13). Açıklanan sebeple, öncelikle davada husumetin küçüklerin vasisine yöneltilmesi, göstermesi halinde delillerinin toplanması ve Türk Medeni Kanununun 462/13. maddesi gereğince vesayet makamının izninin alınması, bundan sonra koruma talebiyle ilgili karar verilmesi gerekir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 445. maddenin ikinci fıkrasındaki "vesayet dairelerinin yetkileri saklı" kaydının somut bir sonucunu gösterir. Velayet altındaki çocuk için bakım ve eğitim konusunda gerekli kararları ana ve baba alır (TMK m. 339); vesayet altındaki küçüğün bir eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirilmesi ise vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462). Daire, koruma istemine ilişkin davada husumetin küçüklerin vasisine yöneltilmesi, delillerin toplanması ve vesayet makamının izninin alınması gerektiğini belirterek eksik hasım ve eksik inceleme nedeniyle hükmü bozmuştur.

2 **YARGITAY 18. HUKUK DAİRESİ**
04.12.2014 · E. 2014/10841 · K. 2014/17646

Vesayet altındaki küçüklerin yerleşim yeri vesayet makamının izni olmadan değiştirilemez; izinsiz adres değişikliği yetkili vesayet dairesini değiştirmez

Vasi vekili, vesayet altındaki küçüklere ait bir araç üzerindeki tedbirin kaldırılmasını vesayet dosyasının bulunduğu sulh hukuk mahkemesinden istemiştir. Mahkeme, küçüklerin yerleşim yerinin başka bir ilçe olduğu gerekçesiyle yetkisizlik kararı vermiştir; karar vasi vekilince temyiz edilmiştir.

> *Açıklanan hükümler uyarınca vasi atanması davası sırasında yetkili mahkeme kısıtlının yerleşim yeri mahkemesi ise de, vasi atandıktan sonra kısıtlının yerleşim yeri; kısıtlama kararı veren vesayet makamının bulunduğu yerdir ve vesayet makamının izni olmadıkça kısıtlının yerleşim yeri değiştirilemez. Talep olmadığı gibi mahkemece de, küçüklerin yerleşim yerinin değiştirilmesi hakkında bir karar verilmemiştir. Vesayet hakkındaki hükümlerin kamu düzenine ilişkin olması nedeniyle nüfus kaydında, yasa hükümlerine aykırı olarak kısıtlının yerleşim yerinin değiştirilmesi sonuç doğurmaz.*

DEĞERLENDİRME Karar, 445. madde bakımından ana ve baba yetkisi ile vasinin yetkisi arasındaki farkı gösterir. Velayet altındaki çocuğun yerleşim yeri ana ve babasının yerleşim yeridir; vesayet altındaki kişinin yerleşim yeri ise bağlı olduğu vesayet makamının bulunduğu yerdir (TMK m. 21) ve vesayet makamının izni olmadıkça değiştirilemez (TMK m. 412). Vasi bakım ve eğitim konusunda ana ve babanın yetkilerine sahip olsa da küçüğün yerleşim yerinin değiştirilmesi vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462). Daire, izin kararı bulunmadığı için adres değişikliğinin yetkiyi değiştirmeyeceğini belirterek yetkisizlik kararını bozmuştur.

3 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
09.06.2015 · E. 2015/9926 · K. 2015/12088

Vesayet sürdükçe vesayet altındaki küçüğün malvarlığına ilişkin defter ve hesap istemlerinde görevli makam aile mahkemesi değil vesayet makamıdır

Velayet altında bulunmayan bir küçük, sulh hukuk mahkemesince bir yakınının vesayeti altına alındı. Daha sonra aile mahkemesinde görülen çocuk mallarının korunmasına ilişkin davada mahkeme, vasiden küçüğün malvarlığının dökümünü gösteren bir defter sunmasını istemiştir. Bu karar temyiz incelemesinde onanmıştır; vasi karar düzeltme isteminde bulunmuştur.

> *Şu halde, vasiden, küçüğe ait malvarlığını gösteren defter tutmasını ve malvarlığıyla ilgili hesap vermesini isteyecek olan vesayet makamı (sulh hukuk mahkemesi)'dir. Aile mahkemesinin, vesayet altındaki küçüklerle ilgili vesayet devam ettiği müddetçe bir görevi bulunmamaktadır.*

DEĞERLENDİRME Karar, küçük vesayet altına alındıktan sonra kişisine ve mallarına ilişkin gözetimin vesayet dairelerine geçtiğini gösterir. Velayet altındaki çocuğun mallarının korunması için gereken önlemleri hâkim alır (TMK m. 360); vesayet altındaki küçük için ise vasiden defter tutmasını ve hesap vermesini isteyecek makam vesayet makamıdır (TMK m. 438). Daire, onama kararını kaldırarak aile mahkemesinin kararını bozmuş; aile mahkemesinin görevin vesayet makamına ait olduğunu belirterek karar verilmesine yer olmadığına karar vermesi gerektiğini belirtmiştir.

4 **YARGITAY 18. HUKUK DAİRESİ**
25.02.2016 · E. 2015/7420 · K. 2016/3209

Küçüklere atanan vasinin değiştirilmesi istemine ilişkin vesayet makamı kararına karşı temyiz yoluna değil denetim makamına itiraz yoluna gidilir

Vesayet altındaki küçüklerin vasisinin değiştirilmesi istendi. Vesayet makamı istemi reddetmiştir; karar istemde bulunan kişinin vekilince temyiz edilmiştir.

> *Vasinin görevden alınıp yeni vasi atanmasına yönelik vesayet makamı kararlarına karşı temyiz yoluna başvurulamayacağından, davacının temyiz dilekçesinin vasinin değiştirilmesi istemine dair vesayet makamı kararına karşı itiraz olarak*

kabul edilip, itirazın denetim makamınca incelenmesi ve bu konuda kesin bir karar verilmesi için dosyanın mahkemesine İADESİNE...

DEĞERLENDİRME Karar, küçüğün vasisinin görevini vesayet dairelerinin gözetimi altında yürüttüğünü gösterir. Vasi görevini ağır surette savsaklar, yetkilerini kötüye kullanır veya güveni sarsıcı davranışlarda bulunursa vesayet makamı tarafından görevden alınır (TMK m. 483); ilgililer vesayet makamının kararlarına karşı tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir (TMK m. 488). Daire, temyiz dilekçesinin itiraz olarak kabul edilip denetim makamınca kesin karara bağlanması için dosyayı mahkemesine geri çevirmiştir.

5 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
30.05.2013 · E. 2012/22322 · K. 2013/15019

Vesayette vasiye getirilen izin ve denetim usulleri örnekseme yoluyla velayette uygulanamaz

Velayet hakkına sahip ebeveyn, küçüğün miras payı bulunan bir aracın satışı için aile mahkemesinden izin istemiştir. Mahkeme, aracın belirli bir bedelden aşağı olmamak üzere pazarlık usulüyle satılmasına ve satış bedelinden küçüğün miras payına düşen kısmın bankada açılacak bir hesaba yatırılmasına karar vermiştir; karar veli tarafından temyiz edilmiştir.

> *Mahkemece, aracın satışına izin verilmesi, Türk Medeni Kanununun 462/2. maddesi çerçevesinde alınan bir karar değil, aynı Yasanın 356. maddesinin (2.) fıkrası çerçevesinde veliye tanınan yetki niteliğindedir. Vesayette kısıtlının malvarlığında tasarruf yönünden Kanunda vasiye getirilmiş bulunan izin ve denetim usulleri örnekseme yoluyla velayette uygulanamaz.*

DEĞERLENDİRME Karar, 445. maddenin ana ve baba yetkileri ile vesayet dairelerinin yetkileri arasında çizdiği sınırı tersinden gösterir. Velayet hakkına sahip ana ve baba çocuklarının yasal temsilcisidir (TMK m. 342) ve Daireye göre kural olarak çocuk malları üzerinde hâkimden izin almaksızın tasarrufta bulunabilir; vasi ise bakım ve eğitim konusunda ana ve babanın yetkilerine sahip olmakla birlikte vesayet dairelerinin izin ve denetim yetkilerine tabidir (TMK m. 462). Daire, vesayete özgü bu usullerin velayette örnekseme yoluyla uygulanamayacağını belirterek pazarlık usulünün öngörülmesi ve bedelin bankaya yatırılması yönünden hükmü bozmuştur (TMK m. 356).

6 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
11.10.2016 · E. 2016/18049 · K. 2016/13700

Velayeti kaldırılıp vasi atanan küçük hakkındaki bakım tedbirinin kaldırılması istemi, velayetin değiştirilmesi davasının sonucu beklenerek ve taraf teşkili gözetilerek karara bağlanmalıdır

Boşanmada velayeti bir ebeveyne verilen küçük hakkında, diğer ebeveynin açtığı velayetin değiştirilmesi davasında velayetin kaldırılmasına, küçük hakkında bakım

ve barınma tedbiri uygulanmasına ve küçüğün vesayet altına alınması için sulh hukuk mahkemesine ihbarda bulunulmasına karar verilmiştir; küçüğe vasi atandı. İl müdürlüğü, bakım tedbirinin kaldırılarak küçüğün ailesine teslimini istemiştir; aile mahkemesi istemi reddetmiştir. Bu arada velayetin değiştirilmesi davasındaki hüküm, velayetin diğer ebeveyne verilmesi gerektiği belirtilerek bozulmuştur.

> *O halde küçük hakkında koruma kararı verilmesine esas teşkil eden ... Aile Mahkemesinin velayetin değiştirilmesi davasının sonucu beklenerek ve taraf teşkili de gözetilerek bir karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi doğru olmayıp bozmayı gerektirmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, küçüğün vesayet altına alınmasının velayet düzenlemesine bağlı olduğunu gösterir. Velayet ana ve babanın her ikisinden kaldırılırsa çocuğa bir vasi atanır (TMK m. 348); velayet altında bulunmayan her küçük vesayet altına alınır (TMK m. 404). Velayetin değiştirilmesi davasındaki hüküm, velayetin diğer ebeveyne verilmesi gerektiği belirtilerek bozulduğundan Daire, bakım tedbirinin kaldırılması isteminin o davanın sonucu beklenerek ve taraf teşkili de gözetilerek karara bağlanması gerektiğini belirtmiştir.

7 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
14.01.2026 · E. 2025/8689 · K. 2026/261

Velayetin kaldırılmasına karar veren hâkim çocuğa vasi atanması için vesayet makamına ihbarda bulunur; velayetin kaldırılması davası tam ıslahla kişisel ilişki davasına dönüştürülemez

Büyükanne ve büyükbaba, velayeti bir ebeveynde bulunan torunlarının velayetinin kaldırılarak vasiliğin kendilerine verilmesi için sulh hukuk mahkemesine ihbarda bulunulmasını istemiştir; daha sonra ıslahla bu istemden vazgeçerek torunla kişisel ilişki kurulmasını istemişlerdir. Bölge adliye mahkemesi davanın tam ıslahla kişisel ilişki davasına dönüştüğünü kabul ederek kişisel ilişki kurmuştur; karar velayet sahibi ebeveynin vekilince temyiz edilmiştir.

> *Önceden aldığı önlemlerden bir sonuç alamayan veya alınması söz konusu olabilecek önlemlerin daha baştan yetersiz kalacağını anlayan hakim, bu maddede gösterilen hallerin varlığı durumunda velayetin kaldırılmasına karar vermekle birlikte; çocuğa vasi atanması için vesayet makamına ihbarda bulunulmasına karar verir.*

DEĞERLENDİRME Karar, küçüğün vesayet altına alınmasına giden yolu gösterir. Velayetin kaldırılması, çocuğun korunmasına ilişkin diğer önlemlerden sonuç alınamaması veya bu önlemlerin baştan yetersiz kalacağının anlaşılması koşuluna bağlıdır (TMK m. 348); velayet kaldırıldığında hâkim çocuğa vasi atanması için vesayet makamına ihbarda bulunur ve atanan vasi 445. madde uyarınca küçüğün bakımı ve eğitimi için gereken önlemleri almakla yükümlü olur. Daire, velayetin kamu düzenine ilişkin olması nedeniyle velayetin kaldırılması davasının tam ıslahla

kişisel ilişki davasına dönüştürülemeyeceğini, kişisel ilişki talebinin ancak kısmi ıslah niteliğinde kabul edilebileceğini belirterek kararı bozmuştur.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 403:** Vasi ve kayyım.
- **TMK m. 404:** Küçüklük.
- **TMK m. 446:** Koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanması.
- **TMK m. 339:** Velayetin kapsamı.
- **TMK m. 340:** Eğitim.
- **TMK m. 348:** Velayetin kaldırılması.
- **TMK m. 350:** Velayetin kaldırılması hâlinde ana ve babanın yükümlülükleri.
- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.

MADDE

B. Özen ve temsil
I. Kişiye özen
1. Küçüklerde

446 b. Koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanması

KANUN METNİ

(1) Küçüklerin koruma amacıyla bir kuruma yerleştirilmesine vasinin başvurusu üzerine vesayet makamı veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde bizzat vasi karar verir ve durumu derhâl vesayet makamına bildirir.
(2) Bunun dışında usul ve yetkiyle ilgili konularda kısıtlı olsun veya olmasın erginlerin korunması amacıyla özgürlüklerinin kısıtlanmasına ilişkin hükümler uygulanır.
(3) Onaltı yaşını doldurmamış çocuk bu konuda mahkemeye bizzat başvuramaz.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 446, vesayet altındaki küçüklerin koruma amacıyla bir kuruma yerleştirilmesini düzenler. Yerleştirmeye kural olarak **vasinin başvurusu üzerine vesayet makamı** karar verir. **Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde** kararı **bizzat vasi** verir ve **durumu derhâl vesayet makamına bildirir**; bildirim yükümlülüğü Tasarıya Adalet Komisyonunca eklenmiştir. Bunun dışında **usul ve yetkiyle ilgili konularda** erginlerin korunması amacıyla özgürlüklerinin kısıtlanmasına ilişkin hükümler uygulanır (TMK m. 432-437). **On altı yaşını doldurmamış çocuk** bu konuda mahkemeye bizzat başvuramaz. Yargıtay, vesayet altındaki küçükler hakkında koruma kararı istenirken husumetin vasiye yöneltilmesi ve kuruma yerleştirme için vesayet makamının izninin alınması gerektiğini belirtmiştir.[1] Madde eski Kanun'da yoktu; İsviçre Medeni Kanunu'nun 405a maddesinden alınmıştır.

TEMEL KAVRAMLAR

1 Yargıtay 2. HD, 26.03.2012, E. 2011/13905, K. 2012/7130.

Koruma amacıyla yerleştirme	Küçüğün korunması için bir kuruma yerleştirilmesi; Kanun bunu "koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanması" başlığı altında düzenler.
Gecikmesinde sakınca bulunan hâl	Vesayet makamının kararını beklemenin küçüğün korunmasını tehlikeye düşüreceği durum.
Vesayet makamı	Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).
Denetim makamı	Asliye hukuk mahkemesi (TMK m. 397).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 446- Yürürlükteki Kanunda mevcut olmayan bu madde, kenar başlığıyla birlikte İsviçre Medenî Kanununun 405a maddesinden aynen alınmıştır. Birinci fıkrada küçüklerin "koruma" amacıyla bir kuruma yerleştirilmesinde vasinin başvurusu koşuluyla vesayet makamının yetkili olduğu belirlenmiş, ancak gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde bu yetkiyi vasinin de kullanabileceği kabul edilmiştir. İkinci fıkrada yetkiye ilişkin birinci fıkra hükmü dışındaki usul ve yetkiyle ilgili diğer konularda ergin kişilerin korunması amacıyla özgürlüklerin kısıtlanmasını düzenleyen 432 ve devamı maddelere yollama yapılmıştır. Üçüncü fıkrada onaltı yaşını doldurmamış çocukların koruma amacıyla kuruma yerleştirilmeyi bizzat talep edemeyecekleri öngörülmüştür.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 148*

Adalet Komisyonunun değişikliği

> - Tasarının 446 nci maddesinin birinci fıkrası ile 447 nci maddesinin ikinci fıkrasına vasinin denetimini sağlamak amacıyla "ve durumu derhâl vesayet makamına bildirir" ibaresi eklenmiştir.
>
> *Adalet Komisyonunun Tasarıda yaptığı değişiklikler, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 315*

Gerekçe Tasarı metnini anlatır. Adalet Komisyonu, vasinin denetimini sağlamak amacıyla birinci fıkraya "ve durumu derhâl vesayet makamına bildirir" ibaresini eklemiş, madde bu biçimde yürürlüğe girmiştir. Maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları Tasarıdaki gibi kabul edilmiştir.

	Tasarı m. 446	Kanun m. 446
Birinci fıkra	"...gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde bizzat vasi karar verir."	"...gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde bizzat vasi karar verir ve durumu derhâl vesayet makamına bildirir."
İkinci ve üçüncü fıkra	Usul ve yetkide erginlere ilişkin hükümler; on altı yaş sınırı	Tasarıdaki gibi
Dayanak	Tasarı metni, s. 469	Komisyon değişikliği, s. 315; Komisyon metni, s. 469

Eski Kanun'da bu maddenin karşılığı yoktu. Madde, gerekçeye göre kenar başlığıyla birlikte İsviçre Medeni Kanunu'nun 405a maddesinden alınmıştır. Eski Kanun'un

küçüklere ilişkin 389. maddesi yalnızca vasinin küçüğün infak ve terbiyesine itina edeceğini öngörüyordu (TMK m. 445).

	743 sayılı Kanun dönemi	4721 sayılı Kanun m. 446
Karar veren	Düzenleme yoktu	Vasinin başvurusu üzerine vesayet makamı; gecikmesinde sakınca varsa vasi
Bildirim	Düzenleme yoktu	Vasi durumu derhâl vesayet makamına bildirir
Usul ve yetki	Düzenleme yoktu	Erginlerin korunması amacıyla özgürlüğün kısıtlanmasına ilişkin hükümler
Yaş sınırı	Düzenleme yoktu	On altı yaşını doldurmamış çocuk mahkemeye bizzat başvuramaz
Kaynak	Yok	İsviçre Medeni Kanunu m. 405a

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir.** Tasarı aşamasında Adalet Komisyonu birinci fıkraya vasinin bildirim yükümlülüğünü eklemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 446. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu birinci fıkraya "ve durumu derhâl vesayet makamına bildirir" ibaresini ekledi	S. Sayısı 723, s. 315
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Karar veren	Vasinin başvurusu üzerine vesayet makamı	TMK m. 446/1
Acele hâl	Gecikmesinde sakınca varsa bizzat vasi karar verir	TMK m. 446/1
Bildirim	Vasi durumu derhâl vesayet makamına bildirir	TMK m. 446/1
Usul ve yetki	Erginlerin korunması amacıyla özgürlüğün kısıtlanmasına ilişkin hükümler	TMK m. 446/2, 432-437
Yaş sınırı	On altı yaşını doldurmamış çocuk mahkemeye bizzat başvuramaz	TMK m. 446/3
Eski Kanun	Karşılığı yok; kaynak İsviçre Medeni Kanunu m. 405a	Gerekçe, s. 148

TBMM gerekçesine göre eski Kanun'da bulunmayan madde, **kenar başlığıyla birlikte İsviçre Medeni Kanunu'nun 405a maddesinden** alınmıştır. Gerekçe, birinci fıkrada küçüklerin koruma amacıyla bir kuruma yerleştirilmesinde **vasinin** 1

başvurusu koşuluyla vesayet makamının yetkili olduğunun belirlendiğini, ancak **gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde bu yetkiyi vasinin de kullanabileceğinin** kabul edildiğini, ikinci fıkrada usul ve yetkiyle ilgili diğer konularda **432 ve devamı maddelere** yollama yapıldığını ve üçüncü fıkrada **on altı yaşını doldurmamış çocukların** koruma amacıyla kuruma yerleştirilmeyi bizzat talep edemeyeceklerinin öngörüldüğünü açıklar (S. Sayısı 723, s. 148). Adalet Komisyonu, vasinin denetimini sağlamak amacıyla birinci fıkraya **"ve durumu derhâl vesayet makamına bildirir"** ibaresini eklemiştir (S. Sayısı 723, s. 315).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, küçüğü koruma amacıyla kuruma yerleştirme kararının **kural olarak vesayet makamına** ait olmasıdır; vasi ancak **gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde** kendisi karar verebilir. İkinci nokta, vasinin kendi verdiği kararı **derhâl vesayet makamına bildirmekle** yükümlü olmasıdır. Üçüncü nokta, yerleştirme kararına karşı kuruma yerleştirilen kişinin veya yakınlarının, kararın kendilerine bildirilmesinden başlayarak **on gün içinde denetim makamına itiraz** edebilmesidir (TMK m. 435); on altı yaşını doldurmamış çocuk ise bu konuda mahkemeye bizzat başvuramaz.

II. Kuruma Yerleştirme Kararını Verme Yetkisi

- **Kural:** Vasinin başvurusu üzerine vesayet makamı karar verir.
- **Acele hâl:** Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde bizzat vasi karar verir.
- **Bildirim:** Vasi, kendi verdiği kararı derhâl vesayet makamına bildirir.

2 Birinci fıkraya göre küçüklerin koruma amacıyla bir kuruma yerleştirilmesine vasinin başvurusu üzerine vesayet makamı veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde bizzat vasi karar verir ve durumu derhâl vesayet makamına bildirir. Gerekçe, bu fıkrada vasinin başvurusu koşuluyla vesayet makamının yetkili olduğunun belirlendiğini, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde ise bu yetkiyi vasinin de kullanabileceğinin kabul edildiğini belirtir (S. Sayısı 723, s. 148). Tasarıda vasinin bildirim yükümlülüğü yoktu; Adalet Komisyonu bu ibareyi vasinin denetimini sağlamak amacıyla eklemiştir (S. Sayısı 723, s. 315).

3 Madde, vasinin küçüğün bakımı ve eğitimi için gereken önlemleri almakla yükümlü olduğunu ve bu konuda, vesayet dairelerinin yetkileri saklı kalmak kaydıyla, ana ve babanın yetkilerine sahip olduğunu düzenleyen 445. maddenin ardından gelir (TMK m. 445). Vesayet altındaki kişinin bir eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirilmesi, ayrıca vesayet makamının izni gereken işler arasında sayılmıştır (TMK m. 462). Yargıtay, yaş küçüklüğü nedeniyle vesayet altına alınan küçükler hakkında koruma kararı istenen davada husumetin küçüklerin vasisine yöneltil-

mesi ve 462. maddenin 13. bendi uyarınca vesayet makamının izninin alınması gerektiğini belirterek hükmü bozmuştur.[2]

III. Usul ve Yetki: Erginlere İlişkin Hükümlere Yollama

- **Yollama:** Usul ve yetkiyle ilgili konularda 432 ve devamı maddeler uygulanır.
- **Yetki:** İlgilinin yerleşim yeri vesayet makamı; gecikmesinde sakınca varsa bulunduğu yer vesayet makamı.
- **İtiraz:** Bildirimden başlayarak on gün içinde denetim makamına.
- **Yargılama:** Basit yargılama usulü; hâkim en geç iki gün içinde karar verir.

4 İkinci fıkraya göre birinci fıkra dışında, usul ve yetkiyle ilgili konularda kısıtlı olsun veya olmasın erginlerin korunması amacıyla özgürlüklerinin kısıtlanmasına ilişkin hükümler uygulanır. Gerekçe, bu fıkrada yetkiye ilişkin birinci fıkra hükmü dışındaki usul ve yetkiyle ilgili diğer konularda 432 ve devamı maddelere yollama yapıldığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 148). Yollama, maddenin açık ifadesiyle usul ve yetkiyle ilgili konulara ilişkindir.

5 Yollama yapılan hükümlere göre yerleştirme veya alıkoymaya karar verme yetkisi, ilgilinin yerleşim yeri veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde bulunduğu yer vesayet makamına aittir; yerleştirme veya alıkoymaya karar veren vesayet makamı kurumdan çıkarmaya da yetkilidir (TMK m. 433). Vesayet altındaki kişilerin yerleşim yeri, bağlı oldukları vesayet makamının bulunduğu yerdir (TMK m. 21). Kuruma yerleştirilen kişi veya yakınları, verilen karara karşı kendilerine bildirilmesinden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir; bu hak kurumdan çıkarılma isteminin reddi hâlinde de kullanılabilir (TMK m. 435).

6 Karar verilirken ilgilinin kararın sebepleri hakkında bilgilendirilmesi ve karara karşı denetim makamına itiraz edebileceğine yazılı olarak dikkatinin çekilmesi zorunludur (TMK m. 436). Hâkim basit yargılama usulüne göre karar verir, gerektiğinde ilgili kişiye adli yardım sağlanır; hâkim ilgili kişiyi dinler, tahkikatı tamamlar ve gecikmeksizin en geç iki gün içinde kararını verir (TMK m. 437). Yollama yapılan 436 ve 437. maddeler 2019'dan bu yana değiştirilmiştir; güncel metinler ilgili madde şerhlerinde yer alır.

IV. On Altı Yaş Sınırı

- **Kural:** On altı yaşını doldurmamış çocuk bu konuda mahkemeye bizzat başvuramaz.
- **İtiraz hakkı:** Kuruma yerleştirilen kişinin yakınları da itiraz edebilir.

2 Yargıtay 2. HD, 26.03.2012, E. 2011/13905, K. 2012/7130.

7 Üçüncü fıkraya göre on altı yaşını doldurmamış çocuk bu konuda mahkemeye bizzat başvuramaz. Gerekçe bu hükmü, on altı yaşını doldurmamış çocukların koruma amacıyla kuruma yerleştirilmeyi bizzat talep edemeyecekleri biçiminde açıklar (S. Sayısı 723, s. 148). Yerleştirme kararına karşı itiraz hakkı, kuruma yerleştirilen kişinin yanında yakınlarına da tanınmıştır (TMK m. 435).

V. Çocuk Koruma Kanunu'ndaki Tedbirlerle İlişkisi

- **Bakım tedbiri:** Çocuğun resmî veya özel bakım yurdu ya da koruyucu aile hizmetlerinden yararlandırılması veya bu kurumlara yerleştirilmesi.
- **Karar veren:** Çocuk hâkimi; istemde bulunabilecekler arasında vasi de vardır.

8 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu, korunma ihtiyacı olan çocuklar hakkında koruyucu ve destekleyici tedbirler öngörür. Bunlardan bakım tedbiri, çocuğun bakımından sorumlu olan kimsenin herhangi bir nedenle görevini yerine getirememesi hâlinde çocuğun resmî veya özel bakım yurdu ya da koruyucu aile hizmetlerinden yararlandırılmasına veya bu kurumlara yerleştirilmesine yöneliktir (5395 s. K. m. 5). Koruyucu ve destekleyici tedbir kararı; çocuğun anası, babası, vasisi, bakım ve gözetiminden sorumlu kimse, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ve Cumhuriyet savcısının istemi üzerine veya re'sen çocuk hâkimi tarafından alınabilir (5395 s. K. m. 7).

9 Yargıtay, velayeti kaldırılan, bu Kanun uyarınca hakkında bakım ve barınma tedbiri uygulanan ve kendisine vasi atanan bir küçük hakkındaki tedbirin kaldırılması isteminin, velayetin değiştirilmesi davasının sonucu beklenerek ve taraf teşkili gözetilerek karara bağlanması gerektiğini belirtmiştir.[3]

> UYGULAMA NOTU
>
> **Vesayet altındaki küçüğün koruma amacıyla bir kuruma yerleştirilmesi gerekiyorsa**, vasi vesayet makamına başvurmalıdır (TMK m. 446). **Beklemek küçüğün korunmasını tehlikeye düşürecekse**, vasi yerleştirme kararını kendisi verip durumu derhâl vesayet makamına bildirmelidir. **Yerleştirme kararına katılmayan küçüğün yakını**, kararın kendisine bildirilmesinden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir (TMK m. 435).

3 Yargıtay 2. HD, 11.10.2016, E. 2016/18049, K. 2016/13700.

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
26.03.2012 · E. 2011/13905 · K. 2012/7130

Vesayet altındaki küçükler hakkında koruma kararı istenirken husumet vasiye yöneltilmeli, küçüklerin kuruma yerleştirilmesi için vesayet makamının izni alınmalıdır

Aile mahkemesinden, yaş küçüklüğü nedeniyle vesayet altına alınmış iki küçük hakkında koruma kararı verilmesi istendi. Mahkemenin istem üzerine verdiği hüküm temyiz edilmiştir.

> *Vesayet altındaki kişinin bir eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirilmesi vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK.m.462/13). Açıklanan sebeple, öncelikle davada husumetin küçüklerin vasisine yöneltilmesi, göstermesi halinde delillerinin toplanması ve Türk Medeni Kanununun 462/13. maddesi gereğince vesayet makamının izninin alınması, bundan sonra koruma talebiyle ilgili karar verilmesi gerekir.*

DEĞERLENDİRME Karar, vesayet altındaki küçüğün kuruma yerleştirilmesinde vasinin ve vesayet makamının yerini gösterir. 446. maddeye göre küçüklerin koruma amacıyla bir kuruma yerleştirilmesine vasinin başvurusu üzerine vesayet makamı karar verir; vesayet altındaki kişinin bir eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirilmesi ayrıca vesayet makamının izni gereken işler arasında sayılmıştır (TMK m. 462). Daire, koruma istemine ilişkin davada husumetin küçüklerin vasisine yöneltilmesi, delillerin toplanması ve vesayet makamının izninin alınması gerektiğini belirterek eksik hasım ve eksik inceleme nedeniyle hükmü bozmuştur. Karar 446. maddeye değil 462. maddenin 13. bendine dayanır.

2 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
11.10.2016 · E. 2016/18049 · K. 2016/13700

Velayeti kaldırılıp vasi atanan küçük hakkındaki bakım tedbirinin kaldırılması istemi, velayetin değiştirilmesi davasının sonucu beklenerek ve taraf teşkili gözetilerek karara bağlanmalıdır

Boşanmada velayeti bir ebeveyne verilen küçük hakkında, diğer ebeveynin açtığı velayetin değiştirilmesi davasında velayetin kaldırılmasına, küçük hakkında bakım ve barınma tedbiri uygulanmasına ve küçüğün vesayet altına alınması için sulh hukuk mahkemesine ihbarda bulunulmasına karar verilmiştir; küçüğe vasi atandı. İl müdürlüğü, bakım tedbirinin kaldırılarak küçüğün ailesine teslimini istemiştir; aile mahkemesi istemi reddetmiştir. Bu arada velayetin değiştirilmesi davasındaki hüküm, velayetin diğer ebeveyne verilmesi gerektiği belirtilerek bozulmuştur.

> *O halde küçük hakkında koruma kararı verilmesine esas teşkil eden ... Aile Mahkemesinin velayetin değiştirilmesi davasının sonucu beklenerek ve taraf teşkili de gözetilerek bir karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi doğru olmayıp bozmayı gerektirmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, vesayet altındaki küçüğün kurumda korunmasının velayet düzenlemesiyle bağlantısını gösterir. Olayda küçük, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu uyarınca verilen bir bakım tedbiriyle koruma altına alınmış ve kendisine vasi atanmıştır; tedbir 446. madde uyarınca verilmiş bir yerleştirme kararı değildir. Velayetin değiştirilmesi davasındaki hüküm, velayetin diğer ebeveyne verilmesi gerektiği belirtilerek bozulduğundan Daire, bakım tedbirinin kaldırılması isteminin o davanın sonucu beklenerek ve taraf teşkili de gözetilerek karara bağlanması gerektiğini belirtmiştir (TMK m. 348; TMK m. 404).

3 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
09.06.2015 · E. 2015/9926 · K. 2015/12088

Vesayet sürdükçe vesayet altındaki küçüğün malvarlığına ilişkin defter ve hesap istemlerinde görevli makam aile mahkemesi değil vesayet makamıdır

Velayet altında bulunmayan bir küçük, sulh hukuk mahkemesince bir yakınının vesayeti altına alındı. Daha sonra aile mahkemesinde görülen çocuk mallarının korunmasına ilişkin davada mahkeme, vasiden küçüğün malvarlığının dökümünü gösteren bir defter sunmasını istemiştir. Bu karar temyiz incelemesinde onanmıştır; vasi karar düzeltme isteminde bulunmuştur.

> *Şu halde, vasiden, küçüğe ait malvarlığını gösteren defter tutmasını ve malvarlığıyla ilgili hesap vermesini isteyecek olan vesayet makamı (sulh hukuk mahkemesi)'dir. Aile mahkemesinin, vesayet altındaki küçüklerle ilgili vesayet devam ettiği müddetçe bir görevi bulunmamaktadır.*

DEĞERLENDİRME Karar kuruma yerleştirmeye ilişkin değildir; vesayet altındaki küçük bakımından vasinin görevlerini gözetecek makamın vesayet makamı olduğunu gösterir. 446. madde de küçüklerin koruma amacıyla kuruma yerleştirilmesine ilişkin kararı vasinin başvurusu üzerine vesayet makamına bırakır; yerleştirme veya alıkoymaya karar verme yetkisi, ilgilinin yerleşim yeri veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde bulunduğu yer vesayet makamına aittir (TMK m. 433). Daire, aile mahkemesinin vasiden defter istemesini görev yönünden bozmuştur (TMK m. 438).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 445:** Küçüklerde kişiye özen.
- **TMK m. 447:** Kısıtlılarda kişiye özen.
- **TMK m. 432:** Koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanmasının koşulları.
- **TMK m. 433:** Yetki.
- **TMK m. 435:** İtiraz.
- **TMK m. 436:** Usul.
- **TMK m. 437:** Yargılama usulü.
- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.

MADDE

447

B. Özen ve temsil
I. Kişiye özen
2. Kısıtlılarda

KANUN METNİ

(1) Vasi, kısıtlıyı korumak ve bütün kişisel işlerinde ona yardım etmekle yükümlüdür.
(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde vasi, koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanmasına ilişkin hükümlere göre kısıtlıyı bir kuruma yerleştirebilir veya orada alıkoyabilir ve durumu derhal vesayet makamına bildirir.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 447, kısıtlının kişisine özen gösterilmesini düzenler. Vasi, **kısıtlıyı korumak** ve **bütün kişisel işlerinde ona yardım etmekle** yükümlüdür. **Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde** vasi, koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanmasına ilişkin hükümlere göre kısıtlıyı **bir kuruma yerleştirebilir veya orada alıkoyabilir** ve **durumu derhal vesayet makamına bildirir**; bildirim yükümlülüğü Tasarıya Adalet Komisyonunca eklenmiştir. Yargıtay, ergin kısıtlının kimlerle ve ne şekilde görüşeceğinin bu koruyucu yardım ve gözetim kapsamında olduğunu, kısıtlı ile kişisel ilişki istemini inceleme görevinin aile mahkemesine değil vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesine ait olduğunu belirtmiştir.[1] Madde eski Kanun'un 390. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Kısıtlı	Kısıtlanarak vesayet altına alınan kişi (TMK m. 405-408).
Kişiye özen	Vasinin, vesayet altındaki kişinin kişisine ilişkin görevleri; Kanun'da 445-447. maddelerin başlığıdır.
Kuruma yerleştirme veya alıkoyma	Kişinin koruma amacıyla bir kuruma konulması veya orada tutulması (TMK m. 432).

1 Yargıtay 2. HD, 11.06.2026, E. 2026/3240, K. 2026/6481.

Vesayet makamı | Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 447- Yürürlükteki Kanunun 390 ıncı maddesini karşılamaktadır. Maddenin amacına uygun olarak kenar başlık "Kısıtlılarda" şeklinde değiştirilmiştir. Madde, İsviçre Medenî Kanununun 406 ncı maddesinin 6 Ekim 1978'de değiştirilip, 1 Ocak 1981'de yürürlüğe giren yeni metnine uygun olarak iki fıkra hâlinde düzenlenmiştir. Maddenin ikinci fıkrasında gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde vasi koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanmasına ilişkin hükümler uyarınca kısıtlıyı bir kuruma yerleştirme veya orada alıkoyma yetkisine sahip kılınmıştır. Vasinin bu yetkisini kullanabilmesi için kısıtlı hakkında 432 nci maddede teker teker sayılan sebeplerden birinin mevcut olması gerektiği gibi, aynı zamanda kısıtlının kişisel korumasının başka şekilde yeterince sağlanamaması şartının da gerçekleşmiş olması aranmaktadır.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 148*

Adalet Komisyonunun değişikliği

> - Tasarının 446 nci maddesinin birinci fıkrası ile 447 nci maddesinin ikinci fıkrasına vasinin denetimini sağlamak amacıyla "ve durumu derhâl vesayet makamına bildirir" ibaresi eklenmiştir.
>
> *Adalet Komisyonunun Tasarıda yaptığı değişiklikler, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 315*

Gerekçe Tasarı metnini anlatır. Adalet Komisyonu, vasinin denetimini sağlamak amacıyla ikinci fıkraya "ve durumu derhâl vesayet makamına bildirir" ibaresini eklemiş, madde bu biçimde yürürlüğe girmiştir. Kanun metninde ibare "derhal" biçiminde yer alır. Maddenin birinci fıkrası Tasarıdaki gibi kabul edilmiştir.

	Tasarı m. 447	Kanun m. 447
İkinci fıkra	"...kısıtlıyı bir kuruma yerleştirebilir veya orada alıkoyabilir."	"...kısıtlıyı bir kuruma yerleştirebilir veya orada alıkoyabilir ve durumu derhal vesayet makamına bildirir."
Birinci fıkra	Vasi, kısıtlıyı korumak ve bütün kişisel işlerinde ona yardım etmekle yükümlüdür	Tasarıdaki gibi
Dayanak	Tasarı metni, s. 469	Komisyon değişikliği, s. 315; Komisyon metni, s. 469

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 390. maddeydi; madde "İtina ve temsil" başlığı altında "Mahcurlar" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasi, mahcuru himaye ve şahsi muamelelerinde ona müzaheret ve icabı halinde bir müesseseye konulmasını temin eder.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 390 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 390	4721 sayılı Kanun m. 447
Kenar başlık	Mahcurlar	Kısıtlılarda
Koruma ve yardım	Mahcuru himaye ve şahsi işlerinde yardım	Kısıtlıyı korumak ve bütün kişisel işlerinde yardım
Kuruma konma	Gerektiğinde bir kuruma konulmasını sağlama	Gecikmesinde sakınca varsa koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanmasına ilişkin hükümlere göre yerleştirme veya alıkoyma
Bildirim	Düzenleme yoktu	Vasi durumu derhal vesayet makamına bildirir

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir.** Tasarı aşamasında Adalet Komisyonu ikinci fıkraya vasinin bildirim yükümlülüğünü eklemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 447. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu ikinci fıkraya "ve durumu derhâl vesayet makamına bildirir" ibaresini ekledi	S. Sayısı 723, s. 315
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Koruma ve yardım	Vasi, kısıtlıyı korur ve bütün kişisel işlerinde ona yardım eder	TMK m. 447/1
Acele hâl	Gecikmesinde sakınca varsa vasi kısıtlıyı kuruma yerleştirebilir veya orada alıkoyabilir	TMK m. 447/2
Usul	Koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanmasına ilişkin hükümler	TMK m. 447/2, 432-437
Bildirim	Vasi durumu derhal vesayet makamına bildirir	TMK m. 447/2
Kişisel ilişki	Kısıtlı ile yakınları arasındaki kişisel ilişki istemine vesayet makamı bakar	Yargıtay 2. HD, K. 2026/6481
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 390	Gerekçe, s. 148

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un 1
390. maddesini
karşılar. Gerekçe, maddenin amacına uygun olarak kenar başlığın **"Kısıtlılarda"** şeklinde değiştirildiğini, maddenin İsviçre Medeni Kanunu'nun

406. maddesinin 1978'de değiştirilen ve 1981'de yürürlüğe giren yeni metnine

uygun olarak iki fıkra hâlinde düzenlendiğini ve ikinci fıkrada vasinin gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde kısıtlıyı bir kuruma yerleştirme veya orada alıkoyma yetkisine sahip kılındığını açıklar. Gerekçeye göre vasinin bu yetkiyi kullanabilmesi için kısıtlı hakkında

432. maddede sayılan sebeplerden birinin

bulunması ve **kısıtlının kişisel korumasının başka şekilde yeterince sağlanamaması** gerekir (S. Sayısı 723, s. 148). Adalet Komisyonu, vasinin denetimini sağlamak amacıyla ikinci fıkraya **"ve durumu derhâl vesayet makamına bildirir"** ibaresini eklemiştir (S. Sayısı 723, s. 315).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, vasinin görevinin yalnız malvarlığıyla sınırlı olmayıp **kısıtlının kişisel işlerini de** kapsamasıdır. İkinci nokta, kısıtlı ile yakınları arasında kişisel ilişki kurulması istemlerinde **görevli makamın vesayet makamı** olmasıdır.[2] Üçüncü nokta, vasinin kısıtlıyı kendi kararıyla kuruma yerleştirme yetkisinin **yalnız gecikmesinde sakınca bulunan hâllerle** sınırlı olmasıdır; bunun dışında vesayet altındaki kişinin bir eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirilmesi vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462).

II. Koruma ve Yardım Yükümlülüğü

- **Kural:** Vasi, kısıtlıyı korur ve bütün kişisel işlerinde ona yardım eder.
- **Genel görev:** Vasi, vesayet altındaki kişinin kişiliği ve malvarlığı ile ilgili bütün menfaatlerini korur.
- **Özen:** Vesayet organları görevlerini iyi bir yönetimin gerektirdiği özenle yerine getirir.

2 Birinci fıkraya göre vasi, kısıtlıyı korumak ve bütün kişisel işlerinde ona yardım etmekle yükümlüdür. Vasinin genel görevi, vesayet altındaki kısıtlının kişiliği ve malvarlığı ile ilgili bütün menfaatlerini korumak ve hukuki işlemlerde onu temsil etmektir (TMK m. 403); 447. madde, Kanun'un "Kişiye özen" başlığı altında bu görevin kısıtlının kişisine ilişkin yönünü düzenler. Vesayet organları ve vesayet işleriyle görevlendirilmiş olan diğer kişiler, görevlerini yerine getirirken iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlüdür (TMK m. 466).

3 Vesayet altındaki kişi görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahipse, vasi önemli işlerde karar vermeden önce olanak ölçüsünde onun görüşünü almakla yükümlüdür; vesayet altındaki kişinin işi uygun bulmuş olması vasiyi sorumlu-

2 Yargıtay 2. HD, 06.03.2013, E. 2012/13859, K. 2013/5880.

luktan kurtarmaz (TMK m. 450). Eski Kanun, vasinin kısıtlıyı himaye edeceğini, şahsi işlerinde ona yardım edeceğini ve gerektiğinde bir kuruma konulmasını sağlayacağını öngörüyordu (743 s. K. m. 390).

III. Kısıtlının Kişisel İlişkileri ve Görevli Makam

- **Kural:** Kısıtlının kimlerle ve ne şekilde görüşeceği koruyucu yardım ve gözetim kapsamındadır.
- **Görevli makam:** Vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesi.
- **Kanun yolu:** Vesayet makamının kararına karşı denetim makamına itiraz.

Yargıtay, ergin kısıtlının şahsına, bakımına ve üçüncü kişilerle hangi zamanlarda ve ne şekilde kişisel ilişki kurulacağına ilişkin düzenlemelerin vesayet hukukunun konusunu oluşturduğunu, kısıtlının kimlerle ve ne şekilde görüşeceğinin de bu koruyucu yardım, gözetim ve bakım kapsamında olduğunu belirtmiştir.[3] Üçüncü kişilerin çocukla kişisel ilişki kurmasına ilişkin hüküm (TMK m. 325) velayet altındaki küçüklere ilişkindir; ergin kısıtlı ile yakınları arasında kişisel ilişki kurulması istemi ise kısıtlının korunması için tedbir alınması niteliğindedir ve vesayet hükümlerine göre incelenir.[4] 4

Vesayet makamı, görevden alma ve uyarıda bulunmanın yanı sıra vesayet altındaki kişinin korunması için gerekli diğer önlemleri de almakla yükümlüdür (TMK m. 487). Kişisel ilişki istemi sürerken ilgili kişinin kısıtlanması hâlinde de görev sulh hukuk mahkemesine geçer ve husumetin vasiye yöneltilmesi gerekir.[5] Vesayet makamının bu konuda verdiği kararlara karşı ilgililer tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir (TMK m. 488); Yargıtay, bu nitelikteki bir karara karşı yapılan temyiz başvurusunu görev yönünden reddederek dosyayı mahkemesine geri çevirmiştir.[6] 5

IV. Acele Hâllerde Kuruma Yerleştirme veya Alıkoyma

- **Koşul:** Gecikmesinde sakınca bulunması.
- **Dayanak:** Koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanmasına ilişkin hükümler.
- **Bildirim:** Vasi durumu derhal vesayet makamına bildirir.

İkinci fıkraya göre gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde vasi, koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanmasına ilişkin hükümlere göre kısıtlıyı bir kuruma yerleştirebilir veya orada alıkoyabilir ve durumu derhal vesayet makamına bildirir. Gerekçe, vasinin bu yetkiyi kullanabilmesi için kısıtlı hakkında 432. maddede sayılan sebep- 6

3 Yargıtay 2. HD, 11.06.2026, E. 2026/3240, K. 2026/6481.
4 Yargıtay 2. HD, 06.03.2013, E. 2012/13859, K. 2013/5880.
5 Yargıtay 2. HD, 01.07.2013, E. 2013/13444, K. 2013/18360.
6 Yargıtay 2. HD, 20.06.2007, E. 2007/9282, K. 2007/10462.

lerden birinin bulunması ve kısıtlının kişisel korumasının başka şekilde yeterince sağlanamaması şartının da gerçekleşmesi gerektiğini belirtir (S. Sayısı 723, s. 148). Tasarıda vasinin bildirim yükümlülüğü yoktu; Adalet Komisyonu bu ibareyi vasinin denetimini sağlamak amacıyla eklemiştir (S. Sayısı 723, s. 315).

7 Yerleştirme veya alıkoymaya karar verme yetkisi kural olarak ilgilinin yerleşim yeri, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde ise bulunduğu yer vesayet makamına aittir; yerleştirme veya alıkoymaya karar veren vesayet makamı kurumdan çıkarmaya da yetkilidir (TMK m. 433). Kuruma yerleştirilen kişi veya yakınları, verilen karara karşı kendilerine bildirilmesinden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir (TMK m. 435).

8 Acele hâl dışında vesayet altındaki kişinin bir eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirilmesi vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462). Yargıtay, kısıtlanan ergin bir kişinin koruma altına alınarak yatılı ve sürekli bakım için bir bakım kuruluşuna yerleştirilmesine, vesayet makamından izin alınmadan karar verilmesini bozma nedeni saymıştır.[7]

V. Vasinin Görevden Alınması ve Vesayet Makamının Önlemleri

- **Görevden alma:** Görevin ağır surette savsaklanması, yetkinin kötüye kullanılması veya yetersizlik.
- **İstem:** Ayırt etme gücüne sahip kısıtlı veya her ilgili isteyebilir; vesayet makamı re'sen de görevden alır.
- **Diğer önlemler:** Vesayet makamı kısıtlının korunması için gerekli diğer önlemleri alır.

9 Vasi görevini ağır surette savsaklar, yetkilerini kötüye kullanır veya güveni sarsıcı davranışlarda bulunursa vesayet makamı tarafından görevden alınır; görevini yapmakta yetersizliği sebebiyle vesayet altındaki kişinin menfaatleri tehlikeye düşerse vesayet makamı kusuru olmasa bile vasiyi görevden alabilir (TMK m. 483). Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi veya her ilgili vasinin görevden alınmasını isteyebilir; görevden alınmayı gerektiren sebebin varlığını başka bir yoldan öğrenen vesayet makamı vasiyi re'sen görevden almakla yükümlüdür (TMK m. 484).

10 Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, vasinin kısıtlıyı korumak ve bütün kişisel işlerinde ona yardım etmekle, vesayet makamının da kısıtlının korunması için gerekli diğer önlemleri almakla yükümlü olduğunu belirterek, borçlunun hükümlü, vasisinin de tutuklu olması nedeniyle satış ilanı tebliğinin amacına ulaşmadığı bir icra satışında ihalenin feshi gerektiğini kabul etmiştir.[8]

7 Yargıtay 2. HD, 10.03.2015, E. 2014/19753, K. 2015/4038.
8 Yargıtay HGK, 18.06.2025, E. 2024/780, K. 2025/377.

UYGULAMA NOTU

Kısıtlı bir yakınla görüşme vasi tarafından engelleniyorsa, kişisel ilişki kurulması istemiyle aile mahkemesine değil, vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesine başvurulmalıdır. **Kısıtlıyı acilen bir kuruma yerleştirmek zorunda kalan vasi**, durumu derhal vesayet makamına bildirmelidir (TMK m. 447). **Acele bir durum yoksa**, yerleştirmeden önce vesayet makamından izin istenmelidir (TMK m. 462).

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ
11.06.2026 · E. 2026/3240 · K. 2026/6481

Ergin kısıtlının kimlerle ve ne şekilde görüşeceği vasinin koruyucu yardım ve gözetim görevi kapsamındadır; kardeşin kişisel ilişki istemine vesayet makamı bakar

Bir kişi, kısıtlanarak vesayet altına alınan ergin kardeşiyle arasında kişisel ilişki kurulmasını istemiştir; vasi olarak atanan diğer kardeşin görüşmeleri haksız olarak engellediğini ileri sürmüştür. Aile mahkemesi davayı kabul ederek belirli gün ve saatlerde kişisel ilişki kurmuştur. Bölge adliye mahkemesi kararı yalnız yargılama giderleri yönünden değiştirmiştir; karar kişisel ilişkinin süresi ve vekâlet ücreti yönünden davacı vekilince temyiz edilmiştir.

> *Açıklanan hükümler dikkate alındığında vesayet altındaki ergin kısıtlının şahsına, bakımına ve üçüncü kişilerle hangi zamanlarda ve ne şekilde kişisel ilişki kurulacağına ilişkin düzenlemeler vesayet hukukunun konusunu oluşturmaktadır. Kısıtlının kimlerle, ne şekilde görüşeceği ve kişisel ilişki kuracağı hususu da bu koruyucu yardım, gözetim ve bakım kapsamındadır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 447. maddenin birinci fıkrasındaki yardım yükümlülüğünün kısıtlının kişisel ilişkilerini de kapsadığını gösterir. Daire, vasinin kısıtlıyı korumak ve bütün kişisel işlerinde ona yardım etmekle, vesayet makamının da vesayet altındaki kişinin korunması için gerekli diğer önlemleri almakla yükümlü olduğunu hatırlatmıştır (TMK m. 487). Üçüncü kişilerin çocukla kişisel ilişki kurmasına ilişkin hüküm (TMK m. 325) velayet altındaki küçüklere ilişkin olduğundan, ergin kısıtlı ile kişisel ilişki istemini inceleme görevi aile mahkemesine değil vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesine aittir; hüküm görev yönünden bozulmuştur.

2 YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ
06.03.2013 · E. 2012/13859 · K. 2013/5880

Ebeveynin, eşinin vesayeti altındaki ergin çocuğuyla kişisel ilişki istemi velayet hükümlerine göre değil vesayet hükümlerine göre incelenir

Bir kişi, evli olan ve kısıtlanarak eşinin vesayeti altına alınan ergin çocuğuyla vasinin kendisini görüştürmediğini ileri sürerek uygun günlerde görüşmesine izin verilme-

sini istemiştir. Aile mahkemesi istemi kabul ederek görüş günleri belirlemiştir; karar vasi tarafından temyiz edilmiştir.

> *Kısıtlı ergin kişi ile davacı arasında kişisel ilişki tesisine yönelik istek kısıtlının korunması ve ona yardım etme yükümlülüğü kapsamında tedbir alınması niteliğinde (TMK.md.487) olup, bu talebi inceleme ve karara bağlama görevi vesayet makamına (sulh hakimine) aittir. Aile mahkemesi aile hukukundan doğan dava ve işlerde görevlidir (4787s.K.md.4/1). İsteğin soybağının hüküm ve sonuçlarından olan ergin olmayan çocuklarla ebeveynleri arasında kişisel ilişki tesisine ve velayete ilişkin hükümler çerçevesinde değil, vesayet hükümlerine göre incelenip sonuca bağlanması gerekir.*

Değerlendirme Karar, 447. maddedeki koruma ve yardım yükümlülüğünün velayetteki kişisel ilişki hükümlerinden ayrıldığını gösterir. Daire, vesayet organlarının görevlerini yerine getirirken iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlü olduğunu (TMK m. 466) ve kısıtlı ergin ile yakını arasında kişisel ilişki kurulması isteminin kısıtlının korunması için tedbir alınması niteliğinde bulunduğunu belirtmiştir. Bu istem, soybağının sonuçlarından olan küçük çocuklarla ebeveynleri arasındaki kişisel ilişki ve velayet hükümleri çerçevesinde değil vesayet hükümlerine göre incelenir; aile mahkemesinin işin esasına girmesi görev yönünden bozma nedeni sayılmıştır.

3 **Yargıtay 2. Hukuk Dairesi**
20.06.2007 · E. 2007/9282 · K. 2007/10462

Vesayet makamının kısıtlı ile yakını arasında kurduğu kişisel ilişkiye karşı temyiz yoluna değil denetim makamına itiraz yoluna gidilir

Bir kişi, kısıtlanan ve eşinin vesayeti altına alınan ergin çocuğuyla vasinin görüşmesini engellediğini ileri sürerek kişisel ilişki kurulmasını istemiştir. Sulh hukuk mahkemesi istemi kabul ederek kişisel ilişki kurmuştur; karar temyiz edilmiştir.

> *Vesayet Makamı, vesayet altındaki kişinin korunması için gerekli olan tüm önlemleri almakla yükümlüdür. (TMK. 487) İlgililerin vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz etmeleri imkan dahilindedir. Denetim makamın da, gerektiğinde duruşma yaparak itirazı karara bağlar. Denetim makamının bu konuda verdiği karar kesindir.*

Değerlendirme Karar, kısıtlının kişisel ilişkilerine ilişkin istemin vesayet makamınca karara bağlanmasının kanun yolunu da gösterir. Daire, vasinin kısıtlıyı korumak ve bütün kişisel işlerinde ona yardım etmekle yükümlü olduğunu ve kısıtlı ile yakını arasında kurulan kişisel ilişkinin kısıtlıyı korumaya yönelik olduğunu belirtmiştir. Vesayet makamının kararlarına karşı ilgililer tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir ve denetim makamı itirazı kesin karara bağlar (TMK m. 488). Bu nedenle temyiz dilekçesi görev yönünden reddedilmiş ve bu konuda karar verilmek üzere dosya mahkemesine geri çevrilmiştir.

4 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
01.07.2013 · E. 2013/13444 · K. 2013/18360

Kişisel ilişki kurulması istenen ebeveyn yargılama sırasında kısıtlanırsa istem vesayet işi niteliği kazanır; görevli mahkeme sulh hukuk mahkemesidir

Bir kişi, ebeveyniyle arasında kişisel ilişki kurulmasını istemiştir. Yargılama sürerken kişisel ilişki kurulması istenen ebeveyn kısıtlandı ve davalı eşi vasi olarak atandı; vasi daha sonra değiştirilmiştir. Aile mahkemesinin verdiği hüküm davalı tarafından temyiz edilmiştir.

> *Vesayet işlerinde Sulh Hukuk Mahkemesi görevlidir. Görev kamu düzenine ilişkin olup re'sen nazara alınır. Bu nedenle görevsizlik kararı verilerek dosyanın sulh hukuk mahkemesine gönderilmesi gerekirken davaya devamla yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırıdır.*

DEĞERLENDİRME Karar, kişisel ilişki istemi sürerken ilgili kişinin kısıtlanmasının davaya etkisini gösterir. Daire, vasinin kısıtlıyı korumak ve bütün kişisel işlerinde ona yardım etmekle yükümlü olduğunu belirterek kısıtlı ile yakını arasında kurulacak kişisel ilişkiyi kısıtlıyı korumaya yönelik bir tedbir olarak nitelendirmiş, görevin kamu düzenine ilişkin olduğunu ve aile mahkemesinin görevsizlik kararı vermesi gerektiğini kabul etmiştir. Kabule göre de, kişisel ilişki kurulması istenen kişi kısıtlandığından husumetin vasiye yöneltilmesi gerektiği belirtilmiştir (TMK m. 403).

5 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
10.03.2015 · E. 2014/19753 · K. 2015/4038

Vesayet altındaki kişinin bir bakım kuruluşuna yerleştirilmesi vesayet makamının iznine bağlıdır; izin alınmadan verilen yerleştirme kararı bozulur

Kısıtlanan ergin bir kişinin, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu uyarınca koruma altına alınarak yatılı ve sürekli bakım için bir bakım kuruluşuna yerleştirilmesi istendi. Aile mahkemesi istemi kabul etmiştir; karar kısıtlının vasisi tarafından temyiz edilmiştir.

> *Vesayet altındaki kişinin bir eğitim, bakım ve sağlık kurumuna yerleştirilmesi vesayet makamının iznine tabidir (TMK m. 462/13). Vesayet makamının izni alınmadan vesayet altındaki kişi eğitim, bakım veya sağlık kuruluşuna yerleştirilemez. Dosyada açıklanan hususta vesayet makamından izin alındığına ilişkin bir bilgi ve karar mevcut değildir. İzin alınmadan talebin kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 447. maddenin ikinci fıkrasındaki acele hâl yetkisi dışında kısıtlının kuruma yerleştirilmesinin vesayet makamının iznine bağlı olduğunu gösterir. Vesayet altındaki kişinin bir eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirilmesi vesayet makamının izni gereken işler arasındadır (TMK m. 462). Dosyada

vesayet makamından izin alındığına ilişkin bir bilgi ve karar bulunmadığından, istemin kabulüne ilişkin hüküm bozulmuştur. Karar oyçokluğuyla verilmiştir.

6 **YARGITAY HUKUK GENEL KURULU**
18.06.2025 · E. 2024/780 · K. 2025/377

Hükümlü kısıtlının vasisi tutukluyken yapılan satış ilanı tebliği amacına ulaşmaz; kısıtlının menfaati zarar gördüğünden ihalenin feshine karar verilmelidir

Hükümlülük nedeniyle kısıtlanan bir borçluya vasi atandı; vasi daha sonra tutuklanmıştır. Borçluya ait bir taşınmaz icra yoluyla ihale edilmiştir; satış ilanı cezaevinde vasiye tebliğ edilmişti. Borçlu vekilinin ihalenin feshi istemini ilk derece mahkemesi kabul etti, bölge adliye mahkemesi reddetmiştir; Yargıtay 12. Hukuk Dairesi bu kararı bozdu, bölge adliye mahkemesi önceki kararında direnmiştir.

> *TMK'nın 447. maddesi gereğince vasi, kısıtlıyı korumak ve bütün kişisel işlerinde ona yardım etmekle yükümlüdür. Anılan Kanun'un 483/2. maddesine göre vasinin görevini yapmakta yetersizliği sebebiyle vesayet altındaki kişinin menfaatleri tehlikeye düşerse, vesayet makamı kusuru olmasa bile vasiyi görevden alabilir. TMK'nın 484. maddesine göre ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi veya her ilgili vasinin görevden alınmasını isteyebilir. Görevden alınmayı gerektiren sebebin varlığını başka bir yoldan öğrenen vesayet makamı, vasiyi resen görevden almakla yükümlüdür. Aynı Kanun'un 487. maddesi uyarınca vesayet makamı, görevden alma ve uyarıda bulunmanın yanı sıra, vesayet altındaki kişinin korunması için gerekli diğer önlemleri de almakla yükümlüdür.*

DEĞERLENDİRME Karar, 447. maddedeki koruma yükümlülüğünün icra takiplerinde de gözetildiğini gösterir. Kurul, hükümlülük nedeniyle vasi atanmasındaki amacın kişinin cezasını çektiği sürede korunması ve hak ve menfaatlerinin zarar görmesinin önlenmesi olduğunu (TMK m. 407), vasinin görevini yapmakta yetersizliği hâlinde vesayet makamının kusuru olmasa bile vasiyi görevden alabileceğini (TMK m. 483) ve kısıtlının korunması için gerekli diğer önlemleri de almakla yükümlü olduğunu (TMK m. 487) belirtmiştir. Borçlunun hükümlü, vasinin de tutuklu olması nedeniyle satışa hazırlanma ve alıcı bulma imkânı bulunmadığından satış ilanı tebliğinin beklenen amaca uygun olmadığı kabul edilmiş ve direnme kararı oy çokluğuyla bozulmuştur.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 403:** Vasi ve kayyım.
- **TMK m. 445:** Küçüklerde kişiye özen.
- **TMK m. 446:** Küçüklerin koruma amacıyla kuruma yerleştirilmesi.
- **TMK m. 432:** Koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanmasının koşulları.
- **TMK m. 435:** İtiraz.
- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.
- **TMK m. 483:** Vasinin görevden alınma sebepleri.
- **TMK m. 487:** Vesayet makamının diğer önlemleri.

MADDE

448

B. Özen ve temsil
II. Temsil
1. Genel olarak

KANUN METNİ

Vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla vasi, vesayet altındaki kişiyi bütün hukukî işlemlerinde temsil eder.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 448, vasinin temsil yetkisini düzenler. Vasi, **vesayet altındaki kişiyi bütün hukuki işlemlerinde temsil eder**; ancak **vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklıdır**. Bu nedenle vasinin vesayet altındaki kişi adına dava açması, sulh olması veya taşınmaz satması gibi işlemler **vesayet makamının iznine** bağlıdır (TMK m. 462). Kısıtlının taraf olduğu davalarda taraf teşkili **vasi aracılığıyla** sağlanır ve tebligat **vasiye** yapılır. Kısıtlama, kısıtlının daha önce verdiği **vekâletnameyi kendiliğinden sona erdirir**. Yargıtay, kısıtlıya karşı açılan davada tebligatın vasiye yapılması ve davanın vasi huzuruyla görülmesi gerektiğini belirtmiştir.[1] Madde eski Kanun'un 391. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Yasal temsil	Fiil ehliyeti bulunmayan kişi adına, kanunun yetki verdiği kişinin hukuki işlem yapması.
Fiil ehliyeti	Kendi fiilleriyle hak edinebilme ve borç altına girebilme ehliyeti; küçüklerin ve kısıtlıların fiil ehliyeti yoktur (TMK m. 14).
Husumet izni	Vasinin vesayet altındaki kişi adına dava açabilmesi veya davayı sürdürebilmesi için vesayet makamından aldığı izin (TMK m. 462).
Kişiye sıkı sıkıya bağlı hak	Boşanma davası açmak gibi, kural olarak kişinin kendisinin kullanabileceği haklar.

1 Yargıtay 7. HD, 10.11.2021, E. 2021/1331, K. 2021/2930.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 448- Yürürlükteki Kanunun 391 inci maddesini karşılamaktadır. Hüküm değişikliği yoktur.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 148*

Tasarının 448. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 469).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 391. maddeydi; madde "Temsil" başlığı altında "Umumi" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vesayet dairelerinin müdahale haklarına mütedair hükümler baki kalmak şartiyle vasi, bütün tasarruflarında küçüğü temsil eder.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 391 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 391	4721 sayılı Kanun m. 448
Temsil edilen	Küçük	Vesayet altındaki kişi
Kapsam	Bütün tasarruflar	Bütün hukuki işlemler
Sınır	Vesayet dairelerinin müdahale hakları saklı	Vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklı

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 448. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Temsil	Vasi, vesayet altındaki kişiyi bütün hukuki işlemlerinde temsil eder	TMK m. 448
Sınır	Vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklıdır	TMK m. 448, 462, 463
İzin yoksa	İşlem, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir	TMK m. 465

Konu	Kural	Dayanak
Kendi işlemleri	Ayırt etme gücüne sahip kısıtlı, vasinin izni veya onamasıyla borç altına girebilir	TMK m. 16, 451
Tebligat	Kanuni temsilcisi bulunanlara tebligat temsilciye yapılır	7201 s. K. m. 11
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 391	Gerekçe, s. 148

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **391. maddesini** karşılar ve **hüküm değişikliği yoktur** (S. Sayısı 723, s. 148). Eski metin vasinin "bütün tasarruflarında küçüğü" temsil edeceğini söylerken, yeni metin **vesayet altındaki kişiyi** bütün hukuki işlemlerinde temsil etmesinden söz eder. Tasarının 448. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 469). 1

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, vasinin temsil yetkisinin **vesayet dairelerinin izin yetkileriyle sınırlı** olmasıdır; vasi kısıtlı adına dava açmak için vesayet makamından **husumet izni** almalıdır.[2] İkinci nokta, davalı yargılama sırasında kısıtlanırsa **daha önce verdiği vekâletnamenin kendiliğinden sona ermesidir**.[3] Üçüncü nokta, boşanma gibi **kişiye sıkı sıkıya bağlı haklarla ilgili davalarda** vasinin avukata verdiği vekâletnamenin **özel yetki** içermesi gerektiğidir.[4]

II. Vasinin Temsil Yetkisi

- **Kural:** Vasi, vesayet altındaki kişiyi bütün hukuki işlemlerinde temsil eder.
- **Sınır:** Vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklıdır.
- **Neden:** Küçüklerin ve kısıtlıların fiil ehliyeti yoktur.

Maddeye göre vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla vasi, vesayet altındaki kişiyi bütün hukuki işlemlerinde temsil eder. Vasinin genel görevi de vesayet altındaki küçüğün veya kısıtlının kişiliği ve malvarlığı ile ilgili bütün menfaatlerini korumak ve hukuki işlemlerde onu temsil etmektir (TMK m. 403). Temsil ihtiyacı fiil ehliyetinin yokluğundan doğar: ayırt etme gücü bulunmayanların, küçüklerin ve kısıtlıların fiil ehliyeti yoktur (TMK m. 14). 2

Gerekçe, maddenin eski Kanun'un 391. maddesini karşıladığını ve hüküm değişikliği bulunmadığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 148). Eski Kanun, vesayet dairelerinin müdahale haklarına ilişkin hükümler saklı kalmak şartıyla vasinin bütün tasarruf- 3

2 Yargıtay 9. HD, 26.01.2024, E. 2024/235, K. 2024/1474.
3 Yargıtay 2. HD, 29.11.2016, E. 2016/15926, K. 2016/15341.
4 Yargıtay 2. HD, 21.11.2018, E. 2017/2702, K. 2018/13317.

larında küçüğü temsil edeceğini öngörüyordu (743 s. K. m. 391). Aynı "saklı kalma" kaydı, küçüklerde kişiye özene ilişkin maddede de yer alır (TMK m. 445).

III. Vesayet Dairelerinin Yetkileri Saklıdır

- **Vesayet makamının izni:** Taşınmaz işlemleri, dava açma, sulh, tahkim ve Kanun'da sayılan diğer işler.
- **Denetim makamının da izni:** Evlat edinme, mirasın reddi, vasi ile yapılacak sözleşme ve diğerleri.
- **İzin yoksa:** İşlem, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir.
- **Yasak işlemler:** Kefil olmak, vakıf kurmak, önemli bağışlarda bulunmak.

4 Vasinin temsil yetkisi, Kanun'un vesayet dairelerine tanıdığı izin ve denetim yetkileriyle sınırlıdır. Taşınmazların alımı, satımı ve rehnedilmesi, acele hâllerde vasinin geçici önlem alma yetkisi saklı kalmak üzere dava açma, sulh olma, tahkim ve konkordato yapılması ile Kanun'da sayılan diğer işler vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462); bazı işlerde vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da izni gerekir (TMK m. 463). Kanunen gerektiği hâlde yetkili vesayet dairelerinin izni alınmadan yapılan işlemler, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir (TMK m. 465). Vesayet altındaki kişi adına kefil olmak, vakıf kurmak ve önemli bağışlarda bulunmak ise yasaktır (TMK m. 449).

5 Yargıtay, 448. maddenin vesayet altındaki kişinin taraf olduğu davalarda vasi tarafından temsil edileceğini öngörmekle birlikte, vasinin bu görevi yerine getirebilmesi için vesayet makamından husumet izni alması gerektiğini belirtmiş; izin için süre verilmeden karar verilmesini kanun yararına bozmuştur.[5] Hukuk Genel Kurulu da vasinin ancak vesayet makamından izin almak koşuluyla kısıtlı adına dava açabileceğini, bu eksikliğin giderilebilir bir dava şartı eksikliği olduğunu ve hükümlülük nedeniyle kısıtlılık sona ermişse husumet iznine gerek kalmayacağını belirtmiştir.[6]

IV. Ayırt Etme Gücüne Sahip Kısıtlının Kendi İşlemleri

- **Rıza:** Ayırt etme gücüne sahip kısıtlı, yasal temsilcisinin rızası olmadıkça kendi işlemleriyle borç altına giremez.
- **Rıza gerekmeyenler:** Karşılıksız kazanma ve kişiye sıkı sıkıya bağlı hakların kullanılması.

5 Yargıtay 9. HD, 26.01.2024, E. 2024/235, K. 2024/1474.
6 Yargıtay HGK, 26.11.2025, E. 2024/766, K. 2025/751.

- **Onama:** Vasinin açık veya örtülü izni ya da sonraki onamasıyla işlem geçerlilik kazanır.

Ayırt etme gücüne sahip küçükler ve kısıtlılar, yasal temsilcilerinin rızası olmadıkça kendi işlemleriyle borç altına giremez; karşılıksız kazanmada ve kişiye sıkı sıkıya bağlı hakları kullanmada bu rıza gerekli değildir (TMK m. 16). Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi, vasinin açık veya örtülü izni ya da sonraki onamasıyla yükümlülük altına girebilir veya bir haktan vazgeçebilir; işlem, diğer tarafın belirlediği veya hâkimin belirleyeceği uygun bir süre içinde onanmazsa diğer taraf bununla bağlı olmaktan kurtulur (TMK m. 451). Vasinin onamadığı işlemlerde taraflardan her biri verdiğini geri isteyebilir (TMK m. 452). 6

Vesayet altındaki kişi görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahipse, vasi önemli işlerde karar vermeden önce olanak ölçüsünde onun görüşünü almakla yükümlüdür (TMK m. 450). 7

V. Davalarda Temsil: Taraf Teşkili ve Tebligat

- **Taraf teşkili:** Kısıtlının taraf olduğu davada yargılama vasi huzuruyla yürütülür.
- **Tebligat:** Kanuni temsilcisi bulunanlara tebligat, bizzat kendilerine yapılması gerekmedikçe temsilciye yapılır.
- **Yargılama sırasında kısıtlanma:** Vasi davaya katılmadan işin esası hakkında karar verilemez.

Kanuni temsilcisi bulunanlara veya bulunması gerekenlere yapılacak tebligat, kanunlara göre bizzat kendilerine yapılması gerekmedikçe bu temsilcilere yapılır (7201 s. K. m. 11). Yargıtay, kısıtlıya karşı açılan davada dava dilekçesi ve gerekçeli karar kısıtlının kendisine tebliğ edilerek yürütülen yargılamayı bozmuş; duruşma davetiyesinin kısıtlıyı temsilen vasisine tebliğ edilmesi ve davanın vasi huzuruyla görülmesi gerektiğini belirtmiştir.[7] 8

Boşanma davasında davalı eşin kısıtlı olduğu anlaşıldığında yargılamaya davalı vasisi huzuruyla devam edilmesi gerekir.[8] Davalı yargılama sırasında kısıtlanırsa, kendisine atanan vasi davaya dahil edilmeden ve taraf teşkili sağlanmadan işin esası hakkında karar verilemez.[9] 9

VI. Kısıtlamanın Vekâlet İlişkisine Etkisi

- **Sona erme:** Vekâlet, vekâlet verenin ehliyetini kaybetmesiyle kendiliğinden sona erer.

7 Yargıtay 7. HD, 10.11.2021, E. 2021/1331, K. 2021/2930.
8 Yargıtay 2. HD, 26.11.2014, E. 2014/24349, K. 2014/23895.
9 Yargıtay 8. HD, 14.12.2020, E. 2020/847, K. 2020/8188.

- **Yeni vekâletname:** Kısıtlıyı temsilen avukata vekâletnameyi vasi verir.
- **Özel yetki:** Kişiye sıkı sıkıya bağlı haklarla ilgili davalar için vekâletnamede açık yetki gerekir.

10 Vekâlet sözleşmesi, sözleşmeden veya işin niteliğinden aksi anlaşılmadıkça vekâlet verenin ehliyetini kaybetmesiyle kendiliğinden sona erer (TBK m. 513). Yargıtay, ayrılık davasında yargılama sırasında kısıtlanan davalının daha önce kendisinin atadığı vekilin görevinin kısıtlama kararıyla sona erdiğini, vasinin bu avukata verdiği bir vekâletname bulunmadığından temyiz incelemesi yapılamayacağını belirtmiştir.[10] Hukuk Genel Kurulu da yargılama sırasında kısıtlıya vasi atanması üzerine, işin esasını incelemeden önce vasi tarafından verilmiş vekâletnamenin dosyaya sunulması için dosyayı geri çevirmiştir.[11]

11 Açıkça yetki verilmemiş ise vekil, kişiye sıkı sıkıya bağlı haklarla ilgili davaları açamaz ve takip edemez (HMK m. 74). Vasinin kısıtlı adına verdiği genel dava vekâletnamesi, boşanma davasını açma ve takip etme yetkisi içermez.[12] Evlenmenin iptali davasında da özel yetkili vekâletname sunulmazsa gerekçeli kararın asıla, yani vasiye tebliğ edilmesi gerekir.[13]

UYGULAMA NOTU

Vasi kısıtlı adına dava açacaksa, önce vesayet makamından husumet izni almalı ve izin kararını dava dilekçesiyle birlikte sunmalıdır (TMK m. 462). **Görülmekte olan bir davada taraflardan biri kısıtlanmışsa**, vasinin davaya katılması ve tebligatların vasiye yapılması sağlanmalıdır. **Kısıtlı adına boşanma veya evliliğin iptali davası için avukat görevlendirilecekse**, vekâletnameye bu davalar için özel yetki yazdırılmalıdır (HMK m. 74).

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ
26.11.2014 · E. 2014/24349 · K. 2014/23895

Boşanma davasında davalı eş kısıtlıysa taraf teşkili vasi aracılığıyla sağlanır; yargılamaya vasi huzuruyla devam edilir

Bir boşanma davasında davalı eşin daha önce sulh hukuk mahkemesince kısıtlanarak kendisine vasi atandığı anlaşılmıştır. Mahkemenin verdiği hüküm davacı tarafından tamamı yönünden temyiz edilmiştir.

10 Yargıtay 2. HD, 29.11.2016, E. 2016/15926, K. 2016/15341.
11 Yargıtay HGK, 11.05.2016, E. 2014/341, K. 2016/598.
12 Yargıtay 2. HD, 21.11.2018, E. 2017/2702, K. 2018/13317.
13 Yargıtay 2. HD, 14.04.2026, E. 2026/2307, K. 2026/4085.

> *Türk Medeni Kanununun 448. maddesi uyarınca; "vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla vasi, vesayet altındaki kişiyi bütün hukuki işlemlerinde temsil eder." O halde davalı vasisi huzuru ile yargılamaya devam edilmek üzere hükmün bozulmasına karar vermek gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 448. maddenin davalarda taraf teşkiline etkisini gösterir. Daire, davada taraf teşkilinin kamu düzenine ilişkin olduğunu belirterek, kısıtlı davalı eşin vasisi davaya katılmadan verilen hükmü, yargılamaya vasi huzuruyla devam edilmesi için bozmuştur. Daire, bozma sebebine göre diğer temyiz itirazlarını incelememiştir.

2 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
14.12.2020 · E. 2020/847 · K. 2020/8188

Görevden alınması istenen davalı yargılama sırasında kısıtlanmışsa vasisi davaya katılmadan işin esası hakkında karar verilemez

Bir vakfın yöneticisinin görevden alınması istendi; mahkeme davayı kabul etti ve hüküm davalı vekilince temyiz edilmiştir. Temyiz incelemesinde, nüfus kayıtlarından davalının yargılama sırasında sulh hukuk mahkemesince kısıtlandığı anlaşılmıştır.

> *Aynı Kanun'un 448. maddesine göre de, vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla vasi, vesayet altındaki kişiyi bütün hukukî işlemlerinde temsil eder. Re'sen UYAP ortamında temin edilen nüfus kayıtlarının incelenmesinden, azli istenen davalı ...'nun Karşıyaka 3. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2017/257-2018/604 sayılı, 12.06.2018 kesinleşme tarihli kararı ile kısıtlanmasına karar verildiğine anlaşıldığına göre, davalıya atanan vasi davaya dahil edildikten sonra yargılamaya devam edilmesi gerekirken, taraf teşkili sağlanmadan işin esası hakkında karar verilmesi doğru değildir.*

DEĞERLENDİRME Karar, kısıtlamanın görülmekte olan bir davaya etkisini gösterir. Daire, vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla vasinin vesayet altındaki kişiyi bütün hukuki işlemlerinde temsil ettiğini belirterek, davalıya atanan vasi davaya dahil edilmeden ve taraf teşkili sağlanmadan verilen hükmü bozmuştur. Daire, kısıtlama kararını UYAP ortamından re'sen temin ettiği nüfus kayıtlarından tespit etmiştir.

3 **YARGITAY 7. HUKUK DAİRESİ**
10.11.2021 · E. 2021/1331 · K. 2021/2930

Kısıtlıya karşı açılan davada dava dilekçesi, duruşma davetiyesi ve gerekçeli karar vasiye tebliğ edilmelidir; kısıtlının kendisine yapılan tebligatla yürütülen yargılama bozulur

Bir bağımsız bölümün tapu kaydının iptali ve tescili için elbirliği maliklerine karşı dava açılmıştır. Davalılardan biri dava açılmadan önce kısıtlanmış ve kendisine vasi atanmıştı; buna rağmen dava dilekçesi ve gerekçeli karar kısıtlının kendisine tebliğ edildi ve hüküm kesinleşmiş sayılarak infaz edilmiştir. Kısıtlının vasisi vekili, yıllar sonra hükmü temyiz etmiştir.

> *TMK'nun 448. maddesi hükmüne göre kısıtlının tüm hukuki işlemlerinde vasisi tarafından temsil edilmesi zorunlu olup duruşma davetiyesinin kısıtlıyı temsilen vasisine tebliğ edilmesi ve davanın vasi huzuruyla görülmesi gerekir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 448. madde ile tebligat kuralları arasındaki bağı gösterir. Kanuni temsilcisi bulunanlara yapılacak tebligat, bizzat kendilerine yapılması gerekmedikçe temsilcilerine yapılır (7201 s. K. m. 11). Daire, kısıtlıların fiil ehliyeti bulunmadığını (TMK m. 14) ve kısıtlının tüm hukuki işlemlerinde vasisi tarafından temsil edilmesinin zorunlu olduğunu belirterek, doğrudan kısıtlıya tebligat yapılarak yürütülen yargılamayı hukuki dinlenilme hakkına aykırı bulmuş ve hükmü bozmuştur.

4 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
14.04.2026 · E. 2026/2307 · K. 2026/4085

Evlenmenin iptali davası kişiye sıkı sıkıya bağlı bir hakkın kullanımıdır; vekilin özel yetkisi yoksa gerekçeli karar asıla, yani vasiye tebliğ edilmelidir

Evlenmenin mutlak butlan sebebiyle iptali davasında, davalıyı temsil eden vekillerin genel vekâletnamesi bulunduğu, ancak bu dava için özel yetki veren vekâletnamenin dosyada ve UYAP'ta bulunmadığı anlaşılmıştır. Davalının yasal temsilcisi vasisiydi.

> *Boşanma ve evliliğin iptali davalarını açmak ve açılan davayı takip etmek kişiye sıkı sıkıya bağlı bir hakkın kullanımı niteliğinde olup, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 74 üncü maddesi gereğince vekâletnamenin özel yetki içermesi gerektiğinden; özel yetkiyi içeren vekâletnamenin aslı veya onaylı örneğinin dosyaya sunulması için taraf vekillerine kesin süre verilmesi, b) Vekâletname sunulmaz ise 6100 sayılı Kanun'un 77 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi gereğince taraflara yapılan işlemlere muvafakat verdiğini açıkça belirtmediği takdirde gerekçeli kararın asıla (vasiye) tebliği sağlanıp, yasal temyiz süresi beklenildikten sonra gönderilmek üzere dosyanın ilgili bölge adliye mahkemesi hukuk dairesine geri çevrilmesi gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, vasinin temsil yetkisinin kişiye sıkı sıkıya bağlı haklarla ilgili davalardaki usulünü gösterir. Açıkça yetki verilmemiş ise vekil, kişiye sıkı sıkıya bağlı haklarla ilgili davaları açamaz ve takip edemez (HMK m. 74). Daire, özel yetkili vekâletnamenin sunulması için kesin süre verilmesini; sunulmazsa ve yapılan işlemlere muvafakat edilmezse gerekçeli kararın asıla, yani vasiye tebliğ edilip temyiz süresinin beklenmesini istemiş ve dosyayı bölge adliye mahkemesine geri çevirmiştir.

5 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
29.11.2016 · E. 2016/15926 · K. 2016/15341

Davalı yargılama sırasında kısıtlanırsa kendisinin atadığı vekilin yetkisi kendiliğinden sona erer; vasinin vekâletnamesi olmadan yapılan temyiz incelenmez

Bir ayrılık davasında davalı, yargılama sırasında sulh hukuk mahkemesince kısıtlandı ve kendisine vasi atandı. Karar, davalının kısıtlanmadan önce kendisinin atadığı avukat tarafından temyiz edilmiştir. Daire'nin önceki iade kararından sonra da vasinin bu avukata verdiği bir vekâletname dosyaya sunulmadı ve vasi ayrıca temyiz yoluna başvurmamıştır.

> *Vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla vasi, vesayet altındaki kişiyi bütün hukukî işlemlerinde temsil eder (TMK m. 448). Davalının ehliyetini kaybetmesi vekilin vekalet görevini kendiliğinden sona erdirir (TBK m. 513). Bu bakımdan, daha önce davalının bizzat kendisi tarafından tayin edilen vekilin vekalet görevi kısıtlama kararı ile sona ermiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 448. maddenin davadaki vekâlet ilişkisine etkisini gösterir. Vekâlet sözleşmesi, sözleşmeden veya işin niteliğinden aksi anlaşılmadıkça vekâlet verenin ehliyetini kaybetmesiyle kendiliğinden sona erer (TBK m. 513). Kısıtlanan davalıyı artık vasisi temsil ettiğinden, kısıtlamadan önce verilmiş vekâletnameye dayanan temyiz incelenmemiş ve dosya mahkemesine iade edilmiştir.

6 **YARGITAY HUKUK GENEL KURULU**
11.05.2016 · E. 2014/341 · K. 2016/598

Yargılama sırasında kısıtlıya vasi atanırsa, işin esası incelenmeden önce vasinin verdiği vekâletname dosyaya sunulmalıdır

Velayet altında bırakılan kısıtlı bir borçlu adına, velayet sahibi ebeveynin verdiği vekâletnameyle icra takibinin iptali istendi. Yargılama sürerken ebeveynin velayeti kaldırıldı ve kısıtlıya bir yakını vasi olarak atandı. İcra mahkemesi şikâyeti kabul etmiştir; Yargıtay 12. Hukuk Dairesi kararı bozdu, mahkeme önceki kararında direndi ve direnme kararı alacaklı vekilince temyiz edilmiştir.

> *Bilindiği üzere, Türk Medeni Kanunu'nun 448. maddesi uyarınca; vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla vasi, vesayet altındaki kişiyi bütün hukuki işlemlerinde temsil eder. Kural olarak, vekâletten azil veya istifa her zaman olanaklıdır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 448. maddenin Hukuk Genel Kurulu önündeki usule etkisini gösterir. Genel Kurul, dava açıldıktan sonra kısıtlıya vasi atanmasıyla temsil yetkisinin vasiye geçtiğini kabul ederek, işin esasını incelemeden önce vasi tarafından verilmiş vekâletnamenin aslı veya onaylı örneğinin dosyaya sunulması için dosyayı yerel mahkemeye geri çevirmiştir. Karar oyçokluğuyla verilmiştir.

7 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
21.11.2018 · E. 2017/2702 · K. 2018/13317

Vasinin kısıtlı adına avukata verdiği genel vekâletname boşanma davasını takip yetkisi vermez; boşanma için özel yetki gerekir

Bir boşanma davasında davalı, davanın devamı sırasında hükümlülük nedeniyle kısıtlanarak vesayet altına alındı. Vasi, kısıtlı adına genel dava vekâletnamesiyle bir avukat görevlendirmiştir; gerekçeli karar bu avukata tebliğ edildi ve hüküm davalı adına temyiz edilmiştir.

> *Açıkça yetki verilmemiş ise vekil, kişiye sıkı sıkıya bağlı haklarla ilgili davaları açamaz ve takip edemez (HMK m. 74).*

DEĞERLENDİRME Karar, vasinin temsil yetkisini avukat aracılığıyla kullandığı durumda vekâletnamenin içeriğini gösterir. Vasinin verdiği vekâletname kısıtlının lehine ve aleyhine açılmış veya açılacak dava ve takiplere ilişkin genel vekâletname olduğundan, davalı adına boşanma davası açma ve açılmış boşanma davasını takip etme yetkisi içermez. Daire, özel yetkili vekâletname sunulması için süre verilmesini, sunulmazsa gerekçeli kararın kısıtlının yasal temsilcisine ihtaratlı olarak tebliğ edilmesini istemiş ve dosyayı mahkemesine iade etmiştir.

8 **YARGITAY 9. HUKUK DAİRESİ**
26.01.2024 · E. 2024/235 · K. 2024/1474

Vasi vesayet altındaki kişiyi davada temsil eder, ancak bu görevi yerine getirebilmesi için vesayet makamından husumet izni alması gerekir

Vesayet altındaki bir işçi adına, vasisinin yetkilendirdiği vekil tarafından işverene karşı alacak davası açılmıştır. İlk derece mahkemesi davayı kısmen kabul etti ve karar kesin olarak verilmiştir. Adalet Bakanlığı kararın kanun yararına temyizen incelenmesini istemiştir.

> *Oysa 4721 ... Kanun'un 448 inci maddesi, vesayet altındaki kişinin taraf olduğu davalarda vasi tarafından temsil edileceğini öngörmekle birlikte vasinin anılan temsil görevini yerine getirebilmesi için vesayet makamı tarafından vasiye, 4721 ... Kanun'un 462 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) inci bendi uyarınca husumet izni verilmesi gerekir. Yargılamanın vesayet makamından izin alınmadan sürdürülerek sonuçlandırılması usul ve kanuna aykırıdır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 448. maddedeki "vesayet dairelerinin yetkileri saklı" kaydının davalardaki sonucunu gösterir. Vasinin vesayet altındaki kişi adına dava açması vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462); izin gereken hâllerde kanuni temsilci izin belgesini dava veya cevap dilekçesiyle mahkemeye vermek zorundadır. Daire, vasiye husumet izni alması için süre verilmeden karar verilmesini yürürlükteki hukuka aykırı bularak kararı sonuca etkili olmamak üzere kanun yararına bozmuştur.

9 **YARGITAY HUKUK GENEL KURULU**
26.11.2025 · E. 2024/766 · K. 2025/751

Vasi kısıtlı adına ancak vesayet makamının izniyle dava açabilir; hükümlülük nedeniyle kısıtlılık sona ermişse husumet iznine gerek kalmaz

Hükümlülük nedeniyle kısıtlanan bir kişi adına vasisi tarafından vasiyetnamenin iptali davası açılmıştır; dosyada vesayet makamından alınmış bir husumet izni bulunmuyordu. Kısıtlı kişi bazı duruşmalara bizzat katılmıştı. Mahkeme davayı reddetmiştir; Yargıtay 7. Hukuk Dairesi kararı bozdu, mahkeme önceki kararında direnmiştir.

> *4721 sayılı Türk Medenî Kanunu'nun 448. maddesinde, vasinin, vesayet altındaki kişiyi bütün hukukî işlemlerinde temsil edeceği; 462. maddesinin sekizinci bendinde de vasinin, vesayet makamından izin almak koşuluyla kısıtlı adına dava açabileceği hususları düzenlenmiştir. Dava ehliyeti, taraf sıfatı ve kanunî temsil 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 114. maddesi uyarınca dava şartı olup aynı Kanunun 115/2. maddesi uyarınca da dava şartı eksikliğinin giderilmesi mümkündür.*

DEĞERLENDİRME Karar, vasinin dava açma yetkisinin vesayet makamının iznine bağlı olduğunu ve bu eksikliğin giderilebilir bir dava şartı eksikliği sayıldığını gösterir. Kurul, özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkûmiyet sebebiyle kısıtlı bulunan kişi üzerindeki vesayetin hapis hâlinin sona ermesiyle kendiliğinden ortadan kalktığını (TMK m. 471), kısıtlılık sona ermişse davanın fiil ehliyetini kazanan kişi tarafından takip edilebileceğini ve husumet iznine gerek kalmayacağını belirtmiştir. Kısıtlının duruşmalara katılmış olması kısıtlılığın kalktığını göstermediğinden, hapis hâlinin devam edip etmediğinin araştırılması gerektiği kabul edilmiş ve direnme kararı oy çokluğuyla bozulmuştur.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 403:** Vasi ve kayyım.
- **TMK m. 449:** Yasak işlemler.
- **TMK m. 450:** Vesayet altındaki kişinin görüşünün alınması.
- **TMK m. 451:** Vasinin rızası.
- **TMK m. 452:** Onamamanın sonucu.
- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.
- **TMK m. 463:** Denetim makamının izni.
- **TMK m. 465:** İznin bulunmaması.

MADDE

449

B. Özen ve temsil
II. Temsil
2. Yasak işlemler

KANUN METNİ

Vesayet altındaki kişi adına kefil olmak, vakıf kurmak ve önemli bağışlarda bulunmak yasaktır.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 449, vasinin vesayet altındaki kişi adına yapamayacağı işlemleri sayar. Vesayet altındaki kişi adına **kefil olmak**, **vakıf kurmak** ve **önemli bağışlarda bulunmak** yasaktır. Kanun bu işlemleri, vesayet makamının veya denetim makamının iznine bağlı işlemlerden ayrı olarak **"Yasak işlemler"** başlığı altında düzenler (TMK m. 462, 463). Eski Kanun vasinin vesayet altındaki kişinin malını hiç bağışlayamayacağını öngörüyordu; yeni düzenleme yasağı **önemli bağışlarla** sınırlamıştır. Yargıtay, kısıtlı tarafından yeni bir vakıf kurulması söz konusu olmayan bir takas işleminde vakıf kurma yasağının uygulanamayacağını, bu işlem için vesayet makamının izninin aranacağını belirtmiştir.[1] Madde eski Kanun'un 392. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Kefalet	Kefilin alacaklıya karşı, borçlunun borcunu ifa etmemesinin sonuçlarından kişisel olarak sorumlu olmayı üstlendiği sözleşme (TBK m. 581).
Vakıf	Gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan, tüzel kişiliğe sahip mal topluluğu (TMK m. 101).
Önemli bağış	Kanun "önemli" kavramını tanımlamaz; gerekçeye göre yasak, önemli olma koşulunu taşıyan bağışlara ilişkindir.
Yasak işlem	Kanun'un vasinin vesayet altındaki kişi adına yapmasını yasakladığı işlem.

1 Yargıtay 18. HD, 26.05.2014, E. 2014/2592, K. 2014/9161.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 449- Madde, yürürlükteki 392 nci maddeyi karşılamaktadır. Yürürlükteki maddede vasinin bağış yapamayacağı öngörülmüşken yeni düzenlemede yasak olarak yapılan bağışın önemli olması koşulu getirilmiştir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 148*

Tasarının 449. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 469).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 392. maddeydi; madde "Temsil" başlığı altında "Memnu tasarruflar" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasi, vesayeti altındaki kimsenin malını hibe veya vakfedemiyeceği gibi onun hesabına kefalet de yapamaz.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 392 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 392	4721 sayılı Kanun m. 449
Kenar başlık	Memnu tasarruflar	Yasak işlemler
Bağış	Vasi vesayet altındaki kişinin malını hibe edemez	Önemli bağışlarda bulunmak yasaktır
Vakıf	Vasi vesayet altındaki kişinin malını vakfedemez	Vakıf kurmak yasaktır
Kefalet	Onun hesabına kefalet yapamaz	Onun adına kefil olmak yasaktır

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 449. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kefalet	Vesayet altındaki kişi adına kefil olmak yasaktır	TMK m. 449
Vakıf	Vesayet altındaki kişi adına vakıf kurmak yasaktır	TMK m. 449
Bağış	Vesayet altındaki kişi adına önemli bağışlarda bulunmak yasaktır	TMK m. 449

Konu	Kural	Dayanak
İzne bağlı işlemler	Yasak işlemlerden ayrı olarak vesayet ve denetim makamının iznine bağlıdır	TMK m. 462, 463
Bağışlama ehliyeti	Fiil ehliyetine sahip olan herkes bağışlama yapabilir	TBK m. 286
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 392	Gerekçe, s. 148

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **392. maddesini** karşılar. Gerekçe, eski maddede vasinin bağış yapamayacağı öngörülmüşken yeni düzenlemede yasak olarak yapılan **bağışın önemli olması koşulunun** getirildiğini açıklar (S. Sayısı 723, s. 148). Tasarının 449. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 469).

> **DİKKAT**
>
> Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, üç işlemin **izne bağlı değil yasak** olarak düzenlenmesidir. İkinci nokta, bağış yasağının **önemli bağışlarla** sınırlı olmasıdır; eski Kanun ise bağışı hiç ayırt etmeden yasaklıyordu (743 s. K. m. 392). Üçüncü nokta, yasakların kapsamının **maddenin sözüyle** belirlenmesidir: kısıtlının yeni bir vakıf kurması söz konusu olmayan bir takas işlemi vakıf kurma yasağına girmez.[2]

II. Üç Yasak İşlem

- **Kefil olmak:** Vesayet altındaki kişi adına kefalet sözleşmesi yapılamaz.
- **Vakıf kurmak:** Vesayet altındaki kişi adına vakıf kurulamaz.
- **Önemli bağış:** Vesayet altındaki kişi adına önemli bağışlarda bulunulamaz.

2 Maddeye göre vesayet altındaki kişi adına kefil olmak, vakıf kurmak ve önemli bağışlarda bulunmak yasaktır. Madde, Kanun'da vasinin temsil yetkisini düzenleyen 448. maddenin hemen ardından ve "Yasak işlemler" kenar başlığıyla yer alır; vasi vesayet altındaki kişiyi bütün hukuki işlemlerinde temsil etse de bu üç işlemi onun adına yapamaz (TMK m. 448).

3 Kanun, vasinin yapabileceği ancak vesayet makamının iznine bağlı tuttuğu işlemleri ayrıca saymıştır: taşınmazların alımı, satımı ve rehnedilmesi, ödünç verme ve alma, kambiyo taahhüdü altına girme, dava açma ve sulh olma gibi işlemler vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462). Ömür boyu aylık veya gelir bağlama, ölünceye kadar bakma sözleşmeleri ve mirasın reddi gibi işlemler için vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da izni gerekir (TMK m. 463).

2 Yargıtay 18. HD, 26.05.2014, E. 2014/2592, K. 2014/9161.

Kanunen gerektiği hâlde izin alınmadan yapılan işlemler, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir (TMK m. 465). 449. madde ise bu işlemlerden farklı olarak bir izin usulü öngörmez.

Eski Kanun, vasinin vesayeti altındaki kimsenin malını hibe veya vakfedemeyeceğini ve onun hesabına kefalet de yapamayacağını öngörüyordu (743 s. K. m. 392). 4

III. Bağış Yasağı ve Önemli Bağış Koşulu

- **Yeni düzenleme:** Yasak yalnız önemli bağışlara ilişkindir.
- **Eski düzenleme:** Vasi vesayet altındaki kişinin malını bağışlayamazdı.
- **Bağışlama ehliyeti:** Fiil ehliyetine sahip olan herkes bağışlama yapabilir.

Gerekçe, eski maddede vasinin bağış yapamayacağı öngörülmüşken yeni düzenlemede yasak olarak yapılan bağışın önemli olması koşulunun getirildiğini belirtir (S. Sayısı 723, s. 148). Kanun "önemli" kavramını tanımlamaz. Borçlar Kanunu'na göre fiil ehliyetine sahip olan herkes, eşler arasındaki mal rejiminden veya miras hukukundan doğan sınırlamalar saklı kalmak üzere bağışlama yapabilir; bağışlamayı izleyen bir yıl içinde başlatılmış bir yargılama sonucunda bağışlayanın savurganlığı yüzünden kısıtlanmasına karar verilirse, o bağışlama mahkemece iptal edilebilir (TBK m. 286). Kısıtlının kendisine yapılan bağışlar bakımından ise fiil ehliyeti bulunmayan kişi ayırt etme gücüne sahipse bağışlamayı kabul edebilir; yasal temsilci kabulü yasaklar veya bağışlanan şeyin geri verilmesini emrederse bağışlama ortadan kalkar (TBK m. 287). 5

Hukuk Genel Kurulu, eski Kanun döneminde yapılan bir bağış işleminde, vasinin vesayet altındaki kişinin malını bağışlayamayacağına ilişkin hükmün velayete de kıyasen uygulandığını ve eylem yeteneği bulunmayanların yasal temsilcileri eliyle de bağışlama yapamayacağını belirtmiştir.[3] Kurul, küçük adına yapılan bağışın geçerli olmadığını kabul etmekle birlikte, ergin olduktan sonra uzun süre işleme karşı çıkmayan paydaşın iptal istemini objektif iyiniyet kurallarıyla bağdaşmaz bulmuştur. 6

IV. Vakıf Kurma Yasağının Kapsamı

- **Yasak:** Vesayet altındaki kişi adına yeni bir vakıf kurulması.
- **Kapsam dışı:** Mevcut bir vakfın taşınmazının kısıtlının taşınmazıyla takası gibi işlemler.
- **Bu işlemlerde:** Vesayet makamının izni aranır.

Vakıflar, gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal topluluklarıdır (TMK m. 101). 7

3 Yargıtay HGK, 04.05.2005, E. 2005/1-298, K. 2005/308.

Yargıtay, bir vakfın kuruluşunda kendisine özgülenen taşınmazların, kısıtlıya miras yoluyla geçen taşınmazlarla takasına ilişkin davada, kısıtlı tarafından yeni bir vakıf kurulması söz konusu olmadığından 449. maddenin uygulanamayacağını belirtmiştir.[4] Daire'ye göre bu durumda vasinin vesayet makamından izin alması için süre verilmesi, izin verilirse davanın kabul edilmesi gerekir.

V. Kefil Olma Yasağı

- **Yasak:** Vesayet altındaki kişi adına kefil olmak.
- **Ayrım:** Ödünç alma ve kambiyo taahhüdü altına girme ise vesayet makamının iznine bağlıdır.

8 Kefalet sözleşmesi, kefilin alacaklıya karşı, borçlunun borcunu ifa etmemesinin sonuçlarından kişisel olarak sorumlu olmayı üstlendiği sözleşmedir (TBK m. 581). Vasi, vesayet altındaki kişi adına bu sorumluluğu üstlenemez. Buna karşılık ödünç verme ve alma ile kambiyo taahhüdü altına girme yasak değil, vesayet makamının iznine bağlı işlemlerdir (TMK m. 462). Bu şerh hazırlanırken kefil olma yasağını doğrudan uygulayan bir karara rastlanmamıştır.

VI. Velayetle İlişkisi

- **Kural:** Vesayet makamlarının iznine bağlı hususlar dışında kısıtlıların temsiline ilişkin hükümler velayetteki temsilde de uygulanır.

9 Kanun'a göre vesayet makamlarının iznine bağlı hususlar dışında kısıtlıların temsiline ilişkin hükümler velayetteki temsilde de uygulanır (TMK m. 342). Eski Kanun döneminde Hukuk Genel Kurulu, vasiye ilişkin bağış yasağını velayete de kıyasen uygulamıştır.[5]

> UYGULAMA NOTU
>
> **Vasiden kısıtlı adına bir kredi veya borç için kefil olması istenirse**, vasi bu işlemi yapamaz (TMK m. 449). **Kısıtlının malvarlığından önemli bir bağış yapılması veya onun adına vakıf kurulması isteniyorsa**, bu da yasaktır. **Yasak kapsamına girmeyen ancak izne bağlı bir işlem söz konusuysa**, örneğin kısıtlıya ait bir taşınmazın takası veya satışı gibi, vesayet makamından izin istenmelidir (TMK m. 462).

4 Yargıtay 18. HD, 26.05.2014, E. 2014/2592, K. 2014/9161.
5 Yargıtay HGK, 04.05.2005, E. 2005/1-298, K. 2005/308.

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 18. HUKUK DAİRESİ**
26.05.2014 · E. 2014/2592 · K. 2014/9161

Vakıf kurma yasağı, kısıtlıya miras yoluyla geçen taşınmazın mevcut bir vakfın taşınmazıyla takasına uygulanmaz; bu işlem için vesayet makamının izni gerekir

Bir vakıf, kuruluşunda kendisine özgülenen ve bakım ve onarımı güçleşen taşınmazlarının, vakıf kurucusuna ait başka taşınmazlarla takas edilmesine izin verilmesini istemiştir. Vakıf kurucusunun ölümüyle bu taşınmazlar tek mirasçısına geçmişti; mirasçı kısıtlanmış ve kendisine vasi atanmıştı. Vakfın yetkili organları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü takası uygun bulmuştu. Mahkeme istemi 449. maddeye aykırı bularak reddetmiştir; karar vakıf vekilince temyiz edilmiştir.

> *...kısıtlı tarafından yeni bir vakıf kurulması söz konusu olmadığından somut olayda uygulama imkanı olmayan Türk Medeni Yasasının 449. maddesine dayanılarak davanın reddine karar verilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 449. maddedeki vakıf kurma yasağının kapsamını gösterir. Daire, kısıtlı tarafından yeni bir vakıf kurulması söz konusu olmadığından maddenin olayda uygulanamayacağını belirtmiştir. Takasa konu taşınmazlar kısıtlıya miras yoluyla geçtiğinden, kısıtlının veya vasinin davayı kabule ilişkin beyanları hukuki sonuç doğurmaz; mahkemenin vasiye vesayet makamından izin alması için süre vermesi, izin verilirse davayı kabul etmesi, aksi hâlde bu nedenle reddetmesi gerekir (TMK m. 462). Hüküm bu gerekçeyle bozulmuştur.

2 **YARGITAY HUKUK GENEL KURULU**
04.05.2005 · E. 2005/1-298 · K. 2005/308

Eski Kanun döneminde yasal temsilci eliyle küçük adına yapılan bağış geçersizdir; ancak ergin olduktan sonra uzun süre işleme karşı çıkmayan kişinin iptal istemi dürüstlük kuralıyla bağdaşmaz

Bir taşınmazın paydaşları, 1994 yılında jandarma hizmet binası yapılması için taşınmazı Hazineye bağışlamıştır. O tarihte küçük olan paydaşlardan birinin payı, velayet sahibi ebeveyninin bir kişiye verdiği vekâletle bağışlanmıştı. Bu paydaş, ergin olduktan yaklaşık altı yıl sonra diğer paydaşlarla birlikte bağışın geçersizliğine dayanarak tapu kaydının iptalini ve tescilini istemiştir. Yerel mahkeme davayı kabul etmiştir; Yargıtay 1. Hukuk Dairesi kararı bozdu, mahkeme önceki kararında direnmiştir.

> *Üstelik, Medeni Kanunun 392 nci maddesi, aynı Kanunun 269 ncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi gereğince, kıyasen velayete de uygulandığından, kanun hükmünün kesin açıklığı nedeniyle, eylem yeteneği bulunmayanların, diğer bir ifadeyle tam ve sınırlı ehliyetsizlerin, yasal temsilcileri eliyle de bağışlama yapmaları olanaksızdır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 449. maddenin eski Kanun'daki karşılığına (743 s. K. m. 392) dayanır. Kurul, vasinin vesayet altındaki kişinin malını bağışlayamayacağına ilişkin eski hükmün velayete de kıyasen uygulandığını, bu nedenle eylem yeteneği bulunmayanların yasal temsilcileri eliyle de bağışlama yapamayacağını ve küçük adına yapılan bağışın geçerli olmadığını kabul etmiştir. Ancak paydaş ergin olduktan sonra uzun süre işleme karşı çıkmadığından ve taşınmaz üzerine hizmet binası inşa edildiğinden, bu pay yönünden kaydın iptalinin istenmesini objektif iyiniyet kurallarıyla bağdaşmaz bulmuş ve direnme kararını bozmuştur (TMK m. 2). Bu pay yönünden bozma gerekçesi oyçokluğuyla, diğer davacılar yönünden oybirliğiyle kabul edilmiştir. Bugünkü 449. madde bağış yasağını önemli bağışlarla sınırlamıştır.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 448:** Vasinin temsil yetkisi.
- **TMK m. 450:** Vesayet altındaki kişinin görüşünün alınması.
- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.
- **TMK m. 463:** Denetim makamının izni.
- **TMK m. 465:** İznin bulunmaması.
- **TMK m. 342:** Velayette çocuğun temsil edilmesi.
- **TMK m. 406:** Savurganlık, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, kötü yaşama tarzı, kötü yönetim.

MADDE

B. Özen ve temsil
II. Temsil

450 3. Vesayet altındaki kişinin görüşünün alınması

KANUN METNİ

(1) Vesayet altındaki kişi görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahipse, vasi önemli işlerde karar vermeden önce olanak ölçüsünde, onun görüşünü almakla yükümlüdür.
(2) Vesayet altındaki kişinin işi uygun bulmuş olması vasiyi sorumluluktan kurtarmaz.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 450, vasinin önemli işlerde vesayet altındaki kişinin görüşünü almasını düzenler. Vesayet altındaki kişi **görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine** sahipse, vasi **önemli işlerde karar vermeden önce**, **olanak ölçüsünde** onun görüşünü almakla yükümlüdür. Maddede **yaş sınırı yoktur**: gerekçe, İsviçre Medeni Kanunu'ndaki on altı yaş ölçüsünün isabetli görülmediğini ve Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 12. maddesi doğrultusunda görüş alma yeteneğinin ölçü alındığını açıklar. **İkinci fıkraya** göre vesayet altındaki kişinin işi uygun bulmuş olması **vasiyi sorumluluktan kurtarmaz**. Yargıtay, kısıtlının da imzaladığı bir satış sözleşmesine ilişkin davada bu hükmü hatırlatarak vasinin temsil yetkisini kötüye kullanıp kullanmadığının araştırılmasını istemiştir.[1] Madde eski Kanun'un 393. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneği	Maddenin görüş alma yükümlülüğü için aradığı ölçü; gerekçeye göre bir yaş sınırının yerine getirilmiştir.
Önemli iş	Kanun'un tanımlamadığı, vasinin görüş alma yükümlülüğünün kapsamını belirleyen kavram.
Olanak ölçüsünde	Görüş almanın koşullar elverdiği ölçüde yerine getirilmesi.

1 Yargıtay 1. HD, 16.02.2009, E. 2009/385, K. 2009/1852.

Vasinin sorumluluğu | Vasinin görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumlu olması (TMK m. 467).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 450- Yürürlükteki Kanunun 393 üncü maddesini karşılamaktadır. Maddede vasinin önemli işlerde vesayet altındaki kişinin görüşünü alma yükümlülüğü getirilmiştir. İsviçre Medenî Kanununun 409 uncu maddesinde bu görüşün alınmasında küçük için bir yaş ölçüsü getirilmiştir. Buna göre küçük onaltı yaşında ise görüşüne başvurulabilecektir. Ancak böyle bir yaş sınırının getirilmesi isabetli görülmemiştir. Çocuk Hakları Sözleşmesinin 12 nci maddesinin (1) numaralı bendinde "görüşlerini oluşturma yeteneğine sahip çocuğun kendini ilgilendiren her konuda görüşlerini açıklama, bu görüşlerde çocuğun yaşı ve olgunluğuna göre gereken özenin gösterilmesine" riayet hükmü öngörülmüştür. Bu nedenledir ki, Alman Medenî Kanununun 1827 nci maddesinden, görüşüne başvurma konusunda getirilmiş bulunan yedi yaş sınırı kaldırılmıştır. Bu gerekçelerle maddeye bir yaş sınırı konulmadan, çocuğun görüşlerine başvurmada ölçü olarak "görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahip" olma ölçüsü getirilmiştir. Maddenin ikinci fıkrası yürürlükteki ikinci fıkradan anlaştırmak suretiyle aynen alınmıştır.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 149*

Tasarının 450. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 470).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 393. maddeydi; madde "Vesayet altındaki kimsenin reyi alınmak" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Temyiz kudretini haiz olupta en aşağı on altı yaşında bulunan vesayet altındaki kimsenin mallarını idareye müteallik mühim tasarruflarda, mümkün oldukça, reyi alınır. Vesayet altındaki kimsenin bu reyi, vasiyi, mesuliyetten kurtaramaz.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 393 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 393	4721 sayılı Kanun m. 450
Koşul	Temyiz kudreti ve en az on altı yaş	Görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneği
Kapsam	Malların yönetimine ilişkin önemli tasarruflar	Önemli işler
Ölçü	Mümkün oldukça	Olanak ölçüsünde, karar vermeden önce
Sorumluluk	Görüş vasiyi sorumluluktan kurtarmaz	İşi uygun bulma vasiyi sorumluluktan kurtarmaz

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 450. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Koşul	Vesayet altındaki kişi görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahip olmalı	TMK m. 450/1
Kapsam	Önemli işler; karar vermeden önce	TMK m. 450/1
Ölçü	Olanak ölçüsünde	TMK m. 450/1
Yaş	Yaş sınırı yoktur	Gerekçe, s. 149
Sorumluluk	İşi uygun bulma vasiyi sorumluluktan kurtarmaz	TMK m. 450/2, 467
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 393	Gerekçe, s. 149

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un 1
393. maddesini
karşılar ve vasinin önemli işlerde vesayet altındaki kişinin görüşünü alma yükümlülüğünü getirir. Gerekçe, İsviçre Medeni Kanunu'nun 409. maddesinde küçük için getirilen **on altı yaş** ölçüsünün isabetli görülmediğini, **Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 12. maddesinin (1) numaralı bendine** ve Alman Medeni Kanunu'ndaki yedi yaş sınırının kaldırılmasına değinerek bir yaş sınırı konulmadan **"görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahip"** olma ölçüsünün getirildiğini açıklar. İkinci fıkra eski metinden anlaşılır kılınarak aynen alınmıştır (S. Sayısı 723, s. 149). Tasarının 450. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 470).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, görüş alma yükümlülüğünün **bir yaş sınırına değil**, vesayet altındaki kişinin görüşlerini oluşturma ve açıklama **yeteneğine** bağlanmasıdır. İkinci nokta, yükümlülüğün **önemli işlerle** ve **olanak ölçüsüyle** sınırlı olmasıdır. Üçüncü nokta, vesayet altındaki kişinin işi uygun

bulmasının **vasinin sorumluluğunu ortadan kaldırmamasıdır**; vasi görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla verdiği zarardan sorumludur (TMK m. 467).

II. Görüş Alma Yükümlülüğü

- **Koşul:** Vesayet altındaki kişinin görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahip olması.
- **Kapsam:** Önemli işler.
- **Zaman:** Vasi karar vermeden önce.
- **Ölçü:** Olanak ölçüsünde.

2 Birinci fıkraya göre vesayet altındaki kişi görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahipse, vasi önemli işlerde karar vermeden önce olanak ölçüsünde onun görüşünü almakla yükümlüdür. Madde hem küçükler hem kısıtlılar bakımından uygulanır; Kanun "vesayet altındaki kişi" ifadesini kullanır. Madde, vasinin temsil yetkisini düzenleyen "Temsil" başlığı altında yer alır (TMK m. 448).

3 Kanun "önemli iş" kavramını tanımlamaz. Eski Kanun, görüş alma yükümlülüğünü vesayet altındaki kimsenin mallarını yönetmeye ilişkin önemli tasarruflarla sınırlıyordu (743 s. K. m. 393); yeni metin böyle bir sınırlama içermeden "önemli işlerde" görüş alınmasını öngörür.

III. Yaş Sınırı Yerine Görüş Oluşturma Yeteneği

- **Eski Kanun:** Temyiz kudretine sahip ve en az on altı yaşında olma.
- **İsviçre Medeni Kanunu:** Küçük için on altı yaş ölçüsü.
- **Yeni düzenleme:** Yaş sınırı yok; görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneği.

4 Eski Kanun, temyiz kudretine sahip olan ve en az on altı yaşında bulunan vesayet altındaki kimsenin görüşünün alınmasını öngörüyordu (743 s. K. m. 393). Gerekçe, İsviçre Medeni Kanunu'nun 409. maddesindeki on altı yaş ölçüsünün isabetli görülmediğini belirtir; Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 12. maddesinin (1) numaralı bendinde görüşlerini oluşturma yeteneğine sahip çocuğun kendisini ilgilendiren her konuda görüşlerini açıklaması ve bu görüşlere çocuğun yaşı ve olgunluğuna göre gereken özenin gösterilmesi öngörülmüştür. Gerekçeye göre bu nedenle Alman Medeni Kanunu'nda da görüşe başvurma konusundaki yedi yaş sınırı kaldırılmış, Türk Medeni Kanunu'na da bir yaş sınırı konulmadan "görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahip" olma ölçüsü getirilmiştir (S. Sayısı 723, s. 149).

Velayet hükümlerinde de benzer bir kural vardır: ana ve baba, olgunluğu ölçüsünde çocuğa hayatını düzenleme olanağı tanır ve önemli konularda olabildiğince onun düşüncesini göz önünde tutar (TMK m. 339). 5

IV. Vesayet Altındaki Kişinin Katılımına İlişkin Diğer Hükümler

- **Defter:** Ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişi, olanak bulunursa defter tutulurken hazır bulundurulur.
- **Şikâyet:** Ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişi, vasinin eylem ve işlemlerine karşı vesayet makamına şikâyette bulunabilir.
- **Görevden alma:** Ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişi, vasinin görevden alınmasını isteyebilir.

Kanun, vesayet altındaki kişinin vesayetin yürütülmesine katılımını başka hükümlerde de öngörür. Vesayet altındaki kişi ayırt etme gücüne sahipse, olanak bulunduğu takdirde malvarlığının defteri tutulurken hazır bulundurulur (TMK m. 438). Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi ve her ilgili, vasinin eylem ve işlemlerine karşı vesayet makamına şikâyette bulunabilir (TMK m. 461); ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi vasinin görevden alınmasını da isteyebilir (TMK m. 484). 6

V. İşi Uygun Bulma Vasiyi Sorumluluktan Kurtarmaz

- **Kural:** Vesayet altındaki kişinin işi uygun bulmuş olması vasiyi sorumluluktan kurtarmaz.
- **Vasinin sorumluluğu:** Kusurlu davranışla verilen zarardan.
- **Devletin sorumluluğu:** Vasiye tazmin ettirilemeyen zararlardan.

İkinci fıkraya göre vesayet altındaki kişinin işi uygun bulmuş olması vasiyi sorumluluktan kurtarmaz. Gerekçe, bu fıkranın eski Kanun'daki ikinci fıkradan anlaşılır kılınarak aynen alındığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 149); eski metne göre de vesayet altındaki kimsenin görüşü vasiyi sorumluluktan kurtaramazdı (743 s. K. m. 393). Vasi, görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumludur (TMK m. 467); Devlet, vasi, kayyım ve yasal danışmanlara tazmin ettirilemeyen zararlardan da sorumludur (TMK m. 468). 7

Yargıtay, vasinin kısıtlıya ait taşınmazı izin kararındaki asgari bedelin altında bir bedelle sattığı ileri sürülen davada, taşınmaz satışının ancak vesayet altındaki kişinin menfaati gerekli kıldığında yapılabileceğini ve vesayet altındaki kişinin işi uygun bulmuş olmasının vasiyi sorumluluktan kurtarmayacağını hatırlatmıştır.[2] 8

2 Yargıtay 1. HD, 16.02.2009, E. 2009/385, K. 2009/1852.

Daire'ye göre taşınmazı edinen kişi vasinin temsil yetkisini kötüye kullandığını biliyor veya bilmesi gerekiyorsa sözleşmeyle bağlı sayılmaz.

UYGULAMA NOTU

Vasi önemli bir karar vermeden önce, örneğin kısıtlıya ait bir taşınmazın satışı veya küçüğün eğitimiyle ilgili önemli bir değişiklik söz konusuysa, vesayet altındaki kişi görüşünü oluşturup açıklayabiliyorsa onun görüşünü almalıdır (TMK m. 450). **Vesayet altındaki kişinin onay vermiş olmasına güvenilmemelidir**; bu onay vasiyi sorumluluktan kurtarmaz ve işlem yine Kanun'un aradığı izin ve menfaat koşullarına bağlıdır (TMK m. 444, 462).

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 1. HUKUK DAİRESİ
16.02.2009 · E. 2009/385 · K. 2009/1852

Kısıtlının satış sözleşmesini kendisinin de imzalamış olması vasiyi sorumluluktan kurtarmaz; temsil yetkisinin kötüye kullanılıp kullanılmadığı araştırılmalıdır

Vasi, kısıtlıya ait bir taşınmazın izin kararında belirtilen asgari bedelden aşağı olmamak üzere satışı için izin almıştır. Taşınmaz ise daha önce kısıtlının, vasinin ve alıcının imzaladığı adi bir sözleşmede kararlaştırılan daha düşük bir bedelle satılmıştır; resmî senette izin kararındaki bedel gösterilmiştir. Vasi, hataya düşürüldüğünü ileri sürerek tapu kaydının iptalini ve kısıtlı adına tescilini istemiştir; yargılamaya daha sonra kısıtlının mirasçıları devam etmiştir. Mahkeme davayı reddetmiştir.

> *"Kaldı ki, Türk Medeni Kanununun 444. maddesinde " taşınmazların satışı, vesayet makamının talimatı uyarınca ve ancak vesayet altındaki kişinin menfaati gerekli kıldığı hallerde mümkün olduğu" öngörülmüş, öte yandan Türk Medeni Kanununun 450/2 maddesinde " vesayet altındaki kişinin işi uygun bulmuş olmasının vasiyi sorumluluktan kurtarmayacağı" hükmüne yer verilmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 450. maddenin ikinci fıkrasını uygular. Daire, taşınmaz satışının ancak vesayet altındaki kişinin menfaati gerekli kıldığında yapılabileceğini (TMK m. 444) ve vesayet altındaki kişinin işi uygun bulmuş olmasının vasiyi sorumluluktan kurtarmayacağını hatırlatmıştır. Taşınmazı edinen kişi vasinin temsil yetkisini kötüye kullandığını biliyor veya bilmesi gerekiyorsa sözleşmeyle bağlı sayılmaz (TMK m. 2). Bu nedenle satış bedelinin kısıtlı veya vasi adına yatırılıp yatırılmadığının ve alıcının kısıtlının zarara uğratıldığını bilip bilmediğinin araştırılması gerektiği belirtilerek hüküm bozulmuştur.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 448:** Vasinin temsil yetkisi.

- **TMK m. 451:** Vasinin rızası.
- **TMK m. 339:** Velayetin kapsamı.
- **TMK m. 438:** Defter tutma.
- **TMK m. 461:** Şikâyet ve itiraz.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.
- **TMK m. 484:** Görevden alma istemi.

MADDE

451

B. Özen ve temsil
II. Temsil
4. Vesayet altındaki kişinin yapabileceği işler

a. Vasinin rızası

KANUN METNİ

(1) Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi, vasinin açık veya örtülü izni veya sonraki onamasıyla yükümlülük altına girebilir veya bir haktan vazgeçebilir.

(2) Yapılan işlem diğer tarafın belirlediği veya başvurusu üzerine hâkimin belirleyeceği uygun bir süre içinde onanmazsa, diğer taraf bununla bağlı olmaktan kurtulur.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 451, ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişinin kendi yaptığı işlemleri düzenler. Böyle bir kişi, **vasinin açık veya örtülü izniyle** ya da **sonraki onamasıyla** yükümlülük altına girebilir veya bir haktan vazgeçebilir. İşlem, **diğer tarafın belirlediği** veya başvurusu üzerine **hâkimin belirleyeceği uygun bir süre** içinde onanmazsa **diğer taraf bununla bağlı olmaktan kurtulur**. Gerekçe, eski metindeki "vasi icazet vermezse, o tasarruf hükümsüz kalır" ifadesinin, işlemin onamaya kadar yalnız vesayet altındaki kişi hakkında etkisiz olduğunu belirtmek üzere düzeltildiğini açıklar. Hukuk Genel Kurulu, ihtara rağmen susan vasinin, ayırt etme gücüne sahip kısıtlının kendi yaptığı temyize onay vermiş sayılacağını kabul etmiştir.[1] Madde eski Kanun'un 394. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Açık izin	Vasinin işlemden önce veya işlem sırasında açıkça verdiği rıza.
Örtülü izin	Vasinin davranışlarından anlaşılan rıza.
Sonraki onama	Vasinin, yapılmış işlemi sonradan kabul etmesi (icazet).
Kişiye sıkı sıkıya bağlı hak	Ayırt etme gücüne sahip kısıtlının yasal temsilcinin rızası olmadan kullanabileceği haklar (TMK m. 16).

1 Yargıtay HGK, 11.04.2018, E. 2016/1511, K. 2018/757.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 451-Yürürlükteki Kanunun 394 üncü maddesini karşılamaktadır. Maddenin kenar başlıkları içeriğiyle uygun hâle getirilmiştir. Yürürlükteki maddenin ikinci fıkrasının son cümlesindeki "vasi icazet vermezse, o tasarruf hükümsüz kalır" şeklindeki ifade, maddede yapılan işlemin onamaya kadar sadece vesayet altındaki kişi hakkında etkisiz olduğunu belirtmek üzere, işlem onanmazsa "diğer taraf bununla bağlı olmaktan kurtulur" şeklinde düzeltilmiştir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 149*

Tasarının 451. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 470).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 394. maddeydi; madde "Küçüğün tasarrufu" başlığı altında "İcazet" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vesayete tabi ve temyize muktedir kimse vasinin sarih veya zımni muvafakati ile yahut lahik olacak icazeti ile bir borcu iltizam veya bir haktan feragat edebilir. Diğer tarafın bizzat tayin edeceği veya hakime tayin ettireceği münasip bir müddet zarfında, vasi icazet vermezse, o tasarruf hükümsüz kalır.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 394 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 394	4721 sayılı Kanun m. 451
Kenar başlık	Küçüğün tasarrufu; İcazet	Vesayet altındaki kişinin yapabileceği işler; Vasinin rızası
Kimin işlemi	Vesayete tabi ve temyize muktedir kimse	Ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişi
Rıza	Açık veya örtülü muvafakat ya da sonraki icazet	Açık veya örtülü izin ya da sonraki onama
Onanmazsa	Tasarruf hükümsüz kalır	Diğer taraf bununla bağlı olmaktan kurtulur

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 451. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kimin işlemi	Ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişi	TMK m. 451/1
Rıza	Vasinin açık veya örtülü izni ya da sonraki onaması	TMK m. 451/1
İşlemin konusu	Yükümlülük altına girme veya bir haktan vazgeçme	TMK m. 451/1
Onama süresi	Diğer tarafın belirlediği veya hâkimin belirleyeceği uygun süre	TMK m. 451/2
Onanmazsa	Diğer taraf bağlı olmaktan kurtulur; verilenler geri istenebilir	TMK m. 451/2, 452
Rıza gerekmeyen	Karşılıksız kazanma ve kişiye sıkı sıkıya bağlı hakların kullanılması	TMK m. 16
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 394	Gerekçe, s. 149

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **394. maddesini** karşılar. Gerekçe, maddenin **kenar başlıklarının içeriğiyle uygun hâle getirildiğini** ve eski maddenin ikinci fıkrasındaki **"vasi icazet vermezse, o tasarruf hükümsüz kalır"** ifadesinin, işlemin onamaya kadar **sadece vesayet altındaki kişi hakkında etkisiz** olduğunu belirtmek üzere, işlem onanmazsa **"diğer taraf bununla bağlı olmaktan kurtulur"** şeklinde düzeltildiğini açıklar (S. Sayısı 723, s. 149). Tasarının 451. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 470).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, maddenin yalnız **ayırt etme gücüne sahip** vesayet altındaki kişi için uygulanmasıdır. İkinci nokta, **kişiye sıkı sıkıya bağlı hakların** kullanılmasında vasinin rızasının aranmamasıdır (TMK m. 16); hükümlülük nedeniyle vesayet altındaki kişinin babalığın tespiti davasını kendisinin açması usulsüz sayılmamıştır.[2] Üçüncü nokta, vasinin onaması **vesayet makamının iznini gerektiren işlemlerde tek başına yeterli değildir**; vasi bulunmaksızın ve vesayet makamının izni alınmadan kısıtlı tarafından imzalanan miras payının devri sözleşmesi geçersiz sayılmıştır.[3]

YÜRÜTME

2 Yargıtay 18. HD, 29.03.2016, E. 2015/9434, K. 2016/5188.
3 Yargıtay 7. HD, 07.02.2022, E. 2021/2182, K. 2022/734.

II. Ayırt Etme Gücüne Sahip Vesayet Altındaki Kişinin İşlemleri

- **Kural:** Vasinin açık veya örtülü izni ya da sonraki onamasıyla yükümlülük altına girebilir veya bir haktan vazgeçebilir.
- **Koşul:** Ayırt etme gücüne sahip olmak.
- **Genel kural:** Ayırt etme gücüne sahip küçükler ve kısıtlılar, yasal temsilcilerinin rızası olmadıkça kendi işlemleriyle borç altına giremez.

Birinci fıkraya göre ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi, vasinin açık veya örtülü izni veya sonraki onamasıyla yükümlülük altına girebilir veya bir haktan vazgeçebilir. Madde, genel hükümlerdeki şu kuralla birlikte uygulanır: ayırt etme gücüne sahip küçükler ve kısıtlılar, yasal temsilcilerinin rızası olmadıkça kendi işlemleriyle borç altına giremez; karşılıksız kazanmada ve kişiye sıkı sıkıya bağlı hakları kullanmada bu rıza gerekli değildir (TMK m. 16). Ayırt etme gücü bulunmayan kişinin fiilleri ise, Kanun'da gösterilen ayrık durumlar saklı kalmak üzere hukuki sonuç doğurmaz (TMK m. 15). 2

Eski Kanun, vesayete tabi ve temyize muktedir kimsenin vasinin açık veya örtülü muvafakati ya da sonradan vereceği icazetle bir borç altına girebileceğini veya bir haktan feragat edebileceğini öngörüyordu (743 s. K. m. 394). Gerekçe, maddenin kenar başlıklarının içeriğiyle uygun hâle getirildiğini belirtir (S. Sayısı 723, s. 149); eski Kanun'daki "Küçüğün tasarrufu" başlığı yerine bugünkü metin "Vesayet altındaki kişinin yapabileceği işler" ve "Vasinin rızası" başlıklarını taşır. 3

III. Onama Süresi ve Onanmamanın Sonucu

- **Süre:** Diğer tarafın belirlediği veya başvurusu üzerine hâkimin belirleyeceği uygun süre.
- **Onanmazsa:** Diğer taraf bağlı olmaktan kurtulur.
- **İade:** Taraflardan her biri verdiğini geri isteyebilir; kısıtlı zenginleşmesiyle sınırlı sorumludur.

İkinci fıkraya göre yapılan işlem, diğer tarafın belirlediği veya başvurusu üzerine hâkimin belirleyeceği uygun bir süre içinde onanmazsa, diğer taraf bununla bağlı olmaktan kurtulur. Gerekçeye göre eski metindeki "vasi icazet vermezse, o tasarruf hükümsüz kalır" ifadesi, işlemin onamaya kadar sadece vesayet altındaki kişi hakkında etkisiz olduğunu belirtmek üzere bu şekilde düzeltilmiştir (S. Sayısı 723, s. 149). 4

Vasinin onamadığı işlemlerde taraflardan her biri verdiğini geri isteyebilir; ancak vesayet altındaki kişi, yalnız kendi menfaatine harcanan veya geri isteme zamanında malvarlığında mevcut olan zenginleşme tutarıyla ya da iyiniyetli olmaksızın elden çıkarmış olduğu miktarla sorumludur (TMK m. 452). 5

IV. Kanun Yolu Başvurularında Vasinin Onayı

- **Kısıtlının kendi temyizi:** Kararı temyiz etmek kısıtlıyı borç altına sokan bir işlem sayılmamıştır.
- **Vasinin susması:** İhtarlı muhtıraya cevap vermeyen vasi onay vermiş sayılmıştır.
- **Birden fazla vasi:** Vasilere ihtarlı tebligat yapılması istenmiştir.

6 Hukuk Genel Kurulu, hükümlülük nedeniyle kısıtlanan davacının kendisinin yaptığı temyiz başvurusunda, vasiye onay verip vermediğini bildirmesi, cevap vermezse temyizin kabul edilmiş sayılacağı ihtar edildiği hâlde vasi cevap vermediğinden, ayırt etme gücüne sahip kısıtlının temyizine vasinin 451. madde uyarınca onay vermiş sayılacağını ve kısıtlının tek başına kararı temyiz etmesinin kendisini borç altına sokan bir eylem olarak kabul edilemeyeceğini belirtmiştir.[4] Birden fazla vasisi bulunan hükümlü kısıtlının kendi yaptığı temyizde ise dosya, vasilere kararı ayrıca temyiz edebileceklerini ve susarlarsa kısıtlının temyizine icazet vermiş sayılacaklarını ihtar eden bir tebligat yapılması için geri çevrilmiştir.[5]

7 Hükümlü iken vekâletname vererek dava açan kişiye sonradan vasi atandığında da gerekçeli kararın vasiye, vekâlete ve temyize icazet verip vermediğini açıkça bildirmesi gerektiği ihtarıyla tebliğ edilmesi istenmiştir.[6] Hükümlülük hâli sona ermişse vesayet kendiliğinden ortadan kalkar (TMK m. 471).

V. Kişiye Sıkı Sıkıya Bağlı Haklar

- **Kural:** Ayırt etme gücüne sahip kısıtlı bu hakları vasinin rızası olmadan kullanabilir.
- **Örnek:** Babalığın tespiti davası.

8 Ayırt etme gücüne sahip kısıtlılar kişiye sıkı sıkıya bağlı hakları kullanmada yasal temsilcinin rızasına ihtiyaç duymaz (TMK m. 16). Yargıtay, hükümlülük nedeniyle vesayet altında bulunan kişinin babalığın tespiti davasını kendisinin açmasında usulsüzlük görmemiş, davanın niteliğinin davacının şahsına sıkı sıkıya bağlı haklardan olduğunu belirtmiştir.[7]

VI. Vesayet Makamının İznini Gerektiren İşlemler

- **Kural:** Vasinin rızası, vesayet makamının iznini gerektiren işlemlerde izni karşılamaz.
- **Örnek:** Miras payının devri sözleşmesi.

4 Yargıtay HGK, 11.04.2018, E. 2016/1511, K. 2018/757.
5 Yargıtay HGK, 25.12.2025, E. 2025/536, K. 2025/918.
6 Yargıtay 10. HD, 27.01.2022, E. 2021/8065, K. 2022/1275.
7 Yargıtay 18. HD, 29.03.2016, E. 2015/9434, K. 2016/5188.

Vasinin rızası, Kanun'un ayrıca vesayet makamının iznine bağladığı işlemlerde bu iznin yerine geçmez. Mal rejimi sözleşmeleri, mirasın paylaştırılması ve miras payının devri sözleşmeleri gibi işlemler vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462); izin alınmadan yapılan işlemler, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir (TMK m. 465). Yargıtay, yurt dışında kısıtlı bulunduğu dönemde vasisi bulunmaksızın ve vesayet makamının izni alınmadan imzalanan miras payının devri sözleşmesini geçersiz saymıştır.[8] 9

UYGULAMA NOTU

Ayırt etme gücüne sahip kısıtlı bir kişiyle sözleşme yapılıyorsa, vasinin izni önceden alınmalıdır; işlem yapıldıktan sonra vasiye uygun bir süre verilerek onaylayıp onaylamadığı sorulmalıdır (TMK m. 451). **İşlem vesayet makamının iznine bağlıysa**, vasinin onayıyla yetinilmemelidir (TMK m. 462). **Kısıtlının kendi başına yaptığı bir temyiz veya istinaf başvurusuna ilişkin ihtarlı bir tebligat alan vasi**, onay verip vermediğini süresi içinde açıkça bildirmelidir.

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY HUKUK GENEL KURULU
11.04.2018 · E. 2016/1511 · K. 2018/757

Ayırt etme gücüne sahip kısıtlının kendi yaptığı temyiz, ihtara rağmen susan vasinin onayıyla yapılmış sayılır; kararı temyiz etmek kısıtlıyı borç altına sokan bir işlem değildir

Bir tazminat davasının yargılaması sırasında davacı, kesinleşmiş bir ceza mahkûmiyeti nedeniyle cezaevine girdi ve hükümlülük nedeniyle kısıtlanarak eşi vasi olarak atandı. Gerekçeli karar vasiye tebliğ edilmiştir; vasi temyiz etmedi, ancak kısıtlı davacı kararı kendisi temyiz etti ve harcı yatırmıştır. Özel Daire vasiye, kısıtlının temyizine onay verip vermediğini iki hafta içinde bildirmesini, cevap vermezse temyizin kabul edilmiş sayılacağını ihtar etmiştir; vasi cevap vermemiştir.

> *Ancak, ayırt etme gücüne, dolayısıyla medeni hakları kullanma ehliyetine sahip bulunan kısıtlı davacı tarafından yapılmış olan temyize, vasinin Türk Medeni Kanunu'nun 451. maddesi hükmüne göre onay vermiş sayılması gerektiğinden ve davacı asilin tek başına kararı temyiz etmesinin kendisini borç altına sokan bir eylem olarak kabul edilmesi mümkün olmadığından, davacının temyiz isteminin incelenmesi gerektiği oy birliği ile kabul edilmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 451. maddenin kanun yoluna başvurudaki uygulamasını gösterir. Ayırt etme gücüne sahip küçükler ve kısıtlılar, yasal temsilcilerinin rızası olmadıkça kendi işlemleriyle borç altına giremez (TMK m. 16); 451. maddeye göre ise vasinin açık veya örtülü izni ya da sonraki onamasıyla yükümlülük altına girebilir.

8 Yargıtay 7. HD, 07.02.2022, E. 2021/2182, K. 2022/734.

Kurul, ihtarlı muhtıraya cevap vermeyen vasinin kısıtlının temyizine onay vermiş sayılacağını ve kısıtlının tek başına kararı temyiz etmesinin kendisini borç altına sokan bir eylem olarak kabul edilemeyeceğini belirterek temyiz isteminin incelenmesi gerektiğini ön sorun olarak oy birliğiyle kabul etmiştir.

2 **YARGITAY HUKUK GENEL KURULU**
25.12.2025 · E. 2025/536 · K. 2025/918

Hükümlü kısıtlının kendi yaptığı temyizde vasiye, ayrıca temyiz edebileceği ve susarsa kısıtlının temyizine icazet vermiş sayılacağı ihtarıyla tebligat yapılmalıdır

Hükümlülük nedeniyle kısıtlanan ve birden fazla vasisi bulunan bir davacının açtığı davada, Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin ilk derece mahkemesi sıfatıyla verdiği davanın açılmamış sayılmasına ilişkin ek karar, cezaevi aracılığıyla davacının kendisine tebliğ edilmiştir. Davacı kararı kendisi temyiz etti ve dosya Hukuk Genel Kuruluna gönderilmiştir.

> *Yukarıda yapılan açıklamalar ile somut olaya ilişkin maddi ve hukuki olgular kapsamında ön sorun değerlendirildiğinde; davacının cezaevinde hükümlü olarak bulunduğu ve kısıtlı olduğu, birden fazla vasisinin mevcut olduğu anlaşılmakla vesayet kararı da celbedilerek davacının vasisine veya vasilerine"kanuni süre içinde mahkeme hükmünü ayrıca temyiz edebileceği, bu süre içinde temyiz hakkını kullanmadığı takdirde kısıtlı tarafından yapılmış olan temyize icazet vermiş sayılacağı, temyizi kabul etmiyorsa bunu açıkça bildirmesi gerektiği" açıklama ve ihtaratı içerir biçimde tebligat çıkarıldıktan sonra sonucuna göre işlem yapılmak üzere dosyanın Özel Daireye geri çevrilmesi gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 451. maddenin temyiz aşamasında nasıl işletileceğini gösterir. Kurul, ayırt etme gücüne sahip küçüklerin ve kısıtlıların kişiye sıkı sıkıya bağlı hakları kullanmada yasal temsilcinin rızasına gerek olmadığını (TMK m. 16), diğer işlemlerde ise vasinin açık veya örtülü izni ya da sonraki onamasının arandığını hatırlatmıştır. Davacının birden fazla vasisi bulunduğundan, vesayet kararı getirtilerek vasilere kısıtlının temyizine icazet verip vermediklerini soran ihtarlı tebligat yapılması için dosya Özel Daireye geri çevrilmiştir.

3 **YARGITAY 18. HUKUK DAİRESİ**
29.03.2016 · E. 2015/9434 · K. 2016/5188

Hükümlülük nedeniyle vesayet altında bulunan kişinin babalığın tespiti davasını kendisinin açması usulsüz değildir; dava kişiye sıkı sıkıya bağlı bir hakka ilişkindir

Hükümlülük nedeniyle vesayet altında bulunan bir kişi babalığın tespiti davası açmıştır. Aile mahkemesi davayı kabul etmiştir; karar davalı vekilince temyiz edilmiştir.

> *Bu düzenlemelere göre, hükümlülük sebebiyle vesayet altında bulunan davacının doğrudan kendisinin dava açmasında bir usulsüzlük görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 451. maddenin kişiye sıkı sıkıya bağlı haklardaki sınırını gösterir. Daire, ayırt etme gücüne sahip kısıtlıların karşılıksız kazanmada ve kişiye sıkı sıkıya bağlı hakları kullanmada yasal temsilcinin rızasına ihtiyaç duymadığını (TMK m. 16) ve 451. maddedeki onama kuralını birlikte değerlendirerek, açılan davanın davacının şahsına sıkı sıkıya bağlı haklardan olduğunu belirtmiş ve hükmü onamıştır (TMK m. 301).

4 **YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ**
27.01.2022 · E. 2021/8065 · K. 2022/1275

Hükümlü iken vekâletname vererek dava açan kişiye sonradan vasi atanırsa, gerekçeli karar vasiye vekâlete ve temyize icazet verip vermediğini soran ihtarla tebliğ edilmelidir

Bir kişi hükümlü iken verdiği vekâletnameyle, emeklilik işlemlerine esas alınacak doğum tarihinin tespiti için dava açmıştır. Yargılama sırasında kendisine sulh hukuk mahkemesince vasi atandı. Davanın sonunda verilen karar davacı vekilince temyiz edilmiştir.

> *...hükümlülük halinin devam edip etmediği araştırılarak hükümlülük halinin devam etmesi halinde gerekçeli kararın vasiye "kanuni süre içinde Mahkeme hükmünü ayrıca temyiz edebileceği, bu süre içinde temyiz hakkını kullanmadığı takdirde söz konusu vekalete ve temyize icazet verip vermediğini açıkça bildirmesi gerektiği" şerhini içerir biçimde usulüne uygun muhtıra düzenlenerek yöntemince tebliğ edildikten sonra, vasinin kararı temyiz etmesi halinde temyiz talebi de değerlendirildikten, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun Geçici 3'üncü maddesi gereğince, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun anılan (434) maddesinde öngörülen prosedür işletildikten sonra gönderilmek üzere; dosyanın mahalline GERİ ÇEVRİLMESİNE...*

DEĞERLENDİRME Karar, 451. maddedeki sonraki onamanın vekâlet ilişkisindeki uygulamasını gösterir. Daire, ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişinin vasinin açık veya örtülü izni ya da sonraki onamasıyla yükümlülük altına girebileceğini hatırlatarak, hükümlülük hâli sürüyorsa vasiye kararı ayrıca temyiz edebileceğinin ve vekâlete ve temyize icazet verip vermediğini açıkça bildirmesi gerektiğinin ihtar edilmesini istemiş ve dosyayı mahalline geri çevirmiştir. Hükümlülük hâli sona ermişse vesayet kendiliğinden ortadan kalkar (TMK m. 471).

5 **YARGITAY 7. HUKUK DAİRESİ**
07.02.2022 · E. 2021/2182 · K. 2022/734

Kısıtlı mirasçının vasisi bulunmaksızın ve vesayet makamının izni alınmadan imzaladığı miras payının devri sözleşmesi geçersizdir

Yurt dışında kısıtlı bulunduğu dönemde davacı, bir başkonsoloslukta düzenlenen feragatname başlıklı belgeyle mirasbırakandan intikal eden ve edecek miras hak ve paylarını diğer bir mirasçıya devretmiştir. Davacı, belgenin hileyle imzalatıldığını ileri sürerek sözleşmenin iptalini istemiştir. İlk derece mahkemesi davayı reddet-

miştir; bölge adliye mahkemesi istinaf başvurusunu esastan reddetti ve karar davacı vekilince temyiz edilmiştir.

> *Yukarıda anlatılanlar ışığında Türk Hukukuna göre Amerika'da kısıtlı bulunan davacının vasisi bulunmaksızın ve vesayet makamının izni alınmadan imzalamış olduğu sözleşme geçersizdir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 451. maddenin vesayet makamının iznine bağlı işlemlerle sınırını gösterir. Ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişi vasinin rızasıyla yükümlülük altına girebilir; ancak miras payının devri sözleşmeleri ayrıca vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462). Daire, uyuşmazlığa Türk hukukunun uygulanacağını belirterek, vasi bulunmaksızın ve vesayet makamının izni alınmadan kısıtlı tarafından imzalanan sözleşmenin geçersiz olduğunu ve iptaline karar verilmesi gerektiğini kabul etmiş, hükmü bozmuştur (TMK m. 465).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 452:** Onamamanın sonucu.
- **TMK m. 448:** Vasinin temsil yetkisi.
- **TMK m. 450:** Vesayet altındaki kişinin görüşünün alınması.
- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.
- **TMK m. 465:** İznin bulunmaması.
- **TMK m. 407:** Özgürlüğü bağlayıcı ceza.
- **TMK m. 471:** Hükümlülerde vesayetin sona ermesi.

MADDE

452

B. Özen ve temsil
II. Temsil
4. Vesayet altındaki kişinin yapabileceği işler

b. Onamamanın sonucu

KANUN METNİ

(1) Vasinin onamadığı işlemlerde taraflardan her biri verdiğini geri isteyebilir. Ancak, vesayet altındaki kişi, sadece kendi menfaatine harcanan veya geri isteme zamanında malvarlığında mevcut olan zenginleşme tutarıyla ya da iyiniyetli olmaksızın elden çıkarmış olduğu miktarla sorumludur.

(2) Vesayet altındaki kişi, fiil ehliyetine sahip olduğu hususunda diğer tarafı yanıltmış ise, onun bu yüzden uğradığı zarardan sorumlu olur.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 452, vasinin onamadığı işlemlerin sonuçlarını düzenler. Vasinin onamadığı işlemlerde **taraflardan her biri verdiğini geri isteyebilir**. Vesayet altındaki kişinin iade sorumluluğu ise sınırlıdır: yalnız **kendi menfaatine harcanan** veya **geri isteme zamanında malvarlığında mevcut olan zenginleşme** tutarıyla ya da **iyiniyetli olmaksızın elden çıkardığı** miktarla sorumludur. Vesayet altındaki kişi **fiil ehliyetine sahip olduğu hususunda diğer tarafı yanıltmışsa**, onun bu yüzden uğradığı zarardan sorumlu olur. Gerekçe, sorumluluğun "geri isteme zamanındaki" zenginleşmeyle sınırlı olduğunun vurgulandığını ve hüküm değişikliği bulunmadığını belirtir. Yargıtay, sözleşme tarihinde fiil ehliyeti bulunmayan kişinin kendisine hiçbir yarar sağlamayan kefalet sözleşmesinden sorumlu tutulamayacağını kabul etmiştir.[1] Madde eski Kanun'un 395. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Onamamak | Vasinin, ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişinin yaptığı işlemi kabul etmemesi (TMK m. 451).

1 Yargıtay 13. HD, 16.02.2009, E. 2008/9584, K. 2009/1772.

Geri isteme	İşlem geçerlilik kazanmadığı için tarafların birbirine verdiklerinin iadesini istemesi.
Zenginleşme	Vesayet altındaki kişinin malvarlığında işlem nedeniyle meydana gelen artış.
Yanıltma	Vesayet altındaki kişinin, fiil ehliyetine sahip olduğu hususunda diğer tarafı yanlış kanıya düşürmesi.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 452- Yürürlükteki Kanunun 395 inci maddesini karşılamaktadır. Kısıtlının sorumluluğunun "geri isteme zamanında"ki zenginleşmesi ile sınırlı olduğu vurgulanmıştır. Hüküm değişikliği yoktur.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 149*

Tasarının 452. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 470).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 395. maddeydi; madde "Küçüğün tasarrufu" başlığı altında "İcazetin fıkdanı" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasi tarafından icazet verilmezse akitlerden herbiri, verdiğini geri isteyebilir. Şukadar ki vesayete tabi kimse ancak intifa eylediği miktar veya iade zamanına kadar mallarında hasıl olan ziyade nisbetinde yahut suiniyetle elden çıkardığı miktar ile mesuldür. Vesayet altındaki kimse hakikata muhalif olarak kendini ehil göstermiş ise, bu yüzden başkasına iras eylediği zararı zamin olur.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 395 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 395	4721 sayılı Kanun m. 452
Kenar başlık	İcazetin fıkdanı	Onamamanın sonucu
Geri isteme	Akitlerden her biri verdiğini geri isteyebilir	Taraflardan her biri verdiğini geri isteyebilir
Sorumluluğun sınırı	Yararlanılan miktar, iade zamanına kadar artış, kötüniyetle elden çıkarılan miktar	Menfaatine harcanan, geri isteme zamanında mevcut zenginleşme, iyiniyetsiz elden çıkarılan miktar
Yanıltma	Kendini gerçeğe aykırı olarak ehil göstermişse verdiği zarar	Fiil ehliyeti konusunda yanıltmışsa diğer tarafın zararı

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 452. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Geri isteme	Taraflardan her biri verdiğini geri isteyebilir	TMK m. 452/1
Sorumluluğun sınırı	Kendi menfaatine harcanan veya geri isteme zamanında mevcut zenginleşme	TMK m. 452/1
İyiniyetsiz elden çıkarma	Elden çıkarılan miktarla sorumluluk	TMK m. 452/1
Yanıltma	Fiil ehliyeti konusunda yanıltılan tarafın zararından sorumluluk	TMK m. 452/2
Onama	Uygun süre içinde onanmayan işlemde diğer taraf bağlılıktan kurtulur	TMK m. 451
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 395	Gerekçe, s. 149

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un 1
395. maddesini
karşılar. Gerekçe, kısıtlının sorumluluğunun **"geri isteme zamanında"ki zenginleşmesi ile sınırlı** olduğunun vurgulandığını ve **hüküm değişikliği bulunmadığını** belirtir (S. Sayısı 723, s. 149). Tasarının 452. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 470).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, geri isteme hakkının **her iki tarafa** tanınmasıdır. İkinci nokta, vesayet altındaki kişinin iade sorumluluğunun **zenginleşmeyle sınırlı** olmasıdır; iyiniyetli olmaksızın elden çıkardığı miktar ise bu sınırın dışında kalır. Üçüncü nokta, yanıltma sorumluluğunun fiil ehliyetinin yokluğu kuralını ortadan kaldırmamasıdır: ayırt etme gücü bulunmayan kişinin fiilleri, Kanun'da gösterilen ayrık durumlar saklı kalmak üzere hukuki sonuç doğurmaz (TMK m. 15); Yargıtay, fiil ehliyeti bulunmayan kefilin, kendisine yarar sağlamayan kefalet sözleşmesinden sorumlu olmadığını ileri sürmesini dürüstlük kuralına aykırı bulmamıştır.[2]

II. Onanmayan İşlemde Geri İsteme

- **Kural:** Vasinin onamadığı işlemlerde taraflardan her biri verdiğini geri isteyebilir.

2 Yargıtay 13. HD, 16.02.2009, E. 2008/9584, K. 2009/1772.

- **Önceki adım:** İşlem uygun süre içinde onanmazsa diğer taraf bağlı olmaktan kurtulur.

2 Birinci fıkranın ilk cümlesine göre vasinin onamadığı işlemlerde taraflardan her biri verdiğini geri isteyebilir. Madde, ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişinin vasinin izni veya sonraki onamasıyla yükümlülük altına girebileceğini düzenleyen 451. maddenin devamıdır; işlem diğer tarafın belirlediği veya hâkimin belirleyeceği uygun bir süre içinde onanmazsa diğer taraf bununla bağlı olmaktan kurtulur (TMK m. 451). Kanunen gerektiği hâlde yetkili vesayet dairelerinin izni alınmadan vasinin yaptığı işlemler de vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir (TMK m. 465).

3 Eski Kanun da vasi tarafından icazet verilmezse akitlerden her birinin verdiğini geri isteyebileceğini öngörüyordu (743 s. K. m. 395).

III. Vesayet Altındaki Kişinin Sınırlı İade Sorumluluğu

- **Menfaatine harcanan:** Kendi menfaatine harcanan miktar.
- **Mevcut zenginleşme:** Geri isteme zamanında malvarlığında mevcut olan zenginleşme tutarı.
- **İyiniyetsiz elden çıkarma:** İyiniyetli olmaksızın elden çıkardığı miktar.

4 Birinci fıkranın ikinci cümlesine göre vesayet altındaki kişi, sadece kendi menfaatine harcanan veya geri isteme zamanında malvarlığında mevcut olan zenginleşme tutarıyla ya da iyiniyetli olmaksızın elden çıkarmış olduğu miktarla sorumludur. Gerekçe, kısıtlının sorumluluğunun "geri isteme zamanında"ki zenginleşmesi ile sınırlı olduğunun vurgulandığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 149). Eski Kanun'a göre de vesayete tabi kimse ancak yararlandığı miktar veya iade zamanına kadar mallarında meydana gelen artış oranında ya da kötüniyetle elden çıkardığı miktarla sorumluydu (743 s. K. m. 395).

IV. Fiil Ehliyeti Konusunda Yanıltma

- **Kural:** Vesayet altındaki kişi, fiil ehliyetine sahip olduğu hususunda diğer tarafı yanıltmışsa bu yüzden doğan zarardan sorumludur.
- **Genel kural:** Ayırt etme gücüne sahip kısıtlılar haksız fiillerinden sorumludur.
- **Sınır:** Ayırt etme gücü bulunmayan kişinin fiilleri kural olarak hukuki sonuç doğurmaz.

5 İkinci fıkraya göre vesayet altındaki kişi, fiil ehliyetine sahip olduğu hususunda diğer tarafı yanıltmışsa, onun bu yüzden uğradığı zarardan sorumlu olur. Eski Kanun, vesayet altındaki kimsenin gerçeğe aykırı olarak kendisini ehil göstermesi hâlinde bu yüzden başkasına verdiği zararı tazmin edeceğini öngörüyordu (743

s. K. m. 395). Genel hükümlere göre ayırt etme gücüne sahip küçükler ve kısıtlılar haksız fiillerinden sorumludur (TMK m. 16); ayırt etme gücü bulunmayan kimsenin fiilleri ise Kanun'da gösterilen ayrık durumlar saklı kalmak üzere hukuki sonuç doğurmaz (TMK m. 15).

Yargıtay, bir taşıt kredisine müteselsil kefil olan ve sözleşme tarihinde fiil ehliyeti bulunmadığı Adli Tıp Kurumu raporuyla belirlenen kişiyi, kimlik bilgilerini vererek kendisini ehil gösterdiği gerekçesiyle sorumlu tutan kararı bozmuştur.[3] Daire'ye göre ayırt etme gücü bulunmayan kişinin fiili hukuki sonuç doğurmaz ve bunun istisnası dürüstlük kuralıdır; kendisine hiçbir yarar sağlamayan, yalnız külfet ve risk taşıyan kefalet sözleşmesinden sorumlu olmadığını ileri sürmek dürüstlük kuralına aykırılık oluşturmaz. 6

V. Vasinin ve Devletin Sorumluluğuyla İlişkisi

- **Vasi:** Görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla verdiği zarardan sorumludur.
- **Devlet:** Vasiye tazmin ettirilemeyen zararlardan sorumludur.

1. madde vesayet altındaki kişi ile işlem yaptığı diğer taraf arasındaki ilişkiyi düzenler. Vasinin vesayet altındaki kişiye karşı sorumluluğu ise ayrıca düzenlenmiştir: vasi, görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumludur (TMK m. 467); Devlet de vasi, kayyım ve yasal danışmanlara tazmin ettirilemeyen zararlardan sorumludur (TMK m. 468).

UYGULAMA NOTU

Kısıtlı bir kişiyle yapılan işlem vasi tarafından onaylanmamışsa, karşı taraf verdiğini geri isteyebilir; ancak kısıtlıdan yalnız kendi menfaatine harcanan veya geri isteme zamanında malvarlığında mevcut olan zenginleşme tutarının ya da iyiniyetli olmaksızın elden çıkardığı miktarın istenebileceği göz önünde bulundurulmalıdır (TMK m. 452). **Kısıtlının fiil ehliyeti konusunda karşı tarafı yanılttığı düşünülüyorsa**, zararı ve yanıltmayı gösteren belgeler saklanmalıdır.

3 Yargıtay 13. HD, 16.02.2009, E. 2008/9584, K. 2009/1772.

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY (KAPATILAN) 13. HUKUK DAİRESİ**
16.02.2009 · E. 2008/9584 · K. 2009/1772

Sözleşme tarihinde fiil ehliyeti bulunmayan kişi, kendisine hiçbir yarar sağlamayan kefalet sözleşmesinden sorumlu tutulamaz; sorumsuzluğunu ileri sürmesi dürüstlük kuralına aykırı değildir

Bir kişi, bir bankanın başka bir kişiye kullandırdığı taşıt kredisine müteselsil kefil olmuştur. Kişi daha sonra kısıtlanarak kendisine vasi atandı; Adli Tıp Kurumu raporuyla sözleşme tarihinde fiil ehliyetinin bulunmadığı belirlenmiştir. Asıl borç ödenmeyince kefil hakkında icra takibi başlatıldı ve kefil adına borçlu olmadığının tespiti istendi. Mahkeme, kefilin kimlik bilgilerini vererek kendisini ehil bir kişi gibi gösterdiğini ve bankanın zarara uğramasına neden olduğunu kabul ederek davayı reddetmiştir.

> *Somut olayda davacı kendisi için hiçbir yarar sağlamayan sadece kendisi için külfet ve risk taşıyan kefalet sözleşmesini imzalamıştır. Böyle bir sözleşmede, davacının sorumlu olmadığını iddia etmekte MK. 2.maddesine aykırılık teşkil etmez.*

DEĞERLENDİRME Karar, 452. maddenin ikinci fıkrasındaki yanıltma sorumluluğu ile fiil ehliyetinin yokluğu arasındaki ilişkiyi gösterir. Yerel mahkeme, fiil ehliyetine sahip olduğu hususunda diğer tarafı yanıltan vesayet altındaki kişinin bu yüzden doğan zarardan sorumlu olacağına ilişkin hükmü de anarak kefili sorumlu tutmuştu. Daire ise ayırt etme gücü bulunmayan kişinin fiillerinin hukuki sonuç doğurmadığını (TMK m. 15), bunun istisnasının dürüstlük kuralı olduğunu (TMK m. 2) belirtmiş; kendisine hiçbir yarar sağlamayan ve yalnız külfet ve risk taşıyan kefalet sözleşmesinden sorumlu olmadığını ileri sürmenin dürüstlük kuralına aykırı olmadığını kabul ederek hükmü bozmuştur.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 451:** Vasinin rızası.
- **TMK m. 448:** Vasinin temsil yetkisi.
- **TMK m. 465:** İznin bulunmaması.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.
- **TMK m. 468:** Devletin sorumluluğu.

MADDE

453

B. Özen ve temsil
II. Temsil
5. Meslek veya sanat

KANUN METNİ

Vesayet altındaki kişiye vesayet makamı tarafından bir meslek veya sanatın yürütülmesi için izin verilmiş ise, o kişi bununla ilgili her türlü olağan işlemleri yapmaya yetkilidir ve bu tür işlemlerden dolayı bütün malvarlığı ile sorumludur.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 453, vesayet makamının izniyle meslek veya sanat yürüten vesayet altındaki kişinin işlem yetkisini düzenler. Vesayet altındaki kişiye **vesayet makamı** tarafından bir **meslek veya sanatın yürütülmesi için izin** verilmişse, o kişi bununla ilgili **her türlü olağan işlemi yapmaya yetkilidir** ve bu tür işlemlerden dolayı **bütün malvarlığıyla sorumludur**. Vesayet altındaki kişinin bir sanat veya meslekle uğraşması, vesayet makamının iznine bağlı işler arasında sayılmıştır (TMK m. 462). Gerekçeye göre madde eski Kanun'un 396. maddesini karşılar ve yalnız "sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmıştır. Bu şerh hazırlanırken 453. maddeyi doğrudan uygulayan bir karara rastlanmamıştır.

TEMEL KAVRAMLAR

Meslek veya sanat izni	Vesayet makamının, vesayet altındaki kişinin bir meslek veya sanat yürütmesine verdiği izin (TMK m. 462).
Olağan işlem	Maddeye göre izin verilen meslek veya sanatla ilgili, bu faaliyetin olağan akışı içindeki işlemler; Kanun kavramı ayrıca tanımlamaz.
Bütün malvarlığıyla sorumluluk	Bu işlemlerden doğan borçlar için kişinin malvarlığının tamamıyla sorumlu olması.
Vesayet makamı	Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 453- Yürürlükteki Kanunun 396 ncı maddesini karşılamaktadır. Sadece "sulh mahkemesi" deyimi yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmıştır.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 149*

Tasarının 453. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 470).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 396. maddeydi; madde "Vesayet altındaki kimselerin meslek ve sanatı" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Kendisine sulh mahkemesi tarafından bir meslek veya sanatla iştigale sarahaten veya zımnen izin verilen vesayet altındaki kimse, bu sanat ve mesleğin zaruriyatından olan her tasarrufu yapabilir ve bu tasarruflarından dolayı bütün servetiyle mesuldür.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 396 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 396	4721 sayılı Kanun m. 453
İzni veren	Sulh mahkemesi	Vesayet makamı
İzin	Açık veya örtülü izin	Meslek veya sanatın yürütülmesi için izin
Yetki	Sanat ve mesleğin gerektirdiği her işlem	Bununla ilgili her türlü olağan işlem
Sorumluluk	Bütün servetiyle	Bütün malvarlığıyla

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 453. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Koşul	Vesayet makamının meslek veya sanatın yürütülmesi için izin vermesi	TMK m. 453, 462
Yetki	Meslek veya sanatla ilgili her türlü olağan işlem	TMK m. 453
Sorumluluk	Bu işlemlerden dolayı bütün malvarlığıyla	TMK m. 453

Konu	Kural	Dayanak
Diğer işlemler	Ayırt etme gücü varsa vasinin izni veya sonraki onaması	TMK m. 451
İşletmeler	İşletmenin devralınması veya tasfiyesi için denetim makamının da izni	TMK m. 463
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 396	Gerekçe, s. 149

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un 1
396. maddesini
karşılar; eski metinden farkı yalnız **"sulh mahkemesi" deyimi yerine "vesayet makamı" deyiminin** kullanılmasıdır (S. Sayısı 723, s. 149). Tasarının 453. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 470).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, özel yetkinin **vesayet makamının iznine** bağlı olmasıdır; vasinin rızası bu izin yerine geçmez (TMK m. 462). İkinci nokta, yetkinin izin verilen meslek veya sanatla ilgili **olağan işlemlerle** sınırlı olmasıdır. Üçüncü nokta, vesayet altındaki kişinin bu işlemlerden dolayı **bütün malvarlığıyla** sorumlu olmasıdır.

II. Meslek veya Sanat İzni ve Sonuçları

- **Koşul:** Vesayet makamının meslek veya sanatın yürütülmesi için izin vermesi.
- **Yetki:** Bununla ilgili her türlü olağan işlem.
- **Sorumluluk:** Bu işlemlerden dolayı bütün malvarlığıyla.

Maddeye göre vesayet altındaki kişiye vesayet makamı tarafından bir meslek veya 2
sanatın yürütülmesi için izin verilmişse, o kişi bununla ilgili her türlü olağan işlemi yapmaya yetkilidir ve bu tür işlemlerden dolayı bütün malvarlığıyla sorumludur. Vesayet altındaki kişinin bir sanat veya meslekle uğraşması, vesayet makamının iznine bağlı işler arasında ayrıca sayılmıştır (TMK m. 462). Kanunen gerektiği hâlde izin alınmadan yapılan işlemler, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir (TMK m. 465).

Eski Kanun, sulh mahkemesi tarafından bir meslek veya sanatla uğraşmasına 3
açıkça veya örtülü olarak izin verilen vesayet altındaki kimsenin, bu sanat ve mesleğin gerektirdiği her işlemi yapabileceğini ve bu işlemlerinden dolayı bütün servetiyle sorumlu olacağını öngörüyordu (743 s. K. m. 396). Gerekçe, yeni metinde yalnız "sulh mahkemesi" deyimi yerine "vesayet makamı" deyiminin kullanıldığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 149).

III. Vasinin Rızası ile İlişkisi

- **Genel kural:** Ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişi vasinin izni veya sonraki onamasıyla yükümlülük altına girebilir.
- **Meslek izni:** İzin verilen meslek veya sanatla ilgili olağan işlemlerde kişi yetkilidir.

4 Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi, kural olarak vasinin açık veya örtülü izni ya da sonraki onamasıyla yükümlülük altına girebilir veya bir haktan vazgeçebilir (TMK m. 451). 453. madde, vesayet makamının meslek veya sanat için izin verdiği hâlde bu meslek veya sanatla ilgili olağan işlemler bakımından vesayet altındaki kişiye yetki tanır. Madde, bu işlemlerin yanında vasinin ayrıca rızasının aranıp aranmayacağına ilişkin başka bir kural içermez.

5 Genel hükümlere göre ayırt etme gücüne sahip küçükler ve kısıtlılar, yasal temsilcilerinin rızası olmadıkça kendi işlemleriyle borç altına giremez; karşılıksız kazanmada ve kişiye sıkı sıkıya bağlı hakları kullanmada bu rıza gerekli değildir (TMK m. 16).

IV. İşletmelere İlişkin İzinler

- **Vesayet makamı:** Malvarlığındaki ticari, sınai veya benzeri işletmenin devamı veya tasfiyesi için talimat verir.
- **Denetim makamı:** İşletmenin devralınması veya tasfiyesi ile kişisel sorumluluğu gerektiren bir ortaklığa girilmesi için ayrıca izin verir.

6 Vesayet altındaki kişinin malvarlığı içinde ticari, sınai veya benzeri bir işletme varsa, vesayet makamı bunların işletilmesinin devamı veya tasfiyesi için gerekli talimatı verir (TMK m. 443). Bir işletmenin devralınması veya tasfiyesi, kişisel sorumluluğu gerektiren bir ortaklığa girilmesi veya önemli bir sermaye ile bir şirkete ortak olunması için vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da izni gerekir (TMK m. 463).

UYGULAMA NOTU

Vesayet altındaki kişi bir meslek veya sanat yürütmek istiyorsa, önce vesayet makamından izin istenmelidir (TMK m. 462). **İzin verilmişse**, vesayet altındaki kişinin bu meslek veya sanatla ilgili olağan işlemleri yapabileceği ve bunlardan doğan borçlardan bütün malvarlığıyla sorumlu olacağı göz önünde bulundurulmalıdır (TMK m. 453). **Bir işletmenin devralınması veya kişisel sorumluluğu gerektiren bir ortaklığa girilmesi** söz konusuysa, vesayet makamının izninden sonra denetim makamının izni de alınmalıdır (TMK m. 463).

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY HUKUK GENEL KURULU**
11.04.2018 · E. 2016/1511 · K. 2018/757

Ayırt etme gücüne sahip kısıtlının kendi yaptığı temyiz, ihtara rağmen susan vasinin onayıyla yapılmış sayılır; kararı temyiz etmek kısıtlıyı borç altına sokan bir işlem değildir

Bir tazminat davasının yargılaması sırasında davacı, kesinleşmiş bir ceza mahkûmiyeti nedeniyle cezaevine girdi ve hükümlülük nedeniyle kısıtlanarak eşi vasi olarak atandı. Gerekçeli karar vasiye tebliğ edilmiştir; vasi temyiz etmedi, ancak kısıtlı davacı kararı kendisi temyiz etti ve harcı yatırmıştır. Özel Daire vasiye, kısıtlının temyizine onay verip vermediğini iki hafta içinde bildirmesini, cevap vermezse temyizin kabul edilmiş sayılacağını ihtar etmiştir; vasi cevap vermemiştir.

> *Ancak, ayırt etme gücüne, dolayısıyla medeni hakları kullanma ehliyetine sahip bulunan kısıtlı davacı tarafından yapılmış olan temyize, vasinin Türk Medeni Kanunu'nun 451. maddesi hükmüne göre onay vermiş sayılması gerektiğinden ve davacı asilin tek başına kararı temyiz etmesinin kendisini borç altına sokan bir eylem olarak kabul edilmesi mümkün olmadığından, davacının temyiz isteminin incelenmesi gerektiği oy birliği ile kabul edilmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar 453. maddeye ilişkin değildir; ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişinin kendi işlemleri bakımından genel kuralı gösterir. Bu kişi kural olarak vasinin açık veya örtülü izni ya da sonraki onamasıyla yükümlülük altına girebilir (TMK m. 451). 453. madde ise vesayet makamının bir meslek veya sanatın yürütülmesi için izin verdiği kişiye, bununla ilgili olağan işlemleri yapma yetkisi tanır. Kurul, ihtarlı muhtıraya cevap vermeyen vasinin kısıtlının temyizine onay vermiş sayılacağını ve kararı temyiz etmenin kısıtlıyı borç altına sokan bir eylem olmadığını kabul etmiştir.

2 **YARGITAY 7. HUKUK DAİRESİ**
07.02.2022 · E. 2021/2182 · K. 2022/734

Kısıtlı mirasçının vasisi bulunmaksızın ve vesayet makamının izni alınmadan imzaladığı miras payının devri sözleşmesi geçersizdir

Yurt dışında kısıtlı bulunduğu dönemde davacı, bir başkonsoloslukta düzenlenen feragatname başlıklı belgeyle mirasbırakandan intikal eden ve edecek miras hak ve paylarını diğer bir mirasçıya devretmiştir. Davacı, belgenin hileyle imzalatıldığını ileri sürerek sözleşmenin iptalini istemiştir. İlk derece mahkemesi davayı reddetmiştir; bölge adliye mahkemesi istinaf başvurusunu esastan reddetti ve karar davacı vekilince temyiz edilmiştir.

> *Yukarıda anlatılanlar ışığında Türk Hukukuna göre Amerika'da kısıtlı bulunan davacının vasisi bulunmaksızın ve vesayet makamının izni alınmadan imzalamış olduğu sözleşme geçersizdir.*

DEĞERLENDİRME Karar 453. maddeye ilişkin değildir; vesayet makamının iznine bağlı bir işlemin izin alınmadan yapılmasının sonucunu gösterir. Vesayet altındaki kişinin bir sanat veya meslekle uğraşması da, miras payının devri sözleşmeleri gibi, vesayet makamının izni gereken işler arasındadır (TMK m. 462). Daire, vasi bulunmaksızın ve vesayet makamının izni alınmadan kısıtlı tarafından imzalanan sözleşmenin geçersiz olduğunu ve iptaline karar verilmesi gerektiğini kabul ederek hükmü bozmuştur (TMK m. 465).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 451:** Vasinin rızası.
- **TMK m. 452:** Onamamanın sonucu.
- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.
- **TMK m. 463:** Denetim makamının izni.
- **TMK m. 443:** Ticari ve sınai işletmeler.
- **TMK m. 465:** İznin bulunmaması.

MADDE

454

C. Malvarlığının yönetilmesi

I. Yönetim ve hesap tutma yükümlülüğü

KANUN METNİ

(1) Vasi, vesayet altındaki kişinin malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetmek zorundadır.

(2) Vasi, yönetimle ilgili hesap tutmak ve vesayet makamının belirlediği tarihlerde ve her hâlde yılda bir defa hesabı onun incelemesine sunmakla yükümlüdür.

(3) Vesayet altındaki kişi görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahip ise, hesabın hâkim tarafından incelenmesi sırasında olanak ölçüsünde hazır bulundurulur.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 454, vasinin vesayet altındaki kişinin malvarlığını yönetme ve hesap verme yükümlülüğünü düzenler. Vasi, malvarlığını **iyi bir yönetici gibi özenle** yönetir; yönetimle ilgili **hesap tutar** ve hesabı **vesayet makamının belirlediği tarihlerde ve her hâlde yılda bir defa** onun incelemesine sunar. Vesayet altındaki kişi **görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine** sahipse, hesabın hâkim tarafından incelenmesi sırasında **olanak ölçüsünde hazır bulundurulur**. Yargıtay, malvarlığı ve geliri bulunan kısıtlının vasisinin defter tutması ve hesap vermekle sorumlu tutulması gerektiğini belirterek vesayet makamının "hesap vermesine yer olmadığına" ilişkin kararını bozmuştur.[1] Madde eski Kanun'un 397. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

İyi bir yönetici gibi özen	Vasinin malvarlığını yönetirken göstermesi gereken özen ölçüsü.
Hesap	Vasinin yönetimle ilgili gelir, gider ve işlemleri gösteren kayıtları.

1 Yargıtay 2. HD, 19.10.2009, E. 2009/13839, K. 2009/17780.

Kesin hesap	Görevi sona eren vasinin vesayet makamına verdiği son hesap (TMK m. 489).
Vesayet makamı	Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 454- Yürürlükteki Kanunun 397 nci maddesini karşılamaktadır. Maddenin konu başlığı kaynak Kanunun 413 üncü maddesine uygun olarak "Malvarlığının yönetilmesi" şeklinde değiştirilmiştir. İsviçre Medenî Kanununun 413 üncü maddesinde vasinin iki yılda bir hesap vermesi öngörüldüğü hâlde maddede bu süre bir yıl olarak korunmuştur. Yine İsviçre Medenî Kanununun 413 üncü maddesi ile yürürlükteki 397 nci maddesinin ikinci fıkrasında vesayet altındaki kişinin temyiz kudretine sahip olması ve onaltı yaşında bulunması hâlinde hesabın hâkim tarafından incelenmesi sırasında hazır bulundurulması öngörülmüştür. Böyle bir yaş sınırının her zaman doğru bir çözüm olamayacağı göz önünde tutulmak ve Çocuk Hakları Sözleşmesi ile uyumu sağlamak üzere yaş sınırı koyma yerine 450 nci maddede olduğu gibi "görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahip" olma ölçüsü getirilmiştir. Madde İsviçre Medenî Kanununun 413 üncü maddesine uygun olarak üç fıkra hâline getirilmiştir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 149-150*

Tasarının 454. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 471).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 397. maddeydi; madde "Malların idaresi" başlığı altında "Vasinin vazifeleri, hesap" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasi, vesayeti altındaki kimsenin mallarını müdebbir bir müdür gibi idare eder. Vasi, sulh mahkemesinin tayin eylediği zamanlarda ve hiç olmazsa senede bir kere mahkemeye arzetmek üzere hesap tutmağa mecburdur. Temyiz kudretini haiz ve en aşağı on altı yaşında bulunan vesayet altındaki kimse, mümkün oldukça hesabın rüyetinde bulundurulur.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 397 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 397	4721 sayılı Kanun m. 454
Yönetim ölçüsü	Müdebbir bir müdür gibi	İyi bir yönetici gibi özenle
Hesabın sunulması	Sulh mahkemesinin belirlediği zamanlarda, en az yılda bir	Vesayet makamının belirlediği tarihlerde, her hâlde yılda bir
Hazır bulunma	Temyiz kudreti ve en az on altı yaş	Görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneği
Yapı	İki fıkra	Üç fıkra

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 454. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Yönetim	Vasi malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetir	TMK m. 454/1
Hesap tutma	Vasi yönetimle ilgili hesap tutar	TMK m. 454/2
Hesabın sunulması	Vesayet makamının belirlediği tarihlerde ve her hâlde yılda bir defa	TMK m. 454/2
Hazır bulunma	Görüş oluşturma ve açıklama yeteneğine sahip kişi, olanak ölçüsünde	TMK m. 454/3
Kanun yolu	Hesaba ilişkin vesayet makamı kararına karşı denetim makamına itiraz	TMK m. 488
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 397	Gerekçe, s. 149-150

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **397. maddesini** karşılar. Gerekçe, konu başlığının kaynak İsviçre Medeni Kanunu'nun 413. maddesine uygun olarak **"Malvarlığının yönetilmesi"** şeklinde değiştirildiğini, İsviçre hukukunda vasinin **iki yılda bir** hesap vermesi öngörüldüğü hâlde bu sürenin **bir yıl olarak korunduğunu**, eski metindeki **temyiz kudreti ve on altı yaş** ölçüsü yerine, yaş sınırının her durumda doğru bir çözüm olmayacağı gözetilerek ve Çocuk Hakları Sözleşmesi ile uyum sağlamak üzere 450. maddedeki gibi **"görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahip"** olma ölçüsünün getirildiğini ve maddenin üç fıkra hâline getirildiğini açıklar (S. Sayısı 723, s. 149-150). Tasarının 454. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 471). 1

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, hesap verme yükümlülüğünün **en az yılda bir** yerine getirilmesidir; vesayet makamı daha sık tarih de belirleyebilir. İkinci nokta, vesayet makamının hesaba ilişkin kararlarına karşı **temyiz değil denetim makamına itiraz** yolunun açık olmasıdır.[2] Üçüncü nokta, vasinin özenle yönetme yükümlülüğünü ihlal etmesi hâlinde **kusurlu davranışıyla verdiği zarardan**

2 Yargıtay 2. HD, 08.12.2009, E. 2009/8908, K. 2009/21082.

sorumlu olmasıdır; vesayet dairelerinin kusuru ispatlanmadıkça Devlet vasiyle birlikte sorumlu tutulamaz.[3]

II. Malvarlığını Özenle Yönetme Yükümlülüğü

- **Ölçü:** İyi bir yönetici gibi özen.
- **Genel özen yükümü:** Vesayet organları görevlerini iyi bir yönetimin gerektirdiği özenle yerine getirir.
- **Başlangıç:** Vasiliğe atanma kararının kesinleşmesi üzerine malvarlığının defteri tutulur.

2 Birinci fıkraya göre vasi, vesayet altındaki kişinin malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetmek zorundadır. Vesayet organları ve vesayet işleriyle görevlendirilmiş olan diğer kişiler de görevlerini yerine getirirken iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlüdür (TMK m. 466). Yönetimin başlangıcında, vasiliğe atanma kararının kesinleşmesi üzerine vasi ile vesayet makamının görevlendireceği bir kişi tarafından yönetilecek malvarlığının defteri tutulur (TMK m. 438). Eski Kanun, vasinin vesayet altındaki kimsenin mallarını "müdebbir bir müdür gibi" idare edeceğini öngörüyordu (743 s. K. m. 397).

3 Yargıtay, vesayet makamının bilirkişice belirlenen miktardan aşağı olmamak üzere satış yetkisi vermesinin vasinin rayiç bedel üzerinden satış yapmasına engel olmadığını, aksine bunun iyi bir yöneticinin özen yükümlülüğünün gereği olduğunu belirtmiştir.[4]

III. Hesap Tutma ve Hesabın Sunulması

- **Hesap:** Vasi yönetimle ilgili hesap tutar.
- **Süre:** Vesayet makamının belirlediği tarihlerde ve her hâlde yılda bir defa.
- **İnceleme:** Hesabı vesayet makamı inceler.

4 İkinci fıkraya göre vasi, yönetimle ilgili hesap tutmak ve vesayet makamının belirlediği tarihlerde ve her hâlde yılda bir defa hesabı onun incelemesine sunmakla yükümlüdür. Gerekçe, İsviçre Medeni Kanunu'nun iki yılda bir hesap verilmesini öngörmesine karşın bu sürenin bir yıl olarak korunduğunu belirtir (S. Sayısı 723, s. 149-150).

5 Yargıtay, banka hesabında parası, emekli aylığı ve kira getiren taşınmazları bulunan kısıtlı bakımından vesayet makamının "vasinin hesap vermesine yer olmadığına" ilişkin kararını bozmuş; malvarlığı ve geliri bulunan kısıtlının malla-

3 Yargıtay 18. HD, 17.01.2013, E. 2012/8739, K. 2013/484.
4 Yargıtay 18. HD, 17.01.2013, E. 2012/8739, K. 2013/484.

rının yönetimi ve denetimi ile ilgili vasinin defter tutmasına ve hesap vermekle sorumlu tutulmasına karar verilmesi gerektiğini belirtmiştir.[5] Vasi, kendi huzurunda kısıtlıya ödenen ve terekede bulunmayan bir paranın hesabını veremezse mirasçıya karşı miras payı oranında sorumlu tutulmuştur.[6]

IV. Hesabın İncelenmesinde Vesayet Altındaki Kişinin Hazır Bulunması

- **Koşul:** Görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahip olmak.
- **Ölçü:** Olanak ölçüsünde.
- **Eski Kanun:** Temyiz kudreti ve en az on altı yaş.

6 Üçüncü fıkraya göre vesayet altındaki kişi görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahipse, hesabın hâkim tarafından incelenmesi sırasında olanak ölçüsünde hazır bulundurulur. Eski Kanun, temyiz kudretine sahip ve en az on altı yaşında bulunan vesayet altındaki kimsenin olanak oldukça hesabın incelenmesinde bulundurulmasını öngörüyordu (743 s. K. m. 397). Gerekçe, böyle bir yaş sınırının her durumda doğru bir çözüm olmayacağını ve Çocuk Hakları Sözleşmesi ile uyum sağlama amacını belirterek 450. maddedeki ölçünün getirildiğini açıklar (TMK m. 450).

V. Hesaba İlişkin Kararlara İtiraz

- **Kanun yolu:** Vesayet makamının kararına karşı on gün içinde denetim makamına itiraz.
- **Kesin hesap:** Görevi sona eren vasinin son raporu ve kesin hesabı da aynı biçimde incelenir.

7 Vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir (TMK m. 488). Yargıtay, vasinin belirli bir dönemdeki harcamalarının bir bölümünü kabul etmeyen vesayet makamı kararına karşı yapılan temyizi itiraz niteliğinde saymış ve denetim makamınca gereği yapılmak üzere dosyayı geri çevirmiştir.[7]

8 Görevi sona eren vasi, yönetimle ilgili son raporu ve kesin hesabı vesayet makamına verir (TMK m. 489); son rapor ve kesin hesap, belli zamanlarda verilen rapor ve hesaplar gibi vesayet makamınca incelenir ve onaylanır (TMK m. 490). Kesin hesabın kabul edilmemesine ilişkin karara karşı da aynı itiraz yolu uygulanmıştır.[8] Kısıtlının ölümünden sonra vasilerden birinin kısıtlıya ait paradan yapılan

5 Yargıtay 2. HD, 19.10.2009, E. 2009/13839, K. 2009/17780.
6 Yargıtay 2. HD, 14.02.2011, E. 2010/768, K. 2011/2336.
7 Yargıtay 2. HD, 08.12.2009, E. 2009/8908, K. 2009/21082.
8 Yargıtay 2. HD, 21.11.2011, E. 2011/5775, K. 2011/19051.

ödemeye ilişkin istemi ise genel hükümlere göre asliye hukuk mahkemesinde görülmüştür.[9]

VI. Vasinin ve Devletin Sorumluluğu

- **Vasi:** Kusurlu davranışıyla verdiği zarardan sorumludur.
- **Devlet:** Vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebep oldukları zararlardan ve vasiye tazmin ettirilemeyen zararlardan sorumludur.

9 Vasi, görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumludur (TMK m. 467). Devlet, vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebebiyet verdikleri zararlardan doğrudan doğruya sorumlu olduğu gibi vasi, kayyım ve yasal danışmanlara tazmin ettirilemeyen zararlardan da sorumludur (TMK m. 468). Yargıtay, vesayet dairelerinin kusuru ispatlanmadığı hâlde Hazinenin vasiyle birlikte sorumlu tutulmasını doğru bulmamıştır.[10]

UYGULAMA NOTU

Vasi, vesayet altındaki kişinin gelir ve giderlerini düzenli olarak kaydetmeli, belgelerini saklamalı ve hesabı vesayet makamının belirlediği tarihlerde, her hâlde yılda bir defa sunmalıdır (TMK m. 454). **Vesayet makamı vasinin harcamalarının bir bölümünü kabul etmezse**, vasi kararın tebliğinden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir (TMK m. 488). **Vesayet altındaki kişi görüşünü oluşturup açıklayabiliyorsa**, hesabın incelenmesinde hazır bulunması sağlanmalıdır.

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ
19.10.2009 · E. 2009/13839 · K. 2009/17780

Malvarlığı ve geliri bulunan kısıtlının vasisi defter tutmak ve hesap vermekle yükümlüdür; vesayet makamı vasinin hesap vermesine yer olmadığına karar veremez

Kısıtlının banka hesabında parası, emekli aylığı ve kira karşılığı üçüncü kişilerce kullanılan yirmi dört taşınmazı bulunuyordu. Vesayet makamı vasinin hesap vermesine yer olmadığına karar vermiştir; karar temyiz edilmiştir.

> *Vasi, kısıtlının mallarını iyi bir yönetici gibi yönetmek zorundadır. (TMK. md. 454/1) Vasi yönetimle ilgili hesap tutmak, vesayet makamının belirlediği*

9 Yargıtay 20. HD, 17.09.2018, E. 2018/4375, K. 2018/5675.
10 Yargıtay 18. HD, 17.01.2013, E. 2012/8739, K. 2013/484.

tarihlerde ve her halde yılda bir defa hesabı onun incelenmesine sunmakla yükümlüdür. Mal varlığı ve geliri bulunan kısıtlının mallarının yönetimi ve denetimi ile ilgili vasi tarafından defter tutulmasına ve vasinin yasal düzenlemeler çerçevesinde hesap vermekle sorumlu tutulmasına (Velayet-Vesayet ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Tüzük md. 15 ve 16) karar vermek gerekirken yazılı şekilde ret hükmü kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

DEĞERLENDİRME Karar, 454. maddedeki hesap yükümlülüğünün vesayet makamınca kaldırılamayacağını gösterir. Daire, vasinin kısıtlının mallarını iyi bir yönetici gibi yönetmek, yönetimle ilgili hesap tutmak ve hesabı vesayet makamının belirlediği tarihlerde ve her hâlde yılda bir defa onun incelemesine sunmakla yükümlü olduğunu belirtmiştir. Malvarlığı ve geliri bulunan kısıtlı bakımından vasinin defter tutmasına ve hesap vermekle sorumlu tutulmasına karar verilmesi gerekirken istemin reddedilmesi bozma nedeni sayılmıştır (TMK m. 438).

2 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
14.02.2011 · E. 2010/768 · K. 2011/2336

Vasi, kendi huzurunda kısıtlıya ödenen ve terekede bulunmayan bir paranın hesabını veremezse mirasçıya karşı miras payı oranında sorumludur

Kısıtlanan mirasbırakana eşi vasi olarak atandı. Kısıtlılık döneminde mirasbırakanın bir anonim şirketteki payına düşen kâr payı, şirket tarafından vasinin huzurunda kısıtlıya ödendi. Mirasbırakanın ölümüyle vesayet sona ermiştir; mirasçılardan biri, ödenen paranın terekede bulunmadığını ileri sürerek vasiye karşı dava açmıştır. Asliye hukuk mahkemesi istemi reddetmiştir.

> *Vasi, huzurunda kısıtlıya ödenmiş olan bu paranın hesabını verememiştir. Vesayet dosyasındaki son rapor ve kesin hesapta da bu parayla ilgili bir açıklama bulunmamaktadır. Vasi bu paranın hesabını veremediğine göre, kâr payından miras payı oranında davacıya karşı sorumludur. (TMK.m.454, 466) Öyleyse, tereke hesaplarına intikal ettirilmeyen kâr payından davacının miras payına düşen miktarın kabulüne karar verilmesi gerekirken isteğin reddi doğru bulunmamıştır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 454. maddedeki hesap tutma yükümlülüğünün vesayet sona erdikten sonraki sonucunu gösterir. Daire, vesayet dosyasındaki son rapor ve kesin hesapta da açıklanmayan paranın hesabını veremeyen vasinin, bu paradan davacının miras payına düşen miktardan sorumlu olduğunu kabul etmiştir. Vesayet organları görevlerini iyi bir yönetimin gerektirdiği özenle yerine getirmekle yükümlüdür (TMK m. 466).

3 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
17.01.2013 · E. 2012/8739 · K. 2013/484

Vasi, satış izni kararındaki asgari bedelle yetinmeyip taşınmazı rayiç bedelle satmaya çalışmakla yükümlüdür; vesayet dairelerinin kusuru ispatlanmadıkça Devlet sorumlu tutulamaz

Mirasçılar, kısıtlanan mirasbırakanlarına atanan vasinin görevini kötüye kullandığını, defter tutmadığını, yıllık rapor vermediğini ve kısıtlının taşınmazlarının değerinin altında satılmasına neden olduğunu ileri sürerek eski vasi ile Hazineden tazminat istemiştir. Mahkeme maddi tazminatı kısmen kabul ederek vasi ile Hazineyi birlikte sorumlu tutmuştur; karar taraflarca temyiz edilmiştir.

> *Somut olayda; kısıtlanana ait taşınmazlar vasi tarafından vesayet makamının kararında gösterilen bedellerle satılmış ise de, vesayet makamının bilirkişi tarafından belirlenen miktardan aşağı olmamak üzere vasiye satış yetkisi verdiği bu durumun vasinin rayiç bedel üzerinden satış yapmasına engel olmayıp, tam aksine vasinin iyi bir yönetici ve özen sorumluluğunun da gereği bulunduğu dikkate alındığında, vesayet dairelerinin (aynı yasanın 397/... maddesi uyarınca; vesayet makamı ve denetim makamı) meydana gelen zarardan dolayı herhangi bir kusurlarının bulunmadığı, vasinin kusurlu eylemleri ile zarara sebebiyet verdiği ve vesayet dairelerinin kusuru ispat edilmediği böylece Devletin sorumluluğu yönünden dava subut bulmadığından davalı Hazine hakkındaki davanın vesayet dairelerinin sorumluluğu yönünden esastan reddi gerekirken, Hazine'nin vasi ile birlikte sorumluluğu yoluna gidilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 454. maddenin birinci fıkrasındaki özenle yönetme yükümlülüğünün kapsamını gösterir. Daire, vasinin kısıtlının gelir ve giderlerine ilişkin defter tutmadığını, yıllık rapor vermediğini ve iyi bir yönetici gibi özenle hareket etmediğini belirtmiştir. Vesayet makamının bilirkişice belirlenen miktardan aşağı olmamak üzere satış yetkisi vermesi, vasinin rayiç bedel üzerinden satış yapmasına engel değildir; aksine bu, iyi bir yöneticinin özen yükümlülüğünün gereğidir. Vasi kusurlu davranışıyla verdiği zarardan sorumludur (TMK m. 467); vesayet dairelerinin kusuru ispatlanmadığından Hazinenin vasiyle birlikte sorumlu tutulması doğru bulunmamıştır (TMK m. 468).

4 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
08.12.2009 · E. 2009/8908 · K. 2009/21082

Vasinin harcamalarının bir bölümünü kabul etmeyen vesayet makamı kararına karşı temyiz yoluna değil denetim makamına itiraz yoluna gidilir

Vasinin belirli bir dönemdeki hesabının incelenmesi sonunda vesayet makamı, vasinin kısıtlı adına yaptığı harcamaların bir bölümünü kabul etmemiştir. Karar vasi tarafından temyiz edilmiştir.

> *Vasinin kısıtlı adına 1.5.2007 ile 31.12.2008 tarihleri arasındaki harcamalarının bir bölümünün kabul edilmemesi nedeniyle vesayet makamının vermiş olduğu karara yönelik temyiz dilekçesi, vesayet makamının kararına itiraz niteliğinde-*

dir. Bu nedenle, temyiz dilekçesinin görev yönünden reddi ile denetim makamınca gereği yapılmak üzere dosyanın geri çevrilmesine karar verilmesi gerekmiştir.

DEĞERLENDİRME Karar, 454. madde uyarınca incelenen hesaplara ilişkin kararların kanun yolunu gösterir. Daire, vasinin hesabını vesayet makamının incelemesine sunmakla yükümlü olduğunu, vesayet makamının kararlarına karşı on gün içinde denetim makamına itiraz edilebileceğini (TMK m. 488) ve denetim makamının asliye hukuk mahkemesi olduğunu (TMK m. 397) hatırlatarak temyiz dilekçesini itiraz niteliğinde saymış; dilekçeyi görev yönünden reddedip denetim makamınca gereği yapılmak üzere dosyayı geri çevirmiştir.

5 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
21.11.2011 · E. 2011/5775 · K. 2011/19051

Vesayet sona erdiğinde vasinin verdiği kesin hesabın kabul edilmemesine ilişkin vesayet makamı kararına karşı da denetim makamına itiraz edilir

Kısıtlıların ölümü üzerine vesayet sona erdi ve vesayet makamı vasiden kesin hesap ve son rapor istemiştir. Vasinin verdiği kesin hesap ve son rapor, bilirkişi incelemesi yaptırıldıktan sonra vesayet makamınca kabul edilmemiştir; karar vasi tarafından temyiz edilmiştir.

> *Son raporu ve kesin hesap belli zamanlarda verlen rapor ve hesaplar gibi vesayet makamı tarafından incelenir ve onaylanır (TMk.md.490) Vasinin kısıtlılar adına vasilik görevinin devamı süresince yaptığı harcamalarının bir bölümünün kabul edilmemesi nedeniyle vesayet makamının ... olduğu karara yönelik temiz dilekçesi, vesayet makamının kararına itiraz niteliğindedir. Bu nedenle, temyiz dilekçesinin görev yönünden reddi ile denetim makamınca gereği yapılmak üzere dosyanın geri çevrilmesine karar verilmesi gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 454. maddedeki dönemsel hesap ile vesayetin sonundaki kesin hesap arasındaki bağlantıyı gösterir. Görevi sona eren vasi, yönetimle ilgili son raporu ve kesin hesabı vesayet makamına verir (TMK m. 489); son rapor ve kesin hesap, belli zamanlarda verilen rapor ve hesaplar gibi vesayet makamınca incelenir ve onaylanır (TMK m. 490). Daire, vasinin harcamalarının bir bölümünü kabul etmeyen karara karşı yapılan temyizi itiraz niteliğinde saymış ve dosyayı denetim makamınca gereği yapılmak üzere geri çevirmiştir.

6 **YARGITAY 20. HUKUK DAİRESİ**
17.09.2018 · E. 2018/4375 · K. 2018/5675

Kısıtlının ölümünden sonra vasilerden birinin kısıtlıya ait paradan yapılan ödemeye ilişkin istemi genel hükümlere göre asliye hukuk mahkemesinde görülür

Kısıtlıya iki çocuğu birlikte vasi olarak atanmıştı. Vesayet makamı kısıtlının harcamaları için vasiye aylık belirli bir tutarın ödenmesine karar vermişti. Kısıtlının ölümünden sonra vasilerden biri, görevinden ayrılan diğer vasiye ödenen ve daha sonra kısıtlının hesabına iade edilen paranın kendisine ödenmesi gerektiğini ileri

sürerek tereke hesabından tahsilini istemiştir. Asliye hukuk ve sulh hukuk mahkemeleri ayrı ayrı görevsizlik kararı verdi ve yargı yerinin belirlenmesi için dosya gönderilmiştir.

> *O halde, uyuşmazlığın ..... 2. Asliye Hukuk Mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekmektedir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 454. madde uyarınca vesayet makamınca incelenen hesaplarla genel hükümlere göre görülecek alacak davaları arasındaki sınırı gösterir. Sulh hukuk mahkemesi, kısıtlının ölümüyle kısıtlılığın ve vesayetin kendiliğinden ortadan kalktığını ve vesayet makamının görevinin sona erdiğini belirterek görevsizlik kararı vermişti. Daire, mal varlığı haklarına ilişkin davalarda görevli mahkemenin kural olarak asliye hukuk mahkemesi olduğunu belirterek asliye hukuk mahkemesini yargı yeri olarak belirlemiştir (HMK m. 2).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 438:** Defter tutma.
- **TMK m. 441:** Paraların yatırılması.
- **TMK m. 455:** Serbest mallar.
- **TMK m. 466:** Özen yükümü.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.
- **TMK m. 488:** Vesayet makamı kararlarına itiraz.
- **TMK m. 489:** Son rapor ve kesin hesap.
- **TMK m. 490:** Son rapor ve kesin hesabın onaylanması.

MADDE

455

C. Malvarlığının yönetilmesi

II. Serbest mallar

KANUN METNİ

Vesayet altındaki kişi, kendi tasarrufuna bırakılmış olan mallar ile vasinin izniyle çalışarak kazandığı malları serbestçe yönetir ve kullanır.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 455, vesayet altındaki kişinin kendisinin yöneteceği malları düzenler. Vesayet altındaki kişi, **kendi tasarrufuna bırakılmış olan mallar** ile **vasinin izniyle çalışarak kazandığı malları** serbestçe **yönetir ve kullanır**. Bu mallar dışındaki malvarlığını ise vasi iyi bir yönetici gibi özenle yönetir ve hesabını vesayet makamına verir (TMK m. 454). Gerekçeye göre madde eski Kanun'un 398. maddesini karşılar ve hüküm değişikliği yoktur. Bu şerh hazırlanırken 455. maddeyi doğrudan uygulayan bir karara rastlanmamıştır.

TEMEL KAVRAMLAR

Serbest mal	Vesayet altındaki kişinin vasinin yönetimine girmeden kendisinin yönetip kullandığı mal.
Kendi tasarrufuna bırakılmış mal	Vesayet altındaki kişinin kullanımına bırakılmış olan mal.
Çalışarak kazanılan mal	Vesayet altındaki kişinin vasinin izniyle çalışarak elde ettiği kazanç.
Vesayet makamı	Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

Madde 455- Yürürlükteki Kanunun 398 inci maddesini karşılamaktadır. Hüküm değişikliği yoktur.

Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 150

Tasarının 455. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 471).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 398. maddeydi; madde "Malların idaresi" başlığı altında "Vesayet altındaki kimseye bırakılmış mallar" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vesayet altındaki kimse, kendi tasarrufuna bırakılan mallar ile vasisinin izniyle çalışarak kazandığı malları bizzat idare etmek hakkını haizdir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 398 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 398	4721 sayılı Kanun m. 455
Kenar başlık	Vesayet altındaki kimseye bırakılmış mallar	Serbest mallar
Mallar	Kendi tasarrufuna bırakılan mallar; vasinin izniyle çalışarak kazanılan mallar	Aynı
Yetki	Bizzat idare etme hakkı	Serbestçe yönetme ve kullanma

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 455. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Serbest mallar	Kendi tasarrufuna bırakılmış mallar	TMK m. 455
Serbest mallar	Vasinin izniyle çalışarak kazandığı mallar	TMK m. 455
Yetki	Serbestçe yönetme ve kullanma	TMK m. 455
Diğer malvarlığı	Vasi özenle yönetir, hesap verir	TMK m. 454
Meslek izni	Vesayet makamının izniyle yürütülen meslek veya sanatla ilgili olağan işlemler	TMK m. 453
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 398	Gerekçe, s. 150

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **398. maddesini** karşılar ve **hüküm değişikliği yoktur** (S. Sayısı 723, s. 150). Tasarının 455. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 471).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, serbest malların **iki türle** sınırlı olmasıdır: kendi tasarrufuna bırakılmış mallar ve vasinin izniyle çalışarak kazanılan mallar. İkinci nokta, çalışma kazancının serbest mal sayılması için çalışmanın **vasinin izniyle** yapılmasıdır; vesayet altındaki kişinin bir sanat veya meslekle uğraşması ise ayrıca vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462). Üçüncü nokta, bu mallar dışındaki malvarlığının **vasinin yönetiminde** kalmasıdır (TMK m. 454).

II. Serbest Malların İki Türü

- **Kendi tasarrufuna bırakılmış mallar:** Vesayet altındaki kişinin kullanımına bırakılan mallar.
- **Çalışarak kazanılan mallar:** Vasinin izniyle çalışarak elde edilen kazanç.
- **Yetki:** Bu malları vesayet altındaki kişi serbestçe yönetir ve kullanır.

2 Maddeye göre vesayet altındaki kişi, kendi tasarrufuna bırakılmış olan mallar ile vasinin izniyle çalışarak kazandığı malları serbestçe yönetir ve kullanır. Eski Kanun da vesayet altındaki kimsenin kendi tasarrufuna bırakılan mallar ile vasisinin izniyle çalışarak kazandığı malları bizzat idare etmek hakkına sahip olduğunu öngörüyordu (743 s. K. m. 398). Gerekçe, maddede hüküm değişikliği bulunmadığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 150).

3 Madde, "Malvarlığının yönetilmesi" başlığı altında vasinin yönetim ve hesap yükümlülüğünü düzenleyen 454. maddenin hemen ardından gelir. Bu mallar dışındaki malvarlığını vasi iyi bir yönetici gibi özenle yönetir; yönetimle ilgili hesap tutar ve hesabı vesayet makamının belirlediği tarihlerde ve her hâlde yılda bir defa onun incelemesine sunar (TMK m. 454).

III. Çalışma İzni ile Meslek İzni

- **Çalışma kazancı:** Vasinin izniyle çalışılması hâlinde serbest mal olur.
- **Meslek veya sanat:** Vesayet makamının iznine bağlıdır.
- **Meslek izni verilmişse:** Bununla ilgili olağan işlemleri yapmaya yetki ve bütün malvarlığıyla sorumluluk.

4 Madde, çalışma kazancının serbest mal sayılması için vasinin iznini arar. Vesayet altındaki kişinin bir sanat veya meslekle uğraşması ise vesayet makamının izni gereken işler arasında sayılmıştır (TMK m. 462). Vesayet makamı tarafından bir meslek veya sanatın yürütülmesi için izin verilmişse, vesayet altındaki kişi bununla ilgili her türlü olağan işlemi yapmaya yetkilidir ve bu tür işlemlerden dolayı bütün malvarlığıyla sorumludur (TMK m. 453).

IV. Kendi İşlemleri ve Vasinin Rızası

- **Genel kural:** Ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişi vasinin izni veya sonraki onamasıyla yükümlülük altına girebilir.
- **Rıza gerekmeyenler:** Karşılıksız kazanma ve kişiye sıkı sıkıya bağlı hakların kullanılması.

5 Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi, vasinin açık veya örtülü izni ya da sonraki onamasıyla yükümlülük altına girebilir veya bir haktan vazgeçebilir (TMK m. 451). Genel hükümlere göre ayırt etme gücüne sahip küçükler ve kısıtlılar, yasal temsilcilerinin rızası olmadıkça kendi işlemleriyle borç altına giremez; karşılıksız kazanmada ve kişiye sıkı sıkıya bağlı hakları kullanmada bu rıza gerekli değildir (TMK m. 16). 455. madde, serbest mallar bakımından vesayet altındaki kişiye yönetim ve kullanma yetkisi tanır.

V. Velayetteki Benzer Kurallar

- **Kişisel kazanç:** Çocuğun kendi kişisel kazancının yönetimi ve bundan yararlanma hakkı çocuğa aittir.
- **Meslek için verilen mal:** Ana ve baba tarafından meslek veya sanat için çocuğa kendi malından verilen kısmın yönetimi de çocuğa aittir.

6 Velayet hükümlerinde de benzer bir kural vardır: ana ve baba tarafından bir meslek veya sanat ile uğraşması için çocuğa kendi malından verilen kısmın veya kendi kişisel kazancının yönetimi ve bunlardan yararlanma hakkı çocuğa aittir; çocuğun evde ana ve babasıyla birlikte yaşaması hâlinde ana ve baba ondan kendisinin bakımı için uygun bir katkıda bulunmasını isteyebilir (TMK m. 359).

> UYGULAMA NOTU
>
> **Vesayet altındaki kişi çalışıyorsa**, çalışmanın vasinin izniyle yapıldığını gösteren bir belge bulundurulmalıdır; bu kazanç serbest mal olarak kişinin kendisi tarafından yönetilir (TMK m. 455). **Bir meslek veya sanat yürütülmesi söz konusuysa**, ayrıca vesayet makamının izni istenmelidir (TMK m. 462). **Vasi**, serbest mallar dışındaki malvarlığının hesabını vesayet makamına vermeye devam etmelidir (TMK m. 454).

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY HUKUK GENEL KURULU**
11.04.2018 · E. 2016/1511 · K. 2018/757

Ayırt etme gücüne sahip kısıtlının kendi yaptığı temyiz, ihtara rağmen susan vasinin onayıyla yapılmış sayılır; kararı temyiz etmek kısıtlıyı borç altına sokan bir işlem değildir

Bir tazminat davasının yargılaması sırasında davacı, kesinleşmiş bir ceza mahkûmiyeti nedeniyle cezaevine girdi ve hükümlülük nedeniyle kısıtlanarak eşi vasi olarak atandı. Gerekçeli karar vasiye tebliğ edilmiştir; vasi temyiz etmedi, ancak kısıtlı davacı kararı kendisi temyiz etti ve harcı yatırmıştır. Özel Daire vasiye, kısıtlının temyizine onay verip vermediğini iki hafta içinde bildirmesini, cevap vermezse temyizin kabul edilmiş sayılacağını ihtar etmiştir; vasi cevap vermemiştir.

> *Ancak, ayırt etme gücüne, dolayısıyla medeni hakları kullanma ehliyetine sahip bulunan kısıtlı davacı tarafından yapılmış olan temyize, vasinin Türk Medeni Kanunu'nun 451. maddesi hükmüne göre onay vermiş sayılması gerektiğinden ve davacı asilin tek başına kararı temyiz etmesinin kendisini borç altına sokan bir eylem olarak kabul edilmesi mümkün olmadığından, davacının temyiz isteminin incelenmesi gerektiği oy birliği ile kabul edilmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar 455. maddeye ilişkin değildir; ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişinin kendi işlemleri bakımından genel kuralı gösterir. Bu kişi kural olarak vasinin açık veya örtülü izni ya da sonraki onamasıyla yükümlülük altına girebilir (TMK m. 451). 455. madde ise kendi tasarrufuna bırakılmış mallar ile vasinin izniyle çalışarak kazandığı mallar bakımından vesayet altındaki kişiye serbest yönetim ve kullanım yetkisi tanır. Kurul, ihtarlı muhtıraya cevap vermeyen vasinin kısıtlının temyizine onay vermiş sayılacağını ve kararı temyiz etmenin kısıtlıyı borç altına sokan bir eylem olmadığını kabul etmiştir.

2 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
19.10.2009 · E. 2009/13839 · K. 2009/17780

Malvarlığı ve geliri bulunan kısıtlının vasisi defter tutmak ve hesap vermekle yükümlüdür; vesayet makamı vasinin hesap vermesine yer olmadığına karar veremez

Kısıtlının banka hesabında parası, emekli aylığı ve kira karşılığı üçüncü kişilerce kullanılan yirmi dört taşınmazı bulunuyordu. Vesayet makamı vasinin hesap vermesine yer olmadığına karar vermiştir; karar temyiz edilmiştir.

> *Vasi, kısıtlının mallarını iyi bir yönetici gibi yönetmek zorundadır. (TMK. md. 454/1) Vasi yönetimle ilgili hesap tutmak, vesayet makamının belirlediği tarihlerde ve her halde yılda bir defa hesabı onun incelenmesine sunmakla yükümlüdür. Mal varlığı ve geliri bulunan kısıtlının mallarının yönetimi ve denetimi ile ilgili vasi tarafından defter tutulmasına ve vasinin yasal düzenlemeler çerçevesinde hesap vermekle sorumlu tutulmasına (Velayet-Vesayet ve Miras*

Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Tüzük md. 15 ve 16) karar vermek gerekirken yazılı şekilde ret hükmü kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

DEĞERLENDİRME Karar 455. maddeye ilişkin değildir; vesayet altındaki kişinin serbest malları dışında kalan malvarlığının vasi tarafından yönetilmesini ve hesabının verilmesini gösterir. Vasi malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetir ve hesabını her hâlde yılda bir defa vesayet makamına sunar (TMK m. 454). Daire, malvarlığı ve geliri bulunan kısıtlının vasisinin defter tutmasına ve hesap vermekle sorumlu tutulmasına karar verilmesi gerektiğini belirterek vesayet makamının hesap vermesine yer olmadığına ilişkin kararını bozmuştur.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 454:** Yönetim ve hesap tutma yükümlülüğü.
- **TMK m. 453:** Meslek veya sanat.
- **TMK m. 451:** Vasinin rızası.
- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.
- **TMK m. 359:** Çocuğun meslek veya sanat için verilen malı ve kişisel kazancı.

MADDE

456 D. Görevin süresi

KANUN METNİ

(1) Vasi, kural olarak iki yıl için atanır.
(2) Vesayet makamı, bu süreyi her defasında ikişer yıl uzatabilir.
(3) Dört yıl dolunca vasi, vasilikten kaçınma hakkını kullanabilir.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 456, vasinin görev süresini düzenler. Vasi **kural olarak iki yıl** için atanır. Vesayet makamı bu süreyi **her defasında ikişer yıl uzatabilir**. **Dört yıl dolunca** vasi, **vasilikten kaçınma hakkını** kullanabilir. Görev süresi uzatılmazsa vasilik görevi sürenin dolmasıyla sona erer (TMK m. 480). Madde **vasinin görev süresine** ilişkindir; kısıtlılığın süresini belirlemez. Yargıtay, Kanun'da vesayetin uzatılmasına ilişkin bir hüküm bulunmadığını, vasinin görevinin sona ermesinin kısıtlanmayı ortadan kaldırmadığını ve yalnız yeni vasi atanmasını gerektirdiğini belirtmiştir.[1] Madde eski Kanun'un 399. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Görev süresi	Vasinin atandığı süre; kural olarak iki yıldır.
Süre uzatımı	Vesayet makamının vasinin görev süresini her defasında ikişer yıl uzatması.
Vasilikten kaçınma	Vasinin görevi kabul etmeme veya sürdürmeme hakkı; dört yıl dolunca da kullanılabilir.
Vesayet makamı	Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

Madde 456-Yürürlükteki Kanunun 399 uncu maddesini karşılamaktadır. İsviçre Medenî Kanununun bu maddeyi karşılayan 415 inci maddesinde vasilik görevinin iki yıl devam

1 Yargıtay 8. HD, 17.05.2021, E. 2021/949, K. 2021/4033.

> ettiği, bu sürenin dolması hâlinde yeniden iki yıl için atanabileceği öngörülmüştür. Yürürlükteki 399 uncu madde ise vasinin dört yıl için atanmasını öngörmüş, vasinin yeniden atanmasına ve yeniden atanmaya ilişkin süreye yer vermemiştir. Vasilik görevinin önemi ve nezaketi göz önüne alınırsa bugünkü yaşam koşulları bakımından bu dört yıllık süre uzundur. Vasinin, vesayet makamı tarafından azledilmesi ve görevden uzaklaştırılması oldukça uzun, güç ve merasime bağlı bir iştir. Bu sebeple İsviçre Medenî Kanununun 415 inci maddesi esas alınmak suretiyle göreve atamanın iki yıl için olması, bu sürenin sonunda yeniden her defasında iki yıl için görev süresinin uzatılması öngörülmüş, ancak dört yılın bitiminde vasinin görevden çekilmesi hükmüne yer verilmiştir. Bu sayede, vesayet makamı, vasinin işlerinden memnun olmazsa iki yıllık süresi bitince bu süreyi uzatmamak yetkisine sahip olacak, bu ise vasilere görevlerini gereği gibi yapmaları için bir tür yaptırım teşkil edecektir. Vesayet makamı vasinin işlerinden memnun kalırsa, görev süresini iki yılda bir aynı süreyle uzatabilecektir. Ancak dört yıldan sonra görev süresinin uzatılması vasinin isteğine bağlıdır. Bu nedenle son fıkrada vasiye, dört yılın bitiminde görevden çekilebilme hakkı tanınmıştır. Maddenin üçüncü fıkrası yürürlükteki 399 uncu maddenin ikinci cümlesiyle aynıdır.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 150*

Tasarının 456. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 471).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 399. maddeydi; madde "Vasilik müddeti" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vesayet, kaideten dört sene için tevcih olunur. Dört senenin hitamında vasi, vesayetten itizar edebilir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 399 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 399	4721 sayılı Kanun m. 456
Süre	Kural olarak dört yıl	Kural olarak iki yıl
Uzatma	Düzenleme yoktu	Vesayet makamı her defasında ikişer yıl uzatabilir
Kaçınma	Dört yılın sonunda vasi vesayetten kaçınabilir	Dört yıl dolunca vasi kaçınma hakkını kullanabilir

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 456. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Atama süresi	Kural olarak iki yıl	TMK m. 456/1
Uzatma	Vesayet makamı her defasında ikişer yıl uzatabilir	TMK m. 456/2
Kaçınma	Dört yıl dolunca vasi kaçınma hakkını kullanabilir	TMK m. 456/3
Uzatılmazsa	Vasilik görevi sürenin dolmasıyla sona erer	TMK m. 480
Göreve devam	Görevi sona eren vasi, yenisi başlayıncaya kadar zorunlu işleri yapar	TMK m. 482
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 399	Gerekçe, s. 150

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un 1
399. maddesini
karşılar. Gerekçe, eski Kanun'un vasinin **dört yıl** için atanmasını öngördüğünü ve yeniden atanmaya yer vermediğini, vasilik görevinin önemi ve nezaketi karşısında bu sürenin bugünkü yaşam koşulları bakımından uzun olduğunu ve vasinin görevden uzaklaştırılmasının uzun, güç ve merasime bağlı bir iş olduğunu belirtir. Bu nedenle İsviçre Medeni Kanunu'nun 415. maddesi esas alınarak atamanın **iki yıl** için yapılması ve sürenin **her defasında iki yıl** uzatılabilmesi öngörülmüş; vesayet makamının, vasinin işlerinden memnun olmazsa süreyi uzatmama yetkisinin vasiler için **bir tür yaptırım** oluşturacağı belirtilmiştir. Dört yıldan sonra görev süresinin uzatılması vasinin isteğine bağlı olduğundan vasiye **dört yılın bitiminde görevden çekilebilme hakkı** tanınmıştır (S. Sayısı 723, s. 150). Tasarının 456. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 471).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, iki yıllık sürenin **vasinin görev süresi** olmasıdır; kısıtlılık bu süreye bağlı değildir ve süreli kısıtlama kararı verilemez.[2] İkinci nokta, vasinin görevinin, kesin hesap onaylanıp vesayet makamı vasinin görevinin sona erdiğine karar verinceye kadar devam etmesidir; görev süresi uzatılmış vasinin görevi kısıtlının ölümüyle kendiliğinden sona ermemiştir.[3] Üçüncü nokta, süre uzatımına ilişkin kararlara karşı **temyiz değil denetim makamına itiraz** yolunun açık olmasıdır (TMK m. 488).

2 Yargıtay 8. HD, 17.05.2021, E. 2021/949, K. 2021/4033.
3 Yargıtay 8. HD, 24.09.2018, E. 2018/10247, K. 2018/16097.

II. İki Yıllık Görev Süresi ve Uzatma

- **Kural:** Vasi iki yıl için atanır.
- **Uzatma:** Vesayet makamı süreyi her defasında ikişer yıl uzatabilir.
- **Uzatılmazsa:** Vasilik görevi sürenin dolmasıyla sona erer.

2 Birinci fıkraya göre vasi kural olarak iki yıl için atanır; ikinci fıkraya göre vesayet makamı bu süreyi her defasında ikişer yıl uzatabilir. Vasilik görevi, uzatılmadığı takdirde sürenin dolmasıyla sona erer (TMK m. 480); görevi sona eren vasi, yenisi göreve başlayıncaya kadar zorunlu işleri yapmakla yükümlüdür (TMK m. 482). Eski Kanun ise vesayetin kural olarak dört yıl için verileceğini öngörüyordu (743 s. K. m. 399).

3 Gerekçe, iki yıllık süre ve uzatma imkânının vesayet makamına denetim aracı sağladığını açıklar: vesayet makamı vasinin işlerinden memnun olmazsa iki yıllık süre bitince süreyi uzatmayabilir, memnun kalırsa görev süresini iki yılda bir aynı süreyle uzatabilir (S. Sayısı 723, s. 150).

III. Görev Süresi ile Kısıtlılık Arasındaki Fark

- **456. madde:**

  Vasinin görev süresini düzenler.
- **Kısıtlılık:** Görev süresine bağlı değildir; vesayetin kaldırılması ayrı bir karardır.
- **Görev sona ererse:** Yeni vasi atanır.

4 Yargıtay, 456. maddenin vasinin görev süresiyle ilgili olduğunu, Kanun'da vesayetin uzatılmasına ilişkin bir hüküm bulunmadığını, vesayetin kaldırılması ile vasinin görevinin sona ermesinin farklı kavramlar olduğunu ve vasinin görevinin sona ermesinin kısıtlanmayı ortadan kaldırmayıp yeni vasi atanmasını gerektirdiğini belirtmiş; kısıtlılığı devam eden kişi hakkında ek kararla bir yıl süreli kısıtlama kararı verilmesini bozmuştur.[4] Hükümlülük dışındaki sebeplerle kısıtlananlar üzerindeki vesayet, yetkili vesayet makamının kararıyla sona erer (TMK m. 472).

5 Vasinin görevi, son rapor ve kesin hesap onaylandıktan ve malvarlığı teslim edildikten sonra vesayet makamının görevinin sona erdiğine karar vermesiyle biter (TMK m. 491). Yargıtay, görev süresi iki yıl uzatılmış ve kısıtlı bu süre içinde ölmüş olduğundan, vasinin görevinin kısıtlının ölümüyle kendiliğinden değil kesin hesabın kabulüyle ve vesayet makamının kararıyla sona ereceğini belirterek, vasinin görevinin daha önce sona erdiği kabulüne dayanan hükmü bozmuştur.[5]

4 Yargıtay 8. HD, 17.05.2021, E. 2021/949, K. 2021/4033.
5 Yargıtay 8. HD, 24.09.2018, E. 2018/10247, K. 2018/16097.

IV. Dört Yıl Dolunca Kaçınma Hakkı

- **Kural:** Dört yıl dolunca vasi kaçınma hakkını kullanabilir.
- **Gerekçe:** Dört yıldan sonra görev süresinin uzatılması vasinin isteğine bağlıdır.
- **Diğer kaçınma sebepleri:** Kanun'da ayrıca sayılmıştır.

Üçüncü fıkraya göre dört yıl dolunca vasi vasilikten kaçınma hakkını kullanabilir. 6
Gerekçe, dört yıldan sonra görev süresinin uzatılmasının vasinin isteğine bağlı olduğunu, bu nedenle son fıkrada vasiye dört yılın bitiminde görevden çekilebilme hakkı tanındığını ve fıkranın eski Kanun'un 399. maddesinin ikinci cümlesiyle aynı olduğunu belirtir (S. Sayısı 723, s. 150). Vasilikten kaçınma sebepleri ayrıca düzenlenmiştir (TMK m. 417); vasi, bir kaçınma sebebi ortaya çıktığı takdirde sürenin bitiminden önce görevden alınmasını isteyebilir, ancak önemli sebeplerin varlığı hâlinde görevine devam etmek zorundadır (TMK m. 481).

V. Süre Uzatımında Yetkili ve Görevli Mahkeme

- **Görev:** Sulh hukuk mahkemesi (vesayet makamı).
- **Yetki:** Kısıtlının yerleşim yerindeki vesayet makamı; izinsiz yerleşim yeri değişikliği yetkiyi değiştirmez.

Vesayet işlerinde yetki, küçüğün veya kısıtlının yerleşim yerindeki vesayet dairelerine aittir (TMK m. 411); vesayet makamının izni olmadıkça vesayet altındaki kişi yerleşim yerini değiştiremez (TMK m. 412). Yargıtay, kısıtlının başka bir yerdeki kurumda kalmasına karşın yerleşim yeri değişikliğine izin verilmediğinden vasilik süresinin uzatılması istemi hakkında kısıtlama kararını veren sulh hukuk mahkemesinin yetkili olduğunu belirlemiştir.[6] Aynı kişi hakkında iki ayrı kısıtlama kararı bulunduğu bir dosyada da ilk kısıtlama kararını veren vesayet makamı esas alınarak araştırma yapılması gerektiği belirtilmiştir.[7] 7

Vasilik görevinin uzatılması istemi vesayet hukukuna ilişkin olduğundan sulh hukuk mahkemesinde görülür.[8] 8

VI. Süre Uzatımına İlişkin Kararlara İtiraz

- **Kanun yolu:** Tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz.
- **Kesinlik:** Denetim makamı itirazı kesin olarak karara bağlar.

Vesayet makamının kararlarına karşı ilgililer tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir; denetim makamı gerektiğinde duruşma da yaparak itirazı kesin karara bağlar (TMK m. 488). Yargıtay, vasinin görev 9

6 Yargıtay 20. HD, 26.09.2019, E. 2019/4550, K. 2019/5243.
7 Yargıtay 8. HD, 23.01.2018, E. 2017/7334, K. 2018/1170.
8 Yargıtay 20. HD, 21.02.2008, E. 2008/1337, K. 2008/2678.

süresinin uzatılmasının vesayetin yönetim ve yürütülmesiyle ilgili olduğunu ve bu nitelikteki kararlara karşı denetim makamına itiraz yolunun açık olduğunu belirtmiştir.[9] Süre uzatımı istemiyle birlikte vasinin değiştirilmesine karar verilen bir dosyada, denetim makamının itiraz üzerine verdiği kararın temyiz edilemeyeceği belirtilmiştir.[10]

UYGULAMA NOTU

Vasi, görev süresinin bitimini takip etmeli ve süre dolmadan vesayet makamından uzatma istemelidir (TMK m. 456). **Dört yıl dolmuşsa ve vasi görevi sürdürmek istemiyorsa**, vasilikten kaçınma hakkını kullanabilir; ancak yeni vasi göreve başlayıncaya kadar zorunlu işleri yapmaya devam etmelidir (TMK m. 482). **Süre uzatımı veya vasinin değiştirilmesi kararına katılmayan ilgili**, kararın tebliğinden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir (TMK m. 488).

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
17.05.2021 · E. 2021/949 · K. 2021/4033

Vasinin görev süresi ile kısıtlılık ayrı kavramlardır; 456. madde vasinin görev süresine ilişkindir ve süreli kısıtlama kararı verilemez

Sulh hukuk mahkemesince kısıtlanan bir kişi vesayetin kaldırılmasını istemiştir. Mahkeme, alınan rapor doğrultusunda kişinin bir yıl süreyle kısıtlanmasına ve vasinin görev süresinin uzatılmasına ek kararla hükmetmiştir; ek karar kısıtlı ve vasi tarafından temyiz edilmiştir.

> *Türk Medeni Kanunu'nda vesayetin uzatılmasına ilişkin hüküm bulunmadığı gibi, Kanun'un 456. maddesinde yer alan "Vasi, kural olarak iki yıl için atanır. Vesayet makamı, bu süreyi her defasında ikişer yıl uzatabilir." düzenlemesi vasinin görev süresi ile ilgilidir. Vesayetin kaldırılması ile vasinin görevinin sona ermesi farklı kavramlar olup, vasinin görevinin sona ermesi kısıtlanmayı ortadan kaldırmaz, ancak yeni vasi atanmasını gerektirir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 456. maddenin konusunu açıkça belirler. Daire, maddenin vasinin görev süresine ilişkin olduğunu, Kanun'da vesayetin uzatılmasına ilişkin bir hüküm bulunmadığını ve vesayetin kaldırılması ile vasinin görevinin sona ermesinin farklı kavramlar olduğunu belirtmiştir. Kısıtlılığı devam eden kişi hakkında ek kararla bir yıl süreli kısıtlama kararı verilmesi mükerrer ve yasaya aykırı bulunarak bozulmuştur. Vasinin görev süresinin uzatılmasına yönelik itirazların ise denetim makamınca incelenmesi için dosya mahkemesine iade edilmiştir (TMK m. 488).

9 Yargıtay 8. HD, 17.05.2021, E. 2021/949, K. 2021/4033.
10 Yargıtay 18. HD, 15.02.2016, E. 2015/6718, K. 2016/2486.

2 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
24.09.2018 · E. 2018/10247 · K. 2018/16097

Görev süresi uzatılmış vasinin görevi kısıtlının ölümüyle kendiliğinden değil, kesin hesabın kabulüyle ve vesayet makamının kararıyla sona erer

Kısıtlının ölümünden sonra mirasçılarından biri, vasinin görevini gereği gibi yapmadığını, bazı harcamaların usulsüz olduğunu ve kesin hesabı süresinde sunmadığını ileri sürerek vasiden alacak istemiştir. Vasinin görev süresi iki yıl uzatılmış ve kısıtlı bu süre içinde ölmüştü; vesayet makamı vasinin sunduğu kesin hesabı reddetmişti. Mahkeme, vasinin görevinin 456. madde uyarınca daha önce sona erdiğini ve davacının zararı bulunmadığını kabul ederek davayı reddetmiştir.

> *Somut olay yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda değerlendirildiğinde vasinin görev süresinin 23.10.2008 tarihinde 2 yıl süre ile uzatıldığı yani kısıtlının 24.05.2010 olan ölüm tarihi itibari ile vasilik görevinin devam ettiği, kısıtlının ölümü ile vasiliğin kendiliğinden değil, kesin hesabın kabulü ile vesayet makamının kararı ile son bulacağı ve 14.03.2014 tarihli vesayet makamı kararı ile de kesin hesap reddedilmiş olduğu hususları da birlikte değerlendirildiğinde, mahkemenin kabulünün aksine vesayet görevinin 27.03.2008 tarihinde sona ermeyip devam ettiği anlaşıldığından vesayet dosyası getirtilerek, vasinin sunduğu hesap raporu ile davacının dava dilekçesinde ileri sürdüğü iddialar karşılaştırmalı olarak incelenmeli ve bu konuda hesap uzmanı bir bilirkişiden rapor alınarak sonucuna göre karar verilmesi gerekirken yanılgılı değerlendirme sonucu eksik inceleme ve yetersiz araştırma sonucu karar verilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 456. maddedeki görev süresinin vasiliğin sona ermesine ilişkin hükümlerle birlikte uygulanması gerektiğini gösterir. Görevi sona eren vasi son raporu ve kesin hesabı vesayet makamına verir (TMK m. 489); vasinin görevi, son rapor ve kesin hesap onaylandıktan ve malvarlığı teslim edildikten sonra vesayet makamınca sona erdiğine karar verilmesiyle biter (TMK m. 491). Daire, vasinin görev süresinin uzatıldığını ve kısıtlının ölümüyle vasiliğin kendiliğinden sona ermediğini belirterek, hesap uzmanı bilirkişiden rapor alınması için hükmü bozmuştur (TMK m. 467).

3 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
23.01.2018 · E. 2017/7334 · K. 2018/1170

Vasilik süresinin uzatılması istemine, kısıtlama kararını veren ve izin olmadıkça yerleşim yeri değişmeyen kısıtlının vesayet makamı bakar

Vasi vekili, vasilik süresinin uzatılmasını istemiştir. Mahkeme, aynı kişi hakkında başka bir sulh hukuk mahkemesince daha önce kısıtlama kararı verilip başka bir vasi atandığını belirleyerek süre uzatımı istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermiştir; karar vasi vekilince temyiz edilmiştir.

> *Vasi atanması davası sırasında yetkili mahkeme kısıtlının yerleşim yeri mahkemesi ise de, vasi atandıktan sonra kısıtlının yerleşim yeri kısıtlama kararı veren vesayet makamının bulunduğu yerdir ve vesayet makamının izni olmadıkça*

kısıtlının yerleşim yeri değiştirilemez. Somut olay incelendiğinde, ... hakkında ilk olarak ... Sulh Hukuk Mahkemesi 2011/738 esas 2012/115 karar sayılı kararı ile 26.01.2012 tarihinde kısıtlama kararı verildiği anlaşılmaktadır. Bu itibarla; yukarıda açıklanan kanun maddeleri gereği vesayet makamının ... Sulh Hukuk Mahkemesi, kısıtlının yerleşim yerinin vesayet makamının bulunduğu ... olduğu, vesayet makamının izni olmadıkça kısıtlının ikametinin değiştirilemeyeceği dikkate alınarak; Mahkemece bu hususta araştırma yapılmaksızın işin esası incelenerek karar verilmiş olması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

DEĞERLENDİRME Karar, süre uzatımı isteminde yetkili vesayet makamının nasıl belirleneceğini gösterir. Vesayet işlerinde yetki kısıtlının yerleşim yerindeki vesayet dairelerine aittir (TMK m. 411); vesayet altındaki kişilerin yerleşim yeri bağlı oldukları vesayet makamının bulunduğu yerdir (TMK m. 21) ve vesayet makamının izni olmadıkça değiştirilemez (TMK m. 412). Daire, ilk kısıtlama kararını veren mahkemenin vesayet makamı olduğunu gözeterek bu yönde araştırma yapılmaksızın karar verilmesini bozma nedeni saymıştır.

4 **YARGITAY 20. HUKUK DAİRESİ**
26.09.2019 · E. 2019/4550 · K. 2019/5243

Kısıtlı başka bir yerdeki kurumda kalıyor olsa da yerleşim yeri değişikliğine izin verilmediyse vasilik süresinin uzatılması istemine ilk vesayet makamı bakar

Vasi, vasilik süresinin uzatılmasını istemiştir. Kısıtlama kararını veren sulh hukuk mahkemesi, kısıtlının başka bir ildeki bir kurumda kaldığı gerekçesiyle yetkisizlik kararı vermiştir; dosyanın gönderildiği sulh hukuk mahkemesi de yerleşim yeri değişikliğine izin verilmediği gerekçesiyle yetkisizlik kararı verdi ve yargı yerinin belirlenmesi için dosya gönderilmiştir.

> *Dosyanın incelenmesinden, kısıtlının yerleşim yeri değişikliğine izin verilmesine ilişkin vesayet makamı olan .... 1. Sulh Hukuk Mahkemesince TMK m.412/1'e göre verilmiş bir izin kararı olmadığından vasinin talebi ile ilgili karar vermekte .... 1. Sulh Hukuk Mahkemesi yetkilidir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 456. madde uyarınca yapılan süre uzatımı istemlerinde yetkinin yerleşim yeri kuralına bağlı olduğunu gösterir. Vesayet makamının izni olmadıkça vesayet altındaki kişi yerleşim yerini değiştiremez; yerleşim yerinin değişmesi hâlinde yetki yeni vesayet dairelerine geçer (TMK m. 412). Kısıtlının yerleşim yeri değişikliğine ilişkin bir izin kararı bulunmadığından Daire, vasinin talebi hakkında karar vermekte kısıtlama kararını veren sulh hukuk mahkemesinin yetkili olduğunu belirlemiştir.

5 **YARGITAY 20. HUKUK DAİRESİ**
21.02.2008 · E. 2008/1337 · K. 2008/2678

Vasilik görevinin uzatılması vesayet hukukuna ilişkin bir iştir ve sulh hukuk mahkemesinde görülür

Ergin bir çocuk hakkında aile mahkemesince kısıtlama kararı verilerek babası vasi olarak atanmıştı. Daha sonra vasilik görevinin uzatılması istendi. Aile mahkemesi ve sulh hukuk mahkemesi ayrı ayrı görevsizlik kararı verdi ve yargı yerinin belirlenmesi için dosya gönderilmiştir.

> *Uyuşmazlık, vesayet hukukuna ilişkin olup, T.M.Y.'nın 2. kitabının 3. kısmında yer alması nedeniyle davanın sulh hukuk mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 456. madde uyarınca yapılan süre uzatımı istemlerinde görevli mahkemeyi gösterir. Vesayet makamı sulh hukuk mahkemesidir (TMK m. 397). Daire, vasilik görevinin uzatılması isteminin Kanun'un ikinci kitabının üçüncü kısmında düzenlenen vesayet hukukuna ilişkin olduğunu belirterek sulh hukuk mahkemesini yargı yeri olarak belirlemiştir.

6 **YARGITAY 18. HUKUK DAİRESİ**
15.02.2016 · E. 2015/6718 · K. 2016/2486

Süre uzatımı sırasında vasinin değiştirilmesine ilişkin vesayet makamı kararına itiraz denetim makamınca kesin olarak karara bağlanır; bu karar temyiz edilemez

Vasi, vasilik süresinin uzatılmasını istemiştir; kısıtlının kardeşi ve kısıtlının kaldığı kurumun bir görevlisi ise vasinin görevine son verilerek kendilerinin vasi atanmasını istemiştir. Vesayet makamı vasinin görevine son vererek kısıtlının kardeşini vasi atamıştır. Görevine son verilen vasinin itirazı denetim makamınca reddedilmiştir; karar eski vasi tarafından temyiz edilmiştir.

> *Türk Medeni Kanunu'nun 422. maddesi gereğince vasinin sıfatına karşı yapılan itirazları veya vasinin ileri sürdüğü kaçınma sebeplerini (özürleri) inceleme görevi öncelikle vesayet makamı sulh mahkemesine, onun kabul etmemesi halinde denetim makamı asliye mahkemesine aittir. Denetim makamı ... Asliye Hukuk Mahkemesi'nce itirazın reddedildiği ve bu konuda denetim makamının verdiği kararın Türk Medeni Kanunu'nun 488. maddesi uyarınca ilgililerin vesayet makamının vesayetin idaresiyle ilgili olarak aldığı kararlara karşı tebliğinden itibaren on gün içinde itiraz edebileceği, denetim makamının gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazı kesin olarak karara bağlayacağı, bu bakımdan vesayet makamının vesayetin idaresiyle ilgili olarak aldığı kararların temyizi kabil kararlardan olmadığı anlaşıldığından istem konusunda denetim makamınca bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine İADESİNE...*

DEĞERLENDİRME Karar, 456. madde uyarınca görev süresinin dolması üzerine verilen kararların kanun yolunu gösterir. Vesayet makamının vesayetin yönetimiyle ilgili kararlarına karşı ilgililer tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına

itiraz edebilir ve denetim makamı itirazı kesin karara bağlar (TMK m. 488). Daire, vesayet makamının bu nitelikteki kararlarının temyizi kabil kararlardan olmadığını belirterek, istem konusunda denetim makamınca karar verilmek üzere dosyayı mahkemesine iade etmiştir (TMK m. 422).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 480:** Sürenin dolması.
- **TMK m. 481:** Engelin veya kaçınma sebebinin ortaya çıkması.
- **TMK m. 482:** Göreve devam zorunluluğu.
- **TMK m. 417:** Vasilikten kaçınma sebepleri.
- **TMK m. 491:** Vasinin görevine son verilmesi.
- **TMK m. 411:** Vesayet işlerinde yetki.
- **TMK m. 488:** Vesayet makamı kararlarına itiraz.

MADDE

457 E. Vasinin ücreti

KANUN METNİ

Vasi, vesayet altındaki kişinin malvarlığından, olanak bulunmadığı takdirde Hazineden karşılanmak üzere kendisine bir ücret verilmesini isteyebilir. Ödenecek ücret, yönetimin gerektirdiği emek ve yönetilen malvarlığının geliri göz önünde tutulmak suretiyle her hesap dönemi için vesayet makamı tarafından belirlenir.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 457, vasinin ücret hakkını düzenler. Vasi, kendisine bir ücret verilmesini **isteyebilir**. Ücret, **vesayet altındaki kişinin malvarlığından**, bu **olanak bulunmadığı takdirde Hazineden** karşılanır. Ödenecek ücreti **yönetimin gerektirdiği emek** ve **yönetilen malvarlığının geliri** göz önünde tutularak **her hesap dönemi için vesayet makamı** belirler. Hazineden karşılama imkânı 4721 sayılı Kanun'la getirilmiştir; gerekçe, malvarlığı olmayan kişiye vasi bulmanın ve ücret ödenmeyen vasinin işleri gereği gibi yürütmesinin güçlüğünü gidermek amacını açıklar. Yargıtay, her hesap dönemi için vasilik ücretini belirleme ve geçmiş dönemler için ücret verilip verilmeyeceğini takdir etme yetkisinin vesayet makamına ait olduğunu belirtmiştir.[1] Madde eski Kanun'un 400. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Vasilik ücreti	Vasinin görevi karşılığında vesayet makamınca belirlenen ücret.
Hesap dönemi	Vasinin hesap verdiği dönem; hesap her hâlde yılda bir defa verilir (TMK m. 454).
Hazine	Vesayet altındaki kişinin malvarlığından karşılama olanağı bulunmadığında ücreti karşılayan Devlet malvarlığı.
Vesayet makamı	Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).

1 Yargıtay 18. HD, 19.04.2016, E. 2016/1399, K. 2016/6204.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 457-Yürürlükteki Kanunun 400 üncü maddesini karşılamaktadır. Ancak yürürlükteki metinden farklı olarak maddeye, vasinin ücretinin vesayet altındaki kişinin malvarlığından karşılanmasının mümkün olmadığı hâllerde bu ücretin Hazine tarafından karşılanması hükmü eklenmiştir. Vesayet altındaki kişinin malvarlığı yok ise, bu kişiye vasi bulmak ya da vasi bulunsa bile, kendisine ücret ödenmediği için vasinin işleri gereği gibi ifa etmek mümkün olmamaktadır. Bu sakıncaları gidermek üzere bu durumda vasinin ücretinin Hazine tarafından karşılanması kabul edilmiştir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 150*

Tasarının 457. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 471).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 400. maddeydi; madde "Vasinin ücreti" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasinin, vesayet altındaki kimsenin malından ücret almağa hakkı vardır. Bu ücret, her bir hesap müddeti için vasinin sarf ettiği emeğe ve vesayeti altındaki kimsenin gelirine göre sulh mahkemesi tarafından takdir olunur.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 400 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 400	4721 sayılı Kanun m. 457
Hak	Vesayet altındaki kimsenin malından ücret alma hakkı	Ücret verilmesini isteyebilme
Kaynak	Vesayet altındaki kimsenin malı	Vesayet altındaki kişinin malvarlığı; olanak yoksa Hazine
Ölçüt	Vasinin harcadığı emek ve vesayet altındaki kimsenin geliri	Yönetimin gerektirdiği emek ve yönetilen malvarlığının geliri
Belirleyen	Her hesap dönemi için sulh mahkemesi	Her hesap dönemi için vesayet makamı

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 457. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Hak	Vasi kendisine ücret verilmesini isteyebilir	TMK m. 457
Kaynak	Vesayet altındaki kişinin malvarlığı; olanak yoksa Hazine	TMK m. 457
Ölçüt	Yönetimin gerektirdiği emek ve yönetilen malvarlığının geliri	TMK m. 457
Belirleyen	Her hesap dönemi için vesayet makamı	TMK m. 457
Kanun yolu	Vesayet makamı kararına karşı denetim makamına itiraz	TMK m. 488
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 400	Gerekçe, s. 150

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **400. maddesini** karşılar. Gerekçe, eski metinden farklı olarak vasinin ücretinin vesayet altındaki kişinin malvarlığından karşılanmasının mümkün olmadığı hâllerde **Hazine tarafından karşılanması** hükmünün eklendiğini; vesayet altındaki kişinin malvarlığı yoksa bu kişiye vasi bulmanın ya da vasi bulunsa bile ücret ödenmediği için vasinin işleri gereği gibi yürütmesinin mümkün olmadığını ve bu sakıncaları gidermek üzere bu düzenlemenin kabul edildiğini açıklar (S. Sayısı 723, s. 150). Tasarının 457. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 471). 1

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, ücretin **vasinin istemine** bağlı olmasıdır; madde "isteyebilir" ifadesini kullanır. İkinci nokta, ücreti belirleme yetkisinin **vesayet makamına** ait olmasıdır.[2] Üçüncü nokta, ücretin Hazineden karşılanmasına karar verilecekse **Hazinenin davaya dahil edilmesi** gerektiğidir.[3]

II. Ücret İsteme Hakkı

- **Hak:** Vasi kendisine bir ücret verilmesini isteyebilir.
- **Kaynak:** Vesayet altındaki kişinin malvarlığı.
- **İkincil kaynak:** Olanak bulunmadığı takdirde Hazine.

Maddenin ilk cümlesine göre vasi, vesayet altındaki kişinin malvarlığından, olanak bulunmadığı takdirde Hazineden karşılanmak üzere kendisine bir ücret verilmesini isteyebilir. Eski Kanun da vasinin vesayet altındaki kimsenin malından ücret 2

2 Yargıtay 18. HD, 19.04.2016, E. 2016/1399, K. 2016/6204.
3 Yargıtay 2. HD, 23.12.2008, E. 2008/13460, K. 2008/17681.

almaya hakkı olduğunu öngörüyordu; ancak Hazineden karşılamaya ilişkin bir hüküm içermiyordu (743 s. K. m. 400). Gerekçe, Hazineden karşılama imkânının, malvarlığı olmayan kişiye vasi bulmanın ve ücret ödenmeyen vasinin işleri gereği gibi yürütmesinin güçlüğü nedeniyle getirildiğini belirtir (S. Sayısı 723, s. 150).

3 Vasinin görevi kural olarak vesayet altındaki kişinin kişiliği ve malvarlığı ile ilgili menfaatlerini korumak ve onu temsil etmektir (TMK m. 403); ücret, bu görevin karşılığı olarak vesayet makamınca belirlenir.

III. Ücretin Belirlenmesi

- **Ölçütler:** Yönetimin gerektirdiği emek ve yönetilen malvarlığının geliri.
- **Dönem:** Her hesap dönemi için.
- **Belirleyen:** Vesayet makamı.

4 Maddenin ikinci cümlesine göre ödenecek ücret, yönetimin gerektirdiği emek ve yönetilen malvarlığının geliri göz önünde tutulmak suretiyle her hesap dönemi için vesayet makamı tarafından belirlenir. Vasi yönetimle ilgili hesap tutar ve hesabı vesayet makamının belirlediği tarihlerde ve her hâlde yılda bir defa onun incelemesine sunar (TMK m. 454). Eski Kanun da ücretin her bir hesap dönemi için vasinin harcadığı emeğe ve vesayet altındaki kimsenin gelirine göre sulh mahkemesince takdir edileceğini öngörüyordu (743 s. K. m. 400).

5 Yargıtay, her hesap dönemi için vasilik ücretini belirleme ve geçmiş dönemlere ilişkin ücret verilip verilmeyeceğini takdir etme yetkisinin vesayet makamına ait olduğunu, vesayet makamının sulh hukuk mahkemesi olduğunu belirterek asliye hukuk mahkemesinin görevli olduğundan söz eden görevsizlik kararını bozmuştur.[4]

IV. Hazinenin Sorumluluğu ve Davaya Katılması

- **Kural:** Malvarlığından karşılama olanağı yoksa ücret Hazineden karşılanır.
- **Usul:** Hazine sorumlu tutulacaksa davaya dahil edilir ve delilleri toplanır.

6 Yargıtay, mahkemenin 457. maddeye dayanarak vasinin ücretinden Hazineyi de sorumlu tuttuğu hâlde Hazinenin davaya dahil edilmediğini ve delillerinin toplanmadığını belirterek eksik hasımla verilen kararı bozmuştur.[5]

7 Devletin vesayetle ilgili sorumluluğu ayrıca düzenlenmiştir: Devlet, vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebebiyet verdikleri zararlardan doğrudan doğruya sorumlu olduğu gibi vasi, kayyım ve yasal danışmanlara tazmin ettirilemeyen zararlardan da sorumludur (TMK m. 468).

4 Yargıtay 18. HD, 19.04.2016, E. 2016/1399, K. 2016/6204.
5 Yargıtay 2. HD, 23.12.2008, E. 2008/13460, K. 2008/17681.

V. Ücret Kararlarına İtiraz

- **Nitelik:** Ücret istemi vesayetin yönetim ve yürütülmesiyle ilgilidir.
- **Kanun yolu:** Tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz.

Vesayet makamının kararlarına karşı ilgililer tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir; denetim makamı gerektiğinde duruşma da yaparak itirazı kesin karara bağlar (TMK m. 488). Yargıtay, vasinin vasilik görevi nedeniyle ücret isteminin vesayetin yönetim ve yürütülmesiyle ilgili olduğunu belirterek, ücret istemini reddeden vesayet makamı kararına karşı yapılan temyizi denetim makamına gönderilmek üzere iade etmiştir.[6] Kurum çalışanının vasi atandığı ve vasiye ücret takdirine yer olmadığına karar verilen bir dosyada da aynı yol izlenmiştir.[7] 8

UYGULAMA NOTU

Ücret isteyen vasi, istemi hesap dönemiyle birlikte vesayet makamına bildirmeli ve yönetimin gerektirdiği emeği ve yönettiği malvarlığının gelirini gösteren belgeleri sunmalıdır (TMK m. 457). **Vesayet altındaki kişinin malvarlığı ücreti karşılamaya yetmiyorsa**, ücretin Hazineden karşılanması istenmelidir; bu durumda Hazinenin de sürece katılması gerekir. **Ücret kararına katılmayan ilgili**, kararın tebliğinden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir (TMK m. 488).

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 18. HUKUK DAİRESİ**
19.04.2016 · E. 2016/1399 · K. 2016/6204

Her hesap dönemi için vasilik ücretini belirleme ve geçmiş dönemler için ücret verilip verilmeyeceğini takdir etme yetkisi vesayet makamına aittir

Vasilik ücretinin tahsili istendi. Sulh hukuk mahkemesi, asliye hukuk mahkemesinin görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verdi ve dosyanın doğrudan yargı yeri belirlenmesi için Yargıtay'a gönderilmesine hükmetmiştir; davacı vekilinin dilekçesi temyiz dilekçesi olarak kabul edilmiştir.

> *Bu hüküm gereğince; her hesap dönemi için vasilik ücretini belirleme ve geçmiş dönemlere ilişkin ücret verilip verilmeyeceğinin takdiri yetkisi vesayet makamına aittir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 457. maddedeki ücret takdirinin kimin görevinde olduğunu gösterir. Daire, vasinin vesayet altındaki kişinin malvarlığından, olanak bulunmadığı takdirde Hazineden karşılanmak üzere kendisine bir ücret verilmesini

6 Yargıtay 18. HD, 31.05.2016, E. 2015/9705, K. 2016/8710.
7 Yargıtay 8. HD, 16.01.2018, E. 2017/8326, K. 2018/486.

isteyebileceğini ve ücretin her hesap dönemi için vesayet makamınca belirleneceğini hatırlatmıştır. Vesayet makamı sulh hukuk mahkemesi olduğundan (TMK m. 397) asliye hukuk mahkemesinin görevli olduğundan söz edilerek görevsizlik kararı verilmesi doğru bulunmamış; ayrıca yargı yeri belirlenmesi için görevsizlik kararının önce kesinleşmesi gerektiği belirtilerek hüküm bozulmuştur.

2 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
23.12.2008 · E. 2008/13460 · K. 2008/17681

Vasinin ücretinden Hazine de sorumlu tutulacaksa Hazine davaya dahil edilmeli ve delilleri toplanmalıdır

Bir vasinin ücret istemi üzerine sulh hukuk mahkemesi, 457. madde uyarınca Hazinenin de sorumlu olacağı şekilde karar vermiştir; ancak Hazine davaya dahil edilmemişti. Karar temyiz edildi ve temyiz incelemesi duruşmalı yapılmıştır.

> *Vasinin ücreti yönünden Türk Medeni Kanununun 457. maddesinde hazineye de sorumluluk getirilmiş ve mahkemece bu hüküm uyarınca karar verilmiş olmasına rağmen hazine davaya dahil edilmeden, gösterdiği takdirde onun da delilleri toplanmadan, eksik hasımla verilen karar usul ve yasaya aykırı görüldüğünden hükmün bozulması gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 457. maddedeki Hazine sorumluluğunun usule ilişkin sonucunu gösterir. Madde, vasinin ücretinin vesayet altındaki kişinin malvarlığından, olanak bulunmadığı takdirde Hazineden karşılanmasını öngörür. Daire, mahkemenin bu hükme dayanarak Hazineyi sorumlu tuttuğu hâlde Hazinenin davaya dahil edilmediğini ve delillerinin toplanmadığını belirterek eksik hasımla verilen kararı bozmuştur.

3 **YARGITAY 18. HUKUK DAİRESİ**
31.05.2016 · E. 2015/9705 · K. 2016/8710

Vasinin ücret istemi vesayetin yönetim ve yürütülmesiyle ilgilidir; bu konudaki vesayet makamı kararına karşı denetim makamına itiraz edilir

Sulh hukuk mahkemesince vasi atanan bir kişi, vasilik görevi nedeniyle kendisine ücret verilmesini istemiştir. Mahkeme istemi reddetmiştir; karar vasi tarafından temyiz edilmiştir.

> *...vasilik görevi nedeniyle ücret istemine ilişkin olup, vesayetin yönetim ve yürütülmesiyle ilgilidir. Vesayet makamının bu nitelikteki kararlarına karşı Türk Medeni Kanununun 488. maddesi uyarınca ilgililer tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilirler. Denetim makamı gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazı kesin olarak karara bağlar. Aynı Kanunun 397.maddesinde de denetim makamı görevinin asliye hukuk mahkemesine ait olduğu hükme bağlanmıştır. Açıklanan bu hukuki düzenlemelere göre; davacının temyiz dilekçesinin denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesine gönderilmesi ve denetim makamınca bu konuda kesin bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine İADESİNE...*

DEĞERLENDİRME Karar, 457. madde uyarınca verilen ücret kararlarının kanun yolunu gösterir. Daire, vasinin vasilik görevi nedeniyle ücret isteminin vesayetin yönetim ve yürütülmesiyle ilgili olduğunu, vesayet makamının bu nitelikteki kararlarına karşı ilgililerin tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebileceğini ve denetim makamının asliye hukuk mahkemesi olduğunu belirtmiştir (TMK m. 488). Temyiz dilekçesinin denetim makamına gönderilmesi için dosya mahkemesine iade edilmiştir.

4 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
16.01.2018 · E. 2017/8326 · K. 2018/486

Kurum çalışanı olan vasi için ücret takdirine yer olmadığına ilişkin karara karşı da temyiz değil denetim makamına itiraz yolu açıktır

Bir kişinin kısıtlanarak bir kurum çalışanının vasi olarak atanması ve atanacak vasi lehine vasilik ücretine hükmedilmesi istendi. Sulh hukuk mahkemesi vasi atanmasına karar verdi, vasiye ücret takdirine yer olmadığına hükmetmiştir; karar vasilik ücreti yönünden temyiz edilmiştir.

> *Vasi atanan kişinin vasilik görevi nedeniyle ücret istemi vesayetin yönetim ve yürütülmesiyle ilgilidir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 457. madde uyarınca ücret istemine ilişkin kararların vesayet dairelerinin denetim düzeni içinde kaldığını gösterir. Daire, Kanun'un kamu vesayetinde vasiler ile vesayet makamı ve denetim makamı arasında bir hiyerarşi kurduğunu, vesayet makamının vasinin eylem ve işlemlerine, denetim makamının da vesayet makamının kararlarına karşı şikâyet ve itiraz mercii olduğunu belirtmiştir (TMK m. 461; TMK m. 488). Temyiz dilekçesinin kesin bir karar verilmek üzere denetim makamına gönderilmesi için dosya mahkemesine iade edilmiştir.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 454:** Yönetim ve hesap tutma yükümlülüğü.
- **TMK m. 456:** Vasilik görevinin süresi.
- **TMK m. 403:** Vasi ve kayyım.
- **TMK m. 468:** Devletin sorumluluğu.
- **TMK m. 488:** Vesayet makamı kararlarına itiraz.
- **TMK m. 397:** Kamu vesayeti.

KAYYIMIN GÖREVLERİ

İkinci Ayırım · m. 458–460

Kayyımın Görevleri başlıklı ayırım, Türk Medeni Kanunu'nun 458–460. maddelerini kapsamaktadır. Bu ciltte yer alan maddeler ve özleri aşağıda gösterilmiştir.

Madde	Kenar başlığı	Özü
m. 458	Kayyımın konumu	Kayyım atanan kişinin hukuki durumunu ve kayyımın görev koşullarını düzenler
m. 459	Belli bir iş	Belli bir iş için atanan kayyımın bağlılığını düzenler
m. 460	Malvarlığının yönetimi	Malvarlığının yönetimiyle görevlendirilen kayyımın yetkisini sınırlar

MADDE

458 A. Kayyımın konumu

KANUN METNİ

(1) Bir kimseye kayyım atanması onun fiil ehliyetini etkilemez. Yasal danışmanlığa ilişkin hükümler saklıdır.
(2) Kayyımın görev süresi ve ücreti vesayet makamı tarafından belirlenir.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 458, kayyım atanan kişinin hukuki durumunu ve kayyımın görev koşullarını düzenler. Bir kimseye kayyım atanması onun **fiil ehliyetini etkilemez**; ancak **yasal danışmanlığa ilişkin hükümler saklıdır**. Kayyımın **görev süresi** ve **ücreti** vesayet makamı tarafından belirlenir. Kayyım, belirli işleri görmek veya malvarlığını yönetmek için atanır (TMK m. 403). Yargıtay, kayyım atanmasında fiil ehliyetinin sınırlanmadığını, yasal danışmanlıkta ise fiil ehliyetinin Kanun'da sayılan konularda sınırlandığını belirterek bu iki kurumun birbirinin yerine kullanılamayacağını kabul etmiştir.[1] Madde eski Kanun'un 401. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Kayyım	Belirli işleri görmek veya malvarlığını yönetmek için atanan kişi (TMK m. 403).
Temsil kayyımı	Belirli bir işte ilgiliyi temsil etmek üzere atanan kayyım (TMK m. 426).
Yönetim kayyımı	Yönetimi kimseye ait olmayan mallar için atanan kayyım (TMK m. 427).
Yasal danışman	Kanun'da sayılan işlerde görüşü alınmak üzere atanan kişi; fiil ehliyeti bu işlerde sınırlanır (TMK m. 429).

YÜRÜTME

1 Yargıtay 18. HD, 10.10.2013, E. 2013/11137, K. 2013/13295.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 458- Yürürlükteki Kanunun 401 inci maddesini karşılamaktadır. Maddenin kenar başlığı İsviçre Medenî Kanununun 417 nci maddesine uygun olarak "Kayyımın konumu" şeklinde düzenlenmiştir. Madde İsviçre Medenî Kanununun 417 nci maddesine uygun olarak yeniden kaleme alınmış ve daha anlaşılır hâle getirilmiştir. İkinci fıkradaki "sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmıştır.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 150-151*

Tasarının 458. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 471).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 401. maddeydi; madde "Kayyımın vazifeleri" başlığı altında "Kayyımlığın mahiyeti" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Menfaatleri için kendilerine bir kayyım tayin edilen kimseler, kanuni müşavirin iştirakine dair olan hükümlere halel gelmemek üzere medeni haklarını kullanmak salahiyetini muhafaza eder. Kayyımlığın müddeti ve kayyıma verilecek ücret miktarı; sulh mahkemesince tayin olunur.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 401 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 401	4721 sayılı Kanun m. 458
Kenar başlık	Kayyımlığın mahiyeti	Kayyımın konumu
Fiil ehliyeti	Medeni hakları kullanma yetkisi korunur	Kayyım atanması fiil ehliyetini etkilemez
Saklı hüküm	Kanuni müşavirin katılımına ilişkin hükümler	Yasal danışmanlığa ilişkin hükümler
Süre ve ücret	Sulh mahkemesince belirlenir	Vesayet makamınca belirlenir

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 458. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Fiil ehliyeti	Kayyım atanması kişinin fiil ehliyetini etkilemez	TMK m. 458/1
Yasal danışmanlık	Yasal danışmanlığa ilişkin hükümler saklıdır	TMK m. 458/1, 429
Görev süresi	Vesayet makamınca belirlenir	TMK m. 458/2
Ücret	Vesayet makamınca belirlenir	TMK m. 458/2
Uygulanacak hükümler	Vasi hakkındaki hükümler, aksi belirtilmedikçe kayyım hakkında da uygulanır	TMK m. 403
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 401	Gerekçe, s. 150-151

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **401. maddesini** karşılar. Gerekçe, kenar başlığın İsviçre Medeni Kanunu'nun 417. maddesine uygun olarak **"Kayyımın konumu"** şeklinde düzenlendiğini, maddenin aynı maddeye uygun olarak **yeniden kaleme alınıp daha anlaşılır hâle getirildiğini** ve ikinci fıkradaki "sulh mahkemesi" yerine **"vesayet makamı"** deyiminin kullanıldığını açıklar (S. Sayısı 723, s. 150-151). Tasarının 458. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 471).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, kayyım atanan kişinin **fiil ehliyetini korumasıdır**; bu yönüyle kayyımlık kısıtlamadan farklıdır. İkinci nokta, **yasal danışmanlıkta** fiil ehliyetinin Kanun'da sayılan işlerde sınırlanmasıdır; bu nedenle raporlarda yasal danışman atanması gerektiği belirtilen bir kişiye yönetim kayyımı atanamaz.[2] Üçüncü nokta, fiil ehliyeti etkilenmese de kayyımın yönettiği malvarlığına ilişkin davalarda **kayyımın davaya katılmasının** gerekebilmesidir.[3]

II. Kayyım Atanması Fiil Ehliyetini Etkilemez

- **Kural:** Kayyım atanan kişi fiil ehliyetini korur.
- **Kayyımın işlevi:** Belirli işleri görmek veya malvarlığını yönetmek.
- **Saklı hüküm:** Yasal danışmanlığa ilişkin hükümler.

YÜRÜTME

2 Yargıtay 18. HD, 10.10.2013, E. 2013/11137, K. 2013/13295.
3 Yargıtay 14. HD, 08.11.2010, E. 2010/10412, K. 2010/12298.

Birinci fıkraya göre bir kimseye kayyım atanması onun fiil ehliyetini etkilemez; yasal danışmanlığa ilişkin hükümler saklıdır. Kayyım belirli işleri görmek veya malvarlığını yönetmek için atanır; Kanun'un vasi hakkındaki hükümleri, aksi belirtilmiş olmadıkça kayyım hakkında da uygulanır (TMK m. 403). Eski Kanun da menfaatleri için kendilerine kayyım atanan kimselerin, kanuni müşavirin katılımına ilişkin hükümler saklı kalmak üzere medeni haklarını kullanma yetkisini koruyacaklarını öngörüyordu (743 s. K. m. 401). 2

Kanun kayyımlığın başlıca türlerini ayrıca düzenler: temsil kayyımı, örneğin ergin bir kişinin ivedi bir işini kendisinin göremediği veya bir işte yasal temsilcinin menfaati ile küçüğün veya kısıtlının menfaatinin çatıştığı hâllerde atanır (TMK m. 426); yönetim kayyımı, yönetimi kimseye ait olmayan mallar için atanır (TMK m. 427); isteğe bağlı kısıtlama sebeplerinden biri varsa ergin bir kişiye kendi isteği üzerine de kayyım atanabilir (TMK m. 428). Kesinleşmiş hapis cezasının infazı amacıyla ceza infaz kurumunda bulunan ergin bir kişi, isteği üzerine kısıtlanır veya kendisine kayyım atanır (TMK m. 407). 3

III. Yasal Danışmanlıkla Farkı

- **Kayyımlık:** Fiil ehliyeti sınırlanmaz.
- **Yasal danışmanlık:** Fiil ehliyeti Kanun'da sayılan işlerde sınırlanır.

Kısıtlanması için yeterli sebep bulunmamakla beraber korunması bakımından fiil ehliyetinin sınırlanması gerekli görülen ergin bir kişiye, Kanun'da sayılan işlerde görüşü alınmak üzere yasal danışman atanır (TMK m. 429). Yargıtay, temsil kayyımlığı, yönetim kayyımlığı ve yasal danışmanlığın hukuki sonuçlarının farklı olduğunu, kayyım atanmasında 458. madde uyarınca fiil ehliyetinin sınırlanmadığını, yasal danışmanlıkta ise fiil ehliyetinin Kanun'da sınırlı olarak sayılan belirli konularda kısıtlandığını belirterek, raporlarda yasal danışman atanması gerektiği belirtilen kişiye yönetim kayyımı atanmasını bozma nedeni saymıştır.[4] 4

IV. Kayyımın Yönettiği Malvarlığına İlişkin Davalar

- **Kural:** Fiil ehliyeti etkilenmez.
- **Sınır:** Kayyım şerhi bulunan malvarlığına ilişkin davada kayyımın temsilci olarak katılması gerekebilir.

Yargıtay, bir kişinin tapudaki payına sulh hukuk mahkemesi kararıyla kayyım atandığına ilişkin şerhin tapu kütüğüne dava açılmadan önce işlendiği bir tapu kaydı düzeltme davasında, kayyım atanmasının fiil ehliyetini etkilemediğini, ancak mülkiyetin el değiştirmesine yol açılmaması için kayyımın davada temsilci 5

4 Yargıtay 18. HD, 10.10.2013, E. 2013/11137, K. 2013/13295.

durumunu alması gerektiğini belirtmiştir.[5] Dava temsilciye yöneltilmeden ve temsilci dinlenmeden sonuçlandırıldığından hüküm bozulmuştur.

V. Kayyımın Görev Süresi ve Ücreti

- **Görev süresi:** Vesayet makamınca belirlenir.
- **Ücret:** Vesayet makamınca belirlenir.

6 İkinci fıkraya göre kayyımın görev süresi ve ücreti vesayet makamı tarafından belirlenir. Vasiler için Kanun iki yıllık bir görev süresi ve ücretin belirlenmesine ilişkin ölçütler öngörür (TMK m. 456; TMK m. 457); kayyım bakımından ise süre ve ücretin belirlenmesi doğrudan vesayet makamına bırakılmıştır. Gerekçe, ikinci fıkrada eski metindeki "sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı" deyiminin kullanıldığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 150-151). Temsil kayyımlığı kayyımın yapmakla görevlendirildiği işin bitirilmesiyle, yönetim kayyımlığı ise atanmasını gerektiren sebebin ortadan kalkması veya kayyımın görevden alınmasıyla sona erer (TMK m. 477).

UYGULAMA NOTU

Kendisine kayyım atanan kişi, fiil ehliyetinin kayyım atanmasıyla sınırlanmadığını göz önünde bulundurmalıdır (TMK m. 458). **Kayyım atanmış bir malvarlığına ilişkin dava açılacaksa**, kayyımın davaya katılması sağlanmalıdır. **Kayyım olarak atanan kişi**, görev süresi ve ücreti için vesayet makamının kararını esas almalıdır.

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY (KAPATILAN) 14. HUKUK DAİRESİ**
08.11.2010 · E. 2010/10412 · K. 2010/12298

Kayyım atanması kişinin fiil ehliyetini etkilemese de, tapu kaydına kayyım şerhi işlenmiş paya ilişkin davada kayyımın temsilci olarak davaya katılması zorunludur

Bir kişi, mirasbırakanı olduğunu ileri sürdüğü kişinin tapudaki isminin düzeltilmesini istemiştir. Tapu kütüğünün şerhler hanesinde, bu kişinin payına sulh hukuk mahkemesi kararıyla bir kamu görevlisinin kayyım olarak atandığı şerhi bulunuyordu. Mahkeme davayı kayyım davaya katılmadan kabul etmiştir; karar davalı vekilince temyiz edilmiştir.

> *"Türk Medeni Kanununun 458. maddesince bir kimseye kayyım atanması onun fiil ehliyetini etkilemez ise de, ortada olan ve dava açılmadan önce tapu kütü-*

5 Yargıtay 14. HD, 08.11.2010, E. 2010/10412, K. 2010/12298.

günün şerhler hanesine işlenen "kayyım şerhi" nedeniyle mülkiyet nakline neden olunmaması açısından kayyumun menfaat çekişmesi nedeniyle davada temsilci durumunu alması zorunludur. Hal böyle olunca; dava, HUMK.nun 73. maddesi hilafına temsilciye yöneltilmeksizin eksik taraf teşkiliyle temsilci dinlenmeden iddia ve savunmaları saptanmadan sonuçlandırılmıştır.

DEĞERLENDİRME Karar, 458. maddenin birinci fıkrasındaki kuralın sınırını gösterir. Kayyım atanması kişinin fiil ehliyetini etkilemez; ancak Daire, dava açılmadan önce tapu kütüğüne kayyım şerhi işlenmiş olması karşısında, mülkiyetin el değiştirmesine yol açılmaması için kayyımın davada temsilci durumunu alması gerektiğini belirtmiştir. Dava temsilciye yöneltilmeden, eksik taraf teşkiliyle ve temsilci dinlenmeden sonuçlandırıldığından hüküm bozulmuştur (TMK m. 427).

2 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
10.10.2013 · E. 2013/11137 · K. 2013/13295

Kayyım atanması fiil ehliyetini sınırlamaz; yasal danışmanlıkta ise fiil ehliyeti Kanun'da sayılan konularda sınırlanır, bu nedenle ikisi birbirinin yerine kullanılamaz

Bir kişinin kısıtlanması istendi. Alınan raporlarda kişiye yasal danışman atanması gerektiği belirtildiği hâlde sulh hukuk mahkemesi yönetim kayyımı atamıştır; karar itiraz eden vekilince temyiz edilmiştir.

> *Türk Medeni Kanunu'nun 426. maddesinde temsil kayyımlığı, 427. maddesinde yönetim kayyımlığı, 429. maddesinde ise yasal danışmanlık hüküm altına alınmıştır. Bu düzenlemelerin hukuki sonuçları birbirinden farklıdır. Aynı Yasanın 403. maddesine göre kayyım belirli işleri görmek (temsil kayyımı,TMK 426) ya da malvarlığını yönetmek için (yönetim kayyımı, TMK 427) atanır. Kayyım atanmasında Türk Medeni Kanunu'nun 458. maddesi uyarınca fiil ehliyeti sınırlanmadığı halde, yasal danışmanlıkta fiil ehliyetine sahip olan kişinin korunması amacıyla fiil ehliyeti, yasada sınırlı olarak sayılan belirli konularda kısıtlanmaktadır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 458. maddenin birinci fıkrasındaki "yasal danışmanlığa ilişkin hükümler saklıdır" kaydının anlamını gösterir. Daire, temsil kayyımlığı, yönetim kayyımlığı ve yasal danışmanlığın hukuki sonuçlarının farklı olduğunu, kayyım atanmasında fiil ehliyetinin sınırlanmadığını, yasal danışmanlıkta ise fiil ehliyetine sahip kişinin korunması amacıyla fiil ehliyetinin Kanun'da sınırlı olarak sayılan konularda kısıtlandığını belirtmiştir (TMK m. 429). Raporlarda yasal danışman atanması gerektiği belirtildiğinden yönetim kayyımı atanması bozma nedeni sayılmıştır.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 403:** Vasi ve kayyım.
- **TMK m. 426:** Temsil kayyımlığı.

- **TMK m. 427:** Yönetim kayyımlığı.
- **TMK m. 429:** Yasal danışmanlık.
- **TMK m. 459:** Belli bir iş için kayyımlık.
- **TMK m. 460:** Malvarlığının yönetimi.
- **TMK m. 477:** Kayyımlığın sona ermesi.

MADDE

459

B. Kayyımlığın kapsamı
I. Belli bir iş

KANUN METNİ

Belli bir iş için görevlendirilmiş olan kayyım, vesayet makamının talimatına aynen uymak zorundadır.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 459, belli bir iş için atanan kayyımın bağlılığını düzenler. Belli bir iş için görevlendirilmiş olan kayyım, **vesayet makamının talimatına aynen uymak zorundadır**. Temsil kayyımlığı, kayyımın **yapmakla görevlendirildiği işin bitirilmesiyle** sona erer (TMK m. 477). Bu nedenle kayyımın yetkisi **atandığı işle sınırlıdır**: Yargıtay, soybağının reddi davası için atanan kayyımın babalık davası açmaya temsil yetkisi bulunmadığını kabul etmiştir.[1] Babalık davası açmak üzere görevlendirilen kayyım da vesayet makamının talimatı ve izni olmadan açtığı davayı takipten vazgeçemez. Madde eski Kanun'un 402. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Temsil kayyımı	Belirli bir işte ilgiliyi temsil etmek üzere atanan kayyım (TMK m. 426).
Belli bir iş	Kayyımın atanma kararında belirtilen iş; örneğin belirli bir davanın açılması veya takibi.
Talimat	Vesayet makamının kayyıma işin nasıl yürütüleceğine ilişkin verdiği yönerge.
Vesayet makamı	Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).

1 Yargıtay 18. HD, 06.06.2013, E. 2013/7571, K. 2013/9823.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 459- Yürürlükteki Kanunun 402 nci maddesini karşılamaktadır. Sadece "sulh mahkemesi" deyimi yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmıştır. Hüküm değişikliği yoktur.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 151*

Tasarının 459. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 472).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 402. maddeydi; madde "Kayyımlığın mevzuu" başlığı altında "Hususi kayyımlık" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Muayyen bir iş için tayin edilen kayyım, o işi sulh mahkemesinin talimatı dairesinde ifa eder.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 402 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 402	4721 sayılı Kanun m. 459
Kenar başlık	Hususi kayyımlık	Belli bir iş
Talimatı veren	Sulh mahkemesi	Vesayet makamı
Yükümlülük	İşi talimat çerçevesinde yapar	Talimata aynen uymak zorundadır

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 459. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kapsam	Belli bir iş için görevlendirilmiş kayyım	TMK m. 459
Yükümlülük	Vesayet makamının talimatına aynen uyma	TMK m. 459
Yetkinin sınırı	Atandığı işle sınırlı temsil	TMK m. 426, 459
Sona erme	Temsil kayyımlığı işin bitirilmesiyle sona erer	TMK m. 477
Malvarlığı kayyımı	Yönetim ve korunma için gerekli işlerle sınırlı	TMK m. 460
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 402	Gerekçe, s. 151

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **402. maddesini** karşılar; yalnız **"sulh mahkemesi" deyimi yerine "vesayet makamı"** deyimi kullanılmıştır ve **hüküm değişikliği yoktur** (S. Sayısı 723, s. 151). Tasarının 459. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 472). 1

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, kayyımın **yalnız atandığı iş** için yetkili olmasıdır; bir dava için atanan kayyım başka bir davayı açamaz.[2] İkinci nokta, kayyımın vesayet makamının talimatına **aynen** uymak zorunda olmasıdır; talimat ve izin olmadan davadan vazgeçemez.[3] Üçüncü nokta, kayyım aracılığıyla temsil edilen kişinin kayyımlık sürerken kesinleşen karara karşı **kendisinin kanun yoluna başvurma sıfatı bulunmamasıdır**.[4]

II. Talimata Aynen Uyma Yükümlülüğü

- **Kural:** Belli bir iş için görevlendirilmiş kayyım, vesayet makamının talimatına aynen uyar.
- **Talimatı veren:** Vesayet makamı.
- **Uygulanan hükümler:** Vasi hakkındaki hükümler, aksi belirtilmedikçe kayyım hakkında da uygulanır.

Maddeye göre belli bir iş için görevlendirilmiş olan kayyım, vesayet makamının talimatına aynen uymak zorundadır. Eski Kanun da belli bir iş için atanan kayyımın o işi sulh mahkemesinin talimatı çerçevesinde yapacağını öngörüyordu (743 s. K. m. 402); gerekçe, yalnız "sulh mahkemesi" deyimi yerine "vesayet makamı" deyiminin kullanıldığını ve hüküm değişikliği olmadığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 151). Kayyım belirli işleri görmek veya malvarlığını yönetmek için atanır; Kanun'un vasi hakkındaki hükümleri, aksi belirtilmiş olmadıkça kayyım hakkında da uygulanır (TMK m. 403). 2

Yargıtay, küçük adına babalık davası açmak üzere görevlendirilen kayyımın vesayet makamının talimatı ve izni olmadan açtığı davayı takipten vazgeçemeyeceğini belirtmiş; kayyım vekilinin vesayet makamının talimatı dışındaki beyanına değer verilerek karar verilmesini bozmuştur.[5] 3

2 Yargıtay 3. HD, 26.03.2012, E. 2012/5166, K. 2012/7956.
3 Yargıtay 2. HD, 10.11.2008, E. 2007/14442, K. 2008/14765.
4 Yargıtay 7. HD, 17.02.2025, E. 2025/382, K. 2025/841.
5 Yargıtay 2. HD, 10.11.2008, E. 2007/14442, K. 2008/14765.

III. Yetkinin Atandığı İşle Sınırlı Olması

- **Kural:** Temsil kayyımının yetkisi atandığı işle sınırlıdır.
- **Sona erme:** Temsil kayyımlığı işin bitirilmesiyle sona erer.
- **Sonuç:** Başka bir iş için yeniden kayyım atanması gerekir.

4 Temsil kayyımı, Kanun'da sayılan hâllerde ve özellikle bir işte yasal temsilcinin menfaati ile küçüğün veya kısıtlının menfaatinin çatıştığı durumlarda atanır (TMK m. 426); temsil kayyımlığı, kayyımın yapmakla görevlendirildiği işin bitirilmesiyle sona erer (TMK m. 477). Yargıtay, soybağının reddi davası için görevlendirilen kayyımın babalık davası için temsil yetkisi bulunmadığını ve babalık davası için kayyım atanması sağlanmadan hüküm kurulamayacağını kabul etmiştir.[6] Babalık davası için görevlendirilen kayyımın açtığı soybağının reddi davasında da kayyımın bu dava için atandığını gösteren kararın dosyaya getirtilmesi istenmiştir.[7]

5 Yargıtay, iştirak nafakasının kaldırılması davasında kısıtlıyı temsil etmek üzere atanan kayyımın, vesayet makamınca kendisine yetki verilmediği hâlde kısıtlı adına yardım nafakası davası açmasının vesayet makamınca verilen yetkinin dışına taşmak anlamına geldiğini ve yetkili kanuni temsilci tarafından açılmayan davanın reddedilmesi gerektiğini belirtmiştir.[8]

IV. Kayyım Aracılığıyla Temsilin Sonuçları

- **Kural:** Kayyım, temsil ettiği kişinin hak ve sorumluluklarını onun adına yerine getirir.
- **Sonuç:** Kayyımlık sürerken kesinleşen karara karşı temsil olunanın kendi başına kanun yoluna başvurma sıfatı yoktur.

6 Yargıtay, ortaklığın giderilmesi davasında paydaşların usulüne uygun olarak kayyım aracılığıyla temsil edildiğini, temyiz etme sıfatlarının ancak kayyımlığın kaldırılmasından itibaren doğacağını belirterek, kayyımlık sürerken kesinleşen karara karşı paydaşların vekilince yapılan başvuruyu sıfat yokluğundan reddetmiştir.[9]

V. Malvarlığı Kayyımıyla Farkı

- **Belli bir iş kayyımı:** Vesayet makamının talimatına aynen uyar.
- **Malvarlığı kayyımı:** Yalnız malvarlığının yönetim ve korunması için gerekli işleri yapabilir.

6 Yargıtay 18. HD, 06.06.2013, E. 2013/7571, K. 2013/9823.
7 Yargıtay 18. HD, 30.05.2013, E. 2013/7096, K. 2013/9409.
8 Yargıtay 3. HD, 26.03.2012, E. 2012/5166, K. 2012/7956.
9 Yargıtay 7. HD, 17.02.2025, E. 2025/382, K. 2025/841.

Kayyım bir malvarlığının yönetimi ve gözetimi ile görevlendirilmişse, yalnız o malvarlığının yönetim ve korunması için gerekli olan işleri yapabilir; bunun dışındaki işler temsil olunanın özel yetkisine, temsil olunan bu yetkiyi verecek durumda değilse vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 460). 7

UYGULAMA NOTU

Belirli bir dava için atanan kayyım, yalnız bu dava için yetkili olduğunu göz önünde bulundurmalıdır; başka bir dava açması gerekiyorsa vesayet makamından ayrıca yetki istemelidir (TMK m. 459). **Davadan vazgeçme, sulh olma veya davayı takipsiz bırakma** gibi bir adım atılmadan önce vesayet makamının talimatı alınmalıdır. **Kayyımla temsil edilen kişi davanın sonucuna katılmıyorsa**, kayyımlık sürerken kanun yolu başvurusunun kayyım aracılığıyla yapılması gerektiği unutulmamalıdır.

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ
06.06.2013 · E. 2013/7571 · K. 2013/9823

Soybağının reddi davası için atanan kayyımın babalık davası açmaya temsil yetkisi yoktur; babalık davası için ayrıca kayyım atanmalıdır

Bir çocuğa sulh hukuk mahkemesince soybağının reddi davası için kayyım atanmıştı. Kayyım vekili, çocuğun annesi ile davalının evlilik dışı birlikteliğinden doğduğunu ileri sürerek babalığın tespitini istemiştir. Aile mahkemesi davayı kabul etmiştir; karar davalı vekilince temyiz edilmiştir.

> *Dava açan kayyım sulh hukuk mahkemesince soybağının reddi davası için görevlendirilmiştir. Türk Medeni Kanunu'nun 459. maddesinde; "Belli bir iş için görevlendirilmiş olan kayyım, vesayet makamının talimatına aynen uymak zorundadır." 477/1. maddesinde ise; "Temsil kayyımlığı, kayyımın yapmakla görevlendirildiği işin bitirilmesiyle sona erer." hükmü düzenlenmiştir. Açıklanan yasal düzenlemeler karşısında, davacı kayyımın babalık davası için temsil yetkisi bulunmamaktadır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 459. maddedeki "belli bir iş" kavramının temsil yetkisini nasıl sınırladığını gösterir. Daire, belli bir iş için görevlendirilmiş kayyımın vesayet makamının talimatına aynen uymak zorunda olduğunu ve temsil kayyımlığının kayyımın yapmakla görevlendirildiği işin bitirilmesiyle sona erdiğini (TMK m. 477) belirterek, soybağının reddi davası için atanan kayyımın babalık davası için temsil yetkisi bulunmadığını kabul etmiştir. Babalık davası için kayyım atanması sağlanmadan hüküm kurulması, davanın ihbar edilmesi gereken yerlere ihbar edilmemesi gibi diğer eksikliklerle birlikte bozma nedeni sayılmıştır (TMK m. 301).

2 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
30.05.2013 · E. 2013/7096 · K. 2013/9409

Babalık davası için görevlendirilen kayyımın açtığı soybağının reddi davasında, kayyımın bu dava için atandığını gösteren karar dosyaya getirtilmelidir

Sulh hukuk mahkemesince babalık davası için görevlendirilen kayyım, soybağının reddi davası açmıştır. Aile mahkemesi davayı kabul etmiştir; karar davalılardan birinin vekilince temyiz edilmiştir.

> *Açıklanan Yasal düzenlemelere göre davacı kayyımdan soybağının reddi davası için atanmaya dair mahkeme kararının ibrazının istenmesi, ibraz edilmediği takdirde durum belgelendirilmesi ve ondan sonra temyiz incelemesi yapılmak üzere gönderilmesi için dosyanın mahkemesine GERİ ÇEVRİLMESİNE...*

DEĞERLENDİRME Karar, belli bir iş için atanan kayyımın başka bir işte temsil yetkisinin bulunup bulunmadığının dosya üzerinden denetleneceğini gösterir. Daire, 459. madde ile temsil kayyımlığının işin bitirilmesiyle sona ereceğine ilişkin hükmü (TMK m. 477) hatırlatarak, kayyımdan soybağının reddi davası için atandığına dair mahkeme kararının istenmesini, ibraz edilmezse durumun belgelendirilmesini istemiş ve temyiz incelemesi için dosyayı mahkemesine geri çevirmiştir.

3 **YARGITAY 3. HUKUK DAİRESİ**
26.03.2012 · E. 2012/5166 · K. 2012/7956

İştirak nafakasının kaldırılması davasında kısıtlıyı temsil etmek üzere atanan kayyım, vesayet makamının yetki vermediği yardım nafakası davasını açamaz

Hükümlü olarak cezaevinde bulunan ve kısıtlanarak ana ve babasının velayeti altına alınan bir kişi adına, babaya karşı yardım nafakası davası açılmıştır. Dava, babanın açtığı iştirak nafakasının kaldırılması davasında kısıtlıyı temsil etmek üzere atanan kayyımın görevlendirdiği vekil tarafından açılmıştı. Aile mahkemesi istemi kısmen kabul etmiştir; karar davalı tarafından temyiz edilmiştir.

> *Temsil kayyımı, baba tarafından açılmış olan iştirak nafakasının kaldırılması davasında kısıtlı davacıyı temsil etmek üzere atanmıştır (TMK. md. 426/2). Temsil görevi bununla sınırlıdır. Belli bir iş için görevlendirilmiş olan kayyım, vesayet makamının talimatına uymak zorundadır (TMK. md.459). Vesayet makamı tarafından kısıtlı adına yardım nafakası davası açmak üzere kayyıma temsil yetkisi verilmediğine göre, kayyımın kısıtlı adına nafaka davası açması, vesayet makamınca verilen yetkinin dışına taşmak anlamına gelir. Şu durumda mahkemece, yetkili kanuni temsilci tarafından açılmayan davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yanılgılı değerlendirme ile işin esası hakkında hüküm kurulması usul ve yasaya aykırıdır.*

DEĞERLENDİRME Karar, temsil kayyımının yetkisinin atandığı işle sınırlı olduğunu gösterir. Temsil kayyımı, bir işte yasal temsilcinin menfaati ile kısıtlının menfaatinin çatıştığı hâllerde atanır (TMK m. 426). Daire, kayyımın yalnız iştirak

nafakasının kaldırılması davasında kısıtlıyı temsil etmek üzere atandığını, vesayet makamınca yardım nafakası davası açmak üzere kendisine temsil yetkisi verilmediğini ve bu davayı açmanın vesayet makamınca verilen yetkinin dışına taşmak anlamına geldiğini belirterek, yetkili kanuni temsilci tarafından açılmayan davanın reddedilmesi gerektiğini kabul etmiştir.

4 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
10.11.2008 · E. 2007/14442 · K. 2008/14765

Babalık davası açmak üzere görevlendirilen kayyım, vesayet makamının talimatı ve izni olmadan açtığı davayı takipten vazgeçemez

Bir küçüğe sulh hukuk mahkemesince babalık davası açmak ve bu davada temsil etmek üzere kayyım atandı ve kayyım babalık davasını açmıştır. Duruşmada davalı çocuğu tanıyacağını açıklayınca kayyım vekili davayı takipsiz bıraktığını bildirmiştir; mahkeme bu beyana değer vererek karar vermiştir. Karar temyiz edilmiştir.

> *Belirli bir iş için görevlendirilmiş olan kayyım, Vesayet Makamının talimatına aynen uymak zorundadır. (TMK. m. 459) Bu halde, küçük adına babalık davası açmak üzere görevlendirilmiş olan kayyım, vesayet makamının talimatı ve izni olmadan açmış olduğu davayı takipten sarfinazar edemez.*

DEĞERLENDİRME Karar, 459. maddedeki "talimata aynen uyma" yükümlülüğünün davanın yürütülmesindeki sonucunu gösterir. Daire, küçük adına babalık davası açmak üzere görevlendirilmiş kayyımın vesayet makamının talimatı ve izni olmadan davayı takipten vazgeçemeyeceğini belirtmiştir. Kayyım vekilinin beyanı davalının çocuğu tanıyacağı açıklamasına dayandığından, mahkemenin davalıya tanıma beyanında bulunması için süre vermesi ve sonucuna göre karar vermesi gerektiği belirtilerek hüküm bozulmuştur (TMK m. 295).

5 **YARGITAY 7. HUKUK DAİRESİ**
17.02.2025 · E. 2025/382 · K. 2025/841

Kayyım aracılığıyla temsil edilen paydaşlar, kayyımlık kaldırılmadan önce kesinleşen karara karşı kendileri kanun yoluna başvurma sıfatına sahip değildir

Bir ortaklığın giderilmesi davasında paydaşlardan ikisine sulh hukuk mahkemesince kayyım atanmıştı. Ortaklığın giderilmesine ilişkin karar kayyıma tebliğ edilerek kesinleşmiştir; kayyımlık ise yıllar sonra kaldırılmıştır. Paydaşların vekili, kesinleşmiş karara ilişkin olarak yargılamanın yenilenmesini istemiştir; mahkeme istemi reddetti ve bölge adliye mahkemesi dilekçeyi temyiz dilekçesi sayarak dosyayı Yargıtay'a göndermiştir.

> *O hâlde, taşınmazın paydaşlarından ... ve ... usulüne uygun olarak ortaklığın giderilmesi davasında kayyım aracılığıyla temsil edilmiştir. Temyiz edenin sıfatı ancak kayyım atanmasına ilişkin Antalya 6. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2011/56 Esas ve 2011/331 Karar sayılı kararı ile atanan kayyımlığın kaldırılmasından itibaren oluşacaktır. 5. Kararın kesinleşmesine kadar paydaşlar ... ve ... kayyım*

aracılığıyla temsil edilmiş olduğundan temyiz eden sıfatları bulunmayıp bu sebeple temyiz dilekçesinin reddine karar vermek gerekmiştir.

DEĞERLENDİRME Karar, belli bir iş için atanan temsil kayyımının yaptığı işlemlerin temsil olunanı bağladığını gösterir. Daire, temsil kayyımının temsil ettiği kişinin tüm hak ve sorumluluklarını yerine getirmekle yükümlü olduğunu, paydaşların ortaklığın giderilmesi davasında usulüne uygun olarak kayyım aracılığıyla temsil edildiğini ve temyiz etme sıfatlarının ancak kayyımlığın kaldırılmasından itibaren doğacağını belirtmiştir. Karar kayyımlık sürerken kesinleştiğinden temyiz dilekçesi sıfat yokluğundan reddedilmiştir (TMK m. 426).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 426:** Temsil kayyımlığı.
- **TMK m. 458:** Kayyımın konumu.
- **TMK m. 460:** Malvarlığının yönetimi.
- **TMK m. 477:** Kayyımlığın sona ermesi.
- **TMK m. 403:** Vasi ve kayyım.
- **TMK m. 301:** Babalık davasında dava hakkı.

MADDE

460

B. Kayyımlığın kapsamı
II. Malvarlığının yönetimi

KANUN METNİ

(1) Kayyım bir malvarlığının yönetimi ve gözetimi ile görevlendirilmiş ise, yalnız o malvarlığının yönetim ve korunması için gerekli olan işleri yapabilir.

(2) Kayyımın, bunun dışındaki işleri yapabilmesi, temsil olunanın vereceği özel yetkiye, temsil olunan bu yetkiyi verecek durumda değilse vesayet makamının iznine bağlıdır.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 460, malvarlığının yönetimiyle görevlendirilen kayyımın yetkisini sınırlar. Kayyım bir malvarlığının **yönetimi ve gözetimi** ile görevlendirilmişse, yalnız **o malvarlığının yönetim ve korunması için gerekli** olan işleri yapabilir. Bunun dışındaki işler, **temsil olunanın vereceği özel yetkiye**, temsil olunan bu yetkiyi verecek durumda değilse **vesayet makamının iznine** bağlıdır. Yargıtay, mirasçılarına ulaşılamayan malik adına atanan yönetim kayyımının, vesayet makamının izni araştırılmadan kamulaştırma davasında idarenin belirlediği değeri kabul etmesine dayanılarak verilen hükmü bozmuştur.[1] Madde eski Kanun'un 403. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Yönetim kayyımı	Yönetimi kimseye ait olmayan mallar için vesayet makamınca atanan kayyım (TMK m. 427).
Yönetim ve korunma işleri	Malvarlığının olduğu gibi korunması ve olağan biçimde yönetilmesi için gerekli işler.
Özel yetki	Temsil olunanın kayyıma, yönetim dışındaki belirli bir iş için verdiği yetki.
Vesayet makamı	Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).

1 Yargıtay 18. HD, 26.03.2012, E. 2012/103, K. 2012/3100.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 460- Yürürlükteki Kanunun 403 üncü maddesini karşılamaktadır. İkinci fıkrada "sulh mahkemesi" deyimi yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmıştır. Hüküm değişikliği yoktur.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 151*

Tasarının 460. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 472).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 403. maddeydi; madde "Kayyımlığın mevzuu" başlığı altında "Malların idaresi" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Malların nezaretine veya idaresine memur edilen kayyım, ancak iktiza eden idari ve tahaffuzi tasarruflerde bulunabilir. Kayyımın diğer tedbirlere tevessül edebilmesi temsil edilen kimsenin muvafakatine ve muvafakat itasına ehil değil ise sulh mahkemesinin müsaadesine bağlıdır.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 403 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 403	4721 sayılı Kanun m. 460
Kapsam	Malların gözetimine veya yönetimine görevlendirilen kayyım	Malvarlığının yönetimi ve gözetimi ile görevlendirilen kayyım
Yetki	Gerekli yönetim ve koruma işlemleri	Yönetim ve korunma için gerekli işler
Diğer işler	Temsil edilenin muvafakati; ehil değilse sulh mahkemesinin izni	Temsil olunanın özel yetkisi; veremiyorsa vesayet makamının izni

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 460. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kapsam	Malvarlığının yönetimi ve gözetimi ile görevlendirilen kayyım	TMK m. 460/1
Yetki	Yalnız yönetim ve korunma için gerekli işler	TMK m. 460/1
Diğer işler	Temsil olunanın özel yetkisi	TMK m. 460/2

Konu	Kural	Dayanak
Yetki verilemiyorsa	Vesayet makamının izni	TMK m. 460/2
Dava ve sulh	Vesayet makamının izni gerekir	TMK m. 462
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 403	Gerekçe, s. 151

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **403. maddesini** karşılar; ikinci fıkrada **"sulh mahkemesi" deyimi yerine "vesayet makamı"** deyimi kullanılmıştır ve **hüküm değişikliği yoktur** (S. Sayısı 723, s. 151). Tasarının 460. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 472). 1

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, yönetim kayyımının yetkisinin **yönetim ve korunma** işleriyle sınırlı olmasıdır. İkinci nokta, bunun dışındaki işlerde **önce temsil olunanın özel yetkisinin**, bu mümkün değilse **vesayet makamının izninin** aranmasıdır; kayyımın açtığı davada davanın olağan işlerden olup olmadığı ve özel izin gerekip gerekmediği incelenmelidir.[2] Üçüncü nokta, kayyımın sulh ve kabul gibi beyanlarının **vesayet makamının iznine** bağlı olmasıdır.[3]

II. Yönetim ve Korunma İçin Gerekli İşler

- **Kural:** Kayyım yalnız malvarlığının yönetim ve korunması için gerekli işleri yapabilir.
- **Kayyımın atanması:** Yönetimi kimseye ait olmayan mallar için yönetim kayyımı atanır.
- **Fiil ehliyeti:** Kayyım atanması temsil olunanın fiil ehliyetini etkilemez.

Birinci fıkraya göre kayyım bir malvarlığının yönetimi ve gözetimi ile görevlendirilmişse, yalnız o malvarlığının yönetim ve korunması için gerekli olan işleri yapabilir. Vesayet makamı, yönetimi kimseye ait olmayan mallar için gereken önlemleri alır ve özellikle bir kimsenin uzun süreden beri bulunamadığı ve oturduğu yerin bilinemediği, bir kişinin malvarlığını kendi başına yönetmek veya bunun için temsilci atamak gücünden yoksun olduğu ya da bir terekede mirasçılık haklarının henüz belli olmadığı hâllerde bir yönetim kayyımı atar (TMK m. 427). Kayyım atanması kişinin fiil ehliyetini etkilemez (TMK m. 458). 2

2 Yargıtay 11. HD, 12.05.2016, E. 2015/11092, K. 2016/5432.
3 Yargıtay 18. HD, 26.03.2012, E. 2012/103, K. 2012/3100.

3 Eski Kanun da malların gözetimine veya yönetimine görevlendirilen kayyımın ancak gerekli yönetim ve koruma işlemlerini yapabileceğini öngörüyordu (743 s. K. m. 403).

III. Diğer İşler: Özel Yetki veya Vesayet Makamının İzni

- **Önce:** Temsil olunanın özel yetkisi.
- **Yetki verilemiyorsa:** Vesayet makamının izni.
- **Dava ve sulh:** Vesayet makamının izni gerekir.

4 İkinci fıkraya göre kayyımın yönetim ve korunma dışındaki işleri yapabilmesi, temsil olunanın vereceği özel yetkiye, temsil olunan bu yetkiyi verecek durumda değilse vesayet makamının iznine bağlıdır. Gerekçe, bu fıkrada eski metindeki "sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı" deyiminin kullanıldığını ve hüküm değişikliği olmadığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 151). Kanun'un vasi hakkındaki hükümleri, aksi belirtilmiş olmadıkça kayyım hakkında da uygulanır (TMK m. 403); acele hâllerde geçici önlem alma yetkisi saklı kalmak üzere dava açma, sulh olma ve tahkim vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462).

5 Yargıtay, mirasçılarına ulaşılamayan tapu maliki adına yönetim kayyımı olarak atanan mal müdürünün kamulaştırma bedeline ilişkin davada idarenin belirlediği değeri kabul etmesine dayanılarak verilen kararı, sulh olma ve kabul beyanı için vesayet makamınca verilmiş bir izin bulunup bulunmadığı araştırılmadığı gerekçesiyle bozmuştur.[4] Daire'ye göre bu düzenlemelerin amacı kayyımın vesayet makamının denetimi dışında hareket etmesini ve tasarrufta bulunmasını önlemektir ve bu husus kamu düzenine ilişkindir.

6 Ortaklık payları üzerindeki hakları kullanmak üzere atanan kayyımın açtığı bir tazminat davasında da davanın 460. maddede öngörülen olağan işlerden olup olmadığı ve özel izin gerekip gerekmediği değerlendirilmeden karar verilmesi bozma nedeni sayılmıştır.[5]

IV. Gaip Malik İçin Atanan Kayyım

- **Konum:** Kayyım, gaip kişinin hak ve menfaatlerini korur.
- **İzin:** Dava açma için vesayet makamının izni alınır.

7 Yargıtay, taşınmaz maliklerinin gaip olmaları nedeniyle yönetim kayyımı olarak atanan ve vesayet makamından ecrimisil davası açmak için yetki ve izin alan defterdarın, bu davada Hazineyi değil gaip kişinin taşınmazdaki hak ve menfaatlerini koruduğunu belirtmiştir.[6] Olağanüstü kazandırıcı zamanaşımına dayalı tapu

4 Yargıtay 18. HD, 26.03.2012, E. 2012/103, K. 2012/3100.
5 Yargıtay 11. HD, 12.05.2016, E. 2015/11092, K. 2016/5432.
6 Yargıtay 8. HD, 04.10.2018, E. 2018/2102, K. 2018/16828.

iptali ve tescil davalarında ise kayıt malikine veya mirasçılarına kayyım atanarak davanın yürütülmesi mümkün görülmemiş; davanın kayıt malikine, ölmüşse mirasçılarına yöneltilmesi gerektiği belirtilmiştir.[7]

V. Belli Bir İş İçin Atanan Kayyımla Farkı

- **Belli bir iş kayyımı:** Vesayet makamının talimatına aynen uyar.
- **Malvarlığı kayyımı:** Yönetim ve korunma işleriyle sınırlıdır.

Belli bir iş için görevlendirilmiş olan kayyım, vesayet makamının talimatına aynen uymak zorundadır (TMK m. 459). Yönetim kayyımlığı, kayyımın atanmasını gerektiren sebebin ortadan kalkması veya kayyımın görevden alınmasıyla sona erer (TMK m. 477). 8

UYGULAMA NOTU

Yönetim kayyımı, malvarlığını korumak ve olağan biçimde yönetmek için gereken işlerle sınırlı olduğunu göz önünde bulundurmalıdır (TMK m. 460). **Taşınmaz satışı, dava açma, sulh olma veya davayı kabul gibi bir işlem** söz konusuysa, temsil olunandan özel yetki alınmalıdır; bu mümkün değilse vesayet makamından izin istenmelidir. **Kayyımın taraf olduğu bir davada** kayyımın beyanlarının dayanağı olan izin kararını dosyaya sunması istenmelidir.

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ
26.03.2012 · E. 2012/103 · K. 2012/3100

Mirasçılarına ulaşılamayan malik adına atanan yönetim kayyımı, vesayet makamının izni olmadan kamulaştırma bedeline ilişkin davada idarenin belirlediği değeri kabul edemez

Bir idare, kamulaştırdığı taşınmazın bedelinin tespiti ve adına tescili için dava açmıştır. Tapu malikinin mirasçılarına ulaşılamadığından sulh hukuk mahkemesince bir mal müdürü yönetim kayyımı olarak atanmıştı. Kayyımı temsilen verilen beyanla idarenin belirlediği değer kabul edildi ve mahkeme bu kabule dayanarak davayı kabul etmiştir; karar davacı idare vekilince temyiz edilmiştir.

> *Sözkonusu düzenlemelerin amacı vesayet altındaki kişinin hak ve menfaatlerini korumak ve özellikle kayyımın vesayet makamının nezareti dışında kısıtlı adına hareket etmesini ve tasarrufta bulunmasını önlemektir. Bu anılan hususlar kamu düzenini ilgilendirdiğinden mahkemece re'sen gözetilmesi gereklidir. Bu nedenle açıklanan hususlar gözetilerek mahkemece davalının sulh olma ve kabul beyanı*

7 Yargıtay 8. HD, 02.06.2020, E. 2016/14984, K. 2020/2826.

için vesayet makamınca davalı kayyıma verilmiş bir izin bulunup bulunmadığı araştırılıp, sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken yazılı olduğu biçimde eksik araştırma ve incelemeye dayalı olarak davalının kabul beyanını yeterli görüp buna göre taşınmazın değerinin tespiti ile idare adına tesciline karar verilmesi doğru görülmemiştir.

DEĞERLENDİRME Karar, 460. maddenin ikinci fıkrasındaki izin şartının davadaki sonucunu gösterir. Malvarlığının yönetimiyle görevlendirilen kayyım yalnız yönetim ve korunma için gerekli işleri yapabilir; bunun dışındaki işler temsil olunanın özel yetkisine, temsil olunan bu yetkiyi verecek durumda değilse vesayet makamının iznine bağlıdır. Daire, dava açma ve sulh olmanın vesayet makamının iznine bağlı olduğunu (TMK m. 462), bu düzenlemelerin kayyımın vesayet makamının denetimi dışında hareket etmesini önlemeyi amaçladığını ve kamu düzenine ilişkin olduğunu belirterek, kabul beyanı için verilmiş bir izin bulunup bulunmadığı araştırılmadan verilen hükmü bozmuştur (TMK m. 427).

2 **YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ**
12.05.2016 · E. 2015/11092 · K. 2016/5432

Ortaklık payları üzerindeki hakları kullanmak üzere atanan kayyımın açtığı davada, davanın olağan yönetim işlerinden olup olmadığı ve özel izin gerekip gerekmediği incelenmelidir

Bir anonim şirketteki ortaklık payları üzerinde ortaklara ait hak ve yetkileri kullanmak üzere, görülmekte olan bir dava sonuçlanıncaya kadar geçerli olmak üzere bir mali müşavir kayyım olarak atanmıştı. Kayyım, pay sahipleri adına yönetim kurulu üyesine karşı tazminat davası açmıştır. Asliye ticaret mahkemesinin kararı taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

> *"TMK'nın 460. maddesinde "Kayyım, bir malvarlığının yönetimi ve gözetimi ile görevlendirilmiş ise, yalnız o malvarlığının yönetim ve korunması için gerekli olan işleri yapabileceği, kayyımın, bunun dışındaki işleri yapabilmesinin temsil olunanın vereceği özel yetkiye, temsil olunan bu yetkiyi verecek durumda değilse vesayet makamının iznine bağlı olduğu" hükmü düzenlenmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 460. maddenin malvarlığı kayyımının dava açma yetkisine uygulanmasını gösterir. Daire, aktif husumet ehliyetinin dava şartı olduğunu ve re'sen gözetileceğini belirterek, davanın açılmasının 460. maddede öngörülen olağan işlerden olup olmadığı ve özel izin gerekip gerekmediği değerlendirilmeden, ayrıca kayyımı atayan kararın kesinleşip kesinleşmediği ve buna bağlı olarak kayyımın görevinin devam edip etmediği araştırılmadan işin esasına girilmesini bozma nedeni saymıştır (TMK m. 458).

3 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
04.10.2018 · E. 2018/2102 · K. 2018/16828

Gaip malik için atanan yönetim kayyımı, vesayet makamının verdiği izinle dava açabilir; kayyım bu davada Hazineyi değil gaip kişinin hak ve menfaatlerini temsil eder

Taşınmaz maliklerinin gaip olmaları nedeniyle sulh hukuk mahkemesince 3561 sayılı Kanun uyarınca defterdar yönetim kayyımı olarak atanmıştı. Vesayet makamı ek kararla kayyıma işgal tazminatı davası açmak için yetki ve izin vermiştir; kayyımın yetkilendirdiği avukat, taşınmazın bir bölümünü işgal ettiği ileri sürülen kişiye karşı ecrimisil davası açmıştır. Mahkeme davayı kısmen kabul etmiştir; karar taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

> *...mahkeme kararıyla kayyım olarak atanan ve gaip kişi adına yaptığı bu iş ve işlemler nedeniyle, 3561 sayılı Kanun kapsamında yönetim kayyımı olan Defterdar; burada Hazineyi temsil etmemekte, aksine kayyımlık görevi gereği gaip kişinin anılan taşınmazdaki hak ve menfaatlerini korumaktadır.*

DEĞERLENDİRME Karar, malvarlığının yönetimi ile görevlendirilen kayyımın hukuki konumunu gösterir. Olayda kayyım, vesayet makamından aldığı yetki ve izinle dava açmıştır; bu, yönetim ve korunma dışındaki işlerin vesayet makamının iznine bağlı olduğuna ilişkin 460. maddenin ikinci fıkrasına uygundur. Daire, kayyım olarak atanan defterdarın bu davada Hazineyi değil gaip kişinin taşınmazdaki hak ve menfaatlerini koruduğunu belirterek, kayyım sıfatıyla açılan davada yargı harcından muafiyet bulunmadığını ve harç tamamlatılmadan esas hakkında karar verilemeyeceğini kabul etmiştir (TMK m. 427).

4 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
02.06.2020 · E. 2016/14984 · K. 2020/2826

Olağanüstü kazandırıcı zamanaşımına dayalı tapu iptali ve tescil davalarında kayıt malikine veya mirasçılarına kayyım atanarak davanın yürütülmesi mümkün değildir

Bir taşınmaz için tapu iptali ve tescil davası açılmıştır. Kayıt maliklerinden birinin mirasçılarından biri bakımından yönetim kayyımı atanarak davaya devam edilmiştir. Mahkeme asıl davayı reddetmiştir; karar asıl davanın davacısı vekilince temyiz edilmiştir.

> *Ayrıca, kural olarak TMK'nin 713/2. maddesine dayalı olarak açılan davalarda kayyımın yeri bulunmamaktadır. Başka bir anlatımla, kayıt maliki ve/veya mirasçılarına kayyım tayin edilerek bu tür davaların yürütülmesi mümkün değildir.*

DEĞERLENDİRME Karar, yönetim kayyımının görev alanının sınırını gösterir. Kayyım bir malvarlığının yönetimi ve gözetimiyle görevlendirilmişse yalnız o malvarlığının yönetim ve korunması için gerekli işleri yapabilir. Daire, olağanüstü kazandırıcı zamanaşımına dayalı davalarda kayyımın yeri bulunmadığını, davanın

kayıt malikine, kayıt maliki ölmüşse mirasçılarına yöneltilmesi gerektiğini; mirasçılar bilinmiyorsa son mirasçı sıfatıyla Hazine aleyhine yargılamaya devam edilmesi gerektiğini belirterek taraf teşkilinin bu yönde sağlanması için hükmü bozmuştur (TMK m. 427).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 427:** Yönetim kayyımlığı.
- **TMK m. 458:** Kayyımın konumu.
- **TMK m. 459:** Belli bir iş için kayyımlık.
- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.
- **TMK m. 477:** Kayyımlığın sona ermesi.
- **TMK m. 403:** Vasi ve kayyım.

VESAYET DAİRELERİNİN GÖREVLERİ

Üçüncü Ayırım · m. 461–465

Vesayet Dairelerinin Görevleri başlıklı ayırım, Türk Medeni Kanunu'nun 461–465. maddelerini kapsamaktadır. Bu ciltte yer alan maddeler ve özleri aşağıda gösterilmiştir.

Madde	Kenar başlığı	Özü
m. 461	Şikâyet ve itiraz	Vesayette iki basamaklı bir başvuru yolu kurar
m. 462	Vesayet makamından	Vasinin tek başına yapamayacağı işleri sayar
m. 463	Denetim makamından	Yedi işte iki basamaklı izin arar
m. 464	Rapor ve hesapların incelenmesi	Vesayet makamının vasi üzerindeki mali denetimini düzenler
m. 465	İznin bulunmaması	İzin şartına uyulmamasının sonucunu belirler

MADDE

461 A. Şikâyet ve itiraz

KANUN METNİ

(1) Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi ve her ilgili, vasinin eylem ve işlemlerine karşı vesayet makamına şikâyette bulunabilir.

(2) Vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 461, vesayette iki basamaklı bir başvuru yolu kurar. **Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi** ve **her ilgili**, vasinin eylem ve işlemlerine karşı **vesayet makamına şikâyette** bulunabilir. Vesayet makamının kararlarına karşı **tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz** edilebilir. Yargıtay, vesayet makamının kararına karşı verilen bir temyiz dilekçesini denetim makamına gönderilmek üzere dosyayı iade etmiş,[1] itirazı reddeden denetim makamı kararına karşı temyiz istemini ise reddetmiştir.[2] Madde eski Kanun'un 404. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Vesayet makamı	Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).
Denetim makamı	Asliye hukuk mahkemesi (TMK m. 397).
Şikâyet	Vasinin eylem ve işlemlerine karşı vesayet makamına yapılan başvuru.
İtiraz	Vesayet makamının kararlarına karşı denetim makamına yapılan başvuru.
Ayırt etme gücü	Akla uygun biçimde davranma yeteneği (TMK m. 13).

YÜRÜTME

1 Yargıtay 18. HD, 25.02.2016, E. 2015/20814, K. 2016/3299.
2 Yargıtay 18. HD, 08.07.2014, E. 2014/1369, K. 2014/12017.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 461- Yürürlükteki Kanunun 404 üncü maddesini karşılamaktadır. Sadece "Sulh mahkemesi" deyimi yerine "vesayet makamı", "asliye mahkemesi" deyimi yerine de "denetim makamı" deyimleri kullanılmıştır. Hüküm değişikliği yoktur.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 151*

Tasarının 461. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 472).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 404. maddeydi; madde "Vesayet dairelerinin müdahale hakları" başlığı altında "Şikayet" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Temyiz kudretini haiz olan, vesayet altındaki kimse ve herhangi bir alakadar, vasinin tasarrufu aleyhine, sulh mahkemesine şikayet edebilir. Sulh mahkemesinin kararına karşı tebliğden itibaren on gün içinde mahkemei asliyeye itiraz edilebilir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 404 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 404	4721 sayılı Kanun m. 461
Şikâyet edebilecek kişi	Temyiz kudretini haiz vesayet altındaki kimse ve herhangi bir alakadar	Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi ve her ilgili
Şikâyetin konusu	Vasinin tasarrufu	Vasinin eylem ve işlemleri
Şikâyet mercii	Sulh mahkemesi	Vesayet makamı
İtiraz	Tebliğden itibaren on gün içinde asliye mahkemesine	Tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 461. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Şikâyet edebilecek kişi	Ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişi ve her ilgili	TMK m. 461/1
Şikâyetin konusu	Vasinin eylem ve işlemleri	TMK m. 461/1

Konu	Kural	Dayanak
Şikâyet mercii	Vesayet makamı (sulh hukuk mahkemesi)	TMK m. 461/1, 397
İtirazın konusu	Vesayet makamının kararları	TMK m. 461/2
İtiraz süresi	Tebliğ gününden başlayarak on gün	TMK m. 461/2
İtiraz mercii	Denetim makamı (asliye hukuk mahkemesi)	TMK m. 461/2, 397
Denetim makamının kararı	Gerektiğinde duruşma yapılarak kesin karara bağlanır	TMK m. 488
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 404	Gerekçe, s. 151

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un
404. maddesini
karşılar; yalnızca **"sulh mahkemesi" deyimi yerine "vesayet makamı", "asliye mahkemesi" deyimi yerine de "denetim makamı"** deyimleri kullanılmıştır ve **hüküm değişikliği yoktur** (S. Sayısı 723, s. 151). Tasarının 461. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 472).

> **DİKKAT**
>
> Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, **on günlük sürenin** vesayet makamı kararının **tebliğ gününden** başlamasıdır. İkinci nokta, vesayet makamının vesayetin yönetimiyle ilgili kararlarına karşı yolun **denetim makamına itiraz** olmasıdır; Yargıtay bu tür bir karara karşı verilen temyiz dilekçesini denetim makamına gönderilmek üzere iade etmiştir.[3] Üçüncü nokta, **denetim makamının itiraz üzerine verdiği kararın kesin** olmasıdır (TMK m. 488); itirazı reddeden denetim makamı kararına karşı yapılan temyiz istemi reddedilmiştir.[4]

II. Şikâyet: Vasinin Eylem ve İşlemlerine Karşı

- **Kimler:** Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi ve her ilgili.
- **Neye karşı:** Vasinin eylem ve işlemleri.
- **Nereye:** Vesayet makamı.

2 Birinci fıkraya göre ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi ve her ilgili, vasinin eylem ve işlemlerine karşı vesayet makamına şikâyette bulunabilir. Vesayet makamı sulh hukuk mahkemesidir (TMK m. 397). Kanun'un vasi hakkındaki hükümleri, aksi belirtilmiş olmadıkça kayyım hakkında da uygulandığından (TMK m. 403) kayyımın eylem ve işlemlerine karşı da vesayet makamına başvurulabilir.

3 Yargıtay 18. HD, 25.02.2016, E. 2015/20814, K. 2016/3299.
4 Yargıtay 18. HD, 08.07.2014, E. 2014/1369, K. 2014/12017.

Şikâyet hakkı tanınan kişiler, vasinin görevden alınmasını isteyebilecek kişilerle aynı biçimde belirlenmiştir: ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi veya her ilgili, vasinin görevden alınmasını da isteyebilir (TMK m. 484). Vasi görevini ağır surette savsaklar, yetkilerini kötüye kullanır veya güveni sarsıcı davranışlarda bulunur ya da borç ödemede acze düşerse vesayet makamı tarafından görevden alınır (TMK m. 483); görevden alınmayı gerektiren sebebin varlığını başka bir yoldan öğrenen vesayet makamı, vasiyi re'sen görevden almakla yükümlüdür (TMK m. 484). 3

Eski Kanun da temyiz kudretini haiz olan vesayet altındaki kimseye ve herhangi bir alakadara, vasinin tasarrufu aleyhine sulh mahkemesine şikâyet hakkı tanıyordu (743 s. K. m. 404). 4

III. İtiraz: Vesayet Makamının Kararlarına Karşı

- **Süre:** Tebliğ gününden başlayarak on gün.
- **Merci:** Denetim makamı.
- **Sonuç:** Denetim makamı itirazı kesin karara bağlar.

İkinci fıkraya göre vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir. Denetim makamı asliye hukuk mahkemesidir (TMK m. 397). Vasinin görevden alınması usulü içinde yer alan 488. madde de ilgililerin vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebileceğini ve denetim makamının gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazı kesin karara bağlayacağını öngörür (TMK m. 488). 5

Yargıtay, vesayet makamının vesayetin yönetimiyle ilgili kararlarına karşı verilen temyiz dilekçelerini itiraz niteliğinde görerek görev yönünden reddetmiş ve dosyaları denetim makamınca karar verilmek üzere geri çevirmiştir; araç alımı için izin isteminin reddi,[5] vasinin harcamalarının bir bölümünün kabul edilmemesi[6] ve kısıtlının taşınmaz payının satışına izin (TMK m. 462) ile vasinin görevden alınması isteminin reddi[7] bu dosyalar arasındadır. 6

İtirazı inceleme görevi denetim makamına aittir. İzin isteminin reddine karşı yapılan itiraz üzerine sulh hukuk mahkemesi kararının Yargıtay denetimine tabi olduğunu belirterek karar verilmesine yer olmadığına hükmeden denetim makamının dosyası, itirazın denetim makamınca incelenmesi için mahkemesine iade edilmiştir.[8] 7

5 Yargıtay 18. HD, 25.02.2016, E. 2015/20814, K. 2016/3299.
6 Yargıtay 2. HD, 22.02.2011, E. 2010/12825, K. 2011/3010.
7 Yargıtay 2. HD, 05.04.2012, E. 2011/14290, K. 2012/8499.
8 Yargıtay 8. HD, 28.05.2018, E. 2018/10661, K. 2018/13296.

IV. Denetim Makamı Kararının Kesinliği ve Temyiz

- **Kural:** Denetim makamı itirazı kesin karara bağlar.
- **Temyiz:** Vesayetin yönetimiyle ilgili kararlar temyiz yoluyla incelenmemiştir.
- **Ayrım:** Kısıtlama kararı temyiz yoluyla incelenmiştir.

8 Denetim makamının itiraz üzerine verdiği karar kesindir (TMK m. 488). Yargıtay, kısıtlı adına boşanma davası açılmasına verilen izne karşı yapılan itirazı reddeden denetim makamı kararına karşı temyiz istemini, vesayet makamının vesayetin yönetimiyle ilgili idari nitelikteki kararlarının temyizi kabil olmadığı gerekçesiyle reddetmiştir.[9] Anlaşmalı boşanma protokolünün onaylanması ve anlaşmalı boşanma davası açılması için izin isteminin reddine karşı yapılan itirazın denetim makamınca reddedildiği bir dosyada da temyiz istemi aynı gerekçeyle reddedilmiştir.[10]

9 Kısıtlının parasının kullanılmasına ilişkin bir dosyada Daire, denetim makamının kararı kesin olduğundan sulh hukuk mahkemesinin bu karara uyması gerektiğini belirtmiştir.[11] Kısıtlama kararı ile vesayetin yönetimine ilişkin işlemlerin birlikte temyiz edildiği bir dosyada ise kısıtlamaya yönelik temyiz itirazları incelenip hüküm onanmış; kısıtlının malvarlığının yönetimi ve defter tutulmasına ilişkin işlemler vesayetin idaresine yönelik sayılarak bu kısma ilişkin temyiz dilekçesi görev yönünden reddedilmiştir.[12]

V. Kayyımın Eylem ve İşlemleri

- **Uygulama:** Vasi hakkındaki hükümler kayyıma da uygulanır.
- **Şikâyet:** Kayyımın işlemlerine karşı vesayet makamına.
- **İtiraz:** Vesayet makamının kararına karşı denetim makamına.

10 Kanun'un vasi hakkındaki hükümleri, aksi belirtilmiş olmadıkça kayyım hakkında da uygulanır (TMK m. 403). Yargıtay, mal memuru kayyımın gönderdiği ecrimisil ihbarnamesine ilişkin bir davada kayyımın işlem ve eylemlerine karşı vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesine, vesayet makamının kararına karşı da denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesine başvurulabileceğini belirtmiş; ihbarnamenin idari işlem niteliğinde olmadığını ve uyuşmazlığın adli yargı yerince çözülmesi gerektiğini kabul etmiştir.[13]

11 Kayyımın temsil ettiği tapu maliklerine ait taşınmazdaki payların satışına izin istemine ilişkin karara karşı verilen temyiz dilekçesi de görev yönünden reddedilmiş ve dosya denetim makamınca gereği yapılmak üzere geri çevrilmiştir.[14]

9 Yargıtay 18. HD, 08.07.2014, E. 2014/1369, K. 2014/12017.
10 Yargıtay 18. HD, 14.12.2015, E. 2015/5202, K. 2015/18434.
11 Yargıtay 18. HD, 11.05.2015, E. 2014/19237, K. 2015/8006.
12 Yargıtay 2. HD, 09.10.2008, E. 2008/6758, K. 2008/12863.
13 Yargıtay 8. HD, 17.06.2019, E. 2018/8390, K. 2019/5997.

UYGULAMA NOTU

Vasinin bir işlemine karşı çıkan, ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişi veya her ilgili, vesayet makamına şikâyette bulunabilir (TMK m. 461/1). **Vesayet makamının bir kararına karşı çıkılacaksa**, kararın tebliğ edildiği günden başlayarak **on gün** içinde denetim makamına itiraz edilmelidir (TMK m. 461/2). **Karara karşı temyiz dilekçesi verilmişse**, dilekçenin itiraz olarak denetim makamına gönderilip gönderilmediği takip edilmelidir. **Vasinin görevini ağır surette savsakladığı veya yetkilerini kötüye kullandığı düşünülüyorsa**, görevden alınması da istenebilir (TMK m. 483, 484).

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ
25.02.2016 · E. 2015/20814 · K. 2016/3299

Vasinin araç alınmasına izin istemini reddeden vesayet makamı kararına karşı yapılan temyiz, denetim makamına gönderilir

Vasi, kısıtlının ihtiyaçları nedeniyle tüm masrafları vasi tarafından karşılanmak üzere vasi adına araç alınmasına izin verilmesini istemiştir. Vesayet makamı istemi reddetmiştir; karar vasi vekilince temyiz edilmiştir.

> *Türk Medeni Kanununun 461. maddesinde, vesayet makamının kararlarına karşı tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebileceği, 397. maddesinde ise denetim makamı görevinin asliye hukuk mahkemesine ait olduğu hükme bağlandığından; temyiz dilekçesinin denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesine gönderilmesi ve denetim makamınca bu konuda kesin bir karar verilmesi için dosyanın mahkemesine İADESİNE...*

DEĞERLENDİRME Karar, 461. maddenin ikinci fıkrasının doğrudan uygulamasıdır. Vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir; denetim makamı asliye hukuk mahkemesidir (TMK m. 397). Daire, temyiz dilekçesinin denetim makamına gönderilmesi ve denetim makamınca kesin bir karar verilmesi için dosyayı mahkemesine iade etmiştir.

2 YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ
22.02.2011 · E. 2010/12825 · K. 2011/3010

Vasinin harcamalarının bir bölümünün kabul edilmemesine karşı verilen temyiz dilekçesi, vesayet makamının kararına itiraz niteliğindedir

Vesayet makamı, vasinin kısıtlı adına yaptığı harcamaların bir bölümünü kabul etmemiştir. Bu ek karar temyiz edilmiştir.

14 Yargıtay 2. HD, 23.10.2012, E. 2011/11726, K. 2012/25791.

> *Vasinin kısıtlı adına yaptığı harcamalarının bir bölümünün kabul edilmemesi nedeniyle vesayet makamının vermiş olduğu karara yönelik temyiz dilekçesi, vesayet makamının kararına itiraz niteliğindedir. Bu nedenle, temyiz dilekçesinin görev yönünden reddi ile denetim makamınca gereği yapılmak üzere dosyanın geri çevrilmesine karar verilmesi gerekmiştir.(TMK.md.461)...*

DEĞERLENDİRME Karar, vasinin hesabının incelenmesi sırasında verilen kararların da 461. maddedeki itiraz yoluna tabi olduğunu gösterir. Vasi, yönetimle ilgili hesap tutmak ve hesabı vesayet makamının belirlediği tarihlerde, her hâlde yılda bir defa onun incelemesine sunmakla yükümlüdür (TMK m. 454). Daire, harcamaların bir bölümünün kabul edilmemesine yönelik temyiz dilekçesini itiraz olarak nitelendirmiş, dilekçeyi görev yönünden reddederek dosyayı denetim makamınca gereği yapılmak üzere geri çevirmiştir.

3 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
09.10.2008 · E. 2008/6758 · K. 2008/12863

Kısıtlama kararı temyiz yoluyla incelenir; malvarlığının yönetimi ve defter tutulmasına ilişkin işlemler ise vesayetin idaresine yöneliktir ve itiraz yoluyla denetim makamında incelenir

Vesayet makamının kısıtlama kararı ile kısıtlının malvarlığının yönetimi ve defter tutulmasına ilişkin işlemleri birlikte temyiz edilmiştir.

> *1-Dosyadaki yazılara kararın dayandığı delillerle kanuna uygun sebeplere ve özellikle delillerin takdirinde bir yanlışlık görülmemesine göre kısıtlamaya yönelik temyiz itirazları yersizdir. 2-Kısıtlının mal varlığının yönetimi ve defter tutulmasına ilişkin işlemler vesayetin idaresine yöneliktir. (TMK. md.438)...*

DEĞERLENDİRME Karar, 461. maddedeki itiraz yolunun kapsamını gösterir. Daire, kısıtlamaya yönelik temyiz itirazlarını inceleyip hükmü onamış; malvarlığının yönetimi ve defter tutulmasına ilişkin işlemlerin vesayetin idaresine yönelik olduğunu, vasinin eylem ve işlemlerine karşı vesayet makamına, vesayet makamının vesayetin yönetimiyle ilgili kararlarına karşı da on gün içinde denetim makamına itiraz edilebileceğini belirterek bu kısma ilişkin temyiz dilekçesini görev yönünden reddetmiş ve dosyayı denetim makamınca gereği yapılmak üzere geri çevirmiştir (TMK m. 488).

4 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
05.04.2012 · E. 2011/14290 · K. 2012/8499

Vasinin görevden alınması isteminin reddine ilişkin karara karşı da yol, denetim makamına itirazdır

Vasi, kısıtlının bir taşınmazdaki payının satışı için izin istemiştir; iki kişi duruşmaya katılarak kendilerinin vasi atanmasını talep etmiştir. Vesayet makamı payın ihale yoluyla satışına ve vasinin görevine devam etmesine, dolayısıyla vasinin görevden alınması isteminin reddine karar vermiştir. Karar, satış izni ve görevden alma isteminin reddi yönünden bu kişilerce temyiz edilmiştir.

> *İlgililer vesayet makamının, vesayetin idaresiyle ilgili olarak aldığı kararlara ve Medeni Kanununu 483. maddesi gereğince vasinin azli talepleri yönünden verilen kararlara karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde itiraz edebilirler. Denetim makamı, gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazları karara bağlar (TMK. md. 488). Bu bakımdan vesayet makamının vesayetin yönetimiyle ve vasinin azli ile ilgili olarak aldığı kararlar kazi nitelikte temyizi kabil olan kararlardan değildir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 461. maddedeki itiraz yolunun vasinin görevden alınmasına ilişkin kararları da kapsadığını gösterir. Daire, vesayet makamının vasinin eylem ve işlemlerine (TMK m. 461/1), denetim makamının da vesayet makamının kararlarına (TMK m. 461/2) karşı şikâyet ve itiraz mercii olduğunu belirtmiş; vesayetin yönetimiyle ve vasinin görevden alınmasıyla ilgili kararlara karşı on gün içinde itiraz edilebileceğini (TMK m. 483, 488) kabul ederek temyiz dilekçesini görev yönünden reddetmiş ve dosyayı denetim makamınca karar verilmek üzere iade etmiştir.

5 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
28.05.2018 · E. 2018/10661 · K. 2018/13296

Vesayet makamının izin istemini reddeden kararına yapılan itirazı inceleme görevi denetim makamınındır

Vasi vekili, kısıtlının payının satışından elde edilen paranın vasinin satın aldığı taşınmaza ilişkin kredi borcunun ödenmesinde kullanılmasına izin verilmesini istemiştir. Vesayet makamı istemi reddetmiştir. Vasi vekilinin itirazı üzerine denetim makamı, sulh hukuk mahkemesi kararının Yargıtay denetimine tabi olduğunu belirterek karar verilmesine yer olmadığına karar verdi ve dosya temyiz incelemesi için Yargıtay'a gönderilmiştir.

> *...kanun koyucu kamu vesayetinde vesayet organı vasiler ile vesayet daireleri sulh ve asliye mahkemesi arasında 461. maddede bir hiyerarşi kurarak, vesayet makamı sulh hukuk mahkemesinin vasinin eylem ve işlemlerine karşı, denetim makamı asliye hukuk mahkemesinin de sulh hukuk mahkemesinin kararlarına karşı şikayet ve itiraz merci olduğu; 488. maddesinde ise, ilgililerin vesayet makamının vesayetin idaresiyle ilgili olarak aldığı kararlara karşı tebliğinden itibaren on gün içinde itiraz edebileceği, denetim makamının gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazı kesin olarak karara bağlayacağı hükme bağlandığından vesayet makamının husumete izin talebinin reddine dair kararın itirazı incelemesinin TMK'nın 488.maddesine göre denetim makamı tarafından yapılması gerektiğinden, istem konusunda denetim makamınca bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine İADESİNE...*

DEĞERLENDİRME Karar, 461. maddedeki itiraz yolunun denetim makamınca işletilmesi gerektiğini gösterir. Daire, vesayet makamının vasinin eylem ve işlemlerine, denetim makamının da vesayet makamının kararlarına karşı şikâyet ve itiraz mercii olduğunu ve itirazın denetim makamınca kesin olarak karara bağlanacağını (TMK

m. 488) belirterek, izin isteminin reddine ilişkin karara yapılan itirazın denetim makamınca incelenmesi için dosyayı mahkemesine iade etmiştir.

6 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
08.07.2014 · E. 2014/1369 · K. 2014/12017

Kısıtlı adına boşanma davası açılmasına verilen izne karşı itirazı reddeden denetim makamı kararı kesindir; temyiz edilemez

Kısıtlının vasisi olan eşi, görevlerini yerine getirmediği gerekçesiyle vasilikten alınmış ve yerine kısıtlının kardeşi vasi atanmıştı. Kısıtlı adına, eşinin kısıtlıyı yıllar önce terk ettiği gerekçesiyle boşanma davası açmak için izin istendi; vesayet makamı izin vermiştir. Bu karara karşı denetim makamına yapılan itiraz reddedilmiştir; karar itiraz eden vekilince temyiz edilmiştir.

> *Kanun koyucu 461. maddede kamu vesayetinde; vesayet organı vasi ile vesayet dairesi olan sulh ve asliye mahkemesi arasında bir hiyerarşi kurmuştur. Vesayet makamı sulh hukuk mahkemesi, vasinin eylem ve işlemlerine karşı, denetim makamı asliye hukuk mahkemesi ise sulh hukuk mahkemesinin kararlarına karşı şikayet ve itiraz mercidir. Türk Medeni Kanununun 488. maddesinde; ilgililerin vesayet makamının, kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilecekleri, denetim makamının gerektiğinde duruşma da yaparak bu itiraz hakkında kesin olarak karar vereceği hükme bağlandığından ve vesayet makamının vesayetin yönetimiyle ilgili olarak aldığı idari nitelikteki kararların temyizi kabil olmadığından temyiz kabiliyeti bulunmayan talebin REDDİNE...*

DEĞERLENDİRME Karar, boşanma davası açma izni gibi vesayetin yönetimine ilişkin kararlarda kanun yolunun denetim makamında sona erdiğini gösterir. Daire, vesayet makamının vasinin eylem ve işlemlerine, denetim makamının da vesayet makamının kararlarına karşı şikâyet ve itiraz mercii olduğunu, denetim makamının itiraz hakkında kesin olarak karar vereceğini (TMK m. 488) ve vesayet makamının vesayetin yönetimiyle ilgili idari nitelikteki kararlarının temyiz edilemeyeceğini belirterek temyiz istemini reddetmiştir.

7 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
11.05.2015 · E. 2014/19237 · K. 2015/8006

Kısıtlının parasının kullanılmasına ilişkin itirazı karara bağlayan denetim makamının kararı kesindir; sulh hukuk mahkemesi bu karara uymalıdır

Vasi, kısıtlının bankadaki parasının ihtiyaç nedeniyle çekilmesine izin verilmesini istemiştir. Vesayet makamı istemi kısmen kabul etmiştir; vasinin denetim makamına yaptığı itiraz reddedilmiştir. Karar vasi tarafından temyiz edilmiştir.

> *Aynı Kanunun 488. maddesinde de; vesayet makamının vesayetin idaresiyle ilgili olarak aldığı kararlara karşı ilgililerin tebliğden başlayarak on gün içinde itiraz edebilecekleri, denetim makamı ise gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazı kesin olarak karara bağlayacağı belirtildiğinden, denetim makamının kararı*

kesin olması nedeniyle sulh hukuk mahkemesince bu karara uyulması gerekmektedir. Bu bakımdan vesayet makamının vesayetin yönetimiyle ilgili olarak aldığı kararlar kazai nitelikte temyizi kabil kararlardan değildir.

DEĞERLENDİRME Karar, 461. maddedeki itiraz yolunun sonucunu gösterir. Daire, vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesinin vasinin eylem ve işlemlerine, denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesinin de sulh hukuk mahkemesinin kararlarına karşı şikâyet ve itiraz mercii olduğunu belirtmiş; denetim makamının kararı kesin olduğundan sulh hukuk mahkemesinin bu karara uyması gerektiğini ve vesayet makamının vesayetin yönetimiyle ilgili kararlarının temyizi kabil kararlardan olmadığını kabul ederek dosyayı mahkemesine iade etmiştir (TMK m. 488).

8 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
25.01.2018 · E. 2017/8408 · K. 2018/1464

Kayyıma kat karşılığı sözleşme yapma yetkisi verilmesi istemine ilişkin vesayet makamı kararına karşı da denetim makamına itiraz edilir

Kayyım vekili, kayyım atandıkları paydaşlara ait paylar karşılığında bir parsel üzerinde kat karşılığı sözleşme yapmak ve ilgili idarelerde işlemleri sonuçlandırmak üzere kayyıma yetki verilmesini istemiştir. Vesayet makamı istemi kısmen kabul etmiştir; karar temyiz edilmiştir.

> *Vesayet organlarının eylem ve işlemlerine karşı vesayet makamına (TMK 461), vesayet makamının vesayetin yönetimi ile ilgili olarak aldığı kararlara karşı, tebliğ tarihinden başlayarak 10 gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir. (TMK 461/2) Denetim makamı da, gerektiğinde duruşmada yaparak itirazı karara bağlar. (TMK 488) Vesayet makamının, vesayetin yürütülmesiyle ilgili aldığı kararlar, itirazı kabil kararlardan olup, itirazı inceleme görevi denetim makamına ait olmakla, davacının temyiz dilekçesinin görev yönünden reddi ile, denetim makamınca bu konuda kesin bir karar verilmek üzere dosyanın Mahkemesine İADESİNE...*

DEĞERLENDİRME Karar, 461. maddenin kayyımlara da uygulandığını gösterir. Kanun'un vasi hakkındaki hükümleri, aksi belirtilmiş olmadıkça kayyım hakkında da uygulanır (TMK m. 403). Daire, vesayet organlarının eylem ve işlemlerine karşı vesayet makamına, vesayet makamının vesayetin yönetimiyle ilgili kararlarına karşı da tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebileceğini belirterek temyiz dilekçesini görev yönünden reddetmiş ve denetim makamınca kesin bir karar verilmek üzere dosyayı mahkemesine iade etmiştir.

9 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
17.06.2019 · E. 2018/8390 · K. 2019/5997

Paydaşların paylarını yönetmek üzere atanan mal memuru kayyımın gönderdiği ecrimisil ihbarnamesi idari işlem değildir; kayyımın işlemleri Medeni Kanun hükümlerine tabidir

Bir taşınmazda bir kısım paydaşların paylarının yönetimi için 3561 sayılı Kanun uyarınca defterdar kayyım olarak atanmıştı. Kayyım sıfatıyla defterdarlık, taşınmazda faaliyet gösterdiği gerekçesiyle davacıya ecrimisil ihbarnamesi göndermiştir; davacı ihbarnamenin iptalini istemiştir. Mahkeme, ihbarnamenin idari işlem olduğu ve idari yargının görevli bulunduğu gerekçesiyle davayı yargı yolu nedeniyle reddetmiştir; karar davacı vekilince temyiz edilmiştir.

> *4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 461. maddesinde ise; "Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi ve her ilgili, vasinin eylem ve işlemlerine karşı vesayet makamına şikayette bulunabilir. Vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir." denilmek sureti ile vasinin (403. maddedeki atıf nedeni ile aynı zamanda kayyımın) işlem ve eylemlerine karşı vesayet makamı olarak sulh hukuk mahkemesine şikayet ya da itiraz yolu ile başvurulabileceği düzenlenmiştir. Vesayet makamının kararına karşı da denetim makamı olarak asliye hukuk mahkemesine başvurulabileceği düzenlenmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 461. maddenin kayyımın eylem ve işlemlerine karşı da başvuru yolu sağladığını gösterir. Daire, vasi hakkındaki hükümlerin aksi belirtilmedikçe kayyım hakkında da uygulanacağını (TMK m. 403), bu nedenle kayyımın işlem ve eylemlerine karşı vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesine, vesayet makamının kararına karşı da denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesine başvurulabileceğini belirtmiştir. Kayyımın ecrimisil ihbarnamesi çıkarması idari işlem niteliğinde olmadığından, borçlu olmadığının tespitine ilişkin uyuşmazlığın adli yargı yerince çözülmesi gerektiği kabul edilerek hüküm bozulmuştur.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 396:** Vesayet organları.
- **TMK m. 397:** Kamu vesayeti.
- **TMK m. 403:** Vasi ve kayyım.
- **TMK m. 454:** Hesap verme.
- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.
- **TMK m. 483:** Görevden alınma sebepleri.
- **TMK m. 484:** Görevden alma isteği.
- **TMK m. 488:** İtiraz.

MADDE

462

B. İzin

I. Vesayet makamından

KANUN METNİ

(1) Aşağıdaki hâllerde vesayet makamının izni gereklidir:
(2) 1. Taşınmazların alımı, satımı, rehnedilmesi ve bunlar üzerinde başka bir aynî hak kurulması,
(3) 2. Olağan yönetim ve işletme ihtiyaçları dışında kalan taşınır veya diğer hak ve değerlerin alımı, satımı, devri ve rehnedilmesi,
(4) 3. Olağan yönetim sınırlarını aşan yapı işleri,
(5) 4. Ödünç verme ve alma,
(6) 5. Kambiyo taahhüdü altına girme,
(7) 6. Bir yıl veya daha uzun süreli ürün ve üç yıl veya daha uzun süreli taşınmaz kirası sözleşmeleri yapılması,
(8) 7. Vesayet altındaki kişinin bir sanat veya meslekle uğraşması,
(9) 8. Acele hâllerde vasinin geçici önlemler alma yetkisi saklı kalmak üzere, dava açma, sulh olma, tahkim ve konkordato yapılması,
(10) 9. Mal rejimi sözleşmeleri, mirasın paylaştırılması ve miras payının devri sözleşmeleri yapılması,
(11) 10. Borç ödemeden aciz beyanı,
(12) 11. Vesayet altındaki kişi hakkında hayat sigortası yapılması,
(13) 12. Çıraklık sözleşmesi yapılması,
(14) 13. Vesayet altındaki kişinin bir eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirilmesi,
(15) 14. Vesayet altındaki kişinin yerleşim yerinin değiştirilmesi.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 462, vasinin tek başına yapamayacağı işleri sayar. Maddede sayılan **on dört işte vesayet makamının izni** gerekir; bunlar arasında **taşınmazların alımı ve satımı**, **ödünç verme ve alma**, **uzun süreli kira sözleşmeleri**, **dava**

YÜRÜTME

açma, sulh olma ve tahkim, **mal rejimi sözleşmeleri ve mirasın paylaştırılması** ile **yerleşim yerinin değiştirilmesi** vardır. Kanunen gerektiği hâlde izin alınmadan yapılan işlem, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir (TMK m. 465). Yargıtay, vesayet altındaki kişi adına izin alınmadan açılan bir boşanma davasında bu eksikliğin yargılama sırasında giderilebilecek bir dava şartı olduğunu ve eksiklik giderilmeden esasa girilemeyeceğini belirtmiştir.[1] Madde eski Kanun'un 405. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Vesayet makamı	Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).
İzin	Vasinin maddede sayılan bir işi yapabilmesi için vesayet makamından alınan karar.
Dava açma izni	Vasinin vesayet altındaki kişi adına dava açabilmesi için vesayet makamınca verilen izin (TMK m. 462/8).
Olağan yönetim	Malvarlığının olağan biçimde yönetilmesi ve işletilmesi için gereken işler.
İzinsiz işlem	Kanunen gerektiği hâlde izin alınmadan yapılan işlem (TMK m. 465).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

Madde 462- Yürürlükteki Kanunun 405 inci maddesini karşılamaktadır. Ancak (2) numaralı bende "diğer hak ve değerlerin alımı, satımı, devri ve rehnedilmesi" ifadesi eklenmiştir. (3) numaralı benddeki "Alelade idare ihtiyaçları haricinde inşaat" yerine "olağan yönetim sınırlarını aşan yapı işleri" deyimi kullanılmıştır. Maddenin (6) numaralı bendindeki "bir yıl veya daha uzun süreli ürün ..." hükmündeki ürün kirası, yürürlükteki maddede "arazi kirası" olarak geçmektedir. Bu değişiklikle "arazi" sözcüğü yerine "ürün" sözcüğü kullanılmıştır. Böylece buraya sadece bir yıl veya daha uzun süreli taşınmazların değil, koşulları varsa taşınırların da ürün kirası dahil edilmiştir. Maddenin (8) numaralı bendindeki "husumet" sözcüğü yerine "dava açma" sözcüğü kullanılmıştır. Açılan davada vesayet altındaki kişiyi temsilen vasinin davayı yürütmesi için ayrıca vesayet makamından izin almasına gerek olmadığından buraya eklenmesine gerek duyulmamıştır. Yürürlükteki maddenin (9) numaralı bendinde, sadece miras taksim sözleşmesi izne tâbi tutulmuşken, yeni düzenlemede bu hükme ayrıca "miras payının devri sözleşmeleri"de dahil edilmiştir. Zira miras taksim sözleşmesi yeni deyimiyle "paylaşma sözleşmesi" kadar önemli olan, vesayet altındaki kişinin miras payının devri sözleşmelerinin, vesayet makamının izninden bağışık tutulmasının haklı bir gerekçesi olamaz.

Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 151

Tasarının 462. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 472).

1 Yargıtay 2. HD, 17.04.2012, E. 2011/13303, K. 2012/10046.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 405. maddeydi; madde "İzin" başlığı altında "Sulh mahkemesi tarafından" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Aşağıdaki hususlarda sulh mahkemesinin izni lazımdır: 1 – Gayrimenkulün alım satımı ve terhini ve sair ayni bir hak tesisi. 2 – Alelade işletme ve idare ihtiyaçları haricinde menkulatın alım satımı. 3 – Alelade idare ihtiyaçları haricinde inşaat. 4 – Ödünç verme ve alma. 5 – Kambiyo taahhütleri altına girmek. 6 – Bir seneden fazla müddetle arazi ve üç seneden veya ondan fazla müddetle akar icar ve isticarı. 7 – Vesayet altında bulunan kimsenin bir sanat veya meslek ile iştigaline müsaade. 8 – Vasi tarafından heman yapılması lazımgelen muvakkat tedbirler müstesna olmak üzere husumet, sulh, tahkim ve konkordato akdi. 9 – Evlenme mukavelesi akdi ve miras taksimi. 10 – Borç ödemekten aciz beyanı. 11 – Vesayet altında bulunan kimsenin hayatı üzerine sigorta akdi. 12 – Çıraklık mukavelesi akdi. 13 – Vesayet altındaki kimsenin bir terbiye veya muavenet müessesesine konulması. 14 – Vesayet altında bulunan kimseye yeni bir ikametgah ittihazı.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 405 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 405	4721 sayılı Kanun m. 462
İzin veren	Sulh mahkemesi	Vesayet makamı
Taşınır işlemleri	Olağan ihtiyaçlar dışında taşınırların alım satımı	Olağan ihtiyaçlar dışında taşınır ve diğer hak ve değerlerin alımı, satımı, devri ve rehnedilmesi
Yapı	Olağan ihtiyaçlar dışında inşaat	Olağan yönetim sınırlarını aşan yapı işleri
Kira	Bir yıldan fazla arazi, üç yıl veya daha fazla taşınmaz kirası	Bir yıl veya daha uzun ürün, üç yıl veya daha uzun taşınmaz kirası
Dava	Husumet, sulh, tahkim ve konkordato	Dava açma, sulh olma, tahkim ve konkordato
Aile ve miras	Evlenme mukavelesi ve miras taksimi	Mal rejimi sözleşmeleri, mirasın paylaştırılması ve miras payının devri
Kurum	Terbiye veya yardım kurumuna konulma	Eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirme
Yerleşim yeri	Yeni bir ikametgah edinilmesi	Yerleşim yerinin değiştirilmesi

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 462. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Bent	Vesayet makamının iznine bağlı iş
1	Taşınmazların alımı, satımı, rehnedilmesi ve üzerlerinde başka bir aynî hak kurulması
2	Olağan yönetim ve işletme ihtiyaçları dışında kalan taşınır veya diğer hak ve değerlerin alımı, satımı, devri ve rehnedilmesi
3	Olağan yönetim sınırlarını aşan yapı işleri
4	Ödünç verme ve alma
5	Kambiyo taahhüdü altına girme
6	Bir yıl veya daha uzun süreli ürün ve üç yıl veya daha uzun süreli taşınmaz kirası sözleşmeleri
7	Vesayet altındaki kişinin bir sanat veya meslekle uğraşması
8	Dava açma, sulh olma, tahkim ve konkordato (acele hâllerde vasinin geçici önlem alma yetkisi saklı)
9	Mal rejimi sözleşmeleri, mirasın paylaştırılması ve miras payının devri sözleşmeleri
10	Borç ödemeden aciz beyanı
11	Vesayet altındaki kişi hakkında hayat sigortası yapılması
12	Çıraklık sözleşmesi yapılması
13	Vesayet altındaki kişinin bir eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirilmesi
14	Vesayet altındaki kişinin yerleşim yerinin değiştirilmesi

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **405. maddesini** karşılar; 2. bende **"diğer hak ve değerlerin alımı, satımı, devri ve rehnedilmesi"** ifadesi eklenmiş, 6. bentte **"arazi" yerine "ürün"** sözcüğü kullanılmış, 8. bentte **"husumet" yerine "dava açma"** denilmiş ve 9. bende **miras payının devri sözleşmeleri** eklenmiştir (S. Sayısı 723, s. 151). Tasarının 462. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 472).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, izne bağlı bir işin **izin alınmadan yapılmasının** sonucudur: böyle bir işlem, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir (TMK m. 465). İkinci nokta, **dava açma izninin bir dava şartı** olmasıdır; Yargıtay, izin alınmadan açılan tedbir nafakası davasında

YÜRÜTME

2 Yargıtay 2. HD, 25.09.2013, E. 2013/8753, K. 2013/21953.

vasiye izin alması için süre verilmesi gerektiğini belirtmiştir.[2] Üçüncü nokta, izin şartının **davadan feragat** için de arandığıdır.[3]

II. İzin Sistemi ve İzinsiz İşlemin Sonucu

- **Temsil:** Vasi, vesayet altındaki kişiyi bütün hukuki işlemlerinde temsil eder.
- **Sınır:** Maddede sayılan işlerde vesayet makamının izni gerekir.
- **Sonuç:** İzinsiz işlem, vesayet altındaki kişinin izinsiz işlemi hükmündedir.

Vesayet dairelerinin yetkilerine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla vasi, vesayet altındaki kişiyi bütün hukuki işlemlerinde temsil eder (TMK m. 448). 462. madde bu temsil yetkisini sınırlar ve on dört işte vesayet makamının iznini arar. Kanunen gerektiği hâlde vasinin yetkili vesayet dairelerinin iznini almadan yaptığı işlemler, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir (TMK m. 465). 2

Bazı işlerde vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da izni gerekir; evlat edinme, mirasın kabulü veya reddi ve vesayet altındaki kişi ile vasi arasında sözleşme yapılması bunlardandır (TMK m. 463). Vesayet altındaki kişi adına kefil olmak, vakıf kurmak ve önemli bağışlarda bulunmak ise izinle de yapılamaz; bu işlemler yasaktır (TMK m. 449). 3

III. Dava Açma, Sulh Olma ve Tahkim

- **Kural:** Vasinin dava açması, sulh olması ve tahkim yoluna gitmesi izne bağlıdır.
- **İstisna:** Acele hâllerde geçici önlem alma yetkisi saklıdır.
- **Nitelik:** Dava açma izni, yargılama sırasında giderilebilecek bir dava şartıdır.

Maddenin 8. bendine göre acele hâllerde vasinin geçici önlemler alma yetkisi saklı kalmak üzere dava açma, sulh olma, tahkim ve konkordato yapılması vesayet makamının iznine bağlıdır. Gerekçe, eski metindeki "husumet" sözcüğü yerine "dava açma" sözcüğünün kullanıldığını ve açılan davada vesayet altındaki kişiyi temsilen vasinin davayı yürütmesi için ayrıca izin almasına gerek olmadığından bunun bende eklenmediğini belirtir (S. Sayısı 723, s. 151). 4

Yargıtay, vesayet altındaki kişi adına izin alınmadan açılan boşanma davasında bu eksikliğin yargılama sırasında giderilebilecek bir dava şartı olduğunu ve eksiklik giderilmeden esasa girilemeyeceğini belirtmiştir.[4] Vesayet altındaki davacının açtığı başka bir boşanma davasında da dava açma yetkisine ilişkin kararın eklenmesi için dosya geri çevrilmiştir.[5] 5

3 Yargıtay 1. HD, 26.05.2022, E. 2021/4328, K. 2022/4214.
4 Yargıtay 2. HD, 17.04.2012, E. 2011/13303, K. 2012/10046.

6 Aynı kural evlilik ve çocuklarla ilgili diğer davalarda da uygulanmıştır: kısıtlı kadın adına açılan tedbir nafakası davası,[6] vasinin eşe karşı açtığı tasarruf yetkisinin sınırlandırılması ve tedbir nafakası davası[7] ve kısıtlı baba adına vasi tarafından açılan velayetin değiştirilmesi davası[8] bu dosyalar arasındadır. Bu kararlarda vasiye izin alması için süre verilmeden hüküm kurulması bozma nedeni sayılmıştır.

7 Usul bakımından kanuni temsilciler, davanın açılıp yürütülmesinin belli bir makamın iznine bağlı olduğu hâllerde izin belgelerini dava veya cevap dilekçesiyle mahkemeye vermek zorundadır; izin belgesinin alınması için mahkemeye başvurulması gerekiyorsa ilgiliye kesin süre verilir ve süresi içinde başvurulmazsa dava açılmamış sayılır (HMK m. 54). Mahkeme, dava şartı noksanlığının giderilmesi mümkünse bunun tamamlanması için de kesin süre verir (HMK m. 115/2).

IV. Dava Sırasında Kısıtlanma ve Davalı Konumundaki Kısıtlı

- **Dava sırasında kısıtlanma:** Kararlar farklı yönlerde verilmiştir.
- **Davalı konumu:** Gerekçeye göre açılan davayı yürütmek için ayrıca izin gerekmez.
- **Ortaklığın giderilmesi:** Davalı kısıtlının vasisinden de izin istenmiştir.

8 Davacının yargılama sırasında kısıtlandığı bir dosyada Yargıtay, vasinin dava açma izni alması gerektiğini ve bunun için süre verilmesini aramıştır.[9] Aynı Daire'nin 2008 tarihli ve oyçokluğuyla verilmiş bir kararında ise açılmış bulunan dava sırasında davacıya vasi atanması hâlinde vasinin izin almasına gerek bulunmadığı kabul edilmişti.[10]

9 Ortaklığın giderilmesi davalarında Yargıtay, bu davaların iki taraflı ve taraflar için benzer sonuçlar doğuran davalar olduğunu belirterek davalı kısıtlının vasisinin de davanın takibi için vesayet makamından izin alması gerektiğini kabul etmiştir.[11] Ortaklığın giderilmesini isteyen kısıtlının vasisine izin alması için süre verilmesi gerektiği de belirtilmiştir.[12]

V. Feragat, Kabul ve Kanun Yolundan Feragat

- **Feragat:** Dava açma izne bağlı olduğundan feragat de izne bağlıdır.
- **Temyizden feragat:** İzin belgesi istenmiştir.
- **Kabul:** İzinsiz kabul beyanına sonuç bağlanmamıştır.

5 Yargıtay 2. HD, 10.05.2010, E. 2009/8256, K. 2010/9350.
6 Yargıtay 2. HD, 25.09.2013, E. 2013/8753, K. 2013/21953.
7 Yargıtay 2. HD, 15.05.2025, E. 2025/2906, K. 2025/5146.
8 Yargıtay 2. HD, 20.12.2016, E. 2016/13520, K. 2016/16268.
9 Yargıtay 2. HD, 10.04.2017, E. 2015/25696, K. 2017/4094.
10 Yargıtay 2. HD, 27.03.2008, E. 2007/6508, K. 2008/4226.
11 Yargıtay 14. HD, 02.03.2017, E. 2015/7574, K. 2017/1579.
12 Yargıtay 14. HD, 29.03.2016, E. 2015/1618, K. 2016/3773.

Yargıtay, dava açmanın vesayet makamının iznine bağlı olduğunu, bu nedenle davaya son veren feragat için de izin alınması gerektiğini belirtmiştir.[13] Vasinin temyizden feragat ettiği bir dosyada da izin belgesinin sunulması için dosya iade edilmiştir.[14] Kısıtlı davalıların vasilerinin davayı kabul etmek için vesayet makamından izin almadıklarını da gerekçeleri arasında gösteren bir bölge adliye mahkemesi kararı da onanmıştır.[15] 10

VI. Taşınmaz Satışı ve Diğer Malvarlığı İşlemleri

- **Taşınmaz:** Alım, satım, rehin ve aynî hak kurulması izne bağlıdır.
- **Satışın şekli:** Kural açık artırmadır; pazarlıkla satışa denetim makamı karar verir.
- **Diğer işler:** Olağan yönetimi aşan taşınır işlemleri, yapı işleri, ödünç, kambiyo ve uzun süreli kira.

Maddenin 1. bendine göre taşınmazların alımı, satımı, rehnedilmesi ve bunlar üzerinde başka bir aynî hak kurulması vesayet makamının iznine bağlıdır. Taşınmazların satışı, vesayet makamının talimatı uyarınca ve ancak vesayet altındaki kişinin menfaati gerekli kıldığı hâllerde mümkündür; satış açık artırmayla yapılır ve ihale vesayet makamının onamasıyla tamam olur, denetim makamı ise istisnaen pazarlıkla satışa karar verebilir (TMK m. 444). Yargıtay, taşınmaz satışına izin kararının denetim makamının iznine bağlı işler arasında sayılmadığını ve denetim makamının yetkisinin satışın pazarlıkla yapılıp yapılmayacağına ilişkin olduğunu belirtmiştir.[16] 11

Maddenin 2. bendi, olağan yönetim ve işletme ihtiyaçları dışında kalan taşınırlarla birlikte diğer hak ve değerlerin alımını, satımını, devrini ve rehnedilmesini de izne bağlar; gerekçe bu ifadenin yeni eklendiğini belirtir. 3. bentte olağan yönetim sınırlarını aşan yapı işleri, 4. bentte ödünç verme ve alma, 5. bentte kambiyo taahhüdü altına girme, 6. bentte bir yıl veya daha uzun süreli ürün ve üç yıl veya daha uzun süreli taşınmaz kirası sözleşmeleri sayılmıştır. Gerekçeye göre 6. bentte "arazi" yerine "ürün" sözcüğünün kullanılmasıyla koşulları varsa taşınırların ürün kirası da kapsama alınmıştır (S. Sayısı 723, s. 151). 12

VII. Aile, Miras ve Kişisel Durumla İlgili İşler

- **Mal rejimi ve miras:** Mal rejimi sözleşmeleri, mirasın paylaştırılması ve miras payının devri.

13 Yargıtay 1. HD, 26.05.2022, E. 2021/4328, K. 2022/4214.
14 Yargıtay 2. HD, 21.12.2009, E. 2008/17934, K. 2009/22041.
15 Yargıtay 1. HD, 03.02.2026, E. 2026/11, K. 2026/561.
16 Yargıtay 18. HD, 24.02.2015, E. 2014/12707, K. 2015/2670.

- **Kişisel durum:** Meslek, çıraklık, kuruma yerleştirme ve yerleşim yeri.
- **Diğer:** Borç ödemeden aciz beyanı ve hayat sigortası.

13 Maddenin 9. bendine göre mal rejimi sözleşmeleri, mirasın paylaştırılması ve miras payının devri sözleşmeleri vesayet makamının iznine bağlıdır. Mal rejimi sözleşmesi ancak ayırt etme gücüne sahip olanlar tarafından yapılabilir; kısıtlılar yasal temsilcilerinin rızasını almak zorundadır (TMK m. 204). Gerekçe, eski metinde yalnız miras taksim sözleşmesinin izne bağlı olduğunu, miras payının devri sözleşmelerinin izinden bağışık tutulmasının haklı bir gerekçesi olamayacağı için bunların da eklendiğini belirtir (S. Sayısı 723, s. 151).

14 Vesayet altındaki kişinin bir sanat veya meslekle uğraşması (7. bent), borç ödemeden aciz beyanı (10. bent), vesayet altındaki kişi hakkında hayat sigortası yapılması (11. bent), çıraklık sözleşmesi yapılması (12. bent) ve vesayet altındaki kişinin bir eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirilmesi (13. bent) de izne bağlıdır. 14. bentteki yerleşim yeri değişikliği bakımından 412. madde de vesayet makamının izni olmadıkça vesayet altındaki kişinin yerleşim yerini değiştiremeyeceğini ve yerleşim yerinin değişmesi hâlinde yetkinin yeni vesayet dairelerine geçeceğini öngörür (TMK m. 412).

VIII. Velayet Altında Bırakılan Kısıtlı

- **Kural:** Kısıtlanan ergin çocuklar kural olarak velayet altında bırakılır.
- **Sonuç:** Bu durumda velayet hükümleri uygulanır.
- **Farklı karar:** Bir boşanma davasında husumete izin için de süre verilmesi aranmıştır.

15 Kısıtlanan ergin çocuklar kural olarak vesayet altına alınmayıp velayet altında bırakılır (TMK m. 419). Yargıtay, kısıtlanıp velayet altında bırakılan çocuklar ve malları hakkındaki uyuşmazlıklarda velayet hükümlerinin uygulanacağını, 462 ve 463. maddelerin bu çocuklarda uygulanmayacağını belirtmiştir.[17] Kanun gereği annesinin velayeti altında bırakılması gereken kısıtlı kadın için annesinin vasi olarak atandığı bir dosyada da annenin veli sıfatıyla dava açması için 462. maddenin 8. bendi uyarınca izin almasına gerek olmadığı oyçokluğuyla kabul edilmiştir.[18] Buna karşılık, kısıtlanıp babasının velayeti altına konulan kadının kendi verdiği vekaletnameyle açılan boşanma davasında Yargıtay, sonradan veli olarak atanan anneden vekaletname alınması için süre verilmesini ve ardından 462. madde uyarınca husumete izin için süre verilmesini aramıştır.[19]

17 Yargıtay 8. HD, 02.12.2019, E. 2019/6008, K. 2019/10760.
18 Yargıtay 2. HD, 20.02.2012, E. 2012/2391, K. 2012/3170.
19 Yargıtay 2. HD, 04.02.2016, E. 2015/11607, K. 2016/1792.

UYGULAMA NOTU

Vasi, vesayet altındaki kişi adına boşanma, nafaka veya velayet davası açacaksa, önce vesayet makamından dava açma izni almalı ve izin kararını dava dilekçesine eklemelidir (TMK m. 462/8, HMK m. 54). **İzin alınmadan açılmış bir davada**, izin kararını almak için mahkemeden süre istenmelidir. **Davadan feragat, davayı kabul veya sulh** söz konusuysa ayrıca izin alınmalıdır. **Kısıtlıya ait taşınmazın satışı** için vesayet makamından izin istenmeli; satışın vesayet altındaki kişinin menfaatine olduğu gösterilmelidir (TMK m. 444, 462).

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ
17.04.2012 · E. 2011/13303 · K. 2012/10046

Vesayet altındaki kişi adına izin alınmadan açılan boşanma davasında eksiklik giderilmeden esasa girilemez

Vesayet altındaki kadın adına, vesayet makamının izni alınmadan boşanma davası açılmıştır; kocanın da karşı boşanma davası vardı. Mahkeme davaları esastan karara bağlamıştır; karar her iki dava yönünden temyiz edilmiştir.

> *Açıklanan eksiklik yargılama sırasında giderilebilir nitelikte bir dava şartıdır. Bu nedenle, dava şartına ilişkin bu eksiklik giderilmeden davanın esasının incelenmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 462. maddenin 8. bendini boşanma davasına uygular. Daire, vesayet altındaki davacının dava açabilmesi için vesayet makamının izninin gerekli olduğunu, iznin alınmamasının yargılama sırasında giderilebilecek bir dava şartı eksikliği olduğunu belirtmiş ve bu eksiklik giderilmeden davanın esasının incelenmesini bozma nedeni saymıştır. Kocanın reddedilen boşanma davasına ilişkin hüküm ise onanmıştır.

2 YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ
25.09.2013 · E. 2013/8753 · K. 2013/21953

Vasinin kısıtlı adına izinsiz açtığı tedbir nafakası davasında vasiye dava açma izni alması için süre verilmelidir

Kadın adına eşine karşı tedbir nafakası davası açılmıştır. Kadın, davadan önce kısıtlanarak vesayet altına alınmıştı; dava vasi tarafından açılmıştı, ancak vesayet makamının dava açma izni yoktu. Mahkeme nafaka davasını esastan inceleyerek kabul etmiştir; karar koca tarafından temyiz edilmiştir.

> *Dava kanuni temsilcisi (vasisi) tarafından vesayet makamının izni (TMK.md.462/8) ile açılabilir. Dava vasi tarafından açılmakla birlikte; vasiye kısıtlı adına dava açması yönünde vesayet makamınca verilen bir izin bulunma-*

maktadır. Bu husus dava şartı olmakla birlikte, yargılama sırasında giderilmesi mümkün şartlardan (HMK.md.115/2) olduğundan; davacının vasisine, vesayet makamından açılan tedbir nafakası davası ile ilgili "dava açma izin kararı " (TMK.md.462/8) alıp ibraz etmek üzere süre verilmesi, dava şartı giderildiği takdirde de kadın tarafından açılan nafaka davasının esasına girilmesi gerekir. Bu husus gözetilmeden nafaka davasının esasının incelenip karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirmiştir.

DEĞERLENDİRME Karar, dava açma izninin niteliğini ve eksikliğin nasıl giderileceğini gösterir. Daire, kısıtlının davasının vasi tarafından vesayet makamının izniyle açılabileceğini, iznin dava şartı olduğunu ve yargılama sırasında giderilebilecek şartlardan bulunduğunu belirtmiştir (HMK m. 115/2). Vasiye izin kararı alıp sunması için süre verilmeden nafaka davasının esasının incelenmesi bozma nedeni sayılmıştır.

3 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
15.05.2025 · E. 2025/2906 · K. 2025/5146

Vasinin eşe karşı açtığı tasarruf yetkisinin sınırlandırılması ve tedbir nafakası davasında izin şartı

Kısıtlanan kişinin vasisi, kısıtlı adına davalı eşe karşı tasarruf yetkisinin sınırlandırılması ve tedbir nafakası davası açmıştır. Bölge adliye mahkemesinin kararı vasi ve davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

> *"Vasinin, vesayeti altındaki kişi adına dava açması için vesayet makamından "Dava açma izni" kararı alması zorunludur (TMK md. 462/8). Vesayet makamanın iznine tabi olan işlem, izin alınmaksızın yapılırsa, vasinin yaptığı bu muamele vesayet altındaki kişiyi bağlamaz (TMK md. 465). Vasiye, dava açma yönünde izin kararı alması için süre verilmesi ve sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ile hüküm kurulması doğru olmayıp, bozmayı gerektirmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 462. maddenin 8. bendinin evlilik birliğinin korunmasına ilişkin davalarda da uygulandığını gösterir. Daire, vasinin vesayeti altındaki kişi adına dava açması için vesayet makamından dava açma izni alması gerektiğini, iznin gerektiği hâllerde izinsiz yapılan işlemin vesayet altındaki kişiyi bağlamadığını (TMK m. 465) belirtmiş; vasiye izin alması için süre verilmeden hüküm kurulmasını bozma nedeni saymıştır.

4 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
10.04.2017 · E. 2015/25696 · K. 2017/4094

Davacı yargılama sırasında kısıtlanırsa vasinin dava açma izni alması gerekir; bunun için süre verilmelidir

Aile mahkemesinde görülen davada davacı kadın, dava açıldıktan sonra kısıtlandı ve kendisine vasi atandı. Mahkeme davayı karara bağlamıştır; karar davalı erkek tarafından temyiz edilmiştir.

> *Yargılama devam ederken davacı kadın kısıtlandığına göre, vasinin dava açmaya izin (TMK m.462/8) kararı alması gerekmektedir. Vasiye, dava açma yönünde izin kararı alması için süre verilmesi ve sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ile hüküm kurulması doğru olmayıp, bozmayı gerektirmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, davanın açılmasından sonra ortaya çıkan kısıtlama hâlini ele alır. Daire, yargılama sürerken davacı kısıtlandığında vasinin 462. maddenin 8. bendi uyarınca dava açma izni alması gerektiğini ve bunun için süre verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Aynı Daire'nin 2008 tarihli, oyçokluğuyla verilmiş bir kararında ise açılmış bulunan dava sırasında davacıya vasi atanması hâlinde vasinin izin almasına gerek bulunmadığı kabul edilmişti.[20]

5 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
21.04.2025 · E. 2025/441 · K. 2025/4039

Dava açma izni dosyada yoksa izin kararı istenir; izin yoksa vasiye başvuru için kesin süre verilir

Vasi, vesayet altındaki kişi adına nüfus kaydının düzeltilmesi davası açmıştır. İlk derece mahkemesi davayı kısmen kabul etmiştir; bölge adliye mahkemesi istinaf başvurusunu esastan reddetmiştir. Karar temyiz edilmiştir.

> *4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 462. maddesinin 8. fıkrası gereğince dava açılması için vesayet dairesinden izin alınması gerekmektedir. Dosyanın incelenmesinde davacı vasisinin dava açmak için vesayet dairesinden izin aldığına ilişkin karar dosya arasında bulunmamaktadır. Bu itibarla; 1. Nüfus kaydının düzeltilmesi davası açma konusunda vesayet dairesinden alınmış bir karar varsa dosyaya eklenmesi, 2. Nüfus kaydının düzeltilmesi davası açma konusunda vesayet dairesinden alınmış bir karar yoksa eksikliğin giderilmesi için ilgiliye vesayet dairesinden karar almak için başvurmak üzere kesin süre verilmesi, a) Kesin sürede başvuru yapılmamış olması halinde veya, b) Kesin sürede başvuru yapılması halinde vesayet dairesi kararının eklenmesinden sonra, dosyanın temyiz incelemesi yapılmak üzere Daireye gönderilmesi gerekir.*

DEĞERLENDİRME Karar, izin eksikliğinin temyiz aşamasında nasıl ele alındığını adım adım gösterir. Dosyada vasinin dava açmak için izin aldığına ilişkin karar bulunmadığından Daire, varsa izin kararının dosyaya eklenmesini, yoksa vesayet dairesine başvurması için ilgiliye kesin süre verilmesini istemiş ve dosyayı bölge adliye mahkemesine geri çevirmiştir. İzin belgesi alınması için mahkemeye başvurulması gerekiyorsa kesin süre verilmesi, HMK m. 54 hükmünün de gereğidir.

20 Yargıtay 2. HD, 27.03.2008, E. 2007/6508, K. 2008/4226.

6 **YARGITAY (KAPATILAN) 14. HUKUK DAİRESİ**
02.03.2017 · E. 2015/7574 · K. 2017/1579

Ortaklığın giderilmesi davası iki taraflı olduğundan davalı kısıtlının vasisi de davanın takibi için izin almalıdır

Ortaklığın giderilmesi davasında davalılardan biri kısıtlanarak vesayet altına alınmış ve oğlu vasi olarak atanmıştı. Sulh hukuk mahkemesinin kararı davalılardan biri tarafından temyiz edilmiştir.

> *Paydaşlığın (ortaklığın) giderilmesi davaları iki taraflı, tarafları için benzer sonuçlar doğuran davalar olduğundan vasinin 4721 sayılı TMK'nın 462/8 maddesi gereğince davanın takibi için vesayet makamından izin alması gerekirken buna ilişkin dosyada bir karar bulunmadığı anlaşılmakla, vasinin sulh hukuk mahkemesinden eldeki davanın takibine dair izin ve yetki alması gerektiği...*

DEĞERLENDİRME Karar, 462. maddenin 8. bendinin ortaklığın giderilmesi davalarındaki özel görünümünü gösterir. Gerekçe, açılan davada vesayet altındaki kişiyi temsilen vasinin davayı yürütmesi için ayrıca izin almasına gerek olmadığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 151). Daire ise ortaklığın giderilmesi davalarının iki taraflı ve taraflar için benzer sonuçlar doğuran davalar olduğunu belirterek davalı kısıtlının vasisinin davanın takibi için vesayet makamından izin alması gerektiğini kabul etmiş ve dosyayı bu eksikliğin giderilmesi için iade etmiştir.

7 **YARGITAY 1. HUKUK DAİRESİ**
26.05.2022 · E. 2021/4328 · K. 2022/4214

Dava açma izne bağlı olduğundan vasinin davadan feragati için de vesayet makamının izni gerekir

Tapu iptali ve tescil davasında müdahil olan kişi kısıtlanmış ve eşi vasi olarak atanmıştı. Vasi, kısıtlının davasından feragat etmiştir; mahkeme bu nedenle kısıtlının davasını reddetmiştir. Karar vasi tarafından temyiz edilmiştir.

> *Ne var ki; TMK'nın 462/8. maddesi uyarınca dava açmak vesayet makamının iznine bağlı olduğuna göre, davaya son veren feragat için de vesayet makamından izin alınması gerektiğinde kuşku bulunmamalıdır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 462. maddenin 8. bendini davaya son veren usul işlemlerine uygular. Daire, dava açma vesayet makamının iznine bağlı olduğuna göre feragat için de izin alınması gerektiğini belirterek hükmü bozmuştur. Kararda ayrıca vasi aldatıldığını ileri sürdüğüne göre feragatin iptalinin istenebileceği ve bunun ön mesele olarak incelenmesi gerektiği belirtilmiştir.

8 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
21.12.2009 · E. 2008/17934 · K. 2009/22041

Vasinin temyizden feragati için vesayet makamının izni gerekir

Mirasçılıktan çıkarmaya ilişkin davada verilen karar temyiz edilmiştir. Temyiz incelemesi sırasında davacının vasisi, dilekçesiyle temyizden feragat etmiştir.

> *Türk Medeni Kanununun 462/8.maddesi gereği temyizden feragat için vesayet makamının izni gereklidir. Vasinin vesayet makamının iznini içerir belge ibrazı amacıyla dosyanın mahal mahkemesine iadesine karar vermek gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, izin şartının kanun yolu aşamasındaki feragat beyanını da kapsadığını gösterir. Daire, temyizden feragat için vesayet makamının izninin gerektiğini belirterek izin belgesinin sunulması amacıyla dosyayı mahkemesine iade etmiştir. Karar oyçokluğuyla verilmiştir.

9 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
24.02.2015 · E. 2014/12707 · K. 2015/2670

Taşınmaz satışına vesayet makamı izin verir; denetim makamının yetkisi satışın pazarlıkla yapılıp yapılmayacağına ilişkindir

Vasi, kısıtlıya ait bir taşınmazın satışı için izin istemiştir. Vesayet makamı izni verdi ve pazarlıkla satış konusunda karar verilmesi için dosyayı denetim makamına göndermiştir. Denetim makamı, satışın kısıtlının menfaatine olup olmadığının anlaşılamadığı gerekçesiyle onay istemini reddederek satış iznini bozmuştur; karar vasi vekilince temyiz edilmiştir.

> *Bu hukuki düzenlemeler karşısında; denetim makamının yetkisinin vesayet makamının satış kararı vermesi halinde bunun pazarlıkla satış şeklinde olup olmayacağına ilişkin olup yukarıda yapılan açıklamalar dikkate alındığında, mahkemece, davacı vasiden delilleri sorulup gösterdiği taktirde toplanarak ve gerektiğinde mahallinde keşif yapılarak bilirkişiden rapor alındıktan sonra oluşacak sonuca göre pazarlıkla satış konusunda bir karar verilmesi yerine, taşınmazın satışına izin verilmesi kararının onay talebinin reddine, satışa izin verilmesine dair kararın bozulmasına karar verilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 462. maddenin 1. bendi ile TMK m. 444 arasındaki görev paylaşımını gösterir. Taşınmazların satışı vesayet makamının talimatı uyarınca ve ancak vesayet altındaki kişinin menfaati gerekli kıldığı hâllerde mümkündür; satış açık artırmayla yapılır, denetim makamı ise istisnaen pazarlıkla satışa karar verebilir. Daire, taşınmaz satışına izin kararının 463. maddede denetim makamının iznine bağlı işler arasında sayılmadığını belirterek denetim makamının pazarlıkla satış konusunda delil toplayıp karar vermesi gerektiğini kabul etmiştir.

10 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
02.12.2019 · E. 2019/6008 · K. 2019/10760

Kısıtlanıp velayet altında bırakılan ergin çocuk hakkında 462 ve 463. maddeler uygulanmaz

Kısıtlanan ergin çocuk velayet altında bırakılmıştı. Veli, kısıtlı adına ölünceye kadar bakma sözleşmesi yapılmasına izin verilmesini istemiştir; aile mahkemesi istemi reddetmiştir. Karar temyiz edilmiştir.

> *Kısıtlanıp velayet altında bırakılmasına karar verilen çocuklar ve bunların malları hakkındaki uyuşmazlıklarda velayet hükümleri uygulanacak olup, TMK'nin 462 ve 463. maddelerinin velayet altındaki çocuklarda uygulanması sözkonusu değildir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 462. maddenin uygulama alanını sınırlar. Kısıtlanan ergin çocuklar kural olarak vesayet altına alınmayıp velayet altında bırakılır (TMK m. 419). Daire, bu durumdaki çocuklar ve malları hakkında velayet hükümlerinin uygulanacağını, velinin kısıtlı adına ölünceye kadar bakma sözleşmesi yapmak için mahkemeden izin almasına gerek olmadığını belirtmiş; istemin reddini sonuç itibarıyla doğru bularak hükmü gerekçesini değiştirip düzelterek onamıştır.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 204:** Mal rejimi sözleşmesi ehliyeti.
- **TMK m. 412:** Yerleşim yerinin değişmesi.
- **TMK m. 419:** Vasinin atanması.
- **TMK m. 444:** Taşınmazların satılması.
- **TMK m. 448:** Vasinin temsil yetkisi.
- **TMK m. 449:** Yasak işlemler.
- **TMK m. 463:** Denetim makamının izni.
- **TMK m. 465:** İznin bulunmaması.

MADDE

463

B. İzin

II. Denetim makamından

KANUN METNİ

(1) Aşağıdaki hâllerde vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da izni gereklidir:
(2) 1. Vesayet altındaki kişinin evlât edinmesi veya evlât edinilmesi,
(3) 2. Vesayet altındaki kişinin vatandaşlığa girmesi veya çıkması,
(4) 3. Bir işletmenin devralınması veya tasfiyesi, kişisel sorumluluğu gerektiren bir ortaklığa girilmesi veya önemli bir sermaye ile bir şirkete ortak olunması,
(5) 4. Ömür boyu aylık veya gelir bağlama veya ölünceye kadar bakma sözleşmeleri yapılması,
(6) 5. Mirasın kabulü, reddi veya miras sözleşmesi yapılması,
(7) 6. Küçüğün ergin kılınması,
(8) 7. Vesayet altındaki kişi ile vasi arasında sözleşme yapılması.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 463, yedi işte iki basamaklı izin arar. Bu işlerde önce **vesayet makamının**, ardından **denetim makamının** izni gerekir: **evlat edinme veya evlat edinilme**, **vatandaşlığa girme veya çıkma**, **işletme devralma, tasfiye veya ortaklık**, **ömür boyu gelir ve ölünceye kadar bakma sözleşmeleri**, **mirasın kabulü, reddi veya miras sözleşmesi**, **küçüğün ergin kılınması** ve **vesayet altındaki kişi ile vasi arasında sözleşme**. Yargıtay, denetim makamının izni alınmadan verilen evlat edinme kararını bozmuş,[1] vasinin de paydaş olduğu taşınmazın paylaşılmasında vesayet makamının izninin tek başına yeterli olmadığını belirtmiştir.[2] Madde eski Kanun'un 406. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

1 Yargıtay 2. HD, 14.07.2009, E. 2009/10446, K. 2009/14069.
2 Yargıtay 2. HD, 22.03.2012, E. 2011/246, K. 2012/6881.

Vesayet makamı	Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).
Denetim makamı	Asliye hukuk mahkemesi (TMK m. 397).
Temsil kayyımı	Yasal temsilcinin menfaati ile küçüğün veya kısıtlının menfaati çatıştığında atanan kayyım (TMK m. 426).
Ergin kılınma	On beş yaşını dolduran küçüğün kendi isteği ve velisinin rızasıyla mahkemece ergin kılınması (TMK m. 12).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 463- Yürürlükteki Kanunun 406 ncı maddesini karşılamaktadır. Maddede "sulh mahkemesi" deyimi yerine "vesayet makamı", "asliye mahkemesi" deyimi yerine "denetim makamı" deyimi kullanılmıştır. Hüküm değişikliği yoktur.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 152*

Tasarının 463. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 473). Tasarı metni ile yürürlükteki metin arasında giriş cümlesinde bir sözcük farkı vardır:

	Tasarı metni (S. Sayısı 723, s. 473)	Yürürlükteki metin
Giriş cümlesi	Aşağıdaki hâllerde vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da onayı gereklidir	Aşağıdaki hâllerde vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da izni gereklidir
Bentler	1-7	1-7, Tasarı ile aynı

Adalet Komisyonu, 465. maddede asliye hukuk mahkemesinin görevinin izin değil onay olduğunu düşünerek kenar başlığı "İzin veya onayın bulunmaması" olarak değiştirmiş ve "iznini" kelimesinden sonra "veya onayını" ibaresini eklemişti (S. Sayısı 723, s. 315). Yürürlükteki 463 ve 465. madde metinlerinde ise "izin" sözcüğü kullanılmaktadır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 406. maddeydi; madde "İzin" başlığı altında "Mahkemei asliye tarafından" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Aşağıdaki hususlarda sulh mahkemesinin kararı alındıktan sonra mahkemei asliyenin dahi müsaadesi lazımdır: 1 – Vesayet altındaki kimsenin evlatlık olması veya başka birini evlat edinmesi. 2 – Vatandaşlık hakkını iktisap veya ondan feragat. 3 – İktisadi bir teşebbüsün iktisabı veya tasfiyesi ve vesayet altındaki kimsenin şahsi mesuliyetini veya mühim bir sermaye tahsisini icabettiren bir şirkete girmesi. 4 – Kaydıhayat ile maaş veya irat itasına veya kaydıhayat ile infaka dair mukaveleler akdi. 5 – Miras kabul veya reddi veya bir miras mukavelesi akdi. 6 – Küçüğün mezun kılınması. 7 – Vasi ile vesayet altında bulunan kimse arasında akdolunan mukavelelerin tasdiki.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 406 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 406	4721 sayılı Kanun m. 463
İzin verenler	Sulh mahkemesinin kararından sonra asliye mahkemesi	Vesayet makamının izninden sonra denetim makamı
Evlat edinme	Evlatlık olma veya başka birini evlat edinme	Evlat edinme veya evlat edinilme
Vatandaşlık	Vatandaşlık hakkını kazanma veya ondan feragat	Vatandaşlığa girme veya çıkma
Gelir ve bakım	Ömür boyu maaş, irat veya bakım sözleşmeleri	Ömür boyu aylık veya gelir bağlama, ölünceye kadar bakma sözleşmeleri
Miras	Mirasın kabulü veya reddi, miras sözleşmesi	Mirasın kabulü, reddi veya miras sözleşmesi
Erginlik	Küçüğün mezun kılınması	Küçüğün ergin kılınması
Vasiyle sözleşme	Vasi ile vesayet altındaki kimse arasındaki sözleşmelerin onaylanması	Vesayet altındaki kişi ile vasi arasında sözleşme yapılması

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 463. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Tasarıda "denetim makamının da onayı" ifadesi; Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 473
01.01.2002	Madde "denetim makamının da izni" ifadesiyle yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Bent	Vesayet makamından sonra denetim makamının da iznine bağlı iş
1	Vesayet altındaki kişinin evlat edinmesi veya evlat edinilmesi
2	Vesayet altındaki kişinin vatandaşlığa girmesi veya çıkması
3	Bir işletmenin devralınması veya tasfiyesi, kişisel sorumluluğu gerektiren bir ortaklığa girilmesi veya önemli bir sermaye ile bir şirkete ortak olunması
4	Ömür boyu aylık veya gelir bağlama veya ölünceye kadar bakma sözleşmeleri yapılması
5	Mirasın kabulü, reddi veya miras sözleşmesi yapılması
6	Küçüğün ergin kılınması
7	Vesayet altındaki kişi ile vasi arasında sözleşme yapılması

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un [1]

406. maddesini

karşılar; **"sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı", "asliye mahkemesi" yerine "denetim makamı"** deyimi kullanılmıştır ve **hüküm değişikliği yoktur** (S. Sayısı 723, s. 152). Tasarı metninde denetim makamının kararı **"onay"** olarak adlandırılmıştı; Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etmiş (S. Sayısı 723, s. 473), Kanun metninde ise **"denetim makamının da izni"** ifadesi yer almıştır.

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, **izinlerin sırasıdır**: önce vesayet makamının izni, ardından denetim makamının izni alınır. İkinci nokta, **vasi ile vesayet altındaki kişi arasındaki işlemlerdir**; vasinin de paydaş olduğu taşınmazın paylaşılması denetim makamının iznine de bağlı tutulmuş ve bu iş için kısıtlılara kayyım atanması gerektiği belirtilmiştir.[3] Üçüncü nokta, **kanun yoludur**; Yargıtay, denetim makamının 463. madde uyarınca verdiği kararların kesin olmadığını ve temyiz edilebileceğini belirtmiştir.[4]

II. İki Basamaklı İzin

- **Kural:** Önce vesayet makamının, sonra denetim makamının izni.
- **Kapsam:** Maddede sayılan yedi iş.
- **İzinsiz işlem:** Vesayet altındaki kişinin izinsiz işlemi hükmündedir.

2 Maddeye göre sayılan hâllerde vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da izni gereklidir. Vesayet makamı sulh hukuk mahkemesi, denetim makamı asliye hukuk mahkemesidir (TMK m. 397). Vesayet makamının iznine bağlı işler 462. maddede sayılır (TMK m. 462); Yargıtay, taşınmaz satışına izin kararının 463. maddede denetim makamının iznine bağlı işler arasında sayılmadığını belirtmiştir.[5]

3 Kanunen gerektiği hâlde vasinin yetkili vesayet dairelerinin iznini almadan yaptığı işlemler, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir (TMK m. 465). Vesayet makamının izin kararının tek başına yeterli olmadığı işlerde, denetim makamının izni alınmadıkça vesayet makamının kararının sonuç doğurmayacağı ve işlemin tamamlanmasına yetmeyeceği belirtilmiştir.[6]

3 Yargıtay 2. HD, 22.03.2012, E. 2011/246, K. 2012/6881.
4 Yargıtay 18. HD, 01.10.2012, E. 2012/10701, K. 2012/10436.
5 Yargıtay 18. HD, 24.02.2015, E. 2014/12707, K. 2015/2670.
6 Yargıtay 2. HD, 22.03.2012, E. 2011/246, K. 2012/6881.

III. Evlat Edinme

- **Kural:** Vesayet altındaki kişinin evlat edinmesi veya evlat edinilmesi iki izne bağlıdır.
- **Küçük:** Vesayet altındaki küçük, vesayet dairelerinin izniyle evlat edinilebilir.
- **Vasi evlat edinen ise:** Küçüğe temsil kayyımı atanır.

Vesayet altındaki küçük, ayırt etme gücüne sahip olup olmadığına bakılmaksızın vesayet dairelerinin izniyle evlat edinilebilir (TMK m. 308). Yargıtay, denetim makamından izin alınmaksızın vesayet altındaki küçüğün evlat edinilmesine karar verilmesini bozma nedeni saymıştır.[7] Vesayet makamından izin alınmış olmasına rağmen denetim makamının izin kararı dosyada bulunmayan bir evlat edinme davasında da hüküm bozulmuştur.[8] 4

Vasinin vesayeti altındaki küçüğü evlat edinmek istediği bir dosyada Yargıtay, vasi ile küçük arasında menfaat çatışması doğduğunu, küçüğün temsil kayyımıyla temsil edilmesi gerektiğini (TMK m. 426) ve vesayet ile denetim makamlarından izin alınmadan evlat edinmeye karar verilemeyeceğini belirtmiştir.[9] Birlikte evlat edinmek isteyen eşlerden birinin kısıtlanıp vesayet altına alındığı bir dosyada Yargıtay, bu eşin denetim makamının izniyle evlat edinebileceğini belirterek evlat edinmenin kişiye sıkı sıkıya bağlı bir hak olduğu gerekçesiyle verilen ret kararını bozmuştur.[10] Vesayet altındaki küçüğün evlat edinildiği bir dosyada izinlerin yanında evlat edinme kararından önce yapılması gereken kapsamlı araştırmanın (TMK m. 316) yapılmamış olması da kanun yararına bozma nedeni sayılmıştır.[11] 5

IV. Mirasın Kabulü, Reddi ve Miras Sözleşmesi

- **Kural:** Mirasın kabulü, reddi ve miras sözleşmesi iki izne bağlıdır.
- **Dava yoluyla ret:** Dava açma izni de gerekir.
- **Sınır:** Miras taksim ve miras payı devri sözleşmeleri 462. maddeye tabidir.

Beşinci bende göre mirasın kabulü, reddi veya miras sözleşmesi yapılması vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da iznine bağlıdır. Yargıtay, dava sırasında kısıtlanan mirasçı yönünden mirasın hükmen reddine karar verilebilmesi için vasiye önce dava açma izni alması için süre verilmesi, bu izin alınırsa denetim makamından da izin alınması gerektiğini belirtmiştir.[12] Vasinin kısıtlı adına mirasın hükmen reddini istediği başka bir dosyada vesayet makamının izni ile denetim 6

7 Yargıtay 2. HD, 14.07.2009, E. 2009/10446, K. 2009/14069.
8 Yargıtay 2. HD, 02.11.2009, E. 2009/13713, K. 2009/18543.
9 Yargıtay 2. HD, 27.10.2008, E. 2007/13558, K. 2008/14178.
10 Yargıtay 2. HD, 20.12.2012, E. 2011/15963, K. 2012/31130.
11 Yargıtay 2. HD, 23.01.2007, E. 2006/10408, K. 2007/216.
12 Yargıtay 7. HD, 21.05.2025, E. 2024/4039, K. 2025/2744.
13 Yargıtay 14. HD, 13.11.2017, E. 2015/18866, K. 2017/8433.

makamının onayını içeren kararın dosyaya eklenmesi istenmiştir;[13] bu kararda denetim makamının kararı "onay" olarak anılmıştır.

7 Temsil kayyımına izin ve onay alması için süre verilirken sürenin kesin olup olmadığının ve sonuçlarının belirtilmesi gerekir; iznin alınması kayyımın tasarrufunda olmadığından kayyıma gerekli başvuruyu yapması için süre verilmelidir.[14]

8 Miras sözleşmesi ile mirasın paylaştırılmasına ilişkin sözleşmeler ayrı tutulmuştur. Yargıtay, vasinin kısıtlı adına miras taksim ve miras payı devri sözleşmesi yapmak için istediği iznin 462. maddenin 9. bendi uyarınca vesayet makamına ait olduğunu belirterek sulh hukuk mahkemesini yargı yeri olarak belirlemiştir.[15]

V. Vesayet Altındaki Kişi ile Vasi Arasında Sözleşme

- **Kural:** Vasiyle yapılacak sözleşme iki izne bağlıdır.
- **Menfaat çatışması:** Vesayet altındaki kişiye kayyım atanır.
- **Önce vesayet makamı:** İzin istemini önce vesayet makamı karara bağlar.

9 Yedinci bende göre vesayet altındaki kişi ile vasi arasında sözleşme yapılması denetim makamının iznine de bağlıdır. Yargıtay, vasinin de paydaş olduğu taşınmazdaki bağımsız bölümlerin paydaşlar arasında paylaşılmasının vesayet altındaki kişiler ile vasi arasında bir paylaşma sözleşmesi yapılmasını gerektirdiğini, bu nedenle denetim makamının izninin de alınması ve kısıtlılara bu iş için kayyım atanması gerektiğini belirtmiştir.[16] Vasiye miras taksim sözleşmesine göre tapuda intikal işlemi yapma yetkisi verilmesi isteminin reddine ilişkin bir karar da vesayet altındaki kişi ile vasi arasında sözleşme yapılabilmesi için denetim makamının izninin gerektiği gözetilerek onanmıştır.[17]

10 Vasinin kısıtlıya ait taşınmaz payını satın almak için izin istediği bir dosyada vesayet makamı istemi karara bağlamadan dosyayı denetim makamına göndermiş; Yargıtay, izin isteminin önce vesayet makamınca incelenmesi gerektiğini belirterek sulh hukuk mahkemesini yargı yeri olarak belirlemiştir.[18]

VI. Diğer İşler

- **Vatandaşlık:** Vatandaşlığa girme veya çıkma.
- **Ticari işler:** İşletme devralma, tasfiye ve ortaklıklar.
- **Gelir ve bakım:** Ömür boyu gelir ve ölünceye kadar bakma sözleşmeleri.
- **Erginlik:** Küçüğün ergin kılınması.

14 Yargıtay 14. HD, 01.12.2020, E. 2016/18724, K. 2020/7939.
15 Yargıtay 17. HD, 14.12.2011, E. 2011/10571, K. 2011/12248.
16 Yargıtay 2. HD, 22.03.2012, E. 2011/246, K. 2012/6881.
17 Yargıtay 2. HD, 06.04.2009, E. 2008/18920, K. 2009/6313.
18 Yargıtay 17. HD, 09.12.2011, E. 2011/7405, K. 2011/12057.

İkinci bent vesayet altındaki kişinin vatandaşlığa girmesini veya çıkmasını, üçüncü bent bir işletmenin devralınmasını veya tasfiyesini, kişisel sorumluluğu gerektiren bir ortaklığa girilmesini veya önemli bir sermaye ile bir şirkete ortak olunmasını, dördüncü bent ömür boyu aylık veya gelir bağlama veya ölünceye kadar bakma sözleşmelerini iki izne bağlar. Kısıtlanıp velayet altında bırakılan ergin çocuk için ise velinin ölünceye kadar bakma sözleşmesi yapmak üzere izin almasına gerek olmadığı, 462 ve 463. maddelerin velayet altındaki çocuklarda uygulanmayacağı belirtilmiştir.[19] 11

Altıncı bentteki ergin kılınma için on beş yaşını dolduran küçüğün kendi isteği ve velisinin rızası gerekir (TMK m. 12). Yargıtay, vesayet ve denetim makamlarından izin alınmaksızın verilen ergin kılma kararını kanun yararına bozmuştur.[20] 12

VII. Denetim Makamının Kararına Karşı Kanun Yolu

- **463 kararları:** Kesin değildir; temyiz edilebilir.
- **İtiraz kararları:** Vesayet makamı kararına itiraz üzerine verilen karar kesindir.

Yargıtay, denetim makamının 463. madde uyarınca verdiği kararların kesin olmadığını ve bunlara karşı temyiz yoluna gidilebileceğini belirtmiş; denetim makamının delilleri toplayıp gerektiğinde keşif yaparak taşınmazların değerini tespit etmesi gerektiğini, dosya üzerinden menfaate aykırılık gerekçesiyle ret kararı verilemeyeceğini kabul etmiştir.[21] Vesayet makamının kararlarına karşı yapılan itiraz üzerine denetim makamının verdiği karar ise kesindir (TMK m. 461, 488). 13

UYGULAMA NOTU

Vesayet altındaki bir küçüğü evlat edinmek isteyen kişi, vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da iznini almalıdır (TMK m. 308, 463). **Vasi, vesayet altındaki kişi adına mirası reddedecekse**, dava açma izninin yanında mirasın reddi için vesayet ve denetim makamlarının iznini almalıdır; dava vekille takip ediliyorsa mirasın reddi yetkisini içeren özel vekaletname verilmelidir. **Vasi ile vesayet altındaki kişi arasında bir paylaşma veya satış söz konusuysa**, vesayet altındaki kişi için kayyım atanması istenmeli ve denetim makamının izni de alınmalıdır (TMK m. 426, 463).

19 Yargıtay 8. HD, 02.12.2019, E. 2019/6008, K. 2019/10760.
20 Yargıtay 2. HD, 29.12.2004, E. 2004/14068, K. 2004/15983.
21 Yargıtay 18. HD, 01.10.2012, E. 2012/10701, K. 2012/10436.

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
14.07.2009 · E. 2009/10446 · K. 2009/14069

Vesayet altındaki küçüğün evlat edinilmesine denetim makamının izni alınmadan karar verilemez

Aile mahkemesinde vesayet altındaki bir küçüğün evlat edinilmesi istendi. Küçüğe dava sırasında vasi atanmış, ancak vasi davaya katılmamıştı. Mahkeme evlat edinmeye karar vermiştir; karar temyiz edilmiştir.

> *...vasinin davaya dahil edilmeden, eksik hasımla yazılı şekilde karar verilmesi doğru olmadığı gibi; 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 463. maddesine vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da izninin gerekli olduğu haller düzenlenmiş olup, vesayet altındaki kişinin evlat edinmesi ve evlat edinilmesi hali de bunlar arasında sayılmaktadır. Mahkemece, denetim makamından izin alınmaksızın küçüğün evlat edinilmesine karar verilmesi de usul ve yasaya aykırı bulunmuştur.*

DEĞERLENDİRME Karar, 463. maddenin 1. bendini evlat edinme davasına uygular. Vesayet altındaki küçük, ayırt etme gücüne sahip olup olmadığına bakılmaksızın vesayet dairelerinin izniyle evlat edinilebilir (TMK m. 308). Daire, vasinin davaya katılımı sağlanmadan eksik hasımla karar verilmesini ve denetim makamından izin alınmaksızın evlat edinmeye hükmedilmesini bozma nedeni saymıştır.

2 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
27.10.2008 · E. 2007/13558 · K. 2008/14178

Vasi vesayeti altındaki küçüğü evlat edinmek isterse küçüğe temsil kayyımı atanmalı ve vesayet dairelerinin izni alınmalıdır

Vasi, vesayeti altındaki küçüğü evlat edinmek için hasımsız olarak dava açmıştır. Mahkeme davayı kabul etti ve karar temyiz edilmeden kesinleşmiştir. Adalet Bakanlığının yazısı üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı kararın kanun yararına bozulmasını istemiştir.

> *Yine, aynı Kanunun 463. maddesinde vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da izninin gerekli olduğu haller düzenlenmiş olup, vesayet altındaki kişinin evlat edinmesi ve evlat edinilmesi hali de bunlar arasında sayılmaktadır. Mahkemece vesayet ve denetim makamlarından izin alınmaksızın, küçüğün evlat edinilmesine karar verilmesi de usul ve yasaya aykırıdır.*

DEĞERLENDİRME Karar, vasinin evlat edinen konumunda olduğu durumu ele alır. Daire, evlat edinmek isteyen vasi ile küçük arasında menfaat çatışması doğduğunu, bu nedenle küçüğün temsil kayyımıyla temsil edilmesi gerektiğini (TMK m. 426) ve vesayet ile denetim makamlarından izin alınmadan evlat edinmeye karar verilemeyeceğini belirtmiştir. Kanun yararına bozma, hükmün sonucuna etkili olmamak üzere verilmiştir.

3 **YARGITAY 7. HUKUK DAİRESİ**
21.05.2025 · E. 2024/4039 · K. 2025/2744

Kısıtlı mirasçı adına mirasın hükmen reddi için önce dava açma izni, ardından denetim makamının izni alınmalıdır

Mirasçılar, miras bırakanın terekesinin borca batık olduğunu ileri sürerek mirasın hükmen reddini istemiştir. Davacılardan biri dava sırasında kısıtlanmış ve vesayet altına alınmıştı. İlk derece mahkemesi davayı kabul etti, bölge adliye mahkemesi istinaf başvurusunu esastan reddetmiştir; karar davalı vergi dairesi müdürlükleri vekilince temyiz edilmiştir.

> *Mahkemece, 4721 sayılı Kanun'un 462/8. maddesi uyarınca vasiye dava açma hususunda izin alınması için süre verilmesi gerekmektedir. Husumete izin kararı alınması hâlinde ise, 4721 sayılı Kanun'un 463/5. maddesi uyarınca denetim makamından da izin alınması gerekmektedir. Mahkemece, davacılardan ... yönünden ilgili maddeler uyarınca işlem yapılmadan, mirasın hükmen reddine karar verilmesi doğru görülmemiş, bu sebeple kararın bozulması gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, mirasın reddinde izinlerin sırasını gösterir. Vasinin kısıtlı adına dava açabilmesi için önce vesayet makamının izni gerekir (TMK m. 462); mirasın reddi ise vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da iznine bağlıdır (TMK m. 463/5). Daire, bu işlemler yapılmadan kısıtlı mirasçı yönünden mirasın hükmen reddine karar verilmesini bozma nedeni saymıştır.

4 **YARGITAY (KAPATILAN) 14. HUKUK DAİRESİ**
13.11.2017 · E. 2015/18866 · K. 2017/8433

Vasi kısıtlı adına mirasın hükmen reddini isterse vesayet makamının izni ile denetim makamının onayını içeren karar dosyaya getirilmelidir

Mirasçılar adına mirasın hükmen reddi istendi; davacılar arasında vesayet altında bulunan bir kısıtlı da vardı. Mahkemenin kararı davalı vekilince temyiz edilmiştir.

> *Türk Medeni Kanunu madde 463 uyarınca, vesayet altındaki kişinin vasisinin vesayet altındaki kişi adına mirası reddedebilmesi için, vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da onayı gereklidir. Somut olayda; 1-Vasinin kısıtlı adına mirasın hükmen reddini talep edebileceğine dair vesayet makamının izni ile denetim makamının onayını içerir kararın temin edilmesi, 2-Murise ait mirasçılık belgesinin ilgilisinden temin edilmesi ve daha sonra evrakın dosyaya eklenerek Dairemize gönderilmesi için dosyanın MAHALLİNE İADESİNE...*

DEĞERLENDİRME Karar, mirasın reddinde vasiden aranan belgeleri sayar. Daire, vasinin kısıtlı adına mirası reddedebilmesi için vesayet makamının izninden sonra denetim makamının onayının da gerektiğini belirtmiş; izin ve onayı içeren kararın ve mirasçılık belgesinin dosyaya eklenmesi için dosyayı iade etmiştir. Kararda ayrıca vekille takip edilen mirasın reddi davalarında mirasın reddi yetkisini içeren özel vekaletname sunulmasının zorunlu olduğu hatırlatılmıştır. Kanun metninde bu kavram için "izin" sözcüğü kullanılmaktadır.

5 **YARGITAY (KAPATILAN) 14. HUKUK DAİRESİ**
01.12.2020 · E. 2016/18724 · K. 2020/7939

Mirasın reddi için izin ve onay alması istenen temsil kayyımına verilen sürenin kesin olduğu ve sonuçları açıkça bildirilmelidir

Veli, kendi adına ve velayeti altındaki küçükler adına mirasın gerçek reddini istemiştir. Küçüklere temsil kayyımı atandı. Mahkeme, kayyıma vesayet makamından izin ve denetim makamından onay alması için iki hafta süre vermiştir; onay alınmadığı gerekçesiyle küçükler yönünden davayı reddetmiştir. Karar kayyım tarafından temyiz edilmiştir.

> *Mahkemece kayyıma, "Bursa 2. Sulh Hukuk Mahkemesinden mirası red için 462. madde gereğince izin, denetim makamından 463/5. madde gereğince onay almak üzere tarafınıza tebliğ tarihi itibari ile 2 hafta süre verilmiş olduğu hususu ihtar olunur." şerhi içeren tebligat 04.12.2015 tarihinde usulüne uygun tebliğ edilmişse de, verilen sürenin kesin süre olup olmadığı belirtilmeden ve sonuçları hatırlatılmadan verilmiş olması, ayrıca bu sürede gerekli izin ve onayların alınması kayyımın tasarrufunda olmadığından, kayyıma gerekli başvuruyu yapmak üzere süre verilmesi gerektiğinin anlaşılmasına göre, kayyımın süresinde gerekli onayı almadığı gerekçesiyle davacı küçükler ..., ... ve ... ile ... ve ... yönünden davanın reddine karar verilmesi doğru değildir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 463. maddenin 5. bendindeki iznin usul bakımından nasıl aranacağını gösterir. Daire, kayyıma verilen sürenin kesin süre olup olmadığının belirtilmediğini ve sonuçlarının hatırlatılmadığını, ayrıca izin ve onayın alınmasının kayyımın tasarrufunda olmadığını, bu nedenle kayyıma gerekli başvuruyu yapmak üzere süre verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Yargılama sırasında ergin olan mirasçıların mirası redde muvafakatlerinin de alınması gerektiği vurgulanarak hüküm bozulmuştur.

6 **YARGITAY (KAPATILAN) 17. HUKUK DAİRESİ**
14.12.2011 · E. 2011/10571 · K. 2011/12248

Miras taksim ve miras payı devri sözleşmesine izin vesayet makamına aittir; denetim makamının iznine bağlı olan miras sözleşmesidir

Vasi, kısıtlı adına miras taksim sözleşmesi ve miras payı devri sözleşmesi yapmak için izin istemiştir. Sulh hukuk mahkemesi ve asliye hukuk mahkemesi ayrı ayrı görevsizlik kararı vermiştir; dosya yargı yerinin belirlenmesi için gönderilmiştir.

> *Türk Medeni Kanunu 462/9. maddesine göre, mal rejimi sözleşmeleri, mirasın paylaştırılması ve miras payının devri sözleşmeleri yapılması, vesayet makamının iznine tabi kılınmıştır. Somut olayda; vasinin kısıtlı adına miras sözleşmesi değil, miras taksim sözleşmesi ve miras payı devir sözleşmesi yapma izni istediği, TMK 462/9 maddesine göre, kısıtlı adına miras paylaştırılması ve miras payının devri sözleşmesi yapılmasının, vesayet makamının iznine tabi olduğu anlaşılmış olmakla, uyuşmazlığın vesayet makamı olan Çardak Sulh Hukuk Mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekmektedir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 462 ve 463. maddeler arasındaki sınırı çizer. Mirasın paylaştırılması ve miras payının devri sözleşmeleri vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462); 463. maddenin 5. bendi ise mirasın kabulü, reddi ve miras sözleşmesi yapılmasında denetim makamının iznini de arar. Daire, istenen iznin miras sözleşmesi değil miras taksim ve miras payı devri sözleşmesine ilişkin olduğunu belirterek vesayet makamını yargı yeri olarak belirlemiştir.

7 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
22.03.2012 · E. 2011/246 · K. 2012/6881

Vasi ile vesayet altındaki kişiler arasında yapılacak paylaşma sözleşmesi denetim makamının iznine de bağlıdır; bu iş için kayyım atanmalıdır

Vasi, vesayeti altındaki iki kısıtlının pay sahibi olduğu taşınmazdaki bağımsız bölümlerin paylaşımı için vesayet makamından izin istemiştir. Vasinin kendisi de aynı taşınmazda paydaştı. Vesayet makamı paylaşmaya izin vermiştir; vasinin sonradan istediği düzeltme reddedildi ve bu karar temyiz edilmiştir.

> *Aynı taşınmazda vasi de pay sahibi olduğuna göre, ana taşınmazdaki, "paylı mülkiyet" şeklindeki birden çok bağımsız bölüm niteliğindeki taşınmazların, paydaşları arasında, her bir bağımsız bölümün paydaşlardan birine tahsisi suretiyle paylaşılmasına izin verilmesi isteği, vesayet altındaki kişiler ile vasi arasında resmi memur önünde "paylaşma sözleşmesi" yapılmasını gerektirdiğinden, vesayet makamının izninden sonra denetim makamının iznini de gerektiren bir işlem niteliğindedir (TMK. md. 463/7). Denetim makamının izni olmaksızın sadece vesayet makamının izni yeterli değildir. Bu bakımdan ortada denetim makamınca verilmiş bir izin olmadığına göre, vesayet makamının 20.01.2009 tarihli kararı tek başına sonuç doğurmaz ve işlemin tamamlanmasına yetmez.*

DEĞERLENDİRME Karar, 463. maddenin 7. bendini paylaşma sözleşmesine uygular. Daire, vasinin de paydaş olduğu taşınmazın paylaşılmasının vesayet altındaki kişiler ile vasi arasında bir paylaşma sözleşmesi yapılmasını gerektirdiğini, bu nedenle vesayet makamının izninin yeterli olmayıp denetim makamının izninin de gerektiğini belirtmiştir. Kısıtlıların menfaati ile vasinin menfaati çatıştığından kısıtlılara bu iş için kayyım atanması gerektiği de kabul edilmiştir (TMK m. 426).

8 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
01.10.2012 · E. 2012/10701 · K. 2012/10436

Denetim makamının 463. madde uyarınca verdiği kararlar kesin değildir; bu kararlara karşı temyiz yoluna gidilebilir

Kısıtlı ile vasisi, ortak miras bırakanlarından kalan taşınmazlar için rızai taksim sözleşmesi yapmıştır. Vasi sözleşmenin infazı için izin istemiştir; vesayet makamı izin verip dosyayı onay için denetim makamına göndermiştir. Denetim makamı dosya üzerinden kısıtlının menfaatine olmadığı gerekçesiyle istemi reddetmiştir; bu karara karşı temyiz dilekçesini de temyiz kabiliyeti olmadığı gerekçesiyle reddetmiştir.

> *Aynı yasanın 463/7. maddesi uyarınca vesayet altındaki kişi ile vasi arasında sözleşme yapılması halinde vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da izni gereklidir. Denetim makamının Türk Medeni Kanununun 463. maddesi hükmüne göre verdiği kararlar kesin olmayıp bunlara karşı temyiz yoluna gidilebilir. Denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesince davacı vasinin göstereceği delilleri toplanarak ve gerektiğinde mahallinde keşif de yapılarak taşınmazların değerinin tespiti ile tüm deliller birlikte değerlendirilip oluşacak sonuç doğrultusunda bir karar verilmesi gerekirken, kısıtlının menfaatine olmadığı gerekçesiyle davanın reddi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, denetim makamının 463. madde kapsamındaki kararlarının hukuki niteliğini belirler. Daire, bu kararların kesin olmadığını ve temyiz edilebileceğini belirterek temyiz dilekçesinin reddine ilişkin ek kararı kaldırmıştır. Esas yönünden de denetim makamının delilleri toplayıp gerektiğinde keşif yaparak taşınmazların değerini tespit etmesi ve bütün delilleri birlikte değerlendirmesi gerektiğini, dosya üzerinden menfaate aykırılık gerekçesiyle ret kararı verilemeyeceğini kabul etmiştir.

9 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
29.12.2004 · E. 2004/14068 · K. 2004/15983

Vesayet altındaki küçüğün ergin kılınması vesayet ve denetim makamlarının iznine bağlıdır

Küçüğün ergin kılınması istemiyle hasımsız olarak açılan dava kabul edildi ve karar temyiz edilmeden kesinleşmiştir. Adalet Bakanlığının yazısı üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı kararın kanun yararına bozulmasını istemiştir.

> *Aynı Kanunun 463. maddesinde vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da izninin gerekli olduğu haller düzenlenmiş olup, vesayet altındaki kişinin ergin kılınması hali de bunlar arasında sayılmıştır. Mahkemece, vesayet ve denetim makamlarından izin alınmaksızın küçüğün ergin kılınmasına karar verilmesi usul ve yasaya aykırıdır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 463. maddenin 6. bendinin uygulamasıdır. On beş yaşını dolduran küçük, kendi isteği ve velisinin rızasıyla mahkemece ergin kılınabilir (TMK m. 12). Daire, vesayet altındaki kişinin ergin kılınmasının 463. maddede sayıldığını belirterek vesayet ve denetim makamlarından izin alınmaksızın verilen ergin kılma kararını, sonuca etkili olmamak üzere kanun yararına bozmuştur.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 308:** Küçüğün rızası ve yaşı.
- **TMK m. 316:** Evlat edinmede araştırma.
- **TMK m. 397:** Kamu vesayeti.
- **TMK m. 426:** Temsil kayyımı.
- **TMK m. 461:** Şikâyet ve itiraz.

- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.
- **TMK m. 465:** İznin bulunmaması.

MADDE

464 C. Rapor ve hesapların incelenmesi

KANUN METNİ

(1) Vesayet makamı, vasinin belli dönemlerde vereceği rapor ve hesapları inceler; gerekli gördüğü hâllerde bunların tamamlanması veya düzeltilmesini ister.

(2) Vesayet makamı, rapor ve hesapları kabul veya reddeder; gerektiğinde vesayet altındaki kişinin menfaatini korumak için uygun önlemleri alır.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 464, vesayet makamının vasi üzerindeki mali denetimini düzenler. Vesayet makamı, vasinin **belli dönemlerde vereceği rapor ve hesapları inceler**; gerekli gördüğü hâllerde bunların **tamamlanmasını veya düzeltilmesini** ister, rapor ve hesapları **kabul veya reddeder** ve gerektiğinde vesayet altındaki kişinin **menfaatini korumak için uygun önlemleri** alır. Yargıtay, malvarlığı ve geliri bulunan kısıtlının vasisi hakkında hesap vermesine yer olmadığına karar verilmesini bozma nedeni saymıştır.[1] Madde eski Kanun'un 407. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Hesap	Vasinin yönetimle ilgili tuttuğu ve en az yılda bir defa vesayet makamının incelemesine sunduğu hesap (TMK m. 454).
Rapor	Vasinin yönetimle ilgili olarak belli dönemlerde vesayet makamına verdiği rapor (TMK m. 464).
Kesin hesap	Görevi sona eren vasinin vesayet makamına verdiği son hesap (TMK m. 489).
Defter	Vasiliğe atanma kararının kesinleşmesi üzerine yönetilecek malvarlığı için tutulan defter (TMK m. 438).

1 Yargıtay 2. HD, 19.10.2009, E. 2009/13839, K. 2009/17780.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 464- Yürürlükteki Kanunun 407 nci maddesini karşılamaktadır. "Sulh mahkemesi" deyime yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmıştır. Hüküm değişikliği yoktur.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 152*

Tasarının 464. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 473).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 407. maddeydi; madde "Rapor ve hesapların tetkiki" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Sulh Mahkemesi, Vasinin muayyen zamanlarda verdiği rapor ve hesapları tetkik ve lüzum görürse ikmal ve tashihini emir eder. Sulh Mahkemesi, rapor ve hesapları kabul veya ret ve icabında vesayet altındaki kimsenin menfaatinin iktiza ettiği tedbirleri ittihaz eyler.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 407 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 407	4721 sayılı Kanun m. 464
İnceleyen	Sulh mahkemesi	Vesayet makamı
İnceleme	Belirli zamanlarda verilen rapor ve hesapları inceler, gerekirse tamamlanmasını ve düzeltilmesini emreder	Belli dönemlerde verilecek rapor ve hesapları inceler, gerekli gördüğünde tamamlanmasını veya düzeltilmesini ister
Karar ve önlem	Kabul veya ret; gerektiğinde menfaatin gerektirdiği tedbirler	Kabul veya ret; gerektiğinde menfaati korumak için uygun önlemler

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 464. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
İnceleme	Vesayet makamı vasinin belli dönemlerde vereceği rapor ve hesapları inceler	TMK m. 464/1

Konu	Kural	Dayanak
Eksiklik	Gerekli gördüğü hâllerde tamamlanmasını veya düzeltilmesini ister	TMK m. 464/1
Karar	Rapor ve hesapları kabul veya reddeder	TMK m. 464/2
Önlem	Gerektiğinde vesayet altındaki kişinin menfaatini korumak için uygun önlemleri alır	TMK m. 464/2
Hesap dönemi	Vesayet makamının belirlediği tarihlerde, her hâlde yılda bir	TMK m. 454/2
Kesin hesap	Son rapor ve kesin hesap da aynı şekilde incelenir ve onaylanır	TMK m. 490
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 407	Gerekçe, s. 152

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **407. maddesini** karşılar; **"sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı"** deyimi kullanılmıştır ve **hüküm değişikliği yoktur** (S. Sayısı 723, s. 152). Tasarının 464. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 473).

> **DİKKAT**
>
> Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, incelemenin **vasinin hesap tutma yükümlülüğüne** dayanmasıdır; malvarlığı ve geliri bulunan kısıtlı için hesap vermesine yer olmadığına karar verilmesi bozma nedeni sayılmıştır.[2] İkinci nokta, vesayet makamının hesap ve defterle ilgili kararlarına karşı yolun **denetim makamına itiraz** olmasıdır.[3] Üçüncü nokta, **kesin hesabın** verilip verilmediğinin ve kabul edilip edilmediğinin, vasiyle ilgili davalarda zamanaşımının değerlendirilmesi bakımından incelenmesidir.[4]

II. Vesayet Makamının İncelemesi

- **Konu:** Vasinin belli dönemlerde vereceği rapor ve hesaplar.
- **Eksiklik:** Tamamlanması veya düzeltilmesi istenir.
- **Hazır bulunma:** Görüş açıklayabilen vesayet altındaki kişi olanak ölçüsünde hazır bulundurulur.

2 Birinci fıkraya göre vesayet makamı, vasinin belli dönemlerde vereceği rapor ve hesapları inceler; gerekli gördüğü hâllerde bunların tamamlanmasını veya düzeltilmesini ister. Vasi, vesayet altındaki kişinin malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetmek, yönetimle ilgili hesap tutmak ve vesayet makamının belirlediği

2 Yargıtay 2. HD, 19.10.2009, E. 2009/13839, K. 2009/17780.
3 Yargıtay 2. HD, 12.04.2012, E. 2011/15613, K. 2012/9400.
4 Yargıtay 3. HD, 12.06.2012, E. 2012/10643, K. 2012/14828.

tarihlerde, her hâlde yılda bir defa hesabı onun incelemesine sunmakla yükümlüdür; vesayet altındaki kişi görüşlerini oluşturma ve açıklama yeteneğine sahipse, hesabın hâkim tarafından incelenmesi sırasında olanak ölçüsünde hazır bulundurulur (TMK m. 454). Yönetilecek malvarlığının defteri, vasiliğe atanma kararının kesinleşmesi üzerine tutulur (TMK m. 438).

Yargıtay, banka hesabında parası, geliri ve kiraya verilmiş taşınmazları bulunan kısıtlı için vasi tarafından defter tutulmasına ve vasinin hesap vermekle sorumlu tutulmasına karar verilmesi gerektiğini belirterek hesap vermesine yer olmadığına ilişkin hükmü bozmuştur.[5] Vasiden hesap alınmaması şeklinde kurulan bir hüküm, 438, 457, 466 ve 469. maddeler dikkate alınmadığı gerekçesiyle daha önce de bozulmuştu.[6] Adına kayıtlı malvarlığı bulunmayan kısıtlı adayı için vasinin defter tutma yükümlülüğünden muaf tutulmasını ve hesap alınmasına yer olmadığını da içeren bir vasi atama kararı ise esas yönünden onanmıştır.[7] 3

III. Kabul, Ret ve Önlem

- **Karar:** Rapor ve hesaplar kabul veya reddedilir.
- **Önlem:** Vesayet altındaki kişinin menfaatini korumak için uygun önlemler alınır.
- **Ücret:** Vasinin ücreti her hesap dönemi için belirlenir.

İkinci fıkraya göre vesayet makamı, rapor ve hesapları kabul veya reddeder; gerektiğinde vesayet altındaki kişinin menfaatini korumak için uygun önlemleri alır. Kanun, alınacak önlemleri tek tek saymamıştır. Vasinin ücreti de yönetimin gerektirdiği emek ve yönetilen malvarlığının geliri göz önünde tutularak her hesap dönemi için vesayet makamınca belirlenir (TMK m. 457). 4

Vasinin harcamalarının bir bölümünün kabul edilmemesi, hesabın incelenmesinde verilen kararlardandır. Yargıtay, vasinin kısıtlı adına yaptığı harcamaların bir bölümünün kabul edilmemesine yönelik temyiz dilekçesini vesayet makamı kararına itiraz niteliğinde görmüş ve dosyayı denetim makamınca gereği yapılmak üzere geri çevirmiştir.[8] 5

IV. Kesin Hesap ve Zamanaşımı

- **Kesin hesap:** Görevi sona eren vasi son raporu ve kesin hesabı verir.
- **İnceleme:** Kesin hesap da aynı şekilde incelenir ve onaylanır.
- **Zamanaşımı:** Tazminat davası kesin hesabın tebliğinden başlayarak bir yıl.

5 Yargıtay 2. HD, 19.10.2009, E. 2009/13839, K. 2009/17780.
6 Yargıtay 2. HD, 19.07.2006, E. 2006/4859, K. 2006/11444.
7 Yargıtay 8. HD, 23.05.2019, E. 2019/3076, K. 2019/5467.
8 Yargıtay 2. HD, 08.12.2009, E. 2009/8908, K. 2009/21082.

6 Görevi sona eren vasi, yönetimle ilgili son raporu ve kesin hesabı vesayet makamına vermekle yükümlüdür (TMK m. 489); son rapor ve kesin hesap, belli zamanlarda verilen rapor ve hesaplar gibi vesayet makamı tarafından incelenir ve onaylanır (TMK m. 490). Kısıtlıların ölümü üzerine verilen kesin hesabın, bilirkişi incelemesi yaptırıldıktan sonra kabul edilmediği dosyalarda da bu karara karşı yol denetim makamına itiraz olarak görülmüştür.[9]

7 Sorumlu vasi ve kayyıma karşı açılacak tazminat davası, kesin hesabın tebliğ edildiği tarihten başlayarak bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrar (TMK m. 492). Yargıtay, vasinin görevi sırasında ve kısıtlının ölümünden sonra yaptığı masrafların tahsiline ilişkin bir davada, kesin hesabın ve raporun verilip verilmediği ve kabul edilip edilmediği incelenmeden zamanaşımı nedeniyle verilen ret kararını bozmuştur.[10]

V. Kayyımın Rapor ve Hesapları

- **Kural:** Vasi hakkındaki hükümler kayyıma da uygulanır.
- **Örnek:** Miras ortaklığı temsilcisinin hesapları.

8 Kanun'un vasi hakkındaki hükümleri, aksi belirtilmiş olmadıkça kayyım hakkında da uygulanır (TMK m. 403). Yargıtay, miras ortaklığı temsilcisini özel kayyım niteliğinde görmüş ve onun rapor ve hesaplarının da 464. madde uyarınca vesayet makamınca inceleneceğini kabul etmiştir.[11]

VI. İnceleme Kararlarına Karşı Yol

- **İtiraz:** Tebliğden başlayarak on gün içinde denetim makamına.
- **Sonuç:** Denetim makamının itiraz üzerine verdiği karar kesindir.

9 Vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir (TMK m. 461); denetim makamı gerektiğinde duruşma yaparak bu itirazı kesin karara bağlar (TMK m. 488). Yargıtay, vasinin defter tutmasına yer olmadığına ilişkin karara karşı verilen temyiz dilekçesini itiraz olarak kabul etmiş ve dosyayı denetim makamınca kesin bir karar verilmesi için iade etmiştir.[12] Miras ortaklığı temsilcisinin hesaplarına ilişkin itiraz üzerine verilen denetim makamı kararına karşı temyiz istemi de bu kararın kesin olduğu gerekçesiyle reddedilmiştir.[13]

9 Yargıtay 2. HD, 21.11.2011, E. 2011/5775, K. 2011/19051; Yargıtay 18. HD, 04.04.2013, E. 2013/2528, K. 2013/5542.
10 Yargıtay 3. HD, 12.06.2012, E. 2012/10643, K. 2012/14828.
11 Yargıtay 2. HD, 12.03.2009, E. 2007/18656, K. 2009/4505.
12 Yargıtay 2. HD, 12.04.2012, E. 2011/15613, K. 2012/9400.
13 Yargıtay 2. HD, 12.03.2009, E. 2007/18656, K. 2009/4505.

UYGULAMA NOTU

Vasi, vesayet makamının belirlediği tarihlerde ve her hâlde yılda bir defa hesabını belgeleriyle birlikte sunmalıdır; vesayet makamı eksik gördüğü noktaların tamamlanmasını veya düzeltilmesini isteyebilir (TMK m. 454, 464). **Vasinin harcamalarının bir bölümü kabul edilmezse**, vasi karar kendisine tebliğ edildikten sonra on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir (TMK m. 461). **Hesaplarda eksiklik gören yakın**, vasinin eylem ve işlemlerine karşı vesayet makamına şikâyette bulunabilir (TMK m. 461/1).

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ
19.10.2009 · E. 2009/13839 · K. 2009/17780

Malvarlığı ve geliri bulunan kısıtlının vasisi için defter tutulmasına ve hesap verilmesine karar verilmelidir

Vesayet makamı, kısıtlıya vasi atarken vasinin hesap vermesine yer olmadığına karar vermiştir. Kısıtlının banka hesabında parası, aylık geliri ve kiraya verilmiş çok sayıda taşınmazı bulunuyordu. Karar temyiz edilmiştir.

> *Vasi, kısıtlının mallarını iyi bir yönetici gibi yönetmek zorundadır. (TMK. md. 454/1) Vasi yönetimle ilgili hesap tutmak, vesayet makamının belirlediği tarihlerde ve her halde yılda bir defa hesabı onun incelenmesine sunmakla yükümlüdür. Mal varlığı ve geliri bulunan kısıtlının mallarının yönetimi ve denetimi ile ilgili vasi tarafından defter tutulmasına ve vasinin yasal düzenlemeler çerçevesinde hesap vermekle sorumlu tutulmasına (Velayet-Vesayet ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Tüzük md. 15 ve 16) karar vermek gerekirken yazılı şekilde ret hükmü kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 464. maddedeki incelemenin ön koşulunu gösterir. Vasi yönetimle ilgili hesap tutmak ve hesabı vesayet makamının belirlediği tarihlerde, her hâlde yılda bir defa onun incelemesine sunmakla yükümlüdür (TMK m. 454); vesayet makamı da bu rapor ve hesapları inceler. Daire, malvarlığı ve geliri bulunan kısıtlı için vasi tarafından defter tutulmasına ve vasinin hesap vermekle sorumlu tutulmasına karar verilmesi gerekirken hesap vermesine yer olmadığına karar verilmesini bozma nedeni saymıştır.

2 YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ
12.04.2012 · E. 2011/15613 · K. 2012/9400

Vesayet makamının defter tutulmasına yer olmadığına ilişkin kararına karşı yol, denetim makamına itirazdır

Vesayet makamı, vasinin defter tutmasına yer olmadığına karar vermiştir. Vasi, defter tutması gerektiğini ileri sürerek bu ek kararı temyiz etmiştir.

> *Türk Medeni Kanununun 464. maddesi gereğince vesayet makamı vasinin belli dönemlerde vereceği rapor ve hesapları inceler. Türk Medeni Kanununun 488. maddesinde ise ilgililer vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ tarihinden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilirler. Türk Medeni Kanununun 397/2. maddesi gereğince denetim makamı görevi Asliye Hukuk Mahkemelerine aittir (5133 s. Yasa md. 2, 3) Vasinin defter tutma işlemi vesayetin idaresi ile ilgilidir. Bu tür kararların temyiz kabiliyeti yoktur. Bu nedenle vasinin defter tutmasına yer olmadığına dair karara yönelik temyiz dilekçesinin itiraz dilekçesi kabul edilip görev yönünden reddiyle 23.08.2010 gün 2008/121 esas, 276 karar sayılı ek kararın denetim makamınca incelenmek ve bu konuda kesin bir karar vermek üzere dosyanın mahalli mahkemesine geri çevrilmesine karar verilmesi gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 464. madde kapsamındaki inceleme kararlarının kanun yolunu gösterir. Daire, vesayet makamının vasinin rapor ve hesaplarını incelediğini, defter tutma işleminin vesayetin idaresiyle ilgili olduğunu ve bu tür kararların temyiz edilemeyeceğini belirtmiş; temyiz dilekçesini itiraz olarak kabul edip görev yönünden reddederek denetim makamınca kesin bir karar verilmesi için dosyayı mahkemesine iade etmiştir (TMK m. 488).

3 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
21.11.2011 · E. 2011/5775 · K. 2011/19051

Kesin hesapta vasinin harcamalarının bir bölümünün kabul edilmemesine karşı verilen temyiz dilekçesi itiraz niteliğindedir

Kısıtlıların ölümü üzerine vesayet sona ermiştir. Vesayet makamı vasiden kesin hesap ve son rapor istemiştir; vasinin verdiği kesin hesap ve son rapor, bilirkişi incelemesi yaptırıldıktan sonra kabul edilmemiştir. Karar vasi tarafından temyiz edilmiştir.

> *Vasinin kısıtlılar adına vasilik görevinin devamı süresince yaptığı harcamalarının bir bölümünün kabul edilmemesi nedeniyle vesayet makamının ... olduğu karara yönelik temiz dilekçesi, vesayet makamının kararına itiraz niteliğindedir. Bu nedenle, temyiz dilekçesinin görev yönünden reddi ile denetim makamınca gereği yapılmak üzere dosyanın geri çevrilmesine karar verilmesi gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 464. maddedeki kabul veya ret kararının kesin hesap aşamasında da aynı yola tabi olduğunu gösterir. Son rapor ve kesin hesap, belli zamanlarda verilen rapor ve hesaplar gibi vesayet makamı tarafından incelenir ve onaylanır (TMK m. 490). Daire, harcamaların bir bölümünün kabul edilmemesine yönelik temyiz dilekçesini vesayet makamı kararına itiraz olarak nitelendirmiş, dilekçeyi görev yönünden reddederek dosyayı denetim makamınca gereği yapılmak üzere geri çevirmiştir.

4 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
12.03.2009 · E. 2007/18656 · K. 2009/4505

Miras ortaklığı temsilcisinin rapor ve hesapları da vesayet makamınca incelenir; itiraz üzerine verilen denetim makamı kararı kesindir

Miras ortaklığına atanan temsilcinin rapor ve hesaplarına ilişkin vesayet makamı kararına karşı itiraz edilmiştir. Denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesinin kararı, mirasçılardan biri tarafından temyiz edilmiştir.

> *Miras ortaklığı temsilcisi (TMK. md. 640) özel kayyım niteliğindedir. Türk Medeni Kanununun 403. maddesi uyarınca vasi hakkındaki hükümler, aksi belirtilmiş olmadıkça kayyım (mümessil) hakkında da uygulanır. Vesayet makamı, vasinin (mümessilin) belli sürelerde vereceği rapor ve hesapları inceler. (TMK. md. 464) Vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden itibaren 10 gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir. (TMK. md. 461) Denetim makamının vereceği kararlar kesindir. O halde mirasçı ...'ın asliye hukuk mahkemesi kararına yönelik temyiz isteminin reddine karar verilmesi gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 464. maddenin kayyımlara da uygulandığını gösterir. Kanun'un vasi hakkındaki hükümleri, aksi belirtilmiş olmadıkça kayyım hakkında da uygulanır (TMK m. 403). Daire, miras ortaklığı temsilcisini özel kayyım niteliğinde görmüş; onun rapor ve hesaplarının vesayet makamınca inceleneceğini, vesayet makamının kararına karşı denetim makamına itiraz edilebileceğini ve denetim makamının kararının kesin olduğunu belirterek temyiz istemini reddetmiştir.

5 **YARGITAY 3. HUKUK DAİRESİ**
12.06.2012 · E. 2012/10643 · K. 2012/14828

Vasinin masraf alacağında zamanaşımı değerlendirilmeden önce kesin hesap ve raporun verilip verilmediği ve kabul edilip edilmediği incelenmelidir

Kısıtlı babasına vasi olarak atanan davacı, vesayet görevi sırasında ve kısıtlının ölümünden sonra yaptığı masrafların diğer kardeşlerinden tahsilini istemiştir. Mahkeme, davanın bir yıllık zamanaşımı süresi geçtikten sonra açıldığı gerekçesiyle davayı reddetmiştir; karar davacı vekilince temyiz edilmiştir.

> *Rapor ve hesapların kabul edilmesi ile TMK.464 f.II.madde hükmü gereğince gerek vasiye karşı vesayet altındaki kişinin ölümü ve benzeri haller sebebi ile vesayetin sona ermesi sebebiyle tazminat davası, gerekse vasinin yapılan masraflar sonucunda alacak davası açmak için zamanaşımının başlangıç gününün tayini söz konusu olacaktır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 464. maddenin ikinci fıkrasındaki kabul veya ret kararının sonraki davalar bakımından önemini gösterir. Sorumlu vasi ve kayyıma karşı açılacak tazminat davası kesin hesabın tebliğ edildiği tarihten başlayarak bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrar (TMK m. 492). Daire, zamanaşımının başlangıcının belirlenmesi için kesin hesabın ve raporun verilip verilmediğinin ve kabul edilip edilmediğinin incelenmesi gerektiğini belirterek hükmü bozmuştur.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 438:** Defter tutma.
- **TMK m. 454:** Yönetim ve hesap tutma yükümlülüğü.
- **TMK m. 457:** Vasinin ücreti.
- **TMK m. 461:** Şikâyet ve itiraz.
- **TMK m. 488:** İtiraz.
- **TMK m. 489:** Kesin hesap.
- **TMK m. 490:** Rapor ve hesabın incelenmesi.
- **TMK m. 492:** Olağan zamanaşımı.

MADDE

465 D. İznin bulunmaması

KANUN METNİ

Kanunen gerektiği hâlde vasinin yetkili vesayet dairelerinin iznini almadan yapmış olduğu işlemler, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 465, izin şartına uyulmamasının sonucunu belirler. Kanunen gerektiği hâlde vasinin **yetkili vesayet dairelerinin iznini almadan** yaptığı işlemler, **vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir**. Vasinin onamadığı işlemlerde taraflardan her biri verdiğini geri isteyebilir; vesayet altındaki kişi ise yalnız kendi menfaatine harcanan veya malvarlığında mevcut olan **zenginleşme tutarıyla** sorumludur (TMK m. 452). Yargıtay, vasinin izin almadan verdiği kabul beyanına dayanılarak hüküm kurulmasını bozma nedeni saymıştır.[1] Madde eski Kanun'un 408. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Yetkili vesayet daireleri	Vesayet makamı (sulh hukuk mahkemesi) ve denetim makamı (asliye hukuk mahkemesi) (TMK m. 397).
İzinsiz işlem	Kanunen izin gerektiği hâlde izin alınmadan yapılan işlem.
Onama	Vesayet altındaki kişinin yaptığı işleme vasinin sonradan verdiği rıza (TMK m. 451).
Zenginleşme tutarı	Vesayet altındaki kişinin menfaatine harcanan veya geri isteme zamanında malvarlığında mevcut olan değer (TMK m. 452).

1 Yargıtay 7. HD, 01.03.2022, E. 2021/7979, K. 2022/1516.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 465- Yürürlükteki Kanunun 408 inci maddesini karşılamaktadır. Yürürlükteki madde sulh mahkemesinin izni alınmadan yapılan tasarrufların hukuksal durumunu düzenlemiştir. Maddenin aslı olan İsviçre Medenî Kanununun 424 üncü maddesi göz önünde tutularak, madde, asliye mahkemesinin (denetim makamının) izninin bulunmaması hâlini de kapsayacak şekilde kaleme alınmış ve yetkili vesayet dairelerinin iznini almadan yapılan işlemlerin hukuksal durumu belirlenmiştir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 152*

Adalet Komisyonunun değişikliği

> - Tasarının 465 inci maddesinin "İznin bulunmaması" olan kenar başlığı, vesayet dairelerinden asliye hukuk mahkemesinin görevinin izin değil onay olduğu düşünülerek, "İzin veya onayın bulunmaması" şeklinde değiştirilmiş ve maddede yer alan "iznini" kelimesinden sonra bu değişikliğe paralel olarak "veya onayını" ibaresi ilave edilmiştir.
>
> *Adalet Komisyonunun Tasarıda yaptığı değişiklikler, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 315*

Gerekçe Tasarı metnini anlatır. Adalet Komisyonu kenar başlığı ve metni değiştirmiş, ancak yürürlükteki metin Tasarı metniyle aynıdır; Komisyonun eklediği "veya onayını" ibaresi Kanun metninde yer almaz. Aynı terim farkı 463. maddede de görülür: Tasarıdaki "denetim makamının da onayı" ifadesi Kanun metninde "denetim makamının da izni" olarak yer almıştır (TMK m. 463).

	Tasarı m. 465	Komisyon metni m. 465	Kanun m. 465
Kenar başlık	İznin bulunmaması	İzin veya onayın bulunmaması	İznin bulunmaması
Metin	"...vasinin yetkili vesayet dairelerinin iznini almadan yapmış olduğu işlemler..."	"...vasinin yetkili vesayet dairelerinin iznini veya onayını almadan yapmış olduğu işlemler..."	"...vasinin yetkili vesayet dairelerinin iznini almadan yapmış olduğu işlemler..."
Dayanak	Tasarı metni, s. 474	Komisyon değişikliği, s. 315; Komisyon metni, s. 474	4721 s. K.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 408. maddeydi; madde "İznin bulunmaması" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Sulh Mahkemesinin kanunen muktazi müsaadesi alınmadan yapılan tasarrufun vesayet altındaki kimseye karşı hükmü; böyle bir kimsenin, vasisinin muvafakati olmaksızın yaptığı tasarrufun hükmü gibidir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 408 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 408	4721 sayılı Kanun m. 465
Kapsam	Sulh mahkemesinin kanunen gerekli izni alınmadan yapılan tasarruf	Yetkili vesayet dairelerinin kanunen gerekli izni alınmadan yapılan işlem

	743 sayılı Kanun m. 408	4721 sayılı Kanun m. 465
Sonuç	Vesayet altındaki kimsenin vasinin rızası olmadan yaptığı tasarruf gibi	Vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmünde

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 465. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu kenar başlığı "İzin veya onayın bulunmaması" olarak değiştirdi ve "veya onayını" ibaresini ekledi	S. Sayısı 723, s. 315, 474
01.01.2002	Madde Tasarı metniyle aynı biçimde, "İznin bulunması" kenar başlığıyla yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kapsam	Kanunen vesayet dairelerinin iznine bağlı işlemler	TMK m. 462, 463
Eksiklik	Yetkili vesayet dairelerinin izni alınmamış olması	TMK m. 465
Sonuç	Vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir	TMK m. 465
Geri isteme	Onanmayan işlemde taraflardan her biri verdiğini geri isteyebilir	TMK m. 452
Vesayet altındaki kişinin sorumluluğu	Zenginleşme tutarıyla sınırlı	TMK m. 452
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 408	Gerekçe, s. 152

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **408. maddesini** karşılar; eski madde **sulh mahkemesinin izni** alınmadan yapılan tasarrufları düzenlerken yeni metin, **İsviçre Medenî Kanununun 424. maddesi** göz önünde tutularak **asliye mahkemesinin (denetim makamının) izninin bulunmaması** hâlini de kapsayacak biçimde kaleme alınmıştır (S. Sayısı 723, s. 152). Adalet Komisyonu kenar başlığı **"İzin veya onayın bulunmaması"** olarak değiştirip metne **"veya onayını"** ibaresini eklemiş (S. Sayısı 723, s. 315, 474); yürürlükteki metinde ise kenar başlık **"İznin bulunmaması"**dır ve bu ibare yer almaz. 1

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, izinsiz işlemin **vesayet altındaki kişiyi bağlamamasıdır**; Yargıtay kararlarında bu sonuç açıkça ifade edilmiştir.[2] İkinci nokta, **izinsiz açılan davada** eksikliğin giderilmesi için vasiye süre verilmesi, verilen sürede izin alınmazsa davanın esasına girilmemesidir.[3] Üçüncü nokta, vasinin **izinsiz kabul beyanına** dayanılarak hüküm kurulamamasıdır.[4]

II. İzinsiz İşlemin Hükmü

- **Kural:** İzinsiz işlem, vesayet altındaki kişinin izinsiz işlemi hükmündedir.
- **Geri isteme:** Taraflar verdiklerini geri isteyebilir.
- **Sınır:** Vesayet altındaki kişi zenginleşme tutarıyla sorumludur.

2 Maddeye göre kanunen gerektiği hâlde vasinin yetkili vesayet dairelerinin iznini almadan yaptığı işlemler, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir. Böyle bir işlemin sonuçları için 451 ve 452. maddelere bakılır. Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi, vasinin açık veya örtülü izni veya sonraki onamasıyla yükümlülük altına girebilir; yapılan işlem diğer tarafın belirlediği veya başvurusu üzerine hâkimin belirleyeceği uygun bir süre içinde onanmazsa diğer taraf bununla bağlı olmaktan kurtulur (TMK m. 451). Onanmayan işlemlerde taraflardan her biri verdiğini geri isteyebilir; vesayet altındaki kişi ise yalnız kendi menfaatine harcanan veya geri isteme zamanında malvarlığında mevcut olan zenginleşme tutarıyla ya da iyiniyetli olmaksızın elden çıkarmış olduğu miktarla sorumludur (TMK m. 452).

3 Yargıtay, vesayet makamının izni alınmadan yapılan işlemle kısıtlının bağlı olmadığını, ancak kendi menfaatine yapılan işlem nedeniyle zenginleşme tutarıyla sorumlu olacağını kabul ederek hükmü onamıştır.[5]

III. Kapsamdaki İzinler

- **Vesayet makamı:** 462. maddede sayılan işler.
- **Denetim makamı:** 463. maddede sayılan işler.
- **Gerekçe:** Denetim makamının izninin bulunmaması da kapsama alınmıştır.

4 Madde, "yetkili vesayet dairelerinin" izninden söz eder. Vesayet makamının iznine bağlı işler 462. maddede (TMK m. 462), vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da iznine bağlı işler 463. maddede sayılır (TMK m. 463). Gerekçeye göre

2 Yargıtay 2. HD, 04.11.2020, E. 2020/3553, K. 2020/5294.
3 Yargıtay 3. HD, 07.04.2021, E. 2020/7607, K. 2021/3784.
4 Yargıtay 7. HD, 01.03.2022, E. 2021/7979, K. 2022/1516.
5 Yargıtay 2. HD, 02.07.2012, E. 2012/13437, K. 2012/18283.

eski Kanun yalnız sulh mahkemesinin izni alınmadan yapılan tasarrufları düzenlemekteydi; yeni metin, İsviçre Medenî Kanununun 424. maddesi göz önünde tutularak denetim makamının izninin bulunmaması hâlini de kapsayacak biçimde yazılmıştır (S. Sayısı 723, s. 152).

IV. İzinsiz Açılan Dava

- **Kural:** Vasinin dava açması izne bağlıdır.
- **Süre:** Eksikliğin giderilmesi için vasiye süre verilir.
- **Kapsam:** Başka bir dosya için verilen izin, açılan davayı kapsamaz.

Vasinin vesayet altındaki kişi adına dava açabilmesi vesayet makamının iznine bağlıdır (TMK m. 462). Yargıtay, vesayet makamının iznine tabi olan işlem izin alınmaksızın yapılırsa vasinin yaptığı bu işlemin vesayet altındaki kişiyi bağlamadığını belirterek, vasinin vesayet altındaki çocuklar adına açtığı nafaka davasında vasiye izin alması için süre verilmeden hüküm kurulmasını bozma nedeni saymıştır.[6] Aynı gerekçe vasinin eşe karşı açtığı tasarruf yetkisinin sınırlandırılması ve tedbir nafakası davasında da uygulanmıştır.[7] 5

İzin kararı, izin verilen işle sınırlıdır. Yargıtay, vasiye başka bir dosyada verilmiş husumete izin kararının vasinin açtığı boşanma davasını kapsamadığını belirterek hükmü bozmuştur.[8] Vasiye izin alması için süre verildiği ve izin alınmadığı anlaşıldığı hâlde yargılamaya devam edilerek davanın esastan reddedilmesi de doğru bulunmamıştır.[9] İzin belgesi alınması için verilen kesin süre içinde mahkemeye başvurulmazsa dava açılmamış sayılır (HMK m. 54). 6

V. İzinsiz Kabul ve Feragat

- **Kabul:** Vasinin davayı kabulü izne bağlıdır.
- **Sonuç:** İzinsiz ve onaylanmamış kabul beyanı geçerli sonuç doğurmaz.
- **Feragat:** Feragat için de izin aranmıştır.

Vasi vesayet altındaki kişiyi davalarda temsil eder (TMK m. 448); ancak Yargıtay, vasinin vesayet altındaki kişiye karşı açılan davayı kabul edebilmesi için vesayet makamının izni gerektiğini ve izin bulunmadan verilen kabul beyanına dayanılarak hüküm kurulamayacağını belirtmiştir.[10] Başka bir dosyada vasinin izin almadan verdiği ve sonradan onaylanmayan kabul beyanının hukuken geçerli sonuç doğurmadığı kabul edilmiş; bu beyanı geçerli sayan önceki bozma kararının 7

6 Yargıtay 2. HD, 05.05.2016, E. 2016/4041, K. 2016/9194.
7 Yargıtay 2. HD, 15.05.2025, E. 2025/2906, K. 2025/5146.
8 Yargıtay 2. HD, 04.11.2020, E. 2020/3553, K. 2020/5294.
9 Yargıtay 3. HD, 07.04.2021, E. 2020/7607, K. 2021/3784.
10 Yargıtay 7. HD, 01.03.2022, E. 2021/7979, K. 2022/1516.

maddi hataya dayandığı gerekçesiyle hüküm karar düzeltme aşamasında bozulmuştur.[11]

8 Dava açma izne bağlı olduğundan davaya son veren feragat için de vesayet makamının izni gerektiği belirtilmiştir.[12]

UYGULAMA NOTU

Vasiyle işlem yapılacaksa, işlemin 462 veya 463. maddede sayılan işlerden olup olmadığı kontrol edilmeli ve vesayet dairelerinin izin kararı istenmelidir (TMK m. 462, 463, 465). **Karşı taraf vesayet altındaysa ve vasisi davayı kabul ediyorsa**, kabul beyanı için vesayet makamının izninin dosyaya sunulması istenmelidir. **İzinsiz bir işlem nedeniyle verdiğini geri isteyen karşı taraf**, vesayet altındaki kişinin yalnız zenginleşme tutarıyla sorumlu olduğunu göz önünde bulundurmalıdır (TMK m. 452).

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
02.07.2012 · E. 2012/13437 · K. 2012/18283

İzinsiz işlem kısıtlıyı bağlamaz; ancak kısıtlı kendi menfaatine yapılan işlem nedeniyle zenginleşme tutarıyla sorumludur

Asliye hukuk mahkemesinde görülen davada, vasinin vesayet makamının izni olmaksızın kısıtlı adına yaptığı işlemin sonuçları tartışılmıştır. Mahkemenin kararı temyiz edilmiştir.

> *...kanunen gerektiği halde vasinin yetkili vesayet dairelerinin izni olmaksızın kısıtlı adına yapmış olduğu işlemler, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmünde olup (TMK m. 465), vesayet makamının izni alınmadan yapılan işlemde kısıtlı bağlı değil ise de, kendi menfaatine yapılan işlem nedeniyle zenginleşme tutarı ile sorumlu olacağının tabii bulunmasına göre yerinde bulunmayan temyiz isteğinin reddiyle usul ve kanuna uygun olan hükmün ONANMASINA...*

DEĞERLENDİRME Karar, 465. maddenin sonucunu 452. maddeyle birlikte uygular. İzinsiz işlem, vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir; vasinin onamadığı işlemlerde taraflardan her biri verdiğini geri isteyebilir, ancak vesayet altındaki kişi yalnız kendi menfaatine harcanan veya geri isteme zamanında malvarlığında mevcut olan zenginleşme tutarıyla sorumludur (TMK m. 452). Daire, kısıtlının izinsiz işlemle bağlı olmamakla birlikte kendi menfaatine yapılan işlem nedeniyle zenginleşme tutarıyla sorumlu olacağını kabul ederek hükmü onamıştır.

11 Yargıtay 14. HD, 20.05.2015, E. 2015/6016, K. 2015/5646.
12 Yargıtay 1. HD, 26.05.2022, E. 2021/4328, K. 2022/4214.

2 **YARGITAY 7. HUKUK DAİRESİ**
01.03.2022 · E. 2021/7979 · K. 2022/1516

Vasi vesayet makamının izni olmadan vesayet altındaki kişiye karşı açılan davayı kabul edemez; izinsiz kabul beyanına dayanılarak hüküm kurulamaz

Tapu iptali ve tescil davasında davalılardan birine vasi atanmıştı. Vasi, bir duruşmada davayı kabul ettiğini bildirmiştir; mahkeme davayı kabul etmiştir. Karar davalının vasisi tarafından temyiz edilmiştir.

> *Vasi, vesayeti altındaki kişinin taraf olduğu davalarda onu temsil eder (TMK m. 448). Ancak vasi, yalnız vesayet kararı ile vesayeti altındaki kişi adına davayı kabul edemez. Vasinin vesayeti altındaki kişiye karşı açılan davayı kabul edebilmesi için, vasiye sulh mahkemesi tarafından izin verilmiş olması gerekir (TMK m. 462/8). Dava ehliyeti olmayan davalıya karşı veya onun tarafından yapılan usul işlemleri geçersizdir. Ancak kanuni temsilci davalıya karşı veya onun tarafından yapılan işlemlere icazet verebilir ise de davada vasinin vesayet makamından alınmış bir izni bulunmadığından mahkemece yukarıda belirtilen Yasa hükümlerine aykırı şekilde vasinin davayı takip etmesi ve davayı kabul beyanı esas alınarak hüküm kurulması doğru görülmemiş, bu sebeple kararın bozulması gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 465. maddenin davayı kabul beyanına uygulanmasıdır. Vasi, vesayet altındaki kişiyi davalarda temsil eder (TMK m. 448); ancak davayı kabul, 462. maddenin 8. bendi uyarınca vesayet makamının iznine bağlıdır ve izinsiz yapılan işlem vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmündedir. Daire, vesayet makamından alınmış bir izin bulunmadığı hâlde vasinin kabul beyanı esas alınarak hüküm kurulmasını bozma nedeni saymıştır.

3 **YARGITAY (KAPATILAN) 14. HUKUK DAİRESİ**
20.05.2015 · E. 2015/6016 · K. 2015/5646

Vasinin izinsiz ve sonradan onaylanmamış kabul beyanı hukuken geçerli bir sonuç doğurmaz

Tapu iptali ve tescil davasında kısıtlı davalının vasisi, vesayet makamının izni olmadan davayı kabul etmiştir. Daire'nin önceki bozma kararında bu kabul geçerli sayılmış, mahkeme bozmaya uymuş ve hüküm onanmıştı. Davacı vekili kararın düzeltilmesini istemiştir.

> *Türk Medeni Kanunu'nun 462/8. maddesi gereğince vesayet makamının izni gereken hallerde, vasi tarafından bu izin alınmaksızın yapılan işlemlerle ilgili aynı kanunun 465. maddesinde vesayet altındaki kişinin vasinin izni olmaksızın yaptığı işlem hükmünde olduğu belirtilmiştir. Buna göre davalı ... vasisinin vesayet makamından izin almaksızın kısıtlı aleyhine sonuç doğuracak şekilde kabul beyanı, sonradan onaylanmadığı da dosya kapsamından anlaşılmakla hukuken geçerli bir sonuç doğurmaz.*

DEĞERLENDİRME Karar, izinsiz kabul beyanının hukuki değerini ve bunun usul bakımından önemini gösterir. Daire, vasinin vesayet makamından izin almaksızın kısıtlı aleyhine sonuç doğuracak şekilde yaptığı ve sonradan onaylanmayan kabul beyanının geçerli olmadığını belirtmiştir. Kabulü geçerli sayan önceki bozma kararının maddi hataya dayandığını, bu nedenle usuli kazanılmış haktan söz edilemeyeceğini kabul ederek onama kararını kaldırmış ve hükmü bozmuştur.

4 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
04.11.2020 · E. 2020/3553 · K. 2020/5294

Vasiye başka bir dosya için verilmiş husumete izin kararı, açılan boşanma davasını kapsamaz

Vesayet altındaki eş adına vasi tarafından boşanma davası açılmıştır. Vasinin elindeki husumete izin kararı, sulh hukuk mahkemesinde başka bir dosyada verilmişti. İlk derece mahkemesinin kararına karşı istinaf başvurusu üzerine verilen bölge adliye mahkemesi kararı, davalı kadın tarafından temyiz edilmiştir.

> *Vasinin, vesayeti altındaki kişi adına dava açması için vesayet makamından "Dava açma izni" kararı alması zorunludur (TMK m. 462/8). Vesayet makamının iznine tabi olan işlem, izin alınmaksızın yapılırsa, vasinin yaptığı bu muamele vesayet altındaki kişiyi bağlamaz (TMK m.465). Vasiye İstanbul 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2014/881 esas sayılı dosyasında 05/12/2014 tarihinde verilen husumete izin kararı, bu dosyayı kapsamamaktadır. Vesayet makamı tarafından husumete izin için usulüne uygun olarak verilmiş bir karar alınmadan vasi tarafından açılan davaya bakılması usul ve kanuna aykırı olup, bozmayı gerektirmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, dava açma izninin kapsamına ilişkin bir sınır koyar. Daire, vasiye başka bir dosyada verilmiş husumete izin kararının eldeki davayı kapsamadığını, vesayet makamınca usulüne uygun olarak verilmiş bir izin bulunmadan vasinin açtığı davaya bakılmasının usul ve kanuna aykırı olduğunu belirtmiş; bölge adliye mahkemesi kararını kaldırarak ilk derece mahkemesi kararını bozmuştur.

5 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
05.05.2016 · E. 2016/4041 · K. 2016/9194

Vasinin vesayet altındaki çocuklar adına açtığı nafaka davasında da husumet izni gerekir; izin için süre verilmelidir

Boşanma kararıyla velayetleri anneye verilen çocukların velayeti sonradan anneden kaldırılmış ve babaanneleri vasi olarak atanmıştı. Vasi, çocuklar adına nafaka davası açmıştır; anne de velayetin kendisine verilmesi için dava açtı ve davalar birleştirilmiştir. Karar her iki dava yönünden temyiz edilmiştir.

> *Vesayet altındaki çocuklara nafaka bağlanmasına dair olan dava vasi tarafından açılmıştır. Vasinin, vesayeti altındaki kişi adına dava açması için vesayet makamından "husumet izni" kararı alması zorunludur (TMK m. 462/8). Vesayet makamının iznine tabi olan işlem, izin alınmaksızın yapılırsa, vasinin yaptığı*

bu muamele vesayet altındaki kişiyi bağlamaz (TMK m. 465). Vasiye, dava açma yönünde izin kararı alması için süre verilmesi ve sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ile hüküm kurulması doğru olmayıp, bozmayı gerekmiştir.

DEĞERLENDİRME Karar, 465. maddenin çocuklar adına açılan davalardaki sonucunu gösterir. Daire, vasinin vesayeti altındaki kişi adına dava açabilmesi için vesayet makamından husumet izni alması gerektiğini (TMK m. 462), izin alınmadan yapılan işlemin vesayet altındaki kişiyi bağlamadığını belirtmiş; vasiye izin alması için süre verilmeden hüküm kurulmasını bozma nedeni saymıştır.

6 **YARGITAY 3. HUKUK DAİRESİ**
07.04.2021 · E. 2020/7607 · K. 2021/3784

Vasiye verilen sürede dava açma izni alınmadığı anlaşıldığında davanın esasına girilerek ret kararı verilemez

Kısıtlı adına vasisi tarafından ayıplı mala ilişkin dava açılmıştır. Yargılama sırasında vasiye dava açma izni alması için iki haftalık kesin süre verilmiştir; daha sonra vasiye dava açma yetkisi verilmediği bildirilmiştir. Mahkeme yargılamaya devam ederek davayı esastan reddetti, bölge adliye mahkemesi istinaf başvurusunu esastan reddetmiştir; karar davacı vekilince temyiz edilmiştir.

"Yukarıda açıklandığı üzere vasiye, dava açma yönünde izin kararı alması için süre verilmesine ve vasiye dava açma konusunda yetki verilmediğinin belirtilmesine rağmen Mahkemece yargılamaya devam olunup davanın esastan reddine karar verilmiş olması doğru değildir. Vesayet makamı tarafından husumete izin için usulüne uygun olarak verilmiş bir karar alınmadan vasi tarafından açılan davaya bakılması usul ve kanuna aykırı olup, bozmayı gerektirmiştir.

DEĞERLENDİRME Karar, izin eksikliğinin davanın esasına girilmesine engel olduğunu gösterir. Daire, vasiye izin alması için süre verildiği ve izin alınmadığı anlaşıldığı hâlde yargılamaya devam edilerek davanın esastan reddedilmesini doğru bulmamış; vesayet makamınca usulüne uygun olarak verilmiş bir izin bulunmadan vasinin açtığı davaya bakılmasını bozma nedeni saymıştır. İzin belgesi alınması için verilen kesin sürede mahkemeye başvurulmaması hâlinde dava açılmamış sayılır (HMK m. 54/3).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 448:** Vasinin temsil yetkisi.
- **TMK m. 451:** Vasinin rızası.
- **TMK m. 452:** Onamamanın sonucu.
- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.
- **TMK m. 463:** Denetim makamının izni.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.

VESAYET ORGANLARININ SORUMLULUĞU

Dördüncü Ayırım · m. 466–469

Vesayet Organlarının Sorumluluğu başlıklı ayırım, Türk Medeni Kanunu'nun 466–469. maddelerini kapsamaktadır. Bu ciltte yer alan maddeler ve özleri aşağıda gösterilmiştir.

Madde	Kenar başlığı	Özü
m. 466	Özen yükümü	Vesayet işlerinde aranacak özen ölçüsünü belirler
m. 467	Vasinin sorumluluğu	Vasinin kişisel sorumluluğunu kusur esasına bağlar
m. 468	Devletin sorumluluğu	Vesayet işlerinden doğan zararlarda Devletin sorumluluğunu iki basamakta düzenler
m. 469	Görev ve yetki	Vesayetten doğan tazminat ve rücu davalarının hangi mahkemede görüleceğini belirler

MADDE

466 A. Özen yükümü

KANUN METNİ

Vesayet organları ve vesayet işleriyle görevlendirilmiş olan diğer kişiler, bu görevlerini yerine getirirlerken iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlüdürler.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 466, vesayet işlerinde aranacak özen ölçüsünü belirler. **Vesayet organları** ve **vesayet işleriyle görevlendirilmiş olan diğer kişiler**, görevlerini yerine getirirken **iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni** göstermekle yükümlüdür. Bu hüküm vesayet organlarının sorumluluğunu düzenleyen ayırımın ilk maddesidir; vasinin sorumluluğu 467, Devletin sorumluluğu 468. maddededir. Yargıtay, vesayet makamının belirlediği asgari bedelin vasinin rayiç bedelle satış yapmasına engel olmadığını ve özen yükümünün bunu gerektirdiğini belirtmiştir.[1] Madde eski Kanun'un 409. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Vesayet organları	Vesayet daireleri ile vasi ve kayyımlar (TMK m. 396).
Vesayet daireleri	Vesayet makamı (sulh hukuk mahkemesi) ve denetim makamı (asliye hukuk mahkemesi) (TMK m. 397).
İyi bir yönetimin gerektirdiği özen	Gerekçeye göre maddede öngörülen özen ölçüsü (S. Sayısı 723, s. 152).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

Madde 466- Yürürlükteki Kanunun 409 uncu maddesini karşılamaktadır. Maddede öngörülen özen iyi bir yönetimin gerektirdiği özendir.

1 Yargıtay 18. HD, 17.01.2013, E. 2012/8739, K. 2013/484.

YÜRÜTME

Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 152

Tasarının 466. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 474).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 409. maddeydi; madde "Vesayet uzuvlarının mesuliyeti" başlıklı dördüncü faslın ilk maddesiydi.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasi ve vesayet daireleri, vazifelerinin ifasında müdebbir bir müdür gibi hareketle mükelleftirler ve kasit veya ihmal ile sebebiyet verdikleri zararlardan mes'uldürler.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 409 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 409	4721 sayılı Kanun m. 466
Yükümlüler	Vasi ve vesayet daireleri	Vesayet organları ve vesayet işleriyle görevlendirilmiş diğer kişiler
Özen ölçüsü	Müdebbir bir müdür gibi hareket	İyi bir yönetimin gerektirdiği özen
Sorumluluk	Aynı maddede: kasıt veya ihmalle verilen zarar	Ayrı maddelerde: TMK m. 467-469

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 466. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Yükümlüler	Vesayet organları ve vesayet işleriyle görevlendirilmiş diğer kişiler	TMK m. 466
Özen ölçüsü	İyi bir yönetimin gerektirdiği özen	TMK m. 466
Malvarlığı	Vasi malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetir	TMK m. 454
Kişisel koruma	Vasi kısıtlıyı korur ve kişisel işlerinde ona yardım eder	TMK m. 447
Vasinin sorumluluğu	Kusurlu davranışla verilen zarar	TMK m. 467
Devletin sorumluluğu	Vesayet dairelerinde görevlilerin hukuka aykırı zararları; tazmin ettirilemeyen zararlar	TMK m. 468

Konu	Kural	Dayanak
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 409	Gerekçe, s. 152

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un
409. maddesini
karşılar ve **maddede öngörülen özen, iyi bir yönetimin gerektirdiği özendir** (S. Sayısı 723, s. 152). Tasarının 466. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 474).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, özen yükümünün **vasiyle sınırlı olmamasıdır**; vesayet daireleri, kayyımlar ve vesayet işleriyle görevlendirilen diğer kişiler de aynı ölçüye tabidir. İkinci nokta, özenin **malvarlığı işlemlerinde** somut sonuç doğurmasıdır; vesayet makamının belirlediği asgari bedel, vasiyi rayiç bedelle satış yapma özeninden kurtarmamıştır.[2] Üçüncü nokta, sorumluluğun **vasilik süresiyle sınırlı** olmasıdır; vasi atanmadan önceki döneme ait zarar için vasiye tazminat yükletilemeyeceği kabul edilmiştir.[3]

II. Özen Yükümünün Kapsadığı Kişiler

- **Vesayet organları:** Vesayet daireleri ile vasi ve kayyımlar.
- **Diğer kişiler:** Vesayet işleriyle görevlendirilmiş olanlar.
- **Ölçü:** İyi bir yönetimin gerektirdiği özen.

2 Maddeye göre vesayet organları ve vesayet işleriyle görevlendirilmiş olan diğer kişiler, bu görevlerini yerine getirirken iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlüdür. Vesayet organları, vesayet daireleri ile vasi ve kayyımlardır (TMK m. 396); vesayet daireleri vesayet makamı ve denetim makamından oluşur (TMK m. 397).

3 Kanun, bazı işlerde vesayet makamının görevlendireceği kişilerden de söz eder: yönetilecek malvarlığının defteri vasi ile vesayet makamının görevlendireceği bir kişi tarafından tutulur (TMK m. 438); taşınmazların açık artırmayla satışı vesayet makamının bu iş için görevlendireceği bir kişi tarafından vasi de hazır olduğu hâlde yapılır (TMK m. 444). Kayyım ve yasal danışmanların sorumluluğu için vasinin sorumluluğuna ilişkin hüküm uygulanır (TMK m. 467).

YÜRÜTME

2 Yargıtay 18. HD, 17.01.2013, E. 2012/8739, K. 2013/484.
3 Yargıtay 18. HD, 07.01.2014, E. 2013/11987, K. 2014/7.

III. Özen Ölçüsü

- **Yeni Kanun:** İyi bir yönetimin gerektirdiği özen.
- **Eski Kanun:** Müdebbir bir müdür gibi hareket.
- **Malvarlığı:** İyi bir yönetici gibi özenle yönetim.

Gerekçe, maddede öngörülen özenin iyi bir yönetimin gerektirdiği özen olduğunu belirtir (S. Sayısı 723, s. 152). Eski Kanun, vasi ve vesayet dairelerinin görevlerini yaparken müdebbir bir müdür gibi hareket etmekle yükümlü olduklarını ve kasıt veya ihmalle sebep oldukları zararlardan sorumlu tutulacaklarını tek maddede düzenliyordu (743 s. K. m. 409). Yeni Kanun özen yükümünü 466. maddede, sorumluluğu ise 467-469. maddelerde ayrı ayrı düzenlemiştir. 4

Malvarlığının yönetiminde bu ölçü ayrıca ifade edilmiştir: vasi, vesayet altındaki kişinin malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetmek zorundadır (TMK m. 454). Yargıtay, vesayet makamının bilirkişinin belirlediği değerden aşağı olmamak üzere satış yetkisi vermesinin vasinin rayiç bedel üzerinden satış yapmasına engel olmadığını, iyi bir yönetici ve özen sorumluluğunun bunu gerektirdiğini belirterek taşınmazların değerinin altında satılmasından doğan zarardan vasiyi sorumlu tutmuştur.[4] 5

IV. Özene Aykırılık ve Vasinin Sorumluluğu

- **Kural:** Vasi, kusurlu davranışıyla verdiği zarardan sorumludur.
- **Süre:** Sorumluluk vasilik dönemindeki eylem ve eylemsizliklerle sınırlıdır.
- **Mahsup:** Vasinin kısıtlıya kazandırdıkları da incelenir.

Vasi, görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumludur (TMK m. 467). Yargıtay, vasilik dönemi içinde vasinin kısıtlı zararına bir eylemi veya eylemsizliği bulunmadığı hâlde, vasi atanmadan önceki döneme ilişkin zarar nedeniyle tazminata hükmedilemeyeceğini belirterek hükmü bozmuştur.[5] 6

Defter tutmayan, yıllık rapor ve kesin hesap vermeyen vasiye karşı açılan gelir kaybı davasında da Yargıtay, vasinin giderlerini karşılayarak kısıtlıya taşınmaz edindirmesinin ve ödenmemiş ücretinin mahsup isteminin incelenmesi gerektiğini belirtmiştir.[6] Vasiye karşı açılacak tazminat davası kesin hesabın tebliğ edildiği tarihten başlayarak bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrar (TMK m. 492). 7

4 Yargıtay 18. HD, 17.01.2013, E. 2012/8739, K. 2013/484.
5 Yargıtay 18. HD, 07.01.2014, E. 2013/11987, K. 2014/7.
6 Yargıtay 18. HD, 10.09.2013, E. 2013/10045, K. 2013/11231.

V. Kişisel Koruma ve Özen

- **Vasi:** Kısıtlıyı korur ve kişisel işlerinde ona yardım eder.
- **Vesayet makamı:** Korunma için gerekli önlemleri alır.
- **Kişisel ilişki:** Kısıtlı ergin ile kişisel ilişki istemi vesayet makamınca incelenir.

8 Vasi kısıtlıyı korumak ve bütün kişisel işlerinde ona yardım etmekle yükümlüdür (TMK m. 447). Yargıtay, annenin vasi olan diğer kızı tarafından engellendiğini ileri sürdüğü kısıtlı kızıyla kişisel ilişki kurulması isteminin, kısıtlının korunması ve ona yardım yükümlülüğü kapsamında bir önlem niteliğinde olduğunu (TMK m. 487) ve bu istemi inceleme görevinin vesayet makamına ait olduğunu belirtmiştir.[7] Babanın kısıtlı kızıyla kişisel ilişki kurulmasını istediği bir dosyada da vesayet makamının bu konudaki kararına karşı denetim makamına itiraz edilebileceği belirtilerek dosya geri çevrilmiştir.[8]

VI. Devletin Sorumluluğu

- **Doğrudan sorumluluk:** Vesayet dairelerinde görevlilerin hukuka aykırı zararları.
- **İkincil sorumluluk:** Vasi, kayyım ve yasal danışmana tazmin ettirilemeyen zararlar.
- **Mahkeme:** Vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesi.

9 Devlet, vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebebiyet verdikleri zararlardan doğrudan doğruya sorumlu olduğu gibi; vasi, kayyım ve yasal danışmanlara tazmin ettirilemeyen zararlardan da sorumludur (TMK m. 468). Zararın vasinin kusurlu eylemlerinden doğduğu ve vesayet dairelerinin kusurunun ispat edilemediği bir dosyada Yargıtay, Hazine'nin vasiyle birlikte sorumlu tutulmasını doğru bulmamıştır.[9] Vesayet dairelerinde görevli olanların sebep olduğu zarar için Devlete karşı açılan tazminat davasında ise vesayet dairelerinin bulunduğu yerdeki asliye hukuk mahkemesi yargı yeri olarak belirlenmiştir (Yargıtay 17. HD, K. 2013/17950; TMK m. 469).

> UYGULAMA NOTU
>
> **Vasi**, vesayet altındaki kişinin malvarlığını iyi bir yönetici gibi yönetmelidir; vesayet makamının belirlediği asgari bedelle yetinmeyip satışlarda rayiç değeri gözetmeli, defter tutmalı ve hesaplarını zamanında vermelidir (TMK m. 438, 454, 466). **Vesayet altındaki bir yakınla görüşme engelleniyorsa**, kişisel ilişki kurulması için vesayet makamına başvurulmalıdır (TMK m. 447, 487). **Vasinin**

YÜRÜTME

7 Yargıtay 2. HD, 29.02.2016, E. 2016/1843, K. 2016/3721.
8 Yargıtay 2. HD, 20.06.2007, E. 2007/9282, K. 2007/10462.
9 Yargıtay 18. HD, 17.01.2013, E. 2012/8739, K. 2013/484.

özensizliği nedeniyle zarar doğmuşsa, tazminat davası için kesin hesabın tebliğinden başlayan bir yıllık süre göz önünde bulundurulmalıdır (TMK m. 467, 492).

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
17.01.2013 · E. 2012/8739 · K. 2013/484

Vesayet makamının belirlediği asgari bedel, vasinin rayiç bedelle satış yapma özenini ortadan kaldırmaz; vesayet dairelerinin kusuru yoksa Devlet vasiyle birlikte sorumlu tutulamaz

Kısıtlının mirasçıları, eski vasinin görevini kötüye kullanarak kısıtlının taşınmazlarının değerinin altında satılmasına neden olduğunu ileri sürerek vasi ve Hazine aleyhine tazminat davası açmıştır. Vasinin defter tutmadığı, yıllık rapor vermediği ve bir taşınmazın değer tespitinde yanlışlığa müdahale etmediği anlaşılmıştır. Mahkeme maddi tazminatı kısmen kabul etmiştir; karar taraflarca temyiz edilmiştir.

> *Somut olayda; kısıtlanana ait taşınmazlar vasi tarafından vesayet makamının kararında gösterilen bedellerle satılmış ise de, vesayet makamının bilirkişi tarafından belirlenen miktardan aşağı olmamak üzere vasiye satış yetkisi verdiği bu durumun vasinin rayiç bedel üzerinden satış yapmasına engel olmayıp, tam aksine vasinin iyi bir yönetici ve özen sorumluluğunun da gereği bulunduğu dikkate alındığında, vesayet dairelerinin (aynı yasanın 397/... maddesi uyarınca; vesayet makamı ve denetim makamı) meydana gelen zarardan dolayı herhangi bir kusurlarının bulunmadığı, vasinin kusurlu eylemleri ile zarara sebebiyet verdiği ve vesayet dairelerinin kusuru ispat edilmediği böylece Devletin sorumluluğu yönünden dava subut bulmadığından davalı Hazine hakkındaki davanın vesayet dairelerinin sorumluluğu yönünden esastan reddi gerekirken, Hazine'nin vasi ile birlikte sorumluluğu yoluna gidilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 466. maddedeki özen ölçüsünü satış işlemine uygular. Vesayet makamı bilirkişinin belirlediği değerden aşağı olmamak üzere satış yetkisi vermiş olsa da Daire, bunun vasinin rayiç bedel üzerinden satış yapmasına engel olmadığını, iyi bir yönetici gibi özenle hareket etme yükümünün bunu gerektirdiğini belirtmiştir. Zararın vasinin kusurlu eylemlerinden doğduğu ve vesayet dairelerinin kusuru ispat edilemediği için Hazine'nin vasiyle birlikte sorumlu tutulmasını doğru bulmayarak hükmü bozmuştur (TMK m. 468).

2 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
07.01.2014 · E. 2013/11987 · K. 2014/7

Vasi, vasilik yaptığı dönemden önceki işlemlerden doğan zarardan sorumlu tutulamaz

Kısıtlının mirasçıları, vasinin görevini gereği gibi yapmadığını ve kısıtlının malvarlığının zarara uğradığını ileri sürerek vasiden tazminat istemiştir. Zarara dayanak

gösterilen sözleşmeler kısıtlama ve vasi atanmasından önce yapılmıştı. Mahkeme davayı kısmen kabul etmiştir; karar vasi vekilince temyiz edilmiştir.

> *Dava, vasinin görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarar nedeniyle tazminat istemine ilişkindir. Somut olayda davalı vasinin, vasilik yaptığı dönem içerisinde kısıtlının zararına bir eylemi (yahut eylemsizliği) nedeniyle bir zararın doğması söz konusu olmadığı gibi vasi atanmadan önceki döneme ilişkin olarak zarar oluştuğundan bahisle tazminata hükmetmekte mümkün değildir. Türk Medeni Kanununun 466 ve devam eden maddelerinde yer alan vasinin sorumluluğu koşulları oluşmadığından mahkemece davanın reddine karar verilmesi gerekirken yerinde olmayan gerekçe ile davanın kabulüne karar verilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 466. madde ve devamındaki sorumluluğun zaman bakımından sınırını gösterir. Vasi, görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumludur (TMK m. 467). Daire, vasilik dönemi içinde vasinin kısıtlı zararına bir eylemi veya eylemsizliği bulunmadığını, vasi atanmadan önceki döneme ilişkin zarar nedeniyle tazminata hükmedilemeyeceğini belirterek hükmü bozmuştur.

3 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
10.09.2013 · E. 2013/10045 · K. 2013/11231

Defter tutmayan ve hesap vermeyen vasiden gelir kaybı istenirken vasinin kısıtlıya kazandırdığı değerler ve ücret alacağının mahsubu da incelenmelidir

Küçükken vesayet altına alınan davacı, vasisi olan amcasının uzun yıllar mallarını yönettiğini, gelirini kendisine ödemediğini, defter tutmadığını, vesayet makamına rapor ve kesin hesap vermediğini ileri sürerek gelir kaybının tahsilini istemiştir. Vasi, kısıtlıya kazandırdığı taşınmazların ve kendisine ödenmesi gereken ücretin mahsubunu istemiştir. Mahkeme davayı kısmen kabul etmiştir; karar taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

> *Türk Medeni Kanununun 466. maddesinde "vesayet organlarının ve vesayet işleriyle görevlendirilmiş olan diğer kişilerin bu görevlerini yerine getirirlerken iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlü oldukları, 467/1. maddesinde de vasinin görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumlu olduğu, 489. maddesinde ise vasinin malvarlığını kısıtlıya teslim etmek zorunda bulunduğu" hükme bağlandığı gözetildiğinde ve davalının kısıtlıya kazandırılan taşınmazlar ile vasiye ödenmesi gereken ücretin mahsubunu istediğine göre, mahkemece bu yönde de delillerin toplanması, davacının gelir kaybından bu miktarların indirilmesi ve sonucuna göre karar verilmesi gerekirken eksik inceleme sonucu davanın kısmen kabulüne karar verilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, özen yükümüne aykırılıktan doğan sorumluluğun kapsamını belirler. Daire, vasinin defter tutmadığını, yıllık rapor ve kesin hesap

vermediğini tespit etmekle birlikte, vasinin giderlerini karşılayarak kısıtlıya taşınmaz edindirdiğini ve kendisine ücret ödenmediğini gözetmiş; bu değerlerin gelir kaybından indirilmesi için delil toplanması gerektiğini belirterek hükmü bozmuştur. Görevi sona eren vasinin malvarlığını teslim yükümlülüğü de ayrıca düzenlenmiştir (TMK m. 489).

4 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
29.02.2016 · E. 2016/1843 · K. 2016/3721

Kısıtlı ergin ile kişisel ilişki kurulması istemi, vasinin koruma ve özen yükümü kapsamında vesayet makamınca incelenir

Anne, kısıtlanan kızına diğer kızının vasi olarak atandığını ve vasinin kısıtlı kızıyla görüşmesini engellediğini ileri sürerek kısıtlı kızıyla kişisel ilişki kurulmasını istemiştir. Aile mahkemesi istemi kabul ederek görüş günleri belirlemiştir; karar vasi tarafından temyiz edilmiştir.

> *Vasi kısıtlıyı korumak ve bütün işlerinde ona yardım etmekle yükümlüdür (TMK m. 447/1). Vesayet organları ve vesayet işleriyle görevlendirilmiş olan diğer kişiler, bu görevlerini yerine getirirken iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlüdürler (TMK m. 466). Kısıtlı ergin kişi ile davacı arasında kişisel ilişki tesisine yönelik istek kısıtlının korunması ve ona yardım etme yükümlülüğü kapsamında tedbir alınması niteliğinde (TMK m. 487) olup, bu talebi inceleme ve karara bağlama görevi vesayet makamına (sulh hakimine) aittir. Aile mahkemesi aile hukukundan doğan dava ve işlerde görevlidir (4787 s. K .m 4/l) İsteğin vesayet hükümlerine göre incelenip sonuca bağlanması gerekir. Bu bakımdan görevsizlik kararı verilmesi gerekirken, işin esası hakkında hüküm kurulması doğru bulunmamıştır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 466. maddedeki özen yükümünün kişisel koruma boyutunu gösterir. Vasi kısıtlıyı korumak ve bütün kişisel işlerinde ona yardım etmekle yükümlüdür (TMK m. 447); vesayet makamı da vesayet altındaki kişinin korunması için gerekli önlemleri alır (TMK m. 487). Daire, kısıtlı ergin ile kişisel ilişki kurulması isteminin bu kapsamda bir önlem niteliğinde olduğunu, istemi inceleme görevinin vesayet makamına ait olduğunu belirterek aile mahkemesinin esas hakkında verdiği hükmü bozmuştur.

5 **YARGITAY (KAPATILAN) 17. HUKUK DAİRESİ**
18.12.2013 · E. 2013/19313 · K. 2013/17950

Vesayet dairelerinde görevli olanların sebep olduğu zarar için Devlete karşı açılan tazminat davası, vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesinde görülür

Davacılar, vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebep oldukları zararın Devletçe karşılanmasını istemiştir. Asliye hukuk mahkemesi ile ilk derece mahkemesi sıfatıyla Yargıtay 18. Hukuk Dairesi ayrı ayrı görevsizlik kararı vermiştir; dosya yargı yerinin belirlenmesi için gönderilmiştir.

> *Somut olayda; davacılar Türk Medeni Kanunu'nun 466. ve 468. maddeleri gereğince vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebebiyet verdikleri zararların Devlet tarafından karşılanmasını talep ettiği anlaşılmakla, Türk Medeni Kanunu'nun 469. Maddesi uyarınca, uyuşmazlığın ... 3. Asliye Hukuk Mahkemesinde görülerek çözümlenmesi gerekmektedir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 466. maddedeki özen yükümünün Devlet sorumluluğuyla bağlantısını ve davanın görüleceği yeri gösterir. Devlet, vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebebiyet verdikleri zararlardan doğrudan doğruya sorumludur (TMK m. 468); vesayetle ilgili tazminat davaları vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesinde görülür (TMK m. 469). Daire bu gerekçeyle asliye hukuk mahkemesini yargı yeri olarak belirlemiştir.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 396:** Vesayet organları.
- **TMK m. 447:** Kişisel koruma.
- **TMK m. 454:** Yönetim ve hesap tutma yükümlülüğü.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.
- **TMK m. 468:** Devletin sorumluluğu.
- **TMK m. 469:** Görev ve yetki.
- **TMK m. 487:** Vesayet makamının önlemleri.
- **TMK m. 492:** Olağan zamanaşımı.

MADDE

467 B. Vasinin sorumluluğu

KANUN METNİ

(1) Vasi, görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumludur.
(2) Kayyım ve yasal danışmanlar hakkında da aynı hüküm uygulanır.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 467, vasinin kişisel sorumluluğunu kusur esasına bağlar. Vasi, **görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla** vesayet altındaki kişiye verdiği **zarardan sorumludur**; aynı hüküm **kayyım ve yasal danışmanlar** hakkında da uygulanır. Gerekçeye göre burada **kusur esasına dayanan bir sorumluluk** söz konusudur (S. Sayısı 723, s. 152). Yargıtay, vasilik döneminde vasinin kısıtlı zararına bir eylemi veya eylemsizliği bulunmadığı hâlde vasi atanmadan önceki döneme ilişkin zarar nedeniyle tazminata hükmedilemeyeceğini belirtmiştir.[1] Gerekçe maddenin eski Kanun'daki karşılığını göstermez; eski Kanun'da vasinin sorumluluğu özen yükümüyle birlikte 409. maddede düzenlenmişti.

TEMEL KAVRAMLAR

Kayyım	Belirli işleri görmek veya malvarlığını yönetmek için atanan kişi (TMK m. 403).
Yasal danışman	Kısıtlanması için yeterli sebep bulunmamakla beraber korunması bakımından fiil ehliyetinin sınırlanması gerekli görülen ergin kişiye atanan danışman (TMK m. 429).
Kesin hesap	Görevi sona eren vasinin vesayet makamına verdiği son hesap (TMK m. 489).

1 Yargıtay 18. HD, 07.01.2014, E. 2013/11987, K. 2014/7.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 467- Madde vasinin sorumluluğunu düzenlemektedir. Burada kusur esasına dayanan bir sorumluluk söz konusudur. Maddenin ikinci fıkrası buradaki sorumluluk esasının kayyım ve yasal danışmanlar hakkında da aynen geçerli olduğunu belirtmektedir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 152*

Tasarının 467. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 474).

Gerekçe, 467. madde için eski Kanun'da bir karşılık göstermez. Eski Kanun'da vasinin sorumluluğu, vesayet dairelerinin sorumluluğu ve özen yükümüyle birlikte "Vesayet uzuvlarının mesuliyeti" başlıklı faslın 409. maddesinde düzenlenmişti; vesayet dairelerinin üyeleri ve farklı vesayet organları arasındaki sorumluluk 411 ve 412. maddelerde yer alıyordu. Yeni Kanun özen yükümünü 466. maddede, vasinin sorumluluğunu 467. maddede ayrı ayrı düzenlemiştir.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasi ve vesayet daireleri, vazifelerinin ifasında müdebbir bir müdür gibi hareketle mükelleftirler ve kasit veya ihmal ile sebebiyet verdikleri zararlardan mes'uldürler.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 409 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 409	4721 sayılı Kanun m. 467
Sorumlu	Vasi ve vesayet daireleri	Vasi; kayyım ve yasal danışmanlar hakkında da aynı hüküm
Sorumluluk esası	Kasıt veya ihmalle verilen zarar	Görevini yerine getirirken kusurlu davranışla verilen zarar
Özen yükümü	Aynı maddede	Ayrı maddede (TMK m. 466)

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 467. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Sorumlu	Vasi	TMK m. 467/1

Konu	Kural	Dayanak
Koşul	Görevini yerine getirirken kusurlu davranış ve bundan doğan zarar	TMK m. 467/1
Diğer sorumlular	Kayyım ve yasal danışmanlar	TMK m. 467/2
Özen ölçüsü	İyi bir yönetimin gerektirdiği özen	TMK m. 466
Devletin sorumluluğu	Vasi, kayyım ve yasal danışmana tazmin ettirilemeyen zararlar	TMK m. 468
Mahkeme	Vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesi	TMK m. 469
Zamanaşımı	Kesin hesabın tebliğinden başlayarak bir yıl; her hâlde on yıl	TMK m. 492, 493

TBMM gerekçesine göre madde **vasinin sorumluluğunu** düzenler; burada **kusur esasına dayanan bir sorumluluk** söz konusudur ve ikinci fıkra bu sorumluluk esasının **kayyım ve yasal danışmanlar** hakkında da aynen geçerli olduğunu belirtir (S. Sayısı 723, s. 152). Tasarının 467. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 474). 1

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, sorumluluğun **kusura** dayanmasıdır; zarar tek başına yetmez, vasinin görevini yerine getirirken kusurlu bir davranışı bulunmalıdır. İkinci nokta, sorumluluğun **vasilik dönemiyle** sınırlı olmasıdır; vasilik kısıtlının ölümüyle kendiliğinden sona ermez ve kesin hesap reddedilmişse vasinin sorumluluğu vesayet dosyası ve bilirkişi incelemesiyle araştırılmalıdır.[2] Üçüncü nokta, **kayyımların** da bu hükme tabi olmasıdır; iflas erteleme davasında atanan kayyımların sorumluluğu da bu çerçevede değerlendirilmiştir.[3]

II. Kusura Dayanan Sorumluluk

- **Sorumlu:** Vasi.
- **Koşul:** Görevini yerine getirirken kusurlu davranış.
- **Sonuç:** Vesayet altındaki kişiye verilen zararın tazmini.

Birinci fıkraya göre vasi, görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumludur. Gerekçe burada kusur esasına dayanan bir sorumluluk söz konusu olduğunu belirtir (S. Sayısı 723, s. 152). Kusurun ölçüsü bir önceki maddede yer alır: vesayet organları ve vesayet işleriyle görevlendirilmiş olan diğer kişiler, görevlerini yerine getirirken iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlüdür (TMK m. 466); vasi de vesayet altın- 2

2 Yargıtay 8. HD, 24.09.2018, E. 2018/10247, K. 2018/16097.
3 Yargıtay 11. HD, 31.10.2016, E. 2015/15437, K. 2016/8519.

daki kişinin malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetmek zorundadır (TMK m. 454).

3 Yargıtay, vesayet makamının bilirkişinin belirlediği değerden aşağı olmamak üzere satış yetkisi vermesinin vasinin rayiç bedel üzerinden satış yapmasına engel olmadığını belirterek taşınmazların değerinin altında satılmasından doğan zarardan vasiyi sorumlu tutmuştur.[4]

III. Sorumluluğun Dönemi ve Kesin Hesap

- **Dönem:** Vasilik süresi içindeki eylem ve eylemsizlikler.
- **Sona erme:** Görev, kesin hesap onaylanıp malvarlığı teslim edildikten sonra sona erdirilir.
- **Mahsup:** Vasinin kısıtlıya kazandırdıkları da incelenir.

4 Yargıtay, vasilik dönemi içinde vasinin kısıtlı zararına bir eylemi veya eylemsizliği bulunmadığı hâlde, vasi atanmadan önceki döneme ilişkin zarar nedeniyle tazminata hükmedilemeyeceğini belirtmiştir.[5]

5 Görevi sona eren vasi, yönetimle ilgili son raporu ve kesin hesabı vesayet makamına vermek ve malvarlığını teslim edilmek üzere hazır bulundurmakla yükümlüdür (TMK m. 489). Vesayet makamı, son rapor ve kesin hesap onaylandıktan ve malvarlığı teslim edildikten sonra vasinin görevinin sona erdiğine karar verir; onama veya ret kararıyla birlikte kesin hesabı, tazminat davası açma hakları bulunduğunu da belirterek vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye tebliğ eder (TMK m. 491). Yargıtay, kısıtlının ölümüyle vasiliğin kendiliğinden sona ermediğini ve kesin hesabın reddedildiği bir dosyada vasinin sorumluluğunun vesayet dosyası getirtilip hesap uzmanı bilirkişiden rapor alınarak araştırılması gerektiğini belirtmiştir.[6]

6 Defter tutmayan, yıllık rapor ve kesin hesap vermeyen vasiye karşı açılan gelir kaybı davasında ise vasinin giderlerini karşılayarak kısıtlıya taşınmaz edindirmesinin ve ödenmemiş ücretinin mahsup isteminin incelenmesi gerektiği kabul edilmiştir.[7]

IV. Kayyım ve Yasal Danışman

- **Kural:** Vasinin sorumluluğuna ilişkin hüküm kayyım ve yasal danışmana da uygulanır.
- **Örnek:** İflas erteleme davasında atanan kayyımlar.

4 Yargıtay 18. HD, 17.01.2013, E. 2012/8739, K. 2013/484.
5 Yargıtay 18. HD, 07.01.2014, E. 2013/11987, K. 2014/7.
6 Yargıtay 8. HD, 24.09.2018, E. 2018/10247, K. 2018/16097.
7 Yargıtay 18. HD, 10.09.2013, E. 2013/10045, K. 2013/11231.

İkinci fıkraya göre aynı hüküm kayyım ve yasal danışmanlar hakkında da uygulanır. Yasal danışman, kısıtlanması için yeterli sebep bulunmamakla beraber korunması bakımından fiil ehliyetinin sınırlanması gerekli görülen ergin kişiye, dava açma, taşınmazların alımı ve satımı gibi işlerde görüşü alınmak üzere atanır (TMK m. 429). 7

Yargıtay, iflas erteleme davasında atanan kayyımların bilirkişi niteliğinde olmadığını, sorumlulukları hakkında İcra ve İflas Kanunu'nda hüküm bulunmadığından sorumluluklarının vasinin sorumluluğuna ilişkin hükümler kapsamında değerlendirileceğini belirterek davanın usulden reddine ilişkin kararı bozmuştur.[8] Bozmadan sonra yapılan yargılamada davanın esastan reddine ilişkin karar onanmıştır.[9] 8

V. Devletin Sorumluluğu ile İlişki

- **Vasinin sorumluluğu:** Kişisel ve kusura dayalı.
- **Devletin sorumluluğu:** Vasi, kayyım ve yasal danışmana tazmin ettirilemeyen zararlar.

Devlet, vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebebiyet verdikleri zararlardan doğrudan doğruya sorumlu olduğu gibi; vasi, kayyım ve yasal danışmanlara tazmin ettirilemeyen zararlardan da sorumludur (TMK m. 468). Zararın vasinin kusurlu eylemlerinden doğduğu ve vesayet dairelerinin kusurunun ispat edilemediği bir dosyada Yargıtay, Hazine'nin vasiyle birlikte sorumlu tutulmasını doğru bulmamıştır.[10] 9

VI. Dava, Zamanaşımı ve Temyiz İncelemesi

- **Mahkeme:** Vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesi.
- **Zamanaşımı:** Kesin hesabın tebliğinden başlayarak bir yıl; her hâlde on yıl.
- **Temyiz:** İnceleme görevi işbölümü kararlarına göre belirlenir.

Vesayetle ilgili tazminat davaları vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesinde görülür (TMK m. 469). Sorumlu vasi ve kayyıma karşı açılacak tazminat davası kesin hesabın tebliğ edildiği tarihten başlayarak bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrar (TMK m. 492); bu süre işlemeye başlamadan önce bilinmesi olanağı bulunmayan bir hesap yanlışlığına veya sorumluluk sebebine dayanan dava, bunun öğrenilmesinden başlayarak bir yıl içinde açılabilir ve vesayetten doğan tazminat davaları her hâlde kesin hesabın tebliğinin üzerinden on yıl geçmekle zamanaşımına uğrar (TMK m. 493). Yargıtay, vasinin masraf alacağına ilişkin bir 10

8 Yargıtay 11. HD, 31.10.2016, E. 2015/15437, K. 2016/8519.
9 Yargıtay 11. HD, 10.01.2024, E. 2023/2024, K. 2024/123.
10 Yargıtay 18. HD, 17.01.2013, E. 2012/8739, K. 2013/484.

davada kesin hesabın ve raporun verilip verilmediği ve kabul edilip edilmediği incelenmeden zamanaşımı nedeniyle verilen ret kararını bozmuştur.[11]

11 Vasinin sorumluluğundan kaynaklanan tazminat davalarında temyiz incelemesi, Yargıtay Büyük Genel Kurulunun işbölümü kararlarına göre belirlenir. 2012 yılındaki işbölümüne göre bu görev 18. Hukuk Dairesine,[12] 2022 ve 2025 yıllarındaki işbölümüne göre 2. Hukuk Dairesine verilmiştir.[13]

UYGULAMA NOTU

Vasinin kusurlu davranışı nedeniyle zarar gören kişi, zararın vasilik dönemindeki bir eylem veya eylemsizlikten doğduğunu göstermeli ve vesayet dosyasının getirtilmesini istemelidir (TMK m. 467). **Kesin hesap tebliğ edilmişse**, tazminat davası için tebliğden başlayan bir yıllık süre kaçırılmamalıdır (TMK m. 492). **Vasi** defter tutmalı, raporlarını ve hesaplarını zamanında vermeli; kısıtlı için yaptığı harcamaları belgelemelidir (TMK m. 438, 454, 489).

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
07.01.2014 · E. 2013/11987 · K. 2014/7

Vasinin sorumluluğu, görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla verdiği zararla sınırlıdır; vasi atanmadan önceki döneme ait zarar için tazminat istenemez

Kısıtlının mirasçıları, vasinin görevini gereği gibi yapmadığını ve kısıtlının malvarlığının zarara uğradığını ileri sürerek vasiden tazminat istemiştir. Zarara dayanak gösterilen sözleşmeler kısıtlama ve vasi atanmasından önce yapılmıştı. Mahkeme davayı kısmen kabul etmiştir; karar vasi vekilince temyiz edilmiştir.

> *Dava, vasinin görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarar nedeniyle tazminat istemine ilişkindir. Somut olayda davalı vasinin, vasilik yaptığı dönem içerisinde kısıtlının zararına bir eylemi (yahut eylemsizliği) nedeniyle bir zararın doğması söz konusu olmadığı gibi vasi atanmadan önceki döneme ilişkin olarak zarar oluştuğundan bahisle tazminata hükmetmekte mümkün değildir. Türk Medeni Kanununun 466 ve devam eden maddelerinde yer alan vasinin sorumluluğu koşulları oluşmadığından mahkemece davanın reddine karar verilmesi gerekirken yerinde olmayan gerekçe ile davanın kabulüne karar verilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 467. maddenin birinci fıkrasındaki sorumluluğun koşullarını gösterir. Sorumluluk için vasinin görevini yerine getirirken kusurlu bir

11 Yargıtay 3. HD, 12.06.2012, E. 2012/10643, K. 2012/14828.
12 Yargıtay 2. HD, 26.03.2012, E. 2012/5983, K. 2012/6924.
13 Yargıtay 7. HD, 19.07.2022, E. 2022/4206, K. 2022/4841; Yargıtay 5. HD, 11.09.2025, E. 2025/11114, K. 2025/11345.

davranışı ve bundan doğan bir zarar gerekir. Daire, vasilik dönemi içinde vasinin kısıtlı zararına bir eylemi veya eylemsizliği bulunmadığını, vasi atanmadan önceki döneme ilişkin zarar nedeniyle tazminata hükmedilemeyeceğini belirterek davanın reddi gerektiği gerekçesiyle hükmü bozmuştur.

2 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
24.09.2018 · E. 2018/10247 · K. 2018/16097

Vasilik kısıtlının ölümüyle kendiliğinden sona ermez; kesin hesap reddedilmişse vasinin sorumluluğu vesayet dosyası ve bilirkişi incelemesiyle araştırılmalıdır

Davacı, kısıtlı annesinin vasisinin kiradaki taşınmazların sözleşmelerini usulsüz yaptığını, kira alacaklarını takip etmediğini, bazı harcamaların usulsüz olduğunu ve kısıtlının ölümünden sonra kesin hesabı süresinde sunmadığını ileri sürerek vasiden alacak istemiştir. Mahkeme, vasinin görevinin daha önce sona erdiği ve görev döneminde zarar bulunmadığı gerekçesiyle davayı reddetmiştir; karar davacı tarafından temyiz edilmiştir.

> *Somut olay yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda değerlendirildiğinde vasinin görev süresinin 23.10.2008 tarihinde 2 yıl süre ile uzatıldığı yani kısıtlının 24.05.2010 olan ölüm tarihi itibari ile vasilik görevinin devam ettiği, kısıtlının ölümü ile vasiliğin kendiliğinden değil, kesin hesabın kabulü ile vesayet makamının kararı ile son bulacağı ve 14.03.2014 tarihli vesayet makamı kararı ile de kesin hesap reddedilmiş olduğu hususları da birlikte değerlendirildiğinde, mahkemenin kabulünün aksine vesayet görevinin 27.03.2008 tarihinde sona ermeyip devam ettiği anlaşıldığından vesayet dosyası getirtilerek, vasinin sunduğu hesap raporu ile davacının dava dilekçesinde ileri sürdüğü iddialar karşılaştırmalı olarak incelenmeli ve bu konuda hesap uzmanı bir bilirkişiden rapor alınarak sonucuna göre karar verilmesi gerekirken yanılgılı değerlendirme sonucu eksik inceleme ve yetersiz araştırma sonucu karar verilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, vasinin sorumluluğunun hangi döneme uzandığını görevin sona ermesine ilişkin hükümlerle birlikte belirler. Görevi sona eren vasi son raporu ve kesin hesabı vermek ve malvarlığını teslim için hazır bulundurmakla yükümlüdür (TMK m. 489); vasinin görevi, son rapor ve kesin hesap onaylanıp malvarlığı teslim edildikten sonra vesayet makamınca sona erdirilir (TMK m. 491). Daire, görev süresinin uzatıldığını, kısıtlının ölümüyle vasiliğin kendiliğinden sona ermediğini ve kesin hesabın reddedildiğini gözeterek, vesayet dosyası getirtilip hesap uzmanı bilirkişiden rapor alınması gerektiğini belirtmiş ve hükmü bozmuştur.

3 **YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ**
31.10.2016 · E. 2015/15437 · K. 2016/8519

İflas erteleme davasında atanan kayyımlar bilirkişi değildir; sorumlulukları 467. maddenin ikinci fıkrası uyarınca vasinin sorumluluğuna ilişkin hükümlere göre değerlendirilir

Bir banka, borçlu şirketlerin iflas ertelemesi davasında kayyım olarak atanan kişilerin, bankaya temlik edilmiş gelirlerin şirketlerce kullanılmasına onay vererek zararına neden olduğunu ileri sürerek kayyımlardan tazminat istemiştir. Mahkeme, kayyımların bilirkişi niteliğinde olduğu ve bu tür davaların yalnız Devlete karşı açılabileceği gerekçesiyle davayı usulden reddetmiştir; karar davacı vekilince temyiz edilmiştir.

> *Ancak, iflas erteleme davası sırasında mahkemece atanan kayyumların HMK'nın 266. maddesinde düzenlenen bilirkişi niteliğinde olmadığı, bu kişilerin sorumluluğuyla ilgili İİK'da hüküm bulunmaması karşısında; kayyımların sorumluluğu, TMK 467/II'nın 1. fıkrasına yaptığı atfa bağlı olarak vasinin sorumluluğuna ilişkin hükümler kapsamında değerlendirileceği göz önüne alınarak, işin esasına girilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, mahkemece yazılı şekilde 6100 sayılı HMK'daki bilirkişilere uygulanan hükümler gereğince davanın usulden reddine karar verilmesi doğru olmamış, kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 467. maddenin ikinci fıkrasının kapsamını gösterir. Maddeye göre vasinin sorumluluğuna ilişkin hüküm kayyım ve yasal danışmanlar hakkında da uygulanır. Daire, iflas erteleme davasında atanan kayyımların bilirkişi niteliğinde olmadığını ve sorumlulukları hakkında İcra ve İflas Kanunu'nda hüküm bulunmadığını belirterek, sorumluluklarının vasinin sorumluluğuna ilişkin hükümler kapsamında değerlendirilmesi ve işin esasına girilmesi gerektiğini kabul etmiştir. Bozmadan sonra yapılan yargılamada davanın esastan reddine ilişkin karar ise onanmıştır.[14]

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 429:** Yasal danışmanlık.
- **TMK m. 466:** Özen yükümü.
- **TMK m. 468:** Devletin sorumluluğu.
- **TMK m. 469:** Görev ve yetki.
- **TMK m. 489:** Kesin hesap.
- **TMK m. 491:** Vasinin görevine son verilmesi.
- **TMK m. 492:** Olağan zamanaşımı.
- **TMK m. 493:** Olağanüstü zamanaşımı.

14 Yargıtay 11. HD, 10.01.2024, E. 2023/2024, K. 2024/123.

MADDE

468 C. Devletin sorumluluğu

KANUN METNİ

(1) Devlet, vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebebiyet verdikleri zararlardan doğrudan doğruya sorumlu olduğu gibi; vasi, kayyım ve yasal danışmanlara tazmin ettirilemeyen zararlardan da sorumludur.

(2) Zararı tazmin eden Devlet, zararın meydana gelmesinde kusurlu olanlara rücu eder.

(3) Zararın doğmasına kusurları ile sebep olanlar, rücu hakkını kullanan Devlete karşı müteselsilen sorumludurlar.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 468, vesayet işlerinden doğan zararlarda Devletin sorumluluğunu iki basamakta düzenler. Devlet, **vesayet dairelerinde görevli olanların** hukuka aykırı olarak sebebiyet verdikleri zararlardan **doğrudan doğruya** sorumludur; **vasi, kayyım ve yasal danışmanlara tazmin ettirilemeyen** zararlardan da sorumludur. Zararı tazmin eden Devlet **kusurlulara rücu eder**; kusurlular rücu hakkını kullanan Devlete karşı **müteselsilen** sorumludur. Yargıtay, vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı işlemlerinden doğan zarar için Devletin asıl sorumlu olduğunu belirterek pasif husumet yokluğu gerekçesiyle verilen ret kararını bozmuştur.[1] Madde eski Kanun'un 410. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Vesayet daireleri	Vesayet makamı (sulh hukuk mahkemesi) ve denetim makamı (asliye hukuk mahkemesi) (TMK m. 397).
Doğrudan sorumluluk	Devletin vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı zararları için zarar görene karşı doğrudan sorumlu olması.

1 Yargıtay 2. HD, 28.11.2022, E. 2022/3652, K. 2022/9673.

İkincil sorumluluk | Gerekçeye göre Devletin, zararın vasi, kayyım ve yasal danışmandan tazmin edilememesi hâlindeki "ikinci derece" sorumluluğu (S. Sayısı 723, s. 152).

Rücu | Zararı tazmin eden Devletin, ödediğini zararın doğmasında kusurlu olanlardan istemesi.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 468- Yürürlükteki Kanunun 410 uncu maddesini karşılamaktadır. Birinci fıkrada vesayet makamı ve denetim makamı gibi vesayet dairelerinde görevli olanların haksız fiilleri ile başkalarına verdikleri zarardan dolayı Devlet'in sorumlu tutulması esası getirilmiştir. Türk hukukunda geçerli olan memurların memuriyet görevleri nedeniyle verdikleri zarardan memurun değil, doğrudan doğruya Devlet'in sorumlu olduğu, zararı tazmin eden Devlet'in kendi memuruna rücu etmesine ilişkin genel ilke maddede aynen tekrar edilmiştir. Aynı kural Anayasanın 129 uncu maddesinde de yer almıştır. Aynı fıkrada Devlet, vesayet makamlarında görevli olanlar dışında, vasi, kayyım ve yasal danışmanların verdikleri zararlardan da sorumlu tutulmuştur. Ancak Devletin vasi, kayyım ve yasal danışmanların verdikleri zararlardan sorumluluğu, ancak bu kişilerden zararın tanzim edilmemesi hâlinde ikinci derece bir sorumluluk olarak düzenlenmiştir. Maddenin ikinci fıkrası Devlet'in, zarardan sorumlu kusuru olan kişilere rücu hakkını düzenlemektedir. Maddenin üçüncü fıkrasında kusurlu kişilerin, rücu hakkını kullanan Devlet karşısında müteselsilen sorumlu oldukları hükmüne yer verilmiştir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 152-153*

Gerekçe metnindeki "tanzim edilmemesi" ifadesi TBMM baskısındaki biçimiyle aktarılmıştır. Tasarının 468. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 474).

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 410. maddeydi; madde "Hazinenin mesuliyeti" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasi veya vesayet daireleri tarafından ödenemeyen zararları hazine, tazmin eder.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 410 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 410	4721 sayılı Kanun m. 468
Sorumlu	Hazine	Devlet
Vesayet daireleri	Vesayet dairelerince ödenemeyen zararlar	Vesayet dairelerinde görevlilerin hukuka aykırı zararlarından doğrudan sorumluluk
Vasi, kayyım, yasal danışman	Vasi tarafından ödenemeyen zararlar	Vasi, kayyım ve yasal danışmana tazmin ettirilemeyen zararlar
Rücu ve müteselsil sorumluluk	Maddede yer almıyordu	Kusurlulara rücu; kusurluların Devlete karşı müteselsil sorumluluğu

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 468. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Doğrudan sorumluluk	Vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebebiyet verdikleri zararlar	TMK m. 468/1
İkincil sorumluluk	Vasi, kayyım ve yasal danışmanlara tazmin ettirilemeyen zararlar	TMK m. 468/1
Rücu	Zararı tazmin eden Devlet kusurlu olanlara rücu eder	TMK m. 468/2
Müteselsil sorumluluk	Kusurlular rücu hakkını kullanan Devlete karşı müteselsilen sorumludur	TMK m. 468/3
Mahkeme	Vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesi; görevlilere rücu davasında en yakın asliye mahkemesi	TMK m. 469
Zamanaşımı	Tazmin ettirilemeyen zarar için bir yıl; görevlilerin zararı için genel hükümler; rücu için bir yıl	TMK m. 492
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 410	Gerekçe, s. 152

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **410. maddesini** karşılar; birinci fıkrada **vesayet dairelerinde görevli olanların haksız fiilleriyle başkalarına verdikleri zarardan Devletin sorumlu tutulması** esası getirilmiş, memurun değil **doğrudan doğruya Devletin sorumlu olduğu** ve Devletin kendi memuruna **rücu edeceği** genel ilkesi tekrarlanmıştır; Devletin vasi, kayyım ve yasal danışmanların verdikleri zararlardan sorumluluğu ise **ikinci derece bir sorumluluk** olarak düzenlenmiştir (S. Sayısı 723, s. 152-153). Tasarının 468. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 474). 1

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, **iki ayrı sorumluluk** bulunmasıdır: vesayet dairelerinde görevlilerin zararlarında Devlet doğrudan, vasi, kayyım ve yasal danışmanın zararlarında ise ancak onlara tazmin ettirilemeyen kısım için sorumludur. İkinci nokta, **davalının Devlet** olmasıdır; Devletin asıl sorumlu olduğu hâllerde dava pasif husumet yokluğundan reddedilemez.[2] Üçüncü nokta, **görevli mahkemedir**; vesayet işlerinden doğan tazminat davası hâkimlerin hukuki sorumluluğuna ilişkin genel hükümlere göre değil, 468 ve 469. maddelere göre asliye mahkemesinde görülmüştür.[3]

II. Vesayet Dairelerinde Görevlilerin Zararından Doğrudan Sorumluluk

- **Kural:** Devlet doğrudan doğruya sorumludur.
- **Koşul:** Vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebebiyet verdiği zarar.
- **Gerekçe:** Memurun değil Devletin sorumluluğu ilkesi.

2 Birinci fıkranın ilk cümlesine göre Devlet, vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebebiyet verdikleri zararlardan doğrudan doğruya sorumludur. Vesayet daireleri, vesayet makamı ve denetim makamından oluşur (TMK m. 397). Gerekçe, memurların memuriyet görevleri nedeniyle verdikleri zarardan memurun değil doğrudan doğruya Devletin sorumlu olduğu ilkesinin maddede tekrarlandığını ve aynı kuralın Anayasanın 129. maddesinde de yer aldığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 152).

3 Yargıtay, satın aldığı taşınmaz için hatalı olarak kayyım atandığını ileri süren davacının Hazineye karşı açtığı davada, Devletin asıl sorumlu olduğu kabul edilerek esastan inceleme yapılması gerektiğini belirtmiş ve davanın pasif husumet yokluğundan reddini bozmuştur.[4] Vesayet mahkemesinin bankaya yazdığı yazıda kısıtlının parasının vadeli hesaba yatırılmasının istenmemesi nedeniyle doğan faiz kaybına ilişkin davada da paraların faiz getirmek üzere yatırılmasını öngören 441. madde ile 468. madde gözetilerek işin esasının incelenmesi gerektiği belirtilmiştir (Yargıtay 4. HD, K. 2010/5142; TMK m. 441).

2 Yargıtay 2. HD, 28.11.2022, E. 2022/3652, K. 2022/9673.
3 Yargıtay 18. HD, 18.03.2013, E. 2012/15491, K. 2013/3965.
4 Yargıtay 2. HD, 28.11.2022, E. 2022/3652, K. 2022/9673.

III. Vasi, Kayyım ve Yasal Danışmanın Zararından İkincil Sorumluluk

- **Kural:** Devlet, vasi, kayyım ve yasal danışmana tazmin ettirilemeyen zararlardan sorumludur.
- **Nitelik:** Gerekçeye göre ikinci derece bir sorumluluk.
- **Ön koşul:** Zararın bu kişilerden tazmin edilememesi.

Birinci fıkranın ikinci kısmına göre Devlet, vasi, kayyım ve yasal danışmanlara tazmin ettirilemeyen zararlardan da sorumludur. Gerekçe, Devletin bu kişilerin verdikleri zararlardan sorumluluğunun ancak zararın onlardan tazmin edilmemesi hâlinde ikinci derece bir sorumluluk olarak düzenlendiğini belirtir (S. Sayısı 723, s. 152). Vasi, kayyım ve yasal danışmanın kendi sorumluluğu kusura dayanır (TMK m. 467). 4

Yargıtay, taşınmazların değerinin altında satılmasından doğan zararın vasinin kusurlu eylemlerinden kaynaklandığı ve vesayet dairelerinin kusurunun ispat edilemediği bir dosyada, Hazinenin vasiyle birlikte sorumlu tutulmasını doğru bulmamış ve Hazine hakkındaki davanın vesayet dairelerinin sorumluluğu yönünden esastan reddi gerektiğini belirtmiştir.[5] 5

IV. Rücu ve Müteselsil Sorumluluk

- **Rücu:** Zararı tazmin eden Devlet kusurlulara başvurur.
- **Müteselsil sorumluluk:** Kusurlular Devlete karşı birlikte sorumludur.

İkinci fıkraya göre zararı tazmin eden Devlet, zararın meydana gelmesinde kusurlu olanlara rücu eder; üçüncü fıkraya göre zararın doğmasına kusurlarıyla sebep olanlar, rücu hakkını kullanan Devlete karşı müteselsilen sorumludur. Gerekçe bu iki fıkrayı Devletin rücu hakkı ve kusurluların müteselsil sorumluluğu olarak açıklar (S. Sayısı 723, s. 153). Devletin rücu davası, rücu hakkının doğumunun üzerinden bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrar (TMK m. 492). 6

V. Görevli ve Yetkili Mahkeme

- **Tazminat davası:** Vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesi.
- **Görevlilere rücu:** Vesayet dairelerinin bulunduğu yere en yakın asliye mahkemesi.
- **Özel hüküm:** Hâkimlerin sorumluluğuna ilişkin genel düzenlemelerden önce uygulanmıştır.

5 Yargıtay 18. HD, 17.01.2013, E. 2012/8739, K. 2013/484.

7 Vesayetle ilgili tazminat ve diğer rücu davaları vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesinde görülür; Devletin vesayet dairelerinde görevli kişilere karşı rücu davasına ise vesayet dairelerinin bulunduğu yere en yakın asliye mahkemesi bakar (TMK m. 469).

8 Yargıtay, vesayet makamının kusurlu veli atama kararından doğan zararın Hazineden istendiği bir davada, hâkimlerin fiil ve kararlarından doğan davalara ilişkin genel usul hükmüne dayanılarak verilen görevsizlik kararını, davanın 468. maddeye dayandığı gerekçesiyle bozmuştur.[6] Vasi atanmaması nedeniyle açılan tazminat davasında da hâkimlerin işlemlerinden doğan davalara ilişkin düzenlemenin genel, 468. maddenin ise vesayet işlerine özgü ve öncelikle uygulanacak bir hüküm olduğu belirtilmiştir.[7] Vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebep olduğu zararın Devletçe karşılanmasına ilişkin davada da asliye hukuk mahkemesi yargı yeri olarak belirlenmiştir.[8]

VI. Zamanaşımı

- **Tazmin ettirilemeyen zarar:** Anlaşılmasından başlayarak bir yıl.
- **Vesayet dairelerindeki görevlilerin zararı:** Genel hükümler.
- **Rücu:** Rücu hakkının doğumundan başlayarak bir yıl.

9 Tazmin ettirilemeyen zararlar için Devlete karşı açılacak tazminat davasının zamanaşımı süresi, zararın vasi, kayyım ve yasal danışmana tazmin ettirilemeyeceğinin anlaşılmasından başlayarak bir yıldır; vesayet dairelerinde görevli olanların sebebiyet verdikleri zararlardan dolayı Devlete karşı açılacak davaların zamanaşımı ise genel hükümlere tabidir (TMK m. 492).

UYGULAMA NOTU

Vesayet makamının veya denetim makamının hukuka aykırı bir işlemi nedeniyle zarar gören kişi, davayı Devlete karşı ve vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesinde açmalıdır (TMK m. 468, 469). **Zarar vasiden, kayyımdan veya yasal danışmandan kaynaklanıyorsa**, önce onlardan tazmin yolu izlenmelidir; tazmin ettirilemeyeceği anlaşıldığında Devlete karşı bir yıllık süre göz önünde bulundurulmalıdır (TMK m. 467, 492).

6 Yargıtay 4. HD, 01.07.2015, E. 2015/8178, K. 2015/8920.
7 Yargıtay 18. HD, 18.03.2013, E. 2012/15491, K. 2013/3965.
8 Yargıtay 17. HD, 18.12.2013, E. 2013/19313, K. 2013/17950.

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
28.11.2022 · E. 2022/3652 · K. 2022/9673

Vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı işlemlerinden doğan zarardan Devlet asıl sorumludur; dava pasif husumet yokluğundan reddedilemez

Davacı, satın aldığı taşınmaz için hatalı olarak kayyım atandığını, kayyım döneminde taşınmazın kiraya verildiğini ve bu süreçte zarara uğradığını ileri sürerek Hazineden maddi ve manevi tazminat istemiştir. İlk derece mahkemesi davayı pasif husumet yokluğu nedeniyle usulden reddetmiştir; bölge adliye mahkemesi istinaf başvurusunu esastan reddetmiştir. Karar davacı tarafından temyiz edilmiştir.

> *Türk Medeni Kanun'un 468. maddesinin 1. fıkrasının 1. cümlesinde Devletin vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebebiyet verdikleri zararlardan doğrudan doğruya sorumlu olduğu belirtilmiş; vesayet makamı ve denetim makamı gibi vesayet dairelerinde görevli olanların haksız fiilleri ile başkalarına verdikleri zarardan dolayı Devletin sorumlu tutulması esası getirilmiştir. Bu durumda Devletin asıl sorumlu olduğu kabul edilerek esastan inceleme yapılması gerekirken pasif husumet yokluğu nedeniyle usulden reddi doğru olmamış ve bozmayı gerektirmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 468. maddenin birinci fıkrasının ilk cümlesini doğrudan uygular. Daire, gerekçedeki ifadeyi de tekrarlayarak vesayet makamı ve denetim makamı gibi vesayet dairelerinde görevli olanların haksız fiilleriyle başkalarına verdikleri zarardan Devletin sorumlu tutulması esasının getirildiğini, Devletin bu zararlardan asıl sorumlu olduğunu belirtmiş; esastan inceleme yapılmadan davanın pasif husumet yokluğu nedeniyle reddedilmesini bozma nedeni saymıştır. Bozmadan sonra verilen kabul kararı ise talep kalemlerinin açıklattırılması gerektiği gerekçesiyle yeniden bozulmuştur.[9]

2 **YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ**
29.04.2010 · E. 2009/9548 · K. 2010/5142

Vesayet altındaki kişinin parasının vadesiz hesapta tutulmasından doğan faiz kaybında 441 ve 468. maddeler gözetilerek işin esası incelenmelidir

Vesayet mahkemesinin bankaya yazdığı yazıda kısıtlının parasının vadeli hesaba yatırılması istenmediğinden para vadesiz hesaba yatırılmıştır; vasi durumu on beş ay sonra fark ederek paranın vadeli hesaba aktarılmasını sağlamıştır. Mirasçılar uğranılan faiz kaybının tazminini istemiştir; mahkeme istemi reddetti ve karar taraflarca temyiz edilmiştir.

> *4721 ... Medeni Yasa'nın 441. maddesine göre "Vesayet altındaki kişinin kendisi veya malvarlığının yönetimi için gerekli olmayan paralar, faiz getirmek üzere,*

9 Yargıtay 2. HD, 27.06.2024, E. 2024/3254, K. 2024/4963.

vesayet makamı tarafından belirlenen millî bir bankaya yatırılır veya Hazine tarafından çıkarılan menkul kıymetlere çevrilir." Aynı Yasa'nın 468. madde gereğince ise "Devlet, vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebebiyet verdikleri zararlardan doğrudan doğruya sorumlu olduğu gibi; vasi, kayyım ve yasal danışmanlara tazmin ettirilemeyen zararlardan da sorumludur. Zararı tazmin eden Devlet, zararın meydana gelmesinde kusurlu olanlara rücu eder." Yerel mahkemece açıklanan yasal düzenlemeler gözetilerek, davalılardan ... yönünden işin esası incelenip varılacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken, yerinde olmayan yazılı gerekçeyle, istemin tüm davalılar yönünden reddedilmiş olması usul ve yasaya uygun düşmediğinden kararın bozulması gerekmiştir.

DEĞERLENDİRME Karar, 468. maddenin vesayet dairelerinin işlemlerinden doğan malvarlığı kayıplarına da uygulanabildiğini gösterir. Vesayet altındaki kişinin kendisi veya malvarlığının yönetimi için gerekli olmayan paralar, faiz getirmek üzere vesayet makamınca belirlenen millî bir bankaya yatırılır veya Hazine tarafından çıkarılan menkul kıymetlere çevrilir (TMK m. 441). Daire, bu hüküm ile Devletin sorumluluğuna ilişkin 468. madde gözetilerek işin esasının incelenmesi gerektiğini belirtmiş ve istemin reddine ilişkin hükmü bozmuştur.

3 **YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ**
01.07.2015 · E. 2015/8178 · K. 2015/8920

Vesayet makamının kusurlu kararından doğan zarar için Hazineye karşı açılan dava TMK m. 468'e dayanır ve asliye hukuk mahkemesinde görülür

Davacı, sulh hukuk mahkemesinin kusurlu ve hukuka aykırı biçimde verdiği veli atama kararı ve atanan velinin kötü yönetimi nedeniyle kısıtlının uğradığı zararın Hazineden tazminini istemiştir. Mahkeme, hâkimlerin hukuki sorumluluğuna ilişkin davaların Yargıtay'ın ilgili hukuk dairesinde açılması gerektiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir; karar davacı vekilince temyiz edilmiştir.

> *"TMK'nun 468. maddesi gereğince "Devlet, vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebebiyet verdikleri zararlardan doğrudan doğruya sorumlu olduğu gibi; vasi, kayyım ve yasal danışmanlara tazmin ettirilemeyen zararlardan da sorumludur. Zararı tazmin eden Devlet, zararın meydana gelmesinde kusurlu olanlara rücu eder." Davacı, davalı hazinenin bu düzenleme gereğince sorumluluğuna dayanarak uğranılan zararın tazminini istediğine göre mahkemenin görevli olduğu anlaşılmakla görevsizlik kararı verilmesi doğru görülmemiş...*

DEĞERLENDİRME Karar, vesayet işlerinden doğan zararlarda görevli mahkemeyi belirler. Mahkeme, hâkimlerin fiil ve kararlarından doğan Devlet aleyhine tazminat davalarının Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 47. maddesine göre Yargıtay'ın ilgili hukuk dairesinde açılacağını kabul etmişti. Daire ise davacının Hazinenin 468. madde uyarınca sorumluluğuna dayandığını, bu nedenle mahkemenin görevli olduğunu

belirterek görevsizlik kararını bozmuştur. Vesayetle ilgili tazminat davaları vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesinde görülür (TMK m. 469).

4 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
18.03.2013 · E. 2012/15491 · K. 2013/3965

Vasi atanmaması nedeniyle Devlete karşı açılan tazminat davasında vesayet işlerine özgü 468. madde uygulanır; görevli mahkeme vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesidir

Bir yıldan fazla hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm olan davacı, cezaevinde kaldığı sürede kendisine vasi atanmaması nedeniyle maddi ve manevi zarara uğradığını ileri sürerek Adalet Bakanlığından tazminat istemiştir. Mahkeme, hâkimlerin işlemlerinden doğan tazminat davalarının Yargıtay'ın ilgili dairesinde görüleceği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir; karar temyiz edilmiştir.

> *Her ne kadar yerel mahkemece 6110 sayılı Kanunun geçici 2. maddesi uyarınca hakimlerin bir soruşturma veya kovuşturma veya dava ile ilgili olarak yaptıkları işlem, yürüttükleri faaliyet veya verdikleri her türlü kararlar nedeniyle Devlet aleyhine açılan tazminat davasının ilgili Yargıtay Dairesinde görüleceği gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiş ise de; belirtilen düzenleme genel niteliktedir. Türk Medeni Kanunu'nun 468. maddesindeki Devletin sorumluluğuna ilişkin düzenleme vesayet işlerindeki Devletin sorumluluğunu düzenlediğinden daha özel nitelikte bulunduğu için öncelikle uygulanmalıdır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 468. maddenin genel hükümler karşısındaki yerini belirler. Daire, hâkimlerin işlemlerinden doğan tazminat davalarına ilişkin düzenlemenin genel nitelikte olduğunu, 468. maddenin ise vesayet işlerindeki Devlet sorumluluğunu düzenlediği için daha özel nitelikte bulunduğunu ve öncelikle uygulanması gerektiğini belirtmiştir. Davacının davasının vasi atama dosyasına bakan hâkimin yargılama faaliyetine yönelik olmadığını da gözeterek görevli mahkemenin vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesi olduğunu kabul etmiş ve görevsizlik kararını bozmuştur.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 397:** Kamu vesayeti.
- **TMK m. 441:** Paraların yatırılması.
- **TMK m. 466:** Özen yükümü.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.
- **TMK m. 469:** Görev ve yetki.
- **TMK m. 492:** Olağan zamanaşımı.

MADDE

469 D. Görev ve yetki

KANUN METNİ

(1) Devletin vesayet dairelerinde görevli kişilere karşı rücu davasına bakmaya, vesayet dairelerinin bulunduğu yere en yakın asliye mahkemesi yetkilidir.

(2) Vesayetle ilgili tazminat ve diğer rücu davaları vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesinde görülür.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 469, vesayetten doğan tazminat ve rücu davalarının hangi mahkemede görüleceğini belirler. **Vesayetle ilgili tazminat ve diğer rücu davaları**, vesayet dairelerinin bulunduğu yer **asliye mahkemesinde** görülür. Devletin **vesayet dairelerinde görevli kişilere karşı rücu davasına** ise vesayet dairelerinin bulunduğu yere **en yakın asliye mahkemesi** bakar; gerekçeye göre vesayet makamında görevli kişilerin hâkim olarak bulundukları yerde bu davanın görülmesi isabetli bir çözüm olmaz (S. Sayısı 723, s. 153). Yargıtay, vasiye karşı açılan tazminat davasını esastan karara bağlayan sulh hukuk mahkemesinin hükmünü görev yönünden bozmuştur.[1] Gerekçe maddenin eski Kanun'daki karşılığını göstermez; eski Kanun'da sorumluluk davalarının görüleceği mahkeme 413. maddede düzenlenmişti.

TEMEL KAVRAMLAR

Vesayet daireleri	Vesayet makamı (sulh hukuk mahkemesi) ve denetim makamı (asliye hukuk mahkemesi) (TMK m. 397).
Vesayetle ilgili tazminat davası	Vasi, kayyım, yasal danışman veya Devlete karşı vesayetten doğan zararın tazmini için açılan dava (TMK m. 467, 468).
Rücu davası	Zararı tazmin eden Devletin, zararın doğmasında kusurlu olanlara karşı açtığı dava (TMK m. 468).

1 Yargıtay 2. HD, 12.03.2012, E. 2010/20806, K. 2012/5396.

YÜRÜTME

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 469- Madde vesayet makamında görevli kişilere karşı Devletin rücu davasına bakmaya, vesayet makamının bulunduğu yere en yakın asliye mahkemesinin yetkili olacağını belirtmektedir. Böyle bir hükme kanunda ihtiyaç vardır. Zira vesayet makamında görevli kişilerin, hâkim olarak bulundukları yerde bu davanın görülebileceğini kabul etmek isabetli bir çözüm olamaz. Buna karşılık, tazminat davaları ve diğer rücu davaları vesayet makamının bulunduğu yerdeki asliye mahkemelerinde görülebilecektir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 153*

Tasarının 469. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 474).

Gerekçe, 469. madde için eski Kanun'da bir karşılık göstermez. Eski Kanun'da sorumluluk davalarının görüleceği mahkeme "Mesuliyet davasının mercii rüyeti" kenar başlıklı 413. maddede düzenlenmişti.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasi ve vesayet dairelerinin azası ile hazine aleyhindeki tazminat davaları alelade zarar ve ziyan davalarını rüyet eden mahkemede ikame olunur ve mahkemei asliye heyetinin alakadar oldukları tazminat davaları en yakın diğer bir mahkemei asliyeye gönderilir. Bu mesuliyet davasının rüyeti, idari makamlarca tahkikatı evveliye icrasına mütevakkıf değildir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 413 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 413	4721 sayılı Kanun m. 469
Tazminat davaları	Olağan tazminat davalarına bakan mahkeme	Vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesi
Asliye mahkemesinin taraf olduğu dava	En yakın diğer asliye mahkemesine gönderilir	Görevlilere karşı rücu davası en yakın asliye mahkemesinde
Ön inceleme	İdari makamların ön soruşturmasına bağlı değil	Maddede yer almaz

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**; Tasarı metni Adalet Komisyonunda da değiştirilmemiştir. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 469. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Devletin görevlilere rücu davası	Vesayet dairelerinin bulunduğu yere en yakın asliye mahkemesi	TMK m. 469/1
Vesayetle ilgili tazminat davaları	Vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesi	TMK m. 469/2
Diğer rücu davaları	Vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesi	TMK m. 469/2
Sulh hukuk mahkemesi	Vasiye karşı tazminat davasında görevli değildir	TMK m. 469/2
Aile mahkemesi	Vesayetle ilgili tazminat davasında görevli değildir	TMK m. 469/2; 4787 s. K. m. 4
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 413	Gerekçe karşılık göstermez

1 TBMM gerekçesine göre madde, vesayet makamında görevli kişilere karşı Devletin rücu davasına **vesayet makamının bulunduğu yere en yakın asliye mahkemesinin** bakacağını belirtir; böyle bir hükme ihtiyaç vardır, çünkü vesayet makamında görevli kişilerin **hâkim olarak bulundukları yerde** bu davanın görülebileceğini kabul etmek isabetli bir çözüm olamaz. **Tazminat davaları ve diğer rücu davaları** ise vesayet makamının bulunduğu yerdeki asliye mahkemelerinde görülecektir (S. Sayısı 723, s. 153). Tasarının 469. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 474).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, vasiye karşı tazminat davasının **sulh hukuk mahkemesinde değil asliye hukuk mahkemesinde** görülmesidir; görev kamu düzenine ilişkindir ve re'sen gözetilir.[2] İkinci nokta, bu davaların **aile mahkemesinin görevine girmemesidir**; aile mahkemeleri Medeni Kanun'un vesayet kısmından doğan işlerde görevli değildir.[3] Üçüncü nokta, **Devlete karşı** vesayet işlerinden doğan tazminat davasının da Yargıtay'da ilk derece sıfatıyla değil asliye mahkemesinde görülmesidir.[4]

YÜRÜTME

2 Yargıtay 2. HD, 12.03.2012, E. 2010/20806, K. 2012/5396.
3 Yargıtay 8. HD, 08.11.2017, E. 2017/6689, K. 2017/14846.
4 Yargıtay 18. HD, 18.03.2013, E. 2012/15491, K. 2013/3965.

II. Tazminat ve Diğer Rücu Davaları

- **Kural:** Vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesi.
- **Kapsam:** Vasi, kayyım, yasal danışman ve Devlete karşı vesayetten doğan tazminat davaları.
- **Görev:** Kamu düzenine ilişkindir, re'sen gözetilir.

İkinci fıkraya göre vesayetle ilgili tazminat ve diğer rücu davaları vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesinde görülür. Vasi görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumludur ve aynı hüküm kayyım ile yasal danışman hakkında da uygulanır (TMK m. 467); Devletin sorumluluğu ise 468. maddede düzenlenmiştir (TMK m. 468). 2

Yargıtay, vasiye karşı açılan tazminat davasında görevli mahkemenin vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesi olduğunu, görevin kamu düzenine ilişkin bulunduğunu belirterek sulh hukuk mahkemesinin esas hakkında verdiği hükmü bozmuştur.[5] Vasinin vesayet altındaki çocuğa ait hesaptan çektiği paraların tazmini istemi de bu fıkra kapsamında görülmüş ve sulh hukuk mahkemesinin görevsizlik kararı vermesi gerektiği kabul edilmiştir.[6] 3

III. Aile Mahkemesi ile Ayrım

- **Aile mahkemesi:** Aile hukukundan doğan dava ve işler, vesayet kısmı hariç.
- **Asliye hukuk mahkemesi:** Vesayetle ilgili tazminat ve rücu davaları.

Aile mahkemeleri, Medeni Kanun'un ikinci kitabından üçüncü kısım hariç olmak üzere aile hukukundan doğan dava ve işlerde görevlidir (4787 s. K. m. 4). Üçüncü kısım vesayet hükümlerini içerir. Yargıtay, kısıtlının velayet altında bırakıldığı dönemde velisi olan annesinin kısıtlıyı zarara uğrattığı iddiasına dayanan tazminat davasında, aile mahkemesinin görevli olduğu gerekçesiyle verilen görevsizlik kararını, istemin 469. maddenin ikinci fıkrası kapsamında kaldığı gerekçesiyle bozmuştur.[7] 4

IV. Devlete Karşı Açılan Davalar

- **Davalı:** Devlet.
- **Mahkeme:** Vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesi.
- **Özel hüküm:** Hâkimlerin sorumluluğuna ilişkin genel düzenlemeler karşısında 468 ve 469. maddeler uygulanmıştır.

5 Yargıtay 2. HD, 12.03.2012, E. 2010/20806, K. 2012/5396.
6 Yargıtay 8. HD, 23.10.2017, E. 2017/6559, K. 2017/13481.
7 Yargıtay 8. HD, 08.11.2017, E. 2017/6689, K. 2017/14846.

5 Vesayet makamının kusurlu veli atama kararından doğan zararın Hazineden istendiği bir davada Yargıtay, hâkimlerin fiil ve kararlarından doğan davaların Yargıtay'ın ilgili hukuk dairesinde açılacağına ilişkin genel usul hükmüne dayanılarak verilen görevsizlik kararını, davanın 468. maddeye dayandığı gerekçesiyle bozmuştur.[8] Vasi atanmaması nedeniyle Devlete karşı açılan davada da vesayet işlerine özgü düzenlemenin öncelikle uygulanacağı ve görevli mahkemenin vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye mahkemesi olduğu kabul edilmiştir.[9]

6 Vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebep olduğu zararın Devletçe karşılanması istemiyle açılan bir davada, asliye hukuk mahkemesi ile ilk derece mahkemesi sıfatıyla Yargıtay 18. Hukuk Dairesinin ayrı ayrı görevsizlik kararı vermesi üzerine asliye hukuk mahkemesi yargı yeri olarak belirlenmiştir.[10] Benzer bir görev uyuşmazlığında Hukuk Genel Kurulu, yargı yeri belirleme görevinin kendisine değil 17. Hukuk Dairesine ait olduğunu belirterek dosyayı geri çevirmiştir.[11]

V. Devletin Görevlilere Rücu Davası

- **Kural:** Vesayet dairelerinin bulunduğu yere en yakın asliye mahkemesi yetkilidir.
- **Gerekçe:** Hâkimin görev yaptığı yerde davanın görülmemesi.

7 Birinci fıkraya göre Devletin vesayet dairelerinde görevli kişilere karşı rücu davasına bakmaya, vesayet dairelerinin bulunduğu yere en yakın asliye mahkemesi yetkilidir. Gerekçe, vesayet makamında görevli kişilerin hâkim olarak bulundukları yerde bu davanın görülebileceğini kabul etmenin isabetli bir çözüm olmayacağını belirtir (S. Sayısı 723, s. 153). Zararı tazmin eden Devlet, zararın meydana gelmesinde kusurlu olanlara rücu eder (TMK m. 468); Devletin rücu davası, rücu hakkının doğumunun üzerinden bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrar (TMK m. 492).

> UYGULAMA NOTU
>
> **Vasiye, kayyıma veya yasal danışmana karşı tazminat davası açılacaksa**, dava vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesinde açılmalıdır; sulh hukuk veya aile mahkemesinde açılan dava görev yönünden reddedilebilir (TMK m. 469). **Zarar vesayet makamının veya denetim makamının işleminden doğmuşsa**, dava Devlete karşı aynı yer asliye hukuk mahkemesinde açılmalıdır (TMK m. 468, 469).

8 Yargıtay 4. HD, 01.07.2015, E. 2015/8178, K. 2015/8920.
9 Yargıtay 18. HD, 18.03.2013, E. 2012/15491, K. 2013/3965.
10 Yargıtay 17. HD, 18.12.2013, E. 2013/19313, K. 2013/17950.
11 Yargıtay HGK, 23.10.2013, E. 2013/18-1244, K. 2013/1470.

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
12.03.2012 · E. 2010/20806 · K. 2012/5396

Vasiye karşı açılan tazminat davası sulh hukuk mahkemesinde değil, vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesinde görülür

Vasinin görevini yerine getirirken kusurlu davranışlarıyla vesayet altındaki kişiye zarar verdiği ileri sürülerek vasiye karşı tazminat davası açılmıştır. Dava sulh hukuk mahkemesinde görüldü ve esastan karara bağlanmıştır; karar temyiz edilmiştir.

> *Vesayetle ilgili tazminat ve diğer rücu davaları vesayet dairelerinin bulunduğu yer Asliye Mahkemelerinde görülür (TMK.md.469/2). Bu yasal düzenlemeye göre davada görevli mahkeme Acıpayam Asliye Hukuk Mahkemesidir. Görev, kamu düzenine ilişkin olduğundan yargılamanın her aşamasında res'en gözetilir. Bu bakımdan görevsizlik kararı verilmesi gerekirken, işin esasının incelenmesi usul ve yasaya aykırıdır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 469. maddenin ikinci fıkrasının doğrudan uygulamasıdır. Daire, vasiye karşı açılan tazminat davasında görevli mahkemenin vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesi olduğunu, görevin kamu düzenine ilişkin bulunduğunu ve yargılamanın her aşamasında re'sen gözetileceğini belirterek sulh hukuk mahkemesinin esas hakkında verdiği hükmü bozmuştur.

2 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
23.10.2017 · E. 2017/6559 · K. 2017/13481

Vasinin vesayet altındaki çocuğun hesabından çektiği paraların tazmini istemi 469. maddenin ikinci fıkrası kapsamındadır; sulh hukuk mahkemesi görevsizlik kararı vermelidir

Baba, vesayet altındaki oğlunun vasisinin, çocuğa ait maaş hesabından çektiği paraları çocuğa harcamadığını ileri sürerek bu paraların faiziyle tahsilini istemiştir. Sulh hukuk mahkemesi davayı kısmen kabul etmiştir; karar vasi tarafından temyiz edilmiştir.

> *Bilindiği üzere; TMKnun 469. maddesinin 2. fıkrasına göre, vesayetle ilgili tazminat ve diğer rücu davaları vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesinde görülür. Somut olayda; vasinin vesayeti altındaki çocuğa ait hesaptan çektiği paraları çocuğa harcamadığı ve bu paraların faiziyle tazmini istendiğine göre, davanın TMKnin 469/2 maddesi kapsamında kaldığı, görevli mahkemenin Asliye Hukuk Mahkemesi olduğu anlaşıldığından; 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 114/1-c ve 115. maddeleri gereğince, dava şartlarından olan görev hususunun mahkeme mevcut olup olmadığını taraf teşkilini sağladıktan sonra davanın her aşamasında kendiliğinden araştırması gerektiğinden, Asliye Hukuk Mahkemesinin görevli olduğundan bahisle davanın görev yönünden reddine karar verilmesi gerekirken, işin esasına girilip davanın kısmen kabulüne karar verilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, vesayetle ilgili tazminat davasının kapsamını ve görevin re'sen gözetilmesi gereğini gösterir. Daire, vasinin vesayet altındaki çocuğa ait hesaptan çektiği paraları çocuğa harcamadığı iddiasına dayanan davanın 469. maddenin ikinci fıkrası kapsamında kaldığını, görev dava şartının davanın her aşamasında kendiliğinden araştırılacağını belirterek, sulh hukuk mahkemesinin görevsizlik kararı vermesi gerekirken işin esasına girmesini bozma nedeni saymıştır.

3 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
08.11.2017 · E. 2017/6689 · K. 2017/14846

Eski velinin kısıtlıyı zarara uğrattığı iddiasına dayanan tazminat davasına aile mahkemesi değil asliye hukuk mahkemesi bakar

Kısıtlının vasisi, kısıtlının velayet altında bırakıldığı dönemde velisi olan annesinin kötü niyetli ve tedbirsiz yönetimiyle kısıtlıyı zarara uğrattığını ileri sürerek tazminat istemiştir. Mahkeme, uyuşmazlığa velayet hükümleri uygulanacağı ve aile mahkemesinin görevli olduğu gerekçesiyle davayı görev yönünden usulden reddetmiştir; karar davacı vekilince temyiz edilmiştir.

> *4787 sayılı Aile Mahkemelerinin Kuruluş Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanunun 4/1. maddesine göre; 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun ikinci kitabından üçüncü kısım hariç olmak üzere (TMK m.118-395) kaynaklanan bütün aile hukukundan doğan dava ve işlerde aile mahkemeleri görevlidir. Bir uzmanlık mahkemesi olarak tasarlanan ve kendine özgü usul hükümleri taşıyan bu Kanun, evvelce genel hukuk mahkemelerince bakılan aile hukukundan doğan dava ve işleri bu mahkemelerden alarak uzmanlık mahkemesine vermiştir. Bilindiği üzere; TMKnun 469. maddesinin 2. fıkrasına göre de, vesayetle ilgili tazminat ve diğer rücu davaları vesayet dairelerinin bulunduğu yer Asliye Hukuk Mahkemesinde görülür. Somut olayda; davacı, kısıtlıya vasi olarak atanan kısıtlının annesi olan eski vasisinin, veli olduğu dönemde kötü niyetli ve tedbirsiz yönetimi ile kısıtlıyı zarara uğrattığı belirterek, zararların tutarının tespiti ile maddi tazminatın davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir. Yukarıda bahsedilen ilkeler ve somut olay birlikte değerlendirildiğinde, davacının talebinin, TMKnin 469/2 maddesi kapsamında kaldığı anlaşılmaktadır. O halde; görevli mahkemenin asliye hukuk mahkemesi olduğu gözetilmeden davada Aile Mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesi ile HMK.nun 114/1-c delaletiyle HMK.nun 115/2.maddesi gereği görev dava şartı eksikliği nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, aile mahkemesi ile asliye hukuk mahkemesi arasındaki görev sınırını çizer. Daire, aile mahkemelerinin Medeni Kanun'un ikinci kitabından üçüncü kısım, yani vesayet hükümleri hariç olmak üzere aile hukukundan doğan dava ve işlerde görevli olduğunu, vesayetle ilgili tazminat ve rücu davalarının ise vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesinde görüleceğini belirtmiştir. Davacının isteminin 469. maddenin ikinci fıkrası kapsamında kaldığını kabul ederek görevsizlik kararını bozmuştur.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 397:** Kamu vesayeti.
- **TMK m. 466:** Özen yükümü.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.
- **TMK m. 468:** Devletin sorumluluğu.
- **TMK m. 492:** Olağan zamanaşımı.
- **TMK m. 493:** Olağanüstü zamanaşımı.

VESAYETİ GEREKTİREN HÂLLERİN SONA ERMESİ

Birinci Ayırım · m. 470–478

Vesayeti Gerektiren Hâllerin Sona Ermesi başlıklı ayırım, Türk Medeni Kanunu'nun 470–478. maddelerini kapsamaktadır. Bu ciltte yer alan maddeler ve özleri aşağıda gösterilmiştir.

Madde	Kenar başlığı	Özü
m. 470	Küçüklerde	Küçüklük nedeniyle kurulan vesayetin nasıl sona ereceğini düzenler
m. 471	Hükümlülerde	Hükümlülük nedeniyle kurulan vesayetin nasıl sona ereceğini düzenler
m. 472	Kaldırılması	Küçükler ve hükümlüler dışındaki kısıtlılar üzerindeki vesayetin nasıl sona ereceğini düzenler
m. 473	İlân	Kısıtlamanın kaldırılmasının ilânını ve bunun fiil ehliyetine etkisini düzenler
m. 474	Akıl hastalığı veya akıl zayıflığında	Akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle kısıtlanan kişi üzerindeki vesayetin kaldırılmasını özel bir şarta bağlar
m. 475	Savurganlık, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, kötü yaşama tarzı, kötü yönetimde	**406.** madde uyarınca kısıtlanan kişilerin vesayetin kaldırılmasını isteyebilmesini bir şarta bağlar
m. 476	İstek üzerine kısıtlamada	Kendi isteğiyle kısıtlanan kişi üzerindeki vesayetin kaldırılmasını düzenler
m. 477	Genel olarak	Kayyımlık ve yasal danışmanlığın nasıl sona ereceğini düzenler
m. 478	Genel olarak	Kayyımlığın sona erdiğinin hangi hâllerde ilân edileceğini düzenler

MADDE

470 A. Küçüklerde

KANUN METNİ

(1) Küçük üzerindeki vesayet, onun ergin olmasıyla kendiliğinden sona erer.

(2) Erginliğe mahkemece karar verilmiş ise, mahkeme aynı zamanda küçüğün hangi tarihte ergin olacağını tespit ve ilân eder.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 470, küçüklük nedeniyle kurulan vesayetin nasıl sona ereceğini düzenler. Küçük üzerindeki vesayet, **onun ergin olmasıyla kendiliğinden** sona erer; bunun için ayrıca bir karar gerekmez. Erginliğe **mahkemece karar verilmişse**, mahkeme aynı zamanda küçüğün **hangi tarihte ergin olacağını tespit ve ilân** eder. Erginlik on sekiz yaşın doldurulmasıyla başlar ve evlenme de kişiyi ergin kılar (TMK m. 11). Yargıtay, vesayet erginlikle kendiliğinden sona erse de vasinin sorumluluğunun, vesayet makamı görevinin sona erdiğine karar verinceye kadar devam ettiğini belirtmiştir.[1] Madde eski Kanun'un 414. maddesini karşılar.

TEMEL KAVRAMLAR

Erginlik	On sekiz yaşın doldurulmasıyla başlayan hâl; evlenme de kişiyi ergin kılar (TMK m. 11).
Ergin kılınma	On beş yaşını dolduran küçüğün kendi isteği ve velisinin rızasıyla mahkemece ergin kılınması (TMK m. 12).
Küçüklük vesayeti	Velayet altında bulunmayan küçük için kurulan vesayet (TMK m. 404).
Kesin hesap	Görevi sona eren vasinin vesayet makamına verdiği son hesap (TMK m. 489).

1 Yargıtay 18. HD, 18.12.2014, E. 2014/10634, K. 2014/18506.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 470- Yürürlükteki Kanunun 414 üncü maddesini karşılamaktadır. Madde yeniden kaleme alınmak suretiyle anlaştırılarak iki fıkra hâline getirilmiştir. Birinci fıkra küçüklerin normal yolla erginleşmesi hâlinde vesayetin kendiliğinden sona ereceğini öngörmektedir. İkinci fıkra mahkeme kararıyla erginliğin kazanılması hâlinde mahkemenin aynı zamanda küçüğün hangi tarihte ergin olacağını belirlemesini ve bu kararın ilân edilmesini hükme bağlamaktadır.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 153*

Adalet Komisyonunun değişikliği

> - Tasarının 470 inci maddesinin birinci fıkrasındaki "vesayet" kelimesinden sonra "," konmuştur.
>
> *Adalet Komisyonunun Tasarıda yaptığı değişiklikler, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 315*

Gerekçe Tasarı metnini anlatır. Adalet Komisyonu birinci fıkraya yalnızca bir virgül eklemiş, madde bu biçimde yürürlüğe girmiştir; ikinci fıkra Tasarıdaki gibi kabul edilmiştir.

	Tasarı m. 470	Kanun m. 470
Birinci fıkra	"Küçük üzerindeki vesayet onun ergin olmasıyla kendiliğinden sona erer."	"Küçük üzerindeki vesayet, onun ergin olmasıyla kendiliğinden sona erer."
İkinci fıkra	Mahkeme erginlik tarihini tespit ve ilân eder	Tasarıdaki gibi
Dayanak	Tasarı metni, s. 475	Komisyon değişikliği, s. 315; Komisyon metni, s. 475

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 414. maddeydi; madde "Küçüklük ve hacır hallerinin hitamı" başlığı altında "Küçükler hakkında" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Küçük üzerindeki vesayet, rüşt veya hakimin rüşt kararı ile nihayet bulur. Mahkemei asliye, rüşde karar verir iken vesayetin hitamı gününü tesbit ve kararını resmen ilan eder.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 414 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 414	4721 sayılı Kanun m. 470
Sona erme	Erginlik veya hâkimin erginlik kararı	Erginlikle kendiliğinden
Mahkeme kararıyla erginlik	Asliye mahkemesi vesayetin sona erme gününü tespit edip ilân eder	Mahkeme küçüğün hangi tarihte ergin olacağını tespit ve ilân eder
Yapı	Tek fıkra	İki fıkra

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 470. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu birinci fıkradaki "vesayet" kelimesinden sonra virgül koydu	S. Sayısı 723, s. 315, 475
01.01.2002	Madde Komisyon metniyle yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Sona erme	Küçük üzerindeki vesayet erginlikle kendiliğinden sona erer	TMK m. 470/1
Erginliğin başlangıcı	On sekiz yaşın doldurulması; evlenme	TMK m. 11
Mahkemece ergin kılınma	Mahkeme erginlik tarihini tespit ve ilân eder	TMK m. 470/2, 12
Vesayet altındaki küçüğün ergin kılınması	Vesayet ve denetim makamlarının izni	TMK m. 463
Vasinin görevi	Kesin hesap onaylanıp malvarlığı teslim edildikten sonra sona erdirilir	TMK m. 489-491
Ergin olmadan kısıtlama	Kısıtlama kararı ergin olduktan sonra sonuç doğurur	TMK m. 419
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 414	Gerekçe, s. 153

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **414. maddesini** karşılar; madde **yeniden kaleme alınarak iki fıkra** hâline getirilmiş, birinci fıkra küçüklerin **normal yolla erginleşmesi** hâlinde vesayetin kendiliğinden sona ereceğini, ikinci fıkra ise **mahkeme kararıyla erginliğin kazanılması** hâlinde mahkemenin küçüğün hangi tarihte ergin olacağını belirlemesini ve bu kararın ilân edilmesini öngörür (S. Sayısı 723, s. 153). Adalet Komisyonu birinci fıkradaki "vesayet" kelimesinden sonra virgül koymuştur (S. Sayısı 723, s. 315).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, vesayetin **kendiliğinden** sona ermesidir; ergin olan kişi artık vasinin temsiline muhtaç değildir ve davada **kendisinden alınmış vekaletname** aranır.[2] İkinci nokta, vesayetin sona ermesinin **vasinin kesin hesap verme yükümlülüğünü ve sorumluluğunu** ortadan kaldırmama-

2 Yargıtay 2. HD, 23.10.2012, E. 2012/20172, K. 2012/25809.
3 Yargıtay 18. HD, 18.12.2014, E. 2014/10634, K. 2014/18506.

sıdır.[3] Üçüncü nokta, vesayetin sona ermesine ilişkin kararların **yargısal nitelikte ve temyiz edilebilir** kabul edilmesidir.[4]

II. Erginlikle Kendiliğinden Sona Erme

- **Kural:** Küçük üzerindeki vesayet erginlikle kendiliğinden sona erer.
- **Erginlik:** On sekiz yaşın doldurulması veya evlenme.
- **Karar:** Sona erme için ayrıca vesayetin kaldırılması kararı gerekmez.

2 Birinci fıkraya göre küçük üzerindeki vesayet, onun ergin olmasıyla kendiliğinden sona erer. Velayet altında bulunmayan her küçük vesayet altına alınır (TMK m. 404); erginlik ise on sekiz yaşın doldurulmasıyla başlar ve evlenme de kişiyi ergin kılar (TMK m. 11). Diğer kısıtlılar üzerindeki vesayet ise ancak yetkili vesayet makamının kararıyla sona erer (TMK m. 472).

3 Yargıtay, vesayet altındaki küçüğün temyiz aşamasında ergin olmasıyla davanın konusunun kalmadığı gerekçesiyle hükmü bozmuş;[5] küçüklük nedeniyle vesayet altına alınan kişinin ergin olmasıyla vesayetin kendiliğinden sona erdiğini gözeterek temyiz isteğini reddettiği bir dosyada hükmü onamıştır.[6]

III. Mahkemece Ergin Kılınma

- **Kural:** On beş yaşını dolduran küçük, kendi isteği ve velisinin rızasıyla ergin kılınabilir.
- **Tarih ve ilân:** Mahkeme erginlik tarihini tespit ve ilân eder.
- **Vesayet altındaki küçük:** Vesayet ve denetim makamlarının izni aranır.

4 On beş yaşını dolduran küçük, kendi isteği ve velisinin rızasıyla mahkemece ergin kılınabilir (TMK m. 12). İkinci fıkraya göre erginliğe mahkemece karar verilmişse mahkeme aynı zamanda küçüğün hangi tarihte ergin olacağını tespit ve ilân eder; gerekçe bu kararın ilân edilmesinin hükme bağlandığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 153). Vesayet altındaki küçüğün ergin kılınması vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da iznine bağlıdır (TMK m. 463); Yargıtay, bu izinler alınmadan verilen ergin kılma kararını kanun yararına bozmuştur.[7]

IV. Vesayetin Sona Ermesinden Sonra Vasinin Durumu

- **Kesin hesap:** Görevi sona eren vasi son raporu ve kesin hesabı verir.

4 Yargıtay 18. HD, 20.10.2015, E. 2015/1416, K. 2015/14866.
5 Yargıtay 2. HD, 01.03.2010, E. 2010/3004, K. 2010/3701.
6 Yargıtay 2. HD, 15.06.2011, E. 2010/21075, K. 2011/10557.
7 Yargıtay 2. HD, 29.12.2004, E. 2004/14068, K. 2004/15983.

- **Görevin bitimi:** Vesayet makamı kesin hesap onaylanıp malvarlığı teslim edildikten sonra karar verir.
- **Sorumluluk:** Bu karara kadar devam eder.

5 Görevi sona eren vasi, yönetimle ilgili son raporu ve kesin hesabı vesayet makamına vermekle ve malvarlığını vesayet altındaki kişiye teslim edilmek üzere hazır bulundurmakla yükümlüdür (TMK m. 489). Vesayet makamı, son rapor ve kesin hesap onaylandıktan ve malvarlığı teslim edildikten sonra vasinin görevinin sona erdiğine karar verir ve kesin hesabı, tazminat davası açma hakları bulunduğunu da belirterek tebliğ eder (TMK m. 491).

6 Yargıtay, küçükler üzerindeki vesayet erginlikle kendiliğinden sona ermiş olsa da vesayet dosyasında kesin hesap ve görevin sona erdirilmesine ilişkin işlemler yapılmadığından vasinin sorumluluğunun devam ettiğini ve zamanaşımı koşullarının oluşmadığını belirterek davanın zamanaşımından reddini bozmuştur.[8] Vasiye karşı tazminat davası, kesin hesabın tebliğinden başlayarak bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrar (TMK m. 492).

V. Usul Bakımından Sonuçlar

- **Temsil:** Ergin kişi davada kendisi temsil yetkisi verir.
- **Tebligat:** Hüküm ve kanun yolu dilekçesi ergin olan kişiye tebliğ edilir.
- **Kanun yolu:** Vesayetin sona ermesine ilişkin kararlar temyiz edilebilir.

7 Yargıtay, yaş küçüklüğü nedeniyle kurulan vesayetin erginlikle kendiliğinden sona ereceğini belirterek davacıdan bizzat alınmış vekaletnamenin sunulmasını, sunulmazsa kararın davacıya tebliğini istemiştir.[9] Yargılama sırasında ergin olan davalıya hükmün ve temyiz dilekçesinin tebliğ edilmesi gerektiği de belirtilmiştir.[10]

8 Vesayetin sona ermesine ilişkin kararların niteliği bakımından Yargıtay, vesayet makamının bu konudaki kararlarının vesayetin yönetimine ilişkin idari kararlardan farklı olarak yargısal nitelikte olduğunu ve temyiz edilebileceğini kabul etmiştir.[11]

VI. Ergin Olmadan Önce Kısıtlama

- **Kural:** Gerek duyulduğunda ergin olmayanların da kısıtlanmasına karar verilebilir.
- **Sonuç:** Kısıtlama kararı ergin olduktan sonra sonuç doğurur.

8 Yargıtay 18. HD, 18.12.2014, E. 2014/10634, K. 2014/18506.
9 Yargıtay 2. HD, 23.10.2012, E. 2012/20172, K. 2012/25809.
10 Yargıtay 6. HD, 04.02.2013, E. 2012/10010, K. 2013/1548.
11 Yargıtay 18. HD, 20.10.2015, E. 2015/1416, K. 2015/14866.

Gerek duyulduğunda henüz ergin olmayanların da kısıtlanmasına karar verilebilir; ancak kısıtlama kararı ergin olduktan sonra sonuç doğurur (TMK m. 419). Kısıtlılar üzerindeki vesayet ise yetkili vesayet makamının kararıyla sona erer (TMK m. 472). 9

UYGULAMA NOTU

On sekiz yaşını dolduran ya da evlenen bir küçüğün vasisi, vesayet kendiliğinden sona erse de son raporu ve kesin hesabı vesayet makamına vermeli ve malvarlığını teslime hazır tutmalıdır (TMK m. 470, 489). **Vesayetten yeni çıkmış kişi**, kesin hesabın kendisine tebliğinden başlayan bir yıllık tazminat süresini göz önünde bulundurmalıdır (TMK m. 492). **Ergin olduktan sonra süren bir davada**, vekâletname avukata kişinin kendisi tarafından verilmelidir.

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ
18.12.2014 · E. 2014/10634 · K. 2014/18506

Küçük üzerindeki vesayet erginlikle kendiliğinden sona erse de vasinin sorumluluğu, vesayet makamı görevinin sona erdiğine karar verinceye kadar devam eder

Anne ve babalarının ölümü üzerine küçüklüklerinde vasi atanan kardeşler, ergin olduktan sonra vasinin bir şirketin işlerini yürüttüğünü, kendilerine bilgi ve gelir vermediğini ve şirketi kendi adına tescil ettirdiğini ileri sürerek tazminat istemiştir. Mahkeme davayı zamanaşımı nedeniyle reddetmiştir; karar davacılar vekilince temyiz edilmiştir.

> *4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 470. maddesi uyarınca küçük üzerindeki vesayet onun ergin olması ile kendiliğinden sona ermiş ise de; vasinin sorumluluğu vesayet makamınca görevinin sona erdiğine karar verilinceye kadar devam eder.*

DEĞERLENDİRME Karar, 470. maddedeki kendiliğinden sona ermenin sınırını gösterir. Vesayet erginlikle kendiliğinden sona erer; ancak görevi sona eren vasi son raporu ve kesin hesabı vermekle yükümlüdür (TMK m. 489) ve vesayet makamı kesin hesap onaylanıp malvarlığı teslim edildikten sonra vasinin görevinin sona erdiğine karar verir (TMK m. 491). Daire, vesayet dosyasında bu işlemlerin yapılmadığını, vasinin sorumluluğunun devam ettiğini ve kesin hesabın tebliğine bağlı zamanaşımı koşullarının oluşmadığını belirterek davanın zamanaşımından reddini bozmuştur (TMK m. 492).

2 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
23.10.2012 · E. 2012/20172 · K. 2012/25809

Yaş küçüklüğü nedeniyle kurulan vesayet erginlikle kendiliğinden sona erdiğinden, ergin olan kişi adına davada bizzat ondan alınmış vekaletname aranır

Yaş küçüklüğü nedeniyle vesayet altına alınmış olan davacı adına vasinin sorumluluğu sebebiyle tazminat davası açılmıştır. Mahkemenin kararı temyiz edilmiştir; temyiz incelemesinde dosyada davacının bizzat verdiği bir vekaletnamenin bulunmadığı görülmüştür.

> *Davacı ... yaş küçüklüğü sebebiyle 743 sayılı Yasanın 354. maddesi uyarınca vesayet altına alınmıştır. Böyle bir durumda küçük üzerindeki vesayet, onun ergin olmasıyla kendiliğinden sona erer (TMK.m.470).*

DEĞERLENDİRME Karar, 470. maddenin usul bakımından sonucunu gösterir. Küçüklük nedeniyle kurulan vesayet erginlikle kendiliğinden sona erdiğinden kişi artık kendisi temsil yetkisi verebilir. Daire, davacı hakkında başka bir sebeple verilmiş bir vesayet kararı varsa dosyaya eklenmesini, yoksa avukattan bizzat davacıdan alınmış vekaletnameyi sunmasının istenmesini, sunulmazsa kararın davacıya tebliğ edilmesini isteyerek dosyayı iade etmiştir.

3 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
20.10.2015 · E. 2015/1416 · K. 2015/14866

Vesayet makamının vesayetin sona ermesine ilişkin kararları idari değil yargısal niteliktedir ve temyiz edilebilir

Yaş küçüklüğü nedeniyle vesayet altına alınan davacı, ergin olduğunu ileri sürerek kısıtlama kararının kaldırılmasını ve vasinin ibra edilmemesini istemiştir. Mahkeme istemi kabul etmiştir; davacının temyizi üzerine ek kararla temyizi itiraz olarak değerlendirip vasinin ibrasına yer olmadığına karar verdi ve bu karara yönelik temyizi de reddetmiştir.

> *4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 470. maddesine göre; küçük üzerindeki vesayetin, onun ergin olmasıyla kendiliğinden sona ereceği, 472. maddesi uyarınca ise; diğer kısıtlılar üzerindeki vesayetin, yetkili vesayet makamının kararıyla sona ereceği, vesayeti gerektiren sebebin ortadan kalkması üzerine vesayet makamının vesayetin sona ermesine karar vereceği, kısıtlı ve ilgililerden her birinin, vesayetin kaldırılması isteminde bulunabileceği belirtilmiştir. Bu bakımdan vesayet makamının vesayetin sona ermesiyle ilgili olarak aldığı kararların idari nitelikte olmayıp kazai nitelikte bulunması ve genel kural gereği temyizi kabil kararlardan olduğu anlaşıldığından...*

DEĞERLENDİRME Karar, vesayetin sona ermesine ilişkin kararların kanun yolu bakımından niteliğini belirler. Daire, küçük üzerindeki vesayetin erginlikle kendiliğinden, diğer kısıtlılar üzerindeki vesayetin ise vesayet makamının kararıyla sona erdiğini belirtmiş (TMK m. 472); bu kararların vesayetin yönetimine ilişkin idari kararlardan farklı olarak yargısal nitelikte ve temyiz edilebilir olduğunu kabul

ederek temyiz isteminin reddine ilişkin ek kararı kaldırmıştır. Bununla birlikte asıl karara yönelik temyiz, süresinde yapılmadığı için reddedilmiştir.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 404:** Küçüklük.
- **TMK m. 419:** Vasinin atanması.
- **TMK m. 463:** Denetim makamının izni.
- **TMK m. 472:** Diğer kısıtlılarda vesayetin kaldırılması.
- **TMK m. 489:** Kesin hesap.
- **TMK m. 491:** Vasinin görevine son verilmesi.
- **TMK m. 492:** Olağan zamanaşımı.

MADDE

471 B. Hükümlülerde

KANUN METNİ

(1) (Değişik:2/3/2024-7499/8 md.)
(2) Özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkûmiyet sebebiyle kısıtlı bulunan kişi üzerindeki vesayet, hapis hâlinin hukuka uygun bir şekilde sona ermesiyle kendiliğinden ortadan kalkar.
(3) Hapis hâlinin devamı süresince aşağıdaki şartların varlığı hâlinde vesayet sona erdirilebilir:
(4) 1. Toplam beş yıldan az olan hapis cezasının infazına bağlı olarak verilen kısıtlama kararları bakımından kişinin isteminin bulunması,
(5) 2. Toplam beş yıl veya daha fazla kesinleşmiş hapis cezasının infazına bağlı olarak verilen kısıtlama kararları bakımından kişinin talebi üzerine kişiliğinin veya malvarlığının korunması sebebinin ortadan kalkması.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 471, hükümlülük nedeniyle kurulan vesayetin nasıl sona ereceğini düzenler. Özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkûmiyet sebebiyle kısıtlı bulunan kişi üzerindeki vesayet, **hapis hâlinin hukuka uygun bir şekilde sona ermesiyle kendiliğinden** ortadan kalkar. Hapis hâli sürerken de vesayet **sona erdirilebilir**: toplam beş yıldan az hapis cezalarında **kişinin istemi** yeterlidir; toplam beş yıl veya daha fazla hapis cezalarında ise kişinin talebi üzerine **kişiliğinin veya malvarlığının korunması sebebinin ortadan kalkması** gerekir. Maddenin ilk metni, 407. maddenin birinci fıkrasıyla birlikte Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş,[1] bugünkü metin 12.03.2024'te 7499 sayılı Kanunla getirilmiştir. Yargıtay, hapis hâli sona ermişse vasiye yapılan tebligatın geçersiz olduğunu belirtmiştir.[2]

1 AYM, 22.03.2023, E. 2022/105, K. 2023/54 (RG 23.06.2023, S. 32230).
2 Yargıtay 2. HD, 31.05.2021, E. 2021/1927, K. 2021/4163.

TEMEL KAVRAMLAR

Hükümlülük nedeniyle kısıtlama	Kesinleşmiş hapis cezasının infazı amacıyla ceza infaz kurumunda bulunan ergin kişinin kısıtlanması (TMK m. 407).
Kendiliğinden sona erme	Vesayetin ayrıca bir kaldırma kararı gerekmeksizin kanun gereği ortadan kalkması (TMK m. 471/1).
Sona erdirme	Hapis hâli sürerken maddenin ikinci fıkrasındaki şartlarla vesayete son verilmesi (TMK m. 471/2).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 471- Yürürlükteki Kanunun 415 inci maddesini karşılamaktadır. Madde anlaştırılmak suretiyle yeniden kaleme alınmış, yürürlükteki maddenin ikinci cümlesi çıkarılmıştır. Yürürlükteki maddenin birinci cümlesini karşılayan, yeni düzenlemede, özgürlüğü bağlayıcı bir cezaya mahkûmiyet sebebine dayanan kısıtlılık hâlinin, kişinin hapis hâlinin sona ermesiyle yani cezasını çekmek veya şartlı salıverilme yoluyla cezaevinden çıkmasıyla birlikte kendiliğinden kalkacağı öngörülmüştür. Yürürlükteki 415 inci maddenin yeni düzenlemeye alınmayan ikinci cümlesi geçici veya şartlı olarak salıverilmenin vesayet hâlini ortadan kaldırmayacağını öngörmektedir. Bu hüküm iki açıdan isabetli değildir. Öncelikle, bir kişinin şartla olsa bile salıverilmesine rağmen, kısıtlılık hâlinin devam ettiğini ve dolayısıyla fiil ehliyetinin tam olmadığını kabul etmek bir çelişkidir. Kişi salıverildiği yani özgür kılındığı hâlde, vesayet hâlinin devam ettiğini kabul etmek özgürlüğü bir başka açıdan kısıtlamaktır. Kişi salıverildiği hâlde vesayet hâlinin hâlâ devam ettiği kabul edilecek olursa, bundan haberdar olmayan iyiniyetli üçüncü kişiler bu hüküm dolayısıyla mağdur olabileceklerdir. Şartla salıverilmesine rağmen, bunu gizleyerek iyiniyetli üçüncü kişilerle hukukî işlem yapan kişinin, bu işlemi kendi yararına görmediği durumda "kısıtlılık hâlinin devam ettiği" iddiasıyla hukukî işlemin ehliyetsizlik nedeniyle iptalini istemesi haksız sonuçlar doğurabilecektir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 153-154*

Bu gerekçe maddenin ilk metnine aittir. Tasarının 471. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 475). Maddenin bugünkü metni ise 7499 sayılı Kanunun 8. maddesiyle getirilmiştir; bu değişikliğin gerekçesi aşağıdadır.

Gerekçe

> Madde 8- Maddeyle, 4721 sayılı Kanunun 471 inci maddesi değiştirilmektedir. Madde, Anayasa Mahkemesinin 22/3/2023 tarihli ve E: 2022/105; K: 2023/54 sayılı kararıyla 407 nci maddeyle birlikte iptal edilmiştir. Teklifle söz konusu 407 nci madde, iptal gerekçeleri dikkate alınarak yeniden düzenlenmektedir. 407 nci maddede yapılması öngörülen düzenlemelere bağlı olarak hükümlülerde vesayetin sona ermesi halleri bu maddeyle yeniden düzenlenmektedir. Maddenin birinci fıkrasında, özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkûmiyet sebebiyle kısıtlı bulunan kişi üzerindeki vesayetin, hapis hâlinin hukuka uygun bir şekilde sona ermesiyle kendiliğinden ortadan kalkacağı hükme bağlanmaktadır. Maddenin ikinci fıkrasında ise, hapis hâlinin devamı süresince vesayetin

> sona erdirilebileceği haller düzenlenmiştir. Buna göre, toplam beş yıldan az olan hapis cezasının infazına bağlı olarak verilen kısıtlama kararları bakımından kişinin isteminin bulunması; toplam beş yıl veya daha fazla kesinleşmiş hapis cezasının infazına bağlı olarak verilen kısıtlama kararları bakımından ise kişinin talebi üzerine kişiliğinin veya malvarlığının korunması sebebinin ortadan kalkması hâlinde vesayet sona erdirilebilecektir.
>
> *Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 109 (28. Dönem), s. 12*

Adalet Komisyonu, Teklifin çerçeve 1 ilâ 13. maddelerini, dolayısıyla 471. maddeyi değiştiren 8. maddeyi aynen kabul etmiştir (S. Sayısı 109, s. 38); Teklif metni ile Komisyon metni aynıdır (s. 123-124).

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkûmiyet sebebiyle kısıtlı bulunan kişi üzerindeki vesayet, hapis hâlinin sona ermesiyle kendiliğinden ortadan kalkar.*
>
> 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m. 471 (ilk metin, 01.01.2002-12.03.2024)

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 415. maddeydi; madde "Mahkûmlar hakkında" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Hürriyeti salip bir cezaya mahküm olan kimse üzerindeki vesayet, hapsin hitamiyle nihayet bulur. Muvakkaten veya bir şart ile serbest bırakılmış olan mahpus vesayet altında kalır.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 415 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 415	4721 m. 471 (ilk metin)	4721 m. 471 (bugünkü metin)
Kendiliğinden sona erme	Hapsin sona ermesiyle	Hapis hâlinin sona ermesiyle	Hapis hâlinin hukuka uygun bir şekilde sona ermesiyle
Geçici veya şartlı salıverilme	Vesayet devam eder	Bu cümle çıkarıldı	Düzenlenmemiş
Hapis sürerken sona erdirme	Yok	Yok	İstem veya talep üzerine, beş yıl sınırına göre

Değişiklik durumu

Madde 2024'te **değiştirilmiştir**. Maddenin ilk metni Tasarıdaki gibi, bugünkü metni Teklifteki gibi kabul edilmiştir.

Tarih	Gelişme	Dayanak
01.01.2002	Madde ilk metniyle yürürlüğe girdi	4721 s. K.
22.03.2023	**407.** maddenin birinci fıkrasının iptali nedeniyle madde de iptal edildi; iptal hükmü yayımdan dokuz ay sonra yürürlüğe girecekti	AYM, K. 2023/54, RG 23.06.2023, sayı 32230

Tarih	Gelişme	Dayanak
12.03.2024	Madde yeniden yazıldı ve yayım tarihinde yürürlüğe girdi	7499 s. K. m. 8, RG 12.03.2024, sayı 32487

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kendiliğinden sona erme	Hapis hâlinin hukuka uygun bir şekilde sona ermesiyle	TMK m. 471/1
Toplam beş yıldan az hapis	Kişinin istemiyle vesayet sona erdirilebilir	TMK m. 471/2, b. 1
Toplam beş yıl veya daha fazla hapis	Kişinin talebi üzerine, korunma sebebi ortadan kalkmışsa	TMK m. 471/2, b. 2
Kısıtlamanın kuruluşu	İsteği üzerine kısıtlama veya kayyım; beş yıl ve üzerinde gerekli görülürse istek olmadan da	TMK m. 407
İlk metin	Hapis hâlinin sona ermesiyle kendiliğinden (01.01.2002-12.03.2024)	4721 s. K.
Bugünkü metin	7499 s. K. m. 8, yayım tarihinde yürürlüğe girdi	RG 12.03.2024, sayı 32487
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 415	Gerekçe, s. 153

İlk metnin TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **415. maddesini** karşılar; madde yeniden kaleme alınmış ve eski maddenin **geçici veya şartlı salıverilmenin vesayeti ortadan kaldırmayacağını** öngören ikinci cümlesi çıkarılmıştır; kısıtlılık, kişinin **cezasını çekmesi veya şartlı salıverilme yoluyla cezaevinden çıkmasıyla** kendiliğinden kalkacaktır (S. Sayısı 723, s. 153-154). 2024 değişikliğinin gerekçesi ise maddenin 407. maddeyle birlikte iptal edildiğini, 407. maddedeki yeni düzenlemeye bağlı olarak **hükümlülerde vesayetin sona ermesi hâllerinin** yeniden düzenlendiğini belirtir (S. Sayısı 109, s. 12). 1

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, vesayetin hapis hâli sona erince **kendiliğinden** kalkmasıdır; bu andan sonra kişi kendi işlemlerini kendisi yapar ve vasiye yapılan tebligat sonuç doğurmaz.[3] İkinci nokta, **denetimli serbestlikle tahliye-**

3 Yargıtay 2. HD, 31.05.2021, E. 2021/1927, K. 2021/4163.
4 Yargıtay 4. HD, 07.12.2020, E. 2019/2582, K. 2020/4211.

nin de hapis hâlini sona erdirdiğinin kabul edilmesidir.[4] Üçüncü nokta, 2024'ten sonra vesayetin **hapis sürerken de** kişinin istemi veya talebiyle sona erdirilebilmesidir; bu konuda beş yıl sınırı belirleyicidir (TMK m. 471/2).

II. Hapis Hâlinin Sona Ermesiyle Kendiliğinden Sona Erme

- **Kural:** Vesayet, hapis hâlinin hukuka uygun bir şekilde sona ermesiyle kendiliğinden kalkar.
- **Karar:** Ayrıca kaldırma kararı gerekmez; vesayet makamı tespit edebilir.
- **İlk metinden farkı:** "Hukuka uygun bir şekilde" ifadesi eklenmiştir.

2 Birinci fıkraya göre özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkûmiyet sebebiyle kısıtlı bulunan kişi üzerindeki vesayet, hapis hâlinin hukuka uygun bir şekilde sona ermesiyle kendiliğinden ortadan kalkar. İlk metin yalnızca "hapis hâlinin sona ermesiyle" demekteydi; 2024 metni "hukuka uygun bir şekilde" ifadesini eklemiştir. Diğer kısıtlılar üzerindeki vesayet ise ancak yetkili vesayet makamının kararıyla sona erer (TMK m. 472).

3 İlk metnin gerekçesi, kısıtlılığın kişinin cezasını çekmesi veya şartlı salıverilme yoluyla cezaevinden çıkmasıyla kendiliğinden kalkacağını belirtir ve eski Kanun'daki, geçici veya şartlı salıverilmenin vesayeti ortadan kaldırmayacağına ilişkin cümlenin çıkarılmasını iki gerekçeye bağlar: salıverilen kişinin fiil ehliyetinin tam olmadığını kabul etmek bir çelişkidir ve bundan haberdar olmayan iyiniyetli üçüncü kişiler mağdur olabilir (S. Sayısı 723, s. 153-154).

4 Vesayetin kendiliğinden sona erdiği vesayet makamınca tespit de edilebilir. Yargıtay, sulh hukuk mahkemesinin denetimli serbestlik kararı tarihinden itibaren hapis hâlinin sona erdiğini ve vesayetin kendiliğinden kalktığını ek kararla tespit ettiği bir dosyada, kişinin bundan sonra verdiği vekaletnameyle taraf teşkilinin sağlandığını kabul etmiştir.[5]

III. Denetimli Serbestlik, Koşullu Salıverilme ve İnfazın Ertelenmesi

- **Denetimli serbestlik:** Hapis hâlinin sona erdiği kabul edilmiştir.
- **Koşullu salıverilme:** Tahliyenin gerçekleşip gerçekleşmediği araştırılır.
- **Derdest dava:** Vesayet kalkmışsa vasi atama davasında karar verilmesine yer yoktur.

5 Yargıtay, denetimli serbestlikle tahliye edilen ve başka bir hükümlülüğü bulunmayan davalının hapis hâlinin sona erdiğini, vesayet kanun gereği kendiliğinden kalktığından kanun yolu dilekçesinin vasiye değil kendisine tebliğ edilmesi gerek-

5 Yargıtay 1. HD, 22.02.2024, E. 2022/5652, K. 2024/1459.

tiğini belirtmiştir.[6] Vasi atamasına ilişkin davada temyiz incelemesi sırasında hükümlünün denetimli serbestlik müdürlüğüne sevk edildiği anlaşılınca da vesayet kendiliğinden kalktığından karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesi gerektiği kabul edilmiştir.[7]

Koşullu salıverilme tarihi bildirilen davalı bakımından tahliyenin gerçekleşip gerçekleşmediğinin araştırılması, tahliye olmuşsa kararın kendisine, olmamışsa vasisine tebliğ edilmesi istenmiştir.[8] İnfazın ertelendiği dönem için kısıtlılığın da ortadan kalktığının mahkeme kararıyla tespit edildiği bir dosya da Yargıtay önüne gelmiştir.[9] 6

IV. Hapis Sürerken Sona Erdirme

- **Beş yıldan az:** Kişinin istemi yeterlidir.
- **Beş yıl veya daha fazla:** Kişinin talebi ve korunma sebebinin ortadan kalkması gerekir.
- **Kaynak:** 2024'te 407. maddedeki yeni düzenlemeye bağlı olarak getirilmiştir.

İkinci fıkraya göre hapis hâlinin devamı süresince iki durumda vesayet sona erdirilebilir: toplam beş yıldan az olan hapis cezasının infazına bağlı olarak verilen kısıtlama kararları bakımından kişinin isteminin bulunması ve toplam beş yıl veya daha fazla kesinleşmiş hapis cezasının infazına bağlı olarak verilen kısıtlama kararları bakımından kişinin talebi üzerine kişiliğinin veya malvarlığının korunması sebebinin ortadan kalkması. Bu ayrım 407. maddenin bugünkü metnine dayanır: kesinleşmiş hapis cezasının infazı amacıyla ceza infaz kurumunda bulunan ergin, isteği üzerine kısıtlanır veya kendisine kayyım atanır; toplam beş yıl veya daha fazla hapis cezasında ise isteği bulunmasa dahi kişiliğinin veya malvarlığının korunması bakımından gerekli görülürse kısıtlanabilir (TMK m. 407). 7

Yargıtay, sulh hukuk mahkemesinin 7499 sayılı Kanun değişikliğinden sonra ceza infaz kurumunda bulunan davacının kendi isteği üzerine kısıtlılığına ve vasisinin görevine son verdiği bir dosyada, davacının dava tarihinde davayı takip ehliyeti bulunduğunu ve ceza infaz kurumunda kendisine yapılan tebligatın geçerli olduğunu kabul eden kararı onamıştır.[10] 8

V. Tebligat ve Temsil

- **Tahliyeden sonra:** Tebligat kişinin kendisine yapılır.
- **Hapis sürüyorsa:** Tebligat vasiye yapılır.

6 Yargıtay 4. HD, 07.12.2020, E. 2019/2582, K. 2020/4211.
7 Yargıtay 8. HD, 06.12.2017, E. 2017/7488, K. 2017/16267.
8 Yargıtay 4. HD, 06.11.2019, E. 2018/5319, K. 2019/5052.
9 Yargıtay 11. HD, 21.01.2025, E. 2024/1176, K. 2025/305.
10 Yargıtay 3. HD, 29.04.2026, E. 2026/223, K. 2026/2553.

- **Araştırma:** Hapis hâlinin devam edip etmediği sulh hukuk mahkemesi ve Cumhuriyet başsavcılığından sorulur.

9 Yargıtay, boşanma davasında hükümlülük nedeniyle kısıtlı kocanın hapis hâlinin sona erip ermediğinin araştırılmasını, kısıtlılık sona ermişse ilgili belgenin dosyaya alınmasını, devam ediyorsa bölge adliye mahkemesi kararı ile temyiz dilekçesinin vasiye usulüne uygun biçimde tebliğ edilmesini istemiştir.[11] Yargılama sırasında tahliye olan kocanın adına vasinin yaptığı karar düzeltme başvurusu ise, vesayet kendiliğinden kalktığından ve kocanın kendisi başvuruda bulunmadığından reddedilmiştir.[12]

10 Hukuk Genel Kurulu, hükümlülük nedeniyle vesayet altına alınan davacının duruşmalara bizzat katılmasının kısıtlılığın kalktığını göstermediğini, hapis hâlinin devam edip etmediğinin sulh hukuk mahkemesinden ve Cumhuriyet başsavcılığından sorularak tespit edilmesi gerektiğini; kısıtlılık sona ermişse davayı fiil ehliyetini kazanan kişinin takip edebileceğini ve husumete izne gerek kalmayacağını belirtmiştir.[13] 2024 değişikliğinden sonra verilen bir kararda da davalılara vasi atanıp atanmadığının ve hapis hâllerinin devam edip etmediğinin araştırılması istenmiştir.[14]

VI. İptal Kararı ve Yeni Düzenleme

- **İptal:** Maddenin ilk metni 407. maddeyle birlikte iptal edilmiştir.
- **Süre:** İptal hükmü Resmî Gazete'de yayımdan dokuz ay sonra yürürlüğe girecekti.
- **Yeni metin:** 7499 sayılı Kanunla 12.03.2024'te yürürlüğe girmiştir.

11 Anayasa Mahkemesi, bir yıl veya daha uzun süreli özgürlüğü bağlayıcı bir cezaya mahkûm olan her erginin kısıtlanmasını öngören 407. maddenin birinci fıkrasını Anayasa'nın 13, 20 ve 35. maddelerine aykırı bularak iptal etmiş; bu iptal nedeniyle uygulanma imkânı kalmayan 407. maddenin ikinci fıkrasını ve 471. maddeyi 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca iptal etmiştir.[15] İptal hükümlerinin kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesine oybirliğiyle karar verilmiştir; karar 23.06.2023 tarihli ve 32230 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

12 Kanun koyucu bu süre dolmadan 407 ve 471. maddeleri 7499 sayılı Kanunla yeniden düzenlemiştir; 471. maddeyi değiştiren 8. madde, Kanun'un yürürlük maddesi uyarınca yayım tarihi olan 12.03.2024'te yürürlüğe girmiştir (RG 12.03.2024, sayı

11 Yargıtay 2. HD, 31.05.2021, E. 2021/1927, K. 2021/4163.
12 Yargıtay 2. HD, 16.01.2020, E. 2019/8571, K. 2020/247.
13 Yargıtay HGK, 26.11.2025, E. 2024/766, K. 2025/751.
14 Yargıtay 4. HD, 26.05.2025, E. 2022/3327, K. 2025/8513.
15 AYM, 22.03.2023, E. 2022/105, K. 2023/54 (RG 23.06.2023, S. 32230).

32487). Teklifin gerekçesi, maddenin 407. maddedeki yeni düzenlemeye bağlı olarak yeniden düzenlendiğini belirtir (S. Sayısı 109, s. 12).

UYGULAMA NOTU

Hükümlü bir kişi tahliye edilmişse, vesayetin kendiliğinden sona erdiğini gösteren belge (tahliye veya denetimli serbestlik kaydı, varsa vesayet makamının tespit kararı) derdest davalara sunulmalıdır; bundan sonra tebligatlar kişinin kendisine yapılmalıdır (TMK m. 471/1). **Hapis devam ederken vesayetin sona ermesi isteniyorsa**, toplam cezanın beş yıldan az mı, beş yıl veya daha fazla mı olduğu belirlenmeli ve vesayet makamına başvurulmalıdır (TMK m. 471/2). **Boşanma davasında karşı taraf hükümlüyse**, hapis hâlinin devam edip etmediğinin araştırılması istenmelidir; tebligatın vasiye mi kişinin kendisine mi yapılacağı buna bağlıdır.

İÇTİHATLAR

1 **ANAYASA MAHKEMESİ · NORM DENETİMİ**
22.03.2023 · E. 2022/105 · K. 2023/54

407. maddenin birinci fıkrasının iptaliyle uygulanma imkânı kalmayan 471. maddenin ilk metni de iptal edilmiştir

Hükümlüye vasi atanması istemiyle açılan davada bir sulh hukuk mahkemesi, bir yıl veya daha uzun süreli özgürlüğü bağlayıcı bir cezaya mahkûm olan her erginin kısıtlanmasını öngören 407. madde ile vesayetin hapis hâlinin sona ermesiyle kalkacağını düzenleyen 471. maddenin Anayasa'ya aykırı olduğunu ileri sürerek iptallerini istemiştir.

> *Kanun'un 407. maddesinin birinci fıkrasının iptali nedeniyle anılan maddenin ikinci fıkrası ile 471. maddesinin uygulanma imkânı kalmamıştır. Bu nedenle söz konusu fıkra ve madde 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası kapsamında değerlendirilmiş ve bu kurallar yönünden Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılmasına gerek görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 471. maddenin bugünkü metninin sebebidir. Mahkeme, hükümlülere kendi işlerini görebilecek durumda olup olmadıkları değerlendirilmeden zorunlu olarak vasi atanmasını öngören 407. maddenin birinci fıkrasını Anayasa'nın 13, 20 ve 35. maddelerine aykırı bularak iptal etmiş; uygulanma imkânı kalmayan 471. maddeyi de 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca iptal etmiştir. İptal hükümleri kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girecekti; kanun koyucu bu süre dolmadan maddeyi 7499 sayılı Kanunla yeniden düzenlemiştir (TMK m. 407).

2 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
31.05.2021 · E. 2021/1927 · K. 2021/4163

Hükümlülük nedeniyle kısıtlı eşin hapis hâli sona ermişse boşanma davasında vasiye yapılan tebligat geçersizdir; kısıtlılığın sürüp sürmediği araştırılmalıdır

Boşanma davasında davalı koca, özgürlüğü bağlayıcı ceza mahkûmiyeti nedeniyle kısıtlıydı. Dava dilekçesi ve diğer tebligatlar vasisinin adresine, bölge adliye mahkemesi kararı ve kadının temyiz dilekçesi ise kocanın adres kayıt sistemindeki adresine tebliğ edilmişti. Kocanın hapis hâlinin sona erip ermediğine ilişkin dosyada bilgi yoktu.

> *Özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkumiyet sebebiyle kısıtlı bulunan kişi üzerindeki vesayet, hapis halinin sona ermesiyle kendiliğinden ortadan kalkar. (TMK m. 471) Böyle bir durumda vasiye yapılan tebligat geçersiz olur. Davalı erkeğin hapis halinin sona erdiğine ilişkin dosya arasında bilgi ve belge bulunmamaktadır. O halde; davalı erkeğin kısıtlılık halinin devam edip etmediği araştırılarak, kısıtlılık hali sona ermiş ise; ilgili belgenin dosya arasına alınması, kısıtlılık hali devam ediyor ise; bölge adliye mahkemesi kararı ve davacı kadının temyiz dilekçesinin, erkeğin vasisine usulüne uygun olarak tebliği ile yasal temyiz süresi de beklenildikten sonra gönderilmek üzere dosyanın ilgili bölge adliye mahkemesine İADESİNE...*

DEĞERLENDİRME Karar, 471. maddenin boşanma davalarındaki usul sonucunu gösterir. Hükümlülük nedeniyle kurulan vesayet hapis hâlinin sona ermesiyle kendiliğinden kalktığından, bu andan sonra vasiye yapılan tebligat sonuç doğurmaz; hapis hâli sürüyorsa ise tebligatın vasiye yapılması gerekir. Daire, kısıtlılığın devam edip etmediğinin araştırılmasını ve sonucuna göre bölge adliye mahkemesi kararı ile temyiz dilekçesinin usulüne uygun biçimde tebliğ edilmesini istemiştir.

3 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
16.01.2020 · E. 2019/8571 · K. 2020/247

Yargılama sırasında tahliye olan eşin vesayeti kendiliğinden kalktığından, onun adına vasinin yaptığı karar düzeltme başvurusu reddedilir

Boşanma davasında davalı kocaya hükümlülüğü nedeniyle vasi atanmıştı; koca yargılama sırasında tahliye olmuştur. Daire'nin onama kararı hem kocaya hem vasiye tebliğ edilmiştir; karar düzeltme istemini koca değil vasi yapmıştır.

> *Özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkumiyet sebebiyle kısıtlı bulunan kişi üzerindeki vesayet, hapis halinin sona ermesiyle kendiliğinden ortadan kalkar.(TMK m. 471) Gerçekleşen bu durum karşısında davalı erkek karar düzeltme talebinde bulunmadığından, davalı vasisinin karar düzeltme dilekçesinin reddine karar vermek gerekmiştir...*

DEĞERLENDİRME Karar, tahliyeyle birlikte temsil yetkisinin kime geçtiğini gösterir. Vesayet hapis hâlinin sona ermesiyle kendiliğinden kalktığından, tahliye olan eş artık kendi işlemlerini kendisi yapar ve vasinin onun adına kanun yoluna

başvurma yetkisi kalmaz. Daire, koca karar düzeltme isteminde bulunmadığından vasinin karar düzeltme dilekçesini reddetmiştir.

4 **YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ**
07.12.2020 · E. 2019/2582 · K. 2020/4211

Denetimli serbestlikle tahliye edilen hükümlünün vesayeti kanun gereği sona erdiğinden temyiz dilekçesi vasiye değil kendisine tebliğ edilmelidir

Haksız eylemden doğan tazminat davasında davalı, hapis cezası nedeniyle kısıtlanmış ve kendisine vasi atanmıştı; daha sonra cezaevinden denetimli serbestlikle tahliye edildi ve başka bir hükümlülüğü bulunmuyordu. Bölge adliye mahkemesi kararı ve karşı tarafın temyiz dilekçesi davalıya değil vasiye tebliğ edilmiştir.

> *4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 471. maddesinde, özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkûmiyet sebebiyle kısıtlı bulunan kişi üzerindeki vesayetin, hapis halinin sona ermesiyle kendiliğinden ortadan kalkacağı düzenlenmiştir. Madde gerekçesinde de; özgürlüğü bağlayıcı bir cezaya mahkûmiyet sebebine dayanan kısıtlılık halinin, kişinin hapis halinin sona ermesiyle yani cezasını çekmek veya şartlı salıverilme yoluyla cezaevinden çıkmasıyla birlikte kendiliğinden kalkacağı öngörülmüştür. Bu durumda, Bölge Adliye Mahkemesince 29/05/2019 tarihli istinaf kararı ile davacılar vekili tarafından sunulan 01/07/2019 tarihli temyiz dilekçesinin bizzat davalı asıla tebliğ edilmesi gerekirken vesayet yasa gereği kendiliğinden sona erdiği halde vasisi olarak ...'a tebliğ edilmesi usul ve yasaya uygun olmadığından...*

DEĞERLENDİRME Karar, denetimli serbestlikle tahliyenin 471. madde bakımından hapis hâlini sona erdirdiğini kabul eder. Daire, maddenin gerekçesine de dayanarak kısıtlılığın kişinin cezasını çekmesi veya şartlı salıverilme yoluyla cezaevinden çıkmasıyla kendiliğinden kalktığını belirtmiş; vesayet kanun gereği sona erdiği hâlde tebligatın vasiye yapılmasını usule aykırı bularak dosyayı bölge adliye mahkemesine geri çevirmiştir.

5 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
06.12.2017 · E. 2017/7488 · K. 2017/16267

Vasi atama davasında temyiz aşamasında hapis hâli sona ermişse vesayet kendiliğinden kalkar; karar verilmesine yer olmadığına hükmedilmelidir

Hükümlüye vasi atanmasına ilişkin davada mahkeme vasi atamıştır; karar hükümlü tarafından temyiz edilmiştir. Karar tarihinde kısıtlılık hâli devam ediyordu, ancak hükümlü daha sonra denetimli serbestlik müdürlüğüne sevk edilmişti.

> *Her ne kadar karar tarihi itibariyle kısıtlının kısıtlılık hali devam etmekte ise de, dosya içerisindeki belgelere göre 14.04.2015 tarihinde Denetimli Serbestlik Müdürlüğü'ne sevk edildiği ve temyiz incelemesinin yapıldığı tarih itibariyle kısıtlılık halinin sona erdiği anlaşılmaktadır. TMK'nun 471.maddesi "Özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkumiyet sebebiyle kısıtlı bulunan kişi üzerindeki vesayet, hapis halinin sona ermesiyle kendiliğinden ortadan kalkar." hükmünü içermek-*

tedir. Bu hüküm uyarınca, hapis hali sona ermekle vesayet kendiliğinden ortadan kalktığından karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesi gerekir. Hükmün bu nedenle bozulması gerekmiştir.

DEĞERLENDİRME Karar, hapis hâlinin sona ermesinin derdest vasi atama davasına etkisini gösterir. Daire, temyiz incelemesinin yapıldığı tarih itibarıyla kısıtlılık hâlinin sona erdiğini, 471. madde uyarınca vesayet kendiliğinden kalktığından karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesi gerektiğini belirterek hükmü bozmuştur.

6 **YARGITAY 1. HUKUK DAİRESİ**
22.02.2024 · E. 2022/5652 · K. 2024/1459

Denetimli serbestlik kararıyla hapis hâlinin sona erdiği ve vesayetin kendiliğinden kalktığı vesayet makamının ek kararıyla tespit edilebilir; bundan sonra kişi davayı kendisi takip eder

Tapu iptali ve tescil davasında taraflardan biri hükümlülüğü nedeniyle vesayet altındaydı. Bozmadan sonra vesayet hâlinin devam edip etmediği araştırılmıştır. Sulh hukuk mahkemesi, hükümlü hakkında denetimli serbestlik kararı verildiği tarihte hapis hâlinin sona erdiğini ve vesayetin kendiliğinden kalktığını ek kararla tespit etmişti; hükümlü daha sonra kendisi vekil tayin etmiştir.

> *Bozmadan sonra davalı-birleştirilen davada davacı …'in vesayet halinin devam edip etmediği araştırılmış, Fethiye 1. Sulh Hukuk Mahkemesinin 23.10.2020 tarihli ve 2013/406 Esas, 2013/676 Karar sayılı ek kararı ile hükümlü … hakkında 03.10.2019 tarihinde denetimli serbestlik kararı verildiği ve hapis halinin bu tarih itibarıyla sona ermesi nedeniyle TMK'nın 471 inci maddesi uyarınca vesayet halinin kendiliğinden sona erdiğinin tespitine karar verildiği, davalının 27.07.2021 tarihinde vekaletname verdiği vekil ile kendisini temsil ettirdiği, böylelikle yargılama sırasında taraf teşkilinin sağlandığı görülmüştür.*

DEĞERLENDİRME Karar, vesayetin kendiliğinden sona erdiğinin vesayet makamınca tespit edilebileceğini gösterir. Vesayet makamı, denetimli serbestlik kararı tarihinden itibaren vesayetin 471. madde uyarınca kendiliğinden sona erdiğini tespit etmiş; Daire, hükümlünün bundan sonra verdiği vekaletnameyle kendisini temsil ettirmesiyle taraf teşkilinin sağlandığını kabul etmiştir.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 407:** Özgürlüğü bağlayıcı ceza.
- **TMK m. 470:** Küçüklerde vesayetin sona ermesi.
- **TMK m. 472:** Diğer kısıtlılarda vesayetin kaldırılması.
- **TMK m. 462:** Vesayet makamının izni.
- **TMK m. 489:** Kesin hesap.
- **TMK m. 491:** Vasinin görevine son verilmesi.

MADDE

472

C. Diğer kısıtlılarda
I. Kaldırılması

KANUN METNİ

(1) Diğer kısıtlılar üzerindeki vesayet, yetkili vesayet makamının kararıyla sona erer.
(2) Vesayeti gerektiren sebebin ortadan kalkması üzerine vesayet makamı vesayetin sona ermesine karar verir.
(3) Kısıtlı ve ilgililerden her biri, vesayetin kaldırılması isteminde bulunabilir.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 472, küçükler ve hükümlüler dışındaki kısıtlılar üzerindeki vesayetin nasıl sona ereceğini düzenler. Bu kişiler üzerindeki vesayet kendiliğinden değil, **yetkili vesayet makamının kararıyla** sona erer. Vesayeti gerektiren sebep ortadan kalkınca vesayet makamı **vesayetin sona ermesine karar verir**; **kısıtlı ve ilgililerden her biri** vesayetin kaldırılmasını isteyebilir. Hukuk Genel Kurulu, kaldırma istemlerinin **duruşma açılmadan dosya üzerinden** karara bağlanamayacağını kabul etmiştir.[1] Kaldırma istemi vesayet kararından bağımsız yeni bir dava sayılır ve 20.07.2016'dan sonra verilen kararlara karşı **istinaf** yoluna gidilir.[2]

TEMEL KAVRAMLAR

Vesayetin kaldırılması	Vesayeti gerektiren sebep ortadan kalkınca vesayet makamının vesayete son vermesi (TMK m. 472).
Yetkili vesayet makamı	Kısıtlının yerleşim yerindeki sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397, 411).
İlgili	Gerekçeye göre vesayetin kaldırılmasında menfaati bulunan kişi (TMK m. 472/3).

1 Yargıtay HGK, 26.06.2013, E. 2013/18-18, K. 2013/891.
2 Yargıtay 2. HD, 18.11.2024, E. 2024/8863, K. 2024/8662.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 472- Yürürlükteki Kanunun 416 ncı maddesini karşılamaktadır. Madde kenar başlığıyla birlikte yeniden kaleme alınmıştır. Kaynak Kanunda bu maddeyi karşılayan 433 üncü maddenin kenar başlığı "Vesayetin sona erme koşulları" şeklindedir. 1984 tarihli Öntasarıda da aynı deyim kullanılmıştır. Oysa bu maddede vesayetin sonra erme sebepleri düzenlenmiştir. Bu nedenle "vesayetin ref'i şartları" biçimindeki kenar başlık "Kaldırılması" olarak değiştirilmiştir. Maddenin birinci fıkrası anlaştırılmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır. Bu maddede yer alan "asliye mahkemesi" deyimi yerine vesayete son verme görev ve yetkisi vesayet makamına ait olduğundan "vesayet makamı" deyimi kullanılmıştır. İkinci fıkrada vesayeti gerektiren sebebin ortadan kalkmış olması durumunda vesayet makamının vesayetin sona ermesine karar vermesi gerektiği hükme bağlanmıştır. Maddenin üçüncü fıkrası kısıtlı ve menfaati bulunan ilgililerden her birinin vesayetin kaldırılmasını istemesine olanak tanımaktadır.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 154*

Gerekçe metni kaynağındaki yazımıyla aktarılmıştır. Tasarının 472. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 475); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 416. maddeydi; madde "Diğer vesayete tabi kimseler hakkında" başlığı altında "Vesayetin ref'i şartları" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Sair eşhas üzerindeki vesayet, mahkemei asliye tarafından ref ile nihayet bulur. Hacir sebebi zail olunca mahkemei asliye hacri ref ile mükelleftir. Mahcur ile alakadarlardan herbiri, hacrin refini talep edebilir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 416 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 416	4721 sayılı Kanun m. 472
Sona erme	Asliye mahkemesinin kaldırma kararıyla	Yetkili vesayet makamının kararıyla
Karar yükümlülüğü	Kısıtlama sebebi ortadan kalkınca mahkeme kaldırmakla yükümlü	Sebep ortadan kalkınca vesayet makamı karar verir
İstem	Kısıtlı ve ilgililerden her biri	Kısıtlı ve ilgililerden her biri
Kenar başlık	Vesayetin ref'i şartları	Kaldırılması

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 472. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 475
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Sona erme	Yetkili vesayet makamının kararıyla	TMK m. 472/1
Karar yükümlülüğü	Sebep ortadan kalkınca vesayet makamı karar verir	TMK m. 472/2
İstem	Kısıtlı ve ilgililerden her biri	TMK m. 472/3
Akıl hastalığı veya akıl zayıflığı	Resmî sağlık kurulu raporu	TMK m. 474
Savurganlık, bağımlılık, kötü yaşama tarzı, kötü yönetim	En az bir yıl şikâyete meydan vermemek	TMK m. 475
Kendi isteğiyle kısıtlama	Kısıtlamayı gerektiren sebebin ortadan kalkması	TMK m. 476
İlân	Kısıtlama ilân edilmişse kaldırılması da ilân olunur	TMK m. 473
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 416	Gerekçe, s. 154

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **416. maddesini** karşılar; madde kenar başlığıyla birlikte yeniden kaleme alınmış ve "vesayetin ref'i şartları" biçimindeki kenar başlık **"Kaldırılması"** olarak değiştirilmiştir. Eski maddedeki **"asliye mahkemesi"** deyimi yerine, vesayete son verme görev ve yetkisi vesayet makamına ait olduğundan **"vesayet makamı"** deyimi kullanılmıştır (S. Sayısı 723, s. 154). Tasarının 472. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 475). 1

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, vesayetin **kendiliğinden sona ermemesidir**; vesayet kaldırma kararıyla sona erer ve vasinin görevinin sona ermesi kısıtlanmayı ortadan kaldırmaz.[3] İkinci nokta, kaldırma isteminin **duruşma açılarak** incelenmesi gerektiğidir.[4] Üçüncü nokta, vesayet altındaki çocuğun velayeti istenmişse **önce velayet davasının** karara bağlanmasıdır.[5]

3 Yargıtay 8. HD, 17.05.2021, E. 2021/949, K. 2021/4033.
4 Yargıtay HGK, 26.06.2013, E. 2013/18-18, K. 2013/891.
5 Yargıtay 2. HD, 01.07.2025, E. 2025/2183, K. 2025/6791.

II. Kaldırma Kararı Olmadan Sona Ermez

- **Kural:** Diğer kısıtlılar üzerindeki vesayet, yetkili vesayet makamının kararıyla sona erer.
- **Kapsam:** Küçükler (m. 470) ve hükümlüler (m. 471) dışındaki kısıtlılar.
- **Görev:** Sebep ortadan kalkınca vesayet makamı kaldırma kararı verir.

2 Birinci fıkra, küçükler ve hükümlüler dışındaki kısıtlılar üzerindeki vesayetin kendiliğinden değil, yetkili vesayet makamının kararıyla sona ereceğini düzenler. Küçük üzerindeki vesayet erginlikle (TMK m. 470), hükümlü üzerindeki vesayet hapis hâlinin hukuka uygun bir şekilde sona ermesiyle (TMK m. 471) kendiliğinden kalkar; bu maddedeki kişiler bakımından ise ayrı bir kaldırma kararı gerekir. Kanun bu kısıtlılar için kısıtlama sebebine göre ayrı usul kuralları koyar: akıl hastalığı veya akıl zayıflığı (TMK m. 474), savurganlık, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, kötü yaşama tarzı veya kötü yönetim (TMK m. 475) ve kendi isteğiyle kısıtlama (TMK m. 476).

3 Yetkili vesayet makamı, kısıtlının yerleşim yerindeki sulh hukuk mahkemesidir (TMK m. 397, m. 411); vesayet makamının izniyle yerleşim yeri değişmişse yetki yeni vesayet dairelerine geçer (TMK m. 412). Gerekçe, eski Kanun'daki "asliye mahkemesi" deyiminin yerine vesayete son verme görev ve yetkisi vesayet makamına ait olduğundan "vesayet makamı" deyiminin kullanıldığını; ikinci fıkranın, vesayeti gerektiren sebep ortadan kalkmışsa vesayet makamının vesayetin sona ermesine karar vermesi gerektiğini hükme bağladığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 154).

4 Vesayetin kaldırılması, vasinin görevinin sona ermesinden farklıdır. Yargıtay, kısıtlının vesayetin kaldırılması istemi üzerine ek kararla bir yıl süreli kısıtlama kararı verilmesini bozmuş; vasinin görevinin sona ermesinin kısıtlanmayı ortadan kaldırmadığını, yalnız yeni vasi atanmasını gerektirdiğini ve Kanun'da vesayetin uzatılmasına ilişkin bir hüküm bulunmadığını belirtmiştir.[6] Hükümde hem vesayeti gerektiren sebebin sona erdiğinin tespit edildiği hem de vasinin görevine son verildiği bir kararı ise Yargıtay, vesayet kararının kaldırılması niteliğinde saymıştır.[7]

III. Kaldırma İstemi: Kısıtlı ve İlgililer

- **İstem hakkı:** Kısıtlı ve ilgililerden her biri kaldırılmayı isteyebilir.
- **Nitelendirme:** Kısıtlama sebebinin kalktığını bildiren dilekçe kaldırma istemidir.
- **Karar:** Mahkeme istem hakkında olumlu veya olumsuz hüküm kurmalıdır.

6 Yargıtay 8. HD, 17.05.2021, E. 2021/949, K. 2021/4033.
7 Yargıtay 2. HD, 05.12.2011, E. 2011/9736, K. 2011/20816.

Üçüncü fıkraya göre kısıtlı ve ilgililerden her biri vesayetin kaldırılmasını isteyebilir; gerekçe, bu fıkranın kısıtlı ve menfaati bulunan ilgililerden her birine vesayetin kaldırılmasını isteme olanağı tanıdığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 154). Yargıtay, kısıtlının kısıtlama sebebinin ortadan kalktığını bildiren dilekçesini kısıtlama kararına karşı kanun yolu başvurusu olarak değil, vesayetin kaldırılması istemi olarak nitelendirmiş ve mahkemenin bu istem hakkında olumlu veya olumsuz bir hüküm kurması gerektiğini belirtmiştir.[8] Vesayetin kaldırılması istemi hakkında olumlu veya olumsuz bir karar verilmemesi de bozma sebebi sayılmıştır.[9] 5

Kısıtlının eşinin, kısıtlının vasi atanmasını gerektiren bir durumu bulunmadığını ileri süren dilekçesi de Yargıtay tarafından vesayetin kaldırılması istemi niteliğinde görülmüştür.[10] Vasinin öncelikle vesayetin kaldırılmasını istediği bir dosyada, mahkemenin kısıtlama maddesine ilişkin maddi hatayı düzeltmekle yetinmesi doğru bulunmamış ve isteğe bağlı vesayetin kaldırılmasına karar verilmesi gerektiği belirtilmiştir.[11] 6

IV. Usul: Duruşma, Deliller ve Araştırma

- **Duruşma:** Kaldırma istemi dosya üzerinden karara bağlanamaz.
- **Araştırma:** Re'sen araştırma ilkesi uygulanır.
- **Özel kurallar:** Kısıtlama sebebine göre TMK m. 474-476.

Vesayet işleri çekişmesiz yargı işidir ve bu işlerde niteliğine uygun düştüğü ölçüde basit yargılama usulü uygulanır (HMK m. 382/2-b-19, 385). Hukuk Genel Kurulu, vesayet kararının kişi için yeni bir hukuki statü meydana getirdiğini belirterek vesayetin kaldırılması istemlerinde duruşma açılmadan, kısıtlıya savunma hakkı verilmeden ve taraf delilleri toplanmadan dosya üzerinden karar verilemeyeceğini kabul etmiştir.[12] Aynı kural istemin kabulü hâlinde de uygulanmış; vesayet makamının duruşma açmadan dosya üzerinden kısıtlılığın kaldırılmasına karar vermesi, vasinin temyizi üzerine bozulmuştur.[13] Yargıtay, dosya üzerinden verilen bir ret kararını ayrıca kısıtlı hakkında yeniden resmî sağlık kurulu raporu alınmadığı için de bozmuştur.[14] 7

Vesayetin kaldırılması davasında re'sen araştırma ilkesi geçerlidir; Yargıtay, taraflara delillerini sunmaları için süre verilmesini, gösterilen delillerin toplanmasını, uzman bilirkişi görüşü alınmasını ve delillerin birlikte değerlendirilmesini aramıştır.[15] Hukuk Genel Kurulu ayrıca, malvarlığını kötü yönetmesi sebebiyle kısıtlanan 8

8 Yargıtay 2. HD, 26.04.2012, E. 2011/16233, K. 2012/10902.
9 Yargıtay 2. HD, 11.06.2012, E. 2011/21302, K. 2012/15783.
10 Yargıtay 2. HD, 10.05.2012, E. 2011/17923, K. 2012/12641.
11 Yargıtay 8. HD, 25.11.2019, E. 2019/5784, K. 2019/10444.
12 Yargıtay HGK, 26.06.2013, E. 2013/18-18, K. 2013/891.
13 Yargıtay 8. HD, 18.01.2018, E. 2017/8243, K. 2018/749.
14 Yargıtay 18. HD, 20.06.2016, E. 2015/12264, K. 2016/9889.
15 Yargıtay 2. HD, 05.09.2012, E. 2011/21482, K. 2012/20294.

davacının vesayeti gerektiren sebebin ortadan kalktığını ispatlayamadığı bir dosyada istemin reddi gerektiğini oyçokluğuyla kabul etmiştir.[16]

9 Kısıtlama sebebine göre ek usul kuralları vardır. Akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle kısıtlanan kişi bakımından kısıtlama sebebinin ortadan kalktığı resmî sağlık kurulu raporuyla belirlenmelidir (TMK m. 474). Savurganlık, bağımlılık, kötü yaşama tarzı veya kötü yönetim sebebiyle kısıtlanan kişinin kaldırılmayı isteyebilmesi için en az bir yıldan beri bu sebeple ilgili bir şikâyete meydan vermemiş olması gerekir (TMK m. 475). Kendi isteğiyle kısıtlanan kişi bakımından ise kısıtlamayı gerektiren sebebin ortadan kalkması aranır (TMK m. 476).

V. Kararın Niteliği ve Kanun Yolu

- **Nitelik:** Kaldırma kararı yargısal niteliktedir ve bağımsız yeni bir davadır.
- **Kanun yolu:** 20.07.2016'dan sonra verilen kararlara karşı istinaf.
- **Ayrım:** Vasinin görevden alınmasına ilişkin kararlar TMK m. 488 uyarınca itiraza tabidir.

10 Yargıtay, vesayet makamının vesayetin sona ermesiyle ilgili kararlarını idari değil yargısal nitelikte ve kanun yoluna tabi kabul etmiştir.[17] Bu nedenle kaldırma kararına karşı denetim makamına itiraz yolu işlemez; Yargıtay, kaldırma kararına yöneltilen itirazı reddeden denetim makamı kararını bozarak kaldırmış ve itiraz dilekçesini temyiz dilekçesi olarak kabul etmiştir.[18]

11 Yargıtay, vesayetin kaldırılması istemini vesayet kararından bağımsız yeni bir dava olarak nitelendirmiştir; bu nedenle ilk vesayet kararı bölge adliye mahkemelerinin göreve başladığı 20.07.2016'dan önce verilmiş olsa bile, bu tarihten sonra verilen kaldırma kararına karşı istinaf yoluna gidilir.[19] Yargıtay, bu kuralı ilk incelemesinde gözden kaçırarak verdiği bir kararı karar düzeltme üzerine kaldırmış ve dosyayı istinaf incelemesi için geri çevirmiştir.[20] Bölge adliye mahkemesinin vesayetin kaldırılması istemine ilişkin kararı ise kesindir; Yargıtay, vesayet işleri çekişmesiz yargı işi olduğundan bu kararlara karşı temyiz yoluna gidilemeyeceğini belirtmiştir.[21]

12 Vesayetin kaldırılmasına ilişkin kararla vasinin görevden alınmasına ilişkin karar farklı yollara tabidir. Vasinin görevden alınması veya bu yöndeki istemin reddine ilişkin vesayet makamı kararlarına karşı on gün içinde denetim makamına itiraz

16 Yargıtay HGK, 04.02.2009, E. 2009/2-17, K. 2009/46.
17 Yargıtay 18. HD, 20.10.2015, E. 2015/1416, K. 2015/14866.
18 Yargıtay 2. HD, 10.09.2012, E. 2011/8536, K. 2012/20586.
19 Yargıtay 2. HD, 18.11.2024, E. 2024/8863, K. 2024/8662; Yargıtay 2. HD, 30.09.2024, E. 2024/5463, K. 2024/6568.
20 Yargıtay 2. HD, 04.07.2024, E. 2024/5130, K. 2024/5416.
21 Yargıtay 2. HD, 13.12.2023, E. 2023/8264, K. 2023/6144.

edilir ve denetim makamının kararı kesindir (TMK m. 488); Yargıtay aynı dilekçedeki iki istemi bu ayrıma göre incelemiştir.[22]

VI. Vesayet Altındaki Çocuk ve Velayet Davası

- **Önceki kararlar:** Velayet davası, vesayetin kaldırılmasını bekliyordu.
- **2025 kararı:** Önce velayet davası karara bağlanır.
- **Gerekçe:** Çocuk yasal temsilcisiz bırakılmamalıdır.

13 Küçük üzerindeki vesayet erginlikle sona erer (TMK m. 470); küçük ergin olmadan velayetin ana veya babaya verilmesi istendiğinde ise vesayet kararının kaldırılması ile velayet davası arasındaki ilişki gündeme gelir. Yargıtay 2016'da, aile mahkemesinde açılan davanın vesayetin kaldırılmasına ilişkin bölümünün ayrılarak sulh hukuk mahkemesine görevsizlik kararıyla gönderilmesini ve velayet istemi hakkında vesayet makamının vereceği karara göre hüküm kurulmasını aramıştır.[23] Aynı yıl verilen başka bir kararda sulh hukuk mahkemesinde görülen vesayetin kaldırılması talebinin velayet davasında bekletici mesele yapılması istenmiş,[24] 2022 tarihli bir kararda da velayet isteyen anneye vesayetin kaldırılması için dava açmak üzere süre verilmesi aranmıştır.[25]

14 Yargıtay 2. Hukuk Dairesi 2025'te, bölge adliye mahkemesinin iki dairesi arasındaki uyuşmazlığı giderirken çocuğun yüksek yararı gereğince asıl olanın velayet düzenlemesi olduğunu, öncelikle velayet davasının karara bağlanması ve vesayet dosyasının velayet davasını bekletici mesele yapması gerektiğini belirtmiştir.[26] Kararda, vesayet önce kaldırılırsa velayet davası sürerken çocuğun yasal temsilci korumasından yoksun kalacağı, velayet istemi reddedilirse yeniden vasi atanması için yargılamanın tekrarlanması gerekeceği vurgulanmıştır.

VII. Kaldırmanın Sonuçları

- **Fiil ehliyeti:** Kişi fiil ehliyetini yeniden kazanır; bu, ilâna bağlı değildir.
- **Vasi:** Görevi sona eren vasi son rapor ve kesin hesap verir.
- **Hafif önlem:** Vesayet kaldırılırken yasal danışman atanabilir.

15 Kısıtlama ilân edilmişse kaldırılması da ilân olunur; ancak fiil ehliyetinin yeniden kazanılması ilânın yapılmasına bağlı değildir (TMK m. 473). Görevi sona eren vasi yönetimle ilgili son raporu ve kesin hesabı vesayet makamına verir, malvarlığını teslim edilmek üzere hazır bulundurur (TMK m. 489).

22 Yargıtay 2. HD, 19.10.2011, E. 2011/2851, K. 2011/16254.
23 Yargıtay 2. HD, 07.12.2016, E. 2016/16808, K. 2016/15677.
24 Yargıtay 2. HD, 20.12.2016, E. 2016/18882, K. 2016/16214.
25 Yargıtay 2. HD, 31.05.2022, E. 2022/2999, K. 2022/5186.
26 Yargıtay 2. HD, 01.07.2025, E. 2025/2183, K. 2025/6791.

16 Vesayet kaldırılırken kişinin korunması için daha hafif bir önlem de alınabilir: vesayeti kaldırarak kişiye yasal danışman atayan sulh hukuk mahkemesi kararı Yargıtay tarafından onanmıştır.[27] Başka bir dosyada da ilk derece mahkemesi vesayetin kaldırılması davasını kısmen kabul ederek vasiliğin kaldırılmasına ve yasal danışman atanmasına karar vermiştir.[28] Yasal danışman, kısıtlanması için yeterli sebep bulunmamakla beraber korunması bakımından fiil ehliyetinin sınırlanması gerekli görülen kişiye, maddede sayılan işlerde görüşü alınmak üzere atanır (TMK m. 429).

UYGULAMA NOTU

Vesayetin kaldırılması isteniyorsa, başvuru kısıtlının yerleşim yerindeki sulh hukuk mahkemesine yapılmalı ve kısıtlama sebebinin ortadan kalktığını gösteren deliller sunulmalıdır; kısıtlama akıl hastalığı veya akıl zayıflığına dayanıyorsa resmî sağlık kurulu raporu, savurganlık, bağımlılık, kötü yaşama tarzı veya kötü yönetime dayanıyorsa en az bir yıllık şikâyetsiz dönem aranır (TMK m. 474, 475). **Mahkeme duruşma açmadan karar verirse**, bu eksiklik kanun yolunda ileri sürülmelidir. **Kaldırma kararına karşı** 20.07.2016'dan sonra verilen kararlarda istinaf yoluna gidilir; vasinin görevden alınması gibi yönetim kararlarında ise on gün içinde denetim makamına itiraz edilir (TMK m. 488). **Boşanmadan sonra vesayet altına alınan çocuğun velayetini isteyen ana veya baba**, velayet davasını aile mahkemesinde açmalıdır; 2025 kararına göre vesayet dosyası bu davayı bekler.

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY HUKUK GENEL KURULU**
26.06.2013 · E. 2013/18-18 · K. 2013/891

Vesayetin kaldırılması istemi duruşma açılmadan, kısıtlıya savunma hakkı verilmeden ve deliller toplanmadan dosya üzerinden karara bağlanamaz

Kısıtlama kararı 2008'de kesinleşmişti. Kısıtlı 2012'de, kısıtlılık hâlinin ortadan kalktığına ilişkin yeni deliller bulunduğunu belirterek duruşma açılmasını, delillerin toplanmasını ve vesayetin kaldırılmasını istemiştir. Sulh hukuk mahkemesi vasiye tebligat yapmadan ve duruşma açmadan istemi dosya üzerinden reddetmiştir; Özel Dairenin bozma kararına karşı da direnmiştir.

> *"Az yukarda anlatıldığı üzere, basit yargılama usulüne tabi dava ve işlerde HMK'nun 320/1. maddesi uyarınca Mahkeme, mümkün olan hâllerde tarafları duruşmaya davet etmeden dosya üzerinden karar verilebilmekte ise de; vesayet kararı, kişilerin özgürlükleri bakımından ağır sonuçlar doğuran, kişi için yeni*

27 Yargıtay 2. HD, 28.09.2011, E. 2011/314, K. 2011/14231.
28 Yargıtay 2. HD, 04.07.2024, E. 2024/5130, K. 2024/5416.

bir hukuki statü meydana getiren hukuki bir işlem olduğundan vesayetin kaldırılması istemlerinde duruşma açmadan evrak üzerinden karar verilmesi doğru görülmemiştir. Hal böyle olunca; yerel mahkemece, duruşma açılmadan, kısıtlıya savunma hakkı verilmeden ve taraf delilleri toplanmadan dosya üzerinden karar verilmesi doğru olmamıştır.

DEĞERLENDİRME Karar, 472. madde uyarınca verilecek kaldırma kararının usulünü belirler. Hukuk Genel Kurulu, basit yargılama usulünde tarafları duruşmaya çağırmadan karar verilebilen hâlleri ayırmış; vesayet kararı kişi için yeni bir hukuki statü doğurduğundan vesayetin kaldırılması istemlerinin duruşma açılarak, kısıtlının savunması alınarak ve deliller toplanarak incelenmesi gerektiğini kabul etmiştir. Direnme kararı, Özel Dairenin gerekçesinden farklı bir gerekçeyle bozulmuştur.

2 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
26.04.2012 · E. 2011/16233 · K. 2012/10902

Kısıtlının, kısıtlama sebebinin ortadan kalktığını bildiren dilekçesi vesayetin kaldırılması istemidir; mahkeme bu istem hakkında olumlu veya olumsuz bir hüküm kurmalıdır

Kısıtlı, hakkındaki kısıtlama kararından sonra verdiği dilekçede kısıtlama sebebinin ortadan kalktığını ileri sürmüştür. Sulh hukuk mahkemesi resmî sağlık kurulu raporu da aldırmıştır; ancak istem hakkında hüküm kurulmadan dosya temyiz incelemesi için Yargıtaya gönderilmiştir.

> *Kısıtlının 11.02.2011 tarihli dilekçesi, daha önce verilmiş bulunan kısıtlama kararının temyizi niteliğinde olmayıp, kısıtlama sebebinin ortadan kalktığından bahisle, üzerindeki vesayetin kaldırılması isteği niteliğindedir (TMK. m 474.). Bu doğrultuda mahkemece 08.06.2011 tarihinde resmi heyet raporu da aldırıldığı halde, istek hakkında olumlu ya da olumsuz bir hüküm kurulmamıştır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 472. maddenin üçüncü fıkrasındaki istem hakkının nasıl ele alınacağını gösterir. Kısıtlının kendi dilekçesi, kısıtlama kararına karşı kanun yolu başvurusu olarak değil, vesayetin kaldırılması istemi olarak nitelendirilmiştir. Daire, mahkemenin önce bu istem hakkında bir hüküm kurması, ancak bu hüküm temyiz edilirse dosyayı göndermesi gerektiğini belirterek dosyayı mahkemesine geri göndermiştir.

3 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
19.10.2011 · E. 2011/2851 · K. 2011/16254

Vesayetin kaldırılması isteminin reddi kanun yolu incelemesine tabidir; vasinin görevden alınması istemine ilişkin karar ise denetim makamına itirazla incelenir

Davacı, vesayetin kaldırılmasını ve vasinin görevden alınarak yeni vasi atanmasını istemiştir. Vesayet makamı istemleri reddetmiştir; davacı kararı her iki yönden temyiz etmiştir.

> *Dosyadaki yazılara kararın dayandığı delillerle kanuna uygun sebeplere ve özellikle delillerin takdirinde bir yanlışlık görülmemesine göre davacının, vesayetin kaldırılması isteğinin reddine ilişkin karara yönelik temyiz itirazları yersizdir. 2-Davacının vasinin görevden alınmasına ilişkin temyiz itirazlarına gelince; Vasinin görevden alınması veya bu yöndeki isteğin reddine ilişkin vesayet makamınca verilen kararlar, temyize kabil olmayıp, itiraza tabidir. İlgililer vesayet makamının kararlarına karşı, tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilirler. Denetim makamı, gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazı kesin olarak karara bağlar (TMK.md.488).*

DEĞERLENDİRME Karar, vesayet makamının iki tür kararını birbirinden ayırır. Vesayetin kaldırılması istemine ilişkin karar kanun yolu denetimine tabi tutulmuş ve Daire bu kısmı inceleyerek onamıştır. Vasinin görevden alınmasına ilişkin karar ise 488. madde uyarınca on gün içinde denetim makamına itiraz edilerek incelenir ve denetim makamının kararı kesindir; bu nedenle temyiz dilekçesinin bu kısmı görev yönünden reddedilmiştir. Kararın verildiği tarihte kaldırma kararlarına karşı kanun yolu temyizdi; bölge adliye mahkemelerinin göreve başlamasından sonra verilen kaldırma kararlarına karşı istinaf yoluna gidilir (TMK m. 488).

4 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
18.11.2024 · E. 2024/8863 · K. 2024/8662

Vesayetin kaldırılması istemi vesayet kararından bağımsız yeni bir davadır; kaldırma kararı 20.07.2016'dan sonra verilmişse istinaf yoluna gidilir

Sulh hukuk mahkemesi, 2014 esas numaralı bir vesayet dosyasında kısıtlılığın kaldırılmasına ve vasiliğin son bulduğunun tespitine karar vermiştir. Vasinin itirazı üzerine denetim makamı kararın istinafa tabi olduğunu belirterek başvuruyu usulden reddetmiştir; bölge adliye mahkemesi ise kararın temyize tabi olduğu gerekçesiyle dosyayı ilk derece mahkemesine geri çevirmiştir.

> *Vesayetin kaldırılması istemi vesayet kararından bağımsız bir talep niteliğinde olduğundan yeni bir dava niteliğindedir. Mahkeme, bağımsız yeni bir dava niteliğinde olan kısıtlılığın kaldırılması davası hakkında 20.07.2016 tarihinden sonra karar vermiştir. Yukarıda açıklanan sebeple, kanun yolu inceleme görevi Bölge Adliye Mahkemesine ait olduğundan, istinaf hükümlerine göre inceleme yapılmak üzere dosyanın Bölge Adliye Mahkemesi ilgili hukuk dairesine gönderilmesi için Mahkemesine geri çevrilmesi gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 472. madde uyarınca verilen kaldırma kararlarında kanun yolunu belirler. Daire, kaldırma istemini ilk vesayet kararının devamı olarak değil, ondan bağımsız yeni bir dava olarak nitelendirmiştir. Bu nedenle vesayet dosyası bölge adliye mahkemelerinin göreve başlamasından önce açılmış olsa bile, 20.07.2016'dan sonra verilen kaldırma kararına karşı istinaf yoluna gidilmesi gerektiği kabul edilmiş ve dosya bölge adliye mahkemesine gönderilmek üzere geri çevrilmiştir.

5 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
01.07.2025 · E. 2025/2183 · K. 2025/6791

Vesayet altındaki çocuğun velayeti istenmişse önce velayet davası karara bağlanır; vesayetin kaldırılması istemi bu davayı bekler

Boşanma kararıyla velayeti ebeveynlerden birine bırakılan çocuğa sonradan vasi atanmıştı. Diğer ebeveyn aile mahkemesinde velayetin kendisine verilmesini, sulh hukuk mahkemesinde de vesayetin kaldırılmasını istemiştir. Bölge adliye mahkemesinin iki dairesi, hangi davanın diğerini bekleyeceği konusunda birbirine aykırı kararlar vermiştir; bölge adliye mahkemesi başkanlar kurulu uyuşmazlığın giderilmesini Yargıtaydan istemiştir.

> *O halde, tüm bu açıklamalar ışığında, velayetin değiştirilmesine ilişkin davanın sonuçlanması, bunun üzerine vesayet kararının kaldırılıp kaldırılmayacağının düşünülmesi gerektiği, aksi durumda öncelikle vesayet kararının kaldırılması ve velayetin değiştirilmesi davasının devam etmesi durumunda, velayetin değiştirilmesi davası sonuçlanana kadar küçüğün yasal temsilcisinin bulunmayacağı...*

DEĞERLENDİRME Karar, vesayetin kaldırılması ile velayet davası arasındaki sırayı belirler. Daire, çocuğun yüksek yararı gereğince asıl olanın velayet düzenlemesi olduğunu belirtmiş; vesayet önce kaldırılırsa velayet davası sürerken çocuğun yasal temsilciden yoksun kalacağını, velayet istemi reddedilirse yeniden vasi atanması için yargılamanın tekrarlanması gerekeceğini vurgulamıştır. Bu nedenle vesayet dosyasının velayet davasını bekletici mesele yapması gerektiği sonucuna varılmış ve bölge adliye mahkemesi daireleri arasındaki uyuşmazlık bu yönde giderilmiştir.

6 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
28.09.2011 · E. 2011/314 · K. 2011/14231

Vesayeti kaldırıp kişiye yasal danışman atayan karar onanmıştır; yasal danışmanın şahsına itiraz önce vesayet makamınca, reddedilirse denetim makamınca incelenir

Kısıtlı vesayetin kaldırılmasını istemiştir; birleşen davada ise vasinin değiştirilmesi istendi. Sulh hukuk mahkemesi vesayetin kaldırılmasına ve kişiye yasal danışman atanmasına karar vermiştir. Hüküm her iki dava yönünden temyiz edilmiştir; atanan yasal danışmanın şahsına da itiraz edilmiştir.

> *Dosyadaki yazılara kararın dayandığı delillerle kanuna uygun sebeplere ve özellikle delillerin takdirinde bir yanlışlık görülmemesine göre vesayetin kaldırılması ve yasal danışman atanmasına yönelik temyiz itirazları yersizdir. 2-Yasal danışmanın şahsına yapılan itirazların incelenmesine gelince; Türk Medeni Kanununun 431. maddesi uyarınca vasi tayininde usul yasal danışman için de uygulanır. Türk Medeni Kanununun 422. maddesi gereğince vasinin sıfatına karşı yapılan itirazları veya vasinin ileri sürdüğü kaçınma sebeplerini (özürleri) inceleme görevi ile ilgili yasal hükümlerin yasal danışmana yapılan itirazın yada kaçınma sebeplerinin incelenmesinde de gözetilmesi zorunludur. Vesayet makamının itirazı ret etmesi halinde itirazı denetim makamının incelemesi gerekir.*

DEĞERLENDİRME Karar, vesayet kaldırılırken kişinin korunması için daha hafif bir önlemin alınabildiği bir örnektir. Vesayet makamı vesayeti kaldırmış ve kişiye yasal danışman atamış; Daire bu hükmü onamıştır. Yasal danışmanın şahsına yönelik itiraz ise vasi atanmasına ilişkin usul kurallarına tabi tutulmuş, önce vesayet makamının, itirazı reddetmesi hâlinde denetim makamının incelemesi gerektiği belirtilmiştir (TMK m. 429).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 470:** Küçüklerde vesayetin sona ermesi.
- **TMK m. 471:** Hükümlülerde vesayetin sona ermesi.
- **TMK m. 473:** Kaldırmanın ilânı.
- **TMK m. 474:** Akıl hastalığı veya akıl zayıflığında kaldırma.
- **TMK m. 475:** Savurganlık, bağımlılık, kötü yaşama tarzı ve kötü yönetimde kaldırma.
- **TMK m. 476:** İstek üzerine kısıtlamada kaldırma.
- **TMK m. 488:** Vesayet makamı kararlarına itiraz.

MADDE

473

C. Diğer kısıtlılarda
II. Usulü
1. İlân

KANUN METNİ

(1) Kısıtlama ilân edilmişse, kaldırılması da ilân olunur.
(2) Fiil ehliyetinin yeniden kazanılması, ilânın yapılmasına bağlı değildir.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 473, kısıtlamanın kaldırılmasının ilânını ve bunun fiil ehliyetine etkisini düzenler. Kısıtlama ilân edilmişse, **kaldırılması da ilân olunur**. Ancak kişinin **fiil ehliyetini yeniden kazanması ilâna bağlı değildir**; ilân yapılmamış olsa da kişi fiil ehliyetini yeniden kazanır. Bu kural kısıtlamanın ilânından farklıdır: kısıtlama, iyiniyetli üçüncü kişileri **ilândan önce etkilemez** (TMK m. 410). Yargıtay, kısıtlılığın kaldırılmasından sonraki takip ve itiraz tarihlerinde borçlunun kısıtlı olmadığını esas almıştır.[1]

TEMEL KAVRAMLAR

İlân	Kısıtlama kararının kısıtlının yerleşim yeri ile nüfusa kayıtlı olduğu yerde duyurulması (TMK m. 410).
Kaldırmanın ilânı	İlân edilmiş bir kısıtlamanın kaldırıldığının da ilân olunması (TMK m. 473/1).
Fiil ehliyeti	Kişinin kendi fiilleriyle hak edinebilmesi ve borç altına girebilmesi (TMK m. 9).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

Madde 473- Yürürlükteki Kanunun 417 nci maddesini karşılamaktadır. Madde anlaştırılmış ve İsviçre Medenî Kanununun 435 inci maddesine uygun olarak iki fıkra hâlinde düzenlenmiştir. Hüküm değişikliği yoktur.

1 Yargıtay 12. HD, 10.10.2023, E. 2023/5311, K. 2023/5856.

Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 154

Tasarının 473. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 475); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 417. maddeydi; madde "Usul" başlığı altında "İlan" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Hacir ilan edilmiş ise ref'i dahi ilan olunur. Medeni hakları kullanmak salahiyetinin avdeti, bu ilanın icrasına mütevakkıf değildir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 417 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 417	4721 sayılı Kanun m. 473
İlân	Kısıtlama ilân edilmişse kaldırılması da ilân olunur	Kısıtlama ilân edilmişse kaldırılması da ilân olunur
Ehliyet	Medeni hakları kullanma yetkisinin geri gelmesi ilâna bağlı değil	Fiil ehliyetinin yeniden kazanılması ilâna bağlı değil
Düzen	Tek fıkra	İki fıkra

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 473. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 475
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kaldırmanın ilânı	Kısıtlama ilân edilmişse kaldırılması da ilân olunur	TMK m. 473/1
Fiil ehliyeti	Yeniden kazanılması ilâna bağlı değildir	TMK m. 473/2
Kısıtlamanın ilânı	Kesinleşince yerleşim yeri ile nüfusa kayıtlı olunan yerde	TMK m. 410/1
Üçüncü kişiler	Kısıtlama iyiniyetli üçüncü kişileri ilândan önce etkilemez	TMK m. 410/2
Yerleşim yerinin değişmesi	Kısıtlama yeni yerleşim yerinde de ilân olunur	TMK m. 412/2
Kayyım ve yasal danışman	Atama kararı ancak vesayet makamı gerekli görürse ilân olunur	TMK m. 431/2

Konu	Kural	Dayanak
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 417	Gerekçe, s. 154

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **417. maddesini** karşılar; madde anlaştırılmış ve İsviçre Medenî Kanununun 435. maddesine uygun olarak **iki fıkra** hâlinde düzenlenmiştir; **hüküm değişikliği yoktur** (S. Sayısı 723, s. 154). Tasarının 473. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 475). 1

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, kaldırmanın ilânının **ilân edilmiş bir kısıtlama** için öngörülmesidir. İkinci nokta, fiil ehliyetinin **ilânı beklemeden** yeniden kazanılmasıdır; kısıtlamada ise iyiniyetli üçüncü kişilere karşı etki ilânla başlar (TMK m. 410). Üçüncü nokta, kaldırma kararı verilmedikçe kısıtlılığın sürmesidir; Yargıtay, vesayetin kaldırıldığına ilişkin bilgi bulunmayan bir boşanma davasında kısıtlı eşin ehliyetinin re'sen gözetilmesi gerektiğini belirtmiştir.[2]

II. Kaldırmanın İlânı

- **Kural:** Kısıtlama ilân edilmişse kaldırılması da ilân olunur.
- **Bağlantı:** Kaldırmanın ilânı, kısıtlamanın ilân edilmiş olmasına bağlıdır.
- **Karşılık:** Kısıtlamanın ilânı TMK m. 410'da düzenlenir.

Birinci fıkraya göre kısıtlama ilân edilmişse, kaldırılması da ilân olunur. Kısıtlama kararı kesinleşince hemen kısıtlının yerleşim yeri ile nüfusa kayıtlı olduğu yerde ilân olunur (TMK m. 410); vesayet makamının izniyle yerleşim yeri değişmişse kısıtlama yeni yerleşim yerinde de ilân olunur (TMK m. 412). Kayyım veya yasal danışman atanmasına ilişkin karar ise ancak vesayet makamının gerekli görmesi hâlinde ilân olunur (TMK m. 431). 473. madde, kaldırmanın ilânını kısıtlamanın ilân edilmiş olmasına bağlar; ilânın yerini ve biçimini ayrıca göstermez. 2

Gerekçeye göre madde eski Kanun'un 417. maddesini karşılar ve İsviçre Medenî Kanununun 435. maddesine uygun olarak iki fıkra hâlinde düzenlenmiştir; hüküm değişikliği yoktur (S. Sayısı 723, s. 154). Eski Kanun da kısıtlama ilân edilmişse kaldırılmasının da ilân olunacağını ve medeni hakları kullanma yetkisinin geri gelmesinin bu ilânın yapılmasına bağlı olmadığını öngörüyordu. 3

2 Yargıtay 2. HD, 12.12.2012, E. 2012/10007, K. 2012/30147.

III. Fiil Ehliyeti İlânı Beklemez

- **Kural:** Fiil ehliyetinin yeniden kazanılması ilâna bağlı değildir.
- **Fark:** Kısıtlama ise iyiniyetli üçüncü kişileri ilândan önce etkilemez.
- **Sonuç:** Kaldırmadan sonraki işlemler, işlem tarihindeki ehliyete göre değerlendirilir.

4 İkinci fıkraya göre fiil ehliyetinin yeniden kazanılması, ilânın yapılmasına bağlı değildir. Bu kural, kısıtlamanın ilânına bağlanan sonuçtan farklıdır: kısıtlama iyiniyetli üçüncü kişileri ilândan önce etkilemez (TMK m. 410) ve Yargıtay, ilân edilmemiş bir kısıtlama kararının iyiniyetli üçüncü kişileri bağlamayacağını belirtmiştir.[3] Kaldırmada ise ilân, kişinin fiil ehliyetini yeniden kazanmasının şartı değildir.

5 Yargıtay, kısıtlılık kararının kaldırıldığı tarihten sonraki icra takibi ve itiraz tarihlerinde borçlunun kısıtlı olmadığını esas almış; kısıtlılığın kaldırılmasından sonra itirazında kira ilişkisini inkâr etmeyen borçlunun, kısıtlılık döneminde kurulan kira sözleşmesinin şartlarını kabul etmiş sayılacağını belirtmiştir.[4] Vesayet kaldırılmışsa kişinin sonraki işlemleri kısıtlılık kurallarına göre değil, işlem tarihindeki hukuki ehliyetine göre değerlendirilir; Yargıtay bu nedenle vekâletname ve satış tarihlerinde vesayetin sürüp sürmediğinin araştırılmasını aramıştır.[5]

IV. Kaldırma Kararı Verilmedikçe Kısıtlılık Sürer

- **Kural:** Diğer kısıtlılarda vesayet kaldırma kararıyla sona erer.
- **Mahkeme:** Kısıtlılığın sürüp sürmediği re'sen gözetilir.
- **Kanıt:** Kaldırma, vesayet makamının kararıyla belgelenir.

6 Küçükler ve hükümlüler dışındaki kısıtlılar üzerindeki vesayet, yetkili vesayet makamının kararıyla sona erer (TMK m. 472). Bu nedenle kaldırma kararı verilmedikçe kısıtlılık sürer ve davalarda kişinin ehliyeti re'sen gözetilir. Yargıtay, vesayetin kaldırıldığına ilişkin bir bilgi veya belge bulunmayan bir boşanma davasında kısıtlı kocanın açtığı davanın kabul edilmesini bozmuştur.[6] Taraflardan birinin kısıtlılığının sürüp sürmediği dosyadan anlaşılamıyorsa bu husus ilgili mahkemeden sorulmalı, kısıtlılık kaldırılmışsa kanun yolu işlemleri kişinin kendisi yönünden de yapılmalıdır.[7]

UYGULAMA NOTU

3 Yargıtay 12. HD, 11.05.2015, E. 2015/11249, K. 2015/13095.
4 Yargıtay 12. HD, 10.10.2023, E. 2023/5311, K. 2023/5856.
5 Yargıtay 1. HD, 02.04.2013, E. 2012/10260, K. 2013/4749.
6 Yargıtay 2. HD, 12.12.2012, E. 2012/10007, K. 2012/30147.
7 Yargıtay 7. HD, 03.10.2024, E. 2023/4380, K. 2024/4293.

Kısıtlılığı kaldırılan kişi, kaldırma kararının kesinleşme şerhli bir örneğini almalı ve derdest davalarda, tapu ve banka işlemlerinde bu kararı sunmalıdır; fiil ehliyetinin yeniden kazanılması ilânın yapılmasına bağlı değildir (TMK m. 473/2). **Kısıtlama ilân edilmişse**, kaldırmanın da ilân edilip edilmediği vesayet makamından takip edilmelidir (TMK m. 473/1). **Kısıtlılığı kaldırılmış biriyle sözleşme yapılacaksa veya ona karşı dava açılacaksa**, kaldırma kararının tarihi öğrenilmelidir; işlem tarihinde vesayetin sürüp sürmediği, işlemin değerlendirilmesinde araştırılır.

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
12.12.2012 · E. 2012/10007 · K. 2012/30147

Vesayetin kaldırıldığına ilişkin bir bilgi veya belge yoksa kısıtlı eşin kendi açtığı boşanma davasında ehliyet re'sen gözetilir

Davacı koca, fiilî ayrılık sebebine dayanarak boşanma davası açmıştır. Koca daha önce 405. madde uyarınca kısıtlanmıştı ve bu davaya dayanak olan önceki dava vasisinin huzurunda görülerek sonuçlanmıştı. Aile mahkemesi, dosyada vesayetin kaldırıldığına ilişkin bir belge bulunmadığı hâlde kocanın açtığı davayı kabul etmiştir.

> *Dosya içerisinde davacı koca hakkında vesayetin kaldırıldığına ilişkin mevcut bir bilgi ya da belge de bulunmamaktadır. Dava ve taraf ehliyeti kamu düzenine ilişkin olup, mahkemelerce re'sen gözönünde tutulur. Davanın kısıtlı adına kanuni temsilcisi (vasi) tarafından vesayet makamından da izin alınarak açılması gerekir. (TMK.md.462/8) Bu yön üzerinde durulmaksızın ehliyetsiz olan koca tarafından açılan davanın kabulü ile yazılı şekilde hüküm kurulması doğru olmamıştır.*

DEĞERLENDİRME Karar, kısıtlılığın ancak kaldırma kararıyla sona ermesinin boşanma davasındaki sonucunu gösterir. Dosyada vesayetin kaldırıldığına ilişkin bir bilgi veya belge bulunmadığından koca ehliyetsiz sayılmıştır. Daire, dava ve taraf ehliyetinin kamu düzenine ilişkin olduğunu ve re'sen gözetileceğini, davanın kısıtlı adına vasi tarafından vesayet makamının izni alınarak açılması gerektiğini belirterek hükmü bozmuştur (TMK m. 462).

2 **YARGITAY 12. HUKUK DAİRESİ**
10.10.2023 · E. 2023/5311 · K. 2023/5856

Kısıtlılık kaldırıldıktan sonra yapılan itirazda kira ilişkisi inkâr edilmemişse, kısıtlılık döneminde kurulan kira sözleşmesinin şartları kesinleşir

Kira sözleşmesi, kiracı mahkeme kararıyla kısıtlı iken 2015'te kurulmuştu. Kiracının kısıtlılığı 10.10.2017'de kaldırılmıştır. Kiraya verenler 2019'da kira alacağı için icra

takibi başlatmıştır; kiracı itirazında kira ilişkisini inkâr etmedi, yalnız takip tutarına itiraz etti ve ödeme iddiasında bulunmuştur. Bölge adliye mahkemesi, sözleşmenin kiracının fiil ehliyeti bulunmadığı dönemde yapıldığı gerekçesiyle sözleşmedeki kira artış şartına dayanılamayacağını kabul etmiştir.

> *10.10.2017 tarihinde kısıtlılık kararının kaldırıldığı, dolayısı ile 19.04.2019 tarihli takip tarihi ile 02.05.2019 tarihli takibe itiraz tarihlerinde davalı borçlunun kısıtlı olmadığının anlaşıldığı,borçlunun kira sözleşmesinin hükümsüzlüğünü genel mahkemelerde yargılama konusu etmediği gibi takibe itiraz dilekçesinde aralarındaki kira ilişkisini de inkar etmediği, yalnızca takibe konu meblağlara ilişkin itirazı ile ödeme iddialarının bulunduğu, başka bir deyişle davacı ile aralarındaki kiracılık ilişkisinin açıkça kabul edildiği ve kira sözleşmesi şartlarının kesinleştiği anlaşılmıştır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 473. maddenin ikinci fıkrasındaki kuralın bir uygulamasıdır. Daire, kısıtlılığın kaldırıldığı tarihten sonraki takip ve itiraz tarihlerinde borçlunun kısıtlı olmadığını esas almış; kısıtlılığın kaldırılmasından sonra kira ilişkisini inkâr etmeyen borçlunun sözleşme şartlarını kabul etmiş sayılacağını belirterek, sözleşmenin kısıtlılık döneminde kurulduğu gerekçesiyle verilen kararı bozmuştur. Kararda kaldırmanın ilânına ilişkin bir değerlendirme yer almamaktadır.

3 **YARGITAY 1. HUKUK DAİRESİ**
02.04.2013 · E. 2012/10260 · K. 2013/4749

İşlem tarihinde vesayetin sürüp sürmediği araştırılmalıdır; vesayet kaldırılmışsa kişinin işlemi, o tarihteki hukuki ehliyetine göre değerlendirilir

Mirasbırakanın vekil tayin ettiği kişi, 2004'te mirasbırakana ait bir bağımsız bölümü satış yoluyla devretmiştir. Mirasçı, mirasbırakanın vesayet altında olduğunu ve vekâletnamenin geçersiz olduğunu ileri sürerek tapu iptali ve tescil istemiştir. Dosyadaki 1972 tarihli bir mahkeme kararından mirasbırakana vasi atandığı, 1996'da ise yasal danışman atandığı anlaşılıyordu; mahkeme vesayetin kaldırılıp kaldırılmadığını araştırmadan davayı reddetmiştir.

> *Hal böyle olunca, vekâletname ve akit tarihleri itibarıyla murisin vesayet altında olup olmadığının araştırılarak, vesayet altında olduğunun tespiti halinde vasiden izin alınmaksızın yapılan vekaletnamenin geçerli olmadığı, vesayetin kaldırıldığının tespit edilmesi halinde ise yukarıdaki ilkeler çerçevesinde miras bırakanın vekaletname ve akit tarihleri itibarıyla hukuki ehliyete haiz olup olmadığının tespit edilmesi...*

DEĞERLENDİRME Karar, vesayetin kaldırılmasının işlemlerin değerlendirilmesindeki etkisini gösterir. Daire, vekâletname ve satış tarihlerinde vesayet sürüyorsa vasiden izin alınmadan verilen vekâletnamenin geçerli olmayacağını; vesayet kaldırılmışsa kişinin o tarihlerdeki hukuki ehliyetinin genel ilkelere göre ayrıca araştırılması gerektiğini belirterek hükmü bozmuştur. Kararda öncelikle vesayetin işlem tarihlerinde sürüp sürmediğinin araştırılması aranmıştır.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 410:** Kısıtlamanın ilânı.
- **TMK m. 412:** Yerleşim yerinin değişmesi.
- **TMK m. 431:** Kayyım ve yasal danışman atamasının usulü ve ilânı.
- **TMK m. 472:** Vesayetin kaldırılması.
- **TMK m. 474:** Akıl hastalığı veya akıl zayıflığında kaldırma.
- **TMK m. 475:** Savurganlık, bağımlılık, kötü yaşama tarzı ve kötü yönetimde kaldırma.
- **TMK m. 476:** İstek üzerine kısıtlamada kaldırma.

MADDE

C. Diğer kısıtlılarda
II. Usulü

474 2. Akıl hastalığı veya akıl zayıflığında

KANUN METNİ

Akıl hastalığı veya akıl zayıflığı yüzünden kısıtlanmış olan kişi üzerindeki vesayetin kaldırılmasına, ancak kısıtlama sebebinin ortadan kalkmış olduğunun resmî sağlık kurulu raporu ile belirlenmesi hâlinde karar verilebilir.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 474, akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle kısıtlanan kişi üzerindeki vesayetin kaldırılmasını özel bir şarta bağlar. Vesayetin kaldırılmasına ancak kısıtlama sebebinin ortadan kalkmış olduğunun **resmî sağlık kurulu raporuyla** belirlenmesi hâlinde karar verilebilir. Yargıtay, **tek hekimden alınan raporla** yetinilmesini eksik inceleme saymıştır.[1] Kısıtlama kararına esas rapor ile yeni rapor **çelişiyorsa**, kişi raporlarla birlikte Adli Tıp Kurumuna sevk edilerek çelişki giderilmelidir.[2] Rapor şartı, duruşma ve delil toplama yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz (TMK m. 472).

TEMEL KAVRAMLAR

Resmî sağlık kurulu raporu	Kanunun kısıtlama ve kaldırma kararlarında aradığı, tek hekimin değil kurulun düzenlediği resmî rapor (TMK m. 409, 474).
Kısıtlama sebebinin ortadan kalkması	Kişinin akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle işlerini görememe, sürekli yardıma muhtaç olma veya başkalarının güvenliğini tehlikeye sokma durumunun sona ermesi (TMK m. 405, 474).
Adli Tıp Kurumu	Raporlar arasındaki çelişkinin giderilmesi için başvurulan resmî bilirkişi kurumu.

1 Yargıtay 8. HD, 02.03.2017, E. 2017/1084, K. 2017/2817.
2 Yargıtay 8. HD, 01.10.2019, E. 2019/4163, K. 2019/8350.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 474- Yürürlükteki Kanunun 418 inci maddesini karşılamaktadır. Maddeye açıklık getirmesi bakımından görüşüne başvurulacak olan bilirkişinin resmî sağlık kurulu olması gereğine işaret edilmiştir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 154*

Tasarının 474. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 475); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 418. maddeydi; madde "Akıl hastalığı halinde" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Akıl hastalığından veya akıl zayıflığından dolayı verilmiş olan hacir kararının ref'i, hacir için bir sebep kalmadığını mübeyyin ehlivukuf raporuna mütevakkıftır.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 418 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 418	4721 sayılı Kanun m. 474
Kapsam	Akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle verilen kısıtlama	Akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle verilen kısıtlama
Rapor	Kısıtlama için sebep kalmadığını gösteren bilirkişi raporu	Kısıtlama sebebinin ortadan kalktığını belirleyen resmî sağlık kurulu raporu
Kenar başlık	Akıl hastalığı hâlinde	Akıl hastalığı veya akıl zayıflığında

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 474. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 475
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kapsam	Akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle kısıtlananlar	TMK m. 405, 474
Şart	Kısıtlama sebebinin ortadan kalktığının resmî sağlık kurulu raporuyla belirlenmesi	TMK m. 474

Konu	Kural	Dayanak
Kısıtlamadaki karşılığı	Kısıtlamaya da resmî sağlık kurulu raporu üzerine karar verilir	TMK m. 409/2
İstem	Kısıtlı ve ilgililerden her biri	TMK m. 472/3
Yetki	Kısıtlının yerleşim yerindeki sulh hukuk mahkemesi	TMK m. 411, 412
Diğer kısıtlama sebepleri	Bir yıl şikâyetsizlik veya istek sebebinin ortadan kalkması	TMK m. 475, 476
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 418	Gerekçe, s. 154

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **418. maddesini** karşılar; maddeye açıklık getirmek için görüşüne başvurulacak bilirkişinin **resmî sağlık kurulu** olması gereğine işaret edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 154). Eski Kanun kaldırmayı, kısıtlama için bir sebep kalmadığını gösteren **bilirkişi raporuna** bağlıyordu. Tasarının 474. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 475).

> **DİKKAT**
>
> Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, kaldırmanın **resmî sağlık kurulu raporuna** bağlı olmasıdır; tek hekim raporu yeterli görülmemiştir.[3] İkinci nokta, raporlar arasında **çelişki** varsa istem kabul edilecek olsa bile önce çelişkinin giderilmesi gerektiğidir.[4] Üçüncü nokta, **yetkili mahkemenin** kısıtlının yerleşim yerine göre belirlenmesidir; yerleşim yeri ancak vesayet makamının izniyle değişir.[5]

II. Resmî Sağlık Kurulu Raporu Şartı

- **Kural:** Kaldırma, kısıtlama sebebinin ortadan kalktığının resmî sağlık kurulu raporuyla belirlenmesine bağlıdır.
- **Rapor:** Tek hekim raporu veya başka amaçla düzenlenen rapor yetmez.
- **Kapsam:** Kural, akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle kısıtlananlara uygulanır.

2 Madde, akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle kısıtlanmış kişi üzerindeki vesayetin kaldırılmasını, kısıtlama sebebinin ortadan kalkmış olduğunun resmî sağlık kurulu raporuyla belirlenmesine bağlar. Bu şart, kısıtlama aşamasındaki kuralın karşılığıdır: akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle kısıtlamaya da ancak resmî sağlık kurulu raporu üzerine karar verilir (TMK m. 409). Gerekçe, maddeye açık-

3 Yargıtay 8. HD, 02.03.2017, E. 2017/1084, K. 2017/2817.
4 Yargıtay 8. HD, 01.10.2019, E. 2019/4163, K. 2019/8350.
5 Yargıtay 5. HD, 22.12.2022, E. 2022/13812, K. 2022/19024.

lık getirmek için görüşüne başvurulacak bilirkişinin resmî sağlık kurulu olması gereğine işaret edildiğini belirtir (S. Sayısı 723, s. 154); eski Kanun ise kaldırmayı, kısıtlama için bir sebep kalmadığını gösteren bilirkişi raporuna bağlıyordu.

Yargıtay, tek hekimden alınan rapora dayanılarak kısıtlılığın devamına karar verilmesini eksik inceleme saymış ve resmî sağlık kurulu raporu aldırılmasını aramıştır.[6] Tapu sicil müdürlüğünün yazısı üzerine, yani başka bir işlem için düzenlenen sağlık kurulu raporuna dayanılarak vesayetin kaldırılması da bozulmuştur.[7] Yargıtay, kısıtlı hakkında yeniden resmî sağlık kurulu raporu alınmadan kısıtlılığın devamına karar verilmesini de doğru bulmamıştır.[8] 3

III. Raporlar Çelişirse

- **Kural:** Raporlar arasındaki çelişki giderilmeden karar verilemez.
- **Yol:** Kişi raporlarla birlikte Adli Tıp Kurumuna sevk edilir.
- **Kapsam:** Kural, istemin kabulünde de uygulanır.

Yargıtay, kısıtlama kararına esas rapor ile kaldırma isteminde alınan rapor arasında çelişki bulunduğunda, kişinin raporlarla birlikte Adli Tıp Kurumuna sevk edilerek çelişkinin giderilmesini ve kısıtlama sebebinin ortadan kalkıp kalkmadığının kesin olarak tespit edilmesini aramış; bu yapılmadan istemin kabul edilmesini bozmuştur.[9] Kısıtlama kararına esas rapor ile sonradan alınan rapor farklı sonuçlara vardığı hâlde istemi kabul eden başka bir karar da, raporlar arasındaki çelişki giderilmeden verildiği için bozulmuştur.[10] 4

Kısıtlama sebebinin kesin olarak ortadan kalktığını veya devam ettiğini göstermeyen bir rapor da yeterli görülmemiş; kişinin Adli Tıp Kurumunun ilgili ihtisas dairesine sevk edilerek ayrıntılı rapor alınması gerektiği belirtilmiştir.[11] Adli Tıp Kurumu Genel Kurulundan alınan rapora dayanan bir karar ise sonucu itibarıyla onanmıştır.[12] 5

IV. Usul: Duruşma ve Deliller

- **Duruşma:** Kaldırma istemi dosya üzerinden karara bağlanamaz.
- **Deliller:** Rapor yanında taraf delilleri de toplanır.
- **Değerlendirme:** Mahkeme bütün delilleri birlikte değerlendirir.

6 Yargıtay 8. HD, 02.03.2017, E. 2017/1084, K. 2017/2817.
7 Yargıtay 2. HD, 04.12.2006, E. 2006/8369, K. 2006/16827.
8 Yargıtay 18. HD, 20.06.2016, E. 2015/12264, K. 2016/9889.
9 Yargıtay 8. HD, 01.10.2019, E. 2019/4163, K. 2019/8350.
10 Yargıtay 8. HD, 16.02.2017, E. 2017/5999, K. 2017/1950.
11 Yargıtay 2. HD, 09.04.2012, E. 2011/15054, K. 2012/8860.
12 Yargıtay 2. HD, 10.09.2012, E. 2011/8536, K. 2012/20586.

6 Rapor şartı, duruşma ve delil toplama yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. Hukuk Genel Kurulu, vesayetin kaldırılması istemini dosya üzerinden reddeden mahkemenin direnme kararını bozmuş; duruşma açılmadan, kısıtlıya savunma hakkı verilmeden ve taraf delilleri toplanmadan karar verilemeyeceğini kabul etmiştir.[13] Yargıtay, vesayet makamının duruşma açmadan dosya üzerinden kısıtlılığın kaldırılmasına karar vermesini de bozmuştur.[14]

7 Yargıtay, kısıtlama sebebinin ortadan kalktığını ileri süren istemi, bu konuda sağlık raporu aldırmadan ve taraf delillerini toplamadan aynı gün reddeden kararı bozmuştur.[15] Kısıtlı ve ilgililerden her biri kaldırılmayı isteyebilir (TMK m. 472).

V. Yetkili Mahkeme

- **Kural:** Yetki, kısıtlının yerleşim yerindeki vesayet dairelerine aittir.
- **Değişiklik:** Yerleşim yeri vesayet makamının izniyle değişir.
- **Nitelik:** Yetki kesindir ve dava şartıdır.

8 Kaldırma istemine kısıtlının yerleşim yerindeki sulh hukuk mahkemesi bakar (TMK m. 411). Vesayet altındaki kişi vesayet makamının izni olmadıkça yerleşim yerini değiştiremez; yerleşim yeri değişirse yetki yeni vesayet dairelerine geçer (TMK m. 412). Yargıtay, bu yetkinin kesin ve dava şartı olduğunu, izinle yerleşim yeri değişmiş kısıtlının kaldırma istemine yeni yerleşim yerindeki mahkemenin bakacağını kabul etmiştir.[16] Kısıtlı veya vasiden bir istem olmadan verilen yerleşim yeri değişikliği izni ise yetkiyi değiştirmemiş; kaldırma istemi hakkında karar vermek üzere vesayeti yürüten mahkeme yargı yeri olarak belirlenmiştir.[17]

> UYGULAMA NOTU
>
> **Akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle kısıtlanmış bir kişinin vesayetinin kaldırılması isteniyorsa**, başvuru kısıtlının yerleşim yerindeki sulh hukuk mahkemesine yapılmalı ve resmî sağlık kurulu raporu alınması istenmelidir; tek hekim raporu veya başka bir işlem için alınmış rapor yeterli görülmemiştir (TMK m. 474). **Yeni rapor kısıtlama kararına esas rapordan farklı bir sonuca varıyorsa**, çelişkinin Adli Tıp Kurumundan alınacak raporla giderilmesi istenmelidir. **Kısıtlının yerleşim yeri değişmişse**, vesayet makamının izin kararı bulunup bulunmadığı kontrol edilmelidir; yetkili mahkeme buna göre belirlenir (TMK m. 411, 412).

13 Yargıtay HGK, 26.06.2013, E. 2013/18-18, K. 2013/891.
14 Yargıtay 8. HD, 18.01.2018, E. 2017/8243, K. 2018/749.
15 Yargıtay 8. HD, 16.02.2017, E. 2017/9049, K. 2017/1965.
16 Yargıtay 8. HD, 16.01.2018, E. 2017/7425, K. 2018/451.
17 Yargıtay 5. HD, 22.12.2022, E. 2022/13812, K. 2022/19024.

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
02.03.2017 · E. 2017/1084 · K. 2017/2817

Kaldırma isteminde tek hekimden alınan rapor yetmez; kısıtlama sebebinin ortadan kalkıp kalkmadığı resmî sağlık kurulu raporuyla belirlenmelidir

Kişi 2013'te 405. madde uyarınca kısıtlanmıştı. Vasi, kısıtlının durumunun tespiti için sağlık kurumundan rapor alınmasını istemiştir. Sulh hukuk mahkemesi tek hekim tarafından düzenlenen rapora dayanarak istemi reddetti ve kısıtlılığın devamına karar vermiştir; karar kısıtlı tarafından temyiz edilmiştir.

> *Yukarıda açıklanan yasal düzenlemeler gözönüne alındığında; mahkemece, akıl hastalığı nedeniyle kısıtlanan ...'un kısıtlama sebebinin ortadan kalkmış olup olmadığı hususunda resmi sağlık kurulu raporu aldırılıp taraf delillerinin toplanması ve tüm delillerin birlikte değerlendirilmesinden sonra oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken, eksik incelemeyle tek hekime dayanan rapora göre kısıtlılık halinin devamına karar verilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 474. maddedeki rapor şartının niteliğini belirler. Kanun kaldırma kararını resmî sağlık kurulu raporuna bağladığından, Daire tek hekimden alınan rapora dayanılarak kısıtlılığın devamına karar verilmesini eksik inceleme saymış; resmî sağlık kurulu raporu aldırılması, taraf delillerinin toplanması ve bütün delillerin birlikte değerlendirilmesi gerektiğini belirterek hükmü bozmuştur. Rapor şartı bu dosyada istemin reddi bakımından da aranmıştır.

2 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
04.12.2006 · E. 2006/8369 · K. 2006/16827

Başka bir işlem için düzenlenen sağlık kurulu raporu, kısıtlama sebebinin ortadan kalktığını gösteren rapor sayılmaz

Kişi 2005'te kısıtlanmış ve eşi vasi atanmıştı. Sulh hukuk mahkemesi, tapu sicil müdürlüğünün yazısı üzerine düzenlenmiş bir sağlık kurulu raporuna dayanarak vesayetin kaldırılmasına karar vermiştir.

> *Kısıtlılık halinin sona erdiğine ilişkin düzenlenmiş nitelikte bir rapor değildir. Türk Medeni Kanunun 474. madde uyarınca kısıtlılık sebebinin kalkmış olduğunu belirtir nitelikte yeterli bir rapor alınmadan davanın kabulü ile yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı bulunmuştur.*

DEĞERLENDİRME Karar, raporun hangi amaçla düzenlendiğinin önemini gösterir. Dosyadaki sağlık kurulu raporu, kısıtlılık hâlinin sona erip ermediğini belirlemek için değil, tapu sicil müdürlüğünün yazısı üzerine düzenlenmişti. Daire, 474. madde uyarınca kısıtlama sebebinin ortadan kalktığını belirten yeterli bir rapor alınmadan istemin kabul edilmesini usule aykırı bularak hükmü bozmuştur.

3 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
01.10.2019 · E. 2019/4163 · K. 2019/8350

Kısıtlama kararına esas rapor ile kaldırma isteminde alınan rapor çelişiyorsa, çelişki Adli Tıp Kurumundan alınacak raporla giderilmeden istem kabul edilemez

Kişi 2016'da 405. madde uyarınca kısıtlanmış, karar Yargıtayca onanmıştı. Kısıtlı 2018'de kısıtlama kararının kaldırılmasını istemiştir. Mahkemenin aldırdığı yeni sağlık kurulu raporu vasiliğin kaldırılmasının tıbben uygun olduğunu bildirmiştir; kısıtlama kararına esas rapor ise farklı bir sonuca varmıştı. Mahkeme istemi kabul etmiştir; karar bir bakanlığın vekili tarafından temyiz edilmiştir.

> *...adı geçen kısıtlının sözü edilen raporlarla birlikte Adli Tıp Kurumuna sevk edilerek konu hakkında yeniden rapor alınmak suretiyle çelişkinin giderilmesi ve kısıtlama sebebinin ortadan kalkıp kalkmadığının kesin olarak tespiti ile hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile istemin kabulü doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, rapor şartının istemin kabulünde de titizlikle uygulandığını gösterir. Daire, kısıtlama kararına esas rapor ile kaldırma isteminde alınan rapor arasındaki çelişki giderilmeden istemin kabul edilmesini eksik inceleme saymış; kişinin raporlarla birlikte Adli Tıp Kurumuna sevk edilerek kısıtlama sebebinin ortadan kalkıp kalkmadığının kesin olarak tespit edilmesi gerektiğini belirterek hükmü bozmuştur.

4 **YARGITAY 5. HUKUK DAİRESİ**
22.12.2022 · E. 2022/13812 · K. 2022/19024

Kaldırma istemini vesayeti yürüten sulh hukuk mahkemesi karara bağlar; istem olmadan verilen yerleşim yeri değişikliği izni yetkiyi başka mahkemeye geçirmez

Kişi 2020'de 405. madde uyarınca kısıtlanmıştı. Kısıtlı 2022'de kısıtlılığının kaldırılmasını istemiştir. Vesayeti yürüten sulh hukuk mahkemesi, kısıtlı veya vasiden bu yönde bir istem olmadan kısıtlının yerleşim yeri değişikliğine izin vererek yetkisizlik kararı vermiştir; dosyanın gönderildiği mahkeme de usulünce verilmiş bir izin kararı bulunmadığı gerekçesiyle yetkisizlik kararı vermiştir.

> *Kısıtlının, Kula Sulh Hukuk Mahkemesinin 18.12.2020 tarihli ve 2020/586 Esas, 2020/748 Karar sayılı kararı ile vesayet altına alındığı, kısıtlı ya da vasisinin yerleşim yeri değişikliğine izin talebi olmadan Kula Sulh Hukuk Mahkemesince kısıtlının yerleşim yeri değişikliğine izin verilmesine ve dosyanın Burdur Nöbetçi Sulh Hukuk Mahkemesine gönderilmesine karar verildiği anlaşılmakla kısıtlının talebi ile ilgili karar vermekte Kula Sulh Hukuk Mahkemesi yetkilidir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 474. madde uyarınca yapılan kaldırma isteminde yetkili vesayet makamının belirlenmesine ilişkindir. Vesayet işlerinde yetki kısıtlının yerleşim yerindeki vesayet dairelerine aittir ve yerleşim yeri ancak vesayet makamının izniyle değişir. Daire, kısıtlı veya vasiden bu yönde bir istem olmadan verilen izin

kararıyla yetkinin başka mahkemeye geçmeyeceğini kabul etmiş ve kaldırma istemi hakkında karar vermek üzere vesayeti yürüten mahkemeyi yargı yeri olarak belirlemiştir (TMK m. 412).

5 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
16.01.2018 · E. 2017/7425 · K. 2018/451

Vesayet makamının izniyle kısıtlının yerleşim yeri değişmişse kaldırma istemine yeni yerleşim yerindeki mahkeme bakar; bu yetki kesindir ve dava şartıdır

Kısıtlı, hakkındaki kısıtlama kararının kaldırılmasını, bu mümkün değilse vasinin değiştirilmesini istemiştir. Vesayet dosyasında daha önce ek kararla kısıtlının yerleşim yeri değişikliğine izin verilmiş ve kısıtlının adres kaydı yeni yerleşim yerinde görünüyordu. Sulh hukuk mahkemesi yetkisizlik kararı vermeden işin esasına girerek istemi reddetmiştir.

> *Türk Medeni Kanunu'nun 411. maddesi uyarınca vesayet işlerinde yetkili mahkeme kısıtlının yerleşim yeri mahkemesidir. Bu yetki kuralı kesin olup, dava şartıdır. Somut olay incelendiğinde, ... 3. Sulh hukuk mahkemesi 2013/964 esas sayılı vesayet dosyasında 13.03.2015 tarihli ek karar ile kısıtlının yerleşim yeri değişikliğine izin verildiği ve kısıtlının mernis adresinin ... olduğu anlaşılmaktadır. Bu itibarla Mahkemece, ... Sulh Hukuk Mahkemesinde bakılmak üzere yetkisizlik kararı verilmesi yerine yazılı şekilde işin esası incelenerek karar verilmiş olması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, kaldırma isteminde yetkinin re'sen gözetileceğini gösterir. Daire, vesayet işlerinde yetkinin kısıtlının yerleşim yeri mahkemesine ait olduğunu, bu yetki kuralının kesin ve dava şartı olduğunu belirtmiştir. Vesayet makamının izniyle yerleşim yeri değişmiş olduğundan mahkemenin yeni yerleşim yerindeki sulh hukuk mahkemesine gönderilmek üzere yetkisizlik kararı vermesi gerektiği kabul edilmiş ve esasa girilerek verilen karar bozulmuştur (TMK m. 411).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 405:** Akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle kısıtlama.
- **TMK m. 409:** İlgilinin dinlenilmesi ve bilirkişi raporu.
- **TMK m. 411:** Vesayet işlerinde yetki.
- **TMK m. 412:** Yerleşim yerinin değişmesi.
- **TMK m. 472:** Vesayetin kaldırılması.
- **TMK m. 473:** Kaldırmanın ilânı.
- **TMK m. 475:** Savurganlık, bağımlılık, kötü yaşama tarzı ve kötü yönetimde kaldırma.
- **TMK m. 476:** İstek üzerine kısıtlamada kaldırma.

MADDE

475

C. Diğer kısıtlılarda
II. Usulü

3. Savurganlık, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, kötü yaşama tarzı, kötü yönetimde

KANUN METNİ

Savurganlığı, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, kötü yaşama tarzı veya malvarlığını kötü yönetmesi sebebiyle kısıtlanmış olan kişinin vesayetin kaldırılmasını isteyebilmesi, en az bir yıldan beri vesayet altına alınmasını gerektiren sebeple ilgili olarak bir şikâyete meydan vermemiş olmasına bağlıdır.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 475, 406. madde uyarınca kısıtlanan kişilerin vesayetin kaldırılmasını isteyebilmesini bir şarta bağlar. Savurganlık, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, kötü yaşama tarzı veya malvarlığını kötü yönetme sebebiyle kısıtlanan kişi, **en az bir yıldan beri** vesayet altına alınmasını gerektiren sebeple ilgili **bir şikâyete meydan vermemişse** vesayetin kaldırılmasını isteyebilir. Yargıtay, kısıtlamadan itibaren bir yıl geçmeden açılan istemin reddedilmesi gerektiğini belirtmiştir.[1] Mahkeme son bir yıldaki durumu **re'sen araştırır**; kısıtlı vekilinin beyanıyla yetinilemez.[2]

TEMEL KAVRAMLAR

Şikâyete meydan vermeme	Kısıtlanan kişinin, vesayet altına alınmasını gerektiren sebeple ilgili olarak en az bir yıl boyunca şikâyete yol açmaması (TMK m. 475).
Kötü yönetim	Malvarlığını kötü yönetmesi sebebiyle kendisini veya ailesini darlık veya yoksulluğa düşürme tehlikesine yol açma (TMK m. 406).
Re'sen araştırma	Mahkemenin, tarafların gösterdiği delillerle yetinmeden gerekli araştırmayı kendiliğinden yapması.

1 Yargıtay 2. HD, 17.06.2008, E. 2008/4294, K. 2008/8758.
2 Yargıtay 8. HD, 23.10.2017, E. 2017/6755, K. 2017/13490.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 475- Yürürlükteki Kanunun 419 uncu maddesini karşılamaktadır. Madde anlaştırılmak ve bazı kavramlara yeni karşılıkları verilmek suretiyle kaleme alınmıştır. Hüküm değişikliği yoktur.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 154*

Tasarının 475. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 476); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 419. maddeydi; madde "İsraf, ayyaşlık, suiidare halinde" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *İsraf, ayyaşlık, suihal veya sui idare sebebiyle mahcur olan kimseler hacir altına alınmasını mucip fiilden dolayı en aşağı bir sene içinde bir güna şikayete meydan vermemiş ise bu baptaki hacrin ref'ini talebedebilir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 419 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 419	4721 sayılı Kanun m. 475
Sebepler	İsraf, ayyaşlık, suihal, suiidare	Savurganlık, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, kötü yaşama tarzı, kötü yönetim
Süre	En az bir sene	En az bir yıl
Şart	Kısıtlamayı gerektiren fiilden dolayı herhangi bir şikâyete meydan vermemek	Vesayet altına alınmayı gerektiren sebeple ilgili şikâyete meydan vermemek

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 475. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 476
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kapsam	Savurganlık, bağımlılık, kötü yaşama tarzı, kötü yönetim sebebiyle kısıtlananlar	TMK m. 406, 475

Konu	Kural	Dayanak
Şart	En az bir yıldan beri sebeple ilgili şikâyete meydan vermemek	TMK m. 475
Süre	Kısıtlamadan itibaren en az bir yıl geçmiş olmalı	TMK m. 475
Araştırma	Re'sen; kolluk, tapu müdürlüğü ve belediye gibi kurumlardan	TMK m. 475
Maddenin koşulu	Kısıtlanmış kişinin istemi bu şarta bağlanmıştır	TMK m. 475
Diğer kısıtlama sebepleri	Resmî sağlık kurulu raporu veya istek sebebinin ortadan kalkması	TMK m. 474, 476
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 419	Gerekçe, s. 154

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **419. maddesini** karşılar; madde anlaştırılmak ve bazı kavramlara yeni karşılıklar verilmek suretiyle kaleme alınmıştır; **hüküm değişikliği yoktur** (S. Sayısı 723, s. 154). Eski Kanun da israf, ayyaşlık, suihal veya suiidare sebebiyle kısıtlanan kişinin, en az bir sene içinde şikâyete meydan vermemişse kısıtlamanın kaldırılmasını isteyebileceğini öngörüyordu. Tasarının 475. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 476).

> **DİKKAT**
>
> Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, **bir yıllık sürenin** kaldırma isteminin şartı olmasıdır.[3] İkinci nokta, mahkemenin son bir yıldaki durumu **re'sen araştırmasıdır**; bir dosyada alınan sağlık kurulu raporu bu araştırmanın yerini tutmamıştır.[4] Üçüncü nokta, sebebin ortadan kalktığını ileri süren kişinin bunu **ispatlaması** gerektiğidir.[5]

II. Bir Yıl Şikâyetsizlik Şartı

- **Kural:** Kısıtlı, en az bir yıldan beri sebeple ilgili şikâyete meydan vermemiş olmalıdır.
- **Süre:** Kısıtlamadan itibaren bir yıl geçmeden istem reddedilir.
- **Kapsam:** 406. madde uyarınca kısıtlananlar.

2 Madde, 406. maddedeki sebeplerle kısıtlanan kişinin vesayetin kaldırılmasını isteyebilmesini, en az bir yıldan beri vesayet altına alınmasını gerektiren sebeple ilgili olarak bir şikâyete meydan vermemiş olmasına bağlar (TMK m. 406). Aranan şikâyetsizlik, kısıtlamayı gerektiren sebeple ilgilidir. Yargıtay, kısıtlama tarihinin

3 Yargıtay 2. HD, 17.06.2008, E. 2008/4294, K. 2008/8758.
4 Yargıtay 18. HD, 08.12.2014, E. 2014/12828, K. 2014/17761.
5 Yargıtay HGK, 04.02.2009, E. 2009/2-17, K. 2009/46.

üzerinden en az bir yıllık süre geçmiş olmasını dava açılabilmesinin koşulu saymış ve bir yıl dolmadan açılan istemin reddedilmesi gerektiğini belirtmiştir.[6]

Gerekçeye göre madde eski Kanun'un 419. maddesini karşılar ve hüküm değişikliği yoktur (S. Sayısı 723, s. 154); eski Kanun da kısıtlanan kişinin en az bir sene içinde şikâyete meydan vermemişse kısıtlamanın kaldırılmasını isteyebileceğini öngörüyordu. Şartlar gerçekleşmişse vesayetin sona ermesine karar verilir; Yargıtay, 475. maddedeki koşulların oluştuğu bir dosyada aksi yönde kurulan hükmü bozmuştur.[7] 3

III. Mahkemenin Araştırması

- **İlke:** Re'sen araştırma ilkesi geçerlidir.
- **Kapsam:** Son bir yıldaki davranış ve kısıtlama sebebinin sürüp sürmediği.
- **Yol:** Kolluk, tapu ve belediye araştırması; taraf delilleri; gerekirse bilirkişi.

Vesayet davaları kamu düzenine ilişkin olduğundan mahkeme, kısıtlının son bir yıl içinde kısıtlama sebebini oluşturan davranışlarda bulunup bulunmadığını ve kısıtlama sebebinin ortadan kalkıp kalkmadığını re'sen araştırır. Yargıtay, kısıtlı vekilinin beyanına itibar edilerek araştırma yapılmadan istemin kabul edilmesini[8] ve yalnız kısıtlı ile vasinin duruşmadaki beyanlarına dayanılarak kısıtlılığın sona erdiğinin tespit edilmesini eksik inceleme saymıştır.[9] 4

Araştırmanın kapsamı da kararlarda belirtilmiştir: kolluk kuvvetleri, tapu müdürlüğü ve belediye gibi kurumlardan araştırma yaptırılmalı, kısıtlının beyanı alınmalı, taraf delilleri toplanmalı ve gerekirse bilirkişi incelemesi yapılmalıdır; bu dosyada alınan sağlık kurulu raporu 475. maddedeki araştırmanın yerini tutmamıştır.[10] Duruşma yapılıp sağlık kurulu raporu ve sosyal inceleme raporu alınan başka bir dosyada da 406. madde yönünden inceleme ve araştırma yapılmadan kısıtlılığa son verilmesi bozulmuştur.[11] 5

IV. İspat

- **Yük:** Sebebin ortadan kalktığını ileri süren bunu ispatlar.
- **İlgisiz rapor:** Kısıtlama sebebiyle ilgisi olmayan rapor sonucu değiştirmez.
- **Oy durumu:** Karar oyçokluğuyla verilmiştir.

Hukuk Genel Kurulu, malvarlığını kötü yönetmesi sebebiyle kısıtlanan davacının vesayetin kaldırılması isteminde, kısıtlama sebebiyle ilgisi olmayan bir konudaki 6

6 Yargıtay 2. HD, 17.06.2008, E. 2008/4294, K. 2008/8758.
7 Yargıtay 2. HD, 23.10.2007, E. 2007/14105, K. 2007/14194.
8 Yargıtay 8. HD, 23.10.2017, E. 2017/6755, K. 2017/13490.
9 Yargıtay 8. HD, 16.01.2018, E. 2017/8174, K. 2018/434.
10 Yargıtay 18. HD, 08.12.2014, E. 2014/12828, K. 2014/17761.
11 Yargıtay 8. HD, 17.01.2018, E. 2017/14568, K. 2018/627.

raporun kısıtlılığın devamına veya kaldırılmasına etkisi bulunmadığını, herkesin iddiasını ispatlaması gerektiğini ve sebebin ortadan kalktığını ispatlayamayan davacının istemi bakımından Özel Daire bozma kararına uyulması gerektiğini oyçokluğuyla kabul etmiştir.[12]

V. İstemin Sınırları

- **Kural:** Mahkeme istem ve uyduğu bozma kararıyla bağlıdır.
- **Sonuç:** Talep dışına çıkılarak verilen yeni kısıtlama kararı bozulmuştur.
- **Gerekçe:** Hüküm ile gerekçe çelişmemelidir.

7 Yargıtay, 406. madde uyarınca kısıtlanan kişinin kaldırma isteminde, uyduğu bozma kararının gereğini yerine getirmeyen ve talep dışına çıkarak kişinin 405. madde uyarınca yeniden kısıtlanmasına karar veren mahkemenin kararını bozmuştur.[13] Kısıtlama sebebine göre farklı usul kuralları uygulandığından, akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle verilen kısıtlamanın kaldırılmasında resmî sağlık kurulu raporu aranır (TMK m. 474); istek üzerine verilen kısıtlamada ise kısıtlamayı gerektiren sebebin ortadan kalkması gerekir (TMK m. 476).

UYGULAMA NOTU

Savurganlık veya kötü yönetim sebebiyle kısıtlanmış bir kişinin vesayetinin kaldırılması isteniyorsa, kısıtlama tarihinden itibaren en az bir yıl geçmiş olmasına dikkat edilmeli ve bu sürede kısıtlama sebebiyle ilgili bir şikâyet bulunmadığını gösteren deliller hazırlanmalıdır; tapu ve banka kayıtları, borç ve icra durumu ile tanık anlatımları bu delillere örnektir (TMK m. 475). **Mahkemeden** kolluk, tapu müdürlüğü ve belediye gibi kurumlardan araştırma yapılması istenmelidir; yalnız beyan veya sağlık kurulu raporu yeterli görülmemiştir. **Kısıtlılığın sürmesi gerektiğini düşünen vasi**, bu yöndeki beyanını ve delillerini dosyaya sunmalıdır.

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ
17.06.2008 · E. 2008/4294 · K. 2008/8758

406. maddedeki sebeplerle kısıtlanan kişi, kısıtlamadan itibaren en az bir yıl geçmeden vesayetin kaldırılmasını isteyemez

Davacı, 406. maddedeki sebeple 28.07.2006 tarihinde kısıtlanmıştı. Kısıtlamadan bir yıl geçmeden, 18.04.2007 tarihinde vesayetin kaldırılmasını istemiştir; mahkeme istemi esastan inceleyerek hüküm kurmuştur.

12 Yargıtay HGK, 04.02.2009, E. 2009/2-17, K. 2009/46.
13 Yargıtay 8. HD, 18.06.2019, E. 2019/3307, K. 2019/6124.

> *Kısıtlama tarihinin üzerinden en az bir yıllık süre geçmiş olması dava açılabilmesinin koşuludur. İş bu dava, en az bir yıl geçmeden 18.4.2007 tarihinde açıldığına göre, isteğin reddi gerekirken yazılı şekilde hüküm kurulması doğru bulunmamıştır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 475. maddedeki bir yıllık sürenin kaldırma isteminin ön şartı olduğunu gösterir. Daire, kısıtlama tarihinden itibaren en az bir yıl geçmeden açılan istemin bu sebeple reddedilmesi gerektiğini belirterek hükmü bozmuştur. Maddeye göre ayrıca bu süre içinde vesayet altına alınmayı gerektiren sebeple ilgili bir şikâyete meydan verilmemiş olması aranır (TMK m. 406).

2 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
23.10.2017 · E. 2017/6755 · K. 2017/13490

Kısıtlı vekilinin beyanıyla yetinilemez; son bir yıl içinde savurganlık veya kötü yönetimin sürüp sürmediği re'sen araştırılmalıdır

Kişi 2014'te savurganlık ve malvarlığını kötü yönetmesi sebebiyle 406. madde uyarınca kısıtlanmıştı. Kısıtlının vekili vesayetin kaldırılmasını istemiştir; mahkeme vekilin beyanına itibar ederek başka bir inceleme ve araştırma yapmadan istemi kabul etmiştir.

> *Vesayet davalarının, kamu düzenini ilgilendiren ve res'en araştırma ilkesinin geçerli olduğu davalardan olduğu gözetilerek kısıtlının son bir yıl içerisinde savurganlık ve kötü yönetimde bulunup bulunmadığı, kısıtlılık nedenlerinin ortadan kalkıp kalkmadığı hususunda tarafların göstereceği deliller usulünce toplanıp gerekirse re'sen inceleme ve araştırma yapılmak suretiyle, sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken eksik incelemeyle davanın kabulüne karar verilmesi...*

DEĞERLENDİRME Karar, 475. maddedeki şartın mahkemece re'sen araştırılacağını gösterir. Vesayet davaları kamu düzenine ilişkin olduğundan Daire, kısıtlı vekilinin beyanına dayanılarak istemin kabul edilmesini eksik inceleme saymış; kısıtlının son bir yıl içinde savurganlık ve kötü yönetimde bulunup bulunmadığının, tarafların delilleri toplanarak ve gerekirse re'sen araştırma yapılarak belirlenmesi gerektiğini belirterek hükmü bozmuştur.

3 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
08.12.2014 · E. 2014/12828 · K. 2014/17761

Kaldırma isteminde yalnız sağlık kurulu raporu yetmez; 475. madde kapsamında kolluk, tapu müdürlüğü ve belediye gibi kurumlardan araştırma yapılmalıdır

Kişi 2011'de 406 ve 408. maddeler uyarınca kısıtlanmıştı. Mahkeme dosyayı kendiliğinden ele alarak kısıtlamayı kaldırmıştır; Daire bu kararı gerekli araştırmalar yapılmadığı gerekçesiyle bozmuştur. Bozmadan sonra mahkeme kişi hakkında sağlık kurulu raporu aldırdı ve kısıtlamayı yeniden kaldırmıştır.

> *Yukarıda gösterilen yasal düzenlemeler dikkate alındığında Türk Medeni Kanununun 475. maddesi kapsamında kolluk kuvvetleri, tapu müdürlüğü ve belediye gibi kurumlardan gerekli araştırma ve inceleme yaptırılarak, kısıtlının beyanının alınmasından, taraf delillerinin toplanması ve gerektiği takdirde bilirkişi incelemesi de yapılmasından sonra oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi yerine davanın kabulüne karar verilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 475. madde kapsamındaki kısıtlılarda yapılacak araştırmanın içeriğini gösterir. Daire, bozmadan sonra alınan sağlık kurulu raporunu 475. maddede öngörülen araştırmanın yerine geçecek bir inceleme saymamış; kolluk kuvvetleri, tapu müdürlüğü ve belediye gibi kurumlardan araştırma yaptırılması, kısıtlının beyanının alınması, taraf delillerinin toplanması ve gerekirse bilirkişi incelemesi yapılması gerektiğini belirterek hükmü bozmuştur.

4 **YARGITAY HUKUK GENEL KURULU**
04.02.2009 · E. 2009/2-17 · K. 2009/46

Kötü yönetim sebebiyle kısıtlanan kişi, vesayeti gerektiren sebebin ortadan kalktığını ispatlamalıdır; kısıtlama sebebiyle ilgisi olmayan bir rapor sonucu değiştirmez

Davacı, malvarlığını kötü yönetmesi sebebiyle kendisini ve ailesini darlık veya yoksulluğa düşürme tehlikesine yol açtığı gerekçesiyle 406. madde uyarınca kısıtlanmıştı. Vesayetin kaldırılmasını istedi ve mahkeme istemi kabul etmiştir. Özel Daire, vesayeti gerektiren sebebin ortadan kalktığına ilişkin yeterli delil bulunmadığı gerekçesiyle kararı bozmuştur; mahkeme önceki kararında direnmiştir.

> *TMK.m.6 uyarınca herkesin iddiasını ispatlaması gerektiğine, davacının da iddiasını ispatlayamadığına göre, Hukuk Genel Kurulu'nca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 475. madde kapsamındaki kaldırma istemlerinde ispat yükünü gösterir. Hukuk Genel Kurulu, dosyada alınan ve kısıtlama sebebiyle ilgisi olmayan bir konudaki raporun kısıtlılığın devamına veya kaldırılmasına etkisi bulunmadığını belirtmiş; herkesin iddiasını ispatlaması gerektiğinden, sebebin ortadan kalktığını ispatlayamayan davacının istemi bakımından direnme kararını bozmuştur. Karar oyçokluğuyla verilmiştir (TMK m. 406).

5 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
18.06.2019 · E. 2019/3307 · K. 2019/6124

Kaldırma isteminde mahkeme talep ve bozma kararı dışına çıkarak kişiyi başka bir sebeple yeniden kısıtlayamaz

Kişi 2009'da 406. madde uyarınca kısıtlanmıştı. Kısıtlının vekili, kısıtlılık sebebinin ortadan kalktığını ileri sürerek vesayetin kaldırılmasını istemiştir. Mahkemenin istemi kabul eden ilk kararı, 406 ve 475. maddeler yönünden araştırma yapılmadığı

gerekçesiyle bozulmuştur. Mahkeme bozmaya uydu; ancak sağlık kurulu raporu dahi almadan kişinin 405. madde uyarınca yeniden kısıtlanmasına karar vermiştir.

> *Öncelikle, mahkemece vesayetin kaldırılmasına dair istemde eksik incelemeye dayalı bozma ilamına uyulmuş ise de gereği yerine getirilmemiş, hatta talep ve bozma dışına çıkılarak kısıtlı olan ve kişinin yeniden kısıtlanmasına karar verilmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, kaldırma isteminin sınırlarını gösterir. İstem vesayetin kaldırılmasına ilişkin olduğu hâlde mahkeme, uyduğu bozma kararının gereğini yerine getirmemiş ve talep dışına çıkarak kişinin başka bir kısıtlama sebebiyle yeniden kısıtlanmasına karar vermiştir. Daire, bozmaya uyulduktan sonra bozma kararında yazılı hususları karşılayacak araştırmanın yapılması gerektiğini ve hüküm ile gerekçe arasında çelişki oluştuğunu belirterek kararı bozmuştur.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 406:** Savurganlık, bağımlılık, kötü yaşama tarzı, kötü yönetim sebebiyle kısıtlama.
- **TMK m. 409:** İlgilinin dinlenilmesi ve bilirkişi raporu.
- **TMK m. 472:** Vesayetin kaldırılması.
- **TMK m. 473:** Kaldırmanın ilânı.
- **TMK m. 474:** Akıl hastalığı veya akıl zayıflığında kaldırma.
- **TMK m. 476:** İstek üzerine kısıtlamada kaldırma.

MADDE

476

C. Diğer kısıtlılarda
II. Usulü
4. İstek üzerine kısıtlamada

KANUN METNİ

Kendi isteğiyle kısıtlanmış olan kişi üzerindeki vesayetin kaldırılması, kısıtlamayı gerektiren sebebin ortadan kalkmasına bağlıdır.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 476, kendi isteğiyle kısıtlanan kişi üzerindeki vesayetin kaldırılmasını düzenler. Kişi yaşlılığı, engelliliği, deneyimsizliği veya ağır hastalığı sebebiyle kendi isteğiyle kısıtlanmışsa (TMK m. 408), vesayetin kaldırılması **kısıtlamayı gerektiren sebebin ortadan kalkmasına** bağlıdır. Yargıtay, kısıtlının artık kısıtlanmak istemediği gerekçesiyle istemi kabul eden kararı, sebebin ortadan kalkıp kalkmadığı araştırılmadığı için bozmuştur.[1] Kısıtlama kararına karşı kanun yolu aşamasında ise kişinin **isteğinden dönmesi**, kısıtlama isteğinin reddini gerektirebilir.[2]

TEMEL KAVRAMLAR

İstek üzerine kısıtlama	Yaşlılığı, engelliliği, deneyimsizliği veya ağır hastalığı sebebiyle işlerini gerektiği gibi yönetemediğini ispat eden erginin kendi isteğiyle kısıtlanması (TMK m. 408).
Kısıtlamayı gerektiren sebep	İstek üzerine kısıtlamada kişinin işlerini gerektiği gibi yönetememesine yol açan yaşlılık, engellilik, deneyimsizlik veya ağır hastalık (TMK m. 408).
İstekten dönme	Kişinin kısıtlanma isteğini geri alması.

1 Yargıtay 8. HD, 26.01.2017, E. 2017/920, K. 2017/766.
2 Yargıtay 18. HD, 16.12.2015, E. 2015/5155, K. 2015/18611.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 476- Yürürlükteki Kanunun 420 nci maddesini karşılamaktadır. Madde anlaştırılmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır. Hüküm değişikliği yoktur.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 154*

Tasarının 476. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 476); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 420. maddeydi; madde "İhtiyari hacir halinde" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vesayet altındaki kimsenin kendi istidası üzerine verilmiş olan hacir kararı, ancak bu hacre esas olan sebebin zevaliyle ref olunabilir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 420 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 420	4721 sayılı Kanun m. 476
Kapsam	Kişinin kendi istemi üzerine verilen kısıtlama	Kendi isteğiyle kısıtlanmış kişi
Şart	Kısıtlamaya esas sebebin ortadan kalkması	Kısıtlamayı gerektiren sebebin ortadan kalkması
Kenar başlık	İhtiyari hacir halinde	İstek üzerine kısıtlamada

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 476. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 476
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kapsam	Kendi isteğiyle kısıtlananlar	TMK m. 408, 476
Şart	Kısıtlamayı gerektiren sebebin ortadan kalkması	TMK m. 476
Araştırma	Sebebin ortadan kalkıp kalkmadığı araştırılır	TMK m. 476
Usul	Duruşma açılır, deliller toplanır	HMK m. 27
İstem	Kısıtlı ve ilgililerden her biri	TMK m. 472/3

Konu	Kural	Dayanak
Diğer kısıtlama sebepleri	Resmî sağlık kurulu raporu veya bir yıl şikâyetsizlik	TMK m. 474, 475
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 420	Gerekçe, s. 154

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **420. maddesini** karşılar; madde anlaştırılmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır; **hüküm değişikliği yoktur** (S. Sayısı 723, s. 154). Eski Kanun da kişinin kendi istemi üzerine verilen kısıtlama kararının ancak bu kısıtlamaya esas olan sebebin ortadan kalkmasıyla kaldırılabileceğini öngörüyordu. Tasarının 476. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 476).

> **DİKKAT**
>
> Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, kaldırmanın **sebebin ortadan kalkmasına** bağlı olmasıdır.[3] İkinci nokta, kanun yolu aşamasında kişinin **isteğinden dönmesinin** kısıtlama isteğinin reddini gerektirebileceğidir.[4] Üçüncü nokta, kaldırma isteminin **dosya üzerinden** karara bağlanamamasıdır.[5]

II. Sebebin Ortadan Kalkması Şartı

- **Kural:** Kaldırma, kısıtlamayı gerektiren sebebin ortadan kalkmasına bağlıdır.
- **Sonuç:** Kişinin artık kısıtlanmak istememesi tek başına yeterli görülmemiştir.
- **Araştırma:** Sebebin sürüp sürmediği araştırılır ve rapor alınır.

2 Madde, 408. madde uyarınca kendi isteğiyle kısıtlanan kişi üzerindeki vesayetin kaldırılmasını, kısıtlamayı gerektiren sebebin ortadan kalkmasına bağlar (TMK m. 408). İstek üzerine kısıtlamanın sebebi, kişinin yaşlılığı, engelliliği, deneyimsizliği veya ağır hastalığı nedeniyle işlerini gerektiği gibi yönetememesidir. Gerekçeye göre madde eski Kanun'un 420. maddesini karşılar ve hüküm değişikliği yoktur (S. Sayısı 723, s. 154).

3 Yargıtay, istek üzerine kısıtlanan kişinin kaldırma isteminde, mahkemenin kısıtlının kısıtlanmayı istemediği sürece kısıtlanmasına karar verilemeyeceği gerekçesiyle istemi kabul etmesini doğru bulmamış; kısıtlanma nedenleri gözetilerek 475 ve 476. maddeler uyarınca araştırma yapılmasını ve kısıtlanma nedeninin ortadan kalktığına ilişkin sağlık raporu alınmasını aramıştır.[6] 406 ve 408. maddeler

3 Yargıtay 8. HD, 26.01.2017, E. 2017/920, K. 2017/766.
4 Yargıtay 18. HD, 16.12.2015, E. 2015/5155, K. 2015/18611.
5 Yargıtay 18. HD, 17.12.2012, E. 2012/13613, K. 2012/14737.
6 Yargıtay 8. HD, 26.01.2017, E. 2017/920, K. 2017/766.

uyarınca birlikte kısıtlanan bir kişi bakımından da, yalnız sağlık kurulu raporuyla yetinilerek kısıtlamanın kaldırılması bozulmuştur.[7]

III. İstekten Dönme

- **Kanun yolu aşaması:** Kişi kısıtlama kararına karşı başvurarak isteğinden dönebilir.
- **Sonuç:** Bu durumda kısıtlama isteğinin reddi aranmıştır.
- **Farklı karar:** Vasinin öncelikle kaldırma istediği bir dosyada isteğe bağlı vesayetin kaldırılması aranmıştır.

Kısıtlama yalnız kişinin isteğine dayanıyorsa, kişinin bu isteğinden dönmesi sonucu etkiler. Yargıtay, sağlık kurulu raporunun vasi atanmasına gerek olmadığını bildirdiği ve kısıtlamanın kişinin duruşmadaki isteğine dayandığı bir dosyada, kişinin her zaman bu isteğinden dönebileceğini kabul etmiş; kısıtlama kararını temyiz ederek kısıtlanmasını gerektiren bir sebep bulunmadığını bildiren kişi hakkındaki kısıtlama isteğinin reddedilmesi gerektiğini belirtmiştir.[8] 4

İstemin baştan beri isteğe bağlı kısıtlamaya ilişkin olduğu, kısıtlama kararının ise maddi hata sonucu 405. maddeye dayandırıldığı bir dosyada, vasinin öncelikle vesayetin kaldırılmasını istemesi karşısında Yargıtay, mahkemenin maddi hatayı düzeltmekle yetinmesini doğru bulmamış ve isteğe bağlı vesayetin kaldırılmasına karar verilmesi gerektiğini belirtmiştir.[9] Aynı Daire 2017 tarihli kararında ise kısıtlının artık kısıtlanmak istememesini yeterli görmeyerek sebebin araştırılmasını aramıştır.[10] 5

IV. Usul: Duruşma ve Deliller

- **Duruşma:** Kaldırma istemi dosya üzerinden reddedilemez.
- **Deliller:** Kısıtlının delilleri toplanır, re'sen araştırma yapılır.
- **Kapsam:** Gerekirse 405. madde yönünden de inceleme yapılır.

Kaldırma, kısıtlamayı gerektiren sebebin ortadan kalkmasına bağlı olduğundan delillerin bildirilmesi ve değerlendirilmesi zorunludur. Yargıtay bu nedenle, 476. madde kapsamındaki kaldırma isteminde basit yargılama usulünde dosya üzerinden karar verilmesine imkân tanıyan kuralın uygulanamayacağını belirtmiş; mahkemenin duruşma açarak kısıtlının delillerini toplaması, re'sen araştırma da yaparak hem kısıtlının talebi hem de 405. madde yönünden karar vermesi gerektiğini kabul etmiştir.[11] Hukuk Genel Kurulu da 405 ve 408. maddeler uyarınca 6

7 Yargıtay 18. HD, 08.12.2014, E. 2014/12828, K. 2014/17761.
8 Yargıtay 18. HD, 16.12.2015, E. 2015/5155, K. 2015/18611.
9 Yargıtay 8. HD, 25.11.2019, E. 2019/5784, K. 2019/10444.
10 Yargıtay 8. HD, 26.01.2017, E. 2017/920, K. 2017/766.
11 Yargıtay 18. HD, 17.12.2012, E. 2012/13613, K. 2012/14737.

kısıtlanan kişinin kaldırma istemini dosya üzerinden reddeden direnme kararını bozmuştur.[12]

UYGULAMA NOTU

Kendi isteğiyle kısıtlanan ve vesayetin kaldırılmasını isteyen kişi, kısıtlanmasına sebep olan durumun, yani yaşlılık, engellilik, deneyimsizlik veya ağır hastalık nedeniyle işlerini gerektiği gibi yönetememesinin ortadan kalktığını gösteren delilleri hazırlamalıdır; yalnız artık kısıtlanmak istemediğini bildirmesi yeterli görülmemiştir (TMK m. 476). **Kısıtlama kararına karşı kanun yolu süresi henüz dolmamışsa**, kişi isteğinden döndüğünü dilekçesinde açıkça belirtmelidir. **Mahkeme dosya üzerinden karar verirse**, duruşma açılmadığı kanun yolunda ileri sürülmelidir.

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ
26.01.2017 · E. 2017/920 · K. 2017/766

İstek üzerine kısıtlanan kişinin artık kısıtlanmak istememesi yetmez; kısıtlamayı gerektiren sebebin ortadan kalkıp kalkmadığı araştırılmalıdır

Kişi 2014'te 408. madde uyarınca kendi isteğiyle kısıtlanmıştı. Kısıtlı daha sonra vesayetin kaldırılmasını istemiştir. Sulh hukuk mahkemesi, kısıtlının kısıtlanmayı istemediği sürece kısıtlanmasına karar verilemeyeceği gerekçesiyle istemi ek kararla kabul etmiştir; karar vasi tarafından temyiz edilmiştir.

> *Mahkemece, kısıtlanma nedenleri de gözetilerek Türk Medeni Kanunu'nun 475 ve 476. maddeleri uyarınca araştırma ve inceleme yapılarak, kısıtlanma nedeninin ortadan kalktığına ilişkin sağlık raporu alındıktan sonra oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi yerine eksik inceleme ile talebin kabulüne karar verilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 476. maddenin temel kuralını uygular. Kısıtlama kişinin kendi isteğine dayansa da kaldırılması, yalnız kişinin artık kısıtlanmak istememesine değil, kısıtlamayı gerektiren sebebin ortadan kalkmasına bağlıdır. Daire, kısıtlanma nedenleri gözetilerek 475 ve 476. maddeler uyarınca araştırma yapılması ve kısıtlanma nedeninin ortadan kalktığına ilişkin sağlık raporu alınması gerektiğini belirterek istemi kabul eden kararı bozmuştur (TMK m. 408).

12 Yargıtay HGK, 26.06.2013, E. 2013/18-18, K. 2013/891.

2 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
16.12.2015 · E. 2015/5155 · K. 2015/18611

Kısıtlama yalnız kişinin isteğine dayanıyorsa kişi bu isteğinden dönebilir; kısıtlama kararını temyiz ederek sebep bulunmadığını bildiren kişi hakkında kısıtlama istemi reddedilmelidir

Davacı, babasına vasi atanmasını istemiştir. Mahkemenin aldırdığı sağlık kurulu raporu vasi atanmasına gerek olmadığını bildirmiştir; baba ise duruşmada yaşlılığı nedeniyle işlerini göremediğinden kısıtlanmak istediğini söylemiştir. Mahkeme 408. madde uyarınca kısıtlama kararı vermiştir; baba kararı, kısıtlanmasını gerektiren bir sebep bulunmadığını ileri sürerek temyiz etmiştir.

> *Kısıtlama kararı ilgilinin isteğine bağlı olarak verildiğine göre kısıtlının her zaman için bu isteğinden geri dönmesi mümkündür. Temyiz dilekçesindeki açıklama karşısında, kısıtlama isteğinin reddine karar verilmek üzere hükmün bozulması gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, istek üzerine kısıtlamada kişinin isteğinden dönmesinin etkisine ilişkindir. Kısıtlama sağlık kurulu raporuna değil, kişinin duruşmadaki isteğine dayanıyordu. Daire 476. maddeyi de anarak, kısıtlama kararı kişinin isteğine bağlı verildiğinden kişinin her zaman bu isteğinden dönebileceğini kabul etmiş ve temyiz dilekçesindeki açıklama karşısında kısıtlama isteğinin reddine karar verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Kaldırma isteminde ise kısıtlamayı gerektiren sebebin ortadan kalkıp kalkmadığının araştırılmasını arayan bir karar da vardır.[13]

3 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
17.12.2012 · E. 2012/13613 · K. 2012/14737

İstek üzerine kısıtlanan kişinin kaldırma istemi dosya üzerinden reddedilemez; deliller toplanmalı ve gerekirse 405. madde yönünden de inceleme yapılmalıdır

Kişi hakkında yapılan ihbar üzerine 405. madde uyarınca sağlık kurulu raporu alınamamış, kişi kendi talebi ve kabulü doğrultusunda 408. madde uyarınca kısıtlanmıştı. Kısıtlı daha sonra vesayetin kaldırılmasını istemiştir. Mahkeme, kaldırmayı gerektiren bir neden bulunmadığı ve 405. madde uyarınca rapor alınamadığı gerekçesiyle istemi dosya üzerinden reddetmiştir.

> *Türk Medeni Kanunu'nun 476. maddesi uyarınca kendi isteğiyle kısıtlanmış olan kişi üzerindeki vesayetin kaldırılması, kısıtlamayı gerektiren sebebin ortadan kalkmasına bağlı olup, delillerin bildirilmesi ve değerlendirilmesi zorunluluğu karşısında Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 385/1. maddesinin yollamasıyla aynı yasanın 320/1. maddesinin uygulanması olanağı bulunmamaktadır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 476. madde kapsamındaki kaldırma isteminin usulünü gösterir. Kaldırma kısıtlamayı gerektiren sebebin ortadan kalkmasına bağlı olduğundan delillerin bildirilmesi ve değerlendirilmesi zorunludur; Daire bu nedenle

13 Yargıtay 8. HD, 26.01.2017, E. 2017/920, K. 2017/766.

basit yargılama usulünde dosya üzerinden karar verilmesine imkân tanıyan kuralın uygulanamayacağını belirtmiştir. Mahkemenin duruşma açarak kısıtlının delillerini toplaması, re'sen araştırma da yaparak hem kısıtlının talebi hem de 405. madde yönünden sonuca göre karar vermesi gerektiği kabul edilmiştir.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 408:** İstek üzerine kısıtlama.
- **TMK m. 405:** Akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle kısıtlama.
- **TMK m. 472:** Vesayetin kaldırılması.
- **TMK m. 473:** Kaldırmanın ilânı.
- **TMK m. 474:** Akıl hastalığı veya akıl zayıflığında kaldırma.
- **TMK m. 475:** Savurganlık, bağımlılık, kötü yaşama tarzı ve kötü yönetimde kaldırma.

MADDE

477

D. Kayyımlıkta ve yasal danışmanlıkta

I. Genel olarak

KANUN METNİ

(1) Temsil kayyımlığı, kayyımın yapmakla görevlendirildiği işin bitirilmesiyle sona erer.
(2) Yönetim kayyımlığı, kayyımın atanmasını gerektiren sebebin ortadan kalkması veya kayyımın görevden alınmasıyla sona erer.
(3) Yasal danışmanlık, vesayetin kaldırılmasına ilişkin hükümler uyarınca vesayet makamının kararıyla sona erer.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 477, kayyımlık ve yasal danışmanlığın nasıl sona ereceğini düzenler. **Temsil kayyımlığı**, kayyımın görevlendirildiği işin bitirilmesiyle sona erer; **yönetim kayyımlığı**, atanmayı gerektiren sebebin ortadan kalkması veya kayyımın görevden alınmasıyla; **yasal danışmanlık** ise vesayetin kaldırılmasına ilişkin hükümler uyarınca **vesayet makamının kararıyla** sona erer. Yargıtay, temsil kayyımlığının işin tamamlanmasıyla kendiliğinden, yönetim kayyımlığının ise vesayet makamının kararıyla sona erdiğini belirtmiştir.[1] Mal memurunun kayyımlığının kaldırılması için kayyıma karşı **usulüne uygun bir dava** açılması gerekir.[2]

TEMEL KAVRAMLAR

Temsil kayyımlığı	Belirli bir işin görülmesi için atanan kayyımlık (TMK m. 426).
Yönetim kayyımlığı	Yönetimden yoksun kalan malvarlığının yönetimi için atanan kayyımlık (TMK m. 427).
Yasal danışmanlık	Kısıtlanması için yeterli sebep bulunmamakla beraber korunması gereken ergine belirli işlerde görüşü alınmak üzere danışman atanması (TMK m. 429).

1 Yargıtay 8. HD, 31.10.2019, E. 2019/5367, K. 2019/9691.
2 Yargıtay 8. HD, 16.01.2018, E. 2017/7784, K. 2018/464.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 477- Yürürlükteki Kanunun 421 inci maddesini karşılamaktadır. Maddenin konu ve kenar başlıkları "Kayyımın vesayeti" yerine "Kayyımlıkta ve yasal danışmanlıkta"; "Mutlak surette hitam" yerine "Genel olarak" deyimleri konulmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır. Maddenin birinci fıkrasında "temsil kayyımlığı", "ikinci fıkrasında" ise "yönetim kayyımlığı" deyimlerine yer verilmiş, böylece önceki maddelerle uyum sağlanmıştır. Üçüncü fıkrada yasal danışmanlığın vesayet makamının kararıyla sona erdirileceği hükme bağlanmıştır.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 154-155*

Gerekçe metni kaynağındaki yazımıyla aktarılmıştır. Tasarının 477. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 476); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 421. maddeydi; madde "Kayyımın vesayeti" başlığı altında "Mutlak surette hitam" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Kayyımın vesayeti, tayin edilmiş olduğu işlerin hitamiyle nihayet bulur. Bir malın idaresine müteallik vesayet, kayyımın tayinini mucip sebebin zevaliyle ve kayyımın vazifesinden affiyle nihayet bulur. Kanuni müşavire mahsus vesayet, mahkemei asliyenin kararıyle nihayet bulur. Mahcuriyetin ref'i hakkındaki kaideler burada da caridir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 421 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 421	4721 sayılı Kanun m. 477
Temsil	Kayyımın görevlendirildiği işlerin bitmesiyle	Temsil kayyımlığı, görevlendirilen işin bitirilmesiyle
Yönetim	Atanmayı gerektiren sebebin ortadan kalkması ve kayyımın görevden affı	Sebebin ortadan kalkması veya kayyımın görevden alınması
Danışmanlık	Kanuni müşavirlik asliye mahkemesinin kararıyla	Yasal danışmanlık vesayet makamının kararıyla

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 477. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 476
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Temsil kayyımlığı	Görevlendirilen işin bitirilmesiyle sona erer	TMK m. 426, 477/1
Yönetim kayyımlığı	Sebebin ortadan kalkması veya kayyımın görevden alınmasıyla sona erer	TMK m. 427, 477/2
Yasal danışmanlık	Vesayetin kaldırılmasına ilişkin hükümlere göre vesayet makamının kararıyla sona erer	TMK m. 429, 477/3
Mal memurunun kayyımlığı	Kaldırılması yönetim kayyımlığına ilişkin hükme dayanır	TMK m. 477/2; 3561 s. K. m. 2
İlân	Atama ilân edilmişse veya vesayet makamı gerekli görürse sona erme de ilân olunur	TMK m. 478
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 421	Gerekçe, s. 154-155

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **421. maddesini** karşılar; konu ve kenar başlıklarında "Kayyımın vesayeti" yerine "Kayyımlıkta ve yasal danışmanlıkta", "Mutlak surette hitam" yerine "Genel olarak" deyimleri kullanılmış; birinci fıkrada **"temsil kayyımlığı"**, ikinci fıkrada **"yönetim kayyımlığı"** deyimlerine yer verilerek önceki maddelerle uyum sağlanmıştır. Üçüncü fıkra, yasal danışmanlığın **vesayet makamının kararıyla** sona erdirileceğini hükme bağlar (S. Sayısı 723, s. 154-155). Tasarının 477. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 476). 1

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, **temsil kayyımlığının** işin bitmesiyle kendiliğinden, **yönetim kayyımlığının** ise vesayet makamının kararıyla sona ermesidir.[3] İkinci nokta, 3561 sayılı Kanuna göre atanan mal memurunun kayyımlığının kaldırılması için kayyıma husumet yöneltilerek **usulüne uygun bir dava** açılması gerektiğidir.[4] Üçüncü nokta, kayyımlık dava sırasında kaldırılırsa davanın **mirasçılara ihbar** edilmesidir.[5]

II. Temsil Kayyımlığı: İşin Bitirilmesiyle Sona Erme

- **Kural:** Temsil kayyımlığı, görevlendirilen işin bitirilmesiyle sona erer.

3 Yargıtay 8. HD, 31.10.2019, E. 2019/5367, K. 2019/9691.
4 Yargıtay 8. HD, 16.01.2018, E. 2017/7784, K. 2018/464.
5 Yargıtay 8. HD, 07.07.2020, E. 2018/15874, K. 2020/4601.

- **Kendiliğinden:** Sona erme için ayrıca kaldırma kararı aranmamıştır.
- **Sınır:** Kayyım görevlendirildiği iş dışında temsil yetkisine sahip değildir.

2 Birinci fıkraya göre temsil kayyımlığı, kayyımın yapmakla görevlendirildiği işin bitirilmesiyle sona erer. Temsil kayyımı, ergin kişinin ivedi bir işini göremediği, yasal temsilci ile küçük veya kısıtlı arasında menfaat çatışması bulunduğu ya da yasal temsilcinin görevini yapmasına engel olduğu hâllerde belirli bir iş için atanır (TMK m. 426). Yargıtay, temsil kayyımlığının işin tamamlanmasıyla kendiliğinden sona erdiğini belirtmiştir.[6]

3 Temsil kayyımının yetkisi görevlendirildiği işle sınırlıdır. Yargıtay, bir küçüğe soybağının reddi davası için atanmış temsil kayyımının velayetin kaldırılması davasında küçüğü temsil edemeyeceğini ve bu dava için ayrıca kayyım atanması gerektiğini kabul etmiştir.[7]

III. Yönetim Kayyımlığı: Sebebin Ortadan Kalkması veya Görevden Alma

- **Kural:** Sebep ortadan kalkınca veya kayyım görevden alınınca sona erer.
- **Karar:** Yönetim kayyımlığı vesayet makamının kararıyla sona erer.
- **Tescil:** Kesinleşmemiş tescil kararı sebebi ortadan kaldırmamıştır.

4 İkinci fıkraya göre yönetim kayyımlığı, kayyımın atanmasını gerektiren sebebin ortadan kalkması veya kayyımın görevden alınmasıyla sona erer. Yönetim kayyımı, yönetimden yoksun kalan malvarlığının yönetimi için, özellikle uzun süreden beri bulunamayan ve oturduğu yer bilinmeyen kişinin malları için atanır (TMK m. 427); Hazinenin hak ve menfaati söz konusuysa mahallin en büyük mal memuru yönetim kayyımı olarak atanır (3561 sayılı Kanun m. 2).

5 Yargıtay, yönetim kayyımlığının vesayet makamının kararıyla sona erdiğini belirtmiş;[8] mirasbırakanı için atanmış yönetim kayyımlığı kaldırılmamış olan davacının davasının kabul edilmesini de doğru bulmamıştır.[9] Kayyım atanan paylar hakkında verilmiş bir tescil kararı henüz kesinleşmemişse ve tapuda hâlâ kayyım atanan kişiler malik görünüyorsa, yönetim kayyımlığını gerektiren durum ortadan kalkmamıştır; Yargıtay bu durumda kaldırma isteminin reddedilmesi gerektiğini belirtmiştir.[10]

6 Yargıtay 8. HD, 31.10.2019, E. 2019/5367, K. 2019/9691.
7 Yargıtay 8. HD, 16.01.2018, E. 2017/7421, K. 2018/458.
8 Yargıtay 8. HD, 31.10.2019, E. 2019/5367, K. 2019/9691.
9 Yargıtay 2. HD, 23.02.2011, E. 2011/460, K. 2011/3102.
10 Yargıtay 8. HD, 24.01.2018, E. 2017/8328, K. 2018/1262.

IV. Kayyımlığın Kaldırılması Davası

- **Dava:** Kayyıma husumet yöneltilerek harcı yatırılmış dava açılır.
- **Duruşma:** İstem duruşma yapılarak incelenir; kayyıma tebligat yapılır.
- **Kimlik:** Tapu maliki ile mirasbırakanın aynı kişi olduğu duraksamasız belirlenir.

6 3561 sayılı Kanuna göre atanan mal memurunun kayyımlığının kaldırılması istemi, 477. maddenin ikinci fıkrasına dayanır. Yargıtay, bu istem hakkında karar verilebilmesi için kayyım olarak atanan defterdara husumet yöneltilmiş ve harcı yatırılarak usulüne uygun açılmış bir dava bulunması gerektiğini, kayyımlık dosyasına verilen bir dilekçenin dava dilekçesi sayılamayacağını belirtmiştir.[11] Kaldırma istemi kayyımın atanmasını gerektiren sebebin ortadan kalktığı iddiasına dayandığından Yargıtay, kayyım olan defterdarlığa duruşma günü tebliğ edilerek işin duruşma yapılarak incelenmesini de aramıştır.[12]

7 Kaldırmayı tapu malikinin mirasçıları istediğinde, tapu maliki ile mirasbırakanın aynı kişi olduğu duraksamaya yer bırakmadan belirlenmelidir. Yargıtay, bunun yalnız tanık beyanlarıyla kabul edilerek istemin karara bağlanmasını eksik inceleme saymış,[13] kimliklerdeki farklılık için tapuda isim düzeltilmesi davası açmak üzere süre verilmesini aramıştır.[14] Kayyım atanan malikin mirasçısı olmayan kişinin ise kaldırmayı isteme hakkı bulunmadığı kabul edilmiştir.[15]

V. Dava Sırasında Kayyımlığın Kalkması

- **Kural:** Kayyımlık kaldırılınca kayyımın temsil yetkisi sona erer.
- **Sonuç:** Dava mirasçılara re'sen ihbar edilir.
- **Ret yok:** Dava yalnız bu sebeple usulden reddedilmemiştir.

8 Yargıtay, gaip maliklere yönetim kayyımı olarak atanan defterdarlığın açtığı ecrimisil davası sürerken kayyımlığın kaldırıldığı bir dosyada, dava tarihinde kayyımın davayı açmaya ehil olduğunu ve kayyımlığın kaldırılmasıyla temsilin sona erdiğini belirtmiş; bu durumda davanın tapu maliklerinin mirasçılarına re'sen ihbar edilmesi ve davayı takip edip etmemelerine göre karar verilmesi gerektiğini, davanın taraf sıfatı yokluğundan usulden reddedilemeyeceğini kabul etmiştir.[16] Aynı yaklaşım, dava sürerken taşınmazın mirasçılara intikal ettiği ve kayyımlığın kaldırıldığı başka bir dosyada da izlenmiştir.[17]

11 Yargıtay 8. HD, 16.01.2018, E. 2017/7784, K. 2018/464.
12 Yargıtay 2. HD, 24.12.2008, E. 2008/18950, K. 2008/17743.
13 Yargıtay 18. HD, 22.04.2015, E. 2015/3265, K. 2015/6728.
14 Yargıtay 18. HD, 23.02.2015, E. 2014/22010, K. 2015/2547.
15 Yargıtay 8. HD, 05.07.2018, E. 2018/11379, K. 2018/15020.
16 Yargıtay 8. HD, 07.07.2020, E. 2018/15874, K. 2020/4601.
17 Yargıtay 8. HD, 21.04.2021, E. 2019/3871, K. 2021/3736.

VI. Yasal Danışmanlığın Sona Ermesi

- **Kural:** Yasal danışmanlık vesayet makamının kararıyla sona erer.
- **Yollama:** Vesayetin kaldırılmasına ilişkin hükümler uygulanır.
- **Eski Kanun:** Asliye mahkemesinin kararı aranıyordu.

9 Üçüncü fıkraya göre yasal danışmanlık, vesayetin kaldırılmasına ilişkin hükümler uyarınca vesayet makamının kararıyla sona erer; gerekçe, yasal danışmanlığın vesayet makamının kararıyla sona erdirileceğinin hükme bağlandığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 155). Madde bu yönüyle yasal danışmanlığın sona ermesini vesayetin kaldırılmasına ilişkin kurallara bağlar (TMK m. 472). Eski Kanun da kanuni müşavirliğin asliye mahkemesinin kararıyla sona ereceğini ve kısıtlamanın kaldırılmasına ilişkin kuralların bu durumda da uygulanacağını öngörüyordu.

UYGULAMA NOTU

Çocuk için belirli bir davada temsil kayyımı atanmışsa, kayyımın yetkisinin yalnız o işle sınırlı olduğu göz önünde bulundurulmalıdır; başka bir dava için ayrıca kayyım atanması istenmelidir (TMK m. 477/1). **Tapuda mirasbırakanın payına kayyım atanmışsa**, mirasçı kaldırma için kayyım olarak atanan mal memuruna karşı harcını yatırarak dava açmalı; mirasçılık belgesindeki kişi ile tapu malikinin aynı kişi olduğunu gösteren mahkeme kararını veya isim düzeltme kararını dosyaya sunmalıdır (TMK m. 477/2). **Kayyımın açtığı bir dava sürerken kayyımlık kaldırılmışsa**, davanın takip edilip edilmeyeceği mahkemeye bildirilmelidir.

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
31.10.2019 · E. 2019/5367 · K. 2019/9691

Temsil kayyımlığı işin tamamlanmasıyla kendiliğinden, yönetim kayyımlığı ise vesayet makamının kararıyla sona erer; iki kayyımlık türü birbirine karıştırılamaz

Bir taşınmazın tapu kaydındaki ipoteğin kaldırılması için açılan davada, kimlik ve adres bilgileri tespit edilemeyen ipotek alacaklısına kayyım atanması istendi. Sulh hukuk mahkemesi bozmadan sonra ilin en büyük mal memuru olan defterdarı hem temsil hem yönetim kayyımı olarak atamıştır; karar atanan kayyım tarafından temyiz edilmiştir.

> *Temsil ve yönetim kayyımlığı yukarıda verilen kanun maddelerine göre, atanma şartları ile sona ermesi bakımından farklı hükümlere tabi olduğu açıktır. Her iki kayyımlık türünde de kayyım atanması için maddelerde tahdidi olarak sayılan sebeplerin varlığı gereklidir. Yine kayyımlığın sona ermesi bakımından her iki kayyımlık türü farklı hükümlere tabi olup, temsil kayyımlığı, Türk Medeni Kanun'un 477/1. maddesi uyarınca, işin tamamlanmasıyla kendiliğinden; yöne-*

tim kayyımlığı ise 477/2. madde gereği kayyımın atanmasını gerektiren sebebin ortadan kalkması veya kayyımın görevden alınmasını gerektiren sebeplerle vesayet makamının kararıyla sona erer.

DEĞERLENDİRME Karar, 477. maddenin ilk iki fıkrasının farkını açıkça ortaya koyar. Daire, temsil ve yönetim kayyımlığının atanma şartları ve sona ermesi bakımından farklı hükümlere tabi olduğunu; temsil kayyımlığının işin tamamlanmasıyla kendiliğinden, yönetim kayyımlığının ise atanmayı gerektiren sebebin ortadan kalkması veya görevden almayı gerektiren sebeplerle vesayet makamının kararıyla sona erdiğini belirtmiştir. Belirli bir dava için temsil kayyımı atanması gerekirken yönetim kayyımı atanması bu nedenle doğru bulunmamıştır (TMK m. 426).

2 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
24.01.2018 · E. 2017/8328 · K. 2018/1262

Kayyım atanan paylar hakkında verilen tescil kararı kesinleşmemişse ve tapuda hâlâ eski malikler görünüyorsa, yönetim kayyımlığını gerektiren durum ortadan kalkmamıştır

Bir taşınmazdaki bazı paylar için, maliklerine ulaşılamadığından defterdar yönetim kayyımı olarak atanmıştı. Davacılar, bu payların iptal edilerek kendi adlarına tesciline ilişkin bir karar aldıklarını ileri sürerek kayyımlığın kaldırılmasını istemiştir; ancak tescil kararı temyiz edilmiş ve kesinleşmemişti. Sulh hukuk mahkemesi istemi kabul etmiştir.

> *...davacıların gelen tapu kaydında malik olarak görünmedikleri anlaşıldığına göre, TMK'nun 427. maddesindeki hal ortadan kalkmamıştır. Açıklanan nedenlerle, mahkemece davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçe ile davanın kabulüne karar verilmesi doğru olmamıştır.*

DEĞERLENDİRME Karar, yönetim kayyımlığının sona ermesi için atanmayı gerektiren sebebin gerçekten ortadan kalkmış olması gerektiğini gösterir. Daire, güncel tapu kaydında taşınmazın hâlâ kayyım atanan kişiler adına kayıtlı olduğunu ve davacıların malik olarak görünmediğini belirterek, 427. maddedeki hâlin ortadan kalkmadığını kabul etmiş; kesinleşmemiş bir tescil kararına dayanılarak kayyımlığın kaldırılmasını doğru bulmamıştır (TMK m. 427).

3 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
16.01.2018 · E. 2017/7784 · K. 2018/464

Mal memurunun kayyımlığının kaldırılması için kayyıma husumet yöneltilerek harcı yatırılmış bir dava açılmalıdır; kayyımlık dosyasına verilen dilekçe dava sayılmaz

Bir sulh hukuk mahkemesi, üç taşınmazın malikleri için defterdarı yönetim kayyımı olarak atamıştı. Bir kişi, kayyım atananlardan birinin kendi dedesi olduğunu ileri sürerek kayyımlık dosyasına verdiği dilekçeyle kayyımlığın kaldırılmasını istemiş-

tir. Mahkeme bu dilekçeyi dava dilekçesi gibi değerlendirip kayyımlık dosyası üzerinden yargılama yaparak istemi kabul etmiştir.

> *Talep, 3561 sayılı Yasaya göre verilen kayyımlığın kaldırılması isteğine ilişkindir (TMK.477/2). Bu şekilde bir istek hakkında karar verilebilmesi için öncelikle kayyım olarak atanmış olan ... Defterdarına husumetin yöneltildiği usulüne uygun harcı yatırılarak açılmış bir davanın varlığı gerekmektedir. Somut olayda, ... tarafından sunulan dilekçe incelendiğinde HMK bağlamında bir dava dilekçesi niteliği taşımadığı, ancak Mahkeme tarafından dava dilekçesi gibi itibar edildiği ve kayyımlık dosyası üzerinden devam edilip yargılama yapılarak karar verildiği anlaşılmaktadır. Mahkemece, ortada usulüne uygun açılmış dava olmadığından 02.03.2016 tarihli talep dilekçesinin usulden reddi gerekirken yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedeni yapılmıştır.*

Değerlendirme Karar, kayyımlığın kaldırılması isteminin hangi yolla ileri sürüleceğini gösterir. Daire, 3561 sayılı Kanuna göre verilen kayyımlığın kaldırılması isteminin 477. maddenin ikinci fıkrasına dayandığını, bu istem hakkında karar verilebilmesi için kayyım olarak atanan defterdara husumet yöneltilmiş ve harcı yatırılarak usulüne uygun açılmış bir dava bulunması gerektiğini belirtmiştir. Kayyımlık dosyasına verilen ve dava dilekçesi niteliği taşımayan dilekçenin usulden reddi gerektiği kabul edilmiştir.

4 **Yargıtay 2. Hukuk Dairesi**
24.12.2008 · E. 2008/18950 · K. 2008/17743

Yönetim kayyımlığının kaldırılması istemi duruşma yapılarak incelenir; kayyım olan defterdarlığa duruşma günü tebliğ edilmelidir

Bir taşınmazın yönetimi için 3561 sayılı Kanuna göre defterdarlık kayyım olarak atanmıştı. Kaldırma istemi, kayyımın atanmasını gerektiren sebebin ortadan kalktığı iddiasına dayanıyordu. Sulh hukuk mahkemesi istemi evrak üzerinde inceleyerek karara bağlamıştır.

> *Yönetim kayyımlığı, kayyımın atanmasını gerektiren sebebin ortadan kalkması veya kayyımın görevden alınmasıyla sona erer. (TMK., md.477/2.) Kaldırma talebi kayyımın atanmasını gerektiren sebebin ortadan kalkmış olması iddiasına dayandığına göre, Kayyım İstanbul Defterdarlığına duruşma günü tebliğ edilerek işin duruşma yapılarak incelenmesi ve gösterdiği takdirde delillerinin toplanması ve ulaşılacak sonuç uyarınca karar verilmesi gerekirken, evrak üzerinde ve eksik inceleme ile hüküm kurulması doğru bulunmamıştır.*

Değerlendirme Karar, yönetim kayyımlığının kaldırılması isteminde izlenecek usulü gösterir. Kaldırma istemi atanmayı gerektiren sebebin ortadan kalktığı iddiasına dayandığından Daire, kayyım olan defterdarlığa duruşma günü tebliğ edilerek işin duruşma yapılarak incelenmesini, gösterdiği takdirde delillerinin toplanmasını aramış; evrak üzerinde ve eksik inceleme ile hüküm kurulmasını bozma sebebi saymıştır.

5 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
22.04.2015 · E. 2015/3265 · K. 2015/6728

Kayyımlığın kaldırılmasında tapu maliki ile mirasbırakanın aynı kişi olduğu yalnız tanık beyanıyla kabul edilemez; mahkeme kararı veya isim düzeltme kararı aranır

Tapuda malik görünen kişiye ulaşılamadığı için Hazinenin başvurusu üzerine 3561 sayılı Kanun ve 427. madde uyarınca kayyım atanmıştı. Davacı, kendi mirasbırakanının tapu maliki ile aynı kişi olduğunu ileri sürerek kayyımlığın kaldırılmasını istemiştir; mahkeme tanık beyanlarına dayanarak istemi kabul etmiştir.

> *Tapuda malik olarak görünen ... ...ile ...'nun aynı şahıs olduğuna ilişkin tanık beyanları dışında dosyada herhangi bir mahkeme kararı olmadığı gibi tapuda isim tashihine ilişkin bir kararda bulunmamaksızın eksik araştırma ve inceleme sonucu karar verilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, kaldırma isteminde mirasçılık ilişkisinin nasıl kanıtlanacağını gösterir. Yönetim kayyımlığını gerektiren sebep, malike ulaşılamamasıdır; bu sebebin ortadan kalktığının kabulü için davacının mirasbırakanının tapu maliki ile aynı kişi olduğunun kesin biçimde belirlenmesi gerekir. Daire, bu hususta tanık beyanları dışında bir mahkeme kararı veya tapuda isim düzeltilmesi kararı bulunmadan istemin kabul edilmesini eksik inceleme saymıştır.

6 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
07.07.2020 · E. 2018/15874 · K. 2020/4601

Kayyımın açtığı dava sürerken kayyımlık kaldırılırsa temsil sona erer; dava mirasçılara re'sen ihbar edilmeli, taraf sıfatı yokluğundan reddedilmemelidir

Gaip maliklere yönetim kayyımı olarak atanan defterdarlık, taşınmazı kullanan kişiye karşı ecrimisil davası açmıştır. Dava sürerken tapu maliklerinin mirasçılarının açtığı dava sonucunda kayyımlık kaldırıldı ve bu karar 2014'te kesinleşmiştir. Mahkeme, kayyımın taraf sıfatı kalmadığı gerekçesiyle davayı usulden reddetmiştir.

> *Dava tarihi itibarıyla kayyımın davayı açmaya ehil olduğu, ancak dava görülürken kayyım kararının mahkeme kararıyla kaldırıldığı ve temsil sona erdiğine göre, tapu maliklerinin mirasçılarına davanın resen ihbar edilmesi ve davayı takip edip etmemelerine göre bir karar verilmesi gerekirken, kayyımın taraf sıfatı kalmadığından bahisle davanın usulden reddi doğru görülmemiş olup hükmün bu nedenle bozulması gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 477. madde uyarınca kayyımlığın sona ermesinin derdest davalara etkisini gösterir. Daire, kayyımın dava tarihinde davayı açmaya ehil olduğunu, kayyımlığın dava sırasında kaldırılmasıyla temsilin sona erdiğini belirtmiş; bu durumda davanın tapu maliklerinin mirasçılarına re'sen ihbar edilmesi ve davayı takip edip etmemelerine göre karar verilmesi gerektiğini kabul ederek usulden ret kararını bozmuştur.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 426:** Temsil kayyımlığı.
- **TMK m. 427:** Yönetim kayyımlığı.
- **TMK m. 428:** İsteğe bağlı kayyımlık.
- **TMK m. 429:** Yasal danışmanlık.
- **TMK m. 472:** Vesayetin kaldırılması.
- **TMK m. 478:** Kayyımlığın sona ermesinin ilânı.
- **TMK m. 483:** Görevden alma sebepleri.

MADDE

478

D. Kayyımlıkta ve yasal danışmanlıkta
I. Genel olarak

KANUN METNİ

Atamanın ilân edilmiş olması veya vesayet makamının gerekli görmesi hâllerinde, kayyımlığın sona erdiği de ilân olunur.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 478, kayyımlığın sona erdiğinin hangi hâllerde ilân edileceğini düzenler. İki hâlde ilân gerekir: kayyımın **atanması ilân edilmişse** veya **vesayet makamı gerekli görürse**. Kayyım veya yasal danışman atanmasına ilişkin karar da ancak vesayet makamının gerekli görmesi hâlinde ilân olunur (TMK m. 431). Kayyımlık, kayyım atanan kişi ortaya çıktığında o kişi yönünden kaldırılır; aynı kararla başkalarına atanan kayyımlık bundan etkilenmez.[1]

TEMEL KAVRAMLAR

Kayyımlığın sona ermesinin ilânı	Kayyımlığın sona erdiğinin kamuya duyurulması (TMK m. 478).
Kayyımlık	Temsil, yönetim veya isteğe bağlı kayyımlık (TMK m. 426-428).
Vesayet makamı	Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

Madde 478- Yürürlükteki Kanunun 422 nci maddesini karşılamaktadır. Madde anlaştırılmak suretiyle yeniden kaleme alınmış, maddedeki "sulh hâkimi" yerine doğru olarak "vesayet makamı" deyimi kullanılmıştır.

Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 155

1 Yargıtay 8. HD, 15.01.2018, E. 2017/11547, K. 2018/376.

Tasarının 478. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 476); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 422. maddeydi; madde "Kayyımın vesayeti" başlığı altında "İlan" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Kayyımın tayini ilan edilmiş bulunduğu veya sulh hakimi muvafık gördüğü takdirde bu baptaki vesayetin hitamı resmen ilan olunur.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 422 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 422	4721 sayılı Kanun m. 478
Birinci hâl	Kayyımın atanması ilân edilmişse	Atama ilân edilmişse
İkinci hâl	Sulh hâkimi uygun görürse	Vesayet makamı gerekli görürse
Sonuç	Kayyımlığın sona erdiği resmen ilân olunur	Kayyımlığın sona erdiği de ilân olunur

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 478. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 476
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Atama ilân edilmişse	Sona erme de ilân olunur	TMK m. 478
Vesayet makamı gerekli görürse	Sona erme ilân olunur	TMK m. 478
Atamanın ilânı	Ancak vesayet makamı gerekli görürse	TMK m. 431/2
Kısıtlamanın kaldırılması	Kısıtlama ilân edilmişse kaldırılması da ilân olunur	TMK m. 473
Yasal danışmanlık	Sona erme, vesayetin kaldırılmasına ilişkin hükümlere bağlıdır	TMK m. 477/3
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 422	Gerekçe, s. 155

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **422. maddesini**

karşılar; madde anlaştırılmak suretiyle yeniden kaleme alınmış, eski maddedeki **"sulh hâkimi"** yerine doğru olarak **"vesayet makamı"** deyimi kullanılmıştır (S. Sayısı 723, s. 155). Tasarının 478. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 476).

> **DİKKAT**
>
> Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, ilânın iki hâlde, **atama ilân edilmişse** veya **vesayet makamı gerekli görürse** yapılmasıdır. İkinci nokta, kayyım ve yasal danışman atamasının kendisinin de ancak vesayet makamı gerekli görürse ilân edilmesidir (TMK m. 431). Üçüncü nokta, kayyımlığın kaldırılmasının ortaya çıkan kişiyle sınırlı tutulmasıdır.[2]

II. İlânın İki Hâli

- **Atama ilân edildiyse:** Sona erme de ilân olunur.
- **Vesayet makamı gerekli görürse:** Sona erme ilân olunur.
- **Metin:** Madde bu iki hâl dışında bir ilân öngörmez.

Madde, kayyımlığın sona erdiğinin iki hâlde ilân olunacağını düzenler: kayyımın atanması ilân edilmişse ve vesayet makamı gerekli görürse. Kayyım veya yasal danışman atanmasına ilişkin karar da ancak vesayet makamının gerekli görmesi hâlinde ilân olunur (TMK m. 431). Madde, ilânın yerini ve biçimini ayrıca göstermez. 2

Gerekçeye göre madde eski Kanun'un 422. maddesini karşılar; eski metindeki "sulh hâkimi" yerine doğru olarak "vesayet makamı" deyimi kullanılmıştır (S. Sayısı 723, s. 155). Eski Kanun da kayyımın atanması ilân edilmişse veya sulh hâkimi uygun görürse kayyımlığın sona erdiğinin resmen ilân olunacağını öngörüyordu. 3

III. Kısıtlamanın Kaldırılmasının İlânıyla Farkı

- **Kısıtlama:** Kısıtlama kararı kesinleşince ilân olunur; kaldırılması da ilân olunur.
- **Kayyımlık:** Atamanın ilânı vesayet makamının gerekli görmesine bağlıdır.
- **Yasal danışmanlık:** Sona erme, vesayetin kaldırılmasına ilişkin hükümlere bağlıdır.

Kısıtlama kararı kesinleşince hemen kısıtlının yerleşim yeri ile nüfusa kayıtlı olduğu yerde ilân olunur (TMK m. 410); kısıtlama ilân edilmişse kaldırılması da ilân olunur ve fiil ehliyetinin yeniden kazanılması bu ilâna bağlı değildir (TMK m. 473). 4

2 Yargıtay 8. HD, 15.01.2018, E. 2017/11547, K. 2018/376.

Kayyımlıkta ise hem atamanın hem de sona ermenin ilânı, vesayet makamının gerekli görmesine veya atamanın daha önce ilân edilmiş olmasına bağlıdır. Madde yalnız kayyımlıktan söz eder; yasal danışmanlığın sona ermesi ise vesayetin kaldırılmasına ilişkin hükümlere bağlanmıştır (TMK m. 477).

IV. Kayyımlığın Kaldırılması ve Kapsamı

- **Kişi ortaya çıkarsa:** Kayyımlık o kişi yönünden kaldırılır.
- **Kapsam:** Aynı kararla başkalarına atanan kayyımlık sürer.
- **Davaya katılma:** Kayyımlık kaldırılmadan esasa girilmesi usule aykırı bulunmuştur.

5 Yargıtay, ortaklığın giderilmesi davasında ulaşılamadığı için kendisine yönetim kayyımı atanan paydaşın, uzun yıllardır aynı adreste oturduğunu ileri sürerek kayyımlığın kaldırılmasını istediği bir dosyada, kayyım atama kararı başka kişiler için de verildiğinden kaldırmanın yalnız bu paydaş yönünden yapılması gerektiğini belirtmiş ve kararı düzelterek onamıştır.[3]

6 Kayyım atanan davalının sonradan yargılamaya katıldığı bir ortaklığın giderilmesi davasında ise Yargıtay, bu durum gözetilmeden ve onun hakkındaki kayyımlık kararı kaldırılmadan işin esası hakkında hüküm kurulmasını usule aykırı bulmuştur.[4] Kaldırmayı mirasçılar istediğinde tapu maliki ile mirasbırakanın aynı kişi olduğunun duraksamasız belirlenmesi de aranmıştır.[5]

> UYGULAMA NOTU
>
> **Hakkında bir kayyım atandığını öğrenen kişi**, kayyımlığın kaldırılmasını istemeli ve kaldırma kararının kendi payı veya işi yönünden açıkça verildiğini kontrol etmelidir. **Kayyım ataması ilân edilmişse**, kaldırmadan sonra sona ermenin de ilân edilip edilmediği vesayet makamından takip edilmelidir (TMK m. 478). **Bir davada kayyımla temsil edilen ve davaya kendisi katılan kişi**, hakkındaki kayyımlık kararının kaldırılmasını istemelidir.

3 Yargıtay 8. HD, 15.01.2018, E. 2017/11547, K. 2018/376.
4 Yargıtay 18. HD, 14.05.2007, E. 2007/2421, K. 2007/4196.
5 Yargıtay 18. HD, 23.02.2015, E. 2014/22010, K. 2015/2547.

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
15.01.2018 · E. 2017/11547 · K. 2018/376

Kayyım atanan kişi ortaya çıkınca kayyımlık o kişi yönünden kaldırılır; aynı kararla başkalarına atanan kayyımlık kaldırılmış sayılmaz

Ortaklığın giderilmesi davasında ilanen tebligat yapılan bazı paydaşlar için 3561 sayılı Kanun uyarınca defterdar yönetim kayyımı olarak atanmıştı. Paydaşlardan biri, uzun yıllardır aynı adreste oturduğunu ve ulaşılabilir olduğunu ileri sürerek kayyımlığın kaldırılmasını istemiştir. Mahkeme, nüfus kayıtlarından paydaşın evlenmeyle soyadının değiştiğini tespit ederek kayyım atama kararının tamamını kaldırmıştır.

> *O halde mahkemece hükmün 1. fıkrasında sadece ... Sulh Hukuk Mahkemesinin 2010/260 Esas ve 2010/635 Karar sayılı ilamında ... yönünden kayyımlığın kaldırılmasına karar verilmesi gerekirken, bu ayrım belirtilmeksizin ... 3. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2010/260 - 2010/635 sayılı dosyasında verilen kayyım atanma kararının tümü yönünden kaldırılması doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, kayyımlığın kaldırılmasının kapsamına ilişkindir. Daire, kayyımlığı gerektiren sebebin ortaya çıkan paydaş yönünden ortadan kalktığını kabul etmiş; ancak kayyım atama kararı başka kişiler için de verildiğinden kaldırmanın yalnız bu paydaş yönünden yapılması gerektiğini belirterek hükmü düzelterek onamıştır. Kayyımlığın sona ermesi, atamanın ilân edilmiş olması veya vesayet makamının gerekli görmesi hâlinde ayrıca ilân olunur (TMK m. 478).

2 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
14.05.2007 · E. 2007/2421 · K. 2007/4196

Kayyım atanan davalı yargılamaya katıldıysa, hakkındaki kayyımlık kararı kaldırılmadan davanın esası hakkında hüküm kurulamaz

Ortaklığın giderilmesi davasında bazı paydaşların yurt dışında bulunduğu ve dava dilekçesinin tebliğ edilemediği anlaşılmıştır. Mahkeme adres araştırması yapmadan gazete ilanıyla tebligat yoluna gitti ve davalıları davada temsil etmek üzere kayyım atamıştır. Paydaşlardan biri daha sonra keşfe katılmış ve avukatı aracılığıyla yargılamada yer almıştı; mahkeme davayı kabul etmiştir.

> *Bundan sonrada yasal koşulları bulunmamasına karşın tüm davalıları davada temsil etmek üzere kayyım atanması, bu bağlamda davalı ...'in sonradan yargılamaya katıldığı da gözetilmeden ve onun hakkındaki kayyımlık kararı kaldırılmadan bu yolla davaya bakılarak işin esası hakkında hüküm kurulmuş olması usul ve yasaya aykırıdır.*

DEĞERLENDİRME Karar, kayyım atanan kişinin kendisi ortaya çıktığında kayyımlığın durumunun ele alınması gerektiğini gösterir. Daire, yasal koşulları bulunmadan bütün davalılar için kayyım atanmasını ve yargılamaya kendisi katılan davalı hakkındaki kayyımlık kararı kaldırılmadan işin esasına girilmesini usule aykırı

bulmuştur. Kararda ayrıca, yurt dışındaki davalıların adresleri araştırılmadan ilanen tebligat yoluna gidilmesi de usule aykırı görülmüştür (TMK m. 477).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 431:** Kayyım ve yasal danışman atamasının usulü ve ilânı.
- **TMK m. 477:** Kayyımlık ve yasal danışmanlığın sona ermesi.
- **TMK m. 410:** Kısıtlamanın ilânı.
- **TMK m. 473:** Kısıtlamanın kaldırılmasının ilânı.
- **TMK m. 426:** Temsil kayyımlığı.
- **TMK m. 427:** Yönetim kayyımlığı.

VASİLİK GÖREVİNİN SONA ERMESİ

İkinci Ayırım · m. 479–488

Vasilik Görevinin Sona Ermesi başlıklı ayırım, Türk Medeni Kanunu'nun 479–488. maddelerini kapsamaktadır. Bu ciltte yer alan maddeler ve özleri aşağıda gösterilmiştir.

Madde	Kenar başlığı	Özü
m. 479	Fiil ehliyetinin yitirilmesi ve ölüm	Vasilik görevinin iki sebeple sona ereceğini düzenler: vasinin fiil ehliyetini yitirmesi ve ölümü
m. 480	Sürenin dolması	Vasilik görevinin sürenin dolmasıyla sona ermesini düzenler
m. 481	Engelin veya kaçınma sebebinin ortaya çıkması	Vasilik sırasında ortaya çıkan iki durumu düzenler
m. 482	Göreve devam zorunluluğu	Vasilik görevinin sona ermesiyle yeni vasinin göreve başlaması arasındaki dönemi düzenler
m. 483	Sebepleri	Vasinin görevden alınma sebeplerini iki fıkrada düzenler
m. 484	İstek üzerine veya re'sen	Vasinin görevden alınması sürecini iki yoldan başlatır
m. 485	Araştırma ve uyarı	Görevden alma kararından önceki usulü düzenler
m. 486	Geçici önlemler	Görevden alma süreci tamamlanmadan önce vesayet altındaki kişiyi korumaya yönelik geçici önlemleri düzenler
m. 487	Diğer önlemler	Vesayet makamının koruma yükümlülüğünü görevden alma ve uyarıyla sınırlamaz
m. 488	İtiraz	Vesayet makamının kararlarına karşı kanun yolunu düzenler

MADDE

479 A. Fiil ehliyetinin yitirilmesi ve ölüm

KANUN METNİ

Vasilik görevi, vasinin fiil ehliyetini yitirmesi veya ölümüyle sona erer.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 479, vasilik görevinin iki sebeple sona ereceğini düzenler: vasinin fiil ehliyetini yitirmesi ve ölümü. Bu sebeplerden biri gerçekleşince **vasilik görevi sona erer**; ancak **vesayet altındaki kişi üzerindeki vesayet sürer** ve yeni vasi atanması gerekir. Yargıtay, vasinin ölümünün vasilik görevini sona erdirdiğini, fakat küçüğün vesayet altına alınmasını gerektiren durumu ortadan kaldırmadığını belirtmiştir.[1] Kural **kayyımlara da** uygulanır; babalık davasında çocuk adına davayı yürüten kayyımın ölümüyle kayyımlık ve kayyımın verdiği vekâlet sona ermiştir.[2]

TEMEL KAVRAMLAR

Vasilik görevi	Vasinin vesayet altındaki kişiyi koruma ve temsil görevi (TMK m. 403).
Fiil ehliyetini yitirme	Vasinin kısıtlanması veya ayırt etme gücünü kaybetmesi gibi sebeplerle kendi fiilleriyle hak edinme ve borç altına girme ehliyetini kaybetmesi (TMK m. 9, 10).
Yeni vasi atanması	Görevi sona eren vasinin yerine vesayet makamınca başka bir vasi atanması.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

Madde 479-Yürürlükteki Kanunun 423 üncü maddesini karşılamaktadır. Hüküm değişikliği yoktur. Anlaştırılmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır.

1 Yargıtay 2. HD, 22.02.2011, E. 2011/1648, K. 2011/2977.
2 Yargıtay 2. HD, 09.07.2003, E. 2003/9068, K. 2003/10433.

Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 155

Tasarının 479. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 476); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 423. maddeydi; madde "Medeni hakları kullanmak salahiyetinin zıyaı ve vefat" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasilik sıfatı, vasinin vefatı veya medeni haklarını kullanmaktan mahrumiyeti ile hitam bulur.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 423 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 423	4721 sayılı Kanun m. 479
Birinci sebep	Vasinin ölümü	Vasinin ölümü
İkinci sebep	Medeni hakları kullanmaktan yoksun kalma	Fiil ehliyetini yitirme
Sonuç	Vasilik sıfatı sona erer	Vasilik görevi sona erer

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 479. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 476
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Fiil ehliyetinin yitirilmesi	Vasilik görevi sona erer	TMK m. 479
Ölüm	Vasilik görevi sona erer	TMK m. 479
Vesayet	Vasilik sona erse de vesayet sürer	TMK m. 479, 470
Kayyım	Vasi hakkındaki hükümler kayyıma da uygulanır	TMK m. 403/3
Yeni vasi	Vesayeti yürüten vesayet makamı atar	TMK m. 411, 412
Vasiliğe engel	Kısıtlılar vasi olamaz	TMK m. 418
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 423	Gerekçe, s. 155

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **423. maddesini** [1]

karşılar; **hüküm değişikliği yoktur**, madde anlaştırılmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır (S. Sayısı 723, s. 155). Eski Kanun da vasilik sıfatının vasinin ölümü veya medeni haklarını kullanmaktan yoksun kalmasıyla sona ereceğini öngörüyordu. Tasarının 479. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 476).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, vasilik görevinin sona ermesinin **vesayeti kaldırmamasıdır**; yeni vasi atanması gerekir.[3] İkinci nokta, vasinin **kendisi kısıtlanırsa** da görevinin sona ermesidir; bu durumda karar, kısıtlıya yeniden atanacak vasiye tebliğ edilmelidir.[4] Üçüncü nokta, görevin **kişiye bağlı** olması ve mirasçılara geçmemesidir.[5]

II. İki Sona Erme Sebebi

- **Fiil ehliyetinin yitirilmesi:** Vasi kendisi kısıtlanırsa görevi sona erer.
- **Ölüm:** Vasinin ölümüyle görev sona erer.
- **Kişisellik:** Görev mirasçılara geçmez.

2 Madde, vasilik görevinin iki sebeple sona ereceğini düzenler: vasinin fiil ehliyetini yitirmesi ve ölümü. Kısıtlılar vasi olamayacağı gibi (TMK m. 418), vasilik sırasında vesayet altına alınan vasinin görevi de bu madde uyarınca sona erer. Gerekçeye göre madde eski Kanun'un 423. maddesini karşılar ve hüküm değişikliği yoktur (S. Sayısı 723, s. 155).

3 Yargıtay, bir hükümlüye vasi olarak atanan kardeşin kendisi de vesayet altına alındığında vasilik görevinin sona erdiğini, kısıtlanmanın vasiliğe engel bir sebep olduğunu ve vasinin kısıtlıyı temsil yetkisinin kalmadığını belirtmiş; gerekçeli kararın vasinin vasisine tebliğ edilmesini doğru bulmayarak kısıtlıya yeni vasi atanıp atanmadığının araştırılmasını aramıştır.[6] Görev kişiye bağlı olduğundan, kayyımın ölümüyle kayyımlık görevi mirasçılarına geçmez; mirasçıların kaldırma davasına dahil edilmesi onlara taraf sıfatı kazandırmamıştır.[7]

III. Vesayet Sürer, Yeni Vasi Atanır

- **Kural:** Vasiliğin sona ermesi vesayeti kaldırmaz.
- **Küçükler:** Küçük üzerindeki vesayet erginlikle kalkar.

3 Yargıtay 2. HD, 09.10.2007, E. 2006/18506, K. 2007/13641.
4 Yargıtay 4. HD, 25.03.2019, E. 2018/4015, K. 2019/1717.
5 Yargıtay 8. HD, 12.02.2020, E. 2020/29, K. 2020/1229.
6 Yargıtay 4. HD, 25.03.2019, E. 2018/4015, K. 2019/1717.
7 Yargıtay 8. HD, 12.02.2020, E. 2020/29, K. 2020/1229.

- **Velayet:** Ana ve babası sağ olan küçükte önce velayet düzenlemesi araştırılır.

Vasilik görevinin sona ermesi, vesayeti gerektiren durumu ortadan kaldırmaz. 4
Yargıtay, vasinin ölümünün vasilik görevini sona erdirdiğini, ancak küçükler üzerindeki vesayeti kaldırmadığını ve küçük üzerindeki vesayetin ergin olmasıyla kalkacağını belirtmiştir.[8] Kısıtlılar bakımından da Yargıtay, vasinin ölmüş olmasının mahcurlar üzerindeki vesayeti kaldırmadığını belirtmiş ve yeni vasi atanması isteminde kısıtlıların yerleşim yeri vesayet makamına yetkisizlik kararı verilmesi gerektiğini kabul etmiştir.[9]

Boşanma kararı verildikten sonra fakat kesinleşmeden önce doğan ve velayeti 5
düzenlenmediği için askıda kalan bir çocuğun vasisi öldüğünde Yargıtay, ana ve babası sağ olduğundan davanın onlara ihbar edilmesini; velayetin kendilerine verilmesi için dava açılırsa sonucunun beklenmesini, velayet düzenlenirse vesayetin kaldırılmasını, düzenlenmezse küçüğe yeni vasi atanmasını aramıştır.[10]

IV. Yeni Vasi Atanması ve Yetki

- **Yetki:** Yeni vasiyi vesayeti yürüten vesayet makamı atar.
- **Tek makam:** Bir kişi için yalnız bir vesayet makamı yetkilidir.
- **Yerleşim yeri:** Değişiklik izni varsa yetki yeni vesayet dairesine geçer.

Yeni vasi atanması istemi vesayeti yürüten vesayet makamınca incelenir. Yargıtay, 6
vasinin ölümü üzerine yeni vasi atanması isteminde görev ve yetkinin vesayet makamına ait olduğunu, kısıtlının yerleşim yerinin değiştirilip değiştirilmediği araştırılmadan hüküm kurulmasını doğru bulmamış;[11] vesayet kararı kaldırılmamış bir küçük için bir kişinin birden fazla vesayet dairesi bulunamayacağını belirterek vesayeti yürüten mahkemenin yetkisizlik kararını bozmuştur.[12] Yerleşim yeri vesayet makamının izniyle değişmişse yetki yeni vesayet dairelerine geçer (TMK m. 412).

V. Kayyımlar ve Derdest Davalar

- **Kayyım:** Vasi hakkındaki hükümler kayyıma da uygulanır.
- **Vekâlet:** Kayyımın ölümüyle verdiği vekâlet de sona erer.
- **Dava:** Yeni kayyım atanmadan hüküm kurulmamıştır.

Kanunun vasi hakkındaki hükümleri, aksi belirtilmedikçe kayyım hakkında da 7
uygulanır (TMK m. 403). Yargıtay, çocuk adına açılan babalık davasını yürüten

8 Yargıtay 2. HD, 09.10.2007, E. 2006/18506, K. 2007/13641.
9 Yargıtay 2. HD, 29.11.2010, E. 2010/6523, K. 2010/19769.
10 Yargıtay 2. HD, 22.02.2011, E. 2011/1648, K. 2011/2977.
11 Yargıtay 2. HD, 02.02.2009, E. 2008/20232, K. 2009/1234.
12 Yargıtay 2. HD, 09.10.2007, E. 2006/18506, K. 2007/13641.

kayyımın yargılama sırasında öldüğünün bildirildiği bir dosyada, kayyımın ölümüyle kayyımlık görevinin ve kayyımın avukatla kurduğu vekâlet ilişkisinin sona erdiğini belirtmiş; ölüm olgusu doğrulanırsa davayı yürütmek üzere yeni kayyım atanması ve ona davetiye çıkarılarak davayı takip etmesine imkân tanınması gerektiğini kabul ederek hükmü bozmuştur.[13]

UYGULAMA NOTU

Bir kişinin vasisi ölmüşse veya kendisi kısıtlanmışsa, vesayeti yürüten sulh hukuk mahkemesine başvurularak yeni vasi atanması istenmelidir; vasiliğin sona ermesi vesayeti kaldırmaz (TMK m. 479). **Boşanmadan sonra velayeti düzenlenmemiş çocuğun vasisi ölmüşse**, ana veya baba velayetin kendisine verilmesi için aile mahkemesinde dava açmayı değerlendirmelidir. **Bir çocuğu veya kısıtlıyı ilgilendiren bir dava sürerken vasi veya kayyım ölmüşse**, durum mahkemeye bildirilmeli ve yeni temsilci atanması istenmelidir; eski temsilcinin verdiği vekâlet de sona erer.

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
09.07.2003 · E. 2003/9068 · K. 2003/10433

Çocuk adına davayı yürüten kayyım yargılama sırasında ölürse kayyımlık ve kayyımın verdiği vekâlet sona erer; yeni kayyım atanmadan hüküm kurulamaz

Babalık davası, çocuk adına atanan kayyımın görevlendirdiği avukat tarafından açılmış ve yürütülmüştü. Mahkeme davayı kabul ederek babalığa karar vermiştir. Davalının temyiz dilekçesinde, kayyımın yargılama sırasında öldüğü bildirilmiştir.

> *Vasilik görevi, vasinin ölümü ile sona erer. (TMK. md. 479/1) Türk Medeni Kanununun vasi hakkındaki hükümleri aksi belirtilmedikçe kayyım hakkında da uygulanır. (TMK. md. 403/son) Şu halde, kayyımın ölümü ile de kayyımlık görevi sona erer. Kayyımın ölümü ile vekalet ilişkisi, de sona ermiştir. (BK. md. 397, 35)…*

DEĞERLENDİRME Karar, 479. maddenin vasiler kadar kayyımlar için de uygulandığını ve derdest davalardaki sonucunu gösterir. Daire, vasi hakkındaki hükümlerin aksi belirtilmedikçe kayyıma da uygulanacağını, kayyımın ölümüyle kayyımlık görevinin ve kayyımın avukatla kurduğu vekâlet ilişkisinin sona erdiğini belirtmiştir. Ölüm olgusu araştırılıp doğrulanırsa babalık davasını yürütmek üzere sulh hukuk mahkemesince yeni kayyım atanması ve bu kayyıma davetiye çıkarılarak davayı takip etmesine imkân tanınması gerektiği kabul edilmiş; çocuğun temsilcisiz kaldığı gözetilmeden kurulan hüküm bozulmuştur (TMK m. 403).

13 Yargıtay 2. HD, 09.07.2003, E. 2003/9068, K. 2003/10433.

2 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
22.02.2011 · E. 2011/1648 · K. 2011/2977

Vasinin ölümü vesayeti kaldırmaz; ana ve babası sağ olan küçüğün vesayetinin kaldırılması isteminde önce velayet düzenlemesi araştırılmalıdır

Çocuk, ana babasının boşanma kararı verildikten sonra fakat kesinleşmeden önce doğmuş, boşanma kararında velayeti düzenlenmemişti. Velayeti askıda kalan çocuk daha sonra koruma altına alınmış, vesayet altına alınarak kendisine vasi atanmıştı; vasi de sonradan ölmüştür. Sulh hukuk mahkemesi, küçük üzerindeki vesayetin kaldırılması istemi hakkında hüküm kurmuştur.

> *Vasinin ölmüş olması, vasilik görevini sona erdirir (TMK.md.479) ise de, küçüğün vesayet altına alınmasını gerektiren durumun mevcudiyetini ortadan kaldırmaz. Vesayeti gerektiren hal varlığını sürdürmektedir. Durum böyle olunca küçüğe yeni bir vasi atanması gerekecektir. Ne var ki küçüğün ana ve babasının sağ olduğu da görülmektedir. Dava ana ve babaya ihbar edildiğinde bunların velayeti talep etmeleri mümkündür.*

DEĞERLENDİRME Karar, vasinin ölümünün vesayet üzerindeki etkisini sınırlar. Daire, vasinin ölümünün vasilik görevini sona erdirdiğini, ancak küçüğün vesayet altına alınmasını gerektiren durumu ortadan kaldırmadığını belirtmiştir. Ana ve babası sağ olduğundan davanın onlara ihbar edilmesi, velayetin kendilerine verilmesi için dava açılırsa sonucunun beklenmesi; velayet düzenlenirse vesayetin kaldırılması, düzenlenmezse küçüğe yeni vasi atanması gerektiği kabul edilmiştir (TMK m. 336).

3 **YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ**
25.03.2019 · E. 2018/4015 · K. 2019/1717

Vasi kendisi kısıtlanınca vasilik görevi sona erer; karar, vasinin vasisine değil, kısıtlıya yeniden atanacak vasiye tebliğ edilmelidir

Rücuen tazminat davasında davalı ceza infaz kurumunda hükümlüydü ve kardeşi ona vasi olarak atanmıştı. Daha sonra vasi olan kardeş de vesayet altına alındı ve eşi ona vasi atandı. Mahkeme gerekçeli kararı, davalının vasisine atanan bu kişiye tebliğ etmiştir.

> *Türk Medeni Kanunu'nun 479. maddesi; "Vasilik görevi, vasinin fiil ehliyetini yitirmesi veya ölümüyle sona erer" hükmünü içermektedir. Davalı ...'a vasi olarak atanan .....'ın vesayet altına alınmış olmasıyla, vasilik görevinin sona erdiği anlaşılmaktadır. Kısıtlanma vasiliğe engel bir sebep olup, vasi .....'ın kısıtlıyı temsil hakkı sona erdiğinden, davalı ...'a yeniden bir vasi tayin edilip edilmediği araştırılmalı, şayet bu işlemler yapılmamışsa öncelikle yeni bir vasi atanması sağlanmalı ve gerekçeli kararın yeni atanan vasiye, davalının hapis halinin son bulduğunun anlaşılması halinde ise gerekçeli kararın davalıya usulüne uygun şekilde tebliği yapılmalıdır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 479. maddedeki fiil ehliyetini yitirme hâlini uygular. Vasi olan kişinin kendisi vesayet altına alındığında vasilik görevi sona erer; kısıtlanma vasiliğe engel bir sebeptir ve vasinin kısıtlıyı temsil yetkisi kalmaz. Daire, bu durumda davalıya yeni bir vasi atanıp atanmadığının araştırılmasını, atanmamışsa önce yeni vasi atanmasının sağlanmasını ve gerekçeli kararın ona tebliğ edilmesini aramıştır (TMK m. 418).

4 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
12.02.2020 · E. 2020/29 · K. 2020/1229

Kayyımlık kişiye bağlı bir görevdir; kayyım ölünce görev mirasçılarına geçmez ve mirasçılar kaldırma davasında taraf sıfatı kazanmaz

Bir taşınmazın yönetimi için 1979'da bir avukat kayyım olarak atanmıştı. Maliklerin gaipliğine ve payların bir vakıf adına tesciline karar verilip bu karar kesinleştikten sonra kayyımlığın kaldırılması istendi. Dava sürerken kayyım ölmüştür; mahkeme mirasçılarını davaya dahil ederek karar verilmesine yer olmadığına hükmetti ve mirasçılar lehine vekâlet ücretine karar vermiştir.

> *Kayyımlık görevi şahsa bağlı bir görev olup, ölüm ile TMK'nin 479.maddesi gereği kayyımlık görevinin son bulduğu yani ölüm ile kayyımlık görevi mirasçılara geçmeyecektir. Mirasçıların kayyımlığın kaldırılması davasında hak ve menfaatini ilgilendiren bir durum da mevcut olmadığı halde mahkemece davaya dahil edilmeleri onlara "taraf" sıfatı kazandırmaz. Bu sebeple mahkemece davada taraf sıfatı bulunmayan ve davaya dahil edilen mirasçılar lehine vekalet ücreti verilmiş olması doğru olmamıştır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 479. maddenin kişiye bağlı niteliğini gösterir. Daire, vasi hakkındaki hükümlerin kayyıma da uygulanacağını, kayyımlık görevinin şahsa bağlı olduğunu ve kayyımın ölümüyle sona erip mirasçılarına geçmeyeceğini belirtmiştir. Kaldırma davasında hak ve menfaatleri bulunmayan mirasçıların davaya dahil edilmesi onlara taraf sıfatı kazandırmadığından, lehlerine vekâlet ücretine hükmedilmesi doğru bulunmamıştır.

5 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
09.10.2007 · E. 2006/18506 · K. 2007/13641

Vasinin ölümü küçük üzerindeki vesayeti kaldırmaz; yeni vasi atanmasına vesayeti yürüten mahkeme bakar, bir kişinin birden fazla vesayet dairesi olamaz

Velayet altında bulunmayan bir küçük 2000'de sulh hukuk mahkemesince vesayet altına alınmıştı ve bu karar kaldırılmamıştı. Vasinin ölümünden sonra açılan vesayet davasında aynı mahkeme yetkisizlik kararı vermiştir.

> *Vasinin ölmüş olması , vasilik görevini sona erdiren bir sebep (TMK.479) olup , küçükler üzerindeki vesayeti kaldırmaz. Küçük üzerindeki vesayet o'nun ergin olmasıyla kalkar. (TMK.470/1) Bir kişinin birden fazla vesayet dairesi de bulunamaz. Bu yön gözetilmeden davaya Tokat vesayet makamınca bakılması*

gerekirken yetkisizlik kararı verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

DEĞERLENDİRME Karar, vasinin ölümünden sonra yeni vasi atanmasında yetkili makamı belirler. Daire, vasinin ölümünün vasilik görevini sona erdirdiğini, ancak küçük üzerindeki vesayeti kaldırmadığını ve bu vesayetin küçüğün ergin olmasıyla kalkacağını belirtmiştir. Vesayet kararı kaldırılmadığından ve bir kişinin birden fazla vesayet dairesi bulunamayacağından davaya vesayeti yürüten mahkemece bakılması gerektiği kabul edilmiş ve yetkisizlik kararı bozulmuştur (TMK m. 411).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 403:** Vasi ve kayyım.
- **TMK m. 418:** Vasiliğe engel olan sebepler.
- **TMK m. 480:** Sürenin dolması.
- **TMK m. 481:** Engelin veya kaçınma sebebinin ortaya çıkması.
- **TMK m. 482:** Göreve devam zorunluluğu.
- **TMK m. 411:** Vesayet işlerinde yetki.
- **TMK m. 470:** Küçüklerde vesayetin sona ermesi.

MADDE

480

B. Sürenin sona ermesi ve uzatılmaması

I. Sürenin dolması

KANUN METNİ

Vasilik görevi, uzatılmadığı takdirde, sürenin dolmasıyla sona erer.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 480, vasilik görevinin sürenin dolmasıyla sona ermesini düzenler. Vasi kural olarak iki yıl için atanır ve vesayet makamı bu süreyi her defasında ikişer yıl uzatabilir (TMK m. 456). Süre **uzatılmazsa**, vasilik görevi **sürenin dolmasıyla** sona erer; görevi sona eren vasi yenisi göreve başlayıncaya kadar zorunlu işleri yapmakla yükümlüdür (TMK m. 482). Süresi dolan vasiye yapılan tebligat konusunda farklı kararlar vardır: bir kararda vasinin görevi zımnen devam etmiş sayılmış,[1] boşanma davasına ilişkin bir kararda ise yeni vasi atanıp atanmadığının veya sürenin uzatılıp uzatılmadığının araştırılması istenmiştir.[2]

TEMEL KAVRAMLAR

Görev süresi	Vasinin atandığı süre; kural olarak iki yıldır (TMK m. 456).
Süre uzatma	Vesayet makamının vasinin görev süresini her defasında ikişer yıl uzatması (TMK m. 456).
Göreve devam zorunluluğu	Görevi sona eren vasinin yenisi göreve başlayıncaya kadar zorunlu işleri yapma yükümlülüğü (TMK m. 482).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

Madde 480-Yürürlükteki Kanunun 424 üncü maddesini karşılamaktadır. Hüküm değişikliği yoktur. Anlaştırılmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır.

Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 155

1 Yargıtay 12. HD, 28.02.2022, E. 2022/1212, K. 2022/2455.
2 Yargıtay 2. HD, 11.06.2026, E. 2026/373, K. 2026/6476.

Tasarının 480. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 476); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 424. maddeydi; madde "Vesayet müddetinin temdit edilmemesi" başlığı altında "Tayin devresinin hitamı" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasilik sıfatı, temdit edilmediği takdirde; müddetin bitmesiyle hitam bulur.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 424 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 424	4721 sayılı Kanun m. 480
Şart	Vasilik uzatılmamış olmalı	Vasilik görevi uzatılmamış olmalı
Sonuç	Vasilik sıfatı sürenin bitmesiyle sona erer	Vasilik görevi sürenin dolmasıyla sona erer
Kenar başlık	Tayin devresinin hitamı	Sürenin dolması

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 480. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 476
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Görev süresi	Kural olarak iki yıl	TMK m. 456/1
Uzatma	Her defasında ikişer yıl	TMK m. 456/2
Sona erme	Uzatılmazsa sürenin dolmasıyla	TMK m. 480
Zorunlu işler	Yeni vasi göreve başlayıncaya kadar sürer	TMK m. 482
Kaçınma	Dört yıl dolunca vasi kaçınma hakkını kullanabilir	TMK m. 456/3
Vesayet	Vasinin görevinin sona ermesi kısıtlamayı kaldırmaz	TMK m. 456, 472
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 424	Gerekçe, s. 155

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **424. maddesini** 1

karşılar; **hüküm değişikliği yoktur**, madde anlaştırılmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır (S. Sayısı 723, s. 155). Eski Kanun da vasilik sıfatının, uzatılmadığı

takdirde sürenin bitmesiyle sona ereceğini öngörüyordu. Tasarının 480. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 476).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, vasilik görevinin **uzatılmazsa** sürenin dolmasıyla sona ermesidir; bu, **vesayeti kaldırmaz**.[3] İkinci nokta, süresi dolan vasiye yapılan **tebligat** konusunda farklı kararların bulunmasıdır.[4] Üçüncü nokta, süre uzatma isteminin **vesayeti kuran mahkemede** görülmesidir; izinsiz başka yerde oturma yetkiyi değiştirmez.[5]

II. Görev Süresi ve Uzatma

- **Süre:** Vasi kural olarak iki yıl için atanır.
- **Uzatma:** Vesayet makamı süreyi her defasında ikişer yıl uzatabilir.
- **Sona erme:** Uzatılmazsa görev sürenin dolmasıyla sona erer.

2 Madde, vasilik görevinin uzatılmadığı takdirde sürenin dolmasıyla sona ereceğini düzenler. Vasi kural olarak iki yıl için atanır; vesayet makamı bu süreyi her defasında ikişer yıl uzatabilir ve dört yıl dolunca vasi vasilikten kaçınma hakkını kullanabilir (TMK m. 456). Gerekçeye göre madde eski Kanun'un 424. maddesini karşılar ve hüküm değişikliği yoktur (S. Sayısı 723, s. 155).

3 Vasinin görev süresi ile kısıtlılık birbirinden ayrıdır. Yargıtay, vasinin görev süresine ilişkin kuralın kısıtlılığın süresiyle ilgili olmadığını, vasinin görevinin sona ermesinin kısıtlanmayı ortadan kaldırmadığını ve yalnız yeni vasi atanmasını gerektirdiğini belirtmiştir.[6]

III. Sürenin Dolmasından Sonra

- **Zorunlu işler:** Görevi sona eren vasi yenisi başlayana kadar zorunlu işleri yapar.
- **Tebligat:** Süresi dolan vasiye yapılan tebligat konusunda farklı kararlar vardır.
- **Araştırma:** Yeni vasi veya uzatma kararı olup olmadığı araştırılmıştır.

4 Görevi sona eren vasi, yenisi göreve başlayıncaya kadar zorunlu işleri yapmakla yükümlüdür (TMK m. 482). Yargıtay da sürenin dolmasıyla sona erme kuralını hatırlatırken bu yükümlülüğe değinmiştir.[7]

3 Yargıtay 8. HD, 17.05.2021, E. 2021/949, K. 2021/4033.
4 Yargıtay 12. HD, 28.02.2022, E. 2022/1212, K. 2022/2455; Yargıtay 2. HD, 11.06.2026, E. 2026/373, K. 2026/6476.
5 Yargıtay 17. HD, 23.09.2010, E. 2010/6942, K. 2010/7217.
6 Yargıtay 8. HD, 17.05.2021, E. 2021/949, K. 2021/4033.
7 Yargıtay 17. HD, 23.09.2010, E. 2010/6942, K. 2010/7217.

Süresi dolan vasiye yapılan tebligatın geçerliliği konusunda farklı kararlar bulun- 5
maktadır. Bir icra takibine ilişkin kararda Yargıtay, yetkili mahkemece görevin sona erdiğine ilişkin karar alınmamışsa süre sonunda vasinin ve mahkemenin zımni kabulüyle görevin devam ettiğini, bunun kısıtlının temsilcisiz kalmaması amacıyla uyumlu olduğunu kabul ederek vasiye yapılan satış ilanı tebligatını usulüne uygun saymıştır.[8] Bir boşanma davasına ilişkin kararda ise Yargıtay, kararın ve temyiz dilekçesinin görev süresi bitmiş temsilciye tebliğ edildiğini belirleyerek yeni vasi atanıp atanmadığının veya görev süresinin uzatılıp uzatılmadığının araştırılmasını, gerekirse yeni vasi atanmasının sağlanmasını ve tebligatın görevli vasiye yapılmasını istemiştir.[9]

IV. Süre Uzatma İstemi ve Yetki

- **Nitelik:** Süresi dolan vasinin yeniden görevlendirilmesi istemi süre uzatma istemidir.
- **Yetki:** Vesayeti kuran mahkeme yetkilidir.
- **Velayet:** Kısıtlı velayet altındaysa aile mahkemesi görevlidir.

Yargıtay, süresi dolan vasinin başka bir mahkemeye başvurarak yeniden vasi atan- 6
mak istemesini vasilik süresinin uzatılması istemi olarak nitelendirmiş; vesayet makamının izni olmadan kısıtlının başka bir yerde oturmasının o yeri yetkili kılmadığını ve uyuşmazlığın vesayeti kuran mahkemede görülmesi gerektiğini kabul etmiştir.[10] Aynı yaklaşım, vasinin süre uzatma istemi üzerine kolluk araştırmasıyla kısıtlının başka bir yerde yaşadığının anlaşıldığı bir dosyada da izlenmiş; yerleşim yeri değişikliği için izin kararı ve izin talebi bulunmadığından vesayet makamı yargı yeri olarak belirlenmiştir.[11]

Kısıtlanan ergin çocuk vesayet altına alınmayıp velayet altında bırakılmışsa (TMK 7
m. 419), süre uzatma istemi velayet hükümlerine tabidir; Yargıtay bu durumda görevli mahkemenin aile mahkemesi olduğunu belirtmiştir.[12]

> UYGULAMA NOTU
>
> **Vasi**, görev süresinin bitiş tarihini takip etmeli ve süre dolmadan vesayet makamından uzatma istemelidir (TMK m. 456, 480). **Bir davada karşı taraf kısıtlıysa**, tebligatın görev süresi içindeki bir vasiye yapıldığı kontrol edilmelidir; görev süresi bitmiş temsilciye yapılan tebligat bir boşanma davasında yeterli görülme-

8 Yargıtay 12. HD, 28.02.2022, E. 2022/1212, K. 2022/2455.
9 Yargıtay 2. HD, 11.06.2026, E. 2026/373, K. 2026/6476.
10 Yargıtay 17. HD, 23.09.2010, E. 2010/6942, K. 2010/7217; Yargıtay 2. HD, 03.06.2009, E. 2009/1000, K. 2009/10683.
11 Yargıtay 5. HD, 22.05.2025, E. 2025/4858, K. 2025/8169.
12 Yargıtay 20. HD, 14.05.2015, E. 2015/5022, K. 2015/4258.

miştir. **Kısıtlı başka bir şehre taşınmışsa**, süre uzatma istemi vesayeti kuran mahkemeye yapılmalıdır; yerleşim yeri ancak vesayet makamının izniyle değişir (TMK m. 412).

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
11.06.2026 · E. 2026/373 · K. 2026/6476

Boşanma davasında karar, görev süresi bitmiş temsilciye tebliğ edilmişse yeni vasi atanıp atanmadığı veya sürenin uzatılıp uzatılmadığı araştırılmalıdır

Boşanma davasında taraflardan biri kısıtlıydı. Bölge adliye mahkemesi kararı ile temyiz dilekçesi, dosyadaki vesayet kararına göre görev süresi 29.09.2023'te sona ermiş olan temsilcisine tebliğ edilmiştir; kısıtlıya yeni vasi atandığına veya görev süresinin uzatıldığına ilişkin bir karar dosyada ve UYAP'ta bulunmuyordu.

> *Bölge Adliyesi Mahkemesi kararının ve temyiz dilekçesinin dosyada bulunan vesayet mahkemesi kararına göre 29.09.2023 tarihinde görev süresi biten kısıtlı velisine tebliğ edildiği, dosya kapsamında ve UYAP ile oluşturulan elektronik ortamda ise kısıtlıya yeni bir vasi atandığına veya görev süresinin uzatıldığına ilişkin bir kararın yer almadığı belirlenmiştir. Bu itibarla; 1.Kısıtlı …'ye yeni bir vasi atanıp atanmadığı veya eski vasinin görev süresinin uzatılıp uzatılmadığı araştırılarak, a) Mahkeme kararı ve temyiz dilekçesinin görevli vasiye tebliği ile temyiz ve cevap süresi beklenerek, 2.Yeni vasi atanmadığı veya görev süresi uzatılmadığının anlaşılması halinde, a)Davacıya yetki ve izin verilerek kısıtlıya yeni vasi atanmasının sağlanması, b)Mahkeme kararı ve temyiz dilekçesi yeni vasiye tebliğ edilerek temyiz ve cevap süresi beklenerek, belirtilen usuli işlemler tamamlandıktan sonra temyiz incelemesi yapılmak üzere dosyanın Daireye gönderilmesi gerekir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 480. maddedeki sürenin dolmasının boşanma davasındaki sonucunu gösterir. Daire, görev süresi biten temsilciye yapılan tebligatla yetinmemiş; kısıtlıya yeni vasi atanıp atanmadığının veya eski vasinin görev süresinin uzatılıp uzatılmadığının araştırılmasını, atanmamış veya uzatılmamışsa davacıya yetki ve izin verilerek yeni vasi atanmasının sağlanmasını ve kararla temyiz dilekçesinin görevli vasiye tebliğ edilmesini aramıştır. Görev süresinin dolmasına rağmen vasinin görevinin zımnen devam ettiğini kabul eden bir karar da bulunmaktadır.[13]

13 Yargıtay 12. HD, 28.02.2022, E. 2022/1212, K. 2022/2455.

2 **YARGITAY 12. HUKUK DAİRESİ**
28.02.2022 · E. 2022/1212 · K. 2022/2455

Vasilik süresi dolduğu hâlde görevin sona erdiğine ilişkin karar alınmamışsa vasinin görevi zımnen devam eder; bu dönemde vasiye yapılan tebligat geçerli sayılmıştır

İpoteğin paraya çevrilmesi yoluyla yapılan takipte satış ilanı, borçlunun vasisine vasilik süresinin dolmasından sonra tebliğ edilmiştir; ardından mahkemece vasilik süresinin uzatılmasına karar verilmiştir. Vasi, satış ilanının vasilik görev süresi içinde tebliğ edilmediğini ileri sürerek ihalenin feshini istemiştir.

> *Somut olayda vasilik kararının sona erdiği tarihten sonra yapılan tebligatı takiben mahkemece yeniden vasilik uzatma kararı verilmiştir. Türk Medeni Kanunu'nun 480'inci maddesine göre, vasilik görevi uzatılmadığı takdirde sürenin dolmasıyla kendiliğinden sona erecektir. Ancak, yetkili mahkemece vasinin görevinin sona erdiğine ilişkin karar alınmaması halinde, süre sonunda vasinin ve mahkemenin zımni kabulüyle vasinin görevi devam eder. Bu durum, vesayet altındaki kişinin temsilcisiz kalmaması için getirilen diğer hükümler ve kanun koyucunun iradesiyle de uyumludur.*

DEĞERLENDİRME Karar, sürenin dolmasına rağmen görevine devam eden vasinin durumuna ilişkin bir yaklaşımı yansıtır. Daire, vasilik görevinin uzatılmadığı takdirde sürenin dolmasıyla kendiliğinden sona ereceğini belirtmiş; ancak yetkili mahkemece görevin sona erdiğine ilişkin karar alınmamışsa vasinin ve mahkemenin zımni kabulüyle görevin devam ettiğini, bunun kısıtlının temsilcisiz kalmaması amacıyla uyumlu olduğunu kabul ederek vasiye yapılan satış ilanı tebligatını usulüne uygun saymıştır. İhalenin feshi istemi süresi geçtikten sonra yapıldığından ret kararı sonucu itibarıyla onanmıştır.

3 **YARGITAY (KAPATILAN) 17. HUKUK DAİRESİ**
23.09.2010 · E. 2010/6942 · K. 2010/7217

Görev süresi dolan vasinin yeniden görevlendirilmesi istemi süre uzatma istemidir; vesayeti kuran mahkeme yetkilidir, izinsiz başka yerde oturma yetkiyi değiştirmez

Kişi 2001'de Görele Sulh Hukuk Mahkemesince vesayet altına alınmış ve annesi vasi atanmıştı. Anne, bu kez başka bir yerdeki sulh hukuk mahkemesine başvurarak oğluna vasi olarak atanmak istemiştir. Bu mahkeme talebin vasilik süresinin uzatılmasına ilişkin olduğunu belirterek yetkisizlik kararı vermiştir; vesayeti kuran mahkeme ise vasilik görevinin iki yıl sonunda uzatılmadığı için kendiliğinden sona erdiğini belirterek o da yetkisizlik kararı vermiştir.

> *Vasilik görevi uzatılmadığı takdirde, sürenin dolmasıyla sona erer.(TMK.md.480) Görevi sona eren vasi, yenisi göreve başlayıncaya kadar zorunlu işleri yapmakla görevlidir. Davacının talebi, vasilik süresinin uzatılmasına ilişkindir.Vesayet kararı verilmekle kısıtlının yerleşim yeri artık karar veren vesayet makamının bulunduğu yer olur. (TMK.md.21/2) Vesayet makamının izni olmadıkça vesayet*

altındaki kişi yerleşim yerini değiştiremez. (TMK. md.412/1) Kısıtlının yerleşim yerinin değiştirildiğine ilişkin vesayet makamının herhangi bir izni bulunmamaktadır. Böyle bir izin alınmaksızın kısıtlının vesayet makamının bağlı bulunduğu yer dışına gitmiş olması veya başka bir yerde oturuyor olması o yeri yetkili kılmaz. Bu durumda uyuşmazlığın vesayet makamı olan Görele Sulh Hukuk Mahkemesinde görülüp, sonuçlandırılması gerekmektedir.

DEĞERLENDİRME Karar, süresi dolan vasinin yeniden görevlendirilmesi isteminin niteliğini ve yetkili makamı belirler. Daire, vasilik görevinin uzatılmadığı takdirde sürenin dolmasıyla sona erdiğini ve görevi sona eren vasinin yenisi göreve başlayıncaya kadar zorunlu işleri yapmakla yükümlü olduğunu hatırlatmış; talebi vasilik süresinin uzatılması istemi olarak nitelendirmiştir. Vesayet makamının izni olmadan kısıtlının başka bir yerde oturması o yeri yetkili kılmadığından, uyuşmazlığın vesayeti kuran mahkemede görülmesi gerektiği kabul edilmiştir (TMK m. 412).

4 **YARGITAY 20. HUKUK DAİRESİ**
14.05.2015 · E. 2015/5022 · K. 2015/4258

Kısıtlı velayet altında bırakılmışsa süre uzatma istemi velayet hükümlerine tabidir; görevli mahkeme aile mahkemesidir

Ergin bir kişi 2011'de kısıtlanarak babasının velayeti altında bırakılmıştı. Baba, 2013'te vasilik süresinin dolduğunu belirterek sürenin uzatılmasını istemiştir. Sulh hukuk mahkemesi velayet hükümleri uygulanacağı gerekçesiyle aile mahkemesine görevsizlik kararı vermiştir; aile mahkemesi de görevsizlik kararı vermiştir.

> *"Türk Medenî Kanununun 419/3. maddesi uyarınca, velayet altında bırakılmalarına karar verilen ergin kısıtlı ve bunların malları hakkındaki uyuşmazlıklarda "velayet" hükümleri uygulanacaktır. Bu hükümleri uygulayacak görevli mahkeme ise, 4787 sayılı Kanunun 4. maddesi uyarınca aile mahkemesidir. Bu durumda uyuşmazlığın ... Aile Mahkemesince görülüp, sonuçlandırılması gerekmektedir.*

DEĞERLENDİRME Karar, velayet altında bırakılan kısıtlı bakımından yapılan süre uzatma isteminde görevli mahkemeyi belirler. Kısıtlanan ergin çocuk vesayet altına alınmayıp velayet altında bırakılmışsa, onun ve malları hakkındaki uyuşmazlıklarda velayet hükümleri uygulanır. Daire, bu hükümleri uygulayacak görevli mahkemenin aile mahkemesi olduğunu belirterek aile mahkemesini yargı yeri olarak belirlemiştir (TMK m. 419).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 456:** Görevin süresi.
- **TMK m. 482:** Göreve devam zorunluluğu.
- **TMK m. 479:** Fiil ehliyetinin yitirilmesi ve ölüm.
- **TMK m. 481:** Engelin veya kaçınma sebebinin ortaya çıkması.
- **TMK m. 412:** Yerleşim yerinin değişmesi.
- **TMK m. 419:** Vasinin atanması.

MADDE

481

B. Sürenin sona ermesi ve uzatılmaması

II. Engelin veya kaçınma sebebinin ortaya çıkması

KANUN METNİ

(1) Vasi, vasiliğe engel bir sebebin ortaya çıkması hâlinde görevinden çekilmek zorundadır.

(2) Vasi, bir kaçınma sebebi ortaya çıktığı takdirde sürenin bitiminden önce görevinden alınmasını isteyebilir; ancak, önemli sebeplerin varlığı hâlinde görevine devam etmek zorundadır.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 481, vasilik sırasında ortaya çıkan iki durumu düzenler. Vasiliğe **engel bir sebep** ortaya çıkarsa, örneğin vasi kısıtlanırsa veya vesayet altındaki kişiyle menfaati önemli ölçüde çatışırsa (TMK m. 418), vasi **görevinden çekilmek zorundadır**. Bir **kaçınma sebebi** ortaya çıkarsa vasi sürenin bitiminden önce **görevinden alınmasını isteyebilir**; ancak **önemli sebepler** varsa görevine devam etmek zorundadır. Dört yılı dolduran vasi de kaçınma hakkını kullanabilir (TMK m. 456). Yargıtay, bu istemler hakkında karar vermekte vesayeti yürüten mahkemenin yetkili olduğunu kabul etmiştir.[1]

TEMEL KAVRAMLAR

Vasiliğe engel sebep	Kişinin vasi olmasını engelleyen hâl; kısıtlılık, kamu hizmetinden yasaklılık veya haysiyetsiz hayat, önemli menfaat çatışması veya düşmanlık ve vesayet işine bakan mahkemede hâkimlik (TMK m. 418).
Kaçınma sebebi	Vasinin vasilik görevini üstlenmekten veya sürdürmekten kaçınmasına imkân veren hâl (TMK m. 422, 456/3, 481).
Önemli sebep	Kaçınma sebebi bulunsa bile vasinin görevine devam etmesini gerektiren durum (TMK m. 481/2).

1 Yargıtay 5. HD, 06.10.2025, E. 2025/9269, K. 2025/12410.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 481- Yürürlükteki Kanunun 425 inci maddesini karşılamaktadır. Maddenin birinci fıkrası "vasiliğe engel bir sebebin" ortaya çıkması hâlinde vasinin görevinden çekilmek zorunda olduğunu hükme bağlamaktadır. Buradaki "vasiliğe engel bir sebep" deyimi, yürürlükteki metinde yer alan "ehliyete mani veya vasilikle telifi gayrikabil sebebi" içerecek genişlikte bir kavramdır. Maddenin ikinci fıkrasında, bir kaçınma sebebinin ortaya çıkması durumunda vasinin görev süresinin bitiminden önce görevinden alınmasını isteme olanağı tanınmaktadır. Ancak önemli sebepler varsa vasi süresinin sonuna kadar görevine devam etmekle yükümlüdür.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 155*

Tasarının 481. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 476-477); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 425. maddeydi; madde "Ehliyetsizlik veya mazeret" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasi, ehliyete mani veya vasilikle telifi gayri kabil bir sebebin hudusunda, istifa ile mükelleftir. Kanuni bir itizar sebebi tahaddüs etse bile, fevkalade bir hal olmadıkça vasi, müddetinin hitamından evvel istifa edemez.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 425 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 425	4721 sayılı Kanun m. 481
Engel	Ehliyete engel veya vasilikle bağdaşmayan sebep ortaya çıkınca istifa zorunlu	Vasiliğe engel sebep ortaya çıkınca çekilme zorunlu
Kaçınma	Kanuni kaçınma sebebi olsa bile olağanüstü hâl yoksa süre bitmeden istifa edilemez	Kaçınma sebebi ortaya çıkınca süre bitmeden görevden alınma istenebilir
Sınır	Olağanüstü hâl	Önemli sebepler varsa göreve devam zorunlu

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 481. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 476
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Vasiliğe engel sebep	Vasi görevinden çekilmek zorundadır	TMK m. 481/1
Kaçınma sebebi	Vasi sürenin bitiminden önce görevden alınmayı isteyebilir	TMK m. 481/2
Önemli sebep	Varsa vasi görevine devam etmek zorundadır	TMK m. 481/2
Engel sebepler	Kısıtlılık, yasaklılık, menfaat çatışması, hâkimlik	TMK m. 418
Dört yıl	Dört yıl dolunca vasi kaçınma hakkını kullanabilir	TMK m. 456/3
Göreve devam	Görevi sona eren vasi yenisi başlayana kadar zorunlu işleri yapar	TMK m. 482
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 425	Gerekçe, s. 155

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un 1
425. maddesini
karşılar. Birinci fıkradaki **"vasiliğe engel bir sebep"** deyimi, eski metindeki "ehliyete mani veya vasilikle telifi gayrikabil sebebi" içerecek genişlikte bir kavramdır. İkinci fıkra, bir kaçınma sebebi ortaya çıktığında vasiye görev süresinin bitiminden önce **görevden alınmasını isteme olanağı** tanır; ancak **önemli sebepler varsa** vasi süresinin sonuna kadar görevine devam etmekle yükümlüdür (S. Sayısı 723, s. 155). Tasarının 481. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 476).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, vasiliğe engel bir sebep ortaya çıkınca vasinin **görevinden çekilmek zorunda** olmasıdır; vasinin kendisi kısıtlandığında görevi sona ermiş sayılmıştır.[2] İkinci nokta, kaçınma sebebinin vasiye yalnız **görevden alınmayı isteme** hakkı vermesi ve önemli sebeplerle göreve devam zorunluluğunun bulunmasıdır. Üçüncü nokta, bu istemlerin **vesayeti yürüten mahkemede** incelenmesidir.[3]

II. Vasiliğe Engel Sebebin Ortaya Çıkması

- **Kural:** Vasiliğe engel bir sebep ortaya çıkarsa vasi görevinden çekilmek zorundadır.

2 Yargıtay 4. HD, 25.03.2019, E. 2018/4015, K. 2019/1717.
3 Yargıtay 5. HD, 12.02.2024, E. 2023/10745, K. 2024/1446.

- **Engeller:** Kısıtlılık, yasaklılık, önemli menfaat çatışması veya düşmanlık, hâkimlik.
- **Kapsam:** Deyim eski metindeki hâlleri de içerecek genişliktedir.

2 Birinci fıkraya göre vasi, vasiliğe engel bir sebebin ortaya çıkması hâlinde görevinden çekilmek zorundadır. Vasiliğe engel sebepler 418. maddede sayılır: kısıtlılar, kamu hizmetinden yasaklılar veya haysiyetsiz hayat sürenler, menfaati kendisine vasi atanacak kişinin menfaatiyle önemli ölçüde çatışanlar veya onunla aralarında düşmanlık bulunanlar ve vesayet işine bakan mahkemelerin hâkimleri vasi olamaz (TMK m. 418). Gerekçeye göre "vasiliğe engel bir sebep" deyimi, eski metindeki "ehliyete mani veya vasilikle telifi gayrikabil sebebi" içerecek genişlikte bir kavramdır (S. Sayısı 723, s. 155).

3 Yargıtay, vasi olan kişinin kendisi vesayet altına alındığında kısıtlanmanın vasiliğe engel bir sebep olduğunu ve vasinin kısıtlıyı temsil hakkının sona erdiğini belirtmiştir.[4] Vasi ile kısıtlı arasında menfaat çatışması bulunduğu iddiasıyla vasinin değiştirilmesi istendiğinde ise Yargıtay, istemi vasinin şahsına itiraz olarak nitelendirmiş ve itirazın önce vesayet makamınca, yerinde görülmezse denetim makamınca incelenmesini aramıştır.[5] Menfaat çatışmasının bulunup bulunmadığı hâkim tarafından re'sen araştırılır.[6]

III. Kaçınma Sebebinin Ortaya Çıkması

- **Hak:** Vasi sürenin bitiminden önce görevden alınmasını isteyebilir.
- **Sınır:** Önemli sebepler varsa vasi görevine devam etmek zorundadır.
- **Dört yıl:** Dört yıl dolunca vasi kaçınma hakkını kullanabilir.

4 İkinci fıkraya göre vasi, bir kaçınma sebebi ortaya çıktığı takdirde sürenin bitiminden önce görevinden alınmasını isteyebilir; ancak önemli sebeplerin varlığı hâlinde görevine devam etmek zorundadır. Gerekçe, önemli sebepler varsa vasinin süresinin sonuna kadar görevine devam etmekle yükümlü olduğunu belirtir (S. Sayısı 723, s. 155). Eski Kanun ise kanuni bir kaçınma sebebi ortaya çıksa bile olağanüstü bir hâl olmadıkça vasinin süresinin bitiminden önce istifa edemeyeceğini öngörüyordu.

5 Vasi, görev süresi dört yılı doldurduğunda da vasilikten kaçınma hakkını kullanabilir (TMK m. 456). Yargıtay, dört yılı dolduran vasinin kaçınma istemi hakkında karar vermekte vesayeti yürüten mahkemenin yetkili olduğunu, yerleşim yeri değişikliğine ilişkin izin kararı ve izin talebi bulunmadıkça kısıtlının başka bir ilde yaşamasının yetkiyi değiştirmediğini kabul etmiştir.[7]

4 Yargıtay 4. HD, 25.03.2019, E. 2018/4015, K. 2019/1717.
5 Yargıtay 8. HD, 18.01.2018, E. 2017/10648, K. 2018/742.
6 Yargıtay 20. HD, 10.06.2014, E. 2014/4652, K. 2014/6349.
7 Yargıtay 5. HD, 06.10.2025, E. 2025/9269, K. 2025/12410.

IV. Çekilme ve Kaçınma İstemlerinin İncelenmesi

- **Yetki:** İstemleri vesayeti yürüten mahkeme inceler.
- **Atama sırasında kaçınma:** Vesayet makamı sebebi yerinde görmezse görüşüyle birlikte denetim makamına bildirir.
- **Göreve devam:** Yeni vasi göreve başlayıncaya kadar zorunlu işler sürer.

Yargıtay, vasinin görevinden istifasının kabul edilerek kısıtlıya başka bir vasi atanması istemi bakımından, kısıtlı veya vasiden bir istem olmadan verilen yerleşim yeri izniyle yetkinin başka mahkemeye geçmeyeceğini kabul ederek vesayeti yürüten mahkemeyi yargı yeri olarak belirlemiştir.[8] Bu dosyada ilk derece mahkemelerinden biri, çekilme istemini kaçınma sebebi belirtilmediği ve vasiliğe engel bir sebebe ilişkin delil bulunmadığı gerekçesiyle reddetmişti. 6

Atama sırasında ileri sürülen kaçınma sebepleri 422. maddedeki usule tabidir: vesayet makamı sebebi yerinde görürse yeni bir vasi atar, yerinde görmezse görüşüyle birlikte gerekli kararı vermek üzere durumu denetim makamına bildirir (TMK m. 422). Yargıtay, atanan vasinin kaçınma istemi karşısında vesayet makamının bu usulü uygulamak yerine yetkisizlik kararı vermesini bozmuştur.[9] Görevi sona eren vasi, yenisi göreve başlayıncaya kadar zorunlu işleri yapmakla yükümlüdür (TMK m. 482). 7

UYGULAMA NOTU

Vasiliğe engel bir durum ortaya çıkmışsa, örneğin vesayet altındaki kişiyle vasinin menfaati önemli ölçüde çatışıyorsa, vasi durumu vesayet makamına bildirerek görevden çekilmelidir (TMK m. 418, 481/1). **Bir kaçınma sebebi ortaya çıkmışsa** veya görev süresi dört yılı doldurmuşsa, vasi vesayeti yürüten sulh hukuk mahkemesine başvurarak görevden alınmasını isteyebilir; önemli sebepler varsa görevine devam etmesi istenebilir (TMK m. 456, 481/2). **Yeni vasi göreve başlayıncaya kadar** zorunlu işleri yapmayı sürdürün (TMK m. 482).

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 5. HUKUK DAİRESİ
06.10.2025 · E. 2025/9269 · K. 2025/12410

Görev süresi dört yılı dolan vasinin kaçınma istemini vesayeti yürüten mahkeme karara bağlar; izinsiz yerleşim yeri değişikliği yetkiyi değiştirmez

Kişi 405. madde uyarınca kısıtlanmış ve kendisine vasi atanmıştı. Vasi, 2024'te vasilik süresinin dört yılı doldurduğunu belirterek vasilikten kaçınma isteminin kabulünü ve kısıtlıya başka vasi atanmasını istemiştir; kısıtlı da kısıtlılığının kaldırılmasını

8 Yargıtay 5. HD, 12.02.2024, E. 2023/10745, K. 2024/1446.
9 Yargıtay 2. HD, 12.07.2007, E. 2007/11135, K. 2007/11112.

istemiştir. Vesayeti yürüten mahkeme, kolluk araştırmasına göre kısıtlının başka bir ilde yaşadığı gerekçesiyle yetkisizlik kararı vermiştir; dosyanın gönderildiği mahkeme de yerleşim yeri değişikliğine ilişkin bir karar bulunmadığı gerekçesiyle yetkisizlik kararı vermiştir.

> *Kısıtlının yerleşim yeri değişikliğine izin verilmesine ilişkin vesayet makamı olan Gaziantep 4. Sulh Hukuk Mahkemesince 4721 sayılı Kanun'un 412 nci maddesinin birinci fıkrasına göre verilmiş bir izin kararı ve kısıtlı veya vasinin yerleşim yeri değişikliğine izin talebi olmadığından konu ile ilgili karar vermekte Gaziantep 4. Sulh Hukuk Mahkemesi yetkilidir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 481. maddenin ikinci fıkrasındaki kaçınma isteminin hangi mahkemece inceleneceğini gösterir. Vasi, görev süresi dört yılı doldurduğu için kaçınma hakkını kullanmıştı (TMK m. 456). Daire, vesayet makamının yerleşim yeri değişikliğine ilişkin bir izin kararı ve kısıtlı veya vasinin bu yönde bir izin talebi bulunmadığından, kaçınma ve kaldırma istemleri hakkında karar vermekte vesayeti yürüten mahkemenin yetkili olduğunu belirterek bu mahkemeyi yargı yeri olarak belirlemiştir.

2 **YARGITAY 5. HUKUK DAİRESİ**
12.02.2024 · E. 2023/10745 · K. 2024/1446

Vasinin görevden çekilme ve yerine başka vasi atanması istemini vesayeti yürüten mahkeme karara bağlar; istem olmadan verilen yerleşim yeri izni yetkiyi değiştirmez

Kişi 2007'de 405. madde uyarınca kısıtlanmış, 2011'de kendisine vasi atanmıştı. Vasi 2022'de vasilik görevinden istifasının kabul edilerek kısıtlıya başka bir vasi atanmasını istemiştir. Vesayeti yürüten mahkeme, kısıtlının başka bir ilde oturduğu gerekçesiyle yerleşim yeri değişikliğine izin vererek yetkisizlik kararı vermiştir. Dosyanın gönderildiği mahkeme önce, kaçınma sebebi belirtilmediği ve vasiliğe engel bir sebebe ilişkin delil bulunmadığı gerekçesiyle çekilme istemini reddetmiştir; daha sonra o da yetkisizlik kararı vermiştir.

> *Kısıtlı ya da vasisinin yerleşim yeri değişikliğine izin talebi olmadan vesayet makamı olan Fatsa Sulh Hukuk Mahkemesince kısıtlının yerleşim yeri değişikliğine izin verilmesine ve dosyanın Antalya Nöbetçi Sulh Hukuk Mahkemesine gönderilmesine karar verildiği anlaşılmakla dosya hakkında karar vermekte Fatsa Sulh Hukuk Mahkemesi yetkilidir.*

DEĞERLENDİRME Karar, vasinin görevden çekilme isteminde yetkili mahkemeye ilişkindir. Dosyada ilk derece mahkemelerinden biri, çekilme istemini 481. maddedeki iki hâl bakımından, yani vasiliğe engel bir sebep ve kaçınma sebebi yönünden değerlendirmişti. Daire ise yalnız yetki sorununu incelemiş; kısıtlı veya vasiden bir istem olmadan verilen yerleşim yeri izniyle yetkinin başka mahkemeye geçmeyeceğini kabul ederek vesayeti yürüten mahkemeyi yargı yeri olarak belirlemiştir (TMK m. 412).

3 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
18.01.2018 · E. 2017/10648 · K. 2018/742

Vasi ile kısıtlı arasında menfaat çatışması bulunduğu iddiasıyla vasinin değiştirilmesi istemi, vasinin şahsına itiraz olarak önce vesayet makamınca, reddedilirse denetim makamınca incelenir

Kısıtlı adayına vasi atanmıştı. Bir akrabası, atanan vasi ile kısıtlı arasında menfaat çatışması bulunduğunu ileri sürerek vasiliğin iptalini ve kendisinin vasi olarak atanmasını istemiştir. Sulh hukuk mahkemesi, yeni vasi adayının sicil kaydına göre vasiliğe engel hâli bulunduğunu ve mevcut vasinin görevini yapamadığının kanıtlanamadığını belirterek itirazı reddetmiştir; karar temyiz edilmiştir.

> *Türk Medeni Kanununun 422. maddesinde, vasinin şahsına karşı yapılan itirazları veya vasinin ileri sürdüğü kaçınma sebeplerini inceleme görevinin, öncelikle vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesine, onun kabul etmemesi halinde denetim makamına ait olacağı; 397. maddesinde ise denetim makamı görevinin asliye hukuk mahkemesinde olduğu hükme bağlandığından; temyiz dilekçesinin vasi adayının, atanan vasinin şahsına itirazı olarak kabul edilip, yapılan bu itirazın öncelikle sulh hukuk mahkemesince değerlendirilerek yerinde görülmediği de gözetilerek buna ilişkin kararla birlikte evrakın denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesine gönderilmesi ve denetim makamınca bu konuda kesin bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine İADESİNE…*

DEĞERLENDİRME Karar, vasiliğe engel bir sebebin iddia edildiği istemlerde izlenecek yolu gösterir. Menfaati kendisine vasi atanacak kişinin menfaatiyle önemli ölçüde çatışanlar vasi olamaz (TMK m. 418); böyle bir engel sonradan ortaya çıkarsa vasi görevinden çekilmek zorundadır (TMK m. 481). Daire, menfaat çatışması iddiasıyla yapılan istemi vasinin şahsına itiraz olarak nitelendirmiş; itirazın önce vesayet makamınca değerlendirilmesini, yerinde görülmezse kararla birlikte dosyanın denetim makamına gönderilmesini ve denetim makamınca kesin karar verilmesini aramıştır.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 418:** Vasiliğe engel olan sebepler.
- **TMK m. 422:** Kaçınma ve itiraz usulü.
- **TMK m. 456:** Görevin süresi.
- **TMK m. 479:** Fiil ehliyetinin yitirilmesi ve ölüm.
- **TMK m. 480:** Sürenin dolması.
- **TMK m. 482:** Göreve devam zorunluluğu.
- **TMK m. 483:** Görevden alma sebepleri.

MADDE

482

B. Sürenin sona ermesi ve uzatılmaması

III. Göreve devam zorunluluğu

KANUN METNİ

Görevi sona eren vasi, yenisi göreve başlayıncaya kadar zorunlu işleri yapmakla yükümlüdür.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 482, vasilik görevinin sona ermesiyle yeni vasinin göreve başlaması arasındaki dönemi düzenler. Görevi sona eren vasi, **yenisi göreve başlayıncaya kadar zorunlu işleri yapmakla yükümlüdür**. Yargıtay, vasi görevden alınıncaya ve yenisi göreve başlayıncaya kadar mevcut vasinin görevinin devam ettiğini kabul etmiş ve tebligatın bu vasiye usulüne uygun yapılmasını aramıştır.[1] **Vesayetin kendisi kalkmışsa** ise karar görevi sona eren vasiye değil, fiil ehliyetini yeniden kazanan kişiye tebliğ edilmelidir.[2]

TEMEL KAVRAMLAR

Zorunlu işler	Yeni vasi göreve başlayıncaya kadar ertelenmesi vesayet altındaki kişinin menfaatine zarar verebilecek işler (TMK m. 482).
Geçici görev	Vasilikten kaçınan veya atanmasına itiraz edilen kişinin, yerine başkası atanıncaya kadar vasiye ait görevleri yerine getirmesi (TMK m. 423).
Görevin sona ermesi	Vasilik görevinin ölüm, ehliyet kaybı, sürenin dolması, çekilme veya görevden alma gibi sebeplerle bitmesi (TMK m. 479-483).

1 Yargıtay 12. HD, 13.12.2022, E. 2022/10701, K. 2022/13281.
2 Yargıtay 2. HD, 11.05.2026, E. 2025/10362, K. 2026/5316.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 482- Yürürlükteki Kanunun 426 ncı maddesini karşılamaktadır. Hüküm değişikliği yoktur. Yürürlükteki metinde yer alan "zaruri olan idari tasarruflar" yerine "zorunlu işler" deyimi kullanılmıştır.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 155*

Tasarının 482. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 477); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 426. maddeydi; madde "İdareye devam" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasi, halefi işe başlayıncaya kadar zaruri olan idari tasarrufları ifa ile mükelleftir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 426 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 426	4721 sayılı Kanun m. 482
Yükümlü	Vasi	Görevi sona eren vasi
Kapsam	Zaruri olan idari tasarruflar	Zorunlu işler
Süre	Halefi işe başlayıncaya kadar	Yenisi göreve başlayıncaya kadar

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 482. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 477
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Yükümlülük	Görevi sona eren vasi zorunlu işleri yapar	TMK m. 482
Süre	Yeni vasi göreve başlayıncaya kadar	TMK m. 482
Atamada	Kaçınan veya itiraz edilen vasi yerine başkası atanıncaya kadar görev yapar	TMK m. 423
Görevden alma	Görevden alınıncaya ve yenisi başlayıncaya kadar mevcut vasinin görevi sürer	TMK m. 482
Kesin hesap	Görevi sona eren vasi son rapor ve kesin hesap verir	TMK m. 489

Konu	Kural	Dayanak
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 426	Gerekçe, s. 155

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un
426. maddesini
karşılar; **hüküm değişikliği yoktur**. Eski metinde yer alan **"zaruri olan idari tasarruflar"** yerine **"zorunlu işler"** deyimi kullanılmıştır (S. Sayısı 723, s. 155). Tasarının 482. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 477).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, görevi sona eren vasinin **yenisi göreve başlayıncaya kadar** zorunlu işleri yapmak zorunda olmasıdır. İkinci nokta, görevden alma süreci devam ederken **mevcut vasinin görevinin sürmesi** ve tebligatın ona usulüne uygun yapılmasıdır.[3] Üçüncü nokta, vesayet **kendiliğinden kalkmışsa** göreve devam zorunluluğunun tebligata dayanak olmamasıdır; bir boşanma davasında karar kısıtlılığı sona eren eşe tebliğ edilmek üzere dosya geri çevrilmiştir.[4]

II. Zorunlu İşleri Yapma Yükümlülüğü

- **Kural:** Görevi sona eren vasi yenisi göreve başlayıncaya kadar zorunlu işleri yapar.
- **Amaç:** Vesayet altındaki kişinin temsilcisiz kalmaması.
- **Deyim:** Eski metindeki "zaruri olan idari tasarruflar" yerine "zorunlu işler".

2 Madde, vasilik görevinin sona ermesiyle yeni vasinin göreve başlaması arasındaki dönemi düzenler: görevi sona eren vasi, yenisi göreve başlayıncaya kadar zorunlu işleri yapmakla yükümlüdür. Gerekçeye göre madde eski Kanun'un 426. maddesini karşılar ve hüküm değişikliği yoktur; eski metinde yer alan "zaruri olan idari tasarruflar" yerine "zorunlu işler" deyimi kullanılmıştır (S. Sayısı 723, s. 155). Kanun hangi işlerin zorunlu sayılacağını ayrıca saymaz.

3 Benzer bir kural atama aşaması için de öngörülmüştür: vasiliğe atanan kimse, vasilikten kaçınmış veya atanmasına itiraz edilmiş olsa bile, yerine bir başkası atanıncaya kadar vasiye ait görevleri yerine getirmekle yükümlüdür (TMK m. 423). Yargıtay, vasilik görevinin uzatılmadığı takdirde sürenin dolmasıyla sona erdiğini belirtirken görevi sona eren vasinin yenisi göreve başlayıncaya kadar zorunlu işleri yapmakla görevli olduğunu da hatırlatmıştır.[5]

3 Yargıtay 12. HD, 13.12.2022, E. 2022/10701, K. 2022/13281.
4 Yargıtay 2. HD, 11.05.2026, E. 2025/10362, K. 2026/5316.
5 Yargıtay 17. HD, 23.09.2010, E. 2010/6942, K. 2010/7217.

III. Görevden Alma Sürecinde Mevcut Vasi

- **Kural:** Görevden alınıncaya ve yenisi başlayıncaya kadar mevcut vasinin görevi sürer.
- **Tebligat:** Tebligat mevcut vasiye yapılır.
- **Usul:** Tebligatın kendisi de usulüne uygun olmalıdır.

4 Yargıtay, vasinin görevden alınmasına ilişkin dava derdest iken görevden alınıncaya ve yenisi göreve başlayıncaya kadar mevcut vasinin görevinin devam ettiğini belirterek kararın mevcut vasiye tebliğini aramıştır.[6] Bir icra takibinde de mevcut vasiye yapılan satış ilanı tebligatı doğru muhataba yapılmış sayılmış; ancak tebligat Tebligat Kanunu ve Yönetmeliği hükümlerine uygun yapılmadığından usulsüz bulunmuş ve vasiye usulsüz tebliğ başlı başına ihalenin feshi sebebi sayılmıştır.[7]

IV. Vesayetin Kendiliğinden Kalktığı Hâl

- **Fark:** Vesayet kalkmışsa kişi fiil ehliyetini yeniden kazanır.
- **Tebligat:** Karar kişinin kendisine tebliğ edilir.
- **Boşanma:** Görevi sona eren vasiye yapılan tebligatla yetinilmemiştir.

5 Göreve devam zorunluluğu, vesayet sürerken vasilik görevinin sona erdiği hâllere ilişkindir. Vesayetin kendisi sona ermişse, örneğin hükümlü hapisten çıktığında vesayet kendiliğinden kalkar (TMK m. 471) ve kişi kendi işlemlerini kendisi yapar. Yargıtay, hükümlü erkeğin denetimli serbestliğe sevk edilmesiyle vesayetin kendiliğinden kalkmış sayıldığı bir boşanma davasında, bölge adliye mahkemesi kararının erkeğe değil görevi sona eren vasiye tebliğ edilmesini yeterli görmemiş; kararın kısıtlılığı sona eren erkeğe usulüne uygun tebliğ edilmesini ve temyiz süresinin beklenmesini istemiştir.[8]

V. Sorumluluk ve Kesin Hesap

- **Kesin hesap:** Görevi sona eren vasi son rapor ve kesin hesap verir.
- **Sorumluluk:** Vesayet makamı görevin sona erdiğine karar verinceye kadar sürer.
- **Teslim:** Malvarlığı teslime hazır bulundurulur.

6 Görevi sona eren vasi, yönetimle ilgili son raporu ve kesin hesabı vesayet makamına vermekle ve malvarlığını vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye teslim edilmek üzere hazır bulundurmakla yükümlüdür (TMK m. 489). Yargıtay, vesayet kendiliğinden sona ermiş olsa bile vasinin sorumluluğunun, vesayet

6 Yargıtay 2. HD, 14.02.2006, E. 2006/1209, K. 2006/1537.
7 Yargıtay 12. HD, 13.12.2022, E. 2022/10701, K. 2022/13281.
8 Yargıtay 2. HD, 11.05.2026, E. 2025/10362, K. 2026/5316.

makamınca görevinin sona erdiğine karar verilinceye kadar devam ettiğini kabul etmiştir.[9]

UYGULAMA NOTU

Görevi sona eren vasi, yeni vasi göreve başlayıncaya kadar ertelenemeyecek işleri yapmayı sürdürmeli, son rapor ve kesin hesabı hazırlamalıdır (TMK m. 482, 489). **Karşı tarafı kısıtlı olan bir dava varsa**, tebligatın görevi süren vasiye yapıldığı ve usulüne uygun olduğu kontrol edilmelidir. **Karşı tarafın vesayeti kalkmışsa**, örneğin hükümlü eş tahliye olmuşsa, kararların eşin kendisine tebliğ edilmesi gerektiği mahkemeye bildirilmelidir.

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ
11.05.2026 · E. 2025/10362 · K. 2026/5316

Vesayet kendiliğinden kalkmışsa görevi sona eren vasiye yapılan tebligat yeterli değildir; karar kısıtlılığı sona eren eşe tebliğ edilmelidir

Boşanma davasında davalı erkek hükümlülüğü nedeniyle kısıtlıydı. Vesayet makamı, erkeğin denetimli serbestliğe sevk edildiğini belirleyerek 08.12.2023 tarihli ek kararla vesayetin kendiliğinden kalkmış sayılmasına karar vermiştir. Bölge adliye mahkemesi kararı ise erkeğe değil, görevi sona eren vasiye tebliğ edildi ve kararı vasi temyiz etmiştir.

> *Bölge Adliye Mahkemesince verilen karar erkek adına vasi tarafından temyiz edilmiş ise de; vesayete ilişkin Tarsus 2.Sulh Hukuk Mahkemesinin 2021/1214 Esas - 2022/640 Karar sayılı dosyasında 08.12.2023 tarihli ek karar ile davalı ... hakkında denetimli serbestliğe sevk edildiği anlaşıldığından vesayetin kendiliğinden kalkmış sayılmasına karar verildiği, Bölge Adliye Mahkemesi karar ilamının davalı ...'e tebliğ edilmek yerine 29.10.2025 tarihinde görevi sona eren vasiye tebliğ edildiği belirlenmiştir. Bu itibarla; a)Kısıtlılık hali sona ermekle davalı ...'e usulüne uygun tebliğ yapılması, b) Temyiz süresinin beklenmesi, c) Kararın süresinde davalı ... tarafından temyiz edilmesi hâlinde ise 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 366. maddesi atfıyla aynı Kanun'un 344. maddesinde belirtilen usuli işlemlerin yapılması ve temyiz dilekçesinin karşı tarafa tebliğ edilmesi suretiyle belirtilen usuli işlemler tamamlandıktan sonra temyiz incelemesi yapılmak üzere dosyanın Daireye gönderilmesi gerekir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 482. maddedeki göreve devam zorunluluğunun sınırını gösterir. Madde, görevi sona eren vasinin yenisi göreve başlayıncaya kadar zorunlu işleri yapmasını düzenler; vesayetin kendisi kalktığında ise kişi fiil ehliyetini yeniden kazanır. Daire, kısıtlılık hâli sona erdiğinden kararın davalı erkeğe usulüne

9 Yargıtay 18. HD, 18.12.2014, E. 2014/10634, K. 2014/18506.

uygun tebliğ edilmesini, temyiz süresinin beklenmesini ve temyiz hâlinde gerekli işlemlerin yapılmasını istemiştir (TMK m. 471).

2 **YARGITAY 12. HUKUK DAİRESİ**
13.12.2022 · E. 2022/10701 · K. 2022/13281

Vasi görevden alınıncaya ve yenisi göreve başlayıncaya kadar mevcut vasinin görevi sürer; bu dönemde tebligat mevcut vasiye usulüne uygun yapılmalıdır

Borçlu vesayet altındaydı ve taşınmazının satışı için icra takibi yürütülüyordu. Satış ilanı mevcut vasiye Tebligat Kanunu'nun 21. maddesine göre tebliğ edilmek istendi; tebligat şerhinde muhatabın çarşıda olduğunu bildiren komşunun ve haber verilen komşunun adı ve soyadı yer almıyordu. Borçlu, satış ilanı tebliğinin usulsüz olduğunu ileri sürerek ihalenin feshini istemiştir; yargılama sırasında yerini mirasçıları almıştır.

> *Somut olayda, şikayetçi borçluya tayin edilen vasi görevden alınıncaya kadar ve yenisi göreve başlayıncaya kadar mevcut vasinin görevi devam edeceği anlaşılmakla vasi ... adına gönderilen satış ilanı tebligatının 18.12.2017 tarihinde, "Adres tevziat saatlerinde kapalı olup en yakın komşusu isim ve imzadan imtina ederek muhatabın çarşıda olduğunu beyan etti TK 21 maddesine göre mahalle muhtarının imzasına tebliğ edildi. 2 nolu haber kağıdı kapıya yapıştırıldı. İsim ve imzadan imtina eden komşusuna haber verildi." şerhi verilerek 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 21/1. maddesine göre tebliğ edilmek istendiği görülmektedir. Ancak tebligatta muhatabın çarşıda olduğunu bildiren komşunun ad ve soyadı alınmadan ve haber verilen komşunun ad ve soyadı belirtilmeden yapılan tebligat bu hali ile 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 21/1. maddesi ile Tebligat Yönetmeliği'nin 30 ve 35. maddeleri hükümlerine uygun yapılmadığından usulsüzdür.*

DEĞERLENDİRME Karar, 482. maddedeki göreve devam zorunluluğunun tebligata etkisini gösterir. Daire, borçluya atanan vasi görevden alınıncaya ve yenisi göreve başlayıncaya kadar mevcut vasinin görevinin devam ettiğini kabul ederek satış ilanının mevcut vasiye tebliğini doğru muhataba yapılmış saymış; ancak tebligatın Tebligat Kanunu ve Tebligat Yönetmeliği hükümlerine uygun yapılmadığını belirtmiştir. Vasiye satış ilanının usulsüz tebliğini başlı başına ihalenin feshi sebebi sayan Daire, şikâyetin kabulü gerektiğini belirterek kararı bozmuştur.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 423:** Geçici görev.
- **TMK m. 479:** Fiil ehliyetinin yitirilmesi ve ölüm.
- **TMK m. 480:** Sürenin dolması.
- **TMK m. 481:** Engelin veya kaçınma sebebinin ortaya çıkması.
- **TMK m. 483:** Görevden alma sebepleri.
- **TMK m. 489:** Kesin hesap ve malvarlığının teslimi.
- **TMK m. 471:** Hükümlülerde vesayetin sona ermesi.

MADDE

483

C. Görevden alınma
I. Sebepleri

KANUN METNİ

(1) Vasi, görevini ağır surette savsaklar, yetkilerini kötüye kullanır veya güveni sarsıcı davranışlarda bulunur ya da borç ödemede acze düşerse, vesayet makamı tarafından görevden alınır.
(2) Vasinin görevini yapmakta yetersizliği sebebiyle vesayet altındaki kişinin menfaatleri tehlikeye düşerse, vesayet makamı kusuru olmasa bile vasiyi görevden alabilir.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 483, vasinin görevden alınma sebeplerini iki fıkrada düzenler. Vasi görevini **ağır surette savsaklar, yetkilerini kötüye kullanır, güveni sarsıcı davranışlarda bulunur veya borç ödemede acze düşerse** vesayet makamı tarafından görevden alınır. Vasinin **görevini yapmakta yetersizliği** yüzünden vesayet altındaki kişinin menfaatleri tehlikeye düşerse, vesayet makamı **kusuru olmasa bile** vasiyi görevden alabilir. Görevden alma kararını vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesi verir;[1] bu karara karşı temyiz değil, denetim makamına itiraz yolu açıktır.[2]

TEMEL KAVRAMLAR

Görevden alma	Vesayet makamının, kanundaki sebeplerden biri gerçekleşen vasinin görevine son vermesi (TMK m. 483).
Savsaklama	Vasinin kanundan doğan görevlerini, örneğin kişiye özen, yönetim, rapor ve hesap verme yükümlülüklerini ağır biçimde yerine getirmemesi.
Yetersizlik	Vasinin kusuru olmasa bile görevini yapabilecek durumda olmaması ve bu yüzden vesayet altındaki kişinin menfaatlerinin tehlikeye düşmesi (TMK m. 483/2).

1 Yargıtay 2. HD, 28.02.2011, E. 2010/13952, K. 2011/3350.
2 Yargıtay 2. HD, 05.09.2012, E. 2012/619, K. 2012/20287.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 483- Yürürlükteki Kanunun 427 nci maddesini karşılamaktadır. Anlaştırılmak suretiyle yeniden ve iki fıkra hâlinde kaleme alınmıştır. Maddede "sulh hâkimi" yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmıştır. Bu şekilde madde İsviçre Medenî Kanununun 445 inci maddesine uygun hâle getirilmiştir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 155*

Tasarının 483. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 477); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 427. maddeydi; madde "Azil" ana başlığı altında "Sebepleri" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasinin, vasiliğe gayri layık bir hali anlaşılır veya vazifesini ifada sui istimali veya fahiş bir ihmali görülürse mahkemei asliye tarafından azlolunur. Borcunu ödemekten aciz kalan vasi hakkında da hüküm böyledir. Sulh hakimi, vesayet altındaki kimsenin menfaatlerini tehlikede gördüğü anda; vazifesini gereği gibi ifa edemiyen vasinin başka bir kusuru olmasa bile, vazifesine nihayet verebilir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 427 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 427	4721 sayılı Kanun m. 483
Kusura dayalı sebepler	Vasiliğe layık olmayan hâl, görevde kötüye kullanma, ağır ihmal	Görevi ağır surette savsaklama, yetkileri kötüye kullanma, güveni sarsıcı davranış
Ödeme güçsüzlüğü	Borcunu ödemekten aciz kalma	Borç ödemede acze düşme
Görevden alan	Mahkemei asliye (azil); sulh hâkimi (kusursuz hâl)	Vesayet makamı
Kusursuz görevden alma	Görevini gereği gibi yapamayan vasi, menfaat tehlikedeyse	Görevini yapmakta yetersiz vasi, menfaat tehlikedeyse
Yapı	Tek fıkra, üç cümle	İki fıkra

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 483. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 477
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kusura dayalı sebepler	Ağır savsaklama, yetkileri kötüye kullanma, güveni sarsıcı davranış	TMK m. 483/1
Ödeme güçsüzlüğü	Borç ödemede acze düşme	TMK m. 483/1
Kusursuz görevden alma	Yetersizlik yüzünden menfaatin tehlikeye düşmesi	TMK m. 483/2
Yetkili makam	Vesayet makamı, yani sulh hukuk mahkemesi	TMK m. 397, 483
Usul	İstek veya re'sen; araştırma, dinleme, uyarı	TMK m. 484, 485
Başvuru yolu	On gün içinde denetim makamına itiraz	TMK m. 488
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 427	Gerekçe, s. 155

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **427. maddesini** karşılar; **anlaştırılarak yeniden ve iki fıkra hâlinde** kaleme alınmış, **"sulh hâkimi" yerine "vesayet makamı"** deyimi kullanılmış ve madde İsviçre Medenî Kanunu'nun 445. maddesine uygun hâle getirilmiştir (S. Sayısı 723, s. 155). Tasarının 483. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 477).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, birinci fıkradaki sebeplerden biri gerçekleştiğinde Kanun'un **"görevden alınır"** dediği, ikinci fıkradaki yetersizlik hâlinde ise **"görevden alabilir"** diyerek vesayet makamına takdir tanıdığıdır. İkinci nokta, görevden alma istemini **vesayet makamının esastan karara bağlaması** gerektiğidir.[3] Üçüncü nokta, bu karara karşı **tebliğden itibaren on gün içinde denetim makamına itiraz** edilmesidir; temyiz dilekçesi verilse bile Yargıtay dilekçeyi itiraz sayarak dosyayı geri çevirmektedir.[4]

II. Kusura Dayalı Görevden Alma Sebepleri

- **Savsaklama:** Vasi görevini ağır surette savsaklarsa görevden alınır.
- **Kötüye kullanma ve güven:** Yetkilerin kötüye kullanılması ve güveni sarsıcı davranış.
- **Aciz:** Borç ödemede acze düşen vasi de görevden alınır.

3 Yargıtay 2. HD, 28.02.2011, E. 2010/13952, K. 2011/3350.
4 Yargıtay 2. HD, 05.09.2012, E. 2012/619, K. 2012/20287.

Birinci fıkra dört sebep sayar: görevin ağır surette savsaklanması, yetkilerin kötüye kullanılması, güveni sarsıcı davranışlar ve borç ödemede acze düşme. Bu sebeplerden biri gerçekleştiğinde Kanun, vasinin vesayet makamı tarafından "görevden alınır" olduğunu söyler. Eski Kanun'da bu hâllerde azil kararını mahkemei asliye verirdi; yeni metinde karar yetkisi vesayet makamına verilmiş ve madde İsviçre Medenî Kanunu'nun 445. maddesine uygun hâle getirilmiştir (S. Sayısı 723, s. 155). 2

Bir olayda vesayet makamı, kısıtlının paylı taşınmazlarının satışı sürecindeki davranışları nedeniyle vasinin yetkilerini kötüye kullandığı ve güveni sarsıcı davranışlarda bulunduğu gerekçesiyle görevine son vermiş, bir avukatı vasi atamış ve yeni vasiye kısıtlı adına alacak davası açma izni vermiştir; Yargıtay bu davada verilen kararı onamıştır.[5] Vasi, görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan ayrıca sorumludur (TMK m. 467). 3

III. Kusur Aranmayan Görevden Alma: Yetersizlik

- **Ölçüt:** Vesayet altındaki kişinin menfaatlerinin tehlikeye düşmesi.
- **Kusur:** Vasinin kusuru aranmaz.
- **Takdir:** Vesayet makamı görevden "alabilir".

İkinci fıkra, vasinin görevini yapmakta yetersizliği sebebiyle vesayet altındaki kişinin menfaatleri tehlikeye düştüğünde, vesayet makamının kusuru olmasa bile vasiyi görevden alabileceğini düzenler. Eski Kanun da sulh hâkiminin, vesayet altındaki kişinin menfaatlerini tehlikede gördüğünde görevini gereği gibi yapamayan vasinin görevine kusuru olmasa bile son verebileceğini kabul ediyordu. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, borçlunun hükümlü, vasisinin de tutuklu olduğu bir ihalenin feshi davasında, vasinin yetersizliği sebebiyle görevden alınmasının istenebileceğini ve vesayet makamının bunu re'sen gözeterek kısıtlının korunması için gerekli önlemleri almakla yükümlü olduğunu belirtmiş; satış ilanı tebliğinin beklenen amaca uygun olmadığını kabul ederek oy çokluğuyla ihalenin feshi gerektiği sonucuna varmıştır.[6] 4

IV. Yetkili Makam ve Karara Karşı Başvuru Yolu

- **Makam:** Görevden alma kararını vesayet makamı verir.
- **Esas:** İstem esastan incelenip karara bağlanmalıdır.
- **İtiraz:** Karara karşı on gün içinde denetim makamına itiraz edilir.

5 Yargıtay 3. HD, 19.09.2024, E. 2023/884, K. 2024/2395.
6 Yargıtay HGK, 18.06.2025, E. 2024/780, K. 2025/377.

5 Vasi, vesayet makamı tarafından görevden alınır ve vesayet makamı sulh hukuk mahkemesidir (TMK m. 397). Yargıtay, görevden alma ve yeni vasi atanması isteminde işin esası incelenmeden verilen kararı bozmuş; mahkemenin istemi esastan karara bağlaması, bu karara itiraz edilirse dosyayı denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesine göndermesi gerektiğini belirtmiştir.[7] Vesayet makamının görevden alma istemi hakkındaki kararı temyiz edilemez; bu karara karşı denetim makamına itiraz edilir ve denetim makamı gerektiğinde duruşma yaparak kesin karar verir.[8]

6 Görevden alma istemi karara bağlanmadan dosyanın denetim altında devamına karar verildiği bir olayda da Yargıtay, temyiz dilekçesini vasinin değiştirilmesi istemi hakkında karar verilmemesine karşı itiraz sayarak dosyayı denetim makamına gönderilmek üzere geri çevirmiştir.[9] Görevden alma, atamaya itirazdan ayrı bir yoldur: ilgililer atamanın kanuna aykırı olduğunu, vasinin atandığını öğrendikleri günden başlayarak on gün içinde ileri sürebilir (TMK m. 422); görevden alma ise 483. maddede sayılan sebeplere dayanır ve Kanun bu istem için ayrı bir süre öngörmez. Görevden almadan önce vesayet makamının araştırma yapması, vasiyi dinlemesi ve ağır olmayan hâllerde uyarıda bulunması gerekir (TMK m. 485).

V. Uygulama Alanı: Kayyım, Tereke Temsilcisi ve Velâyet

- **Kayyım:** Vasi hakkındaki hükümler aksi belirtilmedikçe kayyıma da uygulanır.
- **Tereke temsilcisi:** Görevden alma hükmü tereke temsilcisine de uygulanır.
- **Velâyet:** Velâyet altında bırakılan kısıtlıda velâyet hükümleri uygulanmıştır.

7 Kanun, vasi hakkındaki hükümlerin aksi belirtilmedikçe kayyım hakkında da uygulanacağını öngörür (TMK m. 403). Yargıtay, miras ortaklığına atanan tereke temsilcisinin değiştirilmesi isteminde 483. maddenin tereke temsilcisi hakkında da uygulanacağını belirtmiş; yeni temsilcinin şahsına yönelik itirazların önce vesayet makamınca, kabul edilmezse önceki temsilcinin görevden alınmasına ilişkin itirazlarla birlikte denetim makamınca incelenmesini istemiştir.[10]

8 Kısıtlanan ergin çocuk vesayet altına alınmayıp ana ve babasının velâyeti altında bırakılmışsa (TMK m. 419), velâyetin diğer ebeveyne verilmesi istemi Yargıtay çoğunluğunca velâyet hükümlerine tabi görülmüş ve görevli mahkemenin aile mahkemesi olduğu kabul edilmiştir.[11]

UYGULAMA NOTU

7 Yargıtay 2. HD, 28.02.2011, E. 2010/13952, K. 2011/3350.
8 Yargıtay 2. HD, 05.09.2012, E. 2012/619, K. 2012/20287.
9 Yargıtay 8. HD, 15.02.2018, E. 2017/13348, K. 2018/2263.
10 Yargıtay 2. HD, 23.02.2012, E. 2010/18663, K. 2012/3575.
11 Yargıtay 2. HD, 12.12.2011, E. 2011/10880, K. 2011/21775.

Vasinin görevini savsakladığı veya yetkilerini kötüye kullandığı düşünülüyorsa, somut olaylar ve belgeler, örneğin verilmeyen hesaplar veya izinsiz işlemler, vesayet makamına yazılı olarak bildirilmeli ve görevden alma istenmelidir (TMK m. 483, 484). **Hakkında görevden alma istemi bulunan vasinin** vesayet makamınca dinlenme hakkı bulunduğu unutulmamalıdır (TMK m. 485). **Karar tebliğ edilmişse**, on günlük itiraz süresi kaçırılmadan denetim makamına itiraz edilmelidir (TMK m. 488).

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 3. HUKUK DAİRESİ**
19.09.2024 · E. 2023/884 · K. 2024/2395

Yetkilerini kötüye kullanan ve güveni sarsıcı davranışlarda bulunan vasi görevden alınmış, yeni vasi kısıtlı adına alacak davası açmıştır

Vesayet altındaki babaya kızı vasi olarak atanmıştı. Vasi, babanın paylı taşınmazlarının satışı için vesayet makamına başvurmuştur; paylar ise kısıtlı babanın noterde verdiği vekâletnameye dayanılarak bir vekil tarafından bir şirkete satılmıştır. Vesayet makamı önceki vasinin görevine son vererek bir avukatı vasi atadı ve yeni vasiye alacak davası açma izni vermiştir. Dava önceki vasi ve satışı yapan vekil aleyhine açılmıştır.

> *…vesayet makamının 05.02.2014 tarihli vesayet dosyasındaki ek kararında; davalı …'nun, 4721 sayılı TMK'nın 483 üncü maddesinin birinci fıkrası gereği vasilik görevini kötüye kullandığı ve güven sarsıcı davranışlarda bulunduğu gerekçesiyle vasilik görevine son verildiği, aynı tarihli kararla Ankara Barosu avukatlarından …'ın vasi olarak atandığı, ayrıca vesayet makamınca 05.10.2015 tarihinde kısıtlının haklarını korumak bakımından alacak davası açmak üzere izin ve yetki verildiği…*

DEĞERLENDİRME Karar, 483. maddenin birinci fıkrasındaki yetkileri kötüye kullanma ve güveni sarsıcı davranış sebeplerinin uygulamadaki görünümünü gösterir. Alıntı, ilk derece mahkemesinin Yargıtay kararında aktarılan tespitlerindendir. İlk derece mahkemesi, fiil ehliyeti bulunmayan kısıtlının verdiği vekâletnamenin geçersiz olduğunu ve vekilin aldığı satış bedelini iade etmekle yükümlü olduğunu belirlemiştir. Daire, vekilin satış bedelinin tamamını kısıtlıya ödediğini ispatlayamadığını belirterek bölge adliye mahkemesi kararını onamıştır. Görevden alınan vasinin verdiği zarardan sorumluluğu ayrıca doğar (TMK m. 467).

2 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
28.02.2011 · E. 2010/13952 · K. 2011/3350

Vasiyi görevden alma yetkisi vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesindedir; görevden alma istemi esastan karara bağlanmalıdır

Vesayet altındaki kişinin vasisinin görevden alınması ve yerine yeni vasi atanması istendi. Sulh hukuk mahkemesi istemin esasına girmeden karar verdi ve karar temyiz edilmiştir.

> *Dava vasinin görevden alınması ve yeni vasi atanmasına ilişkindir. (TMK.md.484) Vasi vesayet makamı tarafından görevden alınır. (TMK.mad.483) Vesayet makamı ise Sulh Hukuk Mahkemesidir. (TMK.mad.397/2) Açıklanan nedenle, yargılamaya devam edilerek işin esasıyla ilgili olumlu ya da olumsuz bir karar verilmesi bu karara itiraz edilmesi halinde dosyanın denetim makamı olan Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi gerekirken işin esası incelenmeksizin yazılı şekilde hüküm tesisi doğru değildir.*

DEĞERLENDİRME Karar, görevden alma isteminde yetkili makamı ve mahkemenin yükümlülüğünü gösterir. Vasi, vesayet makamı tarafından görevden alınır ve vesayet makamı sulh hukuk mahkemesidir. Mahkeme istemi esastan inceleyip olumlu ya da olumsuz bir karar vermeli, bu karara itiraz edilirse dosyayı denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesine göndermelidir (TMK m. 488). Daire, işin esası incelenmeden verilen kararı bozmuştur.

3 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
23.02.2012 · E. 2010/18663 · K. 2012/3575

Görevden alma hükmü tereke temsilcisi hakkında da uygulanır

Miras ortaklığına atanmış tereke temsilcisinin değiştirilmesi istendi. Yeni atanan temsilcinin şahsına ve önceki temsilcinin görevden alınmasına yönelik itirazlar temyiz dilekçesiyle Yargıtay'a taşınmıştır.

> *Öte yandan Türk Medeni Kanununnu 483. maddesinde vasinin görevden alınması düzenlenmiş olup; bu hüküm tereke temsilcisi hakkında da uygulanacaktır. Türk Medeni Kanununun 488. maddesinde vesayet makamı kararlarına karşı on gün içerisinde denetim makamına itiraz edilebileceği hükme bağlanmıştır. Öyle ise yeni atanan tereke temsilcisinin şahsına yapılan itirazların öncelikle vesayet makamı tarafından incelenmesi, vesayet makamı tarafından kabul edilmemesi halinde bu hususun ve eski tereke temsilcisinin görevden alınmasına ilişkin itirazların denetim makamınca incelenmesi gerekir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 483. maddenin yalnız vasiler için değil, özel kayyım niteliğindeki tereke temsilcisi için de uygulandığını gösterir. Kanun, vasi hakkındaki hükümlerin aksi belirtilmedikçe kayyım hakkında da uygulanacağını öngörür (TMK m. 403). Daire, yeni temsilcinin şahsına yönelik itirazın önce vesayet makamınca, kabul edilmezse önceki temsilcinin görevden alınmasına ilişkin itirazlarla birlikte denetim makamınca incelenmesi gerektiğini belirterek dosyayı geri çevirmiştir.

4 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
05.09.2012 · E. 2012/619 · K. 2012/20287

Vasinin görevini ağır surette savsakladığı iddiasıyla yapılan görevden alma isteminin reddine karşı temyiz yolu kapalıdır; denetim makamına itiraz edilir

Davacı, kısıtlıya atanan vasinin görevini ağır surette savsakladığını ve bu sebeple vesayet altındaki kişinin menfaatlerinin tehlikeye girdiğini ileri sürerek vasinin görevden alınmasını ve yeni vasi atanmasını istemiştir; aynı davada vesayetin kaldırılmasını da talep etmiştir. Vesayet makamı istemleri reddetti ve karar temyiz edilmiştir.

> *Görüldüğü gibi Yasa, vesayet makamının vasinin görevden alınması isteği hakkında verdiği kararlara karşı denetim makamına itiraz edilebileceğini, denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesinin bu itirazı gerektiğinde duruşma da açarak kesin olarak karara bağlayacağını kabul etmiştir. O halde, vesayet makamının vasinin görevden alınması isteği hakkında vermiş bulunduğu karar, temyizi kabil kararlardan olmayıp itiraza tabidir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 483. maddeye dayanan görevden alma isteminin reddine karşı başvuru yolunu gösterir. Bu karara karşı tebliğden itibaren on gün içinde denetim makamına itiraz edilir ve denetim makamı gerektiğinde duruşma yaparak kesin karar verir (TMK m. 488). Daire, vesayetin kaldırılması isteğinin reddini onamış; görevden almaya ilişkin kısmı ise itiraz niteliğinde görerek dosyanın denetim makamına gönderilmek üzere mahkemesine iadesine karar vermiştir.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 484:** İstek üzerine veya re'sen görevden alma.
- **TMK m. 485:** Araştırma ve uyarı.
- **TMK m. 486:** Geçici önlemler.
- **TMK m. 487:** Diğer önlemler.
- **TMK m. 488:** İtiraz.
- **TMK m. 418:** Vasiliğe engel olan sebepler.
- **TMK m. 461:** Şikâyet ve itiraz.

MADDE

484

C. Görevden alınma
II. Usulü
1. İstek üzerine veya re'sen

KANUN METNİ

(1) Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi veya her ilgili, vasinin görevden alınmasını isteyebilir.
(2) Görevden alınmayı gerektiren sebebin varlığını başka bir yoldan öğrenen vesayet makamı, vasiyi re'sen görevden almakla yükümlüdür.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 484, vasinin görevden alınması sürecini iki yoldan başlatır. **Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi veya her ilgili**, vasinin görevden alınmasını isteyebilir. Görevden almayı gerektiren sebebin varlığını **başka bir yoldan öğrenen vesayet makamı** ise vasiyi **re'sen görevden almakla yükümlüdür**. Yargıtay, vasinin değiştirilmesi kararını vesayet makamının re'sen de verebileceğini belirtmiştir.[1] İstem, yerleşim yeri değişikliğine izin verilmedikçe **vesayeti yürüten vesayet makamında** incelenir.[2]

TEMEL KAVRAMLAR

İstek üzerine görevden alma	Ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişinin veya bir ilgilinin başvurusuyla başlayan görevden alma süreci (TMK m. 484/1).
Re'sen görevden alma	Vesayet makamının, görevden almayı gerektiren sebebi başka bir yoldan öğrenmesi üzerine istem beklemeden harekete geçmesi (TMK m. 484/2).
İlgili	Kanun'un "her ilgili" dediği, vasinin görevden alınmasını isteme hakkı tanıdığı kişi veya kurum; Kanun bu kavramı ayrıca tanımlamaz.

1 Yargıtay 2. HD, 02.12.2010, E. 2010/16180, K. 2010/20103.
2 Yargıtay 5. HD, 11.12.2023, E. 2023/10261, K. 2023/12095.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 484- Yürürlükteki Kanunun 428 inci maddesini karşılamaktadır. Anlaştırılmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır. Maddenin ikinci fıkrasında "sulh hâkimi" yerine "vesayet makamı" denilmiştir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 155*

Tasarının 484. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 477); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 428. maddeydi; madde "Azil usulü" başlığı altında "İstida üzerine ve resen" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Temyiz kudretini haiz vesayet altındaki kimse ve alakadarlardan her biri, vasinin azlini talebedebilirler. Azli mucip bir sebebin vücuduna diğer bir suretle muttali olan sulh hakimi vasiyi azle tevessül ile mükelleftir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 428 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 428	4721 sayılı Kanun m. 484
İstemde bulunabilen	Temyiz kudretini haiz vesayet altındaki kimse ve her alakadar	Ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişi ve her ilgili
İstemin konusu	Vasinin azli	Vasinin görevden alınması
Re'sen harekete geçen	Sulh hâkimi	Vesayet makamı
Bilgi kaynağı	Diğer bir suretle muttali olma	Başka bir yoldan öğrenme

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 484. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 477
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
İstem hakkı	Ayırt etme gücüne sahip vesayet altındaki kişi	TMK m. 484/1
İstem hakkı	Her ilgili	TMK m. 484/1
Re'sen görevden alma	Sebebi başka yoldan öğrenen vesayet makamı yükümlüdür	TMK m. 484/2

Konu	Kural	Dayanak
Görevden alma sebepleri	Savsaklama, kötüye kullanma, güveni sarsıcı davranış, aciz, yetersizlik	TMK m. 483
Yetkili makam	Vesayeti yürüten vesayet makamı	TMK m. 411, 412
Sonraki adımlar	Araştırma, dinleme, uyarı, geçici önlemler	TMK m. 485, 486
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 428	Gerekçe, s. 155

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **428. maddesini** karşılar; **anlaştırılarak yeniden kaleme alınmış** ve ikinci fıkrasında **"sulh hâkimi" yerine "vesayet makamı"** denilmiştir (S. Sayısı 723, s. 155). Tasarının 484. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 477).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, görevden almayı istemek için vesayet altındaki kişinin **ayırt etme gücüne sahip** olmasının, diğer kişiler için ise **ilgili** olmanın yeterli sayılmasıdır. İkinci nokta, vesayet makamının görevden alma sebebini öğrendiğinde bir istem beklemeden **re'sen harekete geçmekle yükümlü** olmasıdır. Üçüncü nokta, istemin yerleşim yeri değişikliğine izin verilmedikçe **vesayet kararını veren ve dosyayı yürüten vesayet makamına** yapılmasıdır; kısıtlının başka yerde oturması tek başına yetkiyi değiştirmemiştir.[3]

II. Görevden Almayı İsteyebilecek Kişiler

- **Vesayet altındaki kişi:** Ayırt etme gücüne sahipse istemde bulunabilir.
- **Her ilgili:** Kanun ilgililer için ayrıca bir sınırlama koymaz.
- **Kurum:** Bir kurumun istemi de vesayet makamınca karara bağlanmıştır.

2 Birinci fıkraya göre ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi veya her ilgili, vasinin görevden alınmasını isteyebilir. Eski Kanun'da da temyiz kudretini haiz vesayet altındaki kimse ve alakadarlardan her biri vasinin azlini isteyebiliyordu; yeni metin bu hükmü anlaştırarak yeniden yazmıştır (S. Sayısı 723, s. 155). Yargıtay Hukuk Genel Kurulu da vasinin görevini yapmakta yetersizliği sebebiyle görevden alınmasının istenebileceğini bu hükme dayanarak belirtmiştir.[4]

3 Bir olayda kısıtlının kendisi verdiği dilekçeyle vasisinin değiştirilmesini istemiş;[5] başka bir olayda bir kurum müdürlüğünün kısıtlıya başka bir vasi atanması istemi hakkında karar verme yetkisinin vesayet makamında olduğu belirtilmiştir.[6] Aynı

3 Yargıtay 5. HD, 11.12.2023, E. 2023/10261, K. 2023/12095.
4 Yargıtay HGK, 18.06.2025, E. 2024/780, K. 2025/377.
5 Yargıtay 5. HD, 11.12.2023, E. 2023/10261, K. 2023/12095.
6 Yargıtay 20. HD, 21.11.2019, E. 2019/5097, K. 2019/6820.

kişiler vasinin tek tek eylem ve işlemlerine karşı da vesayet makamına şikâyette bulunabilir (TMK m. 461); görevden alma istemi ise vasinin görevine son verilmesini hedefler.

III. Re'sen Görevden Alma

- **Yükümlülük:** Vesayet makamı sebebi öğrenince vasiyi görevden almakla yükümlüdür.
- **Bilgi kaynağı:** Kanun "başka bir yoldan" öğrenmeyi yeterli sayar.
- **İstem şart değil:** Vasinin değiştirilmesi re'sen de kararlaştırılabilir.

İkinci fıkraya göre görevden alınmayı gerektiren sebebin varlığını başka bir yoldan öğrenen vesayet makamı, vasiyi re'sen görevden almakla yükümlüdür. Eski Kanun bu yükümlülüğü sulh hâkimine yüklüyordu; gerekçeye göre yeni metinde "sulh hâkimi" yerine "vesayet makamı" denilmiştir (S. Sayısı 723, s. 155). Kanun, sebebin hangi yoldan öğrenildiğini sınırlamaz. Vesayet makamı ayrıca vasinin belli dönemlerde vereceği rapor ve hesapları inceler ve gerektiğinde vesayet altındaki kişinin menfaatini korumak için uygun önlemleri alır (TMK m. 464). 4

Yargıtay, kısıtlıya atanan vasinin vesayet makamınca değiştirilmesine ilişkin kararın yeni bir kısıtlama kararı olmadığını, bu kararı vesayet makamının re'sen de verebileceğini belirtmiştir.[7] Hukuk Genel Kurulu da vasinin yetersizliği karşısında vesayet makamının durumu re'sen gözeterek kısıtlının korunması için gerekli önlemleri almakla yükümlü olduğunu vurgulamıştır.[8] Bu önlemler görevden almayla sınırlı değildir (TMK m. 487). 5

IV. İstemin Yapılacağı Vesayet Makamı

- **Yetki:** Vesayet işlerinde yetki kısıtlının yerleşim yerindeki vesayet dairelerindedir.
- **İzin:** Yerleşim yeri vesayet makamının izni olmadan değişmez.
- **Sonuç:** İzin yoksa istem vesayeti yürüten makamda incelenir.

Vesayet işlerinde yetki küçüğün veya kısıtlının yerleşim yerindeki vesayet dairelerine aittir (TMK m. 411); vesayet altındaki kişi vesayet makamının izni olmadıkça yerleşim yerini değiştiremez ve yetki ancak yerleşim yeri değişince yeni vesayet dairelerine geçer (TMK m. 412). Yargıtay, kısıtlının başka bir ilde oturduğunun belirlendiği bir olayda, izin kararı ve izin talebi bulunmadığından vasi değişikliği istemi hakkında vesayeti yürüten mahkemenin karar vermesi gerektiğine hükmet- 6

7 Yargıtay 2. HD, 02.12.2010, E. 2010/16180, K. 2010/20103.
8 Yargıtay HGK, 18.06.2025, E. 2024/780, K. 2025/377.

miştir.[9] Aynı ilke, yasal danışman atanmış bir kişi için yapılan değiştirme isteminde de uygulanmıştır.[10]

7 İstem vesayet makamına ulaştıktan sonra süreç 485 ve devamı maddelere göre yürür: vesayet makamı gerekli araştırmayı yapar ve vasiyi dinler, ağır olmayan hâllerde uyarıyla yetinebilir (TMK m. 485); gecikmesinde tehlike bulunan hâllerde geçici önlemler alabilir (TMK m. 486). Görevden alma istemi esastan incelenip olumlu ya da olumsuz bir kararla sonuçlandırılmalıdır.[11]

V. Karara Karşı Başvuru Yolu

- **İtiraz:** Görevden alma veya ret kararına karşı denetim makamına itiraz edilir.
- **Süre:** Tebliğden itibaren on gün.
- **Kesinlik:** Denetim makamının kararı kesindir.

8 Vesayet makamının vasinin görevden alınması ve yenisinin atanmasına ilişkin kararlarına karşı ilgililer tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir; denetim makamı gerektiğinde duruşma yaparak itirazı kesin karara bağlar (TMK m. 488). Yargıtay, görevden alınan vasinin temyiz dilekçesini bu nitelikte bir itiraz sayarak dosyayı denetim makamına gönderilmek üzere geri çevirmiştir.[12]

UYGULAMA NOTU

Vasinin görevden alınması isteniyorsa, dilekçe vesayet kararını veren ve dosyayı yürüten sulh hukuk mahkemesine verilmeli; görevden alma sebebini gösteren olaylar ve belgeler eklenmelidir (TMK m. 483, 484). **Vesayet altındaki kişi**, ayırt etme gücü varsa bu istemi kendisi de yapabilir. **İstem reddedilirse veya vasi görevden alınırsa**, kararın tebliğinden itibaren on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir (TMK m. 488).

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ
02.12.2010 · E. 2010/16180 · K. 2010/20103

Vesayet makamı vasiyi re'sen de değiştirebilir; görevden alınan vasi bu karara karşı denetim makamına itiraz eder

Vesayet makamı, kısıtlıya atanmış olan vasinin görevine son vererek yerine yeni bir vasi atamıştır. Görevden alınan vasi bu karara karşı, yeni atanan vasi ise vasilikten kaçınma istemiyle temyiz yoluna başvurmuştur.

9 Yargıtay 5. HD, 11.12.2023, E. 2023/10261, K. 2023/12095.
10 Yargıtay 5. HD, 12.01.2026, E. 2025/15501, K. 2026/206.
11 Yargıtay 2. HD, 28.02.2011, E. 2010/13952, K. 2011/3350.
12 Yargıtay 2. HD, 02.12.2010, E. 2010/16180, K. 2010/20103.

> *Temyiz edilen karar, yeni bir kısıtlama kararı olmayıp, kısıtlıya atanan vasinin vesayet makamı tarafından değiştirilmesine ilişkindir. Bu kararı vesayet makamı re'sen dahi verebilir (TMK.md.484/2). Vesayet makamının vesayetin kaldırılması niteliğinde olmayan, vasinin görevden alınması ve yenisinin atanmasına ilişkin kararlarına karşı ilgililer tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilirler. Denetim makamı gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazı kesin karara bağlar (TMK.md.488).*

DEĞERLENDİRME Karar, 484. maddenin ikinci fıkrasındaki re'sen görevden alma yetkisini gösterir. Vasinin değiştirilmesi için bir istem şart değildir; görevden almayı gerektiren sebebi başka bir yoldan öğrenen vesayet makamı vasiyi re'sen görevden almakla yükümlüdür. Daire, görevden alınan vasinin dilekçesini denetim makamına itiraz sayarak, yeni vasinin kaçınma istemini ise önce vesayet makamının incelemesi gerektiğini belirterek dosyayı geri çevirmiştir (TMK m. 422, TMK m. 488).

2 **YARGITAY 5. HUKUK DAİRESİ**
11.12.2023 · E. 2023/10261 · K. 2023/12095

Kısıtlının kendisi de vasisinin değiştirilmesini isteyebilir; istemi vesayeti yürüten vesayet makamı inceler

Kısıtlıya vesayet makamınca bir vasi atanmıştı. Kısıtlı, verdiği dilekçeyle vasisinin değiştirilmesini istemiştir. Vesayeti yürüten sulh hukuk mahkemesi kısıtlının başka bir ilde oturduğu gerekçesiyle yetkisizlik kararı vermiştir; dosyanın gönderildiği mahkeme de yerleşim yeri değişikliğine ilişkin bir talep bulunmadığını belirterek yetkisizlik kararı vermiştir.

> *Kısıtlının yerleşim yeri değişikliğine izin verilmesine ilişkin vesayet makamı olan Gökçeada Sulh Hukuk Mahkemesince 4721 ... Kanun'un 412 nci maddesinin birinci fıkrasına göre verilmiş bir izin kararı olmadığı ve kısıtlı veya vasinin yerleşim yeri değişikliğine izin talebi de olmadığından vesayet dosyasının takibi ile ilgili karar vermekte Gökçeada Sulh Hukuk Mahkemesi yetkilidir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 484. maddenin birinci fıkrası uyarınca vesayet altındaki kişinin kendisinin de vasinin görevden alınmasını isteyebildiği bir olayda, istemin hangi makamda inceleneceğini gösterir. Vesayet makamının izni olmadıkça vesayet altındaki kişi yerleşim yerini değiştiremez ve izin olmadıkça yetki yeni yerdeki vesayet dairelerine geçmez (TMK m. 412). Daire, izin kararı ve izin talebi bulunmadığından vasi değişikliği istemi hakkında vesayeti yürüten mahkemenin karar vermesi gerektiğine karar vermiştir.

3 **YARGITAY 20. HUKUK DAİRESİ**
21.11.2019 · E. 2019/5097 · K. 2019/6820

Bir kurumun vasi değişikliği istemini de vesayet kararını veren vesayet makamı karara bağlar

Kısıtlıya bir sulh hukuk mahkemesince vasi atanmıştı. Bir kurum müdürlüğü, kısıtlıya başka bir kişinin vasi olarak atanmasını istemiştir. İstemin gönderildiği mahkemeler, kısıtlının adreslerine dayanarak birbiri ardına yetkisizlik kararı vermiştir.

> *Dosyanın incelenmesinden, kısıtlının .... 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 16.07.2008 tarih ve 2007/2364 Esas - 2008/1840 Karar sayılı ilamı ile vesayet altına alındığı anlaşılmakla, vasinin değiştirilmesine ilişkin taleple ilgili karar verme yetkisi vesayet makamında olduğundan kurumun talebi ile ilgili karar vermekte .... 2. Sulh Hukuk Mahkemesi yetkilidir.*

DEĞERLENDİRME Karar, vasinin görevden alınması ve yeni vasi atanması isteminin vesayet altındaki kişi ve yakınları dışında bir kurumdan da gelebildiği bir olayda yetkili makamı gösterir. Kanun, görevden almayı her ilgilinin isteyebileceğini öngörür (TMK m. 484/1). Daire, vasinin değiştirilmesine ilişkin istem hakkında karar verme yetkisinin kısıtlıyı vesayet altına alan vesayet makamında olduğunu belirterek o mahkemeyi yargı yeri olarak belirlemiştir.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 483:** Görevden alınma sebepleri.
- **TMK m. 485:** Araştırma ve uyarı.
- **TMK m. 486:** Geçici önlemler.
- **TMK m. 487:** Diğer önlemler.
- **TMK m. 488:** İtiraz.
- **TMK m. 461:** Şikâyet ve itiraz.
- **TMK m. 412:** Yerleşim yerinin değişmesi.

MADDE

485

C. Görevden alınma
II. Usulü
2. Araştırma ve uyarı

KANUN METNİ

(1) Vesayet makamı, ancak gerekli araştırmayı yaptıktan ve vasiyi dinledikten sonra onu görevden alabilir.
(2) Vesayet makamı, ağır olmayan hâllerde vasiye görevden alınacağı konusunda uyarıda bulunur.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 485, görevden alma kararından önceki usulü düzenler. Vesayet makamı vasiyi **ancak gerekli araştırmayı yaptıktan ve vasiyi dinledikten sonra** görevden alabilir. **Ağır olmayan hâllerde** ise vasiye görevden alınacağı konusunda **uyarıda bulunur**. Yargıtay, azli istenen kayyım dinlenmeden verilen azil kararını, kayyıma dilekçe tebliğ edilip beyanı alınması gerektiği gerekçesiyle bozmuştur.[1] Yeterli araştırma yapılmadığı itirazı ise vesayet makamı ve denetim makamı önünde incelenir.[2]

TEMEL KAVRAMLAR

Gerekli araştırma	Vesayet makamının görevden alma sebebinin bulunup bulunmadığını belirlemek için yaptığı inceleme (TMK m. 485/1).
Vasinin dinlenmesi	Görevden alınması istenen vasiye, karar verilmeden önce iddialara karşı beyanda bulunma olanağı tanınması (TMK m. 485/1).
Uyarı	Ağır olmayan hâllerde vesayet makamının vasiye, davranışını sürdürürse görevden alınacağını bildirmesi (TMK m. 485/2).

1 Yargıtay 11. HD, 06.02.2012, E. 2010/9961, K. 2012/1349.
2 Yargıtay 8. HD, 18.01.2018, E. 2017/8039, K. 2018/738.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 485- Madde İsviçre Medenî Kanununun 447 nci maddesine uygun olarak iki fıkra hâline getirilmiştir. Yürürlükteki 429 uncu madde anlaştırılmak ve "sulh hâkimi" yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 156*

Tasarının 485. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 477); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 429. maddeydi; madde "Azil usulü" başlığı altında "Tahkikat ve inzibati selahiyet" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Mahkemei asliye, ancak tahkikat icrasından ve vasiyi istimadan sonra azle karar verebilir. Hafif yolsuzluklarda, sulh mahkemesi vasiye sadece azline tevessül olunacağını ihtar ve onu nihayet yirmi beş lira cezayi nakdiye mahküm edebilir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 429 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 429	4721 sayılı Kanun m. 485
Karar veren	Mahkemei asliye (azil); sulh mahkemesi (ihtar)	Vesayet makamı
Ön şart	Tahkikat ve vasinin dinlenmesi	Gerekli araştırma ve vasinin dinlenmesi
Hafif hâllerde	İhtar ve para cezası	Uyarı
Yapı	Tek fıkra, iki cümle	İki fıkra

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 485. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 477
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Araştırma	Görevden almadan önce gerekli araştırma yapılır	TMK m. 485/1
Dinleme	Vasi dinlenmeden görevden alınamaz	TMK m. 485/1

Konu	Kural	Dayanak
Uyarı	Ağır olmayan hâllerde vasi görevden alınacağı konusunda uyarılır	TMK m. 485/2
Kayyım	Vasi hakkındaki hükümler kayyıma da uygulanır	TMK m. 403
Acele hâller	Gecikmesinde tehlike varsa geçici önlem alınabilir	TMK m. 486
Başvuru yolu	On gün içinde denetim makamına itiraz	TMK m. 488
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 429	Gerekçe, s. 156

1 TBMM gerekçesine göre madde **İsviçre Medenî Kanunu'nun 447. maddesine uygun olarak iki fıkra hâline** getirilmiş; eski Kanun'un **429. maddesi** anlaştırılarak ve **"sulh hâkimi" yerine "vesayet makamı"** deyimi kullanılarak yeniden kaleme alınmıştır (S. Sayısı 723, s. 156). Tasarının 485. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 477).

> **DİKKAT**
>
> Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, Kanun'un **"ancak"** kelimesiyle araştırma ve dinlemeyi görevden almanın ön şartı yapmasıdır. İkinci nokta, bu şartın **kayyımlar için de** aranmasıdır; kayyım dinlenmeden verilen azil kararı bozulmuştur.[3] Üçüncü nokta, **ağır olmayan hâllerde** Kanun'un vesayet makamına vasiyi görevden alınacağı konusunda **uyarma** görevi vermesidir; eski Kanun'daki para cezası yeni metinde yer almaz.

II. Araştırma ve Dinleme Zorunluluğu

- **Ön şart:** Görevden alma ancak araştırma ve dinlemeden sonra mümkündür.
- **Dinleme:** Vasiye iddialara karşı beyanda bulunma olanağı tanınır.
- **Kayyım:** Aynı zorunluluk kayyımlar için de geçerlidir.

2 Birinci fıkraya göre vesayet makamı, ancak gerekli araştırmayı yaptıktan ve vasiyi dinledikten sonra onu görevden alabilir. Eski Kanun da azil kararının ancak tahkikat yapıldıktan ve vasi dinlendikten sonra verilebileceğini öngörüyordu; yeni metin bu hükmü anlaştırarak ve "sulh hâkimi" yerine "vesayet makamı" deyimini kullanarak yeniden yazmıştır (S. Sayısı 723, s. 156). Kanun, araştırmanın kapsamını ayrıca saymaz; görevden alma sebepleri 483. maddede düzenlenmiştir (TMK m. 483).

3 Yargıtay, bir limited şirkete atanan kayyımın görevden alınması davasında, vasi hakkındaki hükümlerin kayyıma da uygulanacağını belirten 403. madde ile 485.

3 Yargıtay 11. HD, 06.02.2012, E. 2010/9961, K. 2012/1349.

maddeyi birlikte değerlendirmiş; mahkemenin kayyımı dinlemeden azline karar verdiğini, azli istenen kayyıma dava dilekçesinin tebliğ edilip beyanlarının alınması gerektiğini belirterek kararı bozmuştur.[4]

III. Ağır Olmayan Hâllerde Uyarı

- **Uyarı:** Ağır olmayan hâllerde vesayet makamı vasiyi uyarır.
- **İçerik:** Uyarı, vasinin görevden alınabileceğine ilişkindir.
- **Para cezası:** Eski Kanun'daki para cezası yeni metinde yer almaz.

4 İkinci fıkraya göre vesayet makamı, ağır olmayan hâllerde vasiye görevden alınacağı konusunda uyarıda bulunur. Eski Kanun, hafif yolsuzluklarda sulh mahkemesinin vasiyi azline gidileceği konusunda uyarabileceğini ve ayrıca para cezasına mahkûm edebileceğini öngörüyordu; yeni metinde para cezasına yer verilmemiştir.

5 Vesayet makamı ayrıca vasinin belli dönemlerde vereceği rapor ve hesapları inceler, gerektiğinde bunların tamamlanmasını veya düzeltilmesini ister (TMK m. 464) ve görevden alma ile uyarının yanı sıra vesayet altındaki kişinin korunması için gerekli diğer önlemleri almakla yükümlüdür (TMK m. 487).

IV. Eksik Araştırma İddiası ve İtiraz Yolu

- **İddia:** Görevden alınan vasi araştırmanın eksik kaldığını ileri sürebilir.
- **Yol:** Temyiz değil, vesayet makamı ve denetim makamı.
- **Kesinlik:** Denetim makamının kararı kesindir.

6 Görevden alınan bir vasi, yeterli araştırma ve inceleme yapılmadan, gösterdiği deliller toplanmadan ve rızası dışında vasi değişikliğine gidildiğini ileri sürerek kararı temyiz etmiştir. Yargıtay bu dilekçeyi yeni atanan vasinin şahsına yönelik bir itiraz olarak nitelendirmiş; itirazın önce vesayet makamınca, yerinde görülmezse denetim makamınca kesin olarak karara bağlanması için dosyayı mahkemesine iade etmiştir.[5]

7 Kayyımın görevden alınması isteminin kabulüne karşı yapılan başvuruda da Yargıtay, vesayet makamının bu nitelikteki kararlarına karşı temyiz yoluna başvurulamayacağını belirtmiş ve dilekçenin denetim makamınca itiraz olarak incelenmesini istemiştir.[6] Denetim makamı gerektiğinde duruşma yaparak itirazı kesin karara bağlar (TMK m. 488).

4 Yargıtay 11. HD, 06.02.2012, E. 2010/9961, K. 2012/1349.
5 Yargıtay 8. HD, 18.01.2018, E. 2017/8039, K. 2018/738.
6 Yargıtay 18. HD, 21.11.2013, E. 2013/18337, K. 2013/15955.

V. Gecikmesinde Tehlike Bulunan Hâller

- **Geçici önlem:** Gecikmesinde tehlike varsa vasiye geçici olarak işten el çektirilebilir.
- **Kayyım:** Vesayet makamı geçici olarak kayyım atayabilir.
- **Nihai karar:** Görevden alma kararı yine araştırma ve dinlemeden sonra verilir.

Kanun, gecikmesinde tehlike bulunan hâllerde vesayet makamına vasiye geçici olarak işten el çektirip bir kayyım atama, gerekirse vasinin mallarına ihtiyatî haciz koyma ve tutuklanmasını isteme yetkisi tanır (TMK m. 486). Kanun'un ifadesiyle bu el çektirme geçicidir; görevden alma ise 485. maddeye göre araştırma ve dinlemeden sonra verilebilen ayrı bir karardır. 8

UYGULAMA NOTU

Hakkında görevden alma istemi bulunan vasi, vesayet makamına iddialara karşı yazılı beyanını ve belgelerini sunmalıdır; dinlenme hakkı Kanun'la güvence altındadır (TMK m. 485). **Görevden alma istemini yapan kişi**, vesayet makamının araştırma yapabilmesi için olayları ve delilleri açıkça göstermelidir. **Karar dinlenmeden verilmişse**, tebliğden itibaren on gün içinde denetim makamına itiraz edilerek bu eksiklik ileri sürülmelidir (TMK m. 488).

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ
06.02.2012 · E. 2010/9961 · K. 2012/1349

Görevden alınması istenen kayyım dinlenmeden azline karar verilemez; kayyıma dilekçe tebliğ edilip beyanı alınmalıdır

Bir limited şirketin yarı payına sahip ortağı, diğer ortakların istemiyle şirkete atanan kayyımın görevden alınmasını ve yerine yeni kayyım atanmasını istemiştir. Ortak, kayyımın diğer ortakların talimatıyla hareket ettiğini, şirketin faaliyetlerini tek başına sona erdirdiğini ve izin almadan şirket taşınmazını kiraya verdiğini ileri sürmüştür. Mahkeme, kayyımın görevini özenle yapmadığı gerekçesiyle azline karar vermiştir; kayyım ise yargılamada dinlenmemiştir.

> *Ancak, TMK'nun 403. maddesi "Bu kanunun vasi hakkındaki hükümleri, aksi belirtilmiş olmadıkça kayyım hakkında da uygulanır", 424. maddesi "denetim makamı, vereceği kararı vasiliğe atanmış olan kimseye ve vesayet makamına bildirir", 485. maddesi "vesayet makamı, ancak gerekli araştırmayı yaptıktan ve vasiyi dinledikten sonra onu görevden alabilir." hükümlerini haizdir. Somut uyuşmazlıkta mahkemece kayyım dinlenilmeden karar verilmiştir. Bu itibarla mahkemece, azli istenen kayyıma dava dilekçesi tebliğ edilip, davaya ilişkin olarak beyanları alınıp, neticesine göre bir karar vermek gerekirken, yazılı olduğu şekilde hüküm tesisi doğru olmamış, kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 485. maddenin birinci fıkrasındaki dinleme zorunluluğunun kayyımlar için de geçerli olduğunu gösterir. Kanun, vasi hakkındaki hükümlerin aksi belirtilmedikçe kayyım hakkında da uygulanacağını öngörür (TMK m. 403). Daire, azli istenen kayyıma dava dilekçesinin tebliğ edilmesi ve davaya ilişkin beyanlarının alınması gerektiğini belirterek bu yapılmadan verilen kararı bozmuştur.

2 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
18.01.2018 · E. 2017/8039 · K. 2018/738

Yeterli araştırma yapılmadan görevden alındığını ileri süren vasinin itirazı önce vesayet makamında, sonra denetim makamında incelenir

Kısıtlıya atanan vasi, kısıtlının çocuklarının istemi üzerine vesayet makamınca görevden alındı ve yerine bir avukat vasi atandı. Görevden alınan vasi, yeterli araştırma ve inceleme yapılmadan, gösterdiği deliller toplanmadan ve rızası dışında vasi değişikliğine gidildiğini ileri sürerek kararı temyiz etmiştir.

> *Bu hali ile temyize konu nedenler vasinin şahsına itirazdır. Türk Medeni Kanunu'nun 422. maddesi gereğince vasinin şahsma-sıfatına karşı yapılan itirazları veya vasinin ileri sürdüğü kaçınma sebeplerini (özürleri) inceleme görevi, öncelikle vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesine, onun kabul etmemesi halinde denetim makamına aittir. Türk Medeni Kanunu'nun 397. maddesinde de denetim makamı görevinin asliye hukuk mahkemesine ait olduğu hükme bağlandığından; temyiz dilekçesinin vasi adayının, atanan vasinin şahsına itirazı olarak kabul edilip, yapılan bu İtirazın öncelikle sulh hukuk mahkemesince değerlendirilmesi, itiraz nedenleri yerinde görülmediği takdirde buna ilişkin kararla birlikte evrakın denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesine gönderilmesi ve denetim makamınca bu konuda kesin bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine İADESİNE...*

DEĞERLENDİRME Karar, 485. madde uyarınca görevden almadan önce yapılması gereken araştırmanın eksik kaldığı iddiasının hangi yolla ileri sürüleceğini gösterir. Daire, görevden alınan vasinin itirazını yeni vasinin şahsına yönelik bir itiraz olarak nitelendirmiş; bu itirazın önce vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesince, yerinde görülmezse denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesince kesin olarak karara bağlanması gerektiğini belirtmiştir (TMK m. 422, TMK m. 488).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 483:** Görevden alınma sebepleri.
- **TMK m. 484:** İstek üzerine veya re'sen görevden alma.
- **TMK m. 486:** Geçici önlemler.
- **TMK m. 487:** Diğer önlemler.
- **TMK m. 488:** İtiraz.
- **TMK m. 464:** Rapor ve hesapların incelenmesi.
- **TMK m. 403:** Vasi ve kayyım.

MADDE

486

C. Görevden alınma
II. Usulü
3. Geçici önlemler

KANUN METNİ

Gecikmesinde tehlike bulunan hâllerde vesayet makamı, vasiye geçici olarak işten el çektirip bir kayyım atayabileceği gibi; gerekirse muhtemel zararı göz önünde bulundurarak vasinin mallarına ihtiyati haciz koyabilir ve tutuklanmasını da isteyebilir.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 486, görevden alma süreci tamamlanmadan önce vesayet altındaki kişiyi korumaya yönelik geçici önlemleri düzenler. **Gecikmesinde tehlike bulunan hâllerde** vesayet makamı vasiye **geçici olarak işten el çektirip bir kayyım atayabilir**; gerekirse **muhtemel zararı göz önünde bulundurarak vasinin mallarına ihtiyati haciz** koyabilir ve **tutuklanmasını da isteyebilir**. Yargıtay, menfaat çatışması iddiasıyla vasinin sıfatına itiraz edilen bir olayda itiraza ilişkin dava sonuçlanıncaya kadar vasiye el çektirilip kayyım atanmasını ele almıştır.[1] El çektirme kararına yapılan itirazı inceleyen **denetim makamının kararı kesindir**.[2]

TEMEL KAVRAMLAR

İşten el çektirme	Vasinin görevini yürütmesinin geçici olarak durdurulması (TMK m. 486).
Geçici kayyım	Vasiye işten el çektirildiği süre içinde vesayet altındaki kişinin işlerini görmek üzere atanan kayyım (TMK m. 486).
İhtiyati haciz	Muhtemel zararın karşılanmasını güvenceye almak için vasinin mallarına konulan geçici haciz (TMK m. 486).

1 Yargıtay 2. HD, 08.06.2011, E. 2010/20671, K. 2011/10122.
2 Yargıtay 8. HD, 18.01.2018, E. 2017/8986, K. 2018/806.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 486-Yürürlükteki Kanunun 430 uncu maddesini karşılamaktadır. Anlaştırılmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır. Önceki maddelerde olduğu gibi, bu madde de "sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmıştır. Yürürlükteki Kanunun 430 uncu maddesine göre, vesayet makamı olan sulh mahkemesi vasi tutuklatabilir ve mallarını haczettirebilir. Vesayet makamı vasinin mallarını doğrudan doğruya kendi kararıyla haczedebilmelidir. Zira haczi icra dairelerinden veya başka mahkemeden isteme zorunluğu bulunursa bu işlem gecikebilir, suistimallere ve mal kaçırmalara imkân ve fırsat sağlanmış olabilir ve vesayet altına alınanın hakları tehlikeye düşebilir. Bu sebeple maddede vesayet makamının gerekirse muhtemel zararı göz önünde bulundurarak vasinin mallarına ihtiyati haciz koyabileceği belirtilmiştir. Yürürlükteki metinde "icabında tevkif ..... ettirebilir." denilmektedir. Bu ifade ile vasilik makamı olan sulh mahkemesine bir direktif verilmemiştir. Bu eksikliği gidermek üzere Tasarıda, "tutuklanmasını isteyebilir." denilmek suretiyle bir kural değişikliği yapılmıştır. Böyle bir istem karşısında kalan ceza mercii suç unsurlarına bakarak bu istemi yerine getirebilir veya reddedebilir. Bu nokta medenî hukuku ilgilendirmediğinden maddeye bununla ilgili bir kayıt eklenmesi gerekli görülmemiştir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 156*

Adalet Komisyonunun değişikliği

> - Tasarının 486 ncı maddesinde yer alan "ihtiyati" kelimesi "ihtiyatî" şeklinde yazılmıştır.
>
> *Adalet Komisyonunun Tasarıda yaptığı değişiklikler, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 315*

Gerekçe Tasarı metnini anlatır. Adalet Komisyonu yalnızca "ihtiyati" kelimesinin yazımını değiştirmiş, maddenin geri kalanını Tasarıdaki gibi kabul etmiştir.

	Tasarı m. 486	Komisyon metni m. 486
Yazım	"ihtiyati haciz"	"ihtiyatî haciz"
İçerik	El çektirme, kayyım, ihtiyati haciz, tutuklama istemi	Tasarıdaki gibi
Dayanak	Tasarı metni, s. 477-478	Komisyon değişikliği, s. 315; Komisyon metni, s. 477-478

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 430. maddeydi; madde "Azil usulü" başlığı altında "Muvakkat tedbirler" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Teahhürde tehlike varsa sulh mahkemesi, vasiye muvakkaten işten el çektirebilir; icabında tevkif ve mallarını haciz ettirebilir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 430 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 430	4721 sayılı Kanun m. 486
Koşul	Teahhürde tehlike	Gecikmesinde tehlike

	743 sayılı Kanun m. 430	4721 sayılı Kanun m. 486
Karar veren	Sulh mahkemesi	Vesayet makamı
Görev	Muvakkaten işten el çektirme	Geçici olarak işten el çektirip kayyım atama
Mallar	Haciz ettirme	Muhtemel zarar gözetilerek ihtiyati haciz koyma
Kişi	İcabında tevkif ettirme	Tutuklanmasını isteme

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 486. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu "ihtiyati" kelimesini "ihtiyatî" biçiminde yazdı	S. Sayısı 723, s. 315
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Koşul	Gecikmesinde tehlike bulunması	TMK m. 486
Görev	Vasiye geçici olarak işten el çektirme	TMK m. 486
Temsil	El çektirme süresince kayyım atama	TMK m. 486
Mallar	Muhtemel zarar için vasinin mallarına ihtiyati haciz	TMK m. 486
Kişi	Vasinin tutuklanmasını isteme	TMK m. 486
Başvuru yolu	Denetim makamına itiraz; denetim makamı kararı kesin	TMK m. 488
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 430	Gerekçe, s. 156

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **430. maddesini** karşılar; anlaştırılarak yeniden kaleme alınmış ve **"sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı"** deyimi kullanılmıştır. Gerekçe, vesayet makamının vasinin mallarını **doğrudan kendi kararıyla haczedebilmesi** gerektiğini, eski metindeki "icabında tevkif ..... ettirebilir" ifadesinin yerine ise **"tutuklanmasını isteyebilir"** denilerek bir kural değişikliği yapıldığını açıklar (S. Sayısı 723, s. 156). Adalet Komisyonu, Tasarıdaki **"ihtiyati"** kelimesini **"ihtiyatî"** biçiminde yazmıştır (s. 315). 1

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, önlemlerin ancak **gecikmesinde tehlike bulunan hâllerde** ve **geçici olarak** alınabilmesidir; görevden alma ise araştırma ve dinlemeden sonra verilen ayrı bir karardır (TMK m. 485). İkinci nokta, el çektirme süresince vesayet altındaki kişinin temsilsiz kalmaması için **kayyım atanabilmesidir**; bu kayyımın şahsına yapılan itiraz denetim makamında incelenir.[3] Üçüncü nokta, geçici önlem kararına karşı **denetim makamına itiraz** edilmesi ve denetim makamının kararına karşı **istinaf ve temyiz yolunun kapalı** olmasıdır.[4]

II. Gecikmesinde Tehlike ve Geçici El Çektirme

- **Koşul:** Gecikmesinde tehlike bulunan bir hâl olmalıdır.
- **Önlem:** Vasiye geçici olarak işten el çektirilir ve kayyım atanabilir.
- **Nitelik:** El çektirme geçicidir; görevden alma ayrı bir karardır.

2 Madde, gecikmesinde tehlike bulunan hâllerde vesayet makamına vasiye geçici olarak işten el çektirip bir kayyım atama yetkisi verir. Eski Kanun da gecikmede tehlike bulunan hâlde sulh mahkemesinin vasiye muvakkaten işten el çektirebileceğini öngörüyordu; yeni metin "sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı" deyimini kullanmış ve el çektirmeyle birlikte kayyım atanabileceğini açıkça belirtmiştir (S. Sayısı 723, s. 156). Görevden alma kararı ise ancak gerekli araştırma yapıldıktan ve vasi dinlendikten sonra verilebilir (TMK m. 485).

3 Yargıtay'ın incelediği bir olayda vasi ile kısıtlı arasında menfaat çatışması bulunduğu ileri sürülerek vasinin sıfatına itiraz edilmiş, vesayet makamı itiraza ilişkin dava sonuçlanıncaya kadar vasiye geçici olarak işten el çektirip kısıtlıya kayyım atamıştır; Daire, bu kayyımın şahsına yönelik itirazın denetim makamınca incelenmesi gerektiğini belirtmiştir.[5] Menfaat çatışması, Kanun'da vasiliğe engel sebepler arasında da sayılır (TMK m. 418).

III. Vasinin Mallarına İhtiyati Haciz

- **Ölçüt:** Muhtemel zarar göz önünde bulundurulur.
- **Yetki:** Vesayet makamı haczi kendi kararıyla koyar.
- **Amaç:** Gerekçeye göre gecikme ve mal kaçırma tehlikesinin önlenmesi.

4 Vesayet makamı, gerekirse muhtemel zararı göz önünde bulundurarak vasinin mallarına ihtiyati haciz koyabilir. Gerekçe bu değişikliği şöyle açıklar: eski Kanun'a göre sulh mahkemesi vasinin mallarını haczettirebiliyordu; oysa haczi

3 Yargıtay 2. HD, 08.06.2011, E. 2010/20671, K. 2011/10122.
4 Yargıtay 8. HD, 18.01.2018, E. 2017/8986, K. 2018/806.
5 Yargıtay 2. HD, 08.06.2011, E. 2010/20671, K. 2011/10122.

icra dairelerinden veya başka mahkemeden isteme zorunluluğu bulunursa işlem gecikebilir, suistimallere ve mal kaçırmalara fırsat doğabilir ve vesayet altındaki kişinin hakları tehlikeye düşebilir. Bu nedenle vesayet makamının vasinin mallarını doğrudan kendi kararıyla haczedebilmesi öngörülmüştür (S. Sayısı 723, s. 156).

Haczin ölçüsü muhtemel zarardır; vasi, görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumludur (TMK m. 467). Vesayet altındaki kişinin vasiye karşı alacakları ayrıca imtiyazlı alacaktır (TMK m. 494). 5

IV. Tutuklama İstemi

- **Eski metin:** "İcabında tevkif ..... ettirebilir."
- **Yeni metin:** Vesayet makamı tutuklanmayı "isteyebilir".
- **Karar:** İstemi değerlendirecek olan ceza merciidir.

Eski Kanun, sulh mahkemesinin icabında vasiyi tevkif ettirebileceğini söylüyordu. Gerekçeye göre bu ifadeyle vesayet makamına bir direktif verilmemişti; Tasarıda "tutuklanmasını isteyebilir" denilerek bir kural değişikliği yapılmıştır. Gerekçe, böyle bir istem karşısında kalan ceza merciinin suç unsurlarına bakarak istemi yerine getirebileceğini veya reddedebileceğini, bu nokta medenî hukuku ilgilendirmediği için maddeye ayrıca bir kayıt eklenmediğini belirtir (S. Sayısı 723, s. 156). 6

V. Geçici Önlem Kararlarına Karşı Başvuru Yolu

- **İtiraz:** Karara karşı on gün içinde denetim makamına itiraz edilir.
- **Kesinlik:** Denetim makamının kararı kesindir.
- **İstinaf ve temyiz:** Kapalıdır.

Vesayet makamının kararlarına karşı ilgililer tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir; denetim makamı gerektiğinde duruşma yaparak itirazı kesin karara bağlar (TMK m. 488). Yargıtay, vasinin geçici olarak işten el çektirilmesi kararını inceleyen denetim makamı kararının kesin olduğunu, bu karara karşı istinaf ve temyiz yolunun kapalı bulunduğunu belirterek vasinin temyiz dilekçesini reddetmiştir.[6] 7

UYGULAMA NOTU

Vasinin işlemleri vesayet altındaki kişiye hemen zarar verecek durumdaysa, görevden alma istemiyle birlikte vesayet makamından geçici önlem, yani vasiye işten el çektirilmesi ve kayyım atanması istenmelidir (TMK m. 484, 486). **Zarar ihtimali malvarlığına ilişkinse**, muhtemel zararı gösteren belgeler sunularak

6 Yargıtay 8. HD, 18.01.2018, E. 2017/8986, K. 2018/806.

vasinin mallarına ihtiyati haciz konulması talep edilmelidir. **Hakkında geçici önlem kararı verilen vasi**, tebliğden itibaren on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir; denetim makamının kararı kesindir (TMK m. 488).

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
08.06.2011 · E. 2010/20671 · K. 2011/10122

Menfaat çatışması iddiası incelenirken vasiye geçici olarak işten el çektirilip kısıtlıya kayyım atanabilir; kayyımın şahsına itirazı denetim makamı inceler

Vasi ile kısıtlı arasında menfaat çatışması bulunduğu ileri sürülerek vasinin sıfatına itiraz edilmiştir. Vesayet makamı, itiraza ilişkin dava sonuçlanıncaya kadar vasiye geçici olarak işten el çektirdi ve kısıtlıya bir kayyım atamıştır. Atanan kayyımın şahsına itiraz edildi ve karar temyiz edilmiştir.

> *Vasi ile kısıtlı arasındaki menfaat çatışmasının varlığı ileri sürülerek vasinin sıfatına itiraz üzerine vesayet makamınca vasiye geçici olarak işten el çektirilip, Türk Medeni Kanununun 486.maddesi gereğince "itiraza ilişkin dava sonuçlanıncaya" kadar kısıtlıya kayyım atanmıştır. Temyiz, Türk Medeni Kanununun 486.maddesi gereğince atanan kayyımın sıfatına itiraza ilişkin olup, aynı Yasanın 488.maddesine göre bu itirazı inceleme görevi "denetim makamı" sıfatıyla Asliye Hukuk Mahkemesine aittir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 486. maddedeki geçici önlemin uygulamadaki biçimini gösterir: vesayet makamı, vasiye yönelik iddia karara bağlanıncaya kadar vasiye geçici olarak işten el çektirip kısıtlıya kayyım atamıştır. Daire, bu kayyımın şahsına yönelik itirazın temyiz yoluyla değil, denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesince incelenmesi gerektiğini belirterek dosyayı geri çevirmiştir (TMK m. 488).

2 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
18.01.2018 · E. 2017/8986 · K. 2018/806

Vasiye geçici olarak işten el çektirilmesi kararına yapılan itirazı inceleyen denetim makamının kararı kesindir; istinaf ve temyiz yolu kapalıdır

Vesayet makamı vasiye geçici olarak işten el çektirmiştir. Vasinin itirazını inceleyen denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesi karar vermiştir; vasi bu karara karşı önce istinaf, ardından temyiz yoluna başvurmuştur. İlk derece mahkemesi temyiz dilekçesinin reddine ek karar vermiştir.

> *Somut uyuşmazlıkta ise, vasinin geçici olarak işten el çektirilmesi kararını inceleyen denetim makamı kararı 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 488. maddesi gereği kesin olup istinaf ve temyiz yolu kapalıdır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 486. madde uyarınca verilen geçici el çektirme kararına karşı başvuru yolunun denetim makamına itirazla sınırlı olduğunu gösterir. Denetim makamı, gerektiğinde duruşma yaparak itirazı kesin karara bağlar (TMK m. 488). Daire, kesin bir karara karşı temyiz dilekçesini reddetme yetkisinin kararı veren bölge adliye mahkemesine ait olduğunu belirterek ilk derece mahkemesinin ek kararını kaldırmış ve vasinin temyiz dilekçesini reddetmiştir.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 483:** Görevden alınma sebepleri.
- **TMK m. 484:** İstek üzerine veya re'sen görevden alma.
- **TMK m. 485:** Araştırma ve uyarı.
- **TMK m. 487:** Diğer önlemler.
- **TMK m. 488:** İtiraz.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.
- **TMK m. 494:** Vesayet altındaki kişinin alacağı.

MADDE

487

C. Görevden alınma
II. Usulü
4. Diğer önlemler

KANUN METNİ

Vesayet makamı, görevden alma ve uyarıda bulunmanın yanı sıra, vesayet altındaki kişinin korunması için gerekli diğer önlemleri de almakla yükümlüdür.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 487, vesayet makamının koruma yükümlülüğünü görevden alma ve uyarıyla sınırlamaz. Vesayet makamı, görevden alma ve uyarıda bulunmanın yanı sıra **vesayet altındaki kişinin korunması için gerekli diğer önlemleri de almakla yükümlüdür**. Yargıtay, ergin kısıtlının kimlerle ve nasıl görüşeceğini bu koruma kapsamında görmüş ve kısıtlıyla kişisel ilişki kurulması isteminde görevli mahkemenin **vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesi** olduğuna karar vermiştir.[1] Bu nitelikteki kararlara karşı **denetim makamına itiraz** edilir.[2]

TEMEL KAVRAMLAR

Diğer önlemler	Vesayet makamının görevden alma ve uyarı dışında, vesayet altındaki kişinin korunması için aldığı önlemler (TMK m. 487).
Koruma yükümlülüğü	Vesayet makamının bu önlemleri almasının Kanun'da bir yetki değil yükümlülük olarak düzenlenmesi ("almakla yükümlüdür").
Kişisel ilişki	Vesayet altındaki kişinin yakınlarıyla görüşmesinin düzenlenmesi; ergin kısıtlıda bu konu vesayet makamının koruma görevi içinde değerlendirilmiştir.

1 Yargıtay 2. HD, 11.06.2026, E. 2026/3240, K. 2026/6481.
2 Yargıtay 2. HD, 20.06.2007, E. 2007/9282, K. 2007/10462.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 487- Yürürlükteki Kanunun 431inci maddesini karşılamaktadır. Anlaştırılmak ve "sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır. Hüküm değişikliği yoktur.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 156*

Tasarının 487. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 478); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 431. maddeydi; madde "Azil usulü" başlığı altında "Sair tedbirler" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Sulh mahkemesi, azle tevessül ve inzibati cezadan maada, vesayet altındaki kimsenin menfaatı için muktazi tedbirleri de ittihaz ile mükelleftir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 431 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 431	4721 sayılı Kanun m. 487
Yükümlü	Sulh mahkemesi	Vesayet makamı
Diğer araçlar	Azle tevessül ve inzibati ceza	Görevden alma ve uyarı
Önlemler	Vesayet altındaki kimsenin menfaati için muktazi tedbirler	Vesayet altındaki kişinin korunması için gerekli diğer önlemler

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 487. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 478
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Yükümlü	Vesayet makamı	TMK m. 487
Kapsam	Görevden alma ve uyarının yanı sıra diğer önlemler	TMK m. 487
Amaç	Vesayet altındaki kişinin korunması	TMK m. 487
Görevden alma	Sebepler ve usul	TMK m. 483-485
Geçici önlemler	El çektirme, kayyım, ihtiyati haciz	TMK m. 486

Konu	Kural	Dayanak
Başvuru yolu	On gün içinde denetim makamına itiraz	TMK m. 488
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 431	Gerekçe, s. 156

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **431. maddesini** karşılar; anlaştırılarak ve **"sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı"** deyimi kullanılarak yeniden kaleme alınmıştır; **hüküm değişikliği yoktur** (S. Sayısı 723, s. 156). Tasarının 487. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 478).

> **DİKKAT**
>
> Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, Kanun'un vesayet makamına bir yetki değil **yükümlülük** yüklemesidir: gerekli önlemleri **"almakla yükümlüdür"**. İkinci nokta, önlemlerin Kanun'da sayılmamasıdır; ölçüt **vesayet altındaki kişinin korunmasıdır**. Yargıtay, ergin kısıtlıyla kişisel ilişki kurulmasını bu kapsamda görmüş ve aile mahkemesinin verdiği kararı görev yönünden bozmuştur.[3] Üçüncü nokta, bu kararlara karşı **temyiz değil denetim makamına itiraz** yolunun açık olmasıdır.[4]

II. Görevden Alma ve Uyarının Ötesinde Koruma Yükümlülüğü

- **Yükümlülük:** Vesayet makamı gerekli diğer önlemleri almakla yükümlüdür.
- **Ölçüt:** Vesayet altındaki kişinin korunması.
- **Sayım yok:** Kanun önlemleri tek tek saymaz.

2 Madde, vesayet makamının görevden alma ve uyarıda bulunmanın yanı sıra vesayet altındaki kişinin korunması için gerekli diğer önlemleri de almakla yükümlü olduğunu düzenler. Eski Kanun da sulh mahkemesinin, azle gitme ve disiplin cezası dışında, vesayet altındaki kişinin menfaati için gereken tedbirleri almakla yükümlü olduğunu öngörüyordu; gerekçeye göre yeni metinde hüküm değişikliği yoktur (S. Sayısı 723, s. 156). Madde, görevden alma sebeplerini ve usulünü düzenleyen 483 ila 486. maddelerin ardından gelir; vesayet makamının koruma görevinin görevden alma ve uyarıyla sınırlı olmadığını belirtir.

3 Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, vasinin görevini yapmakta yetersizliği karşısında vasinin görevden alınmasının istenebileceğini, vesayet makamının da bunu re'sen gözeterek kısıtlının korunması için gerekli diğer önlemleri almakla yükümlü olduğunu 483, 484 ve 487. maddelere dayanarak belirtmiştir.[5]

3 Yargıtay 2. HD, 11.06.2026, E. 2026/3240, K. 2026/6481.
4 Yargıtay 2. HD, 20.06.2007, E. 2007/9282, K. 2007/10462.

III. Kısıtlıyla Kişisel İlişki Kurulması

- **Kapsam:** Kısıtlının kimlerle ve nasıl görüşeceği koruma kapsamındadır.
- **Görev:** İstemi vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesi inceler.
- **Sonuç:** Aile mahkemesinin verdiği karar görev yönünden bozulmuştur.

4 Vesayet altındaki ergin kardeşiyle kişisel ilişki kurulmasını isteyen bir davacının davasını aile mahkemesi kabul etmiştir. Yargıtay, vasinin kısıtlıyı koruma ve kişisel işlerinde ona yardım etme yükümlülüğünü (TMK m. 447), vesayet organlarının özen yükümünü (TMK m. 466) ve 487. maddeyi birlikte değerlendirerek kısıtlının kimlerle ve ne şekilde görüşeceğinin koruyucu yardım, gözetim ve bakım kapsamında olduğunu belirtmiş; görevli mahkemenin vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesi olduğu gerekçesiyle kararı bozmuştur.[6] Daire, üçüncü kişilerin çocukla kişisel ilişkisini düzenleyen hükmün (TMK m. 325) velayet altındaki küçüklere ilişkin olduğunu da vurgulamıştır.

5 Daha eski bir kararda da kısıtlı ile babası arasında kurulan kişisel ilişki, kısıtlıyı korumaya yönelik bir önlem olarak nitelendirilmiş ve vesayet makamının vesayet altındaki kişinin korunması için gerekli olan tüm önlemleri almakla yükümlü olduğu belirtilmiştir.[7]

IV. Önlem Kararlarına Karşı Başvuru Yolu

- **İtiraz:** Vesayet makamının önlem kararına karşı denetim makamına itiraz edilir.
- **Süre:** Tebliğden itibaren on gün.
- **Temyiz:** Temyiz dilekçesi görev yönünden reddedilmiştir.

6 Vesayet makamının kararlarına karşı ilgililer tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir ve denetim makamı gerektiğinde duruşma yaparak itirazı kesin karara bağlar (TMK m. 488). Yargıtay, kısıtlı ile babası arasında kişisel ilişki kuran vesayet makamı kararına karşı verilen temyiz dilekçesini görev yönünden reddederek, itirazın denetim makamınca incelenmesi için dosyayı geri çevirmiştir.[8]

V. Diğer Maddelerle İlişki

- **Vasi:** Kısıtlıyı korur ve kişisel işlerinde ona yardım eder.
- **Rapor ve hesap:** Vesayet makamı inceler, gerektiğinde uygun önlemleri alır.
- **Sorumluluk:** Vesayet organları özen yükümüne tabidir.

5 Yargıtay HGK, 18.06.2025, E. 2024/780, K. 2025/377.
6 Yargıtay 2. HD, 11.06.2026, E. 2026/3240, K. 2026/6481.
7 Yargıtay 2. HD, 20.06.2007, E. 2007/9282, K. 2007/10462.
8 Yargıtay 2. HD, 20.06.2007, E. 2007/9282, K. 2007/10462.

7 Koruma yükümlülüğü Kanun'un başka hükümlerinde de yer alır. Vasi, kısıtlıyı korumak ve bütün kişisel işlerinde ona yardım etmekle yükümlüdür (TMK m. 447). Vesayet makamı, vasinin rapor ve hesaplarını inceler ve gerektiğinde vesayet altındaki kişinin menfaatini korumak için uygun önlemleri alır (TMK m. 464). Vesayet organları ve vesayet işleriyle görevlendirilmiş diğer kişiler, görevlerini yerine getirirken iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlüdür (TMK m. 466); Devlet ise vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebep oldukları zararlardan doğrudan doğruya sorumludur (TMK m. 468).

UYGULAMA NOTU

Vesayet altındaki bir yakınla görüşme engelleniyorsa, kişisel ilişki kurulması istemi aile mahkemesine değil, vesayet kararını veren sulh hukuk mahkemesine yöneltilmelidir (TMK m. 397, 487). **Vesayet altındaki kişinin korunması için görevden alma dışında bir önlem gerekiyorsa**, somut ihtiyaç ve gerekçesi gösterilerek vesayet makamından önlem istenmelidir. **Önlem kararına itiraz edilecekse**, tebliğden itibaren on gün içinde denetim makamına başvurulmalıdır (TMK m. 488).

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
11.06.2026 · E. 2026/3240 · K. 2026/6481

Ergin kısıtlıyla kişisel ilişki kurulması istemi vesayet makamının koruma görevi kapsamındadır; görevli mahkeme aile mahkemesi değil sulh hukuk mahkemesidir

Davacı, vesayet altındaki ergin kardeşine vasi olarak atanan diğer kardeşinin kendisinin kısıtlıyla görüşmesini engellediğini ileri sürerek kısıtlı kardeşiyle kişisel ilişki kurulmasını istemiştir. Aile mahkemesi davayı kabul ederek belirli gün ve saatlerde kişisel ilişki kurmuştur; bölge adliye mahkemesi davacının istinaf başvurusunu esastan reddetti ve karar temyiz edilmiştir.

> *Açıklanan hükümler dikkate alındığında vesayet altındaki ergin kısıtlının şahsına, bakımına ve üçüncü kişilerle hangi zamanlarda ve ne şekilde kişisel ilişki kurulacağına ilişkin düzenlemeler vesayet hukukunun konusunu oluşturmaktadır. Kısıtlının kimlerle, ne şekilde görüşeceği ve kişisel ilişki kuracağı hususu da bu koruyucu yardım, gözetim ve bakım kapsamındadır. TMK'nın 397. maddesi uyarınca, Sulh Hukuk Mahkemesi 'Vesayet Makamı' olarak tayin edilmiştir. Kısıtlının menfaatlerinin korunması ve şahsına ilişkin tüm tedbirlerin alınması münhasıran bu makamın görev alanındadır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 487. maddedeki diğer önlemlerin kapsamını gösterir. Daire, vasinin kısıtlıyı koruma ve kişisel işlerinde ona yardım etme yükümlülüğünü (TMK m. 447), vesayet organlarının özen yükümünü (TMK m. 466) ve vesayet maka-

mının koruma için gerekli diğer önlemleri alma yükümlülüğünü birlikte değerlendirmiştir. Kısıtlının kimlerle ve nasıl görüşeceği bu koruma kapsamında görülmüş; üçüncü kişilerin çocukla kişisel ilişkisini düzenleyen hükmün (TMK m. 325) ergin kısıtlıya ilişkin olmadığı belirtilerek görevsizlik kararı verilmesi gerektiği gerekçesiyle karar bozulmuştur.

2 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
20.06.2007 · E. 2007/9282 · K. 2007/10462

Kısıtlı ile yakını arasında kişisel ilişki kurulması vesayet makamının koruma önlemidir; bu karara karşı denetim makamına itiraz edilir

Davacı baba, ergin kızının kısıtlandığını ve vasi olarak kızının eşinin atandığını, vasinin kızıyla görüşmesini engellediğini ileri sürerek kızıyla kişisel ilişki kurulmasını istemiştir. Sulh hukuk mahkemesi istemi kabul ederek kısıtlı ile babası arasında kişisel ilişki kurdu ve karar temyiz edilmiştir.

> *Kısıtlı ile davacı (babası) arasında kurulan kişisel ilişki, kısıtlıyı korumaya yöneliktir. Vesayet Makamı, vesayet altındaki kişinin korunması için gerekli olan tüm önlemleri almakla yükümlüdür. (TMK. 487) İlgililerin vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz etmeleri imkan dahilindedir. Denetim makamın da, gerektiğinde duruşma yaparak itirazı karara bağlar. Denetim makamının bu konuda verdiği karar kesindir.(TMK. 488)...*

DEĞERLENDİRME Karar, vesayet makamının 487. madde kapsamında aldığı bir koruma önlemine karşı başvuru yolunu gösterir. Daire, kısıtlı ile babası arasında kurulan kişisel ilişkiyi kısıtlıyı korumaya yönelik bir önlem saymış; bu nitelikteki vesayet makamı kararına karşı temyiz yerine denetim makamına itiraz edilebileceğini belirterek temyiz dilekçesini görev yönünden reddetmiş ve dosyayı geri çevirmiştir (TMK m. 488).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 483:** Görevden alınma sebepleri.
- **TMK m. 485:** Araştırma ve uyarı.
- **TMK m. 486:** Geçici önlemler.
- **TMK m. 488:** İtiraz.
- **TMK m. 447:** Kısıtlılarda kişiye özen.
- **TMK m. 464:** Rapor ve hesapların incelenmesi.
- **TMK m. 466:** Özen yükümü.

MADDE

488

C. Görevden alınma
II. Usulü
5. İtiraz

KANUN METNİ

İlgililer, vesayet makamının kararlarına karşı, tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilirler. Denetim makamı, gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazı kesin karara bağlar.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 488, vesayet makamının kararlarına karşı kanun yolunu düzenler. İlgililer, vesayet makamının kararlarına karşı **tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz** edebilir. Denetim makamı, gerektiğinde **duruşma da yaparak** itirazı **kesin karara** bağlar. Yargıtay, vasinin ücret talebi, defter tutma ve hesap verme gibi **vesayetin idaresiyle ilgili kararların temyiz edilemeyeceğini**, bunlara karşı denetim makamına itiraz edileceğini kabul etmiştir.[1] **Kısıtlama kararı** ise temyiz yoluna tabi tutulmuştur.[2]

TEMEL KAVRAMLAR

Vesayet makamı	Sulh hukuk mahkemesi (TMK m. 397).
Denetim makamı	Asliye hukuk mahkemesi; vesayet makamının kararlarına yapılan itirazı inceler (TMK m. 397, 488).
Vesayetin idaresi kararları	Vesayetin yönetim ve yürütülmesine ilişkin kararlar; Yargıtay bunları itiraza tabi saymıştır.[3]

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

Madde 488- Yürürlükteki Kanunun 432 inci maddesini karşılamaktadır. Anlaştırılmak ve "sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı", "asliye mahkemesi" yerine "denetim

1 Yargıtay 8. HD, 19.02.2019, E. 2018/15789, K. 2019/1656.
2 Yargıtay 8. HD, 21.02.2019, E. 2018/15761, K. 2019/1762.
3 Yargıtay 8. HD, 19.02.2019, E. 2018/15789, K. 2019/1656.

> makamı" deyimleri kullanılmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır. Maddeye "Denetim makamı, gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazı kesin karara bağlar" hükmü eklenmiştir. Bu hükümle vesayet makamı kararlarına karşı denetim makamı nezdinde yapılan itirazın nasıl inceleneceği ve karara bağlanacağı düzenlenmektedir. Buna göre denetim makamı bu itirazı dosya üzerinden veya gerek gördüğünde duruşma yaparak inceleyecektir. Maddeye eklenen yeni hüküm, denetim makamı kararlarının kesin olduğunu hükme bağlamak suretiyle, vesayet işlerinde itiraza ilişkin kararların bir an önce yürürlüğe girmesi olanağını getirmiştir.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 156*

Adalet Komisyonunun değişikliği

> - Tasarının 488 inci maddesinin başında yer alan "İlgililer" kelimesinden sonra "," konmuştur.
>
> *Adalet Komisyonunun Tasarıda yaptığı değişiklikler, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 315*

Gerekçe Tasarı metnini anlatır. Adalet Komisyonu maddenin başındaki "İlgililer" kelimesinden sonra yalnızca bir virgül eklemiş, maddenin geri kalanını Tasarıdaki gibi kabul etmiştir.

	Tasarı m. 488	Komisyon metni m. 488
Birinci cümle	"İlgililer vesayet makamının kararlarına karşı, tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilirler."	"İlgililer, vesayet makamının kararlarına karşı, tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilirler."
İkinci cümle	Denetim makamı itirazı kesin karara bağlar	Tasarıdaki gibi
Dayanak	Tasarı metni, s. 478	Komisyon değişikliği, s. 315; Komisyon metni, s. 478

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 432. maddeydi; madde "Azil usulü" başlığı altında "Şikayet" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Sulh mahkemesinin kararı aleyhinde, mahkemei asliyeye itiraz olunabilir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 432 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 432	4721 sayılı Kanun m. 488
Kararı veren	Sulh mahkemesi	Vesayet makamı
İtiraz mercii	Mahkemei asliye	Denetim makamı
Süre	Maddede yok	Tebliğden itibaren on gün
İnceleme ve kesinlik	Maddede yok	Gerektiğinde duruşma; kesin karar

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 488. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu "İlgililer" kelimesinden sonra virgül koydu	S. Sayısı 723, s. 315
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
İtiraz eden	İlgililer	TMK m. 488
Süre	Tebliğ gününden başlayarak on gün	TMK m. 488
Merci	Denetim makamı, yani asliye hukuk mahkemesi	TMK m. 397, 488
İnceleme	Dosya üzerinden veya gerektiğinde duruşmalı	TMK m. 488; Gerekçe, s. 156
Sonuç	Denetim makamının kararı kesindir	TMK m. 488
Genel hüküm	Vesayet makamı kararlarına on gün içinde itiraz	TMK m. 461/2
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 432	Gerekçe, s. 156

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **432. maddesini** karşılar; **"sulh mahkemesi" yerine "vesayet makamı", "asliye mahkemesi" yerine "denetim makamı"** deyimleri kullanılmış ve maddeye **"Denetim makamı, gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazı kesin karara bağlar"** hükmü eklenmiştir. Gerekçe, bu yeni hükmün denetim makamı kararlarını kesin kılarak **vesayet işlerinde itiraza ilişkin kararların bir an önce yürürlüğe girmesine** olanak sağladığını belirtir (S. Sayısı 723, s. 156). Adalet Komisyonu maddenin başındaki "İlgililer" kelimesinden sonra virgül koymuştur (s. 315).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, **on günlük sürenin kararın tebliğiyle** başlamasıdır. İkinci nokta, vesayetin idaresine ilişkin kararlara karşı **temyiz değil itiraz** yolunun açık olması ve denetim makamının kararının **kesin** olmasıdır.[4] Üçüncü nokta, **kısıtlama ve vesayetin kaldırılması** gibi yargısal nitelikteki kararların bu yola değil **kanun yollarına** tabi tutulmasıdır; bir olayda kısıtlama kararına yönelik temyiz, temyiz süresi geçtiği için reddedilmiştir.[5]

4 Yargıtay 18. HD, 25.05.2015, E. 2014/19747, K. 2015/8496.
5 Yargıtay 8. HD, 21.02.2019, E. 2018/15761, K. 2019/1762.

II. İtiraz Hakkı, Süre ve Merci

- **Kimler:** Vesayet makamının kararından etkilenen ilgililer.
- **Süre:** Tebliğ gününden başlayarak on gün.
- **Merci:** Denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesi.

Madde, ilgililerin vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebileceğini düzenler. Vesayet makamı sulh hukuk mahkemesi, denetim makamı asliye hukuk mahkemesidir (TMK m. 397). Aynı kural vesayetin yürütülmesine ilişkin genel hükümlerde de yer alır: vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir (TMK m. 461). Eski Kanun'un 432. maddesi, sulh mahkemesinin kararına karşı mahkemei asliyeye itiraz edilebileceğini söylüyordu; maddede süre ve kesinliğe ilişkin bir hüküm yer almıyordu. 2

Yargıtay, vesayet makamı ile denetim makamı arasında bir hiyerarşi bulunduğunu vurgular: vesayet makamı vasinin eylem ve işlemlerine, denetim makamı da vesayet makamının kararlarına karşı şikâyet ve itiraz merciidir.[6] 3

III. İtiraza Tabi Kararlar

- **Vesayetin idaresi:** Ücret, izin, hesap ve yönetime ilişkin kararlar.
- **Vasinin şahsı:** Atamaya ve görevden almaya ilişkin itirazlar.
- **Ayrık kararlar:** Kısıtlama ve vesayetin kaldırılması kanun yollarına tabidir.

Yargıtay, vesayet makamının vesayetin idaresiyle ilgili kararlarının temyiz edilemeyeceğini ve bunlara karşı denetim makamına itiraz edileceğini kabul ederek vasinin ücret talebinin reddine ilişkin kararı,[7] vasiye yüklenen defter tutma ve hesap verme yükümlülükleri ile maaş çekme yetkisine ilişkin kararı[8] ve kısıtlı adına taşınmaz satışına izin verilmemesine ilişkin kararı[9] bu kapsamda görmüştür. Vasinin görevden alınması istemi hakkındaki karar[10] ve vasiye geçici olarak işten el çektirilmesi kararı[11] da aynı yola tabi tutulmuştur. 4

Kısıtlama ve vesayetin kaldırılması kararları ise farklı değerlendirilmiştir. Yargıtay, vesayet makamının vesayetin sona ermesiyle ilgili kararlarının idari nitelikte olmayıp yargısal nitelikte bulunduğunu ve genel kural gereği temyiz edilebileceğini belirtmiştir.[12] Bölge adliye mahkemelerinin göreve başladığı 20.07.2016'dan sonra verilen kısıtlılığın kaldırılması kararlarının öncelikle istinaf yoluna tabi olduğu da kabul edilmiştir.[13] Aynı dilekçeyle hem kısıtlama kararı hem vasinin 5

6 Yargıtay 8. HD, 19.02.2019, E. 2018/15789, K. 2019/1656.
7 Yargıtay 8. HD, 19.02.2019, E. 2018/15789, K. 2019/1656.
8 Yargıtay 8. HD, 23.03.2017, E. 2017/1200, K. 2017/4131.
9 Yargıtay 8. HD, 19.01.2017, E. 2017/147, K. 2017/532.
10 Yargıtay 2. HD, 05.09.2012, E. 2012/619, K. 2012/20287.
11 Yargıtay 8. HD, 18.01.2018, E. 2017/8986, K. 2018/806.
12 Yargıtay 18. HD, 20.10.2015, E. 2015/1416, K. 2015/14866.

şahsı hakkında başvurulan bir olayda Yargıtay, kısıtlamaya ilişkin temyizi süre yönünden, vasinin şahsına ilişkin temyizi ise denetim makamı kararı kesin olduğu için reddetmiştir.[14]

IV. Denetim Makamının İncelemesi ve Kesinlik

- **İnceleme:** Dosya üzerinden veya gerek görülürse duruşmalı.
- **Kesinlik:** Denetim makamının kararı kesindir.
- **Amaç:** Gerekçeye göre kararların bir an önce yürürlüğe girmesi.

6 Denetim makamı, gerektiğinde duruşma da yaparak itirazı kesin karara bağlar. Gerekçeye göre denetim makamı itirazı dosya üzerinden veya gerek gördüğünde duruşma yaparak inceleyecektir; kararların kesin olması vesayet işlerinde itiraza ilişkin kararların bir an önce yürürlüğe girmesine olanak sağlar (S. Sayısı 723, s. 156). Yargıtay, vasinin görevden alınması talebinin reddine yönelik itirazı değerlendiren denetim makamı kararına karşı temyiz yoluna başvurulamayacağını belirterek temyiz dilekçesini reddetmiştir.[15] Vasiye geçici olarak işten el çektirilmesine ilişkin denetim makamı kararına karşı da istinaf ve temyiz yolunun kapalı olduğu kabul edilmiştir.[16]

V. Yanlışlıkla Temyiz Dilekçesi Verilirse

- **Nitelendirme:** Temyiz dilekçesi itiraz olarak değerlendirilir.
- **Sonuç:** Dosya denetim makamına gönderilmek üzere geri çevrilir.
- **Denetim makamı karar verdiyse:** Temyiz dilekçesi reddedilir.

7 Vesayetin idaresine ilişkin bir karara karşı temyiz dilekçesi verildiğinde Yargıtay, dilekçeyi itiraz olarak nitelendirip dosyayı denetim makamınca karar verilmek üzere mahkemesine iade etmektedir.[17] Denetim makamı itirazı zaten karara bağlamışsa, bu karar kesin olduğundan temyiz dilekçesi reddedilmektedir.[18]

> UYGULAMA NOTU
>
> **Vesayet makamının bir kararına itiraz edilecekse**, kararın tebliğ edildiği gün not edilmeli ve on gün içinde denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesine hitaben itiraz dilekçesi verilmelidir (TMK m. 488). **Karar kısıtlama veya vesayetin kaldırılması hakkındaysa**, kanun yolu farklıdır; istinaf veya temyiz süresi

13 Yargıtay 2. HD, 06.03.2025, E. 2025/1265, K. 2025/2404.
14 Yargıtay 8. HD, 21.02.2019, E. 2018/15761, K. 2019/1762.
15 Yargıtay 18. HD, 25.05.2015, E. 2014/19747, K. 2015/8496.
16 Yargıtay 8. HD, 18.01.2018, E. 2017/8986, K. 2018/806.
17 Yargıtay 8. HD, 23.03.2017, E. 2017/1200, K. 2017/4131.
18 Yargıtay 2. HD, 08.12.2011, E. 2011/9353, K. 2011/21405.

ayrıca kontrol edilmelidir. **Denetim makamı itirazı karara bağlamışsa**, bu karar kesindir; aynı konuda temyiz dilekçesi reddedilir.

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
19.02.2019 · E. 2018/15789 · K. 2019/1656

Vasinin ücret talebinin reddi vesayetin idaresiyle ilgili bir karardır; temyiz edilemez, denetim makamına itiraz edilir

Vasi, vasilik görevi için vesayet makamından ücret istemiştir. Vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesi talebi reddetti ve vasi bu kararı temyiz etmiştir.

> *488. maddesinde ise, ilgililerin vesayet makamının vesayetin idaresiyle ilgili olarak aldığı kararlara karşı tebliğinden itibaren on gün içinde itiraz edebileceği, denetim makamının gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazı kesin olarak karara bağlayacağı, bu bakımdan vesayet makamının vesayetin idaresiyle ilgili olarak aldığı kararların temyizi kabil kararlardan olmadığı anlaşıldığından, istem konusunda denetim makamınca bir karar verilmek üzere dosyanın MAHKEMESİNE İADESİNE...*

DEĞERLENDİRME Karar, 488. maddedeki itiraz yolunun hangi kararlar için işlediğini gösterir. Daire, vesayet makamının vasinin eylem ve işlemlerine, denetim makamının da vesayet makamının kararlarına karşı şikâyet ve itiraz mercii olduğunu belirtmiş (TMK m. 461); vasinin ücret talebine ilişkin kararı vesayetin idaresiyle ilgili saymıştır. Bu nitelikteki kararlar temyiz edilemediğinden dosya, istem hakkında denetim makamınca karar verilmek üzere mahkemesine iade edilmiştir (TMK m. 457).

2 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
23.03.2017 · E. 2017/1200 · K. 2017/4131

Vasiye yüklenen defter tutma ve hesap verme yükümlülükleri ile maaş çekme yetkisine ilişkin itiraz denetim makamında incelenir

Kısıtlanması istenen kişiye vasi atanmasına ilişkin davada mahkeme davacıyı vasi olarak atadı ve ona defter tutma, belli aralıklarla hesap verme gibi yükümlülükler yüklemiştir; maaş çekimi için yetki konusunda da karar vermiştir. Davacı kararı yalnız bu yükümlülükler ve yetki yönünden temyiz etmiştir.

> *...bu bakımdan vesayet makamının vesayetin idaresiyle ilgili olarak verdiği kararların temyizi kabil kararlardan olmadığı, temyiz talebinin vesayetin idaresine yönelik olduğu, açıklanan bu hukuki düzenlemelere göre; temyiz dilekçesinin denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesine gönderilmesi ve denetim makamınca TMK 488. maddesi gereğince bu konuda kesin bir karar verilmek üzere dosyanın Mahkemesi'ne İADESİNE...*

DEĞERLENDİRME Karar, vasi atama kararıyla birlikte verilen yönetime ilişkin kararların da vesayetin idaresi kapsamında kaldığını gösterir. Daire, temyizin vasi atanmasının kendisine değil, defter tutma, hesap verme ve maaş çekme yetkisi gibi vesayetin idaresine yönelik olduğunu belirterek temyiz dilekçesinin denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesine gönderilmesini ve denetim makamının 488. madde uyarınca kesin karar vermesini istemiştir (TMK m. 454).

3 **YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ**
21.02.2019 · E. 2018/15761 · K. 2019/1762

Kısıtlama kararı temyiz yoluyla, vasinin şahsına itiraz ise denetim makamı önünde incelenir; iki yolun süreleri ve sonuçları farklıdır

Kısıtlı adayına bir vasi atandı. Vasi olmak isteyen diğer kişi atanan vasinin şahsına itiraz etmiştir; vesayet makamı itirazı reddetti ve denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesi de itirazı reddetmiştir. Aynı kişi bundan sonra hem kısıtlama kararına hem de vasinin şahsına yönelik olarak temyiz dilekçesi vermiştir.

> *1.Esasa yönelik olarak yapılan temyiz incelemesinde; …'in kısıtlanmasına ilişkin gerekçeli karar vasi adayı … vekiline 30.07.2018 tarihinde tebliğ edilmiş,karar 08.11.2018 tarihinde temyiz edilmiştir. Bu durumda HUMK'un 437. maddesi hükmünde öngörülen 8 günlük temyiz süresi geçmiş bulunduğundan 01.06.1990 gün ve 1989/3 Esas, 1990/4 Karar sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı uyarınca temyiz isteminin REDDİNE, 2.Şahsa yönelik olarak yapılan temyiz incelemesinde; Türk Medeni Kanunu'nun 488. maddesi "İlgililer, vesayet makamının kararlarına karşı, tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edebilirler. Denetim makamı, gerektiğinde duruşma da yaparak bu itirazı kesin karara bağlar" hükmünü içermektedir. Vasi adayı vekilinin vasinin şahsına yönelik itirazını Sulh Hukuk Mahkemesi reddetmiş, Asliye Hukuk Mahkemesi de kesin olarak karara bağlamıştır.Açıklanan Kanun hükmü uyarınca denetim makamı kararı kesin olduğundan, temyiz kabiliyeti bulunmamaktadır. Bu nedenle temyiz isteminin REDDİNE, karar vermek gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, vesayet işlerinde iki ayrı başvuru yolunu yan yana gösterir. Kısıtlamaya ilişkin karar temyiz yoluna tabi tutulmuş ve temyiz süresi geçtiği için temyiz istemi reddedilmiştir. Vasinin şahsına yönelik itiraz ise 488. madde uyarınca önce vesayet makamı, ardından denetim makamı önünde incelenmiş; denetim makamının kararı kesin olduğundan bu yöndeki temyiz istemi de reddedilmiştir (TMK m. 422).

4 **YARGITAY 18. HUKUK DAİRESİ**
25.05.2015 · E. 2014/19747 · K. 2015/8496

Görevden alma talebinin reddine yapılan itirazı değerlendiren denetim makamının kararına karşı temyiz yolu kapalıdır

Vesayet makamı, kısıtlının bir yakınının itirazı üzerine önceki vasinin görevine son vererek başka bir yakınını vasi atamıştır. Bu kez önceki vasi yeni vasinin şahsına itiraz etmiştir; vesayet makamı itirazı reddetti ve denetim makamı olan asliye hukuk

mahkemesi de itirazı reddetmiştir. Önceki vasi denetim makamının kararını temyiz etmiştir.

> *488. maddesi de; vesayet makamının kararlarına karşı 10 gün içerisinde denetim makamına itiraz edilebileceğini, denetim makamının gerektiğinde duruşma da yaparak kesin olarak kararını vereceğini hükme bağladığından, vesayet makamının vasinin görevden alınması talebinin reddi kararına yönelik yapılan itirazın denetim makamı tarafından değerlendirilmesine ilişkin verilen kararlara karşı temyiz yoluna başvurulamayacağından davalının temyiz dilekçesinin REDDİNE…*

DEĞERLENDİRME Karar, 488. maddenin ikinci cümlesindeki kesinlik kuralını gösterir. Denetim makamı itirazı gerektiğinde duruşma yaparak kesin karara bağlar; bu karara karşı temyiz yoluna başvurulamaz. Daire, denetim makamının vasi değişikliğine yönelik itiraz hakkında verdiği kararı bu nedenle temyiz incelemesine konu etmemiş ve temyiz dilekçesini reddetmiştir (TMK m. 483).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 461:** Şikâyet ve itiraz.
- **TMK m. 397:** Kamu vesayeti.
- **TMK m. 483:** Görevden alınma sebepleri.
- **TMK m. 486:** Geçici önlemler.
- **TMK m. 487:** Diğer önlemler.
- **TMK m. 422:** Kaçınma ve itiraz usulü.
- **TMK m. 472:** Diğer kısıtlılarda vesayetin sona ermesi.

VESAYETİN SONA ERMESİNİN SONUÇLARI

Üçüncü Ayırım · m. 489–494

Vesayetin Sona Ermesinin Sonuçları başlıklı ayırım, Türk Medeni Kanunu'nun 489–494. maddelerini kapsamaktadır. Bu ciltte yer alan maddeler ve özleri aşağıda gösterilmiştir.

Madde	Kenar başlığı	Özü
m. 489	Kesin hesap ve malvarlığının teslimi	Vesayetin sona ermesinin sonuçlarını düzenleyen bölümün ilk maddesidir
m. 490	Rapor ve hesabın incelenmesi	Vesayetin sona ermesinden sonraki hesap denetimini düzenler
m. 491	Vasinin görevine son verilmesi	Vasilik görevinin resmen sona ermesini bir karara bağlar
m. 492	Olağan zamanaşımı	Vesayetten doğan tazminat davalarında dört ayrı zamanaşımı kuralı içerir
m. 493	Olağanüstü zamanaşımı	Vesayetten doğan tazminat davalarında olağan zamanaşımının yanında iki kural koyar
m. 494	Vesayet altındaki kişinin alacağı	Vesayet altındaki kişinin alacağına öncelik tanır

MADDE

489 A. Kesin hesap ve malvarlığının teslimi

KANUN METNİ

Görevi sona eren vasi, yönetimle ilgili son raporu ve kesin hesabı vesayet makamına vermekle yükümlü olduğu gibi; malvarlığını vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye teslim edilmek üzere hazır bulundurmak zorundadır.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 489, vesayetin sona ermesinin sonuçlarını düzenleyen bölümün ilk maddesidir. Görevi sona eren vasi, **yönetimle ilgili son raporu ve kesin hesabı vesayet makamına vermekle** yükümlüdür; ayrıca **malvarlığını vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye teslim edilmek üzere hazır bulundurmak** zorundadır. Vasi hesap vermezse eski vesayet altındaki kişi, miktarını bilmediği alacağını dava yoluyla isteyebilir;[1] 31.07.2026'dan sonra açılan davalarda bu, belirsiz alacak davası yerine kısmi dava ve bir defalık artırımla yapılır (HMK m. 109/4). Vasiye karşı tazminat davasında ise sulh mahkemesinin **kesin hesap sürecini tamamlaması** beklenmelidir.[2]

TEMEL KAVRAMLAR

Son rapor	Görevi sona eren vasinin yönetimle ilgili olarak vesayet makamına verdiği son rapor (TMK m. 489).
Kesin hesap	Vesayet süresince yapılan yönetimin son hesabı; vesayet makamınca incelenip onaylanır (TMK m. 489, 490).
Teslime hazır bulundurma	Malvarlığının vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye teslim edilmek üzere hazır tutulması (TMK m. 489).

1 Yargıtay 18. HD, 26.11.2015, E. 2015/4097, K. 2015/17257.
2 Yargıtay 18. HD, 31.05.2012, E. 2012/3880, K. 2012/6573.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 489-Yürürlükteki Kanunun 433 üncü maddesini karşılamaktadır. Anlaştırılmak ve "sulh hâkimi" yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır. Hüküm değişikliği yoktur.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 157*

Tasarının 489. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 478); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 433. maddeydi; madde "Hesabı kati ve malların teslimi" başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vesayeti hitam bulan vasi; idaresine ait raporu ve hesabı katiyi sulh hakimine tevdie ve malları, vesayet altındaki kimsenin veya mirasçılarının yahut yeni vasinin emrine amade bulundurmağa mecburdur.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 433 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 433	4721 sayılı Kanun m. 489
Yükümlü	Vesayeti hitam bulan vasi	Görevi sona eren vasi
Rapor ve hesap	İdaresine ait rapor ve hesabı kati	Yönetimle ilgili son rapor ve kesin hesap
Muhatap	Sulh hâkimi	Vesayet makamı
Teslim	Malları emre amade bulundurma	Malvarlığını teslim edilmek üzere hazır bulundurma
Alıcılar	Vesayet altındaki kimse, mirasçıları, yeni vasi	Vesayet altındaki kişi, mirasçıları, yeni vasi

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 489. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 478
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Yükümlü	Görevi sona eren vasi	TMK m. 489

Konu	Kural	Dayanak
Rapor	Yönetimle ilgili son rapor	TMK m. 489
Hesap	Kesin hesap vesayet makamına verilir	TMK m. 489
Teslim	Malvarlığı vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye teslime hazır tutulur	TMK m. 489
İnceleme	Vesayet makamı son rapor ve kesin hesabı inceler ve onaylar	TMK m. 490
Görevin sona ermesi	Onay ve teslimden sonra vesayet makamı karar verir	TMK m. 491
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 433	Gerekçe, s. 157

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un
433. maddesini
karşılar; anlaştırılarak ve **"sulh hâkimi" yerine "vesayet makamı"** deyimi kullanılarak yeniden kaleme alınmıştır; **hüküm değişikliği yoktur** (S. Sayısı 723, s. 157). Tasarının 489. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 478).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, yükümlülüğün vasilik görevi **hangi sebeple sona ererse ersin** doğmasıdır; vesayet altındaki kişinin ergin olması, ölümü, vesayetin kaldırılması veya vasinin görevden alınması hâllerinde de vasi son rapor ve kesin hesap verir. İkinci nokta, vasinin hesap vermemesi hâlinde eski vesayet altındaki kişinin **alacak miktarını baştan bilmesinin beklenemeyeceğidir**.[3] Üçüncü nokta, vasinin **teslim ettiği malların** ve kişi adına edinilen değerlerin hesapta dikkate alınmasıdır.[4]

II. Son Rapor ve Kesin Hesap

- **Yükümlü:** Görevi sona eren vasi.
- **Muhatap:** Vesayet makamı.
- **İçerik:** Yönetimle ilgili son rapor ve kesin hesap.

2 Madde, görevi sona eren vasinin yönetimle ilgili son raporu ve kesin hesabı vesayet makamına vermekle yükümlü olduğunu düzenler. Eski Kanun da vesayeti sona eren vasinin idaresine ait raporu ve kesin hesabı sulh hâkimine vermesini öngörüyordu; gerekçeye göre yeni metinde hüküm değişikliği yoktur (S. Sayısı 723, s. 157). Vasi görev süresince de belli dönemlerde rapor ve hesap verir ve bunlar vesayet

3 Yargıtay 18. HD, 26.11.2015, E. 2015/4097, K. 2015/17257.
4 Yargıtay 18. HD, 31.05.2012, E. 2012/3880, K. 2012/6573.

makamınca incelenir (TMK m. 464); son rapor ve kesin hesap da aynı biçimde incelenip onaylanır (TMK m. 490).

Vesayetin kendiliğinden sona ermesi vasinin bu yükümlülüğünü ortadan kaldır- 3
maz. Yargıtay, küçük üzerindeki vesayet erginlikle kendiliğinden sona erse de vasinin sorumluluğunun vesayet makamınca görevinin sona erdiğine karar verilinceye kadar devam ettiğini belirtmiştir.[5]

III. Malvarlığının Teslime Hazır Bulundurulması

- **Kime:** Vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye.
- **Nasıl:** Malvarlığı teslim edilmek üzere hazır bulundurulur.
- **Hesap:** Teslim edilen mallar kesin hesapta dikkate alınır.

Görevi sona eren vasi, malvarlığını vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya 4
yeni vasiye teslim edilmek üzere hazır bulundurmak zorundadır. Kanun teslimin yapılacağı kişileri üç grup olarak sayar: vesayet altındaki kişi, mirasçıları ve yeni vasi. Vesayet altındaki kişi ölmüşse teslim mirasçılarına, vesayet sürerken vasi değişmişse yeni vasiye yapılır.

Yargıtay, eski vesayet altındaki kişinin açtığı tazminat davasında vasinin teslim 5
ettiği döviz ve ziynetin, kişinin geliriyle alınıp adına tescil edilen konutun ve vasinin alması gereken ücretin dikkate alınmadan yapılan hesabı eksik bulmuş; sulh mahkemesinin son rapor ve kesin hesabı inceleyip onaylaması ve vasinin görevine son vermesi beklenmeden karar verilemeyeceğini de belirtmiştir.[6]

IV. Hesap Verilmezse: Alacak ve Tazminat Davası

- **Miktar bilinmiyorsa:** 31.07.2026'dan önce açılan davalarda belirsiz alacak davası; sonrasında kısmi dava ve bir defalık artırım (HMK m. 109/4).
- **Sorumluluk:** Vasi kusurlu davranışıyla verdiği zarardan sorumludur.
- **İspat:** İbraname gibi belgeler eksiksiz incelenmelidir.

Vasi kesin hesap vermez ve malvarlığını teslim etmezse eski vesayet altındaki kişi 6
alacağını dava yoluyla isteyebilir. Yargıtay, ergin olduktan sonra ihtara rağmen vasiden bilgi alamayan davacının talep edebileceği miktarı bilmesinin beklenemeyeceğini belirterek belirsiz alacak olarak açılan davanın esastan incelenmesi gerektiğine karar vermiştir.[7] Belirsiz alacak davasını düzenleyen HMK m. 107, 31.07.2026'da 7589 sayılı Kanunla kaldırılmıştır; bu tarihten sonra açılan davalarda alacağın bir kısmı dava edilir ve talep aynı davada bir defaya mahsus olmak üzere tahkikatın sona ermesine kadar artırılabilir (HMK m. 109/4). Vasi, görevini

5 Yargıtay 18. HD, 18.12.2014, E. 2014/10634, K. 2014/18506.
6 Yargıtay 18. HD, 31.05.2012, E. 2012/3880, K. 2012/6573.
7 Yargıtay 18. HD, 26.11.2015, E. 2015/4097, K. 2015/17257.

yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumludur (TMK m. 467); bu davada zamanaşımı kesin hesabın tebliğinden başlar (TMK m. 492).

7 Eski vasinin, eski vesayet altındaki kişiyle yapıldığını ileri sürdüğü bir ibranameye dayandığı davada Yargıtay, ibranamedeki yazı ve imzaların belgede adı geçen eski vasinin örnekleriyle birlikte Adli Tıp Kurumunca incelenmesi gerektiğini belirterek kararı bozmuştur.[8]

UYGULAMA NOTU

Vasilik görevi sona eren vasi, yönetim süresine ait belgeleri, banka dökümlerini ve harcama kayıtlarını toplayarak son raporu ve kesin hesabı vesayet makamına vermeli; malvarlığını teslime hazır tutmalı ve teslimi tutanakla yapmalıdır (TMK m. 489). **Vesayetten yeni çıkan kişi veya vesayet altındaki kişinin mirasçısı**, kesin hesabın vesayet makamına verilip verilmediğini araştırmalıdır; hesap verilmemişse alacak miktarı bilinmese de alacağın bir kısmı dava edilip talep aynı davada bir kez artırılabilir (HMK m. 109/4). **Kesin hesap tebliğ edilmişse**, tazminat davası için zamanaşımı süresinin bu tarihten başladığı dikkate alınmalıdır (TMK m. 492).

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 18. HUKUK DAİRESİ
26.11.2015 · E. 2015/4097 · K. 2015/17257

Görevi sona eren vasi hesap vermezse ergin olan kişi alacağını belirsiz alacak davası olarak isteyebilir

Davacıya küçükken dayısı vasi olarak atanmıştı ve davacı adına yapılan ödemeler vasiye yapılıyordu. Davacı ergin olduktan sonra ihtara rağmen ödeme yapılmadığını ve bilgi verilmediğini ileri sürerek alacağının şimdilik bir kısmını istemiştir. Mahkeme, davacının dava açmadan önce ödenen miktarları araştırması gerektiğini belirterek davayı hukuki yarar yokluğundan reddetmiştir.

> *Dava, vasi tarafından kısıtlı adına tahsil edilen gelirden dolayı alacak istemine ilişkindir. Türk Medeni Kanununun 489.maddesine göre görevi sona eren vasi, yönetimle ilgili son raporu ve kesin hesabı vesayet makamına vermekle yükümlü olduğu gibi; malvarlığını vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye teslim edilmek üzere hazır buludurmak zorundadır. Davada, davacının ergin olup vesayetin sona erdiği, ihtara rağmen vasi tarafından kendilerine bilgi verilmediği açıklandığına göre, davacının talep edebileceği miktarı bilmesinin beklenemeyeceği dikkate alınarak belirsiz alacak olarak açılan davaya bakılarak*

8 Yargıtay 2. HD, 18.12.2025, E. 2025/7713, K. 2025/11516.

sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçe ile davanın reddi yerinde değildir.

DEĞERLENDİRME Karar, 489. maddedeki hesap verme ve teslim yükümlülüğünün yerine getirilmemesinin sonuçlarından birini gösterir. Görevi sona eren vasi son raporu ve kesin hesabı vermekle ve malvarlığını teslime hazır bulundurmakla yükümlüdür; bu yükümlülüğü yerine getirmeyen vasiye karşı eski vesayet altındaki kişinin alacak miktarını baştan bilmesi beklenemez. Daire, belirsiz alacak olarak açılan davanın esasının incelenmesi gerektiğini belirterek ret kararını bozmuştur (TMK m. 467). HMK m. 107, 31.07.2026'da kaldırıldığından bu tarihten sonra açılan davalarda aynı amaca kısmi dava ve HMK m. 109/4'teki bir defalık artırımla ulaşılır.

2 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
31.05.2012 · E. 2012/3880 · K. 2012/6573

Vasiye karşı tazminat davasında sulh mahkemesinin kesin hesap sürecini tamamlaması beklenmeli; vasinin teslim ettiği mallar ve kişi adına aldığı konut hesaba katılmalıdır

Davacı küçükken kısıtlanmış ve kendisine vasi atanmıştı. Ergin olduktan sonra, kendisine bağlanan aylığın vasi tarafından alındığını, kendisi için harcanmadığını, vasinin defter tutmadığını ve kesin hesap vermediğini ileri sürerek tazminat istemiştir. Vasi ise davacının geliriyle aldığı döviz ve ziyneti tutanakla teslim etmiş, davacının geliriyle bir konut alınıp davacı adına tescil edilmişti. Asliye hukuk mahkemesi davayı kabul etmiştir.

> *Mahkemece sulh mahkemesi tarafından yukarıda belirtilen yasa hükümleri gereğinin yerine getirilmesi beklenmeden hüküm kurulması doğru olmadığı gibi; hükme esas alınan bilirkişi raporu da hatalıdır. Bilirkişi davacının, vasinin sorumluluğunu gerektiren gelirini dava tarihi itibariyle 1.306,60 TL olarak hesaplamış, buna karşın vasinin davacının geliri ile aldığı ve davacıya 19.07.2001 tarihli tutanakla teslim ettiği döviz ve ziynetin ise 5.260,23 TL olduğunu açıklamıştır. Buna göre teslim edilen miktar davacıya verilmesi gereken miktardan fazla olduğu gibi ayrıca nedeni anlaşılamayan şekilde teslim tarihinden dava tarihine kadar faiz de hesaplanmıştır. Yine davacıya ait gelirle 450 ada 140 parselde bulunan meskenin alınıp davacıya temlik edildiği de anlaşılmaktadır. Açıklanan hususlar, davacıya alınan mesken ve vasinin alması gereken ücrette dikkate alınmadan, eksik inceleme ve yetersiz bilirkişi raporu esas alınarak karar verilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, görevi sona eren vasinin kesin hesap ve teslim yükümlülüğünün tazminat davasıyla ilişkisini gösterir. Olayda eski Kanun'un 433 ve devamı maddeleri uygulanmıştır; gerekçeye göre 489. madde bu hükmü hüküm değişikliği olmadan karşılar. Daire, sulh mahkemesinin son rapor ve kesin hesabı inceleyip onaylaması ve vasinin görevine son vermesi beklenmeden karar verilemeyeceğini, ayrıca vasinin teslim ettiği mallar, kişi adına alınan konut ve vasinin alması gereken

ücret dikkate alınmadan yapılan hesabın eksik olduğunu belirterek kararı bozmuştur (TMK m. 491).

3 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
18.12.2025 · E. 2025/7713 · K. 2025/11516

Eski vasiye karşı alacak davasında sunulan ibranamedeki yazı ve imzalar eksiksiz incelenmeden karar verilemez

Davacı, vasiliği süresince davalının kendi adına tahsil ettiği gelirleri kendisi için kullanmadığını ileri sürerek bu gelirlerin faiziyle tahsilini istemiştir. İlk derece mahkemesi, vasinin çektiği aylıkların davacı yararına harcandığının ispat edilemediğini ve vasinin son rapor ve kesin hesabı sunmadığını belirterek davayı kabul etmiştir. Davalı ise davacının imzaladığını ileri sürdüğü bir ibraname sunmuştur; davacı imzanın kendisine ait olmadığını söyledi ve yalnız imza incelemesi yapılmıştır.

> *Mahkemece, "İbraname ve Makbuzdur" başlıklı belgede yazı ve imzası bulunduğu iddia edilen davacının sadece imza örnekleri alınarak incelenmesine karar verilmiş, yazı örnekleri alınmamış ve incelenmemiştir. Yine dava konusu belgede tanık olarak ismi geçen eski vasi ...'un yazı ve imza örnekleri alınmamış ve gerekli incelenme yaptırılmamıştır. ...'un ve ...'un imza ve yazı örnekleri birlikte incelenmeden karar verilmiştir. Mahkemece, dava konusu belgenin düzenlendiği tarihe mümkün olduğunca en yakın tarihli davacı ... ve ...'un resmi kurumlardaki tatbike medar imzaları da getirtilerek, davaya konu belge ve mukayeseye esas alınacak mevcut yazı ve imza örnekleri ile birlikte dosyanın Adli Tıp Kurumu Fizik İhtisas Dairesine gönderilmesi ve belgede yer alan imzaların davacı ... ve ...'un eli mahsulü olup olmadığının belirlenmesi ve oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ve araştırma ile yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiş, bozmayı gerekmiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, görevi sona eren vasinin hesap verme yükümlülüğüyle bağlantılı bir ispat sorununu gösterir. Vasi yönetimle ilgili son raporu ve kesin hesabı vesayet makamına vermekle yükümlüdür. Daire, ibranamedeki yazı ve imzaların, belgede adı geçen eski vasinin örnekleriyle birlikte Adli Tıp Kurumunca incelenmesi ve sonuca göre karar verilmesi gerektiğini belirterek bölge adliye mahkemesi kararını kaldırmış ve ilk derece mahkemesi kararını bozmuştur.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 490:** Rapor ve hesabın incelenmesi.
- **TMK m. 491:** Vasinin görevine son verilmesi.
- **TMK m. 492:** Olağan zamanaşımı.
- **TMK m. 464:** Rapor ve hesapların incelenmesi.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.
- **TMK m. 482:** Göreve devam zorunluluğu.
- **TMK m. 479:** Fiil ehliyetinin yitirilmesi ve ölüm.

MADDE

490 B. Rapor ve hesabın incelenmesi

KANUN METNİ

Son rapor ve kesin hesap belli zamanlarda verilen rapor ve hesaplar gibi vesayet makamı tarafından incelenir ve onaylanır.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 490, vesayetin sona ermesinden sonraki hesap denetimini düzenler. Son rapor ve kesin hesap, **belli zamanlarda verilen rapor ve hesaplar gibi** vesayet makamı tarafından **incelenir ve onaylanır**. Vesayet makamı bilirkişi incelemesi yaptırarak kesin hesabı reddedebilir; bu karara karşı yol **denetim makamına itirazdır**.[1] Vesayet makamının vasiyi **"ibra"** etmesi de son rapor ve kesin hesabın **onaylanması** niteliğinde sayılmış ve mirasçıların **tazminat davası açma hakkının** saklı olduğu belirtilmiştir.[2]

TEMEL KAVRAMLAR

İnceleme	Vesayet makamının son rapor ve kesin hesabı, dönemsel rapor ve hesaplarda olduğu gibi denetlemesi (TMK m. 464, 490).
Onay	Vesayet makamının kesin hesabı kabul etmesi; vasinin görevine son verilmesinin ön şartlarından biridir (TMK m. 491).
Red	Vesayet makamının kesin hesabı kabul etmemesi; kararı ilgililere tebliğ edilir (TMK m. 491/2).

1 Yargıtay 18. HD, 04.04.2013, E. 2013/2528, K. 2013/5542.
2 Yargıtay 2. HD, 16.12.2010, E. 2010/7931, K. 2010/21294.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 490-Yürürlükteki Kanunun 434 üncü maddesini karşılamaktadır. Anlaştırılmak ve "sulh hâkimi" yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır. Hüküm değişikliği yoktur.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 157*

Tasarının 490. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 478); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 434. maddeydi; madde "Rapor ve hesabın tetkiki" başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Bu raporla hesabı kati, muayyen zamanlarda verilen raporlar ve hesaplar hakkındaki usule göre sulh hakimi tarafından tetkik ve tasdik edilir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 434 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 434	4721 sayılı Kanun m. 490
Konu	Rapor ve hesabı kati	Son rapor ve kesin hesap
İnceleyen	Sulh hâkimi	Vesayet makamı
Usul	Muayyen zamanlarda verilen raporlar ve hesaplar hakkındaki usul	Belli zamanlarda verilen rapor ve hesaplar gibi
Sonuç	Tetkik ve tasdik	İnceleme ve onay

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 490. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 478
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Konu	Son rapor ve kesin hesap	TMK m. 489, 490
Makam	Vesayet makamı	TMK m. 490
Ölçü	Belli zamanlarda verilen rapor ve hesaplar gibi	TMK m. 464, 490
Sonuç	Onay veya red	TMK m. 490, 491/2

Konu	Kural	Dayanak
Tebliğ	Karar ve kesin hesap, tazminat hakkı belirtilerek tebliğ edilir	TMK m. 491/2
Başvuru yolu	Denetim makamına itiraz	TMK m. 488
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 434	Gerekçe, s. 157

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un 1
434. maddesini
karşılar; anlaştırılarak ve **"sulh hâkimi" yerine "vesayet makamı"** deyimi kullanılarak yeniden kaleme alınmıştır; **hüküm değişikliği yoktur** (S. Sayısı 723, s. 157). Tasarının 490. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 478).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, son rapor ve kesin hesabın **dönemsel rapor ve hesaplarla aynı usulle** incelenmesidir; vesayet makamı gerekirse tamamlanmasını veya düzeltilmesini ister (TMK m. 464). İkinci nokta, kesin hesabın **reddine** ilişkin karara karşı temyiz değil **denetim makamına itiraz** yolunun açık olmasıdır.[3] Üçüncü nokta, **onay kararının tazminat hakkını ortadan kaldırmamasıdır**; vesayet makamı kesin hesabı, tazminat davası açma hakkını belirterek ilgililere tebliğ eder.[4]

II. Dönemsel Hesaplarla Aynı Usulde İnceleme

- **Makam:** Son rapor ve kesin hesabı vesayet makamı inceler.
- **Ölçü:** Belli zamanlarda verilen rapor ve hesaplar gibi.
- **Araçlar:** Tamamlama, düzeltme ve gerekli önlemler.

Madde, son rapor ve kesin hesabın belli zamanlarda verilen rapor ve hesaplar 2
gibi vesayet makamı tarafından incelenip onaylanacağını düzenler. Vasi görev süresince yönetimle ilgili hesap tutar ve vesayet makamının belirlediği tarihlerde, her hâlde yılda bir defa hesabı incelemeye sunar (TMK m. 454). Vesayet makamı bu rapor ve hesapları inceler, gerekli gördüğü hâllerde tamamlanmasını veya düzeltilmesini ister, rapor ve hesapları kabul veya reddeder ve gerektiğinde vesayet altındaki kişinin menfaatini korumak için uygun önlemleri alır (TMK m. 464). 490. madde bu usulü görevin sonunda verilen rapor ve hesaba da uygular.

3 Yargıtay 18. HD, 04.04.2013, E. 2013/2528, K. 2013/5542.
4 Yargıtay 2. HD, 16.12.2010, E. 2010/7931, K. 2010/21294.

3 Eski Kanun da raporla kesin hesabın, belli zamanlarda verilen raporlar ve hesaplar hakkındaki usule göre sulh hâkimi tarafından incelenip onaylanacağını öngörüyordu; gerekçeye göre hüküm değişikliği yoktur (S. Sayısı 723, s. 157).

III. Bilirkişi İncelemesi ve Kesin Hesabın Reddi

- **Bilirkişi:** Vesayet makamı hesabı bilirkişiye inceletebilir.
- **Red:** Harcamalar kabul edilmezse kesin hesap reddedilebilir.
- **Yol:** Red kararına karşı denetim makamına itiraz edilir.

4 Vesayetin kısıtlının ölümüyle sona erdiği bir olayda vasinin verdiği son rapor ve kesin hesap, bilirkişi incelemesi yaptırıldıktan sonra vesayet makamınca kabul edilmemiştir. Yargıtay, vasinin vesayet süresince yaptığı harcamaların kabul edilmemesi nedeniyle kesin hesabın reddi hakkındaki karara yönelik temyiz dilekçesini itiraz niteliğinde görmüş ve dosyayı denetim makamına gönderilmek üzere iade etmiştir.[5]

5 Başka bir olayda vesayet, kısıtlının ölümüyle sona erdikten sonra vesayet makamınca bilirkişiden alınan rapor son rapor ve kesin hesap niteliğinde sayılmış ve raporun ilgililere tebliğ edilmiş olması gözetilerek karar onanmıştır.[6]

IV. Onay Kararının Niteliği ve Tazminat Hakkı

- **İbra:** "İbra" ifadesi onay anlamına gelir.
- **Tazminat:** Onay tazminat davası açma hakkını ortadan kaldırmaz.
- **Tebliğ:** Kesin hesap, dava hakkı belirtilerek tebliğ edilir.

6 Yargıtay, vesayet makamının hükmünde vasinin ibra edildiğinin yazılmasını son rapor ve kesin hesabın onaylanması niteliğinde görmüş; bu yazım biçiminin sonuca etkili olmadığını ve mirasçıların tazminat davası açma haklarını kullanabileceğini belirterek kararı onamıştır.[7] Vesayet makamı, son rapor ve kesin hesabın onaylanması veya reddi konusundaki kararı ile birlikte kesin hesabı vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye, tazminat davası açma hakları bulunduğunu da belirterek tebliğ eder (TMK m. 491).

7 Onay, vasinin görevine son verilmesinin ön şartlarından biridir: son rapor ve kesin hesap onaylandıktan ve malvarlığı teslim edildikten sonra vesayet makamı vasinin görevinin sona erdiğine karar verir (TMK m. 491). Vasiye karşı tazminat davası ise kesin hesabın tebliğ edildiği tarihten başlayarak bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrar (TMK m. 492).

5 Yargıtay 18. HD, 04.04.2013, E. 2013/2528, K. 2013/5542.
6 Yargıtay 18. HD, 03.05.2016, E. 2015/21503, K. 2016/7173.
7 Yargıtay 2. HD, 16.12.2010, E. 2010/7931, K. 2010/21294.

UYGULAMA NOTU

Vasilik görevi sona eren vasi, kesin hesabına harcamaların belgelerini eklemelidir; vesayet makamı hesabı dönemsel hesaplar gibi inceleyecek ve gerekirse bilirkişiye inceletecektir (TMK m. 490). **Kesin hesabı reddedilen vasi**, tebliğden itibaren on gün içinde denetim makamına itiraz edebilir (TMK m. 488). **Vesayet altındaki kişinin mirasçısı veya vesayetten çıkan kişi**, kesin hesabın onaylanmasının tazminat hakkını ortadan kaldırmadığını ve bir yıllık zamanaşımının tebliğle başladığını dikkate almalıdır (TMK m. 491, 492).

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ
04.04.2013 · E. 2013/2528 · K. 2013/5542

Bilirkişi incelemesinden sonra kesin hesabın reddine ilişkin vesayet makamı kararına karşı yol denetim makamına itirazdır

Kısıtlıya kızı vasi olarak atanmıştı; vesayet kısıtlının ölümüyle sona ermiştir. Vasinin verdiği son rapor ve kesin hesap, bilirkişi incelemesi yaptırıldıktan sonra vesayet makamınca kabul edilmemiştir; vasinin vesayet süresince yaptığı harcamalar kabul görmemiştir. Vasi kesin hesabın reddine ilişkin kararı temyiz etmiştir.

> *Vasinin kısıtlı adına vasilik görevinin devamı süresince yaptığı harcamaların kabul edilmemesi nedeniyle kesin hesabın reddi hakkında vesayet makamının vermiş olduğu karara yönelik temiz dilekçesi, vesayet makamının kararına itiraz niteliğindedir. Bu nedenle evrakın denetim makamına gönderilmesi ve denetim makamınca bu konuda Türk Medeni Kanunu'nun 488.maddesine göre kesin bir karar verilmesi için dosyanın mahkemesine İADESİNE...*

DEĞERLENDİRME Karar, 490. maddedeki inceleme ve onay yetkisinin nasıl kullanıldığını ve sonucuna karşı başvuru yolunu gösterir. Daire, vasinin yıllık hesap verme yükümlülüğünü (TMK m. 454), son rapor ve kesin hesap verme yükümlülüğünü (TMK m. 489) ve bunların vesayet makamınca incelenip onaylanacağını düzenleyen 490. maddeyi birlikte anmıştır. Vesayet makamı bilirkişi incelemesi yaptırarak kesin hesabı reddetmiş; Daire bu karara karşı temyiz dilekçesini itiraz niteliğinde görerek dosyayı denetim makamına gönderilmek üzere iade etmiştir (TMK m. 488).

2 YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ
16.12.2010 · E. 2010/7931 · K. 2010/21294

Vesayet makamının vasiyi ibra etmesi son rapor ve kesin hesabın onaylanması niteliğindedir; mirasçıların tazminat davası açma hakkı saklıdır

Vesayet makamı, vasinin hesabı hakkında verdiği kararda vasinin ibra edilmesine hükmetti ve karar temyiz edilmiştir.

> *Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuni gerektirici sebeplere ve özellikle hükümde vasinin ibra edilmesine karar verilmiş ise de; bu hususun son rapor ve kesin hesabın onaylanması niteliğinde bulunmasına (TMK.md.491) vasinin ibra edilmesi şeklinde yazılmasının sonuca etkili bulunmamasına, mirasçıların Türk Medeni Kanununun 491/2.maddesi uyarınca tazminat davası açma haklarını kullanabileceğine göre yerinde bulunmayan temyiz isteğinin reddiyle usul ve kanuna uygun olan hükmün ONANMASINA...*

DEĞERLENDİRME Karar, 490. madde uyarınca son rapor ve kesin hesabın onaylanmasının hukuki niteliğini gösterir. Daire, hükümde vasinin ibra edildiği yazılmış olsa da bunun son rapor ve kesin hesabın onaylanması anlamına geldiğini ve bu yazım biçiminin sonuca etkili olmadığını belirtmiştir. Onay kararı mirasçıların tazminat davası açma hakkını ortadan kaldırmaz; vesayet makamı kesin hesabı bu hakkı belirterek ilgililere tebliğ eder (TMK m. 491).

3 **YARGITAY 18. HUKUK DAİRESİ**
03.05.2016 · E. 2015/21503 · K. 2016/7173

Vesayet sona erdikten sonra vesayet makamınca bilirkişiden alınan rapor son rapor ve kesin hesap niteliğinde sayılmıştır

Vesayet, kısıtlının ölümüyle sona ermişti. Vesayet makamı bu tarihten sonra bilirkişiden bir rapor aldı ve rapor 491. madde uyarınca ilgililere tebliğ edilmiştir. Davacı, davalıdan bir alacağın tahsilini istemiştir; asliye hukuk mahkemesi davayı kısmen kabul etti ve karar davacı tarafından temyiz edilmiştir.

> *Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillere, yasal gerektirici sebeplere ve özellikle vesayet, kısıtlının 27/11/2011 tarihinde ölümü ile sona ermiş olup, bu tarihten sonra vesayet makamınca bilirkişiden alınan 15.02.2014 tarihli raporun son rapor ve kesin hesap niteliğinde olmasına ve Türk Medeni Kanunu'nun 491/2.maddesi gereğince burada gösterilen ilgililere tebliğ edilmiş bulunmasına göre, yerinde görülmeyen temyiz itirazlarının reddi ile usul ve yasaya uygun olan hükmün ONANMASINA...*

DEĞERLENDİRME Karar, vesayet makamınca bilirkişiden alınan bir raporun son rapor ve kesin hesap niteliğinde sayıldığı bir olayı gösterir. Vesayet makamı, vesayetin ölümle sona ermesinden sonra bilirkişiden rapor almış; Daire bu raporu son rapor ve kesin hesap niteliğinde saymış ve raporun ilgililere tebliğ edilmiş olmasını da gözeterek kararı onamıştır. Tebliğ, vasiye karşı tazminat davasında zamanaşımının başlangıcı bakımından da önemlidir (TMK m. 492).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 489:** Kesin hesap ve malvarlığının teslimi.
- **TMK m. 491:** Vasinin görevine son verilmesi.
- **TMK m. 492:** Olağan zamanaşımı.
- **TMK m. 454:** Yönetim ve hesap tutma yükümlülüğü.

- **TMK m. 464:** Rapor ve hesapların incelenmesi.
- **TMK m. 488:** İtiraz.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.

MADDE

491 C. Vasinin görevine son verilmesi

KANUN METNİ

(1) Son rapor ve kesin hesap onaylandıktan ve malvarlığı vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye teslim edildikten sonra, vesayet makamı vasinin görevinin sona erdiğine karar verir.

(2) Vesayet makamı, son rapor ve kesin hesabın onaylanması veya reddi konusundaki kararı ile birlikte kesin hesabı vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye, tazminat davası açma hakları bulunduğunu da belirtmek suretiyle tebliğ eder. Bu tebliğde vasinin görevine son verildiği de belirtilir.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 491, vasilik görevinin resmen sona ermesini bir karara bağlar. Vesayet makamı, **son rapor ve kesin hesap onaylandıktan ve malvarlığı teslim edildikten sonra** vasinin görevinin sona erdiğine karar verir. Onay veya red kararıyla birlikte **kesin hesap**, vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye **tazminat davası açma hakları belirtilerek tebliğ edilir**; tebliğde vasinin görevine son verildiği de belirtilir. Yargıtay, vesayet ölümle sona erse de vasinin sorumluluğunun bu karara kadar sürdüğünü ve aşamalar tamamlanmadan karar verilemeyeceğini belirtmiştir.[1]

TEMEL KAVRAMLAR

Görevine son verme kararı	Vesayet makamının, onay ve teslimden sonra vasinin görevinin sona erdiğini belirleyen kararı (TMK m. 491/1).
Tebliğ	Kesin hesabın ve onay ya da red kararının, tazminat davası açma hakkı belirtilerek ilgililere bildirilmesi (TMK m. 491/2).
İlgililer	Vesayet altındaki kişi, mirasçıları veya yeni vasi (TMK m. 491).

1 Yargıtay 18. HD, 24.05.2012, E. 2012/3840, K. 2012/6213.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 491- Yürürlükteki Kanunun 435 inci maddesini karşılamaktadır. Maddenin kenar başlığı İsviçre Medenî Kanununun 453 üncü maddesine uygun olarak "Vasinin görevine son verilmesi" şeklinde değiştirilmiştir. Madde anlaştırılmak suretiyle kaleme alınmıştır. Maddedeki "sulh hâkimi" deyimi yerine "vesayet makamı" deyimi kullanılmıştır. Hüküm değişikliği yoktur.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 157*

Tasarının 491. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 478); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 435. maddeydi; madde "Vasinin vesayetine hitam verilmesi" başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Raporla hesabı kati tasdik olunduktan ve vesayet altındaki kimse veya mirasçıları yahut yeni vasi mallara vazıyed ettikten sonra sulh mahkemesi vasinin vazifesine hitam verir. Hesabı kati; vesayet altındaki kimsenin mirasçılarına veya yeni vasiye mesuliyet davası hakkındaki hükümlere nazarı dikkatleri celbolunarak tebliğ edilir. Bu tebliğ ile beraber vasinin vazifesine hitam verildiğine veya hesabı katinin kabul edildiğine dair ittihaz olunan kararda, bildirilir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 435 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 435	4721 sayılı Kanun m. 491
Kenar başlığı	Vasinin vesayetine hitam verilmesi	Vasinin görevine son verilmesi
Karar veren	Sulh mahkemesi	Vesayet makamı
Ön şartlar	Hesabın tasdiki ve malların teslim alınması	Kesin hesabın onayı ve malvarlığının teslimi
Tebliğ	Mesuliyet davası hükümlerine dikkat çekilerek	Tazminat davası açma hakkı belirtilerek
Tebliğde bildirilen	Görevin sona erdiği veya hesabın kabul edildiği	Onay veya red kararı ve görevin sona erdiği

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 491. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 478
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Ön şart	Son rapor ve kesin hesabın onaylanması	TMK m. 490, 491/1
Ön şart	Malvarlığının teslimi	TMK m. 489, 491/1
Karar	Vesayet makamı vasinin görevinin sona erdiğine karar verir	TMK m. 491/1
Tebliğ	Kesin hesap, onay veya red kararıyla birlikte tebliğ edilir	TMK m. 491/2
Tebliğin içeriği	Tazminat davası açma hakkı ve görevin sona erdiği	TMK m. 491/2
Sonrası	Tazminat davasında bir yıllık zamanaşımı tebliğle başlar	TMK m. 492
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 435	Gerekçe, s. 157

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **435. maddesini** karşılar; kenar başlığı **İsviçre Medenî Kanunu'nun 453. maddesine uygun olarak "Vasinin görevine son verilmesi"** biçiminde değiştirilmiş, madde anlaştırılmış ve **"sulh hâkimi" yerine "vesayet makamı"** deyimi kullanılmıştır; **hüküm değişikliği yoktur** (S. Sayısı 723, s. 157). Tasarının 491. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 478).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, görevin sona ermesine ilişkin kararın **onay ve teslimden sonra** verilmesidir; bu aşamalar atlanarak verilen karar bozulmuştur.[2] İkinci nokta, vesayet **ölümle kendiliğinden** sona erse de vesayet makamının 491. maddeye göre **nihai bir karar** vermesi gerektiğidir.[3] Üçüncü nokta, tebliğde **tazminat davası açma hakkının belirtilmesidir**; vasiye karşı tazminat davasında zamanaşımı bu tebliğle başlar (TMK m. 492).

II. Görevin Sona Ermesine Karar Verilmesi

- **Onay:** Son rapor ve kesin hesap onaylanmış olmalıdır.
- **Teslim:** Malvarlığı ilgilisine teslim edilmiş olmalıdır.
- **Karar:** Vesayet makamı vasinin görevinin sona erdiğine karar verir.

2 Yargıtay 18. HD, 24.05.2012, E. 2012/3840, K. 2012/6213.
3 Yargıtay 2. HD, 03.04.2008, E. 2007/19850, K. 2008/4678.

Birinci fıkraya göre son rapor ve kesin hesap onaylandıktan ve malvarlığı vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye teslim edildikten sonra vesayet makamı vasinin görevinin sona erdiğine karar verir. Karar, görevi sona eren vasinin son rapor ve kesin hesap verme ve malvarlığını teslime hazır bulundurma yükümlülüğünün (TMK m. 489) ve vesayet makamının bunları inceleyip onaylamasının (TMK m. 490) ardından gelir. 2

Yargıtay, vesayet ölümle sona ermiş olsa bile vasinin sorumluluğunun vesayet makamınca görevinin sona erdiğine karar verilinceye kadar devam ettiğini belirtmiş; onay, teslim ve tebliğ aşamalarına uygun hareket edilmeden vesayetin sona ermesine ilişkin istemin kabul edilmesini eksik inceleme saymıştır.[4] Küçük üzerindeki vesayetin erginlikle kendiliğinden sona erdiği bir olayda da aynı ilke benimsenmiştir.[5] 3

III. Vesayet Kendiliğinden Sona Erse de Nihai Karar Gerekir

- **Kendiliğinden sona erme:** Erginlik veya ölüm vesayeti sona erdirir.
- **Nihai karar:** Vasinin görevine son verildiğine ayrıca karar verilir.
- **Ara kararlar:** Nihai karardan önce ayrıca temyiz edilemez.

Vesayet, küçüğün ergin olmasıyla (TMK m. 470) veya vesayet altındaki kişinin ölümüyle (TMK m. 479) kendiliğinden sona erebilir. Bu durum, vesayet makamının 491. madde uyarınca vasinin görevinin sona erdiğine karar verme gereğini ortadan kaldırmaz. Yargıtay, vesayet altındaki kişinin ölümüne rağmen vasinin görevinin sona erdiğine ilişkin nihai karar verilmemiş bir dosyada, bu süreçte verilen ve hâkimin reddi istemini geri çeviren ek kararın ancak hükümle birlikte temyiz edilebileceğini belirterek temyiz istemini reddetmiştir.[6] 4

Vesayet makamının vasi hakkında verdiği "ibra" kararı da son rapor ve kesin hesabın onayı niteliğinde görülmüştür.[7] 5

IV. Kesin Hesabın Tazminat Hakkı Belirtilerek Tebliği

- **Birlikte tebliğ:** Kesin hesap, onay veya red kararıyla birlikte tebliğ edilir.
- **İçerik:** Tazminat davası açma hakkı ve görevin sona erdiği belirtilir.
- **Sonuç:** Tebliğ, zamanaşımının başlangıcıdır.

İkinci fıkraya göre vesayet makamı, son rapor ve kesin hesabın onaylanması veya reddi konusundaki kararı ile birlikte kesin hesabı vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye, tazminat davası açma hakları bulunduğunu da belirterek 6

4 Yargıtay 18. HD, 24.05.2012, E. 2012/3840, K. 2012/6213.
5 Yargıtay 18. HD, 18.12.2014, E. 2014/10634, K. 2014/18506.
6 Yargıtay 2. HD, 03.04.2008, E. 2007/19850, K. 2008/4678.
7 Yargıtay 2. HD, 21.01.2009, E. 2008/13981, K. 2009/428.

tebliğ eder; bu tebliğde vasinin görevine son verildiği de belirtilir. Kesin hesabın onaylanması, ilgililerin tazminat davası açma hakkını ortadan kaldırmaz.[8]

7 Tebliğ, vasi ve kayyıma karşı açılacak tazminat davasında bir yıllık olağan zamanaşımının başlangıcıdır (TMK m. 492). Olağan zamanaşımı başlamadan önce bilinmesi mümkün olmayan bir hesap yanlışlığı veya sorumluluk sebebi için ayrıca olağanüstü zamanaşımı öngörülmüştür (TMK m. 493).

UYGULAMA NOTU

Vasi, görevinin resmen sona ermesi için kesin hesabın onaylanmasını ve malvarlığının teslimini tutanakla tamamlamalı; vesayet makamının görevine son verdiğine dair kararı beklemelidir (TMK m. 491). **Vesayet altındaki kişinin mirasçısı veya vesayetten çıkan kişi**, kendisine yapılan tebliğde tazminat davası açma hakkının belirtilip belirtilmediğini kontrol etmelidir; bir yıllık zamanaşımı bu tebliğle başlar (TMK m. 492). **Vesayet ölüm veya erginlikle kendiliğinden sona ermişse**, vasinin görevine son verilmesine ilişkin kararın verilip verilmediği araştırılmalıdır.

İÇTİHATLAR

1 **YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ**
24.05.2012 · E. 2012/3840 · K. 2012/6213

Vesayet ölümle sona erse de vasinin görevine son verilmesi için kesin hesabın onayı, malvarlığının teslimi ve tebliğ aşamaları tamamlanmalıdır

Kısıtlı, kısıtlanmasından birkaç yıl sonra ölmüştür. Vesayetin sona ermesine karar verilmesi istendi ve sulh hukuk mahkemesi istemi kabul etmiştir. Karar Hazine tarafından temyiz edilmiştir.

> *Vesayet ölüm ile sona ermiş ise de, vasinin sorumluluğu vesayet makamınca görevinin sona erdiğine karar verilinceye kadar devam eder. 743 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 433 ve devamı maddeleri gereğince görevi sona eren vasi, yönetimle ilgili son raporu ve kesin hesabı vesayet makamına vermekle yükümlü olduğu gibi, mal varlığını vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye teslim edilmek üzere hazır bulundurmak zorundadır. Son rapor ve kesin hesap belli zamanlarda verilen rapor ve hesaplar gibi vesayet makamı tarafından incelenir ve onaylanır. Son rapor ve kesin hesap onaylandıktan ve mal varlığı vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye teslim edildikten sonra, vesayet makamı vasinin görevinin sona erdiğine karar verir. Vesayet makamı, son rapor ve kesin hesabın onaylanması veya reddi konusundaki kararı ile birlikte kesin hesabı vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye, tazminat davası açma hakları bulunduğunu da belirtmek suretiyle tebliğ eder. Bu tebliğde vasinin görevine son verildiği de belirtilir. Mahkemece anılan yasa maddelerine*

8 Yargıtay 2. HD, 16.12.2010, E. 2010/7931, K. 2010/21294.

uygun hareket edilerek hüküm kurulması gerekirken eksik inceleme ile davanın kabulüne karar verilmesi doğru görülmemiştir.

DEĞERLENDİRME Karar, 491. maddedeki aşamaların atlanamayacağını gösterir. Olayda eski Kanun'un 433 ve devamı maddeleri uygulanmıştır; gerekçeye göre 491. madde eski 435. maddeyi hüküm değişikliği olmadan karşılar. Daire, vasinin sorumluluğunun vesayet makamı görevinin sona erdiğine karar verinceye kadar sürdüğünü, bu kararın ancak son rapor ve kesin hesabın onaylanması, malvarlığının teslimi ve kesin hesabın tazminat hakkı belirtilerek tebliğinden sonra verilebileceğini belirterek eksik incelemeyle verilen kararı bozmuştur (TMK m. 489, TMK m. 490).

2 **YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ**
03.04.2008 · E. 2007/19850 · K. 2008/4678

Vasinin görevinin sona erdiğine ilişkin nihai karar verilmeden, bu süreçteki ara kararlar ayrıca temyiz edilemez

Vesayet altındaki kişi öldü ve vesayet ölümle sona ermiştir. Vesayet makamı henüz vasinin görevinin sona erdiğine karar vermemişti. Bu sırada davacı vesayet makamı hâkiminin reddini istemiştir; istem hâkim tarafından ek kararla geri çevrildi ve davacı bu ek kararı temyiz etmiştir.

> *Son rapor ve kesin hesap onaylandıktan ve malvarlığı vesayet altındaki kişiye, ölmüşse mirasçılarına veya yeni vasiye teslim edildikten sonra, vesayet makamı vasinin görevinin sona erdiğine karar verir.(TMK.md.491/1) Vesayet altındaki kişi 8.7.2007 tarihinde ölmüş ve vesayet, ölümle sona ermiş ise de vasinin Türk Medeni Kanununun 491. maddesi gereğince görevinin sona erdiğine ilişkin vesayet makamınca verilmiş bir nihai karar bulunmamaktadır. Davacının 27.06.2007 tarihli dilekçesindeki talebi, vesayet makamı hakiminin reddi isteğine ilişkindir. Bu talep, 26.07.2007 tarihli ek kararla, vesayet makamı hakimi tarafından geri çevrilmiştir. Bu kararlar aleyhine ancak hükümle birlikte temyiz yoluna başvurulabilir. (HUMK.md.35/son) Vesayet makamı tarafından Türk Medeni Kanununun 491. maddesi gereğince vasinin görevinin sona erdiğine ilişkin henüz nihai bir hüküm tesis edilmediğine göre red isteğinin geri çevrilmesine dair 26.07.2007 tarihli ek kararın bu aşamada temyizi mümkün bulunmamaktadır.*

DEĞERLENDİRME Karar, 491. madde uyarınca vesayet makamının vereceği kararın süreci sonlandıran nihai karar olduğunu gösterir. Vesayetin ölümle kendiliğinden sona ermesi, vesayet makamının vasinin görevinin sona erdiğine ayrıca karar vermesi gereğini ortadan kaldırmamıştır. Daire, bu nihai karar verilmeden hâkimin reddi isteminin geri çevrilmesine ilişkin ek kararın ancak hükümle birlikte temyiz edilebileceğini belirterek temyiz istemini reddetmiştir (TMK m. 479).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 489:** Kesin hesap ve malvarlığının teslimi.
- **TMK m. 490:** Rapor ve hesabın incelenmesi.

- **TMK m. 492:** Olağan zamanaşımı.
- **TMK m. 493:** Olağanüstü zamanaşımı.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.
- **TMK m. 470:** Küçüklerde vesayetin sona ermesi.
- **TMK m. 479:** Fiil ehliyetinin yitirilmesi ve ölüm.

MADDE

492

D. Sorumluluk davasında zamanaşımı

I. Olağan zamanaşımı

KANUN METNİ

(1) Sorumlu vasi ve kayyıma karşı açılacak tazminat davası kesin hesabın tebliğ edildiği tarihten başlayarak bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrar.
(2) Tazmin ettirilemeyen zararlar için Devlete karşı açılacak tazminat davasının zamanaşımı süresi, zararın vasi, kayyım ve yasal danışmana tazmin ettirilemeyeceğinin anlaşılmasından başlayarak bir yıldır.
(3) Vesayet dairelerinde görevli olanların sebebiyet verdikleri zararlardan dolayı Devlete karşı açılacak davaların zamanaşımı genel hükümlere tâbidir.
(4) Devletin rücu davası, rücu hakkının doğumunun üzerinden bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrar.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 492, vesayetten doğan tazminat davalarında dört ayrı zamanaşımı kuralı içerir. Sorumlu **vasi ve kayyıma** karşı tazminat davası, **kesin hesabın tebliğ edildiği tarihten** başlayarak bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. Vasi, kayyım ve yasal danışmana **tazmin ettirilemeyen zararlar** için Devlete karşı dava, bu durumun anlaşılmasından başlayarak **bir yıldır**. **Vesayet dairelerinde görevli olanların** verdiği zararlar için Devlete karşı davalarda **genel hükümler** uygulanır; Devletin **rücu davası** ise rücu hakkının doğumundan itibaren bir yılda zamanaşımına uğrar. Yargıtay, kesin hesap tebliğ edilmediği sürece vasinin sorumluluğunun devam ettiğini ve zamanaşımı koşullarının oluşmadığını kabul etmiştir.[1]

TEMEL KAVRAMLAR

1 Yargıtay 18. HD, 18.12.2014, E. 2014/10634, K. 2014/18506.

Olağan zamanaşımı	Vesayetten doğan tazminat davalarında 492. maddede öngörülen süreler (TMK m. 492).
Kesin hesabın tebliği	Vesayet makamının kesin hesabı, tazminat davası açma hakkını belirterek ilgililere bildirmesi (TMK m. 491/2).
Rücu davası	Zararı tazmin eden Devletin, zararın doğmasında kusurlu olanlara başvurması (TMK m. 468).

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 492- Yürürlükteki Kanunun 436 ncı maddesini karşılamakta olan madde konu ve kenar başlıklarıyla birlikte yeniden kaleme alınmıştır. Yeni düzenleme vesayet organlarının sorumluluğu eskisinden farklı esaslara bağlandığından sorumluluğa ilişkin zamanaşımının düzenlenmesinde de bu husus dikkate alınmıştır. Sorumlu vasi ve kayyıma karşı açılacak tazminat davası kesin hesabın tebliğ edildiği tarihten itibaren bir yıllık zamanaşımına tâbi olacaktır. Yasal danışmanlar için kesin hesap söz konusu olmayacağı cihetle bunlara karşı açılacak davaların zamanaşımı genel hükümlere tâbi olacaktır. Devlete karşı açılacak tazminat davalarında, vasi, kayyım ve yasal danışmana tazmin ettirilmeyeceği anlaşılan zararlar açısından, bu durumun anlaşılmasından itibaren bir yıllık bir zamanaşımı söz konusu olacaktır. Buna karşılık, vesayet makamlarında görevli olanların sebebiyet verdikleri zararlardan dolayı Devlete karşı açılacak davaların zamanaşımı genel hükümlere tâbi olacaktır.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 157*

Tasarının 492. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 479); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 436. maddeydi; madde "Mesuliyet davası" başlığı altında "Adi müruru zaman" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vasinin mesuliyetine veya vesayet daireleri azasının doğrudan doğruya mesuliyetlerine müteallik davalarda müruru zaman müddeti hesabı katinin tevdiinden itibaren bir senedir. Doğrudan doğruya tazmin ile mükellef olmayıp da yalnız zararın ödenemiyen miktariyle mesul olan vesayet daireleri azası ve hazine aleyhindeki davaların müruru zamanı, birinci derecede mesul olanların zararı ödiyemiyecekleri tahakkuk ettiği tarihten itibaren bir senedir. Vesayet altındaki kimse, vesayetten kurtulmadıkça vesayet daireleri azası ile Hazine aleyhinde, müruru zaman ceryan etmez.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 436 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 436	4721 sayılı Kanun m. 492
Vasiye karşı dava	Hesabı katinin tevdiinden itibaren bir sene	Kesin hesabın tebliğinden başlayarak bir yıl
Kayyım	Maddede ayrıca anılmıyor	Vasiyle birlikte anılıyor
Vesayet daireleri görevlileri	Doğrudan sorumlu üyeler: hesabın tevdiinden bir sene	Devlete karşı dava; genel hükümler

	743 sayılı Kanun m. 436	4721 sayılı Kanun m. 492
Ödenemeyen zarar	Vesayet daireleri üyeleri ve Hazine: ödenemeyeceğinin tahakkukundan bir sene	Devlete karşı: tazmin ettirilemeyeceğinin anlaşılmasından bir yıl
Rücu	Maddede yok	Rücu hakkının doğumundan bir yıl
Vesayet sürerken	Vesayet daireleri üyeleri ve Hazine aleyhine zamanaşımı işlemez	Maddede yok

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 492. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 479
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Vasi ve kayyım	Kesin hesabın tebliğinden başlayarak bir yıl	TMK m. 492/1
Devlet (tazmin ettirilemeyen zarar)	Tazmin ettirilemeyeceğinin anlaşılmasından başlayarak bir yıl	TMK m. 492/2
Devlet (vesayet dairelerindeki görevliler)	Genel hükümler	TMK m. 492/3
Devletin rücu davası	Rücu hakkının doğumundan başlayarak bir yıl	TMK m. 492/4
Olağanüstü zamanaşımı	Sonradan öğrenilen hesap yanlışlığı; her hâlde on yıl	TMK m. 493
Sorumluluk	Vasinin ve Devletin sorumluluğu	TMK m. 467, 468
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 436	Gerekçe, s. 157

TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un 1
436. maddesini
karşılar ve **konu ve kenar başlıklarıyla birlikte yeniden kaleme alınmıştır**; yeni düzenleme vesayet organlarının sorumluluğunu **eskisinden farklı esaslara** bağladığından zamanaşımı da buna göre düzenlenmiştir. Gerekçe, **yasal danışmanlar için kesin hesap söz konusu olmadığından** onlara karşı davaların

genel hükümlere tabi olacağını da belirtir (S. Sayısı 723, s. 157). Tasarının 492. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 479).

> **DİKKAT**
>
> Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, vasi ve kayyıma karşı davada bir yıllık sürenin **vesayetin sona ermesinden değil, kesin hesabın tebliğinden** başlamasıdır; kesin hesap tebliğ edilmemişse Yargıtay zamanaşımı koşullarının oluşmadığını kabul etmiştir.[2] İkinci nokta, **Devlete karşı** davalarda sürenin zararın türüne göre ayrılmasıdır. Üçüncü nokta, maddenin **vesayetten doğan tazminat davalarına** ilişkin olmasıdır; gaip adına atanan yönetim kayyımından gelirlerini isteyen gerçek malikin davasında 492. madde uygulanmamıştır.[3]

II. Vasi ve Kayyıma Karşı Dava: Kesin Hesabın Tebliğinden Bir Yıl

- **Süre:** Bir yıl.
- **Başlangıç:** Kesin hesabın tebliğ edildiği tarih.
- **Tebliğ yoksa:** Süre işlemeye başlamaz.

2 Birinci fıkraya göre sorumlu vasi ve kayyıma karşı açılacak tazminat davası, kesin hesabın tebliğ edildiği tarihten başlayarak bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. Vesayet makamı kesin hesabı, onay veya red kararıyla birlikte ve tazminat davası açma hakkını belirterek vesayet altındaki kişiye, mirasçılarına veya yeni vasiye tebliğ eder (TMK m. 491). Vasinin sorumluluğu, görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla verdiği zarara ilişkindir (TMK m. 467).

3 Yargıtay, küçükler üzerindeki vesayetin erginlikle kendiliğinden sona erdiği bir olayda vasiye karşı tazminat davasının zamanaşımı nedeniyle reddini doğru bulmamış; 489 ve devamı maddelerdeki kesin hesap ve tebliğ işlemleri yerine getirilmediği için vasinin sorumluluğunun devam ettiğini ve zamanaşımı koşullarının oluşmadığını belirterek kararı bozmuştur.[4] Vesayet makamınca bilirkişiden alınan raporun son rapor ve kesin hesap niteliğinde sayıldığı ve ilgililere tebliğ edildiği başka bir olayda ise karar onanmıştır.[5]

III. Devlete Karşı Davalar ve Rücu

- **Tazmin ettirilemeyen zarar:** Anlaşılmasından başlayarak bir yıl.
- **Vesayet dairelerindeki görevliler:** Genel hükümler.
- **Rücu:** Rücu hakkının doğumundan başlayarak bir yıl.

2 Yargıtay 18. HD, 18.12.2014, E. 2014/10634, K. 2014/18506.
3 Yargıtay 8. HD, 19.02.2020, E. 2019/6484, K. 2020/1593.
4 Yargıtay 18. HD, 18.12.2014, E. 2014/10634, K. 2014/18506.
5 Yargıtay 18. HD, 03.05.2016, E. 2015/21503, K. 2016/7173.

Devlet, vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebep oldukları zararlardan doğrudan doğruya, vasi, kayyım ve yasal danışmanlara tazmin ettirilemeyen zararlardan da sorumludur (TMK m. 468). 492. madde bu iki sorumluluk türü için farklı süreler öngörür: tazmin ettirilemeyen zararlar için Devlete karşı dava, zararın vasi, kayyım ve yasal danışmana tazmin ettirilemeyeceğinin anlaşılmasından başlayarak bir yıldır; vesayet dairelerinde görevli olanların verdiği zararlar için Devlete karşı açılacak davalarda ise genel hükümler uygulanır. Zararı tazmin eden Devletin rücu davası, rücu hakkının doğumunun üzerinden bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. 4

Gerekçe, yasal danışmanlar için kesin hesap söz konusu olmayacağından onlara karşı açılacak davaların zamanaşımının genel hükümlere tabi olacağını belirtir (S. Sayısı 723, s. 157). Vesayetle ilgili tazminat ve rücu davaları vesayet dairelerinin bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesinde görülür (TMK m. 469). 5

IV. Maddenin Uygulama Alanı

- **Kapsam:** Vesayetten doğan tazminat davaları.
- **Kayyım:** Vasi hakkındaki hükümler kayyıma da uygulanır.
- **Sınır:** Gerçek malikin gaip kayyımından gelir istemi bu kapsamda görülmemiştir.

Kanun, vasi hakkındaki hükümlerin aksi belirtilmedikçe kayyım hakkında da uygulanacağını öngörür (TMK m. 403). Yargıtay, gaip olan kişi adına atanan yönetim kayyımından, taşınmazın gerçek maliki olduğu sonradan anlaşılan bir vakfın yönetim döneminde elde edilen gelirleri istemesini 492. madde kapsamında görmemiş; olaya miras sebebiyle istihkak davasının zamanaşımını düzenleyen hükmü uygulamış ve davanın bu süre geçtiği için reddinin sonucu itibarıyla doğru olduğunu belirtmiştir.[6] 6

V. Olağanüstü Zamanaşımı ile İlişki

- **Sonradan öğrenilen sebep:** Öğrenmeden başlayarak bir yıl.
- **Üst sınır:** Her hâlde kesin hesabın tebliğinden on yıl.
- **Eski Kanun:** Vesayet daireleri üyeleri ve Hazine aleyhine vesayet sürerken zamanaşımı işlemiyordu.

Olağan zamanaşımı süresi işlemeye başlamadan önce zarar gören tarafından bilinmesi veya anlaşılması olanağı bulunmayan bir hesap yanlışlığına veya sorumluluk sebebine dayanan tazminat davası, bunun öğrenilmesinden başlayarak bir yıl içinde açılabilir; vesayetten doğan tazminat davaları her hâlde kesin hesabın 7

6 Yargıtay 8. HD, 19.02.2020, E. 2019/6484, K. 2020/1593.

tebliğinin üzerinden on yıl geçmekle zamanaşımına uğrar (TMK m. 493). Eski Kanun, vesayet altındaki kişi vesayetten kurtulmadıkça vesayet daireleri üyeleri ve Hazine aleyhine zamanaşımının işlemeyeceğini ayrıca belirtiyordu; yeni metinde bu cümleye yer verilmemiştir.

UYGULAMA NOTU

Vesayetten çıkan kişi veya vesayet altındaki kişinin mirasçısı, kesin hesabın kendisine hangi tarihte tebliğ edildiğini ve tebliğde tazminat davası açma hakkının belirtilip belirtilmediğini kontrol etmelidir; vasi veya kayyıma karşı dava için bir yıllık süre bu tarihten başlar (TMK m. 492). **Zarar vasiye ödetilemiyorsa**, Devlete karşı davada sürenin bunun anlaşılmasından başladığı dikkate alınmalıdır. **Kesin hesap hiç tebliğ edilmemişse**, vesayet makamından kesin hesap sürecinin tamamlanması istenmelidir.

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ
19.02.2020 · E. 2019/6484 · K. 2020/1593

Gerçek malikin, gaip adına atanan yönetim kayyımından taşınmaz gelirlerini istemesi 492. maddenin değil miras sebebiyle istihkak zamanaşımına tabidir

Bir taşınmaz kadastroda bir kişi adına tescil edilmiş, bu kişinin gaip olması nedeniyle mal memuru yönetim kayyımı olarak atanmış ve kayyım taşınmazı yıllarca yönetip kira ve ecrimisil geliri elde etmişti. Daha sonra taşınmazın gerçek maliki olduğu anlaşılan bir vakıf adına tapu tescil edilmiştir. Vakıf, kayyımın yönetim döneminde elde edilen gelirlerin faiziyle tahsilini istemiştir. Mahkeme, sebepsiz zenginleşme zamanaşımının dolduğu gerekçesiyle davayı reddetmiştir.

> *Yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda, davalı kayyımın Kanun'dan dolayı mahkeme kararı ile taşınmazı yönettiği, dolayısı ile 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu 77 ve devamı maddeleri kapsamında sebepsiz zenginleşme hükümlerinin uygulanamayacağı, yine vasi ve kayyımın sorumluluğuna dair açılacak tazminat davasına dair TMK'nin 492.maddesindeki zamanaşımı maddesinin de somut uyuşmazlıkta uygulama yeri olmadığı, uyuşmazlıkta uygulanması gereken maddenin TMK'nin 585.maddesi göndermesi ile aynı Kanun'un 639.madde hükmü olduğu, buna göre iyiniyetli davalıya karşı açılacak davada öğrenmeden itibaren bir yıl ve herhalde on yıl geçmekle zamanaşımına uğrayacağı, dava konusu taşınmazın 5737 sayılı Vakıflar Yasanın Geçici 7.maddesinin (a) bendi uyarınca Vakıflar Meclisi Kararıyla 14.09.2010 tarih ve 11270 yevmiye no ile tapuda davacı Vakıf adına tescil edildiği, son öğrenme tarihinin tapuya tescil tarihi olduğu, buna göre davanın açıldığı 21.05.2014 tarihi itibari ile zamanaşımı süresinin dolduğu anlaşıldığından davanın bu gerekçe ile reddine karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçeyle red kararı verilmesi doğru değil ise de, bu husus ye-*

niden yargılama yapmayı gerektirmediğinden ve hükmün redde ilişkin bölümü sonucu itibari ile doğru görüldüğünden, HUMK'nun 438/7 maddesi uyarınca, hükmün gerekçesinin açıklanan şekilde değiştirilerek kararın düzeltilerek onanması uygun görülmüştür.

DEĞERLENDİRME Karar, 492. maddenin uygulama alanını gösterir. Daire, vasi hakkındaki hükümlerin kayyıma da uygulandığını (TMK m. 403) ve 492. maddenin sorumlu vasi ve kayyıma karşı açılacak tazminat davasında bir yıllık zamanaşımını kesin hesabın tebliğinden başlattığını hatırlatmıştır. Ancak taşınmazın gerçek malikinin gaip adına atanan yönetim kayyımından gelirleri istemesini bu kapsamda görmemiş; olaya gaipliğe ilişkin 585. madde aracılığıyla miras sebebiyle istihkak zamanaşımını düzenleyen 639. maddeyi uygulamıştır. Daire, bu zamanaşımının da dolduğunu belirterek ret kararını gerekçesini düzelterek onamıştır.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 493:** Olağanüstü zamanaşımı.
- **TMK m. 491:** Vasinin görevine son verilmesi.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.
- **TMK m. 468:** Devletin sorumluluğu.
- **TMK m. 469:** Görev ve yetki.
- **TMK m. 494:** Vesayet altındaki kişinin alacağı.
- **TMK m. 403:** Vasi ve kayyım.

MADDE

493

D. Sorumluluk davasında zamanaşımı

II. Olağanüstü zamanaşımı

KANUN METNİ

(1) Olağan zamanaşımı süresi işlemeye başlamadan önce zarar gören tarafından bilinmesi veya anlaşılması olanağı bulunmayan bir hesap yanlışlığına veya bir sorumluluk sebebine dayanan tazminat davası, hesap yanlışlığının veya sorumluluk sebebinin öğrenilmesinden başlayarak bir yıl içinde açılabilir.

(2) Vesayetten doğan tazminat davaları, her hâlde kesin hesabın tebliğinin üzerinden on yıl geçmekle zamanaşımına uğrar.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 493, vesayetten doğan tazminat davalarında olağan zamanaşımının yanında iki kural koyar. Olağan zamanaşımı işlemeye başlamadan önce zarar gören tarafından **bilinmesi veya anlaşılması olanağı bulunmayan** bir **hesap yanlışlığına** veya **sorumluluk sebebine** dayanan tazminat davası, bunun **öğrenilmesinden başlayarak bir yıl** içinde açılabilir. Vesayetten doğan tazminat davaları ise **her hâlde kesin hesabın tebliğinin üzerinden on yıl** geçmekle zamanaşımına uğrar. Yargıtay, kesin hesap ve tebliğ işlemleri yapılmamış bir dosyada zamanaşımı koşullarının oluşmadığını kabul etmiştir.[1]

TEMEL KAVRAMLAR

Olağanüstü zamanaşımı	Olağan zamanaşımı başlamadan önce bilinmesi olanaksız hesap yanlışlığı veya sorumluluk sebebi için öngörülen süre (TMK m. 493/1).
Hesap yanlışlığı	Kesin hesapta yer alan ve zarar görenin olağan süre başlamadan önce fark edemeyeceği hata (TMK m. 493/1).
Üst sınır	Vesayetten doğan tazminat davalarında kesin hesabın tebliğinden başlayan on yıllık süre (TMK m. 493/2).

1 Yargıtay 18. HD, 18.12.2014, E. 2014/10634, K. 2014/18506.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 493- Yürürlükteki Kanunun 437 nci maddesini karşılamaktadır. Yürürlükteki metin esas alınmakla beraber madde daha sade biçimde düzenlenmiştir. İstisnaî bir zamanaşımı niteliğinde olan olağanüstü zamanaşımı ancak olağan zamanaşımı süresi işlemeye başlamadan önce zarar gören tarafından bilinmesi veya anlaşılması olanağı bulunmayan bir hesap yanlışlığının veya bir sorumluluk sebebinin sonradan öğrenilmesi hâlinde uygulanacaktır.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 157*

Tasarının 493. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 479); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 437. maddeydi; madde "Mesuliyet davası" başlığı altında "Fevkalade müruru zaman" kenar başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Hesap sehvine müteallik yahut adi müruru zaman müddetinin iptidarından mukaddem bilinmesi mümkün olmıyan bir sebebe müstenit mesuliyet davaları, davaya sebebiyet veren hadisenin meydana çıktığı günden itibaren, bir sene mürur ettikten sonra, istima olunmaz. Her halde adi müruru zamanın iptidasından itibaren on sene sonra dava hakkı sakıt olur. Cürümden madut bir fiilden dolayı ikame olunacak mesuliyet davasında, eğer hukuku umumiye davasının müruru zaman müddeti hukuku şahsiye davasındaki müddetten fazla ise; müruru zaman hukuku umumiye davası müddetine tabidir.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 437 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 437	4721 sayılı Kanun m. 493
Kapsam	Hesap hatası veya önceden bilinmesi mümkün olmayan sebep	Hesap yanlışlığı veya bilinmesi olanaksız sorumluluk sebebi
Süre	Olayın ortaya çıktığı günden bir sene	Öğrenmeden başlayarak bir yıl
Üst sınır	Olağan zamanaşımının başlangıcından on sene	Kesin hesabın tebliğinden on yıl
Suç sayılan fiil	Ceza zamanaşımı daha uzunsa o uygulanır	Maddede yok

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 493. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 479
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Kapsam	Sonradan öğrenilen hesap yanlışlığı veya sorumluluk sebebi	TMK m. 493/1
Koşul	Olağan zamanaşımı başlamadan önce bilinmesi veya anlaşılması olanaksız	TMK m. 493/1
Süre	Öğrenmeden başlayarak bir yıl	TMK m. 493/1
Üst sınır	Her hâlde kesin hesabın tebliğinden on yıl	TMK m. 493/2
Olağan süre	Kesin hesabın tebliğinden bir yıl	TMK m. 492
Tebliğ	Kesin hesap tazminat hakkı belirtilerek tebliğ edilir	TMK m. 491/2
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 437	Gerekçe, s. 157

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un **437. maddesini** karşılar; **yürürlükteki metin esas alınmakla beraber daha sade biçimde** düzenlenmiştir. Gerekçe, **istisnaî bir zamanaşımı** niteliğindeki olağanüstü zamanaşımının, ancak olağan zamanaşımı işlemeye başlamadan önce zarar gören tarafından bilinmesi veya anlaşılması olanağı bulunmayan bir hesap yanlışlığının veya sorumluluk sebebinin **sonradan öğrenilmesi** hâlinde uygulanacağını belirtir (S. Sayısı 723, s. 157). Tasarının 493. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 479).

DİKKAT

Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, birinci fıkranın **istisnaî** olmasıdır: gerekçeye göre yalnızca olağan süre başlamadan önce bilinmesi olanaksız bir hesap yanlışlığı veya sorumluluk sebebi **sonradan öğrenildiğinde** uygulanır. İkinci nokta, **on yıllık üst sınırın** da vesayetin sona ermesinden değil **kesin hesabın tebliğinden** başlamasıdır. Üçüncü nokta, kesin hesap ve tebliğ işlemleri yapılmamışsa Yargıtay'ın **zamanaşımı koşullarının oluşmadığını** kabul etmesidir.[2]

II. Sonradan Öğrenilen Hesap Yanlışlığı veya Sorumluluk Sebebi

- **Koşul:** Olağan süre başlamadan önce bilinmesi veya anlaşılması olanaksız olmalı.
- **Konu:** Hesap yanlışlığı veya sorumluluk sebebi.

2 Yargıtay 18. HD, 18.12.2014, E. 2014/10634, K. 2014/18506.

- **Süre:** Öğrenmeden başlayarak bir yıl.

Birinci fıkraya göre olağan zamanaşımı süresi işlemeye başlamadan önce zarar gören tarafından bilinmesi veya anlaşılması olanağı bulunmayan bir hesap yanlışlığına veya bir sorumluluk sebebine dayanan tazminat davası, hesap yanlışlığının veya sorumluluk sebebinin öğrenilmesinden başlayarak bir yıl içinde açılabilir. Olağan zamanaşımı, vasi ve kayyıma karşı davada kesin hesabın tebliğiyle başlar (TMK m. 492); bu nedenle birinci fıkra, kesin hesap tebliğ edildiği sırada bilinmesi olanaksız olan bir yanlışlığın veya sebebin sonradan ortaya çıktığı durumlara ilişkindir. 2

Gerekçe bu hükmü istisnaî bir zamanaşımı olarak nitelendirir ve yalnızca bilinmesi olanaksız bir hesap yanlışlığının veya sorumluluk sebebinin sonradan öğrenilmesi hâlinde uygulanacağını belirtir (S. Sayısı 723, s. 157). Eski Kanun da hesap hatasına veya olağan zamanaşımının başlangıcından önce bilinmesi mümkün olmayan bir sebebe dayanan davaların, davaya sebep olan olayın ortaya çıktığı günden itibaren bir yıl içinde açılabileceğini öngörüyordu. 3

III. Her Hâlde On Yıl: Kesin Hesabın Tebliğinden Başlayan Üst Sınır

- **Süre:** On yıl.
- **Başlangıç:** Kesin hesabın tebliği.
- **Tebliğ yoksa:** Zamanaşımı koşulları oluşmamış sayılmıştır.

İkinci fıkraya göre vesayetten doğan tazminat davaları, her hâlde kesin hesabın tebliğinin üzerinden on yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. Eski Kanun'da on yıllık süre olağan zamanaşımının başlangıcından itibaren işliyordu ve olağan zamanaşımı da kesin hesabın sulh mahkemesine verilmesinden başlıyordu; yeni metin her iki süreyi de kesin hesabın tebliğine bağlar (TMK m. 492). 4

Yargıtay, küçükler üzerindeki vesayetin erginlikle kendiliğinden sona erdiği bir olayda 492. maddedeki bir yıllık ve 493. maddedeki on yıllık süreleri birlikte anmış; vesayet dosyasında kesin hesap ve tebliğ işlemleri yerine getirilmediği için vasinin sorumluluğunun devam ettiğini ve zamanaşımı koşullarının oluşmadığını belirterek davanın zamanaşımından reddini bozmuştur.[3] 5

IV. Eski Kanun'daki Suç Hükmü ve Kesin Hesap Süreci

- **Eski metin:** Suç sayılan fiilde ceza zamanaşımı daha uzunsa o uygulanırdı.
- **Yeni metin:** Maddede bu cümleye yer verilmemiştir.
- **Süreç:** Sürelerin işlemesi için kesin hesap ve tebliğ tamamlanmalıdır.

3 Yargıtay 18. HD, 18.12.2014, E. 2014/10634, K. 2014/18506.

6 Eski Kanun, suç sayılan bir fiilden doğan sorumluluk davasında ceza davasının zamanaşımı süresi daha uzunsa o sürenin uygulanacağını da öngörüyordu; yeni metinde bu cümle yer almaz. Gerekçeye göre madde, yürürlükteki metin esas alınarak daha sade biçimde düzenlenmiştir (S. Sayısı 723, s. 157).

7 Zamanaşımı sürelerinin işleyebilmesi için vesayet makamının kesin hesabı inceleyip onaylaması veya reddetmesi ve kararla birlikte kesin hesabı tazminat davası açma hakkını belirterek ilgililere tebliğ etmesi gerekir (TMK m. 490, TMK m. 491). Vasi, görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumludur (TMK m. 467).

UYGULAMA NOTU

Kesin hesap tebliğ edilmişse, olağan süre olan bir yıl kaçırılmamalıdır (TMK m. 492); tebliğden sonra, o sırada bilinmesi olanaksız bir hesap yanlışlığı veya sorumluluk sebebi öğrenilmişse, öğrenme tarihi belgelenmeli ve bir yıl içinde dava açılmalıdır (TMK m. 493/1). **Her durumda**, kesin hesabın tebliğinden itibaren on yıllık üst sınır dikkate alınmalıdır (TMK m. 493/2). **Kesin hesap hiç tebliğ edilmemişse**, vesayet makamından kesin hesap sürecinin tamamlanması istenmelidir.

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ
18.12.2014 · E. 2014/10634 · K. 2014/18506

Vesayetten doğan tazminat davasında on yıllık üst sınır da kesin hesabın tebliğinden başlar; kesin hesap tebliğ edilmemişse zamanaşımı koşulları oluşmaz

Küçüklüklerinde kendilerine vasi atanan kardeşler, ergin olduktan sonra vasinin bir şirketin işlerini yürüttüğünü, kendilerine bilgi ve gelir vermediğini ve şirketi kendi adına tescil ettirdiğini ileri sürerek tazminat istemiştir. Vesayet dosyasında kesin hesap ve tebliğ işlemleri yapılmamıştı. Asliye hukuk mahkemesi davayı zamanaşımı nedeniyle reddetmiştir.

> *Aynı Yasanın 492. maddesi uyarınca kesin hesabın tebliğ tarihinden başlayarak bir yıl geçmekle vasiye karşı açılacak tazminat davası zamanaşımına uğrar. Yine aynı Yasanın 493. maddesinin son fıkrası uyarınca vesayetten doğan tazminat davalarının her halde kesin hesabın tebliğinin üzerinden on yıl geçmekle zamanaşımına uğrar.Somut olayda, küçükler üzerindeki vesayet her birinin ergin olması ile kendiliğinden sona ermiş ise de, Rize Sulh Hukuk Mahkesesi'nin 1991/659 Esas 1991/551 Karar sayılı vesayet dosyasının incelenmesinde, yukarıda belirtilen Yasa hükümleri gereğinin yerine getirilmediği, böylece vasinin sorumluluğunun devam ettiği, zaman aşımına ilişkin koşulların oluşmadığı hususu dikkate alınmadan, mahkemece, zamanaşımı nedeniyle davanın reddine karar verilmesi doğru görülmemiştir.*

DEĞERLENDİRME Karar, 493. maddenin ikinci fıkrasındaki on yıllık üst sınırın da kesin hesabın tebliğine bağlı olduğunu gösterir. Daire, olağan zamanaşımının kesin hesabın tebliğinden başlayarak bir yıl olduğunu (TMK m. 492), vesayetten doğan tazminat davalarının her hâlde kesin hesabın tebliğinin üzerinden on yıl geçmekle zamanaşımına uğrayacağını birlikte anmıştır. Vesayet erginlikle kendiliğinden sona ermiş olsa da kesin hesap ve tebliğ işlemleri yerine getirilmediğinden vasinin sorumluluğunun devam ettiğini ve zamanaşımı koşullarının oluşmadığını belirterek ret kararını bozmuştur (TMK m. 491).

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 492:** Olağan zamanaşımı.
- **TMK m. 491:** Vasinin görevine son verilmesi.
- **TMK m. 490:** Rapor ve hesabın incelenmesi.
- **TMK m. 489:** Kesin hesap ve malvarlığının teslimi.
- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.
- **TMK m. 468:** Devletin sorumluluğu.
- **TMK m. 494:** Vesayet altındaki kişinin alacağı.

MADDE

494 E. Vesayet altındaki kişinin alacağı

KANUN METNİ

Vesayet altındaki kişinin vasi veya Devlete karşı alacakları imtiyazlı alacaktır.

MADDE ÖZETİ

TMK m. 494, vesayet altındaki kişinin alacağına öncelik tanır. Vesayet altındaki kişinin **vasi veya Devlete karşı alacakları imtiyazlı alacaktır**. Bu imtiyaz icra ve iflas hukukunda iki yolla işler: İcra ve İflas Kanunu'nun 206. maddesi, velâyet ve vesayet nedeniyle malları borçlunun idaresine bırakılan kişilerin bu ilişkiden doğan alacaklarını iflasta **ikinci sıraya** koyar; 101. madde ise borçlunun vasisi veya kayyımı olduğu kişilere vesayetten doğan alacakları için **önce takip yapmadan hacze iştirak** hakkı verir. Yargıtay, 206. maddedeki imtiyazların haciz yoluyla takipte ancak **hacze iştirak hâlinde** sonraki haczi öne geçirebileceğini açıklamıştır.[1]

TEMEL KAVRAMLAR

İmtiyazlı alacak	Kanunun, diğer alacaklara göre öncelikle ödenmesini öngördüğü alacak (TMK m. 494).
İflasta ikinci sıra	Velâyet ve vesayet nedeniyle malları borçlunun idaresine bırakılan kişilerin bu ilişkiden doğan alacaklarının iflas sıra cetvelindeki yeri (İİK m. 206).
İmtiyazlı hacze iştirak	Belirli alacaklıların önce takip yapmadan, ilk haciz üzerine satılan malın bedeline aynı derecede katılabilmesi (İİK m. 101).

1 Yargıtay 23. HD, 26.10.2020, E. 2017/947, K. 2020/3231.

GEREKÇE VE TARİHÇE

Madde gerekçesi

> Madde 494- Yürürlükteki Kanunun 438 inci maddesini karşılamaktadır. Madde anlaştırılmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır. Hüküm değişikliği yoktur.
>
> *Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem), s. 157*

Tasarının 494. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (S. Sayısı 723, s. 479); Kanun metni Tasarı metniyle aynıdır.

Eski Kanun'da maddenin karşılığı 438. maddeydi; madde "Vesayet altındaki kimsenin imtiyazı" başlığını taşıyordu.

743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığı

> *Vesayet altındaki kimsenin, vasi veya vesayet daireleri azası zimmetindeki alacağı, imtiyazlı alacaktır.*
>
> 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi m. 438 (mülga)

	743 sayılı Kanun m. 438	4721 sayılı Kanun m. 494
Alacaklı	Vesayet altındaki kimse	Vesayet altındaki kişi
Borçlu	Vasi veya vesayet daireleri üyeleri	Vasi veya Devlet
Sonuç	İmtiyazlı alacak	İmtiyazlı alacak

Değişiklik durumu

Madde 2002'den bu yana **değişmemiştir**. Bu şerh hazırlanırken norm denetimi karar bankasında 494. maddenin itiraz veya iptal konusu olduğu bir karara rastlanmamıştır.

Tarih	Gelişme	Dayanak
Tasarı aşaması	Adalet Komisyonu maddeyi aynen kabul etti	S. Sayısı 723, s. 479
01.01.2002	Madde yürürlüğe girdi	4721 s. K.

AÇIKLAMALAR

I. Genel Olarak

Konu	Kural	Dayanak
Alacaklı	Vesayet altındaki kişi	TMK m. 494
Borçlu	Vasi veya Devlet	TMK m. 494
Sonuç	Alacak imtiyazlıdır	TMK m. 494
İflasta sıra	İkinci sıra; süre şartıyla	İİK m. 206
Hacze iştirak	Önce takip yapmadan, süre şartıyla	İİK m. 101
Sorumluluk	Vasinin ve Devletin sorumluluğu	TMK m. 467, 468
Eski Kanun	743 sayılı Kanun m. 438	Gerekçe, s. 157

1 TBMM gerekçesine göre madde eski Kanun'un
438. maddesini
karşılar; **anlaştırılarak yeniden kaleme alınmıştır** ve **hüküm değişikliği yoktur** (S. Sayısı 723, s. 157). Tasarının 494. maddesi Adalet Komisyonunca aynen kabul edilmiştir (s. 479). Eski metin "vasi veya vesayet daireleri azası zimmetindeki alacağı" derken yeni metin **"vasi veya Devlete karşı alacakları"** ifadesini kullanır.

> **DİKKAT**
>
> Bu maddede dikkat edilecek ilk nokta, imtiyazın uygulamada **İcra ve İflas Kanunu'nun hükümleriyle** birlikte işlemesidir. İkinci nokta, bu hükümlerin **süre şartı** içermesidir: iflasta imtiyaz, iflasın vesayet sürerken veya bitişini izleyen yıl içinde açılmasına; hacze iştirak ise haczin vesayet sürerken veya sona ermesini izleyen yıl içinde yapılmasına bağlıdır (İİK m. 101, 206). Üçüncü nokta, haciz yoluyla takipte 206. maddedeki imtiyazların **hacze iştirak hâli dışında** sonraki haciz sahibini öne geçirmemesidir.[2]

II. İmtiyazlı Alacak Kuralı

- **Alacaklı:** Vesayet altındaki kişi.
- **Borçlu:** Vasi veya Devlet.
- **Sonuç:** Alacak imtiyazlıdır.

2 Madde, vesayet altındaki kişinin vasi veya Devlete karşı alacaklarının imtiyazlı alacak olduğunu düzenler. Bu alacaklar vesayet ilişkisinden doğan sorumluluktan kaynaklanabilir: vasi görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla vesayet altındaki kişiye verdiği zarardan sorumludur (TMK m. 467); Devlet ise vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebep oldukları zararlardan doğrudan doğruya, vasi, kayyım ve yasal danışmanlara tazmin ettirilemeyen zararlardan da sorumludur (TMK m. 468).

3 Eski Kanun, vesayet altındaki kimsenin vasi veya vesayet daireleri üyeleri zimmetindeki alacağını imtiyazlı sayıyordu. Yeni metin ise vasi veya Devlete karşı alacakları anar; Devlet, vesayet dairelerinde görevli olanların verdiği zararlardan doğrudan doğruya sorumludur (TMK m. 468). Gerekçeye göre madde anlaştırılarak yeniden kaleme alınmış ve hüküm değişikliği yapılmamıştır (S. Sayısı 723, s. 157).

2 Yargıtay 23. HD, 26.10.2020, E. 2017/947, K. 2020/3231.

III. İflasta Sıra: İcra ve İflas Kanunu m. 206

- **Sıra:** İkinci sıra.
- **Kapsam:** Velâyet ve vesayet nedeniyle malları borçlunun idaresine bırakılan kişilerin tüm alacakları.
- **Süre şartı:** İflasın vesayet sürerken veya bitişini izleyen yıl içinde açılması.

İcra ve İflas Kanunu'nun 206. maddesi, rehinle karşılanmamış veya teminatsız alacakların iflas masasındaki sırasını belirler. İkinci sırada, velâyet ve vesayet nedeniyle malları borçlunun idaresine bırakılan kişilerin bu ilişki nedeniyle doğmuş olan tüm alacakları yer alır; ancak bu alacaklar, iflas vesayet veya velâyetin devam ettiği süre içinde ya da bunların bitmesini izleyen yıl içinde açılırsa imtiyazlı alacak olarak kabul edilir ve bir davanın veya takibin devam ettiği süre hesaba katılmaz (İİK m. 206). 4

Yargıtay, 206. maddenin iflas tasfiyesindeki sıra cetvelinin imtiyazlarını düzenlediğini, haciz yoluyla takipte ise bu imtiyazların hacze iştirak hâli dışında sonraki tarihli haciz sahibini önceki haciz sahibinin önüne geçiremeyeceğini açıklamıştır.[3] Daire'nin açıklamasına göre hacze iştirak hâli bu kuralın dışındadır; hacze iştirak ise 101. maddede düzenlenmiştir. 5

IV. Haciz Yoluyla Takipte: İmtiyazlı Hacze İştirak

- **Hak sahibi:** Borçlunun vasisi veya kayyımı olduğu kişiler.
- **Süre şartı:** Haciz vesayet sürerken veya sona ermesini izleyen yıl içinde yapılmış olmalı.
- **Sulh mahkemesi:** Vesayet altındaki kişiler adına da iştirak edebilir.

İcra ve İflas Kanunu'nun 101. maddesine göre borçlunun vasisi veya kayyımı olduğu kişiler, vesayetten doğan alacakları için önce takip yapmaya gerek olmaksızın ilk haciz üzerine satılan malın bedeli vezneye girinceye kadar aynı derecede hacze iştirak edebilir. Bu hak ancak haciz vesayetin devamı sırasında veya sona ermesini izleyen yıl içinde yapılmışsa kullanılabilir; bir dava veya takibin devam ettiği süre hesaba katılmaz. Sulh mahkemesi de vesayet altında bulunanlar veya kendilerine kayyım atanmış olanlar adına aynı şekilde hacze iştirak edebilir (İİK m. 101). 6

İcra dairesi iştirak taleplerini borçlu ve alacaklılara bildirir ve itiraz için yedi günlük süre verir; itiraz hâlinde iştirak geçici olarak kabul edilir ve iştirak isteyen kişinin yedi gün içinde dava açması gerekir (İİK m. 101). Yargıtay, borçlunun eşinin imtiyazlı hacze iştirak talebinin alacaklı ve borçluya bildirilmeden reddedildiği bir olayda, icra müdürlüğü işleminin talebin bildirilmesi yönünde düzeltilmesi gerektiğini belirterek kararı bozmuştur.[4] 7

3 Yargıtay 23. HD, 26.10.2020, E. 2017/947, K. 2020/3231.

V. Alacağın Doğması ve Dava Süreleri

- **Kesin hesap:** Vasinin yönetimi kesin hesap sürecinde denetlenir.
- **Zamanaşımı:** Vasiye karşı davada kesin hesabın tebliğinden bir yıl.
- **Üst sınır:** Her hâlde kesin hesabın tebliğinden on yıl.

8 Görevi sona eren vasi son rapor ve kesin hesabı vesayet makamına verir ve malvarlığını teslime hazır bulundurur (TMK m. 489); vesayet makamı kesin hesabı inceleyip onaylar veya reddeder ve tazminat davası açma hakkını belirterek ilgililere tebliğ eder (TMK m. 490, TMK m. 491). Vasi ve kayyıma karşı tazminat davası kesin hesabın tebliğinden başlayarak bir yıl, vesayetten doğan tazminat davaları her hâlde tebliğin üzerinden on yıl geçmekle zamanaşımına uğrar (TMK m. 492, TMK m. 493). İmtiyaz alacağın sırasına ilişkindir; alacağın zamanaşımına uğramadan ileri sürülmesi ayrıca gerekir.

UYGULAMA NOTU

Vesayetten çıkan kişi veya vesayet altındaki kişinin temsilcisi, vasiye karşı alacak için vasinin mallarına başka bir alacaklı haciz koydurmuşsa, satış bedeli vezneye girmeden icra dairesine hacze iştirak talebinde bulunmalıdır; bu hakkın, haczin vesayet sürerken veya sona ermesini izleyen yıl içinde yapılmış olmasına bağlı olduğu unutulmamalıdır (İİK m. 101). **Vasi iflas etmişse**, alacak iflas masasına ikinci sırada kaydettirilmelidir (İİK m. 206). **Her durumda**, alacağın kaynağı olan tazminat hakkı için zamanaşımı süreleri ayrıca izlenmelidir (TMK m. 492, 493).

İÇTİHATLAR

1 YARGITAY 23. HUKUK DAİRESİ
26.10.2020 · E. 2017/947 · K. 2020/3231

İcra ve İflas Kanunu'nun 206. maddesindeki imtiyazlar haciz yoluyla takipte ancak hacze iştirak hâlinde sonraki haczi öne geçirebilir

Bir taşınmazın satış bedelinin paylaştırılması için sıra cetveli düzenlenmiştir. İlama dayalı alacağı bulunan şikâyetçi, alacağının imtiyazlı olduğunu ileri sürerek önceki tarihli haciz sahibinin önüne geçirilmesini istemiştir; icra mahkemesi şikâyeti reddetmiştir.

> *"Öte yandan, İİK'nın 206. maddesi, anılan Yasa'nın "İflasın hukuki neticeleri" başlıklı yedinci babında yer almaktadır. Bu madde hükmü, iflas tasfiyesi sırasında düzenlenen sıra cetvelindeki imtiyazları düzenlemekte olup, hacze iştirak hali dışında haciz yolu ile ilgili takiplerde uygulanmaz. Haciz yolu ile takiplerde bedeli paylaşıma konu malın satış tutarı bütün alacaklıların alacaklarını karşılamaya yetmezse, bir sıra cetveli düzenlenir. Haciz yolu ile takiplerde düzenlenen*

4 Yargıtay 12. HD, 27.09.2018, E. 2018/11618, K. 2018/8763.

sıra cetvelinde kural, alacaklıların haciz tarihlerine göre sıralanmasıdır. Bunun için ilk kesin haciz sahibi alacaklı ve buna iştirak edebilecek diğer alacaklılar belirlenerek hacze iştirak dereceleri ve her derece içinde de sıralar oluşturulur. İİK'nın 140. maddesinin ikinci fıkrasında 206. maddeye atıf yapılmış ise de, bu maddedeki imtiyazların sadece aynı derecede hacze iştirak eden ve kamu alacağı sahibi olmayan alacaklılara karşı ileri sürülmesi mümkündür. Diğer bir deyişle, İİK'nın 206. maddesindeki imtiyazlar, (hacze iştirak hali hariç, İİK.m.100-101) haciz yolu ile takiplerde düzenlenen sıra cetvellerinde, sonraki tarihli haciz sahibi alacaklıyı önceki tarihli haciz sahibi alacaklının önüne geçiremez.

DEĞERLENDİRME Karar, 494. maddedeki imtiyazın icra hukukunda nasıl işlediğini anlamak için önemlidir. Olay bir nafaka alacağına ilişkindir; ancak Daire, İcra ve İflas Kanunu'nun 206. maddesindeki imtiyazların kapsamını genel olarak açıklamıştır: bu imtiyazlar iflas tasfiyesindeki sıra cetvelini düzenler, haciz yoluyla takipte ise hacze iştirak hâli dışında sonraki tarihli haciz sahibini önceki haciz sahibinin önüne geçirmez. Aynı maddenin ikinci sırasında, velâyet ve vesayet nedeniyle malları borçlunun idaresine bırakılan kişilerin bu ilişkiden doğan alacakları sayılmıştır. Daire, somut olayda şikâyetçinin hem hacze iştirak eden hem de imtiyazlı alacaklı olduğunu belirterek kararı bozmuştur.

2 **YARGITAY 12. HUKUK DAİRESİ**
27.09.2018 · E. 2018/11618 · K. 2018/8763

İcra ve İflas Kanunu'nun 101. maddesine göre imtiyazlı hacze iştirak talebi icra dairesince alacaklıya ve borçluya bildirilmelidir

Borçlunun eşi, borçlu adına kayıtlı taşınmaza konulan haciz üzerine satış bedeli icra veznesine girmeden hacze imtiyazlı olarak iştirak etmek istemiştir. İcra müdürlüğü, talebi alacaklıya ve borçluya bildirmeden şartların oluşmadığı gerekçesiyle reddetmiştir; icra mahkemesi de şikâyeti reddetmiştir.

> *Somut olayda; icra dosyası kapsamında bulunan nüfus kaydına göre şikayetçi üçüncü kişi ile borçlu ...'ın evli olduğu, borçlu adına kayıtlı ... Mah, 528 ada 6 parsel, 5 nolu bağımsız bölüm sayılı hacizli taşınmazın 25.06.2015 tarihinde alacağa mahsuben ihale edildiği, şikayetçi üçüncü kişinin icra müdürlüğüne başvuru itibariyle henüz ihale bedelinin icra veznesine girmediği, icra müdürünün yukarıda anılan yasal düzenlemeye göre, hacze imtiyazlı iştirak talebini alacaklıya ve borçluya tebliğ etmediği anlaşılmaktadır. O halde, mahkemece, yasal hasım olan alacaklı şikayete dahil edilip, taraf teşkili sağlandıktan sonra, borçlunun eşi olan şikayetçi üçüncü kişinin, hacze imtiyazlı olarak iştirak edebileceği gözetilerek İİK'nun 17/1. maddesi gereğince, şikayetin kısmen kabulü ile icra müdürlüğünün 03.06.2015 tarihli işleminin; "İİK'nun 101. maddesi gereğince, üçüncü kişinin hacze imtiyazlı iştirak talebinin alacaklı ve borçluya bildirilmesine" şeklinde düzeltilmesine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsizdir.*

DEĞERLENDİRME Karar, imtiyazlı hacze iştirakin usulünü gösterir. Olay borçlunun eşinin talebine ilişkindir; İcra ve İflas Kanunu'nun 101. maddesi aynı imkânı borçlunun vasisi veya kayyımı olduğu kişilere vesayetten doğan alacakları için de tanır ve sulh mahkemesinin vesayet altındaki kişiler adına hacze iştirak edebileceğini öngörür. Daire, iştirak talebinin 101. madde uyarınca alacaklıya ve borçluya bildirilmesi gerektiğini belirterek icra müdürlüğü işleminin bu yönde düzeltilmesi yerine şikâyetin reddedilmesini bozmuştur; Kanun, bildirimden sonra itiraz için yedi günlük süre öngörür.

BAĞLANTILI HÜKÜMLER

- **TMK m. 467:** Vasinin sorumluluğu.
- **TMK m. 468:** Devletin sorumluluğu.
- **TMK m. 489:** Kesin hesap ve malvarlığının teslimi.
- **TMK m. 491:** Vasinin görevine son verilmesi.
- **TMK m. 492:** Olağan zamanaşımı.
- **TMK m. 493:** Olağanüstü zamanaşımı.
- **TMK m. 454:** Yönetim ve hesap tutma yükümlülüğü.

GENEL KARARLAR DİZİNİ

Dizin eserin bütün ciltlerini kapsar. Sayfa numaraları ciltler boyunca süreklidir: Cilt I, s. 1–854; Cilt II, s. 855–1770; Cilt III, s. 1771–2489; Cilt IV, s. 2491–3109; Cilt V, s. 3111–3556; Cilt VI, s. 3557–4082. Numaralar kararın anıldığı sayfaları gösterir; koyu yazılan numara, kararın İçtihatlar bölümünde ayrıntılı olarak incelendiği sayfadır.

ANAYASA MAHKEMESİ — NORM DENETİMİ

29.11.1990 · E. 1990/30 · K. 1990/31 ..... 934, 935, 936, **938**, 1611, 1612
23.09.1996 · E. 1996/15 · K. 1996/34 359
23.06.1998 · E. 1998/3 · K. 1998/28 359
16.09.1998 · E. 1997/62 · K. 1998/52 . 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, **2586**
15.05.2008 · E. 2005/26 · K. 2008/105 ... 492, 501, **515**, 825
18.09.2008 · E. 2006/37 · K. 2008/141 ... 757, 758, 759, **762**
13.11.2008 · E. 2005/53 · K. 2008/161 ..... 2523, 2524, 2525, 2527, **2530**, 2540
25.06.2009 · E. 2005/56 · K. 2009/94 ..... 709, 710, 711, 712, 716, **719**, 720
25.06.2009 · E. 2008/30 · K. 2009/96 . 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, **1857**, 1860, 1887
02.07.2009 · E. 2005/114 · K. 2009/105 ..... 2284, 2285, 2287, 2288, 2289, **2291**
21.01.2010 · E. 2008/102 · K. 2010/14 ... 780, 781, 782, 783, **786**
10.03.2011 · E. 2009/85 · K. 2011/49 ..... 889, 891, **895**
06.04.2011 · E. 2011/32 · K. 2011/62 . 2525, 2531
27.10.2011 · E. 2010/71 · K. 2011/143 ..... 2006, 2030, 2032, 2033, 2034, 2037
08.12.2011 · E. 2010/119 · K. 2011/165 ..... 665, 2287, 2289, **2292**
01.03.2012 · E. 2011/51 · K. 2012/32 ..... 658, 660, 661, 664, 665, **672**
15.03.2012 · E. 2011/116 · K. 2012/39 ..... 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2037
17.05.2012 · E. 2011/136 · K. 2012/72 ... 693, 694, 695, 696, 699, **701**
24.05.2012 · E. 2011/129 · K. 2012/81 ..... 2569, 2571, 2574, **2576**
27.12.2012 · E. 2012/35 · K. 2012/203 ..... 2243, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, **2258**, **2259**
10.10.2013 · E. 2013/62 · K. 2013/115 ..... 1856, 1861, 1881, 1882, 1883, **1886**, 1895
27.05.2015 · E. 2014/36 · K. 2015/51 ..... 83, 133, 228, 229, 231, **232**
17.06.2015 · E. 2015/57 · K. 2015/58 ..... 695, 701
23.11.2016 · E. 2016/46 · K. 2016/178 ..... 2167, 2168, 2169, **2177**
13.12.2017 · E. 2017/167 · K. 2017/172 ..... 2239, 2240, 2243, **2245**, 2252, 2255, 2256, **2260**
19.09.2019 · E. 2019/79 · K. 2019/76 . 1881, 1883, **1887**
25.01.2023 · E. 2020/30 · K. 2023/12 . 3233, 3235, 3238, **3239**, 3527, 3529, 3533, 3534, **3535**
22.02.2023 · E. 2022/155 · K. 2023/38 ... 660, 662, 665, 887, 889, 890, 891, 892, **895**
22.03.2023 · E. 2022/105 · K. 2023/54 ... 8, 12, 13, **19**, 3206, 3209, 3211, 3212, **3214**, 3856, 3858, 3862, **3863**
26.07.2023 · E. 2023/37 · K. 2023/140 ..... 1813, 1816, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, **1826**, 1853, 3415
26.07.2023 · E. 2023/3 · K. 2023/139 . 2182, 2184, 2185, 2186, 2187, **2188**
23.01.2024 · E. 2023/135 · K. 2024/18 ..... 1881, 1882, 1883, **1885**, 1887, 1895
22.02.2024 · E. 2023/116 · K. 2024/56 ... 492, 494, 503, **518**, 633, 649
30.05.2024 · E. 2023/109 · K. 2024/113 . 492, 493, 501, **515**
30.05.2024 · E. 2023/167 · K. 2024/115 ..... 1852, 1854, 1856, **1858**
25.12.2024 · E. 2024/29 · K. 2024/226 .... 677, 682
16.01.2025 · E. 2024/21 · K. 2025/15 ..... 675, 677, 678, **683**
16.01.2025 · E. 2025/2 · K. 2025/4 3543
27.03.2025 · E. 2025/91 · K. 2025/82 ..... 695, 701
10.07.2025 · E. 2025/119 · K. 2025/155 ..... 3541, 3543, 3545, **3547**
10.09.2025 · E. 2024/233 · K. 2025/181 ..... 1868, 1870, **1875**
10.09.2025 · E. 2025/175 · K. 2025/169 ..... 2512, 2562

08.10.2025 · E. 2025/139 · K. 2025/205 ..... 2892, 2894, 2895, 2896, 2897, **2898**, 2908, 2909, **2910**, 2913, 2915, 2916, 2917, 2918, **2920**
06.11.2025 · E. 2025/44 · K. 2025/218 ..... 2710, 2711, 2712, 2714, **2716**, 2727, 2728, 2729, 2730, 2731, **2733**, 2741, 2742, 2743, 2744, 2745, **2746**, 2755, 2757, **2761**, 2781, 2786, 2789, **2791**, 2793, 2794, 2795, 2797, **2798**, 2801, 2802, 2803, 2804, **2807**, 2818, 2819, **2821**, 2829, **2832**, 2839, **2843**
12.02.2026 · E. 2025/203 · K. 2026/39 ... 490, 492, 503, **519**, 633, 649
04.06.2026 · E. 2025/156 · K. 2026/131 . 693, 695, 696, 699, **700**, 701, 710, 713

ANAYASA MAHKEMESİ — BİREYSEL BAŞVURU

Sevim Akat Eşki, B. No: 2013/2187, 19.12.2013 ..... 891, 893, **896**
Nilgün Kaya, B. No: 2012/1146, 31.12.2014 ..... 827, **837**
Hamiyet Köseoğlu, B. No: 2013/1341, 21.05.2015 ..... 781, 782, 783, **786**
Hayriye Özdemir, B. No: 2013/3434, 25.06.2015 ..... 665, 2287, **2293**
Cengiz Kılıç, B. No: 2013/3181, 03.02.2016 . 588
Hüseyin Kesici, B. No: 2013/3440, 20.04.2016 .. 83
Z.C., B. No: 2013/3262, 11.05.2016 ..... 83, **87**
Ferihan Sarı, B. No: 2014/7261, 12.01.2017 . **577**
Emine Ergün, B. No: 2014/6052, 14.09.2017 760
Figen Güneştaş ve diğerleri, B. No: 2014/18376, 26.10.2017 ..... 2341, 2344, 2346, **2358**
S.B., B. No: 2014/5783, 20.12.2017 697
Dalga Eda Yıldırım ve Özgün Yıldırım, B. No: 2014/5974, 26.12.2017 ..... 1857, **1864**
Sezen Acar Özfidan, B. No: 2014/16746, 25.01.2018 ..... 2341, 2343, **2357**
Ahmet Baysal, B. No: 2015/2089, 04.07.2018 ..... 52, **56**
Meliha Siviş, B. No: 2015/18910, 09.01.2019 ..... 2558, 2559, 2562, **2563**
İbrahim Acar, B. No: 2016/3140, 07.11.2019 ..... 695, 698, **702**, 717
Yaşar İnce, B. No: 2016/1750, 10.12.2019 ... 2544, 2547, **2553**
Seyit Cingöz, B. No: 2017/30916, 10.12.2019 2554
Emine Göksel, B. No: 2016/10454, 12.12.2019 .. 903, 906, 914, 917, 957, 962, **971**
S.E., B. No: 2017/40178, 26.02.2020 .. 2284, 2286, 2287, 2289, **2294**
Esat İnevi, B. No: 2015/11677, 08.07.2020 716
Rifat Erdalı, B. No: 2017/39019, 21.07.2020 ..... 588, **603**
S.A., B. No: 2017/40199, 08.09.2020 ..... 607, 612, **624**
Feride Gökvardar, B. No: 2016/72747, 02.12.2020 ..... 1855, 1856, **1859**
Diana Kutlar, B. No: 2017/33788, 10.02.2021 867
Hilal Erdaş, B. No: 2018/27658, 06.10.2021 . 795, 798, **802**
Bahadır Üney ve diğerleri, B. No: 2018/4453, 10.03.2022 ..... 795, 798, **803**, 2312, 2313, 2314, 2316, 2318, **2320**
Hüseyin El ve Nazlı Şirin El, B. No: 2014/15345, 07.04.2022 ..... 2580, 2582, 2584, **2585**
M.Ş.N. (2), B. No: 2018/27095, 04.07.2022 . 2314, 2315, **2319**
G.K. ve Ü.K., B. No: 2018/31989, 13.09.2022 ..... 2121, 2122, 2123, 2124, **2130**
Ayten Adalı ve diğerleri, B. No: 2019/2036, 21.12.2022 ..... 1822, 1825, **1826**
Muteber Bayraktar, B. No: 2019/28943, 08.02.2023 962
Yıldız Ceylan Var, B. No: 2020/10490, 25.07.2023 ... 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, **2097**
B. No: 2020/3519, 25.10.2023 ..... 678, 682, **691**, 867, **869**
E.E., B. No: 2021/15139, 19.12.2023 2528
Özlem Şimşek, B. No: 2020/39810, 20.12.2023 .. 612, **624**
Esra Özkır, B. No: 2020/37863, 27.02.2024 .. 612, **625**
Maya Muattarhon Özyağcı, B. No: 2022/57577, 19.11.2024 ..... 809, 812, **818**
Nurcan Taş, B. No: 2021/7065, 19.11.2024 .. 906, 917, 962
İpek Banu Karaca ve Diğerleri, B. No: 2022/51992, 13.05.2025 962
A.M.K., B. No: 2021/5154, 14.05.2025 ..... 24, **30**, 83
Mehmet Sivri, B. No: 2021/47098, 11.06.2025 ... 561, **578**
E.T., B. No: 2022/91835, 25.06.2025 .. 3486, 3489, 3490, 3491, **3492**, 3510, 3512, **3513**, 3520, **3524**, 3532, **3536**, 3544, 3546, **3548**
İzzetdin Sert, B. No: 2020/33016, 16.09.2025 . **19**

YARGITAY CEZA GENEL KURULU

08.06.2004 · E. 2004/6-94 · K. 2004/132 ..... 208, **211**
24.12.2019 · E. 2015/585 · K. 2019/720 . 187, **189**
21.01.2020 · E. 2016/962 · K. 2020/15 ... 167, **170**, 238
30.04.2025 · E. 2023/326 · K. 2025/194 ..... 2526, 2527, 2529, **2533**

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU

22.12.2004 · E. 2004/2-554 · K. 2004/742 ..... 1852, 1854, 1856, **1860**
02.02.2005 · E. 2004/2-746 · K. 2005/22 ..... 2003, 2006, 2008, **2012**
06.04.2005 · E. 2005/10-183 · K. 2005/241 .. 1644, **1645**

27.04.2005 · E. 2005/3-267 · K. 2005/285 416
04.05.2005 · E. 2005/1-298 · K. 2005/308 .... 2588, 2591, 2593, **2596**, 2627, 3663, 3664, **3665**
28.06.2006 · E. 2006/2-488 · K. 2006/480 504
12.07.2006 · E. 2006/2-515 · K. 2006/528 ..... 459, 470, **484**
04.10.2006 · E. 2006/2-591 · K. 2006/624 .... 1489, 1491, **1494**
08.11.2006 · E. 2006/2-687 · K. 2006/705 ..... 555, 558, 559, **565**
06.06.2007 · E. 2007/2-331 · K. 2007/332 ..... 555, 559, **566**
05.12.2007 · E. 2007/3-917 · K. 2007/947 ..... 997, 998, 1000, **1005**
30.01.2008 · E. 2008/2-51 · K. 2008/87 . 390, **397**
13.02.2008 · E. 2008/2-136 · K. 2008/117 ..... 429, 432, 433, 435, 436, 437, 440, **446**
20.02.2008 · E. 2008/2-131 · K. 2008/152 ..... 456, 459, 470, **484**
20.02.2008 · E. 2008/4-153 · K. 2008/139 .... 2894, 2896, 2898, **2899**, 2909, **2911**, 2915, 2916, 2919, **2920**
05.03.2008 · E. 2008/2-231 · K. 2008/235 ..... 580, 582, 584, 586, **592**
04.06.2008 · E. 2008/2-420 · K. 2008/424 ..... 493, 500, 609, 861, 863, 866
04.02.2009 · E. 2009/2-17 · K. 2009/46 ..... 3872, 3896, 3898, **3900**
24.02.2010 · E. 2010/2-96 · K. 2010/106 ..... 502, **517**, 761, 765, 828
03.03.2010 · E. 2010/2-63 · K. 2010/119 ..... 553, 555, 557, **564**
05.05.2010 · E. 2010/8-231 · K. 2010/255 .... 1402, 1404, 1406, **1407**
05.05.2010 · E. 2010/2-228 · K. 2010/254 ... **2275**
14.07.2010 · E. 2010/2-356 · K. 2010/389 .... 2633, 2635, 2636, 2637, **2639**, 2660, 2661, **2668**
08.12.2010 · E. 2010/18-643 · K. 2010/648 .. 2555, 2558, **2562**, 2564
27.04.2011 · E. 2011/6-55 · K. 2011/222 ..... 1751, 1753, 1754, **1757**
11.05.2011 · E. 2011/6-165 · K. 2011/298 ..... 2959, 2961, **2963**, **2969**, **2974**, 2977, 2979, 2980, **2981**, 2983, 2984, 2985, **2986**, 2992, **2993**, 2999, **3000**, **3008**, **3015**, 3019, **3021**, **3027**, **3033**, **3040**
21.09.2011 · E. 2011/2-431 · K. 2011/553 .... 2135, 2143
28.09.2011 · E. 2011/2-447 · K. 2011/556 ..... 955, 956, 958, 961, **964**
05.10.2011 · E. 2011/8-449 · K. 2011/597 .... 1406, **1408**
02.11.2011 · E. 2011/7-695 · K. 2011/673 ..... 317, **320**, 335, 339, 340, 341, **342**
02.11.2011 · E. 2011/2-561 · K. 2011/668 ..... 389, 414, 678, 681, **688**
02.11.2011 · E. 2011/2-533 · K. 2011/670 ..... 580, 581, 582, 583, 584, 586, **591**, 882
23.11.2011 · E. 2011/3-635 · K. 2011/688 ..... 976, 978, **982**
30.11.2011 · E. 2011/2-593 · K. 2011/726 ..... 781, 785, **791**
22.02.2012 · E. 2011/2-733 · K. 2012/87 ..... 467, **480**
07.03.2012 · E. 2011/2-775 · K. 2012/116 ... **1848**
14.03.2012 · E. 2011/2-829 · K. 2012/145 ..... 459, 461, **472**
16.03.2012 · E. 2011/2-884 · K. 2012/197 811
11.04.2012 · E. 2011/18-784 · K. 2012/288 .... 889, 893, **898**
11.04.2012 · E. 2012/2-302 · K. 2012/287 ... **2112**, 2135, 2138, **2142**, **2278**
27.06.2012 · E. 2012/4-179 · K. 2012/412 ..... **20**
12.09.2012 · E. 2012/8-365 · K. 2012/561 .... 1285, 1287, 1289, **1291**
26.09.2012 · E. 2012/8-192 · K. 2012/629 .... 1423, **1427**
17.10.2012 · E. 2012/3-470 · K. 2012/713 ..... 714, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, **2397**, 2435, 2683, **2687**
21.11.2012 · E. 2012/2-1158 · K. 2012/827 .... 584, 592
05.12.2012 · E. 2012/2-636 · K. 2012/1073 .... 432, 434, 440, **452**
26.12.2012 · E. 2012/2-508 · K. 2012/1353 .... 582, 588, 589, **599**
16.01.2013 · E. 2012/2-686 · K. 2013/67 434
17.04.2013 · E. 2013/375 · K. 2013/520 . 746, 752, 1458, 1460, **1462**
26.06.2013 · E. 2012/8-1137 · K. 2013/879 .. 1685, 1686, **1688**
26.06.2013 · E. 2013/18-18 · K. 2013/891 .... 3867, 3869, 3871, **3874**, 3890, 3906
10.07.2013 · E. 2013/3-71 · K. 2013/1056 ..... 589, **601**, 997, 1003, **1008**
23.10.2013 · E. 2013/18-1244 · K. 2013/1470 3842
06.11.2013 · E. 2013/2-1043 · K. 2013/1539 .. 493, 500, **514**
27.11.2013 · E. 2013/8-185 · K. 2013/1601 .... 493, 502, **518**, 761, **765**
22.01.2014 · E. 2013/2085 · K. 2014/30 . 807, 809, 811, 812, **814**
19.03.2014 · E. 2013/630 · K. 2014/332 554
30.04.2014 · E. 2014/48 · K. 2014/554 ..... 1261, 1263, 1264, **1266**
14.05.2014 · E. 2013/1077 · K. 2014/664 ..... 1570, 1572, 1573, **1575**, 1699, 1701, **1705**, 1706, 1709, 1727
05.11.2014 · E. 2013/1014 · K. 2014/843 ..... 1690, 1692, 1693, **1695**
26.11.2014 · E. 2014/47 · K. 2014/991 ... 758, 760, **764**
11.03.2015 · E. 2013/1539 · K. 2015/1007 .... 2417, 2419, **2423**
13.03.2015 · E. 2013/1688 · K. 2015/1032 ..... 434, **445**

13.03.2015 · E. 2013/1755 · K. 2015/1039 .... 2284, 2285, 2287, 2288, 2289, **2292**
13.03.2015 · E. 2013/1627 · K. 2015/1020 .... 2384, 2395, 2396, **2399**
08.04.2015 · E. 2013/1597 · K. 2015/1165 ..... 743, 745, 748, **751**
29.04.2015 · E. 2013/2079 · K. 2015/1278 .... 1196, **1199**
13.05.2015 · E. 2015/167 · K. 2015/1328 ..... 154, 156, 157, 158, **159**, 464, 469, **483**
30.09.2015 · E. 2014/889 · K. 2015/2011 ..... 887, 889, 891, **897**
30.09.2015 · E. 2014/226 · K. 2015/2029 ..... 1812, 1815, **1816**
21.10.2015 · E. 2014/2096 · K. 2015/2322 ..... 960, **967**
04.11.2015 · E. 2013/2418 · K. 2015/2406 .... 1478, 1479, 1480, 1482, **1483**
18.11.2015 · E. 2015/259 · K. 2015/2625 ..... 2287, 2288, 2290, **2297**
04.12.2015 · E. 2014/594 · K. 2015/2795 ..... 493, 494, 497, **510**
20.01.2016 · E. 2014/686 · K. 2016/18 1000
22.01.2016 · E. 2014/433 · K. 2016/63 ... 823, 829, **834**
29.01.2016 · E. 2015/135 · K. 2016/118 2298
29.01.2016 · E. 2014/101 · K. 2016/111 ..... 2429, 2431, 2433, **2437**
24.02.2016 · E. 2014/1047 · K. 2016/171 ..... 2662, **2664**
26.02.2016 · E. 2014/1088 · K. 2016/188 ..... 795, 796, **800**
09.03.2016 · E. 2014/651 · K. 2016/286 ..... 999, 1000
16.03.2016 · E. 2014/1021 · K. 2016/328 ..... 997, 1002, 1004, **1009**
13.04.2016 · E. 2014/717 · K. 2016/503 ..... **1860**
27.04.2016 · E. 2014/604 · K. 2016/565 ..... 2606, **2613**
11.05.2016 · E. 2014/341 · K. 2016/598 ..... 3654, **3657**
25.05.2016 · E. 2014/1113 · K. 2016/633 ..... 1582, **1585**
05.10.2016 · E. 2016/1061 · K. 2016/959 ..... 745, 746, 748, **751**, 758, 761, **1067**
09.11.2016 · E. 2014/1448 · K. 2016/1038 ..... 590, **597**, 598
24.05.2017 · E. 2017/1604 · K. 2017/967 ..... 955, 956, 958, 959, **966**
07.06.2017 · E. 2017/1572 · K. 2017/1094 ..... 880, **884**
14.06.2017 · E. 2017/1887 · K. 2017/1196 ..... 809, 811, **815**
25.10.2017 · E. 2017/1905 · K. 2017/1220 ..... 878, 879, **883**
06.12.2017 · E. 2017/2934 · K. 2017/1556 .... 1602, 1604, 1606, **1607**
13.12.2017 · E. 2017/2810 · K. 2017/1721 ..... 957, 961, **970**
13.12.2017 · E. 2017/2935 · K. 2017/1722 962
20.12.2017 · E. 2017/2445 · K. 2017/2027 584
17.01.2018 · E. 2017/1901 · K. 2018/45 . 553, 555, 556, 558, 562, **567**
17.01.2018 · E. 2017/3102 · K. 2018/46 ..... 1003, **1010**
21.02.2018 · E. 2017/1673 · K. 2018/251 ..... 756, 758, 759, 760, **763**
14.03.2018 · E. 2017/1617 · K. 2018/469 ..... 1402, 1404, 1406, **1407**
21.03.2018 · E. 2017/1584 · K. 2018/503 ..... 531, **548**, 647, 656, 697, 703
21.03.2018 · E. 2017/995 · K. 2018/514 ..... 2869, **2874**, 2881, 2883, **2884**
04.04.2018 · E. 2017/1575 · K. 2018/672 ..... 809, 811, **815**
11.04.2018 · E. 2016/1511 · K. 2018/757 ..... 3674, 3678, **3679**, **3693**, **3709**
09.05.2018 · E. 2017/1899 · K. 2018/1052 ..... 809, 812, **817**, 2431, 2432, 2435, **2442**, 2448, 2449, 2450, 2453, **2457**, 2672, 2673, 2674, **2675**, 2693, 2695, 2696, **2699**
23.05.2018 · E. 2017/1567 · K. 2018/1132 ..... 809, 810, 811, **814**
30.05.2018 · E. 2017/2486 · K. 2018/1148 ..... 809, 812, **816**, 2606, **2609**, 2637, **2644**, 3410, 3413, 3415, **3417**
30.05.2018 · E. 2017/1587 · K. 2018/1147 816
06.06.2018 · E. 2017/2069 · K. 2018/1179 3415
13.06.2018 · E. 2018/395 · K. 2018/1184 ..... 2591, 2592, **2598**, 2606, 2613
04.07.2018 · E. 2017/1922 · K. 2018/1305 .... 1830, 1833, 1834, **1836**, **1848**
27.09.2018 · E. 2017/2722 · K. 2018/1359 ..... 562, **577**, 730, 732, 733, 734, 735, **736**
27.09.2018 · E. 2018/483 · K. 2018/1356 ..... 2497, 2499, 2501, 2502, **2503**
16.10.2018 · E. 2017/1920 · K. 2018/1432 .... 1972, 1976, **1978**, 1987, 1992, **1994**
18.10.2018 · E. 2017/2489 · K. 2018/1473 ..... 588, 603
18.10.2018 · E. 2017/1927 · K. 2018/1471 .... 2035, **2040**
15.11.2018 · E. 2017/2672 · K. 2018/1717 ..... 157, 158, **159**, 469, **483**
27.11.2018 · E. 2017/1374 · K. 2018/1780 867
06.12.2018 · E. 2017/2488 · K. 2018/1854 ..... 557, 558, **568**
06.12.2018 · E. 2017/2299 · K. 2018/1853 ..... 560, **573**
11.12.2018 · E. 2017/1432 · K. 2018/1886 ..... 863, 868, **871**
27.12.2018 · E. 2017/1501 · K. 2018/2044 366
27.12.2018 · E. 2017/1588 · K. 2018/2045 ..... 367, 783, 784, **789**
17.01.2019 · E. 2017/2066 · K. 2019/15 . 796, 797
31.01.2019 · E. 2017/2444 · K. 2019/51 . 809, 812, **817**

07.02.2019 · E. 2017/2446 · K. 2019/80 ..... 2559, 2562
14.02.2019 · E. 2017/1286 · K. 2019/142 ..... 494, 504, **519**
21.02.2019 · E. 2018/1072 · K. 2019/185 797
26.03.2019 · E. 2017/451 · K. 2019/355 ..... 1587, 1589, 1590, **1592**
09.04.2019 · E. 2017/1613 · K. 2019/419 ..... 1461, **1465**
18.04.2019 · E. 2017/1941 · K. 2019/475 ..... 490, 493, 501, **515**, 516
18.04.2019 · E. 2017/2643 · K. 2019/484 ..... 501, **516**
02.05.2019 · E. 2017/3067 · K. 2019/512 ..... 494, 502, **517**, 745, 748, **750**, 868
14.05.2019 · E. 2017/1555 · K. 2019/561 ..... 1394, 1396, **1397**
30.05.2019 · E. 2017/1895 · K. 2019/630 ..... 2571, 2572, 2574, **2576**
20.06.2019 · E. 2017/2420 · K. 2019/750 ..... 383, 385, 386, 387, 388, 389, **392**
19.09.2019 · E. 2017/2421 · K. 2019/919 ..... 465, **477**
19.09.2019 · E. 2017/1894 · K. 2019/918 ..... 793, 795, 799, **804**, 2406, 2407, 2409, **2413**, 2680, 2684, **2688**
03.10.2019 · E. 2019/32 · K. 2019/993 ... 781, 784, **788**
15.10.2019 · E. 2017/1924 · K. 2019/1060 .... 3193, **3194**, 3261, **3267**
17.10.2019 · E. 2017/455 · K. 2019/1084 ..... 715, 717, 721
24.10.2019 · E. 2017/1896 · K. 2019/1112 ..... 385, 387, 392, **399**, 783, 784, **788**
05.11.2019 · E. 2017/445 · K. 2019/1129 ..... 709, 715, **721**
05.11.2019 · E. 2017/1522 · K. 2019/1140 ..... 710, 712, 717, **721**
05.11.2019 · E. 2017/2119 · K. 2019/1142 ..... 712, 714, 717, **722**
05.11.2019 · E. 2017/1025 · K. 2019/1135 ..... 715, 721
05.11.2019 · E. 2017/1006 · K. 2019/1132 ..... 745, 748, **750**
05.11.2019 · E. 2017/959 · K. 2019/1131 ..... 2391, 2393, 2395, **2400**, 2856, **2858**
05.11.2019 · E. 2017/2118 · K. 2019/1138 .... 2393, 2395, 2397, **2400**, 2856, **2860**
05.11.2019 · E. 2017/2916 · K. 2019/1130 .... 2419, 2421, **2423**, 2429, 2431, 2432, 2433, 2434, **2437**
05.11.2019 · E. 2017/441 · K. 2019/1137 ..... 3341, 3345, **3346**
07.11.2019 · E. 2017/1283 · K. 2019/1149 ..... 715, 718, **720**
07.11.2019 · E. 2017/1036 · K. 2019/1147 716
07.11.2019 · E. 2017/1533 · K. 2019/1154 ..... 718, **723**
07.11.2019 · E. 2017/1534 · K. 2019/1148 ..... 995, 997, 999, **1006**
07.11.2019 · E. 2019/117 · K. 2019/1153 ..... 2406, 2407, **2411**, 2419, 2421, **2428**, 2682, 2685, **2688**
07.11.2019 · E. 2017/1012 · K. 2019/1145 .... 2854, 2856, **2858**
12.11.2019 · E. 2018/96 · K. 2019/1157 . 712, 716, 717, 718, **723**, 724
12.11.2019 · E. 2017/965 · K. 2019/1158 716
14.11.2019 · E. 2017/1009 · K. 2019/1179 ..... 716, 719, **720**
14.11.2019 · E. 2017/1013 · K. 2019/1180 720
14.11.2019 · E. 2017/2613 · K. 2019/1191 ..... 794, 796, 799, **805**, 2404, 2405, 2406, 2407, 2409, **2412**
14.11.2019 · E. 2018/904 · K. 2019/1181 ..... 2376, 2377, 2379, 2380, 2381, **2383**, 2393, 2394, 2395, 2397, **2401**, 2683, **2687**, 2856, **2859**
14.11.2019 · E. 2017/1513 · K. 2019/1182 .... 2417, 2419, 2422, **2426**
28.11.2019 · E. 2019/318 · K. 2019/1238 ..... 942, 944, 945, 946, **950**, 962
17.12.2019 · E. 2017/1618 · K. 2019/1370 .... 1578, 1580, 1581, 1582, **1584**
23.01.2020 · E. 2017/2065 · K. 2020/46 . 490, 493, 495, **505**, 510
26.02.2020 · E. 2017/1940 · K. 2020/227 ..... 459, 464, 467, 468, 470, **479**
04.03.2020 · E. 2017/2426 · K. 2020/243 ..... 499, 504, **512**
04.03.2020 · E. 2017/1040 · K. 2020/240 ..... 1196, **1199**, 1210, 1212, 1214, **1216**
24.06.2020 · E. 2017/2296 · K. 2020/476 784
30.06.2020 · E. 2017/2147 · K. 2020/495 ..... 2183, 2187, **2190**, 2198
09.07.2020 · E. 2017/2208 · K. 2020/575 ..... 998, 999, **1007**
23.09.2020 · E. 2017/2294 · K. 2020/671 ..... 100, 123, 126, 276, 278, **279**
23.09.2020 · E. 2017/2297 · K. 2020/672 ..... 589, 999, 1003, **1012**
04.11.2020 · E. 2017/2727 · K. 2020/846 ..... 429, 432, 434, 435, 440, **444**
04.11.2020 · E. 2017/2291 · K. 2020/845 ..... 698, 706, 748
04.11.2020 · E. 2017/1512 · K. 2020/835 ..... 1192, 1194, 1195, 1196, **1198**, 1210, 1212, 1213, **1216**
24.11.2020 · E. 2017/2772 · K. 2020/937 ..... 3259, **3261**, 3432, **3439**, 3444, **3445**, 3461, 3463, 3464, 3466, **3470**
02.12.2020 · E. 2017/2712 · K. 2020/988 ..... 259, **261**, 266
23.12.2020 · E. 2017/1926 · K. 2020/1057 .... 2149, 2150, 2152, 2153, 2154, **2156**, **2157**, 2164
11.02.2021 · E. 2017/2644 · K. 2021/68 679
11.02.2021 · E. 2018/511 · K. 2021/69 ... 955, 957, 961, 962, **971**
18.02.2021 · E. 2017/2669 · K. 2021/109 ..... 696, 700, **706**, 747, 752
18.02.2021 · E. 2017/2493 · K. 2021/108 ..... 863, 868, **872**

25.02.2021 · E. 2017/1316 · K. 2021/167 ... 52, 53, **55**
09.03.2021 · E. 2020/269 · K. 2021/228 ..... 1778, 1780, **1785**
11.03.2021 · E. 2017/2653 · K. 2021/249 ..... 693, 695, 697, **703**
11.03.2021 · E. 2017/1586 · K. 2021/247 865
25.03.2021 · E. 2017/2410 · K. 2021/346 ..... 809, 811, **813**
25.03.2021 · E. 2017/2415 · K. 2021/347 ..... 876, 878, 881, **886**, 994, 995, 997, 999, 1000, 1002, **1005**
30.03.2021 · E. 2017/2809 · K. 2021/367 ..... 955, 957, 960, 961, **967**
15.06.2021 · E. 2017/2717 · K. 2021/761 ..... 433, 438, 442, **454**, 680, 686
01.07.2021 · E. 2017/2654 · K. 2021/886 ..... 942, 944, 949, **953**
01.07.2021 · E. 2020/458 · K. 2021/889 ..... 1176, 1178, 1180, **1182**, 1188, 1196, 1207
05.10.2021 · E. 2017/2045 · K. 2021/1154 .... 2061, **2062**, 2107, 2108, **2110**, **2111**, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, **2139**, **2140**, **2141**, **2142**
05.10.2021 · E. 2017/2518 · K. 2021/1155 .... 2068, 2070, 2071, 2072, 2073, **2074**, **2075**, 2082, 2083, 2084, **2087**, 2165, 2168, 2169, 2170, 2171, **2172**, **2173**, **2174**, 2180, 2226, 2227, 2228, **2231**, 2234, 2235, 2237, 2240, 2242, **2250**
12.10.2021 · E. 2017/443 · K. 2021/1198 ..... 1432, 1434, 1436, **1438**
02.11.2021 · E. 2017/3155 · K. 2021/1307 ..... 743, 745, 747, **749**, 782
02.11.2021 · E. 2018/245 · K. 2021/1300 ..... 1778, 1781, **1784**
09.11.2021 · E. 2018/20 · K. 2021/1383 . 678, 679, 680, **686**
23.11.2021 · E. 2018/472 · K. 2021/1492 ..... 1248, 1250, **1255**
07.12.2021 · E. 2018/471 · K. 2021/1586 ..... 747, 752, 758, 761, **766**
07.12.2021 · E. 2018/657 · K. 2021/1617 ..... 944, 948, **952**, 1062, **1066**
07.12.2021 · E. 2018/1094 · K. 2021/1616 .... 1444, 1446, 1447, **1449**
14.12.2021 · E. 2018/1084 · K. 2021/1657 ..... 582, 586, 589, **596**
14.12.2021 · E. 2018/1095 · K. 2021/1676 ..... 823, 824, **833**, 866, 881
21.12.2021 · E. 2018/990 · K. 2021/1728 ..... 1176, 1178, 1179, **1181**, 1194, 1196, **1202**
08.02.2022 · E. 2019/440 · K. 2022/85 ..... 1027, 1030, 1031, **1034**, 1040
08.02.2022 · E. 2019/301 · K. 2022/79 ..... 1301, **1302**
15.02.2022 · E. 2019/805 · K. 2022/123 ..... 1057, 1060, 1062, **1063**
01.03.2022 · E. 2020/728 · K. 2022/237 ..... 2406, 2410, **2414**, 2435, 2436
08.03.2022 · E. 2022/145 · K. 2022/276 . 588, **603**
15.03.2022 · E. 2019/107 · K. 2022/318 . 582, 583, 584, 587, **592**
15.03.2022 · E. 2019/492 · K. 2022/313 . 677, 679, **683**
15.03.2022 · E. 2019/238 · K. 2022/319 ..... 1062, **1066**, 1235
22.03.2022 · E. 2021/1009 · K. 2022/363 ..... 681, 689
22.03.2022 · E. 2021/651 · K. 2022/358 699
29.03.2022 · E. 2022/144 · K. 2022/408 . 678, 681, **688**
07.04.2022 · E. 2019/162 · K. 2022/499 ..... 2541, 2543, 2544, 2545, **2548**
19.04.2022 · E. 2019/96 · K. 2022/571 ... 795, 797, **801**, 2555, 2556, 2558, 2560, **2565**, 2566
26.04.2022 · E. 2021/578 · K. 2022/601 962
18.05.2022 · E. 2019/417 · K. 2022/680 366
07.06.2022 · E. 2019/335 · K. 2022/850 . 493, 502, 518, 761, 766, 1365, 1367, 1368, **1370**
07.06.2022 · E. 2021/322 · K. 2022/851 584
20.09.2022 · E. 2021/955 · K. 2022/1119 ..... 366, **380**
18.10.2022 · E. 2020/674 · K. 2022/1291 ..... 3329, 3334, **3336**
25.10.2022 · E. 2019/765 · K. 2022/1369 ..... 956, 959, 960, **968**
02.11.2022 · E. 2020/96 · K. 2022/1435 . 494, 504, **520**
02.11.2022 · E. 2020/26 · K. 2022/1434 . 823, 826, **830**
02.11.2022 · E. 2020/457 · K. 2022/1431 ..... 1448, **1452**
02.11.2022 · E. 2020/465 · K. 2022/1416 ..... 3356, **3358**, 3403, **3406**
10.11.2022 · E. 2020/367 · K. 2022/1497 584
15.11.2022 · E. 2020/362 · K. 2022/1514 ..... 358, 364, **376**, 493, 494, 499, **513**, 607, 608, 609, **614**, 827
15.11.2022 · E. 2020/302 · K. 2022/1513 ..... 954, 956, 959, 960, **968**
17.11.2022 · E. 2020/27 · K. 2022/1549 . 695, 697, **703**
22.11.2022 · E. 2021/670 · K. 2022/1571 ..... 243, 245, **247**, 252, 259, 266, 291, **294**, 298, 319
29.11.2022 · E. 2020/727 · K. 2022/1620 ..... 358, 363, **377**, 490, 495, 499, **512**
29.11.2022 · E. 2020/366 · K. 2022/1619 ..... 998, **1007**
06.12.2022 · E. 2021/667 · K. 2022/1668 ..... 677, 679, 680, **685**
01.02.2023 · E. 2021/360 · K. 2023/12 ... 779, 781, 783, 784, **787**
08.02.2023 · E. 2021/1022 · K. 2023/60 . 675, 677, 679, 681, **684**
22.02.2023 · E. 2022/132 · K. 2023/100 . 865, 881, 901, 903, 904, 905, 906, 907, **908**, 912, 914, 915, 916, **918**, 922, 923, 924, **926**, 2376, 2379, 2381, **2384**, 2588, 2590, 2593, **2595**, 2618

01.03.2023 · E. 2021/825 · K. 2023/136 . 494, 503, 504, **519**, 824
01.03.2023 · E. 2021/771 · K. 2023/135 . 590, **597**
08.03.2023 · E. 2022/770 · K. 2023/185 . 585, **593**
08.03.2023 · E. 2022/142 · K. 2023/184 . 695, 697, **702**
15.03.2023 · E. 2021/1010 · K. 2023/214 ..... 582, 589, 590, **600**
22.03.2023 · E. 2022/146 · K. 2023/242 . 680, 688
26.04.2023 · E. 2022/761 · K. 2023/379 . 960, 961, 963, **972**
10.05.2023 · E. 2022/324 · K. 2023/446 . 677, 679, 681, **684**
17.05.2023 · E. 2022/147 · K. 2023/461 880
24.05.2023 · E. 2022/400 · K. 2023/514 . 405, 407, **416**, 432, 433, 434, 442, **443**
14.06.2023 · E. 2022/1117 · K. 2023/636 ..... 878, 880, **884**
21.06.2023 · E. 2022/657 · K. 2023/672 . 796, 799, **805**, 2448, 2451, 2455, **2456**
04.10.2023 · E. 2022/762 · K. 2023/883 ..... 1884, **1891**, 2008, **2010**
01.11.2023 · E. 2022/771 · K. 2023/1039 ..... 407, 493, 497, 863, 865, **874**
29.11.2023 · E. 2022/1205 · K. 2023/1188 ..... 747, 752, 761, 766
13.12.2023 · E. 2022/1273 · K. 2023/1238 ..... 756, 758, 759, **763**, 1059, 1061, 1062, **1064**
27.12.2023 · E. 2023/858 · K. 2023/1399 ..... 582, 587, **601**
31.01.2024 · E. 2023/159 · K. 2024/38 ... 957, 963, **966**
24.04.2024 · E. 2023/467 · K. 2024/199 ..... 1297, 1299, 1300, **1303**
15.05.2024 · E. 2023/382 · K. 2024/244 . 608, 824, 864
29.05.2024 · E. 2023/383 · K. 2024/294 ..... 1896, 1897, **1900**
10.07.2024 · E. 2023/422 · K. 2024/370 ..... 2239, 2252, 2254, 2255, 2256, 2257, 2259, **2261**, **2262**
12.09.2024 · E. 2024/415 · K. 2024/422 . 358, 364, 365, **377**, 390
25.09.2024 · E. 2023/490 · K. 2024/468 608
25.09.2024 · E. 2023/53 · K. 2024/464 ..... 2299, 2301, 2302, 2303, **2305**, **2306**, **2307**
12.02.2025 · E. 2023/582 · K. 2025/24 ... 712, 718, **724**
12.02.2025 · E. 2023/653 · K. 2025/25 ..... 2302, 2303, **2310**
16.04.2025 · E. 2023/618 · K. 2025/231 760
16.04.2025 · E. 2023/705 · K. 2025/239 . 863, 864, 865, **875**
16.04.2025 · E. 2023/707 · K. 2025/240 . 959, **969**
21.05.2025 · E. 2023/709 · K. 2025/325 ..... 1477, 1479, 1481, **1485**
18.06.2025 · E. 2023/947 · K. 2025/378 . 677, 679, 680, 681, **687**
18.06.2025 · E. 2024/780 · K. 2025/377 ..... 3644, **3648**, 3957, 3964, 3965, 3985
25.06.2025 · E. 2023/949 · K. 2025/394 . 675, 677, 680, **687**
10.09.2025 · E. 2024/129 · K. 2025/499 . 493, 498, **510**, 607, 608, 609, **613**, 825, 866
10.09.2025 · E. 2024/7 · K. 2025/498 ..... 493, 502, 758, 761, **765**, 1068, 1070, 1071, 1072, **1073**, 1087, 1243, 1367, 1368, **1370**
17.09.2025 · E. 2024/128 · K. 2025/521 . 607, 612, **621**, 631
24.09.2025 · E. 2024/213 · K. 2025/557 . 493, 499, **511**
24.09.2025 · E. 2024/130 · K. 2025/556 . 693, 697, **704**, 861, 863, 866, **873**
01.10.2025 · E. 2024/298 · K. 2025/595 1890
08.10.2025 · E. 2024/366 · K. 2025/603 ..... 1893, 1896, 1897, 1898, **1899**, 1905, 1907, 1909, **1911**, 1916, 1918, 1920, **1922**, 1930, 1933, 1934, **1936**, 1957, **1958**, 2003, 2006, 2008, **2009**
15.10.2025 · E. 2024/619 · K. 2025/639 784
22.10.2025 · E. 2024/618 · K. 2025/646 ..... 1248, 1250, **1253**
26.11.2025 · E. 2024/766 · K. 2025/751 ..... 3213, **3215**, 3652, **3659**, 3862
03.12.2025 · E. 2025/520 · K. 2025/769 292
10.12.2025 · E. 2025/464 · K. 2025/809 . 502, 607, 612, **622**
17.12.2025 · E. 2025/33 · K. 2025/839 ... 356, 358, 360, 361, 362, **368**
25.12.2025 · E. 2025/536 · K. 2025/918 ..... 3213, **3215**, 3678, **3680**
21.01.2026 · E. 2025/34 · K. 2026/18 ..... 935, 938, **940**

YARGITAY İÇTİHATLARI BİRLEŞTİRME BÜYÜK GENEL KURULU

06.07.2018 · E. 2017/5 · K. 2018/7 . 358, 366, 682, 691, 861, 863, 867, **869**

YARGITAY 1. HUKUK DAİRESİ

16.02.2009 · E. 2009/385 · K. 2009/1852 ..... 3667, 3671, **3672**
01.02.2010 · E. 2009/13623 · K. 2010/884 .... 3335, **3340**
27.05.2010 · E. 2010/5255 · K. 2010/5998 .... 3401, 3402, **3404**
07.04.2011 · E. 2011/2589 · K. 2011/4018 .... 3364, **3367**
06.06.2011 · E. 2011/5207 · K. 2011/6781 .... 3453, **3456**
03.10.2012 · E. 2012/11456 · K. 2012/10665 ..... 2622, 2623, 2625, **2626**
16.11.2012 · E. 2012/15003 · K. 2012/13138 ..... 3402, **3405**
02.04.2013 · E. 2012/10260 · K. 2013/4749 . 3882, **3884**
10.09.2014 · E. 2014/12841 · K. 2014/13940 ..... 3168, **3172**

08.03.2016 · E. 2014/20898 · K. 2016/2864 . 2715, **2718**
06.05.2016 · E. 2016/6725 · K. 2016/5615 .... 1537, **1540**
29.09.2020 · E. 2017/2104 · K. 2020/4586 791
14.04.2021 · E. 2020/1275 · K. 2021/2240 .... 3403, **3405**
27.09.2021 · E. 2021/2345 · K. 2021/4660 .... 3334, **3337**
26.05.2022 · E. 2021/4328 · K. 2022/4214 .... 3769, 3771, **3776**, 3806
22.02.2024 · E. 2022/5652 · K. 2024/1459 .... 3860, **3866**
24.09.2024 · E. 2024/2509 · K. 2024/5144 .... 2603, 2606, **2612**
03.02.2026 · E. 2026/11 · K. 2026/561 3771

YARGITAY 2. HUKUK DAİRESİ

09.07.2003 · E. 2003/9068 · K. 2003/10433 . 3926, **3930**
13.04.2004 · E. 2004/3737 · K. 2004/4675 ..... 82, 116
29.12.2004 · E. 2004/14068 · K. 2004/15983 ..... 3785, **3790**, 3851
14.02.2005 · E. 2004/15802 · K. 2005/1935 . 3301, **3302**, 3345, **3350**
22.11.2005 · E. 2005/13308 · K. 2005/16082 . 998, 1001, **1010**
09.02.2006 · E. 2005/17017 · K. 2006/1201 . 2201, 2203, **2209**
14.02.2006 · E. 2006/1209 · K. 2006/1537 .... 3383, 3384, **3385**, 3951
02.03.2006 · E. 2005/17985 · K. 2006/2658 . 3282, **3284**, 3292, **3294**, 3300, **3306**
13.03.2006 · E. 2006/534 · K. 2006/3240 ..... 2696, **2700**
29.03.2006 · E. 2005/19713 · K. 2006/4349 . 2080, 2082, 2083, 2084, **2086**
18.04.2006 · E. 2006/5552 · K. 2006/5766 ..... 438, **449**
27.04.2006 · E. 2006/5156 · K. 2006/6380 ..... 439, **451**
18.05.2006 · E. 2006/1224 · K. 2006/7839 .... 2660, 2663, **2667**
23.05.2006 · E. 2005/19843 · K. 2006/8132 .... 663, 673
03.07.2006 · E. 2006/4659 · K. 2006/10651 439
04.07.2006 · E. 2006/1845 · K. 2006/10728 .... 467, **486**
19.07.2006 · E. 2006/4859 · K. 2006/11444 . 3795
09.10.2006 · E. 2006/6442 · K. 2006/13434 .... 467, 471
17.10.2006 · E. 2006/6053 · K. 2006/14135 . 2094, 2096, **2101**, 2210, 2213, 2214, **2222**
18.10.2006 · E. 2006/6047 · K. 2006/14205 ..... 99, 101, **103**, 113, 115, 116, 117, **118**
30.10.2006 · E. 2006/6903 · K. 2006/14566 ..... 97, 99, 100, 101, **103**, 113, 115, 117, **119**
20.11.2006 · E. 2006/8400 · K. 2006/15960 470
20.11.2006 · E. 2006/6570 · K. 2006/15934 . 2805, **2811**
30.11.2006 · E. 2006/8409 · K. 2006/16681 .... 231, **233**
04.12.2006 · E. 2006/8369 · K. 2006/16827 . 3889, **3891**
11.12.2006 · E. 2006/20101 · K. 2006/17373 ..... 3363, **3365**, 3372, **3376**
12.12.2006 · E. 2006/9531 · K. 2006/17441 . **1428**
14.12.2006 · E. 2006/9429 · K. 2006/17659 733
18.12.2006 · E. 2006/11323 · K. 2006/17868 . 558
26.12.2006 · E. 2006/10089 · K. 2006/18428 ..... 1665, **1667**
22.01.2007 · E. 2006/10548 · K. 2007/184 .... 1102, **1105**
22.01.2007 · E. 2006/7017 · K. 2007/113 ..... 1566, **1568**
22.01.2007 · E. 2006/20436 · K. 2007/97 ..... 2362, 2372
23.01.2007 · E. 2006/10408 · K. 2007/216 3783
29.01.2007 · E. 2006/10913 · K. 2007/617 .... 2832, **2836**
12.02.2007 · E. 2006/11282 · K. 2007/1666 .... 660, 662, **666**
08.03.2007 · E. 2006/12735 · K. 2007/3642 . 2693, 2695, 2697, **2702**
19.03.2007 · E. 2006/13510 · K. 2007/4382 . 2727, 2729, 2730, **2734**
22.03.2007 · E. 2006/15593 · K. 2007/4751 . 2662, **2666**
27.03.2007 · E. 2006/13735 · K. 2007/4968 .... 662, 666
28.03.2007 · E. 2006/19738 · K. 2007/5067 . 3476, **3480**
09.05.2007 · E. 2007/5622 · K. 2007/7640 .... 2696, **2700**
04.06.2007 · E. 2006/20233 · K. 2007/9345 476
07.06.2007 · E. 2006/20487 · K. 2007/9650 .... 459, 465, **478**
07.06.2007 · E. 2006/20634 · K. 2007/9601 .... 557, **572**
20.06.2007 · E. 2007/9282 · K. 2007/10462 . 3643, **3646**, 3816, 3982, 3984, 3985, **3987**
12.07.2007 · E. 2007/11135 · K. 2007/11112 ..... 3311, **3316**, 3323, **3328**, 3373, **3375**, 3945
17.07.2007 · E. 2006/15445 · K. 2007/11393 . 525, 530, 532, **540**
17.09.2007 · E. 2006/22273 · K. 2007/11975 . 463
18.09.2007 · E. 2007/2779 · K. 2007/12112 . 1649, 1651, **1652**
09.10.2007 · E. 2006/19058 · K. 2007/13672 . 109, 110, **111**, 299, **300**
09.10.2007 · E. 2006/18506 · K. 2007/13641 ..... 3928, 3929, **3932**
23.10.2007 · E. 2007/14105 · K. 2007/14194 3897
24.10.2007 · E. 2007/12348 · K. 2007/14292 ..... 2698, **2706**

05.11.2007 · E. 2007/12183 · K. 2007/15003 ..... 3473, 3476, **3479**
19.11.2007 · E. 2007/2435 · K. 2007/16020 .... 461, 463, 470, **485**
19.11.2007 · E. 2007/17584 · K. 2007/16081 . 462, **476**
22.11.2007 · E. 2006/21229 · K. 2007/16267 ..... 2201, **2208**
29.11.2007 · E. 2007/16231 · K. 2007/16660 ..... 2620, 2622, 2623, 2624, **2628**
29.11.2007 · E. 2007/16042 · K. 2007/16684 ..... 2697, **2701**
03.12.2007 · E. 2006/21235 · K. 2007/16888 ..... **1709**
17.12.2007 · E. 2007/16702 · K. 2007/17570 ..... 2633, 2635, 2636, **2639**
17.12.2007 · E. 2007/16901 · K. 2007/17658 ..... 2638, **2643**
17.01.2008 · E. 2007/17529 · K. 2008/242 .... 2366, **2369**
07.02.2008 · E. 2007/8597 · K. 2006/1173 ..... 224, **226**
07.02.2008 · E. 2007/4318 · K. 2008/1102 ..... 559, **564**
12.02.2008 · E. 2007/21107 · K. 2008/1419 . 2731, **2738**
13.02.2008 · E. 2007/1096 · K. 2008/1481 .... 2365, **2371**
18.02.2008 · E. 2007/651 · K. 2008/1764 ..... 1635, 1637, **1639**
25.02.2008 · E. 2008/679 · K. 2008/2251 2342
27.02.2008 · E. 2007/1789 · K. 2008/2393 .... 1566, **1568**
03.03.2008 · E. 2007/5522 · K. 2008/2601 441
27.03.2008 · E. 2007/6508 · K. 2008/4226 .... 3770, 3775
03.04.2008 · E. 2007/4452 · K. 2008/4627 612
03.04.2008 · E. 2007/19850 · K. 2008/4678 . 4014, 4015, **4017**
08.04.2008 · E. 2007/12272 · K. 2008/4867 . 2832, **2835**
17.04.2008 · E. 2007/5877 · K. 2008/5526 .... 1714, 1716, **1721**
21.04.2008 · E. 2007/5591 · K. 2008/5580 .... 1825, **1828**
29.04.2008 · E. 2007/8071 · K. 2008/6010 ..... 661, 663, **673**
30.04.2008 · E. 2007/6137 · K. 2008/6052 ..... 680, 681, **685**
05.05.2008 · E. 2007/6814 · K. 2008/6385 .... 1801, **1806**
12.05.2008 · E. 2008/5705 · K. 2008/6938 ..... **262**
02.06.2008 · E. 2007/9715 · K. 2008/7706 663
12.06.2008 · E. 2007/10296 · K. 2008/8519 .... 660, 662, **667**
17.06.2008 · E. 2007/15085 · K. 2008/8798 .... 631, **638**, 646, 647, **655**
17.06.2008 · E. 2008/4294 · K. 2008/8758 .... 3894, 3896, 3897, **3898**
18.06.2008 · E. 2008/4283 · K. 2008/8897 ..... 471, **486**
18.06.2008 · E. 2008/3783 · K. 2008/8890 .... 3237, **3241**
19.06.2008 · E. 2008/9252 · K. 2008/9027 .... 2803, 2806, **2813**
19.06.2008 · E. 2008/4439 · K. 2008/9008 .... 3477, **3482**
26.06.2008 · E. 2008/7420 · K. 2008/9434 ..... 532, **552**
14.07.2008 · E. 2008/10443 · K. 2008/10405 . 527, 610
17.09.2008 · E. 2007/12300 · K. 2008/12032 . 497
18.09.2008 · E. 2008/11211 · K. 2008/12163 . 149, 150, 151, **152**, 1870, **1874**
23.09.2008 · E. 2007/17764 · K. 2008/12369 ..... 1525, **1528**
09.10.2008 · E. 2008/6758 · K. 2008/12863 . 3569, 3758, **3760**
10.10.2008 · E. 2008/9467 · K. 2008/13057 . 1002
16.10.2008 · E. 2008/9610 · K. 2008/13524 . 3293, **3296**
20.10.2008 · E. 2008/10766 · K. 2008/13617 . 311, 313, **314**
27.10.2008 · E. 2007/13558 · K. 2008/14178 ..... 3783, **3786**
10.11.2008 · E. 2007/14442 · K. 2008/14765 ..... 3739, **3743**
24.11.2008 · E. 2008/18275 · K. 2008/15775 . 458, 463, **477**
25.11.2008 · E. 2008/15852 · K. 2008/15876 ..... 2698, **2704**
04.12.2008 · E. 2007/16726 · K. 2008/16670 . 715, **726**
23.12.2008 · E. 2008/13460 · K. 2008/17681 ..... 3723, 3724, **3726**
24.12.2008 · E. 2007/18613 · K. 2008/17828 ..... 2638, **2644**, 2648, 2650, **2653**
24.12.2008 · E. 2008/18950 · K. 2008/17743 ..... 3913, **3916**
29.12.2008 · E. 2008/15112 · K. 2008/18057 ..... 3322, **3324**
21.01.2009 · E. 2008/13981 · K. 2009/428 4015
26.01.2009 · E. 2008/18852 · K. 2009/623 .... 2020, 2022, **2026**
02.02.2009 · E. 2008/20232 · K. 2009/1234 . 3929
04.02.2009 · E. 2007/16658 · K. 2009/1382 .... 678, 682, **690**, 748, 753
05.02.2009 · E. 2007/16236 · K. 2009/1545 . 2020, 2022, **2024**
10.02.2009 · E. 2009/851 · K. 2009/1842 557
16.02.2009 · E. 2007/19533 · K. 2009/2336 .... 116, **119**
23.02.2009 · E. 2007/16808 · K. 2009/2869 . 1387, **1389**
23.02.2009 · E. 2009/1164 · K. 2009/2836 .... 1822, 1824, **1828**
26.02.2009 · E. 2007/17337 · K. 2009/3324 436

04.03.2009 · E. 2007/17963 · K. 2009/3892 ..... 82, 100, 298, 299
05.03.2009 · E. 2008/1395 · K. 2009/3849 .... 1092, 1095, **1096**, 1103, 1111, 1130, 1136, 1151
09.03.2009 · E. 2008/8645 · K. 2009/4203 .... 2094, **2099**
09.03.2009 · E. 2008/8424 · K. 2009/4219 .... 2271, **2277**
11.03.2009 · E. 2007/17974 · K. 2009/4311 . 1822, 1824, **1827**
12.03.2009 · E. 2008/2154 · K. 2009/4483 ..... 438, **449**
12.03.2009 · E. 2007/19162 · K. 2009/4503 . 1133, 1135, 1136, **1138**
12.03.2009 · E. 2007/18062 · K. 2009/4443 . 1797, 1799, 1801, **1803**
12.03.2009 · E. 2007/18656 · K. 2009/4505 . 3796, **3799**
19.03.2009 · E. 2008/20499 · K. 2009/5026 . 2446, 2448, 2449, 2450, **2452**, 2457
19.03.2009 · E. 2007/19084 · K. 2009/5071 . 2620, 2622, 2625, **2630**, 2631
23.03.2009 · E. 2008/18445 · K. 2009/5190 .... 661, 664, 673
25.03.2009 · E. 2008/17929 · K. 2009/5547 . 2381, **2385**
26.03.2009 · E. 2008/3052 · K. 2009/5621 528
26.03.2009 · E. 2007/21111 · K. 2009/5643 .... 664, 674, 747
26.03.2009 · E. 2008/18028 · K. 2009/5646 . 2648, 2649, 2651, **2654**, 2680, 2682, 2683, **2685**
30.03.2009 · E. 2009/4753 · K. 2009/5788 1163
06.04.2009 · E. 2009/2547 · K. 2009/6486 .... 1799, 1801, **1803**
06.04.2009 · E. 2008/18920 · K. 2009/6313 . 3784
15.04.2009 · E. 2008/4623 · K. 2009/7281 ..... 432, 435, **446**
27.04.2009 · E. 2008/2180 · K. 2009/8029 ..... 662, 667
30.04.2009 · E. 2008/768 · K. 2009/8346 470
30.04.2009 · E. 2008/20203 · K. 2009/8351 . 2732, **2738**
07.05.2009 · E. 2008/5168 · K. 2009/8935 ..... 558, **570**
07.05.2009 · E. 2009/3008 · K. 2009/9014 .... 2020, 2022, **2026**, 2042, 2044, 2045, 2047, **2051**
14.05.2009 · E. 2008/13838 · K. 2009/9655 . 3046
27.05.2009 · E. 2008/4531 · K. 2009/10131 979
01.06.2009 · E. 2008/8576 · K. 2009/10441 .... 528, **540**
01.06.2009 · E. 2009/957 · K. 2009/10384 3430
03.06.2009 · E. 2009/1000 · K. 2009/10683 . 3937
29.06.2009 · E. 2009/8289 · K. 2009/12732 . 2561, 2564
01.07.2009 · E. 2008/10816 · K. 2009/12915 ..... 2227, 2228, **2233**, 2247
14.07.2009 · E. 2009/10446 · K. 2009/14069 ..... 3779, 3783, **3786**
15.07.2009 · E. 2008/8466 · K. 2009/14071 .... 682, **690**, 706
21.07.2009 · E. 2008/12341 · K. 2009/14613 . 582, 585, **595**
09.09.2009 · E. 2009/4720 · K. 2009/15333 . 3490
16.09.2009 · E. 2009/11544 · K. 2009/15799 . 632, **639**, 641, 643, 645, **651**
28.09.2009 · E. 2008/11572 · K. 2009/16004 ..... 2136, 2137, 2138, **2145**, 2155
30.09.2009 · E. 2008/11251 · K. 2009/16259 ..... 2109, **2115**, 2138
05.10.2009 · E. 2008/11096 · K. 2009/16625 . 663
19.10.2009 · E. 2008/12873 · K. 2009/17735 ..... 1620, 1622, **1624**
19.10.2009 · E. 2009/13839 · K. 2009/17780 ..... 3695, 3699, **3700**, **3709**, 3792, 3794, 3795, **3797**
02.11.2009 · E. 2009/13713 · K. 2009/18543 3783
09.11.2009 · E. 2009/16450 · K. 2009/19112 . 408, 411, **424**
10.11.2009 · E. 2009/11403 · K. 2009/19298 ..... 1487, 1490, 1492, **1494**, 1525
12.11.2009 · E. 2008/13717 · K. 2009/19574 ..... 1525, **1530**
16.11.2009 · E. 2008/16474 · K. 2009/19889 . 410
23.11.2009 · E. 2009/12983 · K. 2009/20485 ..... 2269, 2270, 2271, 2272, **2273**, **2274**, **2275**
03.12.2009 · E. 2008/17296 · K. 2009/20714 . 647, **655**
08.12.2009 · E. 2009/8908 · K. 2009/21082 . 3697, 3699, **3702**, 3795
10.12.2009 · E. 2008/17454 · K. 2009/21400 ..... 2543, 2546, **2550**
21.12.2009 · E. 2008/17934 · K. 2009/22041 ..... 3771, **3776**
11.01.2010 · E. 2009/21325 · K. 2010/80 ..... 712, 713, **727**
18.01.2010 · E. 2008/19155 · K. 2010/609 499
20.01.2010 · E. 2009/21306 · K. 2010/961 .... 1835, **1838**, 1898, **1903**, 1920, **1922**
20.01.2010 · E. 2009/10526 · K. 2010/1212 . 3225, **3230**
21.01.2010 · E. 2009/21175 · K. 2010/1208 .... 526, **534**
03.02.2010 · E. 2008/20343 · K. 2010/1606 . 2227, 2228, **2232**, 2242
08.02.2010 · E. 2009/11810 · K. 2010/1986 .... 661, 663, **672**
08.02.2010 · E. 2009/19636 · K. 2010/1944 . 2732
15.02.2010 · E. 2009/12973 · K. 2010/2554 . 3452, **3459**
16.02.2010 · E. 2009/409 · K. 2010/2717 ..... 2544, 2546, 2547, **2552**
17.02.2010 · E. 2009/22118 · K. 2010/2791 . 1017, 1018, 1019, 1020, **1022**, 1030, **1034**
22.02.2010 · E. 2009/21618 · K. 2010/3066 . 2661, **2668**
23.02.2010 · E. 2009/1300 · K. 2010/3299 ..... 408, **418**

01.03.2010 · E. 2009/12895 · K. 2010/3777 . 2124, **2130**
01.03.2010 · E. 2009/12905 · K. 2010/3737 . 2804, **2808**
01.03.2010 · E. 2010/3004 · K. 2010/3701 3851
08.03.2010 · E. 2009/1041 · K. 2010/4194 ..... 557, 559, **572**
09.03.2010 · E. 2010/3091 · K. 2010/4419 .... 1235, **1237**
15.03.2010 · E. 2009/1061 · K. 2010/4869 672
24.03.2010 · E. 2010/2945 · K. 2010/5646 .... 2856, **2861**
20.04.2010 · E. 2009/6092 · K. 2010/7843 ..... 646, 647, **654**
20.04.2010 · E. 2010/1020 · K. 2010/7787 810
21.04.2010 · E. 2010/4660 · K. 2010/7977 .... 2696, 2697, **2703**
22.04.2010 · E. 2009/3578 · K. 2010/8083 .... 2713, **2719**, 2744, **2749**
27.04.2010 · E. 2009/4986 · K. 2010/8392 ..... 664, **671**
28.04.2010 · E. 2009/19741 · K. 2010/8423 . 2764, 2766, 2767, **2769**, 2806, **2813**
03.05.2010 · E. 2009/5222 · K. 2010/8744 ..... 661, 663, **673**, 747, 754
03.05.2010 · E. 2009/20410 · K. 2010/8678 . 2831, **2833**
05.05.2010 · E. 2009/20418 · K. 2010/8946 . 3566, 3569, **3571**, 3579, **3580**, 3608, **3609**
10.05.2010 · E. 2009/8256 · K. 2010/9350 3770
13.05.2010 · E. 2009/6395 · K. 2010/9708 ..... 327, **329**
24.05.2010 · E. 2009/21807 · K. 2010/10038 ..... 3299, **3303**
25.05.2010 · E. 2009/21809 · K. 2010/10152 ..... 3372, **3375**
31.05.2010 · E. 2009/9395 · K. 2010/10627 .... 458, 461
10.06.2010 · E. 2009/10161 · K. 2010/11493 . 407, 412
16.06.2010 · E. 2009/10536 · K. 2010/11941 1020
05.07.2010 · E. 2010/10900 · K. 2010/13349 ..... 1800, 1801, **1805**
06.07.2010 · E. 2010/2701 · K. 2010/13512 . 3283, **3285**
13.07.2010 · E. 2009/19174 · K. 2010/14156 . 984, 986, 987, 988, **990**
15.07.2010 · E. 2009/12552 · K. 2010/14280 ..... 2257, **2266**
15.07.2010 · E. 2010/11814 · K. 2010/14362 ..... 3464, **3466**
07.10.2010 · E. 2010/10799 · K. 2010/16360 . 285
18.10.2010 · E. 2010/5423 · K. 2010/16998 . 2122, 2124, **2129**
19.10.2010 · E. 2009/15594 · K. 2010/17175 . 435
21.10.2010 · E. 2009/16080 · K. 2010/17409 . 406, **417**
26.10.2010 · E. 2009/13471 · K. 2010/17715 . 470
08.11.2010 · E. 2009/16843 · K. 2010/18727 . 524, 527, **539**
08.11.2010 · E. 2009/16905 · K. 2010/18641 . 629, 630, 634
10.11.2010 · E. 2009/15870 · K. 2010/18916 ..... **1427**
29.11.2010 · E. 2010/6523 · K. 2010/19769 . 3929
30.11.2010 · E. 2010/17813 · K. 2010/19935 ..... 1854, 1856, **1862**
30.11.2010 · E. 2009/16173 · K. 2010/19915 ..... 2712, 2716, **2724**
02.12.2010 · E. 2010/16180 · K. 2010/20103 ..... 3962, 3965, **3966**
06.12.2010 · E. 2009/17801 · K. 2010/20421 ..... 2558, 2561, **2567**, 2646, 2648, 2649, **2653**
13.12.2010 · E. 2010/7863 · K. 2010/20947 . 1362, **1364**
13.12.2010 · E. 2009/18034 · K. 2010/20939 ..... 1800, 1801, **1804**
13.12.2010 · E. 2010/8060 · K. 2010/20946 . 1856, **1864**
16.12.2010 · E. 2010/7931 · K. 2010/21294 . 4005, 4007, 4008, **4009**, 4016
20.12.2010 · E. 2009/20100 · K. 2010/21527 . 496, **509**
23.12.2010 · E. 2009/20557 · K. 2010/21791 . 609, **615**
17.01.2011 · E. 2010/9021 · K. 2011/135 812
17.01.2011 · E. 2010/21297 · K. 2011/187 .... 2152, 2153, 2154, **2162**, 2248
26.01.2011 · E. 2010/19 · K. 2011/1222 2552
26.01.2011 · E. 2010/11264 · K. 2011/1145 . 3567, **3570**
07.02.2011 · E. 2010/23278 · K. 2011/1786 .... 529, **545**, 629, 632, **638**
14.02.2011 · E. 2010/12203 · K. 2011/2179 .... 560, 575
14.02.2011 · E. 2010/768 · K. 2011/2336 ..... 3699, **3701**
16.02.2011 · E. 2010/494 · K. 2010/2584 ..... 2404, 2406, 2409, **2413**
22.02.2011 · E. 2009/21451 · K. 2011/2998 . 2068, 2071, 2072, **2076**, 2085, **2087**
22.02.2011 · E. 2010/12825 · K. 2011/3010 . 3757, **3759**
22.02.2011 · E. 2011/1648 · K. 2011/2977 .... 3926, 3929, **3931**
23.02.2011 · E. 2011/460 · K. 2011/3102 3912
28.02.2011 · E. 2010/13952 · K. 2011/3350 . 3954, 3956, 3958, **3960**, 3966
02.03.2011 · E. 2010/1695 · K. 2011/3559 ..... 113, 115, 116, 117, **118**, 299
07.03.2011 · E. 2011/2995 · K. 2011/3882 ..... 285, **286**
10.03.2011 · E. 2010/3146 · K. 2011/4224 ..... 558, **571**
10.03.2011 · E. 2010/3228 · K. 2011/4263 ..... 646, 654

22.03.2011 · E. 2010/2504 · K. 2011/5087 .... 2071, 2072, **2076**
29.03.2011 · E. 2010/17939 · K. 2011/5497 . 2731, **2736**
29.03.2011 · E. 2010/16274 · K. 2011/5552 . 3301, **3303**, 3344, **3351**
29.03.2011 · E. 2010/13941 · K. 2011/5494 . 3569, **3572**
30.03.2011 · E. 2010/3711 · K. 2011/5583 .... 2766, 2769, **2775**
04.04.2011 · E. 2010/5015 · K. 2011/5891 2546
05.04.2011 · E. 2010/4968 · K. 2011/6104 .... 1424, **1428**
26.04.2011 · E. 2010/4491 · K. 2011/7014 .... 1800, 1801, **1805**, 1845, **1849**, 2017, 2019, 2020, 2021, **2023**
28.04.2011 · E. 2010/5945 · K. 2011/7259 ..... 643, 647, **654**, 679
28.04.2011 · E. 2010/6316 · K. 2011/7166 .... 1037, 1039, 1041, **1044**
03.05.2011 · E. 2010/6639 · K. 2011/7636 ..... 458, 462, 463, **475**
05.05.2011 · E. 2010/16919 · K. 2011/7749 . 2460, 2461, 2463, 2468, **2470**
16.05.2011 · E. 2010/19715 · K. 2011/8468 . 3399, 3402, **3403**
23.05.2011 · E. 2010/8296 · K. 2011/8811 461
24.05.2011 · E. 2010/8448 · K. 2011/8998 ..... 995, 997, 1001, **1011**, 1031, 1095
06.06.2011 · E. 2010/7345 · K. 2011/9938 .... 1855, **1863**
08.06.2011 · E. 2011/9395 · K. 2011/10061 .... 432, 435, **446**
08.06.2011 · E. 2010/20317 · K. 2011/10062 ..... 2730, **2735**
08.06.2011 · E. 2010/20671 · K. 2011/10122 ..... 3975, 3978, **3980**
13.06.2011 · E. 2010/20843 · K. 2011/10255 ..... 3344, **3351**
15.06.2011 · E. 2010/21075 · K. 2011/10557 3851
22.06.2011 · E. 2010/9036 · K. 2011/11149 664
04.07.2011 · E. 2011/10692 · K. 2011/11458 . 144, **146**
04.07.2011 · E. 2010/9141 · K. 2011/11427 . 2560, 2566
13.07.2011 · E. 2010/11372 · K. 2011/12193 ..... 2571, 2573, **2577**
18.07.2011 · E. 2011/10321 · K. 2011/12511 . 533, **534**
18.07.2011 · E. 2010/10461 · K. 2011/12456 ..... 2185, 2186, 2187, **2191**
19.09.2011 · E. 2011/13075 · K. 2011/13501 ..... 2932, **2938**, 2943, **2946**
21.09.2011 · E. 2010/22756 · K. 2011/13718 ..... 3119, **3122**, **3131**, 3136, **3137**, 3143, **3144**, **3150**, **3157**, 3162, **3163**
22.09.2011 · E. 2010/12022 · K. 2011/13809 ..... 2854, 2857, **2862**
28.09.2011 · E. 2011/314 · K. 2011/14231 .... 3874, **3877**
29.09.2011 · E. 2011/13510 · K. 2011/14466 . 440, **453**
03.10.2011 · E. 2011/15553 · K. 2011/14803 . 958
03.10.2011 · E. 2011/10286 · K. 2011/14804 ..... 2109, **2114**, 2122, 2123, **2125**, 2152, 2153, 2154, 2157, **2162**
03.10.2011 · E. 2011/578 · K. 2011/14771 .... 3283, **3285**
04.10.2011 · E. 2010/14530 · K. 2011/14869 . 607, 610, 611, **617**
10.10.2011 · E. 2011/1895 · K. 2011/15165 978
10.10.2011 · E. 2011/15764 · K. 2011/15190 ..... 2672, 2674, **2679**
17.10.2011 · E. 2010/15476 · K. 2011/16220 . 646
18.10.2011 · E. 2011/15761 · K. 2011/16174 . 460, **473**
19.10.2011 · E. 2011/2851 · K. 2011/16254 . 3873, **3875**
24.10.2011 · E. 2010/16568 · K. 2011/16857 . 493, 495, 500, **506**
24.10.2011 · E. 2010/16225 · K. 2011/16773 . 500, **513**
27.10.2011 · E. 2010/15992 · K. 2011/17161 ..... 2452, **2455**
31.10.2011 · E. 2010/15105 · K. 2011/17697 . 663, **668**
31.10.2011 · E. 2011/17108 · K. 2011/17466 . 889, 892, **898**
03.11.2011 · E. 2011/4451 · K. 2011/18000 . 3271, **3276**
21.11.2011 · E. 2011/6557 · K. 2011/19218 . 3224, **3227**, 3442, **3446**
21.11.2011 · E. 2011/5775 · K. 2011/19051 . 3699, **3703**, 3796, **3798**
23.11.2011 · E. 2011/6943 · K. 2011/19477 . 2650, **2652**
24.11.2011 · E. 2011/6372 · K. 2011/19550 . 3119, **3121**, **3138**, **3145**, **3151**, **3158**, **3164**
24.11.2011 · E. 2011/7192 · K. 2011/19661 . 3310, **3314**, 3324, **3327**, 3372, **3374**, 3393, **3394**
29.11.2011 · E. 2011/9203 · K. 2011/20112 . 2674, **2678**
01.12.2011 · E. 2010/19740 · K. 2011/20434 . 695, 698, **705**
05.12.2011 · E. 2011/9367 · K. 2011/20846 810
05.12.2011 · E. 2011/9739 · K. 2011/20886 . 3364, **3365**
05.12.2011 · E. 2011/9736 · K. 2011/20816 . 3870
08.12.2011 · E. 2011/7846 · K. 2011/21327 . 1833, 1835, **1837**
08.12.2011 · E. 2011/9353 · K. 2011/21405 . 3992
12.12.2011 · E. 2011/10880 · K. 2011/21775 3958
15.12.2011 · E. 2011/3862 · K. 2011/22413 . 1419, 1421, 1422, 1423, **1425**
15.12.2011 · E. 2011/3067 · K. 2011/22302 . 2138, **2145**

22.12.2011 · E. 2011/1238 · K. 2011/23139 648
26.12.2011 · E. 2011/3801 · K. 2011/23605 . 2541, 2544, 2546, 2547, **2548**
26.12.2011 · E. 2011/12332 · K. 2011/23616 ..... 3224, **3226**, 3443, **3446**
27.12.2011 · E. 2010/15717 · K. 2011/23698 ..... 2255, 2256, 2257, **2265**
29.12.2011 · E. 2011/1403 · K. 2011/24021 527
16.01.2012 · E. 2010/14443 · K. 2012/289 ..... 889, 893, **897**
23.01.2012 · E. 2011/23097 · K. 2012/961 497
24.01.2012 · E. 2010/14623 · K. 2012/1086 .... 347, 348, **349**
26.01.2012 · E. 2010/16038 · K. 2012/1473 . 2196, 2198, 2199, 2201, **2206**
26.01.2012 · E. 2011/4130 · K. 2012/1401 .... 2558, 2559, 2560, **2565**
13.02.2012 · E. 2011/4993 · K. 2012/2499 648
16.02.2012 · E. 2010/17317 · K. 2012/2815 . 2136, 2137, **2144**
16.02.2012 · E. 2012/796 · K. 2012/2917 3430
20.02.2012 · E. 2011/9197 · K. 2012/3262 .... 2270, 2271, **2277**
20.02.2012 · E. 2012/2391 · K. 2012/3170 3772
21.02.2012 · E. 2011/8980 · K. 2012/3345 ..... 348, 562, **576**
23.02.2012 · E. 2010/18663 · K. 2012/3575 . 3958, **3960**
28.02.2012 · E. 2010/19722 · K. 2012/4125 .... 283, 285, **286**
28.02.2012 · E. 2010/20232 · K. 2012/4124 .... 530, **544**, 627, 629, 632, **636**
01.03.2012 · E. 2010/20719 · K. 2012/4331 577
06.03.2012 · E. 2011/9742 · K. 2012/4823 .... 2360, 2362, 2363, 2367, **2372**
08.03.2012 · E. 2010/21164 · K. 2012/5215 . 2588, 2591, 2594, **2597**
12.03.2012 · E. 2011/13199 · K. 2012/5377 . 2727, 2729, 2730, **2734**
12.03.2012 · E. 2011/13350 · K. 2012/5541 . 3237, **3240**
12.03.2012 · E. 2010/20806 · K. 2012/5396 . 3838, 3840, 3841, **3843**
22.03.2012 · E. 2011/13667 · K. 2012/6850 . 2363, 2364, 2366, **2371**
22.03.2012 · E. 2011/246 · K. 2012/6881 ..... 3779, 3782, 3784, **3789**
26.03.2012 · E. 2011/13905 · K. 2012/7130 . 3620, 3624, **3626**, 3631, 3635, **3637**
26.03.2012 · E. 2012/5983 · K. 2012/6924 3826
27.03.2012 · E. 2011/10421 · K. 2012/7338 .... 459, 463, 471, **486**
29.03.2012 · E. 2011/9901 · K. 2012/7679 497
02.04.2012 · E. 2011/10916 · K. 2012/8045 . 2546, **2550**
05.04.2012 · E. 2011/14806 · K. 2012/8394 . 1633, 1635, 1636, **1638**
05.04.2012 · E. 2011/14615 · K. 2012/8392 . 2269, 2270, 2272, **2280**
05.04.2012 · E. 2011/14431 · K. 2012/8395 . 2820, **2826**
05.04.2012 · E. 2011/14290 · K. 2012/8499 . 3757, **3760**
09.04.2012 · E. 2011/15054 · K. 2012/8860 . 3889
12.04.2012 · E. 2011/1980 · K. 2012/9434 .... 1812, 1815, **1817**
12.04.2012 · E. 2011/15613 · K. 2012/9400 . 3794, 3796, **3797**
17.04.2012 · E. 2011/13303 · K. 2012/10046 ..... 3766, 3769, **3773**
19.04.2012 · E. 2011/3446 · K. 2012/10315 .... 100, 101, **102**, 296, 298, **302**
26.04.2012 · E. 2011/16233 · K. 2012/10902 ..... 3871, **3875**
02.05.2012 · E. 2011/15558 · K. 2012/11480 . 715, 727
02.05.2012 · E. 2011/15871 · K. 2012/11745 2344
07.05.2012 · E. 2011/4072 · K. 2012/12182 348
07.05.2012 · E. 2011/4244 · K. 2012/12079 . 1813, 1815, **1818**
10.05.2012 · E. 2011/16076 · K. 2012/12636 . 460
10.05.2012 · E. 2011/17923 · K. 2012/12641 3871
14.05.2012 · E. 2011/5203 · K. 2012/12923 . 2267, 2268, 2270, 2271, **2276**
29.05.2012 · E. 2011/7877 · K. 2012/14314 . 3169, **3172**
31.05.2012 · E. 2011/17478 · K. 2012/14604 . 278
31.05.2012 · E. 2011/19924 · K. 2012/14498 . 459, 467, **481**
31.05.2012 · E. 2011/20481 · K. 2012/14593 . 879
04.06.2012 · E. 2011/7942 · K. 2012/14988 . 1114, 1117, **1119**
05.06.2012 · E. 2011/21093 · K. 2012/15178 . 403, 405, 407, 410, **417**
07.06.2012 · E. 2011/19991 · K. 2012/15531 . 191, 193, **195**
11.06.2012 · E. 2011/21302 · K. 2012/15783 3871
14.06.2012 · E. 2011/19471 · K. 2012/16219 ..... 2107, 2108, **2116**, 2224, 2226, 2227, 2228, **2230**
19.06.2012 · E. 2011/21815 · K. 2012/16802 . 496, 501
20.06.2012 · E. 2011/21940 · K. 2012/17000 . 504, 680
21.06.2012 · E. 2011/21651 · K. 2012/17148 . 611, **618**
21.06.2012 · E. 2012/11065 · K. 2012/17098 ..... 2840, 2841, **2843**
28.06.2012 · E. 2011/21409 · K. 2012/17972 . 500, **514**
02.07.2012 · E. 2012/13437 · K. 2012/18283 ..... 3804, **3806**
10.07.2012 · E. 2011/10663 · K. 2012/19379 . 277, 278, **280**
10.07.2012 · E. 2011/20244 · K. 2012/19378 ..... 2840, 2841, **2844**

12.07.2012 · E. 2012/561 · K. 2012/19749 ..... 459, 470, **485**
05.09.2012 · E. 2012/2978 · K. 2012/20403 .... 459, 466, **480**
05.09.2012 · E. 2012/3034 · K. 2012/20377 . 2731
05.09.2012 · E. 2012/1035 · K. 2012/20344 . 3224, **3227**, 3291, **3293**
05.09.2012 · E. 2011/21482 · K. 2012/20294 3871
05.09.2012 · E. 2012/619 · K. 2012/20287 .... 3954, 3956, 3958, **3961**, 3991
10.09.2012 · E. 2012/2726 · K. 2012/20646 .... 458, 462, **475**
10.09.2012 · E. 2011/8536 · K. 2012/20586 . 3872, 3889
12.09.2012 · E. 2011/23262 · K. 2012/20955 ..... 3430, **3433**
13.09.2012 · E. 2011/9530 · K. 2012/21110 . 2151
17.09.2012 · E. 2011/10202 · K. 2012/21436 ..... 2149, 2152, 2154, **2159**
20.09.2012 · E. 2012/2173 · K. 2012/21934 .... 629, 632, **637**
24.09.2012 · E. 2012/13731 · K. 2012/22266 ..... 2672, 2673, 2674, **2678**
01.10.2012 · E. 2011/10307 · K. 2012/23131 ..... 1843, 1845, **1847**
08.10.2012 · E. 2012/5263 · K. 2012/23992 .... 496, **508**
10.10.2012 · E. 2012/4371 · K. 2012/24180 .... 463, 471, **477**
11.10.2012 · E. 2012/4909 · K. 2012/24343 436
16.10.2012 · E. 2012/5621 · K. 2012/24816 . 1670, 1672, **1674**
18.10.2012 · E. 2011/23197 · K. 2012/25049 ..... 2638, **2642**
19.10.2012 · E. 2012/6405 · K. 2012/25212 464
19.10.2012 · E. 2012/1532 · K. 2012/25397 . 2743, 2745, **2750**, 2801, 2803, 2804, **2807**
22.10.2012 · E. 2012/5877 · K. 2012/25488 467
23.10.2012 · E. 2011/11726 · K. 2012/25791 3759
23.10.2012 · E. 2012/20172 · K. 2012/25809 ..... 3850, 3852, **3854**
05.11.2012 · E. 2012/672 · K. 2012/25996 ..... 903, 906, **910**
12.11.2012 · E. 2011/13651 · K. 2012/26824 . 327
12.11.2012 · E. 2012/22540 · K. 2012/26724 . 560
13.11.2012 · E. 2011/18744 · K. 2012/26913 2546
19.11.2012 · E. 2011/13054 · K. 2012/27483 . 470
19.11.2012 · E. 2012/7833 · K. 2012/27461 . 2856, **2862**
20.11.2012 · E. 2012/23796 · K. 2012/27641 . 649
27.11.2012 · E. 2012/8580 · K. 2012/28405 439
04.12.2012 · E. 2012/11614 · K. 2012/29155 . 462
04.12.2012 · E. 2011/20662 · K. 2012/29082 . 524, 527, **539**
05.12.2012 · E. 2011/16609 · K. 2012/29215 ..... 1810, 1812, 1815, **1816**
05.12.2012 · E. 2012/19519 · K. 2012/29275 ..... 2635, 2636, 2638, **2643**
10.12.2012 · E. 2011/18438 · K. 2012/29794 . 109
10.12.2012 · E. 2011/17897 · K. 2012/29697 ..... 2152, 2153, 2154, **2158**
11.12.2012 · E. 2012/10079 · K. 2012/29935 . 439, **451**
12.12.2012 · E. 2012/10007 · K. 2012/30147 ..... 3881, 3882, **3883**
13.12.2012 · E. 2011/17066 · K. 2012/30244 ..... 1856, **1863**
17.12.2012 · E. 2011/18166 · K. 2012/30659 ..... 2107, 2108, 2109, **2113**, 2123, **2131**, 2152, 2154, **2163**
18.12.2012 · E. 2011/20231 · K. 2012/30742 . 135, **137**
20.12.2012 · E. 2011/15963 · K. 2012/31130 3783
25.12.2012 · E. 2011/14560 · K. 2012/31551 . 458, 464, **473**
17.01.2013 · E. 2012/12738 · K. 2013/943 ..... 529, **543**, 632, 639, 644
21.01.2013 · E. 2012/27055 · K. 2013/1228 .... 331, 333, 335
21.01.2013 · E. 2012/14166 · K. 2013/1123 .... 528, **542**
24.01.2013 · E. 2012/14898 · K. 2013/1794 .... 458, 461, 467, **475**
28.01.2013 · E. 2012/15605 · K. 2013/1966 .... 556, 560, **574**
28.01.2013 · E. 2013/113 · K. 2013/2100 ..... 2154, **2163**
31.01.2013 · E. 2012/16225 · K. 2013/2602 .... 525, 530, **545**
31.01.2013 · E. 2012/16486 · K. 2013/2713 .... 607, 610, **616**
11.02.2013 · E. 2013/2212 · K. 2013/2840 .... 1537, **1539**
11.02.2013 · E. 2012/9950 · K. 2013/3098 .... 2379, 2382, **2387**, 2588, 2590, 2591, 2593, **2595**, 2766, 2768, **2772**, 3586
11.02.2013 · E. 2012/8434 · K. 2013/2952 .... 2729, 2732, **2735**
12.02.2013 · E. 2013/1056 · K. 2013/3271 .... 1840, 1843, 1844, **1846**
14.02.2013 · E. 2012/9858 · K. 2013/3484 .... 2680, 2682, 2683, **2686**
18.02.2013 · E. 2012/3023 · K. 2013/3849 ..... 522, 524, 525, 527, **537**
18.02.2013 · E. 2012/2316 · K. 2013/3768 .... 2008, **2011**
19.02.2013 · E. 2012/9309 · K. 2013/4102 .... 2150, 2152, 2153, 2154, **2161**
21.02.2013 · E. 2012/18109 · K. 2013/4381 . 1039, 1041, **1044**
26.02.2013 · E. 2012/19407 · K. 2013/5078 .... 646, 654
27.02.2013 · E. 2012/26049 · K. 2013/5116 . 1039, 1041, **1043**

27.02.2013 · E. 2012/13199 · K. 2013/5093 . 2523, 2526, 2528, **2534**
04.03.2013 · E. 2013/3517 · K. 2013/5502 ..... 256, **262**
04.03.2013 · E. 2012/4165 · K. 2013/5478 ..... 346, 347, 348, **350**
05.03.2013 · E. 2012/10429 · K. 2013/7427 .... 365, 391, **401**, 1348, 1351, **1356**
05.03.2013 · E. 2012/19626 · K. 2013/5705 436
05.03.2013 · E. 2012/3562 · K. 2013/5677 .... 1851, 1854, 1855, **1861**
06.03.2013 · E. 2012/13708 · K. 2013/5935 . 2670, 2672, 2674, **2677**
06.03.2013 · E. 2012/13859 · K. 2013/5880 . 3642, 3643, **3645**
07.03.2013 · E. 2012/19682 · K. 2013/6156 .... 439, **450**
12.03.2013 · E. 2012/3851 · K. 2013/6585 .... 2682, 2684, **2690**
14.03.2013 · E. 2012/19722 · K. 2013/6974 .... 408, **418**
14.03.2013 · E. 2012/5709 · K. 2013/6875 ..... 629, 630, **633**
14.03.2013 · E. 2012/14955 · K. 2013/6904 .... 733, 734, **739**, 741, 748, 751
15.03.2013 · E. 2012/6687 · K. 2013/7025 ..... 526, **536**
18.03.2013 · E. 2012/7489 · K. 2013/7259 ..... 193, **195**, 238, **239**, 252
18.03.2013 · E. 2013/4506 · K. 2013/7213 438
20.03.2013 · E. 2013/4114 · K. 2013/7662 ..... 434, **444**
20.03.2013 · E. 2012/6294 · K. 2013/7693 .... 2830, 2832, **2835**
21.03.2013 · E. 2012/7628 · K. 2013/7832 ..... 134, 135, **137**
21.03.2013 · E. 2012/15759 · K. 2013/7772 . 2363, 2367, **2373**
25.03.2013 · E. 2012/7913 · K. 2013/8193 ..... 986, 989, **992**
27.03.2013 · E. 2012/22724 · K. 2013/8358 437
28.03.2013 · E. 2012/8443 · K. 2013/8515 348
28.03.2013 · E. 2013/4708 · K. 2013/8647 ..... 935, 936, 937
29.03.2013 · E. 2012/12520 · K. 2013/8719 . 2541, 2543, 2546, **2549**
01.04.2013 · E. 2012/23566 · K. 2013/8998 .... 557, 562, **575**
08.04.2013 · E. 2012/10729 · K. 2013/9715 . 2943, **2946**
09.04.2013 · E. 2013/4776 · K. 2013/9857 1001
10.04.2013 · E. 2012/10857 · K. 2013/10091 . 186, 188, **189**, 191, 193, **194**
15.04.2013 · E. 2013/6628 · K. 2013/10518 . 1855, 1856, **1862**
15.04.2013 · E. 2012/13407 · K. 2013/10514 ..... 2198, 2199, 2200, **2203**
17.04.2013 · E. 2012/18793 · K. 2013/10778 . 346, 347, 348, **349**
17.04.2013 · E. 2012/19057 · K. 2013/10805 . 999, **1008**
17.04.2013 · E. 2012/16773 · K. 2013/10896 ..... 1731, 1735, **1739**
18.04.2013 · E. 2012/24691 · K. 2013/10970 ..... 2543, 2545, 2546, **2551**
09.05.2013 · E. 2012/14580 · K. 2013/13056 ..... 2499, 2501, **2504**
13.05.2013 · E. 2012/15543 · K. 2013/13338 ..... 3568, **3573**
14.05.2013 · E. 2012/15541 · K. 2013/13594 . 220, 223, **225**, 272, 310, 312, **315**
27.05.2013 · E. 2012/20089 · K. 2013/14380 . 658, 661, 662, **666**
28.05.2013 · E. 2012/21956 · K. 2013/14568 ..... 2633, 2635, 2638, **2641**
30.05.2013 · E. 2012/22322 · K. 2013/15019 ..... 2764, 2766, 2767, **2770**, 3586, **3589**, 3624, **3628**
04.06.2013 · E. 2012/22667 · K. 2013/15401 . 811
11.06.2013 · E. 2012/14695 · K. 2013/16192 ..... 1526, **1528**
17.06.2013 · E. 2013/4922 · K. 2013/16885 .... 629, 631, **637**, 645
18.06.2013 · E. 2013/11686 · K. 2013/16998 . 528, **542**
18.06.2013 · E. 2012/25485 · K. 2013/16997 . 733, 2363, **2370**
20.06.2013 · E. 2013/4557 · K. 2013/17424 715
20.06.2013 · E. 2013/11968 · K. 2013/17407 . 906
24.06.2013 · E. 2013/6031 · K. 2013/17672 .... 526, **537**
24.06.2013 · E. 2012/25080 · K. 2013/17768 . 978, 986, 987, 999, 1003
25.06.2013 · E. 2013/5680 · K. 2013/17914 .... 555, 559, **571**
26.06.2013 · E. 2013/5868 · K. 2013/17958 .... 646, **652**
26.06.2013 · E. 2013/6082 · K. 2013/17993 . 2497, 2499, 2500, 2501, **2505**
01.07.2013 · E. 2013/13444 · K. 2013/18360 ..... 3643, **3647**
02.07.2013 · E. 2013/1699 · K. 2013/18599 .... 641, 643, 645, **650**
03.07.2013 · E. 2013/6409 · K. 2013/18712 .... 441, 495, 496, **506**
04.07.2013 · E. 2013/13038 · K. 2013/18878 . 585
08.07.2013 · E. 2013/7001 · K. 2013/19258 .... 432, 436, **447**
09.07.2013 · E. 2013/9935 · K. 2013/19578 135
10.07.2013 · E. 2013/13421 · K. 2013/19657 . 974, 976, 977, 978, **981**
16.09.2013 · E. 2013/16415 · K. 2013/20966 . 435
25.09.2013 · E. 2013/8753 · K. 2013/21953 . 3168, **3171**, 3768, 3770, **3773**
30.09.2013 · E. 2013/8882 · K. 2013/22351 .... 641, 647, **653**, 698
07.10.2013 · E. 2013/9408 · K. 2013/23069 .... 585, **594**

09.10.2013 · E. 2013/18015 · K. 2013/23282 . 175, **176**
09.10.2013 · E. 2013/9776 · K. 2013/23330 .... 456, 459, 466, **481**
21.10.2013 · E. 2013/19755 · K. 2013/23599 . 557
30.10.2013 · E. 2013/10699 · K. 2013/24384 . 285, **287**
06.11.2013 · E. 2013/14828 · K. 2013/25475 . 333, **334**, 341, **344**
06.11.2013 · E. 2013/5319 · K. 2013/25210 . 2360, 2363, 2364, **2368**
11.11.2013 · E. 2013/6289 · K. 2013/25844 .... 259, **261**
11.11.2013 · E. 2013/5729 · K. 2013/25877 . 2932, **2937**
12.11.2013 · E. 2013/12635 · K. 2013/26132 . 319, 320
12.11.2013 · E. 2013/6826 · K. 2013/26076 . 1736, **1739**
12.11.2013 · E. 2013/5058 · K. 2013/26071 . 2633, 2635, 2637, **2640**
14.11.2013 · E. 2013/12292 · K. 2013/26424 . 558, **569**
20.11.2013 · E. 2013/12319 · K. 2013/27012 . 466, 471
20.11.2013 · E. 2013/8584 · K. 2013/26962 . 2768, **2771**
25.11.2013 · E. 2013/8925 · K. 2013/27382 .... 250, 252, **253**
25.11.2013 · E. 2013/23331 · K. 2013/27534 . 437, 438, 442, **450**
26.11.2013 · E. 2013/14000 · K. 2013/27759 . 607, 609, 612, **614**
02.12.2013 · E. 2013/14776 · K. 2013/28398 . 558, 561, **568**
04.12.2013 · E. 2013/10189 · K. 2013/28415 . 327
04.12.2013 · E. 2013/23524 · K. 2013/28557 . 556, 578
04.12.2013 · E. 2013/14751 · K. 2013/28533 . 878, 879, **883**
04.12.2013 · E. 2013/14747 · K. 2013/28530 . 937
09.12.2013 · E. 2013/24235 · K. 2013/28244 . 250, 252, 253, **255**
10.12.2013 · E. 2013/12189 · K. 2013/29116 ..... 2682, 2684, **2689**
12.12.2013 · E. 2013/15789 · K. 2013/29398 . 467
16.12.2013 · E. 2013/17177 · K. 2013/29701 . 458, 460, 461, 463, **474**
16.12.2013 · E. 2013/13142 · K. 2013/29713 ..... **2278**
17.12.2013 · E. 2013/17445 · K. 2013/29861 . 438, **449**
17.12.2013 · E. 2013/17407 · K. 2013/29843 . 611, **619**
17.12.2013 · E. 2013/12629 · K. 2013/29821 . 714, 725
24.12.2013 · E. 2013/25412 · K. 2013/30558 . 434, 443, **445**
24.12.2013 · E. 2013/12846 · K. 2013/30720 . 435, **445**
24.12.2013 · E. 2013/18035 · K. 2013/30652 . 456, 458, 461, **474**
13.01.2014 · E. 2013/25833 · K. 2014/25 ..... 432, 435, **447**
13.01.2014 · E. 2013/13402 · K. 2014/1 ..... 2673, **2676**
14.01.2014 · E. 2013/18496 · K. 2014/346 462
22.01.2014 · E. 2013/18903 · K. 2014/1137 441
22.01.2014 · E. 2013/19148 · K. 2014/1126 .... 629, 632, **636**
06.02.2014 · E. 2013/19633 · K. 2014/2018 . 2635, 2636, **2642**
12.02.2014 · E. 2014/1490 · K. 2014/2584 ..... 222, 223, **225**
17.02.2014 · E. 2013/20437 · K. 2014/3024 .... 585, 595
17.02.2014 · E. 2013/17543 · K. 2014/2880 . 2818, 2819, 2821, **2824**
17.02.2014 · E. 2013/17395 · K. 2014/2875 . 2931, **2935**, 2941, 2943, **2945**
24.02.2014 · E. 2013/17699 · K. 2014/3699 .... 109, **111**, 299, **302**
10.03.2014 · E. 2013/20482 · K. 2014/5005 ..... 81, 82, **85**
10.03.2014 · E. 2013/20396 · K. 2014/5254 .... 278, **280**
10.03.2014 · E. 2013/22342 · K. 2014/5185 . 1041
13.03.2014 · E. 2013/22263 · K. 2014/5701 .... 770, 772, **777**, 1095, **1097**, 1103
17.03.2014 · E. 2013/21327 · K. 2014/5897 .... 894, **899**
03.04.2014 · E. 2013/24096 · K. 2014/7794 .... 611, **620**
07.04.2014 · E. 2013/25247 · K. 2014/8102 258
08.04.2014 · E. 2013/17531 · K. 2014/8304 .... 462, 465
10.04.2014 · E. 2013/24653 · K. 2014/8606 319
14.04.2014 · E. 2014/1283 · K. 2014/8948 664
21.04.2014 · E. 2013/25910 · K. 2014/9380 407
08.05.2014 · E. 2013/26583 · K. 2014/10696 . 441, 443
15.05.2014 · E. 2013/25327 · K. 2014/11396 . 876, 878, 879, **882**
26.05.2014 · E. 2014/4844 · K. 2014/11532 . 1733, 1736, **1738**
28.05.2014 · E. 2014/9672 · K. 2014/11671 .... 562, **576**
09.06.2014 · E. 2013/23306 · K. 2014/12769 ..... 1218, 1220, 1221, **1223**
10.06.2014 · E. 2013/23638 · K. 2014/12842 . 586
18.06.2014 · E. 2013/25001 · K. 2014/13730 ..... 1744, 1746, **1749**
25.06.2014 · E. 2014/5152 · K. 2014/14519 . 1522, 1524, 1525, **1527**
02.07.2014 · E. 2014/4749 · K. 2014/15268 439
03.07.2014 · E. 2014/3225 · K. 2014/15341 .... 411, **423**

07.07.2014 · E. 2014/5297 · K. 2014/15641 . 2505
08.07.2014 · E. 2014/5888 · K. 2014/15848 . 2766, 2768, **2773**, 2803, 2805, 2806, **2810**
15.09.2014 · E. 2014/15867 · K. 2014/17383 . 961
16.09.2014 · E. 2014/1592 · K. 2014/17457 412
17.09.2014 · E. 2014/16109 · K. 2014/17697 ..... 3292, **3295**, 3334, **3339**
02.10.2014 · E. 2014/12628 · K. 2014/19229 . 527
02.10.2014 · E. 2014/8334 · K. 2014/19284 528
16.10.2014 · E. 2014/13314 · K. 2014/19835 . 712, 714, **725**
23.10.2014 · E. 2014/21618 · K. 2014/20697 . 327
23.10.2014 · E. 2014/8867 · K. 2014/20669 .... 437, **448**
23.10.2014 · E. 2014/9559 · K. 2014/20598 .... 609, 615
04.11.2014 · E. 2014/13715 · K. 2014/21555 . 663, 667
06.11.2014 · E. 2014/7237 · K. 2014/21913 .... 318, **323**, 459, 463, 469, **474**
06.11.2014 · E. 2014/6629 · K. 2014/21935 .... 557, **565**
10.11.2014 · E. 2014/14831 · K. 2014/22290 . 286, **288**
10.11.2014 · E. 2014/14649 · K. 2014/22289 . 317, 318, 319, **322**, 347, 349
10.11.2014 · E. 2014/11559 · K. 2014/22133 . 496, **507**
11.11.2014 · E. 2014/3533 · K. 2014/22316 ..... 97, 100, **102**, 298, **301**
13.11.2014 · E. 2014/14560 · K. 2014/22739 . 131, 133, 134, 135, **136**
13.11.2014 · E. 2014/11538 · K. 2014/22519 . 413
13.11.2014 · E. 2014/11498 · K. 2014/22656 ..... 2497, 2499, 2501, **2505**
24.11.2014 · E. 2014/18863 · K. 2014/23579 . 989, 990
25.11.2014 · E. 2014/5302 · K. 2014/23763 . 2356
26.11.2014 · E. 2014/24349 · K. 2014/23895 ..... 3653, **3654**
04.12.2014 · E. 2014/13035 · K. 2014/24765 ..... 3362, 3364, **3366**
08.12.2014 · E. 2014/25497 · K. 2014/24988 ..... 2661, 2663, **2667**
08.12.2014 · E. 2014/16720 · K. 2014/25045 ..... 2806, **2814**
15.12.2014 · E. 2014/17966 · K. 2014/25724 . 172, **175**, 348, **350**
25.12.2014 · E. 2014/17337 · K. 2014/26575 ..... 2450, 2454
14.01.2015 · E. 2014/16313 · K. 2015/344 1041
15.01.2015 · E. 2014/16138 · K. 2015/497 ..... 556, 560, **575**
10.02.2015 · E. 2014/10013 · K. 2015/1314 435
11.02.2015 · E. 2015/918 · K. 2015/1462 ..... 1241, 1242, **1244**, 1746, **1749**
24.02.2015 · E. 2014/19427 · K. 2015/2610 810
25.02.2015 · E. 2014/17902 · K. 2015/2898 . 1661, 1663, 1664, **1666**
26.02.2015 · E. 2014/25565 · K. 2015/3025 .... 133, 136, **138**
10.03.2015 · E. 2014/19753 · K. 2015/4038 . 3644, **3647**
11.03.2015 · E. 2014/19857 · K. 2015/4124 .... 132, 135
19.03.2015 · E. 2014/20560 · K. 2015/4947 .... 407, **418**
23.03.2015 · E. 2014/16086 · K. 2015/5142 . 2154, **2159**
26.03.2015 · E. 2014/21486 · K. 2015/5677 590
30.03.2015 · E. 2014/21385 · K. 2015/5975 . 1002, 1003
01.04.2015 · E. 2014/21803 · K. 2015/6319 .... 532, 551
01.04.2015 · E. 2014/21417 · K. 2015/6287 .... 559, **567**
06.04.2015 · E. 2014/14929 · K. 2015/6544 .... 272, **275**
09.04.2015 · E. 2014/25959 · K. 2015/7165 .... 613, **623**, 630
14.04.2015 · E. 2014/28023 · K. 2015/7514 . 2523, 2526, 2527, **2532**
21.04.2015 · E. 2015/876 · K. 2015/8120 ..... 2662, **2666**
21.04.2015 · E. 2015/6138 · K. 2015/8056 .... 2698, **2705**
22.04.2015 · E. 2015/6284 · K. 2015/8256 .... 2513, 2515, **2518**
22.04.2015 · E. 2015/7115 · K. 2015/8400 .... 2693, 2695, 2698, **2704**
22.04.2015 · E. 2015/6406 · K. 2015/8338 2732
29.04.2015 · E. 2015/5613 · K. 2015/8748 285
29.04.2015 · E. 2014/23311 · K. 2015/8836 .... 582, 590, **598**
30.04.2015 · E. 2015/2958 · K. 2015/8906 465
04.05.2015 · E. 2015/8032 · K. 2015/9047 .... 2803, 2804, **2808**
05.05.2015 · E. 2015/646 · K. 2015/9195 ..... 121, 123, 124, 126, **127**
06.05.2015 · E. 2015/3626 · K. 2015/9331 . 78, 81, 84, **85**
08.05.2015 · E. 2015/8007 · K. 2015/9611 727
12.05.2015 · E. 2014/22908 · K. 2015/10022 . 437
12.05.2015 · E. 2014/26872 · K. 2015/9975 . 1048, 1051
13.05.2015 · E. 2015/8898 · K. 2015/10027 979
13.05.2015 · E. 2015/6405 · K. 2015/10055 . 2446, 2448, 2449, 2450, **2454**
14.05.2015 · E. 2015/3568 · K. 2015/10354 438
27.05.2015 · E. 2015/8244 · K. 2015/10892 . 2622, 2624, **2629**, 2630
01.06.2015 · E. 2015/11460 · K. 2015/11105 . 590
02.06.2015 · E. 2014/28069 · K. 2015/11292 ..... 2448, 2450, **2453**
03.06.2015 · E. 2015/8378 · K. 2015/11577 989
09.06.2015 · E. 2015/8508 · K. 2015/12061 .... 661, 663, **668**

09.06.2015 · E. 2015/9926 · K. 2015/12088 ..... 2729, 2732, **2739**, 3567, **3570**, 3578, **3579**, 3624, **3627**, **3638**
10.06.2015 · E. 2015/8027 · K. 2015/12281 . 2382, **2388**, 2768, **2773**, 2842, **2846**
15.06.2015 · E. 2015/10402 · K. 2015/12662 1000
16.06.2015 · E. 2015/6983 · K. 2015/12796 . 2731, **2737**, 2819, **2822**
17.06.2015 · E. 2014/27118 · K. 2015/12828 . 524, 526, **535**
23.06.2015 · E. 2015/11390 · K. 2015/13359 . 105, 107, 108, 109, **111**, 299, **301**
23.06.2015 · E. 2015/10943 · K. 2015/13314 . 256, **260**
02.07.2015 · E. 2015/12060 · K. 2015/14471 ..... 2342, 2343, 2344, 2345, **2351**
09.07.2015 · E. 2015/8760 · K. 2015/14794 . 1017, 1020, **1023**, 1031, 1041
09.09.2015 · E. 2015/1117 · K. 2015/15262 .... 585, **594**
15.09.2015 · E. 2015/2389 · K. 2015/15990 .... 525, 532, **551**
17.09.2015 · E. 2015/13700 · K. 2015/16335 ..... 2346, 2347, **2357**
28.09.2015 · E. 2015/14288 · K. 2015/16447 . 432, 438, **448**
28.09.2015 · E. 2014/24761 · K. 2015/16598 . 436
29.09.2015 · E. 2015/17100 · K. 2015/16804 . 809, 812, **818**
01.10.2015 · E. 2015/17716 · K. 2015/17148 . 465
06.10.2015 · E. 2015/18406 · K. 2015/17544 ..... 2341, 2343, 2344, 2347, **2356**
08.10.2015 · E. 2015/15592 · K. 2015/17921 1002
12.10.2015 · E. 2015/16669 · K. 2015/18135 . 583, 585, 594
19.10.2015 · E. 2015/4596 · K. 2015/18548 .... 532, **550**
20.10.2015 · E. 2015/17643 · K. 2015/18856 ..... 1002, **1011**
20.10.2015 · E. 2015/17872 · K. 2015/18864 ..... 2670, 2672, 2673, **2675**
16.11.2015 · E. 2015/6714 · K. 2015/21393 442
17.11.2015 · E. 2015/4855 · K. 2015/21617 .... 432, 440, 442, **452**
17.11.2015 · E. 2015/15037 · K. 2015/21524 ..... 2741, 2743, 2745, **2750**, 2758, **2762**
24.11.2015 · E. 2015/8107 · K. 2015/22276 .... 587, **602**
07.12.2015 · E. 2015/9174 · K. 2015/23418 .... 611, **619**
09.12.2015 · E. 2015/13693 · K. 2015/23712 ..... 2805, **2809**
14.12.2015 · E. 2015/24440 · K. 2015/23963 . 998
15.12.2015 · E. 2015/15213 · K. 2015/24063 ..... 2766, 2768, **2772**
16.12.2015 · E. 2015/24010 · K. 2015/24328 . 697
16.12.2015 · E. 2015/22698 · K. 2015/24228 ..... 2821, **2824**
21.12.2015 · E. 2015/10219 · K. 2015/24612 . 586
22.12.2015 · E. 2015/17111 · K. 2015/24686 . 560, **574**
22.12.2015 · E. 2015/17493 · K. 2015/24688 . 747, 752
23.12.2015 · E. 2015/15216 · K. 2015/24815 . 134, 136
24.12.2015 · E. 2015/10289 · K. 2015/25022 . 824
21.01.2016 · E. 2015/24319 · K. 2016/1211 .... 532, **550**
02.02.2016 · E. 2015/26619 · K. 2016/1576 . 2343, 2344, 2345, **2352**
04.02.2016 · E. 2015/11607 · K. 2016/1792 . 3772
10.02.2016 · E. 2015/26239 · K. 2016/2250 .... 527, **538**
17.02.2016 · E. 2016/447 · K. 2016/2843 ..... 2393, 2396, **2398**
23.02.2016 · E. 2015/13025 · K. 2016/3369 .... 403, 405, 409, **420**
25.02.2016 · E. 2015/20271 · K. 2016/3469 . 1001
29.02.2016 · E. 2015/21374 · K. 2016/3634 .... 168, **170**
29.02.2016 · E. 2015/13166 · K. 2016/3643 . 1526, **1529**
29.02.2016 · E. 2016/1843 · K. 2016/3721 .... 3816, **3819**
01.03.2016 · E. 2015/13670 · K. 2016/3844 465
02.03.2016 · E. 2015/24105 · K. 2016/3941 .... 585, 596
03.03.2016 · E. 2015/13442 · K. 2016/4168 .... 531, **546**, 645
10.03.2016 · E. 2015/12257 · K. 2016/4800 .... 498, **511**
15.03.2016 · E. 2015/14139 · K. 2016/5017 825
17.03.2016 · E. 2016/3118 · K. 2016/5242 .... 2715, **2722**, 2753, 2755, 2758, **2759**, 2805, **2809**
21.03.2016 · E. 2015/14180 · K. 2016/5488 411
21.03.2016 · E. 2015/14676 · K. 2016/5396 715
21.03.2016 · E. 2016/352 · K. 2016/5470 ..... 2715, **2720**
22.03.2016 · E. 2015/14848 · K. 2016/5627 .... 433, 442, **455**
22.03.2016 · E. 2016/5023 · K. 2016/5640 1002
22.03.2016 · E. 2016/5264 · K. 2016/5617 .... 3334, **3338**
24.03.2016 · E. 2015/23406 · K. 2016/5968 . 2930, 2932, **2935**, 2941, 2943, **2945**
28.03.2016 · E. 2015/14994 · K. 2016/6131 .... 555, 557, **563**
29.03.2016 · E. 2015/15090 · K. 2016/6307 .... 585, 596
29.03.2016 · E. 2016/5009 · K. 2016/6233 .... 2670, 2672, 2673, **2676**
30.03.2016 · E. 2016/5765 · K. 2016/6369 .... 2569, 2572, 2574, **2578**
06.04.2016 · E. 2015/26089 · K. 2016/6952 .... 974, 976, 977, 978, **980**

06.04.2016 · E. 2016/5977 · K. 2016/7028 .... 2744, **2748**, 2756, **2763**
07.04.2016 · E. 2015/15373 · K. 2016/7132 .... 933, 935, 937, **940**
14.04.2016 · E. 2016/4126 · K. 2016/7637 .... 2806, **2811**, 2820, **2823**
19.04.2016 · E. 2015/24523 · K. 2016/7966 561
19.04.2016 · E. 2016/1083 · K. 2016/7967 .... 2390, 2600
28.04.2016 · E. 2015/24204 · K. 2016/8780 . 2932, **2934**, 2942, **2944**
04.05.2016 · E. 2016/8661 · K. 2016/9147 .... 1002, 1004
04.05.2016 · E. 2016/6871 · K. 2016/9163 .... 2526, 2527, **2533**
05.05.2016 · E. 2015/16788 · K. 2016/9300 .... 823, 828, **835**
05.05.2016 · E. 2016/4041 · K. 2016/9194 .... 3805, **3808**
09.05.2016 · E. 2016/6346 · K. 2016/9427 .... 2842, **2849**
10.05.2016 · E. 2015/22961 · K. 2016/9519 .... 494, 496, 498, **509**
12.05.2016 · E. 2016/2060 · K. 2016/9790 1029
23.05.2016 · E. 2016/9345 · K. 2016/10032 . 2527
30.05.2016 · E. 2015/17189 · K. 2016/10626 . 978, 979
31.05.2016 · E. 2015/17856 · K. 2016/10752 . 525, 532, **550**
01.06.2016 · E. 2015/18573 · K. 2016/10789 . 504, **521**
13.06.2016 · E. 2016/4541 · K. 2016/11616 .... 527, **538**
27.06.2016 · E. 2016/585 · K. 2016/12328 527
28.06.2016 · E. 2015/19512 · K. 2016/11915 . 498
28.06.2016 · E. 2016/13524 · K. 2016/12659 ..... 2526, 2528, **2535**
19.09.2016 · E. 2015/24492 · K. 2016/13005 ..... 3454, **3457**
05.10.2016 · E. 2016/10748 · K. 2016/13562 ..... 2743, 2745, **2751**, 2753, 2755, 2756, 2757, **2761**, 2829, 2830, 2831, **2833**, 2839, 2840, 2842, **2846**
06.10.2016 · E. 2016/14080 · K. 2016/13582 ..... 2121, 2122, 2124, **2129**, 2138
11.10.2016 · E. 2016/18049 · K. 2016/13700 ..... 3625, **3628**, 3636, **3637**
31.10.2016 · E. 2015/20551 · K. 2016/14209 . 528
07.11.2016 · E. 2016/11268 · K. 2016/14451 . 691, 745, 747, **752**
09.11.2016 · E. 2016/16450 · K. 2016/14606 ..... 2682, 2684, **2691**
15.11.2016 · E. 2015/19158 · K. 2016/14766 . 582, 588, **600**
23.11.2016 · E. 2016/16152 · K. 2016/15102 ..... 2715, **2721**, 2755, 2757, **2760**, 2806, **2812**
28.11.2016 · E. 2016/15031 · K. 2016/15283 ..... 2635, 2637, **2641**
29.11.2016 · E. 2016/15926 · K. 2016/15341 ..... 3651, 3654, **3657**
07.12.2016 · E. 2016/16808 · K. 2016/15677 3873
08.12.2016 · E. 2016/17543 · K. 2016/15753 . 413
14.12.2016 · E. 2016/17305 · K. 2016/15942 ..... 2446, 2448, 2449, 2450, **2453**
20.12.2016 · E. 2016/20616 · K. 2016/16240 . 279, **281**
20.12.2016 · E. 2016/13520 · K. 2016/16268 3770
20.12.2016 · E. 2016/18882 · K. 2016/16214 3873
09.01.2017 · E. 2015/21712 · K. 2017/11 ..... 432, 441, **453**
09.01.2017 · E. 2016/23663 · K. 2017/112 998
11.01.2017 · E. 2016/24926 · K. 2017/214 .... 3491, **3493**, 3531, **3538**, 3544, **3550**
16.01.2017 · E. 2016/15306 · K. 2017/350 273
26.01.2017 · E. 2016/26003 · K. 2017/980 .... 2930, 2932, **2936**
20.02.2017 · E. 2016/15771 · K. 2017/1737 .... 798, 802, 2520, 2526, 2530, **2539**
22.02.2017 · E. 2015/22498 · K. 2017/1843 434
06.03.2017 · E. 2015/23063 · K. 2017/2369 441
09.03.2017 · E. 2016/10693 · K. 2017/2568 .... 529, **544**, 629, 631, **635**
09.03.2017 · E. 2017/651 · K. 2017/2580 ..... 2510, 2513, 2515, **2517**
16.03.2017 · E. 2016/9031 · K. 2017/2785 .... 2928, 2931, 2932, **2934**, 2939, 2941, 2942, 2943, **2944**
21.03.2017 · E. 2015/26162 · K. 2017/3026 .... 607, 610
27.03.2017 · E. 2015/24349 · K. 2017/3326 .... 643, 645, **651**
27.03.2017 · E. 2016/26187 · K. 2017/3363 . 2523, 2525, 2527, **2531**
29.03.2017 · E. 2015/24847 · K. 2017/3508 .... 526, **537**
06.04.2017 · E. 2015/22831 · K. 2017/3929 829
10.04.2017 · E. 2015/25690 · K. 2017/4093 .... 532, **540**, 610
10.04.2017 · E. 2015/25696 · K. 2017/4094 . 3770, **3774**
13.04.2017 · E. 2015/25979 · K. 2017/4218 496
18.04.2017 · E. 2015/25699 · K. 2017/4572 .... 459, 468, **482**, 496, 497, **508**
19.04.2017 · E. 2017/810 · K. 2017/4602 ..... 3291, 3292, **3294**, 3300, **3305**, 3334, **3338**
26.04.2017 · E. 2016/8116 · K. 2017/4825 .... 2527, 2532
02.05.2017 · E. 2016/14239 · K. 2017/5023 .... 746, **754**
03.05.2017 · E. 2016/315 · K. 2017/5258 ..... 643, 646, **652**
03.05.2017 · E. 2016/432 · K. 2017/5232 ..... 2417, 2419, 2420, 2421, **2426**
04.05.2017 · E. 2016/412 · K. 2017/5475 ..... 559, 570
04.05.2017 · E. 2017/1926 · K. 2017/5464 .... 2695, 2697, **2701**

11.05.2017 · E. 2016/769 · K. 2017/5806 ..... 493, 494, 498, 499, 605, 607, 609, 827, 866
22.05.2017 · E. 2016/1135 · K. 2017/5962 ..... 496, **507**
01.06.2017 · E. 2017/1261 · K. 2017/6631 .... 2529, 2535
08.06.2017 · E. 2016/16604 · K. 2017/7142 .... 334, **335**
08.06.2017 · E. 2016/1616 · K. 2017/7101 435
08.06.2017 · E. 2016/16053 · K. 2017/7138 989
08.06.2017 · E. 2016/15538 · K. 2017/7146 . 1025, 1027, 1028, **1033**
20.06.2017 · E. 2016/2465 · K. 2017/7805 925
22.06.2017 · E. 2016/4748 · K. 2017/7937 .... 2394, 2395
06.07.2017 · E. 2016/3092 · K. 2017/8564 988
10.07.2017 · E. 2016/3589 · K. 2017/8688 499
11.07.2017 · E. 2017/656 · K. 2017/8751 440
27.09.2017 · E. 2016/3808 · K. 2017/10105 498
04.10.2017 · E. 2016/4852 · K. 2017/10559 .... 385, 386, 390, **396**
12.10.2017 · E. 2016/5037 · K. 2017/10998 .... 362, 367
24.10.2017 · E. 2016/6169 · K. 2017/11560 .... 582, 583, 585, 586, **595**
01.11.2017 · E. 2016/19266 · K. 2017/12067 . 126, **130**
01.11.2017 · E. 2017/5502 · K. 2017/12056 . 2663, **2667**
02.11.2017 · E. 2016/6644 · K. 2017/12166 . 1526, **1529**
02.11.2017 · E. 2016/19351 · K. 2017/12079 ..... 2710, 2712, 2713, **2723**, 3345, **3347**
07.11.2017 · E. 2016/6839 · K. 2017/12314 .... 528, **541**
07.11.2017 · E. 2016/6917 · K. 2017/12320 .... 697, **705**
09.11.2017 · E. 2017/4668 · K. 2017/12455 496
16.11.2017 · E. 2016/21927 · K. 2017/12848 . 469
16.11.2017 · E. 2017/4259 · K. 2017/12926 .... 526, **536**
28.11.2017 · E. 2016/23647 · K. 2017/13429 ..... 2044, 2045, 2047, **2050**
04.12.2017 · E. 2016/8087 · K. 2017/13770 .... 525, 532, **551**
04.12.2017 · E. 2016/18674 · K. 2017/13800 . 795, 797, **801**, 2512, 2513, 2516, **2520**
04.12.2017 · E. 2016/26017 · K. 2017/14036 . 976, 977, **981**, 2558, 2561, **2564**
14.12.2017 · E. 2016/25873 · K. 2017/14524 . 131, 134, **137**
18.12.2017 · E. 2017/6469 · K. 2017/14754 . 2431, 2432, 2433, 2434, **2441**
18.12.2017 · E. 2017/6275 · K. 2017/14733 . 2572, 2574, **2578**
18.12.2017 · E. 2017/6428 · K. 2017/14746 . 2648, 2651, **2655**
16.01.2018 · E. 2017/1510 · K. 2018/659 ..... 557, **570**
25.01.2018 · E. 2016/9751 · K. 2018/1095 ..... 558, 559, **566**
08.02.2018 · E. 2017/7083 · K. 2018/1644 .... 2340, 2343, 2345, 2347, **2349**
13.02.2018 · E. 2016/11331 · K. 2018/1800 717
21.02.2018 · E. 2016/11933 · K. 2018/2327 .... 524, 529, **543**, 627, 629, 630, **634**
28.02.2018 · E. 2016/12504 · K. 2018/2746 . 2857, **2863**
20.03.2018 · E. 2016/13788 · K. 2018/4030 .... 385, 386, 387, 390, **395**
26.03.2018 · E. 2018/1270 · K. 2018/3883 .... 2697, **2703**
09.04.2018 · E. 2016/15989 · K. 2018/4730 359
11.04.2018 · E. 2016/14732 · K. 2018/4831 .... 411, 413, **424**
18.04.2018 · E. 2016/16503 · K. 2018/5217 .... 458, 462, 463, **476**
25.04.2018 · E. 2016/17490 · K. 2018/5662 .... 439, **451**
25.04.2018 · E. 2016/15821 · K. 2018/5629 . 3416
02.05.2018 · E. 2016/17833 · K. 2018/5873 .... 646, 652
15.05.2018 · E. 2018/2559 · K. 2018/6246 460
16.05.2018 · E. 2016/17968 · K. 2018/6344 .... 358, 359, 363, **369**
24.05.2018 · E. 2016/18276 · K. 2018/6645 .... 528, 619
05.06.2018 · E. 2017/1870 · K. 2018/7294 360
21.06.2018 · E. 2018/3602 · K. 2018/7935 .... 2657, 2660, 2661, 2663, **2665**
26.06.2018 · E. 2016/17949 · K. 2018/8149 . 2393, 2394
27.06.2018 · E. 2016/20524 · K. 2018/8173 409
27.06.2018 · E. 2016/21049 · K. 2018/8216 466
27.06.2018 · E. 2018/3738 · K. 2018/8266 .... 2513, 2516, **2521**
27.06.2018 · E. 2018/3437 · K. 2018/8279 .... 2712, 2714, **2721**, 2731
11.09.2018 · E. 2016/21327 · K. 2018/8948 470
12.09.2018 · E. 2016/21384 · K. 2018/9114 .... 405, 413, 416, **425**
12.09.2018 · E. 2016/21389 · K. 2018/9106 . 2301, 2302, 2304, **2309**
13.09.2018 · E. 2018/4106 · K. 2018/9182 .... 2657, 2660, 2661, 2662, **2665**
20.09.2018 · E. 2016/21681 · K. 2018/9664 .... 823, 828, **835**
27.09.2018 · E. 2016/22579 · K. 2018/10089 . 922, 925, **927**
01.10.2018 · E. 2018/4786 · K. 2018/10285 .... 560, 561, **573**
08.10.2018 · E. 2016/24367 · K. 2018/10693 . 525, 531, **547**, 631, 638, 644, 645
09.10.2018 · E. 2016/24920 · K. 2018/10822 ..... 3169, **3171**
17.10.2018 · E. 2017/1767 · K. 2018/11301 273
25.10.2018 · E. 2016/25608 · K. 2018/12021 . 530, **545**

30.10.2018 · E. 2016/25173 · K. 2018/12091 . 278
07.11.2018 · E. 2018/916 · K. 2018/12666 440
21.11.2018 · E. 2017/4856 · K. 2018/13248 . 2842, **2849**
21.11.2018 · E. 2017/2702 · K. 2018/13317 . 3651, 3654, **3658**
04.12.2018 · E. 2017/3517 · K. 2018/13958 .... 828, **836**
11.12.2018 · E. 2018/1278 · K. 2018/14324 .... 333, **336**
18.12.2018 · E. 2018/7723 · K. 2018/14816 .... 611, **618**
12.02.2019 · E. 2018/1389 · K. 2019/967 278
12.02.2019 · E. 2018/196 · K. 2019/929 . 388, **394**
12.02.2019 · E. 2018/45 · K. 2019/928 ..... 2513, 2515, **2521**
12.03.2019 · E. 2018/6226 · K. 2019/2588 ..... 359, 363, **370**, 390, 610, **616**
14.03.2019 · E. 2017/4451 · K. 2019/2815 .... 2837, 2839, 2840, **2844**
25.03.2019 · E. 2017/6538 · K. 2019/3363 440
27.03.2019 · E. 2018/4770 · K. 2019/3562 .... 2042, 2046, **2048**
08.04.2019 · E. 2019/2532 · K. 2019/4235 ..... 734, 739, **741**, 2431, 2435, 2436, **2443**
09.04.2019 · E. 2019/1543 · K. 2019/4269 413
10.04.2019 · E. 2019/97 · K. 2019/4376 360
17.04.2019 · E. 2019/1279 · K. 2019/4862 1030
15.05.2019 · E. 2018/5630 · K. 2019/6112 ..... 531, **549**, 646, 648, 652
16.05.2019 · E. 2019/3826 · K. 2019/6209 ..... 773, **777**
16.05.2019 · E. 2019/158 · K. 2019/6208 ..... 2710, 2712, 2715, **2719**, 2816, 2818, 2819, **2822**
22.05.2019 · E. 2019/3150 · K. 2019/6581 125
11.11.2019 · E. 2019/7178 · K. 2019/11166 .... 524, 531, **546**, 643, 645, 652
13.11.2019 · E. 2019/6501 · K. 2019/11415 .... 555, 559, **569**
13.11.2019 · E. 2019/3809 · K. 2019/11325 . 1050, 1051
28.11.2019 · E. 2019/7343 · K. 2019/11719 157
28.11.2019 · E. 2019/7290 · K. 2019/11703 .... 696, 700, **707**
03.12.2019 · E. 2019/4181 · K. 2019/11916 .... 157, 158, **160**, 469
12.12.2019 · E. 2019/4409 · K. 2019/12244 646
16.01.2020 · E. 2019/8571 · K. 2020/247 ..... 3862, **3864**
19.02.2020 · E. 2020/560 · K. 2020/1268 ..... 405, 410, **421**
03.03.2020 · E. 2020/339 · K. 2020/1775 ..... 2513, 2514, 2515, 2516, **2519**
29.06.2020 · E. 2020/1980 · K. 2020/3397 416
15.09.2020 · E. 2020/1267 · K. 2020/3754 ..... **268**
16.09.2020 · E. 2020/2674 · K. 2020/3825 .... 2510, 2512, 2514, **2517**
22.10.2020 · E. 2020/4574 · K. 2020/5067 ..... 157, 158, **160**
22.10.2020 · E. 2020/4327 · K. 2020/5005 ..... 387, **395**
04.11.2020 · E. 2020/3553 · K. 2020/5294 .... 3804, 3805, **3808**
10.12.2020 · E. 2020/3426 · K. 2020/6373 ..... 439, **452**
15.12.2020 · E. 2020/3841 · K. 2020/6743 584
22.12.2020 · E. 2020/5568 · K. 2020/6784 ..... 807, 809, 812
12.01.2021 · E. 2020/6690 · K. 2021/82 ..... 2344, 2345, 2347, **2355**
20.01.2021 · E. 2020/6157 · K. 2021/371 273
27.01.2021 · E. 2020/6302 · K. 2021/641 ..... 2290, **2296**
28.01.2021 · E. 2021/180 · K. 2021/706 ..... 2329, 2330, 2331, **2334**, **2335**
11.03.2021 · E. 2021/1042 · K. 2021/2206 .... 2287, 2289, **2296**
12.04.2021 · E. 2021/1597 · K. 2021/2883 .... 1424, **1429**, 1526
14.04.2021 · E. 2021/1979 · K. 2021/3053 .... 3168, **3170**
31.05.2021 · E. 2021/1927 · K. 2021/4163 .... 3856, 3859, 3862, **3864**
02.06.2021 · E. 2021/2924 · K. 2021/4292 ..... 430, 441, **453**
08.06.2021 · E. 2021/3628 · K. 2021/4749 ..... 270, 273, **274**
14.06.2021 · E. 2021/3327 · K. 2021/4767 ..... 360, 362, **370**
14.06.2021 · E. 2021/3915 · K. 2021/4800 2522
16.06.2021 · E. 2021/2816 · K. 2021/5033 1030
16.06.2021 · E. 2021/3176 · K. 2021/5031 .... 2287, 2288, 2289, **2294**, **2295**
23.06.2021 · E. 2021/4162 · K. 2021/5235 ..... 325, 326, 327, **328**
01.07.2021 · E. 2021/1737 · K. 2021/5563 ..... 959, **970**
22.09.2021 · E. 2021/3464 · K. 2021/6355 959
27.09.2021 · E. 2021/4735 · K. 2021/6617 .... 2930, 2931, **2933**
21.10.2021 · E. 2021/6853 · K. 2021/7538 978
23.11.2021 · E. 2021/7597 · K. 2021/8687 441
24.11.2021 · E. 2021/5355 · K. 2021/8698 .... 1286, 1289, **1293**
30.11.2021 · E. 2021/8858 · K. 2021/8931 ..... 147, 149, 150, **151**, 307, **308**, 1868, 1870, **1873**
02.12.2021 · E. 2021/7777 · K. 2021/9036 ..... 469, **484**
02.12.2021 · E. 2021/5987 · K. 2021/9112 .... 3199, 3200, **3201**
06.12.2021 · E. 2021/8051 · K. 2021/9121 ... **3130**
14.12.2021 · E. 2021/8413 · K. 2021/9546 797
16.12.2021 · E. 2021/9465 · K. 2021/9653 .... 2329, 2330, 2331, **2335**
23.12.2021 · E. 2021/9161 · K. 2021/10013 .... 643, 648, **656**
27.12.2021 · E. 2021/8723 · K. 2021/10134 825

27.12.2021 · E. 2021/9667 · K. 2021/10069 . 1991, 1992, **1997**
27.12.2021 · E. 2021/6807 · K. 2021/7929 .... 2240, 2241, **2244**
07.02.2022 · E. 2021/10601 · K. 2022/947 .... 1778, 1780, **1782**
09.02.2022 · E. 2021/10427 · K. 2022/1125 . 1424, **1429**, 1527
10.02.2022 · E. 2021/9354 · K. 2022/1172 .... 3450, 3453, 3454, **3455**
28.02.2022 · E. 2021/10407 · K. 2022/1840 . 2462, 2466
01.03.2022 · E. 2021/8467 · K. 2022/1932 .... 2124, **2128**, 2138, **2147**
07.03.2022 · E. 2021/6267 · K. 2022/2139 .... 2500, 2503, **2508**, 2713, **2724**, 2842, **2847**
09.03.2022 · E. 2022/1569 · K. 2022/2209 ..... 123, 125, 126, **129**
09.03.2022 · E. 2021/5709 · K. 2022/2228 .... 2199, 2200, 2202, **2207**
09.03.2022 · E. 2021/5783 · K. 2022/2231 .... 2272, **2281**
16.03.2022 · E. 2021/5782 · K. 2022/2513 .... 2185, 2187, **2194**
23.03.2022 · E. 2022/353 · K. 2022/2789 441
05.04.2022 · E. 2022/1070 · K. 2022/3255 .... 1871, **1876**
06.04.2022 · E. 2022/1726 · K. 2022/3306 633
18.04.2022 · E. 2022/3279 · K. 2022/3659 .... 2732, **2740**
27.04.2022 · E. 2022/2852 · K. 2022/4053 697
30.05.2022 · E. 2022/3924 · K. 2022/5102 .... 2072, 2073, **2077**, 2083, 2085, **2088**
31.05.2022 · E. 2022/2999 · K. 2022/5186 3873
06.06.2022 · E. 2022/4012 · K. 2022/5408 ..... 524, 528, **541**
13.06.2022 · E. 2022/5082 · K. 2022/5673 .... 1789, 1791, **1795**
16.06.2022 · E. 2022/881 · K. 2022/5950 ..... 825, **833**
16.06.2022 · E. 2021/7048 · K. 2022/5951 .... 1140, 1142, 1143, **1145**, 1227, 1228, **1230**
20.06.2022 · E. 2022/5465 · K. 2022/6032 .... 2199, 2201, **2206**
05.07.2022 · E. 2022/3317 · K. 2022/6740 .... 1311, 1312, **1316**
03.10.2022 · E. 2022/7901 · K. 2022/7602 .... **3129**
04.10.2022 · E. 2022/8087 · K. 2022/7712 ..... 664, **670**
10.10.2022 · E. 2022/7927 · K. 2022/7925 .... 2458, 2460, 2462, **2465**
11.10.2022 · E. 2021/10384 · K. 2022/7978 .... 143, 144, **145**
27.10.2022 · E. 2022/6389 · K. 2022/8636 .... 1604, 1607, **1608**
28.11.2022 · E. 2022/3652 · K. 2022/9673 .... 3829, 3832, **3835**
01.12.2022 · E. 2022/7739 · K. 2022/9912 ..... **86**, 291, **293**
07.12.2022 · E. 2022/8312 · K. 2022/10116 . 1027, 1028, 1029, **1032**
12.12.2022 · E. 2022/8299 · K. 2022/10349 .... 270, 272, **273**
14.12.2022 · E. 2022/4424 · K. 2022/10508 .... 292, 358, 361, **374**
20.12.2022 · E. 2022/9572 · K. 2022/10732 . 1977, **1984**
27.12.2022 · E. 2022/10009 · K. 2022/10923 ..... 1843, 1845, **1847**
27.12.2022 · E. 2022/10328 · K. 2022/10956 ..... 2695, 2699, **2706**
09.01.2023 · E. 2022/11194 · K. 2023/43 979
10.01.2023 · E. 2022/8406 · K. 2023/108 411
11.01.2023 · E. 2022/9210 · K. 2023/126 679
18.01.2023 · E. 2022/8662 · K. 2023/304 ..... 264, **267**, 469
18.01.2023 · E. 2022/9698 · K. 2023/309 561
09.02.2023 · E. 2023/16 · K. 2023/509 ..... 2030, 2033, 2035, **2038**
01.03.2023 · E. 2022/5375 · K. 2023/790 ..... 362, **371**
08.03.2023 · E. 2022/9891 · K. 2023/877 ..... 526, 530, **535**, 770, 771, **774**
14.03.2023 · E. 2022/10504 · K. 2023/991 .... 2393, 2395, 2396, **2402**
15.03.2023 · E. 2022/5787 · K. 2023/1036 2943
16.03.2023 · E. 2022/9254 · K. 2023/1158 .... 1884, **1891**
16.03.2023 · E. 2022/9568 · K. 2023/1160 .... 2008, **2011**
22.03.2023 · E. 2022/10535 · K. 2023/1210 .... 408, 415
22.03.2023 · E. 2022/10765 · K. 2023/1191 715
23.03.2023 · E. 2023/1896 · K. 2023/1277 541
28.03.2023 · E. 2023/32 · K. 2023/1386 ..... 2329, 2331, **2338**
29.03.2023 · E. 2022/10588 · K. 2023/1439 . 2547
30.03.2023 · E. 2022/2227 · K. 2023/1518 .... 1360, 1362, **1363**
30.03.2023 · E. 2023/1042 · K. 2023/1507 2348
05.04.2023 · E. 2022/11157 · K. 2023/1638 .... 123, 125, 126, **128**
06.04.2023 · E. 2022/5568 · K. 2023/1687 947
06.04.2023 · E. 2023/1060 · K. 2023/1698 .... 2345, 2346, **2350**
13.04.2023 · E. 2023/1593 · K. 2023/1827 .... 2315, 2317, **2323**
26.04.2023 · E. 2022/11305 · K. 2023/1978 .... 253, 259, **260**
26.04.2023 · E. 2022/11401 · K. 2023/1977 .... 386, 388, 392, **394**
26.04.2023 · E. 2022/11080 · K. 2023/1940 881
27.04.2023 · E. 2023/2853 · K. 2023/2023 . 78, 80, 81, **84**
27.04.2023 · E. 2022/10715 · K. 2023/2014 . 2022, **2027**
03.05.2023 · E. 2023/505 · K. 2023/2098 ..... 1028, **1032**

09.05.2023 · E. 2022/6352 · K. 2023/2248 ..... 408, 410, 413, **419**
10.05.2023 · E. 2023/694 · K. 2023/2329 ..... 2329, 2330, **2338**
11.05.2023 · E. 2023/1487 · K. 2023/2373 .... 2009, **2016**, 2046, **2052**, 2460, 2463, **2467**
11.05.2023 · E. 2023/533 · K. 2023/2370 ..... 2056, 2058, 2059, 2060, **2064**
17.05.2023 · E. 2023/361 · K. 2023/2425 ... 88, 92, **93**
18.05.2023 · E. 2023/1717 · K. 2023/2461 ..... 664, **670**
18.05.2023 · E. 2023/1655 · K. 2023/2556 .... 1251, **1257**
23.05.2023 · E. 2023/2906 · K. 2023/2613 ..... 150, 151, **153**, 306
23.05.2023 · E. 2023/3195 · K. 2023/2616 714
23.05.2023 · E. 2023/2975 · K. 2023/2609 .... 1878, 1881, 1882, **1890**
25.05.2023 · E. 2023/18 · K. 2023/2730 698
25.05.2023 · E. 2023/5 · K. 2023/2723 ..... 1437, **1442**
01.06.2023 · E. 2023/347 · K. 2023/2867 ..... 1436, **1439**
07.06.2023 · E. 2023/78 · K. 2023/2961 . 700, 707, 713
07.06.2023 · E. 2023/4385 · K. 2023/3019 .... 2329, 2331, **2337**
13.06.2023 · E. 2023/175 · K. 2023/3109 ..... 646, 651
15.06.2023 · E. 2022/10593 · K. 2023/3274 . 1434, 1436, **1441**
04.07.2023 · E. 2022/4706 · K. 2023/3545 .... 1532, 1534, 1535, 1536, **1538**
14.09.2023 · E. 2023/1108 · K. 2023/3987 ..... 272, **274**
20.09.2023 · E. 2022/5215 · K. 2023/4065 .... 1070, 1073, **1075**, 1081, 1087, 1112
21.09.2023 · E. 2023/6708 · K. 2023/4167 .... 2345, 2346, **2354**
27.09.2023 · E. 2022/10249 · K. 2023/4217 947
27.09.2023 · E. 2022/6001 · K. 2023/4227 .... 1507, 1508, **1511**
27.09.2023 · E. 2023/5998 · K. 2023/4232 .... 1723, 1725, 1727, **1728**
28.09.2023 · E. 2023/6580 · K. 2023/4294 ..... 341, **344**
04.10.2023 · E. 2023/4795 · K. 2023/4463 .... 2022, **2028**
05.10.2023 · E. 2023/1501 · K. 2023/4542 ..... 405, 408, 414, **420**
11.10.2023 · E. 2023/2554 · K. 2023/4654 272
12.10.2023 · E. 2023/5762 · K. 2023/4722 .... 1436, **1440**
12.10.2023 · E. 2023/7383 · K. 2023/4728 2348
31.10.2023 · E. 2022/6640 · K. 2023/4997 .... 1337, 1339, **1344**
07.11.2023 · E. 2023/625 · K. 2023/5220 ..... 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, **2126**, **2127**
07.11.2023 · E. 2023/1076 · K. 2023/5222 .... 2199, 2202, 2207, **2208**
08.11.2023 · E. 2023/4244 · K. 2023/5280 893
09.11.2023 · E. 2023/5977 · K. 2023/5345 ..... 891, 893
09.11.2023 · E. 2023/5264 · K. 2023/5332 891
21.11.2023 · E. 2022/7824 · K. 2023/5440 ..... 164, 167, 168, **169**, 213, 216, 223, 310, 311, 312, **313**
21.11.2023 · E. 2023/3550 · K. 2023/5469 ..... 243, 244, 246, **248**, 304, **307**
21.11.2023 · E. 2023/7902 · K. 2023/5431 .... 1991, **1995**
22.11.2023 · E. 2023/3042 · K. 2023/5549 ..... 276, 279, **281**
22.11.2023 · E. 2023/7907 · K. 2023/5501 ..... 663, **669**
22.11.2023 · E. 2023/7905 · K. 2023/5502 893
22.11.2023 · E. 2023/2588 · K. 2023/5533 .... 1434, 1436, **1441**
23.11.2023 · E. 2023/8560 · K. 2023/5573 ..... 125, 126, **128**
23.11.2023 · E. 2023/2034 · K. 2023/5620 .... 2315, 2316, **2323**
27.11.2023 · E. 2023/7891 · K. 2023/5667 .... 1977, **1983**
28.11.2023 · E. 2022/8091 · K. 2023/5711 937
29.11.2023 · E. 2022/7206 · K. 2023/5739 .... 1479, 1480, **1483**
30.11.2023 · E. 2023/4860 · K. 2023/5868 ..... 235, 238, **239**
30.11.2023 · E. 2023/2591 · K. 2023/5804 ..... 405, 414, 415, **426**
30.11.2023 · E. 2023/7895 · K. 2023/5815 ..... 662, 663, **669**
13.12.2023 · E. 2023/2949 · K. 2023/6157 825
13.12.2023 · E. 2023/8264 · K. 2023/6144 3872
14.12.2023 · E. 2023/2499 · K. 2023/6204 360
14.12.2023 · E. 2023/4998 · K. 2023/6225 .... 2821, **2825**
19.12.2023 · E. 2023/3409 · K. 2023/6301 ..... 150, **152**, **309**, 1871, **1875**
19.12.2023 · E. 2023/5085 · K. 2023/6284 ..... 216, **217**, **314**
25.12.2023 · E. 2023/8849 · K. 2023/6440 361
25.12.2023 · E. 2023/2521 · K. 2023/6447 441
28.12.2023 · E. 2023/3062 · K. 2023/6532 ..... 388, **400**
09.01.2024 · E. 2023/5729 · K. 2024/54 . 121, 124, 126, **127**
09.01.2024 · E. 2022/8773 · K. 2024/20 . 362, 364, **373**
09.01.2024 · E. 2023/5983 · K. 2024/57 ..... 1028, 1029
09.01.2024 · E. 2023/8883 · K. 2024/4 ..... 1878, 1881, 1883, **1888**
09.01.2024 · E. 2023/3128 · K. 2024/58 ..... 2315, 2316, **2322**
09.01.2024 · E. 2023/9245 · K. 2024/42 2342

10.01.2024 · E. 2022/8785 · K. 2024/88 . 358, 362, **372**
24.01.2024 · E. 2022/8918 · K. 2024/451 ..... 1335, 1337, 1338, 1339, **1340**
06.02.2024 · E. 2022/9358 · K. 2024/751 ..... 2093, 2095, 2096, **2100**
08.02.2024 · E. 2022/8319 · K. 2024/696 ..... 1311, 1312, **1316**
13.02.2024 · E. 2023/3085 · K. 2024/808 ..... 361, **375**
22.02.2024 · E. 2023/6465 · K. 2024/1154 ..... 347, **351**
26.02.2024 · E. 2023/7541 · K. 2024/1196 .... 2184, **2194**
27.02.2024 · E. 2024/479 · K. 2024/1226 532
27.02.2024 · E. 2023/941 · K. 2024/1270 612
29.02.2024 · E. 2023/3629 · K. 2024/1379 ..... 405, 408, 414, **425**
04.03.2024 · E. 2024/152 · K. 2024/1428 664
05.03.2024 · E. 2024/1452 · K. 2024/1486 298
07.03.2024 · E. 2023/4147 · K. 2024/1593 ..... 432, 437, 438, 441, **448**
12.03.2024 · E. 2023/8522 · K. 2024/1661 561
13.03.2024 · E. 2022/9736 · K. 2024/1693 .... 1073, 1077, 1079, 1080, **1081**
14.03.2024 · E. 2023/5602 · K. 2024/1775 ..... 360, 364, **378**
14.03.2024 · E. 2023/5012 · K. 2024/1780 ..... 820, 823, 826, **831**
18.03.2024 · E. 2023/8263 · K. 2024/1812 .... 2462, 2468
20.03.2024 · E. 2024/2104 · K. 2024/1959 ..... 411, **423**
25.03.2024 · E. 2023/5401 · K. 2024/2040 ..... 406, 409, 413, **421**
26.03.2024 · E. 2023/2433 · K. 2024/2082 828
26.03.2024 · E. 2023/9549 · K. 2024/2079 .... 2331, **2337**
28.03.2024 · E. 2023/8870 · K. 2024/2213 ..... 325, 326, 327, **329**
01.04.2024 · E. 2023/7903 · K. 2024/2240 ..... 285, **287**
01.04.2024 · E. 2023/5637 · K. 2024/2265 ..... 407, 408, 414, **426**
01.04.2024 · E. 2023/6051 · K. 2024/2239 ..... 408, 415, **419**
02.04.2024 · E. 2023/4891 · K. 2024/2314 .... 1436, **1439**
04.04.2024 · E. 2023/4207 · K. 2024/2433 826
16.04.2024 · E. 2023/7901 · K. 2024/2490 ..... 306, **307**, 312
18.04.2024 · E. 2023/9095 · K. 2024/2668 . 88, 92, 93, **94**
18.04.2024 · E. 2023/9119 · K. 2024/2638 ..... 264, 267, **268**, 339, 340
18.04.2024 · E. 2023/9120 · K. 2024/2639 285
18.04.2024 · E. 2023/9073 · K. 2024/2665 ..... 291, 333, 334, **337**
18.04.2024 · E. 2023/8980 · K. 2024/2664 1031
18.04.2024 · E. 2023/1532 · K. 2024/2592 .... 1471, **1475**, 1517, **1519**
18.04.2024 · E. 2023/9436 · K. 2024/2699 .... 1992, **1998**
18.04.2024 · E. 2024/599 · K. 2024/2571 2345
24.04.2024 · E. 2022/10924 · K. 2024/2773 . 1435, 1436, **1442**
24.04.2024 · E. 2024/2396 · K. 2024/2779 .... 1930, 1933, 1935, **1937**, 1947, **1950**
24.04.2024 · E. 2024/277 · K. 2024/2812 ..... 2458, 2460, 2462, **2464**
25.04.2024 · E. 2023/6358 · K. 2024/2909 ..... 408, 414, 415, **427**
29.04.2024 · E. 2023/4541 · K. 2024/2947 364
29.04.2024 · E. 2024/1805 · K. 2024/2930 .... 2421, **2424**
30.04.2024 · E. 2023/4421 · K. 2024/2984 ..... 386, 410
30.04.2024 · E. 2024/1729 · K. 2024/3032 ..... 663, 670
30.04.2024 · E. 2023/3945 · K. 2024/3009 .... 1247, 1248, 1250, **1254**
30.04.2024 · E. 2023/2610 · K. 2024/3008 .... 1313, **1319**
02.05.2024 · E. 2023/4597 · K. 2024/3110 529
06.05.2024 · E. 2023/6945 · K. 2024/3174 ..... 223, 230
07.05.2024 · E. 2023/7502 · K. 2024/3219 . 91, 92, 93, **94**, 340, 341, 342, **343**
07.05.2024 · E. 2022/10990 · K. 2024/3229 .... 252, **254**
07.05.2024 · E. 2022/11086 · K. 2024/3226 .... 358, 366, **381**
07.05.2024 · E. 2023/8582 · K. 2024/3209 .... 1447, **1450**
09.05.2024 · E. 2023/6646 · K. 2024/3348 827
13.05.2024 · E. 2023/2722 · K. 2024/3359 .... 1987, 1993, **1995**
16.05.2024 · E. 2023/9032 · K. 2024/3594 . 90, 92, **95**, 181
16.05.2024 · E. 2024/1810 · K. 2024/3556 .... 1251, **1258**
22.05.2024 · E. 2023/9150 · K. 2024/3738 ..... 403, 405, 411, 413, **422**
22.05.2024 · E. 2024/2915 · K. 2024/3726 2475
23.05.2024 · E. 2023/8359 · K. 2024/3772 .... 1447, **1450**
27.05.2024 · E. 2023/6446 · K. 2024/3895 412
28.05.2024 · E. 2023/8411 · K. 2024/3919 827
30.05.2024 · E. 2023/1383 · K. 2024/4055 .... 1248, 1250, **1253**
30.05.2024 · E. 2023/6244 · K. 2024/4100 .... 1339, **1342**
03.06.2024 · E. 2023/6453 · K. 2024/4164 825
05.06.2024 · E. 2023/6661 · K. 2024/4257 880
10.06.2024 · E. 2023/8252 · K. 2024/4452 826
10.06.2024 · E. 2023/8297 · K. 2024/4445 .... 2329, 2331, **2336**

11.06.2024 · E. 2022/11529 · K. 2024/4553 ..... 83, **86**
25.06.2024 · E. 2023/6843 · K. 2024/4829 ..... 358, 361, 364, **374**
25.06.2024 · E. 2023/7004 · K. 2024/4811 ..... 648, 785
25.06.2024 · E. 2024/978 · K. 2024/4778 ..... 2828, 2830, 2831, 2832, **2834**
26.06.2024 · E. 2023/7736 · K. 2024/4907 ..... 464, **478**
27.06.2024 · E. 2023/7996 · K. 2024/5004 ..... 362, **372**
27.06.2024 · E. 2023/6929 · K. 2024/5031 411
27.06.2024 · E. 2024/3254 · K. 2024/4963 3835
02.07.2024 · E. 2023/6837 · K. 2024/5229 360
02.07.2024 · E. 2023/7433 · K. 2024/5239 ..... 362, **371**
02.07.2024 · E. 2024/5179 · K. 2024/5210 665
03.07.2024 · E. 2024/2657 · K. 2024/5290 2346
04.07.2024 · E. 2023/7119 · K. 2024/5391 ..... 359, **373**
04.07.2024 · E. 2024/5078 · K. 2024/5344 ..... 391, **398**
04.07.2024 · E. 2023/4622 · K. 2024/5366 .... 1059, 1061, **1065**, 1087
04.07.2024 · E. 2023/4239 · K. 2024/5363 .... 1337, 1338, **1341**
04.07.2024 · E. 2024/3096 · K. 2024/5322 .... 2342, 2343, 2346, 2348, **2353**
04.07.2024 · E. 2024/5130 · K. 2024/5416 .... 3872, 3874
09.07.2024 · E. 2023/3779 · K. 2024/5474 1206
10.09.2024 · E. 2024/6056 · K. 2024/5610 ..... 167, 217, **218**, 313
10.09.2024 · E. 2023/9244 · K. 2024/5576 ..... 824, 826, **831**, 837
10.09.2024 · E. 2024/3340 · K. 2024/5512 .... 2429, 2431, 2433, **2443**, 2448, **2456**
11.09.2024 · E. 2023/5904 · K. 2024/5695 362
11.09.2024 · E. 2023/8861 · K. 2024/5731 ..... 696, 698, 699, **707**
11.09.2024 · E. 2023/9033 · K. 2024/5663 908
12.09.2024 · E. 2023/8065 · K. 2024/5839 437
12.09.2024 · E. 2023/8066 · K. 2024/5842 ..... 678, 682, **689**
17.09.2024 · E. 2023/9264 · K. 2024/5938 ..... 165, 167, 168, **169**, 181, **183**, 197, **202**, 208, 220, 222, 238, 292, **293**, 312
17.09.2024 · E. 2023/7632 · K. 2024/5886 ..... 361, 363, **373**
17.09.2024 · E. 2024/2787 · K. 2024/5954 .... 2033, 2034, 2035, **2038**
18.09.2024 · E. 2023/7942 · K. 2024/6026 ..... 678, 681, **689**
19.09.2024 · E. 2023/626 · K. 2024/6099 ..... 1546, 1547, 1548, **1550**, 1699, 1701, **1704**, 1716, **1717**
25.09.2024 · E. 2023/7156 · K. 2024/6419 798
26.09.2024 · E. 2024/912 · K. 2024/6536 ..... 108, 109, **110**, 174, **176**, 181, 296, 299, **300**, 327, 328, **329**, 331, 333, 334, **336**
26.09.2024 · E. 2024/1062 · K. 2024/6537 ..... 246, **248**, 252, 259
26.09.2024 · E. 2023/9693 · K. 2024/6488 ..... 409, 410, 411, **423**
26.09.2024 · E. 2024/6404 · K. 2024/6441 .... 1481, **1484**
26.09.2024 · E. 2024/3002 · K. 2024/6466 .... 2119, 2121, 2122, 2123, **2126**
30.09.2024 · E. 2024/7653 · K. 2024/6569 133
30.09.2024 · E. 2023/8672 · K. 2024/6592 ..... 389, 390, **398**
30.09.2024 · E. 2024/5463 · K. 2024/6568 3872
01.10.2024 · E. 2024/6758 · K. 2024/6690 ..... 411, 413, **425**
01.10.2024 · E. 2023/8400 · K. 2024/6697 ..... 633, **639**
01.10.2024 · E. 2023/10058 · K. 2024/6715 880
01.10.2024 · E. 2024/5632 · K. 2024/6676 .... 2237, 2240, 2241, 2242, **2251**
03.10.2024 · E. 2023/7024 · K. 2024/6794 .... 1251, **1259**, 1358, 1360, 1361, **1363**
07.10.2024 · E. 2024/36 · K. 2024/6881 361
07.10.2024 · E. 2023/10142 · K. 2024/6886 .... 531, **547**, 645, 646, 652
07.10.2024 · E. 2024/204 · K. 2024/6895 ..... 643, 647, **656**, 697
07.10.2024 · E. 2023/1310 · K. 2024/6903 .... 1456, 1458, 1459, 1460, **1461**, 1471, **1475**, 1513, 1514, 1515, 1516, **1518**
09.10.2024 · E. 2024/6365 · K. 2024/7054 .... **1890**
14.10.2024 · E. 2024/97 · K. 2024/7247 412
14.10.2024 · E. 2024/4102 · K. 2024/7321 .... 2346, 2347
14.10.2024 · E. 2024/4358 · K. 2024/7329 .... 2346, **2354**
14.10.2024 · E. 2023/8498 · K. 2024/7300 .... 2419, 2420, 2422, **2427**
15.10.2024 · E. 2023/9512 · K. 2024/7345 367
15.10.2024 · E. 2024/6726 · K. 2024/7394 ..... 383, 387, **395**
15.10.2024 · E. 2024/8050 · K. 2024/7363 .... 2212, 2213, 2214, **2217**
16.10.2024 · E. 2023/10082 · K. 2024/7523 .... 385, 386, 389, 390, **396**
16.10.2024 · E. 2023/10128 · K. 2024/7446 .... 713, 728
16.10.2024 · E. 2024/101 · K. 2024/7537 ..... 825, 826, **832**
16.10.2024 · E. 2023/8043 · K. 2024/7485 .... 1434, 1435, **1437**
22.10.2024 · E. 2024/5354 · K. 2024/7662 ..... 136, **138**
23.10.2024 · E. 2024/1862 · K. 2024/7816 963
23.10.2024 · E. 2024/8602 · K. 2024/7762 3416
24.10.2024 · E. 2024/6203 · K. 2024/7926 ..... 133, 135

24.10.2024 · E. 2024/4674 · K. 2024/7898 ..... 289, 291, **292**
24.10.2024 · E. 2024/401 · K. 2024/7913 465
24.10.2024 · E. 2024/4704 · K. 2024/7899 ..... 664, 671
31.10.2024 · E. 2024/4239 · K. 2024/8065 ..... 125, **129**
31.10.2024 · E. 2024/5185 · K. 2024/8038 272
01.11.2024 · E. 2024/6487 · K. 2024/8165 . 61, 62, **65**
01.11.2024 · E. 2024/4621 · K. 2024/8146 414
04.11.2024 · E. 2024/1119 · K. 2024/8213 412
06.11.2024 · E. 2024/405 · K. 2024/8389 ..... 1434, 1436, **1440**
06.11.2024 · E. 2024/8685 · K. 2024/8366 .... 1896, 1898, **1901**, 1921, **1926**
06.11.2024 · E. 2024/2346 · K. 2024/8355 .... 2034, 2035, **2039**, 3416, **3420**
07.11.2024 · E. 2024/1930 · K. 2024/8441 ..... 361, 363, **375**
07.11.2024 · E. 2023/9764 · K. 2024/8522 .... 1263, 1265, **1270**
07.11.2024 · E. 2024/4405 · K. 2024/8528 .... 1481, **1484**
18.11.2024 · E. 2024/8297 · K. 2024/8680 .... 2510, 2513, 2515, 2516, **2522**
18.11.2024 · E. 2024/8863 · K. 2024/8662 .... 3867, 3872, **3876**
19.11.2024 · E. 2024/658 · K. 2024/8815 ..... 493, 498, **511**, 826
19.11.2024 · E. 2024/4518 · K. 2024/8814 .... 1025, 1027, 1028, 1029, **1033**, 1040
20.11.2024 · E. 2024/1047 · K. 2024/8850 360
20.11.2024 · E. 2024/3544 · K. 2024/8927 .... 1815, **1818**
02.12.2024 · E. 2023/4053 · K. 2024/9347 829
05.12.2024 · E. 2024/1615 · K. 2024/9586 ..... 503, **520**
12.12.2024 · E. 2024/5640 · K. 2024/9919 ..... 958, **965**
12.12.2024 · E. 2024/8109 · K. 2024/9958 .... 2346, 2347
26.12.2024 · E. 2024/9076 · K. 2024/10586 . 2431, 2436, **2444**
13.01.2025 · E. 2024/3549 · K. 2025/18 . 467, **481**
13.01.2025 · E. 2024/3505 · K. 2025/5 ..... 1507, 1508, **1511**
23.01.2025 · E. 2024/9928 · K. 2025/728 ..... 2343, 2346, **2355**
03.02.2025 · E. 2024/3834 · K. 2025/864 621
04.02.2025 · E. 2024/3883 · K. 2025/881 466
10.02.2025 · E. 2024/4681 · K. 2025/1204 463
11.02.2025 · E. 2024/4229 · K. 2025/1264 ..... 524, 531, **548**, 612, 620, 632, 647, 653
11.02.2025 · E. 2024/7837 · K. 2025/1258 .... 2460, 2461, 2463, **2468**
20.02.2025 · E. 2025/550 · K. 2025/1787 ..... 1933, 1935, **1938**
24.02.2025 · E. 2023/7449 · K. 2025/1842 .... 2315, 2316, **2322**
26.02.2025 · E. 2024/5335 · K. 2025/2041 467
03.03.2025 · E. 2024/6273 · K. 2025/2174 ..... 820, 823, 825, 829
03.03.2025 · E. 2023/7910 · K. 2025/2182 ..... 933, 935, 937, **939**
06.03.2025 · E. 2025/1265 · K. 2025/2404 3992
11.03.2025 · E. 2024/9257 · K. 2025/2626 ..... 713, 728
13.03.2025 · E. 2024/6456 · K. 2025/2707 463
13.03.2025 · E. 2024/4091 · K. 2025/2705 498
17.03.2025 · E. 2024/6817 · K. 2025/2743 .... 2646, 2648, 2650, **2652**
18.03.2025 · E. 2024/4305 · K. 2025/2817 365
24.03.2025 · E. 2024/6830 · K. 2025/2932 633
14.04.2025 · E. 2024/623 · K. 2025/3616 ..... 1003, **1013**
17.04.2025 · E. 2024/7619 · K. 2025/3892 .... 1029, 1030, **1035**
21.04.2025 · E. 2024/6232 · K. 2025/4034 .... 2056, 2058, 2059, 2060, **2064**
21.04.2025 · E. 2024/7588 · K. 2025/4035 .... 2138, **2144**
21.04.2025 · E. 2025/441 · K. 2025/4039 ..... **3775**
29.04.2025 · E. 2025/2178 · K. 2025/4341 597
06.05.2025 · E. 2025/1468 · K. 2025/4646 .... 2396, 2399
08.05.2025 · E. 2024/8488 · K. 2025/4766 ..... 607, 611, **620**
13.05.2025 · E. 2024/8642 · K. 2025/4989 ..... 383, 388, **393**
13.05.2025 · E. 2024/1656 · K. 2025/4959 ..... 713, **728**
15.05.2025 · E. 2025/436 · K. 2025/5175 ..... 2284, 2287, 2289, **2297**
15.05.2025 · E. 2025/2906 · K. 2025/5146 .... 3770, **3774**, 3805
28.05.2025 · E. 2024/9995 · K. 2025/5421 826
29.05.2025 · E. 2024/9656 · K. 2025/5534 587
29.05.2025 · E. 2025/2649 · K. 2025/5503 .... 2312, 2315, 2317, **2320**, **2321**, 2326, 2327, 2328, 2329, 2331, 2332, **2333**
02.06.2025 · E. 2024/7998 · K. 2025/5688 482
19.06.2025 · E. 2024/8887 · K. 2025/6229 ..... 220, 223, **224**
25.06.2025 · E. 2025/527 · K. 2025/6502 ..... 361, **376**
26.06.2025 · E. 2025/1039 · K. 2025/6585 .... 1059, 1062, **1065**, 1073
30.06.2025 · E. 2025/3435 · K. 2025/6642 ..... 360, 362, 364, **378**
30.06.2025 · E. 2025/2697 · K. 2025/6633 .... 1879, 1881, 1884, **1888**
01.07.2025 · E. 2024/8501 · K. 2025/6723 441
01.07.2025 · E. 2025/2183 · K. 2025/6791 .... 3869, 3873, **3877**
10.09.2025 · E. 2025/5202 · K. 2025/7097 ..... 496, 504, **508**

16.09.2025 · E. 2025/1983 · K. 2025/7379 .... 2168, 2169, 2171, 2174, **2175**, 2229, **2235**
16.09.2025 · E. 2025/4237 · K. 2025/7337 .... 2346, 2347
17.09.2025 · E. 2025/6945 · K. 2025/7429 ... 9, 14, 15, **16**, 25, **31**, 38, 39, **45**, 60
18.09.2025 · E. 2025/232 · K. 2025/7557 1004
23.09.2025 · E. 2025/4089 · K. 2025/7681 502
24.09.2025 · E. 2025/627 · K. 2025/7793 359
24.09.2025 · E. 2025/635 · K. 2025/7795 ..... 385, 388, 390, **393**
24.09.2025 · E. 2025/47 · K. 2025/7771 880
30.09.2025 · E. 2025/7038 · K. 2025/8076 ..... 466, **479**
09.10.2025 · E. 2025/1344 · K. 2025/8551 464
16.10.2025 · E. 2025/1773 · K. 2025/8899 441
16.10.2025 · E. 2025/1346 · K. 2025/8886 ..... 525, 532, **549**, 611
20.10.2025 · E. 2025/2470 · K. 2025/8940 ..... 405, 410, 412, **422**, 716
03.11.2025 · E. 2024/7587 · K. 2025/9307 ..... 223, **226**
04.11.2025 · E. 2025/3158 · K. 2025/9456 ..... 459, 465, **479**, 3413, 3416, **3418**
05.11.2025 · E. 2025/9085 · K. 2025/9529 783
17.11.2025 · E. 2025/3092 · K. 2025/9739 1004
17.11.2025 · E. 2025/7322 · K. 2025/9752 .... 1956, 1957, **1960**, 1968, **1971**, 1991, 1993, **2001**
17.11.2025 · E. 2025/7109 · K. 2025/9669 .... 1987, 1988, 1991, 1993, 1999, **2000**
18.11.2025 · E. 2025/3364 · K. 2025/9832 ..... 250, 252, **254**
18.11.2025 · E. 2025/2698 · K. 2025/9823 472
19.11.2025 · E. 2025/1901 · K. 2025/9923 .... 2510, 2512, 2513, 2515, 2516, **2519**
20.11.2025 · E. 2025/5404 · K. 2025/9980 ..... 799, **803**, 2315, 2317, **2324**, 2328, 2329, 2330, **2333**, 2339
24.11.2025 · E. 2025/8684 · K. 2025/10103 . 1919, 1921, **1924**
26.11.2025 · E. 2024/6615 · K. 2025/10316 . 1309, 1311, 1313, **1318**
01.12.2025 · E. 2025/7958 · K. 2025/10448 466
02.12.2025 · E. 2025/3542 · K. 2025/10509 .... 471, 695, 698, **706**
02.12.2025 · E. 2025/5969 · K. 2025/10504 . **1940**
02.12.2025 · E. 2025/1969 · K. 2025/10512 . 1953, 1955, 1956, 1957, **1959**
02.12.2025 · E. 2025/1399 · K. 2025/10521 . 2460, 2462, **2465**
09.12.2025 · E. 2025/5488 · K. 2025/10940 . 1932, 1933, 1935, **1939**, 1942, 1944, 1945, 1946, **1948**
09.12.2025 · E. 2025/6699 · K. 2025/10882 . 1955, 1957, 1958, **1960**
15.12.2025 · E. 2025/5122 · K. 2025/11194 .... 494, 495, 503, **506**
16.12.2025 · E. 2025/4585 · K. 2025/11327 441
17.12.2025 · E. 2025/4366 · K. 2025/11436 773
18.12.2025 · E. 2025/7713 · K. 2025/11516 . 4002, **4004**
23.12.2025 · E. 2025/8445 · K. 2025/11777 ..... 68, 71, 72, **73**
23.12.2025 · E. 2025/283 · K. 2025/11766 ..... 471, **487**
24.12.2025 · E. 2025/4903 · K. 2025/11832 .... 389, **399**
25.12.2025 · E. 2024/10455 · K. 2025/12022 ..... 1059, 1061, **1064**, 1072
29.12.2025 · E. 2025/4646 · K. 2025/12098 . 2382, **2389**, 2591, 2594, **2599**, 2769, **2774**, 2839, 2842, **2848**
12.01.2026 · E. 2025/4127 · K. 2026/71 . 358, 359, 360, 362, 363, **368**
14.01.2026 · E. 2025/8689 · K. 2026/261 ..... 3625, **3629**
19.01.2026 · E. 2025/4638 · K. 2026/504 ..... 356, 358, 359, 363, 367, **369**
19.01.2026 · E. 2026/264 · K. 2026/577 ..... 1566, **1569**
19.01.2026 · E. 2025/9608 · K. 2026/535 ..... 2460, 2463, **2468**, 2470, 3416, **3420**
20.01.2026 · E. 2025/5938 · K. 2026/603 442
21.01.2026 · E. 2025/4028 · K. 2026/722 673
22.01.2026 · E. 2025/435 · K. 2026/795 ..... 1496, 1498, 1499, **1502**
02.02.2026 · E. 2025/2346 · K. 2026/903 829
02.02.2026 · E. 2025/6113 · K. 2026/868 ..... 878, 881, **885**
04.02.2026 · E. 2025/9543 · K. 2026/1103 ..... 785, 792
05.02.2026 · E. 2025/9783 · K. 2026/1159 365
10.02.2026 · E. 2025/6860 · K. 2026/1395 ..... 433, 441, 442, **454**
11.02.2026 · E. 2025/10282 · K. 2026/1556 ..... 47, 50, 51, 53, **54**
12.02.2026 · E. 2025/3865 · K. 2026/1618 ..... 135, **139**
12.02.2026 · E. 2025/6872 · K. 2026/1632 ..... 864, **873**
16.02.2026 · E. 2025/7400 · K. 2026/1654 504
18.02.2026 · E. 2025/9746 · K. 2026/1856 ..... 501, **516**
24.02.2026 · E. 2025/9141 · K. 2026/2170 .... 1898, **1902**, 1919, 1920, **1927**, 1974, 1977, **1981**
26.02.2026 · E. 2025/9122 · K. 2026/2234 963
26.02.2026 · E. 2025/10915 · K. 2026/2212 . 2340, 2343, 2346, **2352**
26.02.2026 · E. 2026/1043 · K. 2026/2270 .... 3127, **3128**
02.03.2026 · E. 2025/4216 · K. 2026/2294 471
03.03.2026 · E. 2025/4395 · K. 2026/2416 ..... 459, 471, **487**
04.03.2026 · E. 2025/9225 · K. 2026/2483 ..... 459, 468, **482**, 483, 497, 508
04.03.2026 · E. 2025/10739 · K. 2026/2494 . 2378, 2385

11.03.2026 · E. 2025/7989 · K. 2026/2778 ..... 385, 389, 390, 392, **397**
24.03.2026 · E. 2025/8695 · K. 2026/3057 ..... 586, **596**
26.03.2026 · E. 2025/9855 · K. 2026/3241 ..... 781, 785, **791**
26.03.2026 · E. 2025/2668 · K. 2026/3202 .... 1079, 1081, **1082**, 1087
30.03.2026 · E. 2025/8488 · K. 2026/3307 ..... 976, 980, **983**
31.03.2026 · E. 2025/8320 · K. 2026/3419 497
02.04.2026 · E. 2026/858 · K. 2026/3553 ..... 522, 524, 527, **538**, 539, 610
07.04.2026 · E. 2026/2817 · K. 2026/3805 466
07.04.2026 · E. 2025/4195 · K. 2026/3746 .... 1499, **1502**
13.04.2026 · E. 2025/8182 · K. 2026/4004 504
14.04.2026 · E. 2025/6951 · K. 2026/4133 827
14.04.2026 · E. 2026/2307 · K. 2026/4085 .... 3654, **3656**
15.04.2026 · E. 2026/2058 · K. 2026/4169 .... 2429, 2430, 2431, 2433, 2435, **2439**
15.04.2026 · E. 2026/2257 · K. 2026/4224 .... 3416, **3419**
21.04.2026 · E. 2025/5548 · K. 2026/4435 . 91, 93, **95**, 289, 291, **294**, 312, 318, 319, **323**
28.04.2026 · E. 2025/10904 · K. 2026/4780 ..... 47, 50, **53**
28.04.2026 · E. 2025/6039 · K. 2026/4692 .... 1365, 1367, 1368, **1371**
29.04.2026 · E. 2026/2520 · K. 2026/4879 . 14, 57, 60, 61, 62, 63, **64**
29.04.2026 · E. 2026/2775 · K. 2026/4877 .... 2407, **2415**
05.05.2026 · E. 2025/9422 · K. 2026/5095 499
05.05.2026 · E. 2025/9999 · K. 2026/5061 .... 2555, 2558, 2559, 2560, **2566**
07.05.2026 · E. 2025/7106 · K. 2026/5270 .... 1505, 1507, 1509, **1510**
11.05.2026 · E. 2025/7420 · K. 2026/5358 ..... 500, **514**, 612, **622**
11.05.2026 · E. 2025/10362 · K. 2026/5316 . 3948, 3950, 3951, **3952**
13.05.2026 · E. 2026/2961 · K. 2026/5564 .... 2340, 2343, 2344, 2345, **2350**
01.06.2026 · E. 2026/2898 · K. 2026/5682 718
01.06.2026 · E. 2025/10820 · K. 2026/5696 718
02.06.2026 · E. 2026/350 · K. 2026/5864 ..... 405, 409, 413, **420**
02.06.2026 · E. 2026/522 · K. 2026/5972 783
02.06.2026 · E. 2026/3653 · K. 2026/5927 .... 1993, **2000**
03.06.2026 · E. 2025/4589 · K. 2026/6018 ..... 365, **379**, 391
03.06.2026 · E. 2026/3678 · K. 2026/6078 .... 1882, 1883, **1886**
03.06.2026 · E. 2025/9883 · K. 2026/6131 .... 2712, 2713, 2715, **2717**, 2741, 2743, 2744, **2747**, 2756, **2760**, 2781, **2783**, 2839, 2840, 2841, **2845**
08.06.2026 · E. 2026/144 · K. 2026/6183 ..... 903, 908, **911**
08.06.2026 · E. 2026/3630 · K. 2026/6201 .... 1896, 1898, **1901**
11.06.2026 · E. 2026/373 · K. 2026/6476 ..... 466, 3934, 3936, 3937, **3938**
11.06.2026 · E. 2026/393 · K. 2026/6478 782
11.06.2026 · E. 2026/3240 · K. 2026/6481 .... 3119, **3120**, 3127, **3128**, **3137**, **3144**, 3149, **3150**, 3156, **3157**, **3163**, 3168, **3174**, 3639, 3641, 3643, **3645**, 3982, 3984, 3985, **3986**
15.06.2026 · E. 2026/4142 · K. 2026/6594 .... 1934, 1935, **1937**, 1946, **1950**
15.06.2026 · E. 2025/8708 · K. 2026/6569 .... 2376, 2377, 2379, 2380, 2381, **2384**, 2430, 2431, 2433, 2434, **2439**
16.06.2026 · E. 2026/136 · K. 2026/6720 ..... 822, 824
16.06.2026 · E. 2026/4172 · K. 2026/6723 .... 2135, 2136, 2138, **2143**
18.06.2026 · E. 2026/4934 · K. 2026/6868 .... 1990, 1991, 2000
22.06.2026 · E. 2026/1413 · K. 2026/6964 ..... 785, 792
23.06.2026 · E. 2025/9563 · K. 2026/7000 760
23.06.2026 · E. 2026/880 · K. 2026/6974 ..... 795, 798, **802**
23.06.2026 · E. 2026/5699 · K. 2026/7062 799
23.06.2026 · E. 2026/4203 · K. 2026/6984 .... 1884, **1889**
25.06.2026 · E. 2026/4820 · K. 2026/7213 . 38, 39, 41, **42**, 50, 53, **54**
25.06.2026 · E. 2026/3797 · K. 2026/7259 52

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi

18.10.2007 · E. 2007/14193 · K. 2007/14996 ..... 1015, 1017, 1018, 1019, 1020, **1021**
11.06.2009 · E. 2009/8106 · K. 2009/10088 ..... 10, 18
05.04.2010 · E. 2010/2929 · K. 2010/5748 . 22, 27, 28, 30, **32**
23.11.2010 · E. 2010/17483 · K. 2010/18958 ..... 2448, 2451, **2454**
07.03.2011 · E. 2011/703 · K. 2011/3417 ..... 2896, **2903**
29.03.2011 · E. 2011/2589 · K. 2011/5058 ..... 735, 2879, 2880, 2883, **2890**
04.04.2011 · E. 2010/23167 · K. 2011/5333 ..... 39, 42, **44**, 60, **66**
04.04.2011 · E. 2011/3300 · K. 2011/5338 .... 1039, 1040, **1043**
07.04.2011 · E. 2010/21201 · K. 2011/5837 . 2746, **2748**, 2780, 2781, **2782**, 2785, 2787, 2788, 2789, **2790**
14.06.2011 · E. 2011/6194 · K. 2011/10238 . 1599, **1600**
07.07.2011 · E. 2011/6043 · K. 2011/11990 . 2955, **2957**

27.09.2011 · E. 2011/16211 · K. 2011/13973 . 643, 644, **649**
18.10.2011 · E. 2011/9128 · K. 2011/15856 70
14.02.2012 · E. 2011/16542 · K. 2012/3368 .... 986, 989, **992**
26.03.2012 · E. 2012/5166 · K. 2012/7956 .... 3739, 3740, **3742**
16.04.2012 · E. 2012/5760 · K. 2012/10061 . 2777, 2779, 2781, **2782**, 2785, 2787, 2788, **2790**, **2798**
02.05.2012 · E. 2012/8081 · K. 2012/11677 . 2868, **2872**
12.06.2012 · E. 2012/10643 · K. 2012/14828 ..... 3794, 3796, **3799**, 3826
09.10.2012 · E. 2012/15375 · K. 2012/21121 . 715, 727
15.10.2012 · E. 2012/15227 · K. 2012/21528 . 712, 713, 718, **726**
16.10.2012 · E. 2012/17022 · K. 2012/21728 . 734, 738
08.11.2012 · E. 2012/17769 · K. 2012/23108 ..... 1050, **1053**
26.11.2012 · E. 2012/19837 · K. 2012/24278 ..... 1037, 1039, 1040, **1042**
05.12.2012 · E. 2012/21538 · K. 2012/25111 ..... 1050, 1100, 1101, **1105**
04.02.2013 · E. 2013/758 · K. 2013/1491 ... 10, 14, 15, **18**
04.02.2013 · E. 2012/18038 · K. 2013/1487 .... 781, 782, **790**
18.02.2013 · E. 2013/1605 · K. 2013/2391 .... 1018, 1019, **1023**, 1040
25.02.2013 · E. 2013/82 · K. 2013/2924 2917
11.03.2013 · E. 2013/2481 · K. 2013/4013 ..... 989, 2391, 2393, 2394, 2396, **2399**, 2407, 2408, **2412**
03.12.2013 · E. 2013/14711 · K. 2013/17135 ..... 2882, **2887**
09.12.2013 · E. 2013/14868 · K. 2013/17437 . 944, 945, 947, **951**
23.01.2014 · E. 2013/15535 · K. 2014/884 . 10, 18
03.02.2014 · E. 2013/17205 · K. 2014/1456 . 2879, 2881, **2883**
06.02.2014 · E. 2013/17351 · K. 2014/1686 . 2896, 2898, **2904**
10.02.2014 · E. 2013/17531 · K. 2014/1871 . 1047, 1048, 1051, **1053**
10.03.2014 · E. 2013/19392 · K. 2014/3600 ..... 52, 53
17.03.2014 · E. 2013/19785 · K. 2014/4046 . 2869, **2875**
28.05.2014 · E. 2014/946 · K. 2014/8374 .. 71, **74**
16.06.2014 · E. 2014/2301 · K. 2014/9688 ..... 717, 727
17.09.2014 · E. 2014/12228 · K. 2014/11982 ..... 2867, 2868, **2873**, 2881, **2884**
03.12.2014 · E. 2014/9576 · K. 2014/15809 . 1049, 1098, 1100, 1101, **1104**
05.12.2014 · E. 2014/11425 · K. 2014/15930 ..... 1626, 1628, 1629, **1631**
22.12.2014 · E. 2014/20369 · K. 2014/16994 2466
12.01.2015 · E. 2014/11123 · K. 2015/304 .... 1046, 1048, 1049, **1052**
19.01.2015 · E. 2014/18214 · K. 2015/941 .... 1047, 1048, 1049, **1052**
02.03.2015 · E. 2014/21541 · K. 2015/3257 . 2396, **2403**
08.04.2015 · E. 2014/19725 · K. 2015/5810 987
09.04.2015 · E. 2014/13301 · K. 2015/5945 . 2379, **2388**
13.04.2015 · E. 2014/20871 · K. 2015/6047 . 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, **2424**
15.04.2015 · E. 2014/21426 · K. 2015/6355 . 2854, 2855, **2861**
27.04.2015 · E. 2014/21635 · K. 2015/6903 736
13.05.2015 · E. 2015/518 · K. 2015/8548 987
21.05.2015 · E. 2014/15214 · K. 2015/9183 . 2897, **2902**, 2919, **2925**
26.05.2015 · E. 2014/16315 · K. 2015/9516 ..... 39, 42, **43**, 60
08.06.2015 · E. 2015/8233 · K. 2015/10466 .... 734, 735
10.06.2015 · E. 2015/2656 · K. 2015/10662 .... 984, 986, 988, 989, **990**
22.06.2015 · E. 2015/5547 · K. 2015/11496 . 2918, **2922**
01.07.2015 · E. 2015/3954 · K. 2015/12100 . 2797, **2799**
07.09.2015 · E. 2015/5626 · K. 2015/13642 .... 984, 986, 987, 988, **991**
09.09.2015 · E. 2015/5137 · K. 2015/13871 .... 986, 987, 988, **991**
14.09.2015 · E. 2015/6371 · K. 2015/14052 . 2867, **2871**
14.10.2015 · E. 2014/19738 · K. 2015/15820 .... 71, 72, **75**
19.10.2015 · E. 2015/9004 · K. 2015/16091 . 2458, 2460, 2461, 2462, **2466**
26.10.2015 · E. 2015/9969 · K. 2015/16668 .... 714, 725
04.11.2015 · E. 2015/9875 · K. 2015/17177 . 2868, **2872**, 2882, **2888**
23.11.2015 · E. 2015/11147 · K. 2015/18632 . 714, **727**
23.11.2015 · E. 2015/10742 · K. 2015/18593 . 733, 1050
07.12.2015 · E. 2015/13495 · K. 2015/19700 ..... 2881, 2882, **2885**
21.12.2015 · E. 2015/13271 · K. 2015/20763 ..... 2879, 2880, 2882, **2888**
27.01.2016 · E. 2015/15971 · K. 2016/921 ..... 732, 733, 735, **738**, 740
27.01.2016 · E. 2015/15974 · K. 2016/922 .... 2869, **2875**
27.01.2016 · E. 2015/2316 · K. 2016/906 ..... 2897, **2900**, 2908, 2910, **2911**, 2917, 2918, **2921**
15.02.2016 · E. 2015/16985 · K. 2016/1699 . 2404, 2406, 2407, **2411**

17.02.2016 · E. 2015/4184 · K. 2016/2003 .... 2898, **2904**
23.02.2016 · E. 2015/16866 · K. 2016/2458 . 2419, 2421, **2425**
25.02.2016 · E. 2015/15058 · K. 2016/2662 . 2864, 2866, 2867, **2870**
14.03.2016 · E. 2016/320 · K. 2016/3810 2408
11.04.2016 · E. 2016/4657 · K. 2016/5487 ..... 715, 726
27.04.2016 · E. 2015/11152 · K. 2016/6663 70
24.05.2016 · E. 2015/13389 · K. 2016/7993 ..... 24, 25, 28, 30, **31**, 50, 53, **55**
23.06.2016 · E. 2016/5607 · K. 2016/9814 ..... 745, 748, **753**
20.09.2016 · E. 2016/13158 · K. 2016/10984 . 732, 733, 734, **737**
21.09.2016 · E. 2016/13187 · K. 2016/11075 ..... 2879, 2881, 2882, **2886**
28.09.2016 · E. 2016/7892 · K. 2016/11367 .... 745, 748, **753**
17.11.2016 · E. 2016/4171 · K. 2016/12901 . 2429, 2431, 2432, 2435, **2441**
07.12.2016 · E. 2016/9592 · K. 2016/14073 . 2685, 2881, **2887**
09.02.2017 · E. 2016/10928 · K. 2017/1104 . 2877, 2879, 2881, 2882, **2886**
01.03.2017 · E. 2016/7113 · K. 2017/2263 1003
07.03.2017 · E. 2016/14742 · K. 2017/2577 .... 712, 715, **725**
09.03.2017 · E. 2016/12620 · K. 2017/2897 . 2431, 2432, 2433, **2438**
12.04.2017 · E. 2015/19376 · K. 2017/5086 .... 903, 907, **909**, 914, 917
26.04.2017 · E. 2015/19759 · K. 2017/6076 ..... 14, 15, **17**
26.04.2017 · E. 2015/19079 · K. 2017/6101 ..... **17**
04.05.2017 · E. 2016/12521 · K. 2017/6542 . 2684, **2690**, 2869, **2873**, 2882, **2889**
08.05.2017 · E. 2016/17247 · K. 2017/6724 . 2867, **2871**
11.05.2017 · E. 2016/17575 · K. 2017/7089 . 2431, 2432, 2434, **2440**
12.06.2017 · E. 2016/20170 · K. 2017/9884 714
12.06.2017 · E. 2016/22092 · K. 2017/9682 . 2855, **2860**
15.06.2017 · E. 2016/21920 · K. 2017/10252 ..... 2852, 2855, **2857**
12.07.2017 · E. 2017/13797 · K. 2017/11296 1021
18.10.2017 · E. 2016/3928 · K. 2017/14144 .... 748, 750
09.11.2017 · E. 2017/16123 · K. 2017/15627 . 746
11.12.2017 · E. 2016/6315 · K. 2017/17405 ..... 72, **74**
14.12.2017 · E. 2016/6796 · K. 2017/17683 40
28.12.2017 · E. 2016/8225 · K. 2017/18343 ..... 71, **75**
13.02.2018 · E. 2016/10103 · K. 2018/999 .... 2379, 2380, 2381, **2386**
20.02.2018 · E. 2016/13448 · K. 2018/1362 ..... 39, 42, **44**
28.05.2018 · E. 2017/16500 · K. 2018/5930 ..... 37, 40, 41, 42, **45**, 61
05.06.2018 · E. 2016/19881 · K. 2018/6343 . 2897, **2901**, 2916, 2918, **2922**
06.06.2018 · E. 2016/20228 · K. 2018/6499 ..... 71, 72, **73**
18.09.2018 · E. 2016/21296 · K. 2018/8658 ... 8, 9, 11, 15, **16**, 60
10.10.2018 · E. 2016/21895 · K. 2018/9882 ..... 39, 41, 42, **43**
24.04.2019 · E. 2018/3648 · K. 2019/3681 . 60, 61, **64**
04.07.2019 · E. 2019/1799 · K. 2019/5672 .... 1578, 1580, 1582, 1583, **1584**
17.09.2019 · E. 2018/7816 · K. 2019/6769 . 60, 61
05.12.2019 · E. 2019/2076 · K. 2019/9756 . 38, 39
22.02.2021 · E. 2020/7471 · K. 2021/1796 905
07.04.2021 · E. 2020/7607 · K. 2021/3784 .... 3804, 3805, **3809**
14.04.2021 · E. 2021/1728 · K. 2021/4104 . 61, 64, **65**
30.05.2023 · E. 2023/368 · K. 2023/1654 ..... 1651, **1652**, 1657, **1660**
02.11.2023 · E. 2022/8062 · K. 2023/3069 .... 1628, 1629, **1631**
14.12.2023 · E. 2023/1757 · K. 2023/3745 .... 2897, **2901**, 2918, **2923**
18.01.2024 · E. 2023/1721 · K. 2024/265 ..... 2917, **2924**
15.05.2024 · E. 2024/292 · K. 2024/1695 ..... 2304, **2308**
12.06.2024 · E. 2023/3656 · K. 2024/1981 .... 2918, **2923**
19.09.2024 · E. 2023/884 · K. 2024/2395 ..... 3957, **3959**
10.03.2025 · E. 2024/1960 · K. 2025/1429 ..... **18**
24.04.2025 · E. 2024/2891 · K. 2025/2375 .... 1432, 1436, **1443**
29.04.2026 · E. 2026/223 · K. 2026/2553 ..... 3212, **3216**, 3861

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ

29.04.2010 · E. 2009/9548 · K. 2010/5142 .... 3832, **3835**
10.09.2012 · E. 2012/9240 · K. 2012/12073 . 2591, 2594, **2598**
29.06.2015 · E. 2014/10783 · K. 2015/8774 . 3384, **3386**
01.07.2015 · E. 2015/8178 · K. 2015/8920 .... 3834, **3836**, 3842
26.12.2018 · E. 2018/2790 · K. 2018/8384 867
14.01.2019 · E. 2015/15032 · K. 2019/35 867
25.03.2019 · E. 2018/4015 · K. 2019/1717 .... 3928, **3931**, 3943, 3944
16.09.2019 · E. 2017/1257 · K. 2019/3943 .... 2045, 2046, **2051**
06.11.2019 · E. 2018/5319 · K. 2019/5052 3861

22.10.2020 · E. 2018/942 · K. 2020/3602 ... 63, **67**
07.12.2020 · E. 2019/2582 · K. 2020/4211 .... 3859, 3861, **3865**
06.03.2023 · E. 2022/5688 · K. 2023/2900 2382
11.10.2023 · E. 2023/3161 · K. 2023/10577 .... 746, **754**
04.12.2023 · E. 2021/18324 · K. 2023/12951 . 366, **381**
24.04.2024 · E. 2021/23512 · K. 2024/3643 . 1449, **1454**
21.11.2024 · E. 2022/352 · K. 2024/11464 .... 2379, 2381, **2386**
04.12.2024 · E. 2022/1157 · K. 2024/12107 . 1448, **1454**
16.04.2025 · E. 2023/9754 · K. 2025/5985 ..... 231, **233**
26.05.2025 · E. 2022/3327 · K. 2025/8513 .... 3213, **3216**, 3862
29.05.2025 · E. 2022/11477 · K. 2025/8875 .... 867, **870**
25.12.2025 · E. 2022/16551 · K. 2025/17429 . 867, **871**

YARGITAY 5. CEZA DAİRESİ

12.06.2014 · E. 2013/2562 · K. 2014/6607 ..... 224, **227**
12.06.2015 · E. 2013/9705 · K. 2015/12413 .... 209, **210**
14.12.2015 · E. 2013/13734 · K. 2015/17299 . 209, 304, 306, 307, **308**
16.03.2016 · E. 2014/1042 · K. 2016/2778 224
08.06.2016 · E. 2014/6068 · K. 2016/6054 ..... 205, 209, **210**
27.02.2023 · E. 2021/7356 · K. 2023/1696 ..... 209, **211**, 239

YARGITAY 5. HUKUK DAİRESİ

16.11.2020 · E. 2020/9313 · K. 2020/10032 . 3260, **3266**
30.11.2020 · E. 2020/10043 · K. 2020/10490 ..... 3346, **3349**
08.02.2021 · E. 2020/11651 · K. 2021/1061 . 3181, **3185**
15.03.2021 · E. 2021/535 · K. 2021/3431 3501
14.06.2021 · E. 2021/4392 · K. 2021/8840 .... 3500, **3504**
08.11.2021 · E. 2021/11536 · K. 2021/12672 ..... 3501, **3505**
28.02.2022 · E. 2022/2933 · K. 2022/3160 .... 3497, 3500, **3502**
14.06.2022 · E. 2022/6692 · K. 2022/10745 . 3454, **3460**, 3477, **3482**
15.09.2022 · E. 2022/8073 · K. 2022/12023 . 3225, **3232**, 3273, **3277**, 3440, 3444, **3445**, 3465
03.10.2022 · E. 2022/10178 · K. 2022/13162 . 732, 733, 735, **739**, 1049
10.10.2022 · E. 2022/10682 · K. 2022/13588 . 735, 738
24.10.2022 · E. 2022/11168 · K. 2022/14437 . 730, 732, 735, **738**
28.11.2022 · E. 2022/14061 · K. 2022/16949 ..... 3499, 3500, **3502**
22.12.2022 · E. 2022/13812 · K. 2022/19024 ..... 3888, 3890, **3892**
09.01.2023 · E. 2022/14443 · K. 2023/22 ..... 3492, **3496**, 3500
13.02.2023 · E. 2022/14489 · K. 2023/980 ..... 735, 737
12.06.2023 · E. 2023/4694 · K. 2023/6094 .... 3499, 3501, **3505**, 3511, **3514**
30.10.2023 · E. 2023/5981 · K. 2023/9932 736
06.11.2023 · E. 2023/4275 · K. 2023/10265 .... 732, 733, **740**
06.11.2023 · E. 2023/7873 · K. 2023/10360 . 3500
20.11.2023 · E. 2023/7361 · K. 2023/11169 . 3432, 3466, **3470**
11.12.2023 · E. 2023/10261 · K. 2023/12095 ..... 3962, 3964, 3966, **3967**
18.12.2023 · E. 2023/7561 · K. 2023/12604 .... 734, 738
12.02.2024 · E. 2023/10745 · K. 2024/1446 . 3385, **3387**, 3943, 3945, **3946**
01.04.2024 · E. 2023/11961 · K. 2024/3933 . 2500, 2503, **2508**
29.04.2024 · E. 2024/3459 · K. 2024/4713 .... 3272, **3274**
01.07.2024 · E. 2024/5418 · K. 2024/7905 .... 3272, **3275**
26.09.2024 · E. 2024/6513 · K. 2024/8471 .... 3213, **3219**, 3260, **3264**
26.09.2024 · E. 2024/6927 · K. 2024/8638 .... 3271, **3273**
26.09.2024 · E. 2024/6011 · K. 2024/8449 .... 3272, **3274**
18.11.2024 · E. 2024/4985 · K. 2024/8749 735
23.12.2024 · E. 2024/6163 · K. 2024/10388 . 3213, **3218**, 3259, **3265**
18.03.2025 · E. 2024/11504 · K. 2025/3660 . 2362, 2363, 2364, **2369**
07.04.2025 · E. 2024/12848 · K. 2025/4381 .... 735, 739
22.04.2025 · E. 2025/2651 · K. 2025/5831 .... 3201, **3204**, 3259, **3265**
22.05.2025 · E. 2025/4858 · K. 2025/8169 3937
07.07.2025 · E. 2025/7006 · K. 2025/10509 . 2363, 2364, 2365, **2374**
11.09.2025 · E. 2025/11114 · K. 2025/11345 3826
06.10.2025 · E. 2025/9269 · K. 2025/12410 . 3324, **3327**, 3941, 3944, **3945**
03.11.2025 · E. 2025/11002 · K. 2025/13931 ..... 3260, **3264**
25.11.2025 · E. 2025/11651 · K. 2025/15224 ..... 3385, **3387**
08.12.2025 · E. 2025/13651 · K. 2025/16432 ..... 3311, **3317**

08.12.2025 · E. 2025/11515 · K. 2025/16409 ..... 3464, **3469**
16.12.2025 · E. 2025/12817 · K. 2025/17535 ..... 3465, **3471**
12.01.2026 · E. 2025/15501 · K. 2026/206 3966
19.01.2026 · E. 2025/10388 · K. 2026/728 2365
19.01.2026 · E. 2025/11009 · K. 2026/588 .... 3465, **3469**
02.03.2026 · E. 2025/12833 · K. 2026/3526 .. 3465, **3468**
23.03.2026 · E. 2025/14347 · K. 2026/4749 773
23.03.2026 · E. 2026/3099 · K. 2026/4700 .... 3213, **3219**

YARGITAY (KAPATILAN) 6. HUKUK DAİRESİ

18.03.2013 · E. 2013/3163 · K. 2013/4642 .... 3402, **3404**

YARGITAY 6. CEZA DAİRESİ

10.01.2024 · E. 2022/4302 · K. 2024/239 ... 63, 64, **66**

YARGITAY 6. HUKUK DAİRESİ

27.10.2010 · E. 2010/7409 · K. 2010/11585 963
16.01.2012 · E. 2011/14246 · K. 2012/63 ..... 3452, 3453, **3455**
04.02.2013 · E. 2012/10010 · K. 2013/1548 .. 3852

YARGITAY 7. HUKUK DAİRESİ

05.05.2011 · E. 2010/7841 · K. 2011/3083 ..... 782, 790
17.11.2011 · E. 2011/4602 · K. 2011/6916 342
17.10.2012 · E. 2012/4874 · K. 2012/7155 ..... 341, **343**
17.10.2012 · E. 2012/4537 · K. 2012/7156 342
10.11.2021 · E. 2021/1331 · K. 2021/2930 .... 3649, 3653, **3655**
07.02.2022 · E. 2021/2182 · K. 2022/734 ..... 3676, 3679, **3681**, **3693**
17.02.2022 · E. 2021/2336 · K. 2022/1157 .... 1323, 1326, **1327**
01.03.2022 · E. 2021/7979 · K. 2022/1516 .... 3801, 3804, 3805, **3807**
19.07.2022 · E. 2022/4206 · K. 2022/4841 3826
09.01.2023 · E. 2022/2755 · K. 2023/11 .. 319, **321**
08.02.2023 · E. 2021/8166 · K. 2023/720 ..... **3047**, **3053**, **3059**, **3065**, 3070, **3071**, **3077**, **3083**, **3089**, **3095**, **3101**
30.03.2023 · E. 2022/219 · K. 2023/1852 ..... 1572, 1574, **1576**, 1698, **1708**
25.05.2023 · E. 2022/1517 · K. 2023/2840 784
15.06.2023 · E. 2022/5254 · K. 2023/3436 .... 1553, 1555, 1556, 1557, **1559**
15.06.2023 · E. 2022/1664 · K. 2023/3408 .... 2601, 2603, 2605, **2608**
18.01.2024 · E. 2022/6370 · K. 2024/322 ..... 3127, **3130**
15.04.2024 · E. 2023/1878 · K. 2024/2030 1073
09.09.2024 · E. 2024/2595 · K. 2024/3613 .... 3334, **3337**
03.10.2024 · E. 2023/4380 · K. 2024/4293 3882
17.02.2025 · E. 2025/382 · K. 2025/841 ..... 3169, **3173**, 3739, 3740, **3743**
21.05.2025 · E. 2024/4039 · K. 2025/2744 .... 3783, **3787**
16.06.2025 · E. 2024/4627 · K. 2025/3001 1081
12.12.2025 · E. 2025/1561 · K. 2025/5369 ..... 342, **345**

YARGITAY 8. HUKUK DAİRESİ

16.02.2010 · E. 2009/6923 · K. 2010/794 ..... 1614, **1615**
18.03.2010 · E. 2009/6186 · K. 2010/1105 .... 1702, **1709**
30.03.2010 · E. 2009/6961 · K. 2010/1449 .... 1467, 1469, 1470, 1471, 1472, **1473**, **1474**
06.04.2010 · E. 2010/58 · K. 2010/1634 ..... 1610, 1614, **1616**
01.06.2010 · E. 2010/1695 · K. 2010/2923 .... 1460, **1462**
15.06.2010 · E. 2010/2273 · K. 2010/3293 .... 1262, 1265, **1270**
21.10.2010 · E. 2010/1159 · K. 2010/4951 .... 1083, 1085, 1087, **1088**, 1110, 1207, **1707**
30.11.2010 · E. 2010/4412 · K. 2010/5736 .... 1205, 1206, **1208**
11.04.2011 · E. 2010/5567 · K. 2011/2071 .... 1239, 1241, 1242, 1243, **1244**
03.05.2011 · E. 2010/4891 · K. 2011/2679 .... 1264, **1267**
10.05.2011 · E. 2010/7211 · K. 2011/2843 .... 1386, 1387, **1389**
16.06.2011 · E. 2010/6262 · K. 2011/3497 .... 1070, 1071, **1075**, 1107, 1109, 1110, **1113**, 1118, 1127, 1129, 1131, **1132**, 1144, 1180, 1205, 1206, 1207, **1707**
04.07.2011 · E. 2010/6396 · K. 2011/3934 ... **1430**
05.07.2011 · E. 2011/2285 · K. 2011/3963 .... 1203, 1205, 1206, 1207, **1208**
18.10.2011 · E. 2011/4244 · K. 2011/5212 .... 1471, **1476**
13.12.2011 · E. 2011/5910 · K. 2011/6967 .... 1668, 1670, 1671, **1673**
24.01.2012 · E. 2011/7110 · K. 2012/302 ..... **1076**, 1235
24.01.2012 · E. 2011/6900 · K. 2012/305 ..... 1263, 1265, **1271**
23.02.2012 · E. 2011/3715 · K. 2012/1124 .... 1384, 1386, **1387**
16.04.2012 · E. 2011/6790 · K. 2012/2847 .... 1742, 1744, 1745, 1746, **1747**
02.05.2012 · E. 2012/641 · K. 2012/3623 ..... 1117, **1119**, **1706**
05.06.2012 · E. 2012/3587 · K. 2012/5314 ... **1371**
05.06.2012 · E. 2012/3563 · K. 2012/5322 .... 1424, **1426**, 1487, 1490, 1491, **1493**

13.11.2012 · E. 2012/3401 · K. 2012/10430 . 1716, **1721**
20.12.2012 · E. 2012/3957 · K. 2012/12686 . 1713, 1716, **1719**
24.12.2012 · E. 2012/4130 · K. 2012/12982 . 1383, 1386, **1388**
25.12.2012 · E. 2012/5410 · K. 2012/13068 . 1266, **1272**
17.01.2013 · E. 2012/5100 · K. 2013/352 ..... 1231, 1233, 1234, **1236**
31.01.2013 · E. 2012/6322 · K. 2013/1084 1151
14.02.2013 · E. 2012/7074 · K. 2013/1462 .... 1397, **1398**
19.02.2013 · E. 2012/3453 · K. 2013/1760 ..... 770, 773, **776**
19.02.2013 · E. 2012/11114 · K. 2013/1764 . 1263, 1265, **1269**
19.02.2013 · E. 2012/6259 · K. 2013/1714 .... 1481, **1485**
09.04.2013 · E. 2012/10185 · K. 2013/5232 . 1083, 1085, 1086, **1088**, 1094, 1137, 1143, 1181, 1189
11.04.2013 · E. 2012/12531 · K. 2013/5479 . 1290, **1292**, 1675, 1677, 1679, **1680**
29.04.2013 · E. 2012/10894 · K. 2013/6147 . 1278, **1282**
20.05.2013 · E. 2012/11057 · K. 2013/7419 . 1273, 1275, 1277, 1278, **1279**
23.05.2013 · E. 2012/11893 · K. 2013/7825 773
23.05.2013 · E. 2012/13151 · K. 2013/7805 . 1580, 1582, **1586**
27.05.2013 · E. 2012/13656 · K. 2013/7997 . 1329, 1331, 1332, **1333**
06.06.2013 · E. 2012/11466 · K. 2013/8552 . 1068, 1070, 1071, **1074**, 1087, 1110, 1180, 1699, 1702, **1706**
11.06.2013 · E. 2013/556 · K. 2013/8825 ..... 1252, **1259**
20.06.2013 · E. 2013/10529 · K. 2013/9598 . 1289, 1290, **1295**, 1677, 1679, **1681**
10.07.2013 · E. 2013/819 · K. 2013/10821 .... 1589, 1590, 1591, **1593**
01.10.2013 · E. 2013/12481 · K. 2013/13898 ..... 1422, **1426**
18.11.2013 · E. 2013/10267 · K. 2013/16830 ..... 1248, 1251, **1258**
19.11.2013 · E. 2013/13548 · K. 2013/17005 ..... 1262, 1263, 1264, 1266, **1271**
10.12.2013 · E. 2013/13380 · K. 2013/18670 . 341
19.12.2013 · E. 2013/6793 · K. 2013/19427 .... 746, 761
14.01.2014 · E. 2013/3352 · K. 2014/220 ..... 1412, 1414, **1415**
13.02.2014 · E. 2013/7271 · K. 2014/2331 .... 1277, **1283**
18.02.2014 · E. 2013/16405 · K. 2014/2610 .... 629, 630, 631, 632, **634**, 643, 644, 650
20.02.2014 · E. 2013/9071 · K. 2014/2843 .... 1392, 1394, 1395, **1398**
20.02.2014 · E. 2013/8312 · K. 2014/2769 .... 1410, 1412, **1414**
27.03.2014 · E. 2013/9549 · K. 2014/5481 .... 1277, **1279**
04.04.2014 · E. 2013/7517 · K. 2014/6261 .... 1735, 1736, **1740**
07.04.2014 · E. 2013/10671 · K. 2014/6278 748
22.04.2014 · E. 2013/11089 · K. 2014/7833 .... 770, 772, **775**, 1107, 1109, 1111, **1112**, 1131, 1136, 1234
25.04.2014 · E. 2013/14356 · K. 2014/8163 .... 317, 318, 319, **321**
16.05.2014 · E. 2013/9727 · K. 2014/9868 .... 1184, 1188, **1189**, 1212, 1213, **1217**
26.05.2014 · E. 2013/17277 · K. 2014/10593 ..... 1618, 1620, 1622, **1623**
10.06.2014 · E. 2014/2640 · K. 2014/11919 . 1753, 1755, **1756**
12.06.2014 · E. 2013/13037 · K. 2014/12279 ..... 1233, 1234, 1235, **1236**
24.06.2014 · E. 2014/5718 · K. 2014/13291 . 1250, **1254**
08.07.2014 · E. 2014/5677 · K. 2014/14501 . **1430**
14.10.2014 · E. 2014/14397 · K. 2014/18285 ..... 1287, 1289, **1294**
14.10.2014 · E. 2014/7687 · K. 2014/18283 . 1339, **1343**
03.11.2014 · E. 2014/17630 · K. 2014/19709 ..... 1300, 1302, **1306**
03.11.2014 · E. 2014/15924 · K. 2014/19710 ..... 1555, 1556, **1559**, 1711, 1713, 1715, **1717**
04.11.2014 · E. 2014/12244 · K. 2014/19833 . 746
07.11.2014 · E. 2013/21057 · K. 2014/20451 ..... 2842, **2847**
09.02.2015 · E. 2014/15906 · K. 2015/3229 . 1683, 1685, 1686, **1688**
13.04.2015 · E. 2014/3964 · K. 2015/8273 1124
25.05.2015 · E. 2014/2373 · K. 2015/11648 948
27.05.2015 · E. 2015/5677 · K. 2015/11779 . 1170
09.09.2015 · E. 2014/8867 · K. 2015/15885 . 1147, 1149, 1150, **1152**
09.09.2015 · E. 2015/15144 · K. 2015/15890 ..... 1382, 1384, 1385, **1388**, 1735, **1738**
29.09.2015 · E. 2015/6857 · K. 2015/16975 . 1275, 1277, 1278, **1280**
04.11.2015 · E. 2014/11735 · K. 2015/19622 ..... 1459, **1464**
11.11.2015 · E. 2015/18313 · K. 2015/20162 ..... 1220, 1222, **1223**
23.11.2015 · E. 2014/12620 · K. 2015/21007 . 406, 415, **427**, 1346, 1347, 1348, 1350, **1351**
24.11.2015 · E. 2015/4888 · K. 2015/21127 . 1500, **1503**
30.11.2015 · E. 2014/12512 · K. 2015/21469 . 358, 365, **379**, 1350, **1355**
30.11.2015 · E. 2015/16958 · K. 2015/21471 ..... 1261, 1263, 1265, **1268**
21.12.2015 · E. 2014/14942 · K. 2015/22887 ..... 1299, 1300, **1305**

23.12.2015 · E. 2015/20909 · K. 2015/23030 ..... 1299, 1300, 1301, **1303**
28.12.2015 · E. 2014/16229 · K. 2015/23330 ..... 1299, 1301, **1307**
19.01.2016 · E. 2016/261 · K. 2016/495 ..... 1147, 1149, 1150, **1152**
26.01.2016 · E. 2014/11341 · K. 2016/1298 . **1269**
27.01.2016 · E. 2014/20314 · K. 2016/1364 **1292**
01.02.2016 · E. 2015/19691 · K. 2016/1703 . 1547, **1551**
03.02.2016 · E. 2014/20957 · K. 2016/1791 . 1299, 1300, **1304**
17.02.2016 · E. 2014/21043 · K. 2016/2569 . 1277, **1281**
17.02.2016 · E. 2014/16215 · K. 2016/2535 . 1278, **1284**
23.02.2016 · E. 2015/21728 · K. 2016/3134 . 1301, **1306**
25.02.2016 · E. 2015/21752 · K. 2016/3258 . 1299, 1301, **1305**
09.03.2016 · E. 2016/3216 · K. 2016/4202 .... 1348, 1351, **1354**
14.03.2016 · E. 2014/22932 · K. 2016/4548 . 1459, **1463**
30.03.2016 · E. 2014/24128 · K. 2016/5810 . 1513, 1515, 1516, 1517, **1519**
06.04.2016 · E. 2014/24171 · K. 2016/6157 . 1386, **1390**, 1734, **1737**
13.04.2016 · E. 2014/25701 · K. 2016/6707 .... 333, 334, **337**
13.04.2016 · E. 2016/5647 · K. 2016/6710 .. **1190**, 1197, **1201**, 1210, 1213, 1214, **1215**
13.04.2016 · E. 2014/25885 · K. 2016/6712 . 1275, 1277, **1282**
18.04.2016 · E. 2015/387 · K. 2016/7041 ..... 1299, 1300, 1301, **1304**
23.05.2016 · E. 2015/911 · K. 2016/8977 ..... 1301, **1307**
09.06.2016 · E. 2015/22824 · K. 2016/10124 . 942, 944, 945, 947, **950**
22.06.2016 · E. 2015/3494 · K. 2016/11035 . 1309, 1310, 1312, **1315**
06.10.2016 · E. 2016/1406 · K. 2016/13160 .... 365, 1350, **1356**
19.01.2017 · E. 2017/147 · K. 2017/532 3991
26.01.2017 · E. 2017/964 · K. 2017/763 ..... 1972, 1974, 1975, 1976, **1981**
26.01.2017 · E. 2017/920 · K. 2017/766 ..... 3226, **3229**, 3444, **3447**, 3902, 3904, 3905, **3906**, 3907
16.02.2017 · E. 2017/5999 · K. 2017/1950 3889
16.02.2017 · E. 2017/9049 · K. 2017/1965 3890
21.02.2017 · E. 2015/11803 · K. 2017/2296 . 1587, 1589, 1590, 1591, **1593**
02.03.2017 · E. 2017/1084 · K. 2017/2817 .... 3239, **3244**, 3886, 3888, 3889, **3891**
02.03.2017 · E. 2017/1089 · K. 2017/2818 .... 3533, **3538**, 3545, **3549**
09.03.2017 · E. 2017/9069 · K. 2017/3294 3416
16.03.2017 · E. 2017/1196 · K. 2017/3817 .... 3180, 3181, **3183**
21.03.2017 · E. 2015/13760 · K. 2017/3962 . 1263, 1264, **1267**
23.03.2017 · E. 2017/1200 · K. 2017/4131 .... 3991, 3992, **3993**
28.03.2017 · E. 2015/13424 · K. 2017/4445 .... 772, **776**, 1098, 1100, 1103, **1104**
04.04.2017 · E. 2015/11337 · K. 2017/5037 . 1548, **1551**, 1697, 1701, **1703**, 1725, 1727, **1729**
06.04.2017 · E. 2017/1258 · K. 2017/5149 ..... 976, 979, **982**
06.04.2017 · E. 2017/6052 · K. 2017/5157 .... 3310, **3314**
09.05.2017 · E. 2015/16956 · K. 2017/6714 . 1273, 1275, 1277, **1280**
11.05.2017 · E. 2017/2204 · K. 2017/6867 894
30.05.2017 · E. 2015/17460 · K. 2017/7954 . 1192, 1197, **1200**, 1250, **1256**
30.05.2017 · E. 2016/13151 · K. 2017/7920 . 1544, 1545, 1546, 1547, **1549**, 1701, **1704**, 1725, 1727, **1729**
01.06.2017 · E. 2017/6551 · K. 2017/8100 .... 2196, 2197, 2199, 2201, **2203**
06.06.2017 · E. 2015/16992 · K. 2017/8430 . 1492, **1495**
07.06.2017 · E. 2016/10565 · K. 2017/8506 . 1142, 1143, **1145**, 1716, **1720**
20.06.2017 · E. 2016/18019 · K. 2017/7562 ..... **1182**, 1186, 1189, **1190**, 1233, 1235, **1237**
06.07.2017 · E. 2017/13143 · K. 2017/10069 ..... 2003, 2006, 2008, **2014**
06.07.2017 · E. 2017/6253 · K. 2017/10026 . 2059, 2061, **2065**
19.09.2017 · E. 2017/2884 · K. 2017/11059 . 3224, **3229**, 3443, **3447**
21.09.2017 · E. 2017/2337 · K. 2017/11300 . 2042, 2047, **2049**
21.09.2017 · E. 2017/6056 · K. 2017/11301 . 2056, 2059, 2061, **2065**
21.09.2017 · E. 2017/2435 · K. 2017/11319 . 3413, **3422**
27.09.2017 · E. 2015/18037 · K. 2017/11613 ..... 1350, **1354**
28.09.2017 · E. 2017/12991 · K. 2017/11707 ..... 1277, **1281**
05.10.2017 · E. 2017/2801 · K. 2017/12295 . 3392, **3396**
05.10.2017 · E. 2017/2830 · K. 2017/12263 . 3414, **3424**
05.10.2017 · E. 2017/2817 · K. 2017/12259 . 3414, 3430, 3431, **3433**
10.10.2017 · E. 2015/19493 · K. 2017/12522 ..... 1743, 1746, **1750**
17.10.2017 · E. 2017/6602 · K. 2017/13059 . 3237, **3242**
23.10.2017 · E. 2017/6559 · K. 2017/13481 . 3841, **3843**

23.10.2017 · E. 2017/6755 · K. 2017/13490 . 3894, 3897, **3899**
24.10.2017 · E. 2017/6306 · K. 2017/13554 . 3333
26.10.2017 · E. 2017/5937 · K. 2017/13903 . 1945, **1949**
26.10.2017 · E. 2017/6036 · K. 2017/13866 . 2045, 2047, **2050**
31.10.2017 · E. 2017/6564 · K. 2017/14142 . 1021
08.11.2017 · E. 2017/6689 · K. 2017/14846 . 3840, 3841, **3844**
14.11.2017 · E. 2016/10969 · K. 2017/15230 ..... 1460, **1464**
15.11.2017 · E. 2017/6905 · K. 2017/15394 . 3508, 3510, 3512, **3513**
05.12.2017 · E. 2017/7211 · K. 2017/16217 . 3191, **3193**
05.12.2017 · E. 2017/7655 · K. 2017/16197 . 3261, **3267**
05.12.2017 · E. 2017/6914 · K. 2017/16142 **3397**
05.12.2017 · E. 2017/7176 · K. 2017/16141 . 3584, 3585, **3587**
06.12.2017 · E. 2017/7463 · K. 2017/16274 . 3392, **3395**
06.12.2017 · E. 2017/7488 · K. 2017/16267 . 3861, **3865**
11.12.2017 · E. 2017/7573 · K. 2017/16579 . 2526, 2528, 2530, **2537**
14.12.2017 · E. 2017/6645 · K. 2017/16865 . 2148
14.12.2017 · E. 2017/6688 · K. 2017/16864 . 2199, 2200, **2204**
20.12.2017 · E. 2016/7330 · K. 2017/17209 . 1313, **1319**
21.12.2017 · E. 2017/6684 · K. 2017/17311 . 1993, **1996**
09.01.2018 · E. 2015/22114 · K. 2018/81 ..... 1278, **1283**
09.01.2018 · E. 2017/7769 · K. 2018/121 3594
15.01.2018 · E. 2017/7974 · K. 2018/374 ..... 3415, **3421**
15.01.2018 · E. 2017/11547 · K. 2018/376 .... 3919, 3921, 3922, **3923**
16.01.2018 · E. 2017/7421 · K. 2018/458 ..... 3417, **3418**, 3912
16.01.2018 · E. 2017/7990 · K. 2018/567 ..... 3491, **3495**, 3516, 3519, **3520**, 3532, 3546
16.01.2018 · E. 2017/8326 · K. 2018/486 ..... 3725, **3727**
16.01.2018 · E. 2017/7425 · K. 2018/451 ..... 3890, **3893**
16.01.2018 · E. 2017/8174 · K. 2018/434 3897
16.01.2018 · E. 2017/7784 · K. 2018/464 ..... 3909, 3911, 3913, **3915**
17.01.2018 · E. 2018/61 · K. 2018/639 ..... 3372, **3377**
17.01.2018 · E. 2017/14568 · K. 2018/627 3897
18.01.2018 · E. 2017/8170 · K. 2018/808 ..... 2500, 2503, **2507**
18.01.2018 · E. 2017/8310 · K. 2018/819 ..... 2523, 2526, 2529, **2536**
18.01.2018 · E. 2017/8423 · K. 2018/876 ..... 2526, 2529, **2537**
18.01.2018 · E. 2017/9033 · K. 2018/811 ..... 3310, **3315**
18.01.2018 · E. 2017/8818 · K. 2018/737 ..... 3311, **3312**, 3322, **3326**, 3384, **3388**
18.01.2018 · E. 2017/10648 · K. 2018/742 .... 3333, 3335, **3339**, 3373, **3379**, 3944, **3947**
18.01.2018 · E. 2017/8266 · K. 2018/743 ..... 3391, 3392, **3394**
18.01.2018 · E. 2017/8405 · K. 2018/875 ..... 3490, **3494**, 3512, **3514**, 3519, **3523**
18.01.2018 · E. 2017/8243 · K. 2018/749 ..... 3871, 3890
18.01.2018 · E. 2017/8039 · K. 2018/738 ..... 3969, 3972, **3974**
18.01.2018 · E. 2017/8986 · K. 2018/806 ..... 3975, 3978, 3979, **3980**, 3991, 3992
22.01.2018 · E. 2017/8297 · K. 2018/1014 .... 3582, 3586, **3587**, **3608**
23.01.2018 · E. 2017/9027 · K. 2018/1104 .... 3309, **3313**, 3371, 3373, **3379**
23.01.2018 · E. 2017/7334 · K. 2018/1170 .... 3715, **3717**
24.01.2018 · E. 2017/6894 · K. 2018/1283 .... 2818, 2820, **2826**
24.01.2018 · E. 2017/8328 · K. 2018/1262 .... 3912, **3915**
25.01.2018 · E. 2017/11747 · K. 2018/1441 . 2497, 2500, 2503, **2506**, 3343, 3345, **3350**
25.01.2018 · E. 2017/8934 · K. 2018/1474 .... 3392, **3397**
25.01.2018 · E. 2017/7911 · K. 2018/1391 .... 3519, **3523**
25.01.2018 · E. 2017/8408 · K. 2018/1464 ... **3763**
13.02.2018 · E. 2016/12480 · K. 2018/2048 .... 776, 1095, 1133, 1135, 1136, **1138**, 1716, **1719**
15.02.2018 · E. 2017/13348 · K. 2018/2263 . 3958
20.02.2018 · E. 2017/10055 · K. 2018/2525 . 3201, **3203**
20.02.2018 · E. 2017/10658 · K. 2018/2519 . 3237, **3241**
01.03.2018 · E. 2017/15426 · K. 2018/3097 . 1977, **1983**
01.03.2018 · E. 2017/7238 · K. 2018/3061 2160
05.03.2018 · E. 2017/6718 · K. 2018/5291 .... 1908, 1910, **1914**
08.03.2018 · E. 2017/6812 · K. 2018/8547 .... 1920, 1921, **1924**
08.03.2018 · E. 2017/6749 · K. 2018/8548 .... 2242, **2247**
15.03.2018 · E. 2017/17108 · K. 2018/9393 . 3431
20.03.2018 · E. 2018/1084 · K. 2018/9722 .... 3431, **3434**
22.03.2018 · E. 2017/7442 · K. 2018/9860 .... 2047, **2053**
28.03.2018 · E. 2016/13869 · K. 2018/10165 ..... **1191**, 1197, **1200**, 1212, 1214, **1216**

29.03.2018 · E. 2017/6799 · K. 2018/10248 .. 2022, **2028**
03.04.2018 · E. 2018/5222 · K. 2018/10544 .. 2035, **2037**
05.04.2018 · E. 2018/1309 · K. 2018/10766 .. 3346, **3348**
25.04.2018 · E. 2017/8120 · K. 2018/11586 892
30.04.2018 · E. 2018/9313 · K. 2018/11811 .. 3238, **3243**, 3545
30.04.2018 · E. 2018/9840 · K. 2018/11816 .. 3311, **3315**
03.05.2018 · E. 2018/9837 · K. 2018/12054 .. 1977, **1985**, 2007, **2015**
03.05.2018 · E. 2017/7449 · K. 2018/12035 .. 2526, 2528, **2535**
09.05.2018 · E. 2016/251 · K. 2018/12338 .... 1313, **1318**
15.05.2018 · E. 2016/15076 · K. 2018/12695 ..... 1562, 1564, 1565, 1566, **1567**
22.05.2018 · E. 2016/1666 · K. 2018/12968 .. 1251, **1256**
22.05.2018 · E. 2017/7639 · K. 2018/12991 .. 2212, 2213, 2215, **2221**
28.05.2018 · E. 2018/10661 · K. 2018/13296 ..... 3757, **3761**
12.06.2018 · E. 2016/4794 · K. 2018/13992 .. 1160, 1162, 1163, **1165**, 1246, 1248, 1249, **1252**
26.06.2018 · E. 2016/5175 · K. 2018/14362 .. 1144
27.06.2018 · E. 2016/18181 · K. 2018/14451 ..... 1250, **1255**
28.06.2018 · E. 2016/7333 · K. 2018/14610 ..... **1183**, 1197, **1200**, 1214, 1235
28.06.2018 · E. 2016/5631 · K. 2018/14565 .. 1337, 1338, **1340**
02.07.2018 · E. 2017/7888 · K. 2018/14767 894
03.07.2018 · E. 2017/6680 · K. 2018/14841 .. 3200, **3203**
05.07.2018 · E. 2016/3672 · K. 2018/15037 .. 1460, **1463**
05.07.2018 · E. 2018/11610 · K. 2018/15025 ..... 1557, **1560**
05.07.2018 · E. 2018/11379 · K. 2018/15020 3913
24.09.2018 · E. 2018/3959 · K. 2018/16096 .. 2104, 2106, 2107, 2109, **2112**, **2113**, 2122, 2123, 2124, **2128**
24.09.2018 · E. 2018/10247 · K. 2018/16097 ..... 3713, 3714, **3717**, 3823, 3824, **3827**
25.09.2018 · E. 2018/2319 · K. 2018/16167 .. 1920, **1925**
01.10.2018 · E. 2018/13203 · K. 2018/16570 ..... 3225, **3228**, 3237, **3244**
04.10.2018 · E. 2017/7798 · K. 2018/16781 .. 1918, 1920, **1923**
04.10.2018 · E. 2018/2102 · K. 2018/16828 .. 3748, **3751**
15.10.2018 · E. 2017/7959 · K. 2018/17301 .. 1910, **1914**
18.10.2018 · E. 2016/10736 · K. 2018/17526 ..... 1311, 1313, **1317**
24.10.2018 · E. 2016/14281 · K. 2018/17838 ..... 1309, 1312, **1315**
25.10.2018 · E. 2016/12952 · K. 2018/17919 ..... 1499, 1500, **1503**
06.11.2018 · E. 2016/13910 · K. 2018/18247 ..... 1348, 1350, **1352**
12.11.2018 · E. 2017/8050 · K. 2018/18462 893
12.11.2018 · E. 2017/8033 · K. 2018/18468 .. 2007, 2008, **2013**
12.11.2018 · E. 2018/11741 · K. 2018/18466 ..... 3490, 3492, **3493**, 3501, **3506**, 3532, **3539**
14.11.2018 · E. 2016/15105 · K. 2018/18680 ..... 1348, 1350, **1353**
19.11.2018 · E. 2017/8056 · K. 2018/18812 .. 2212, 2213, 2214, 2215, **2219**
20.11.2018 · E. 2016/18529 · K. 2018/18925 ..... 1239, 1241, 1242, **1245**, 1744, 1745, **1748**
20.11.2018 · E. 2016/21647 · K. 2018/18931 ..... 1289, **1294**
26.11.2018 · E. 2016/17903 · K. 2018/19246 ..... 1337, 1338, **1342**
28.11.2018 · E. 2017/15659 · K. 2018/19394 ..... 1558, **1560**
10.12.2018 · E. 2016/18352 · K. 2018/19970 ..... 1290, **1295**
13.02.2019 · E. 2017/4334 · K. 2019/1407 .... 1348, 1350, **1352**
19.02.2019 · E. 2018/15997 · K. 2019/1660 .. 1977, **1982**
19.02.2019 · E. 2019/216 · K. 2019/1659 ..... 2239, 2243, **2249**, 2254, 2257, **2265**
19.02.2019 · E. 2018/15789 · K. 2019/1656 .. 3988, 3991, **3993**
21.02.2019 · E. 2018/15761 · K. 2019/1762 .. 3988, 3990, 3992, **3994**
25.02.2019 · E. 2017/8395 · K. 2019/1853 .... 1992, **1998**
28.02.2019 · E. 2017/10052 · K. 2019/2098 .. 1311, 1312, **1315**
18.03.2019 · E. 2017/8763 · K. 2019/2797 .... 2215, **2219**
19.03.2019 · E. 2018/11560 · K. 2019/2900 .. 3199, **3202**, 3223
26.03.2019 · E. 2017/8844 · K. 2019/3196 .... 1919, 1921, **1925**
26.03.2019 · E. 2019/905 · K. 2019/3195 ..... **3122**, **3131**
26.03.2019 · E. 2018/12126 · K. 2019/3197 .. 3201, **3204**
01.04.2019 · E. 2019/552 · K. 2019/3464 ..... 365, **380**, 391, **401**, 1350, **1353**
01.04.2019 · E. 2017/8926 · K. 2019/3457 .... 2030, 2035, **2037**
08.04.2019 · E. 2017/9165 · K. 2019/3799 .... 2255, 2257, **2263**
10.04.2019 · E. 2017/11081 · K. 2019/3953 .. 1309, 1310, 1312, **1314**

11.04.2019 · E. 2017/9754 · K. 2019/4021 .... 1990, 1992, **1999**
06.05.2019 · E. 2019/2023 · K. 2019/4608 .... 1833, 1834, **1837**
06.05.2019 · E. 2017/10849 · K. 2019/4600 . 1991, **1996**
09.05.2019 · E. 2016/21203 · K. 2019/4799 . 1290, **1294**
23.05.2019 · E. 2016/19287 · K. 2019/5440 .... 385, 391, **400**, 1350, **1355**
23.05.2019 · E. 2019/3076 · K. 2019/5467 3795
11.06.2019 · E. 2018/755 · K. 2019/5728 ..... 2240, 2242, **2247**
17.06.2019 · E. 2018/8390 · K. 2019/5997 .... 3169, **3173**, 3758, **3764**
18.06.2019 · E. 2018/10413 · K. 2019/6123 . 2106, 2107, 2108, 2109, **2115**
18.06.2019 · E. 2019/3307 · K. 2019/6124 .... 3898, **3900**
09.09.2019 · E. 2019/3745 · K. 2019/7216 .... 1166, 1168, 1169, 1170, **1171**
18.09.2019 · E. 2019/3845 · K. 2019/7684 .... 1977, **1984**
25.09.2019 · E. 2019/5153 · K. 2019/8030 .... 2241, 2242, **2246**
01.10.2019 · E. 2019/4163 · K. 2019/8350 .... 3886, 3888, 3889, **3892**
02.10.2019 · E. 2017/13932 · K. 2019/8435 . 2213, 2214, **2218**
09.10.2019 · E. 2019/4650 · K. 2019/8781 .... 3415, **3422**
16.10.2019 · E. 2019/4669 · K. 2019/9112 1143
16.10.2019 · E. 2017/17128 · K. 2019/9079 . 3120, **3123**, **3174**
31.10.2019 · E. 2019/5367 · K. 2019/9691 .... 3909, 3911, 3912, **3914**
07.11.2019 · E. 2019/3331 · K. 2019/10034 . 1149, 1151, **1153**
13.11.2019 · E. 2019/4655 · K. 2019/10258 . 2044, 2046, 2047, **2053**
25.11.2019 · E. 2019/5784 · K. 2019/10444 . 3871, 3905
02.12.2019 · E. 2019/6008 · K. 2019/10760 . 3345, **3348**, 3772, **3777**, 3785
03.12.2019 · E. 2018/15634 · K. 2019/10859 ..... 1375, 1377, **1380**
09.12.2019 · E. 2019/6290 · K. 2019/11048 . 2563
16.12.2019 · E. 2019/5275 · K. 2019/11377 . 1225, 1227, 1228, **1229**, 1247, 1251, **1257**
16.12.2019 · E. 2019/6130 · K. 2019/11385 . 1725, 1727, **1730**
23.12.2019 · E. 2019/5176 · K. 2019/11672 . 1375, 1377, **1380**
26.12.2019 · E. 2018/13616 · K. 2019/11787 ..... 2215, **2220**
14.01.2020 · E. 2016/20961 · K. 2020/111 .... 1373, 1375, 1377, **1378**
04.02.2020 · E. 2018/10590 · K. 2020/901 .... 1290, **1293**
04.02.2020 · E. 2018/14294 · K. 2020/895 .... 1377, **1379**
12.02.2020 · E. 2020/29 · K. 2020/1229 ..... 3928, **3932**
17.02.2020 · E. 2019/2577 · K. 2020/1396 .... 2240, 2242, **2248**
18.02.2020 · E. 2019/6642 · K. 2020/1505 .... 1377, **1379**
19.02.2020 · E. 2019/6484 · K. 2020/1593 .... 4022, 4023, **4024**
02.06.2020 · E. 2016/14984 · K. 2020/2826 . 3749, **3751**
29.06.2020 · E. 2017/15545 · K. 2020/4146 . 1375, 1377, **1378**
07.07.2020 · E. 2018/15874 · K. 2020/4601 . 3911, 3913, **3917**
30.09.2020 · E. 2020/1635 · K. 2020/5586 .... 3357, **3359**
18.11.2020 · E. 2020/282 · K. 2020/7336 ..... 1972, 1975, 1976, **1979**
01.12.2020 · E. 2020/2692 · K. 2020/7736 .... 1337, 1339, **1341**, 1692, 1693, **1696**
14.12.2020 · E. 2020/847 · K. 2020/8188 ..... 3653, **3655**
09.03.2021 · E. 2020/1407 · K. 2021/2097 ..... 768, 770, 771, 772, 773, **775**, 1090, 1091, 1092, 1093, **1095**, 1121, 1124, **1126**, 1716, **1718**
06.04.2021 · E. 2020/1144 · K. 2021/3189 .... 1572, 1574, **1577**
21.04.2021 · E. 2019/3871 · K. 2021/3736 3913
04.05.2021 · E. 2021/547 · K. 2021/4022 ..... 1918, 1920, **1926**
17.05.2021 · E. 2021/949 · K. 2021/4033 ..... 3711, 3713, 3714, **3716**, 3869, 3870, 3936
24.05.2021 · E. 2019/5511 · K. 2021/4230 .... 1963, 1965, 1967, **1968**
07.06.2021 · E. 2020/67 · K. 2021/4771 ..... 2213, 2214, 2215, **2217**
17.06.2021 · E. 2021/1976 · K. 2021/5201 .... 1337, 1339, **1343**
23.06.2021 · E. 2021/2076 · K. 2021/5412 .... 2073, **2078**, 2082, 2085, **2089**, 2241, 2243, **2246**
27.06.2022 · E. 2021/5080 · K. 2022/6125 .... 2624, 2625, **2629**

YARGITAY 9. HUKUK DAİRESİ

26.01.2024 · E. 2024/235 · K. 2024/1474 ..... 3651, 3652, **3658**

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ

08.02.2013 · E. 2011/17783 · K. 2013/1588 . 2592
23.05.2013 · E. 2012/19201 · K. 2013/11230 . 228, 231, **232**
12.12.2017 · E. 2015/11708 · K. 2017/8815 . 2606, **2611**
24.04.2018 · E. 2016/5061 · K. 2018/3966 320
23.12.2020 · E. 2019/4029 · K. 2020/7555 ..... 319, **322**

27.01.2022 · E. 2021/8065 · K. 2022/1275 .... 3678, **3681**
29.05.2025 · E. 2025/811 · K. 2025/9159 ..... 2622, 2625, **2631**
03.06.2026 · E. 2025/18233 · K. 2026/8520 . 1620, 1622, **1625**

YARGITAY 11. CEZA DAİRESİ

12.07.2012 · E. 2011/11345 · K. 2012/13831 . 181, **182**
30.09.2013 · E. 2012/24868 · K. 2013/13911 . 216, **218**, 312, **315**
12.10.2021 · E. 2019/10192 · K. 2021/8298 .... 178, 181, **182**, 184, 187, **188**, 299

YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ

06.02.2012 · E. 2010/9961 · K. 2012/1349 .... 3969, 3971, 3972, **3973**
05.07.2013 · E. 2012/15934 · K. 2013/14363 ..... 3592, 3593, **3596**, 3601, **3602**
14.02.2014 · E. 2012/9802 · K. 2014/2573 .... 2621, 2622, 2624, **2628**
08.04.2014 · E. 2013/17406 · K. 2014/6850 . 3226, **3231**, 3249, **3253**
25.04.2014 · E. 2014/1231 · K. 2014/7837 .... 1446, 1448, **1451**
24.11.2014 · E. 2014/16402 · K. 2014/18216 ..... 3432, **3437**
12.05.2016 · E. 2015/11092 · K. 2016/5432 . 3747, 3748, **3750**
31.10.2016 · E. 2015/15437 · K. 2016/8519 . 3823, 3825, **3828**
08.03.2018 · E. 2016/7714 · K. 2018/1804 .... 3426, 3429, 3431, 3432, **3435**
22.02.2021 · E. 2020/871 · K. 2021/1558 ..... 3432, **3436**
10.01.2024 · E. 2023/2024 · K. 2024/123 ..... 3825, 3828
21.01.2025 · E. 2024/1176 · K. 2025/305 ..... 3213, **3217**, 3250, **3253**, 3861
02.07.2025 · E. 2025/188 · K. 2025/4757 ..... **3218**
27.11.2025 · E. 2025/2045 · K. 2025/7106 .... 2301, 2302, 2303, 2304, **2308**

YARGITAY 12. HUKUK DAİRESİ

26.10.2010 · E. 2010/11903 · K. 2010/24890 ..... 2601, 2603, 2604, 2607, **2608**
24.10.2013 · E. 2013/22646 · K. 2013/33351 . 961
29.09.2014 · E. 2014/17243 · K. 2014/22717 ..... 3454, **3457**
07.05.2015 · E. 2015/8090 · K. 2015/12718 961
11.05.2015 · E. 2015/11249 · K. 2015/13095 ..... 3249, **3251**, 3882
22.10.2015 · E. 2015/12580 · K. 2015/25437 ..... 3249, 3250, **3251**
10.02.2016 · E. 2015/23268 · K. 2016/3296 .... 736, 742
08.03.2016 · E. 2015/31448 · K. 2016/6614 917
15.06.2017 · E. 2017/4099 · K. 2017/9461 ..... 914, 917, **919**
18.01.2018 · E. 2016/26097 · K. 2018/333 ..... 732, 736, **741**
25.06.2018 · E. 2018/8316 · K. 2018/6628 .... 2406, 2410, **2415**
27.09.2018 · E. 2018/11618 · K. 2018/8763 . 4036, **4037**
22.10.2018 · E. 2018/4538 · K. 2018/10279 .... 582, 583, 590, **599**
08.04.2019 · E. 2018/6711 · K. 2019/5725 ..... 590, 599
28.02.2022 · E. 2022/1212 · K. 2022/2455 .... 3934, 3936, 3937, 3938, **3939**
13.12.2022 · E. 2022/10701 · K. 2022/13281 ..... 3948, 3950, 3951, **3953**
13.02.2023 · E. 2022/13263 · K. 2023/789 ..... 906, 917, 962
26.09.2023 · E. 2023/5270 · K. 2023/5343 .... 2476, **2478**
10.10.2023 · E. 2023/5311 · K. 2023/5856 .... 3879, 3882, **3883**
02.10.2024 · E. 2024/2743 · K. 2024/8015 .... 2601, 2603, 2604, 2605, 2606, **2610**
19.06.2025 · E. 2025/3338 · K. 2025/4675 .... 3353, 3355, 3356, **3357**, 3364, **3367**

YARGITAY (KAPATILAN) 13. HUKUK DAİRESİ

14.06.2007 · E. 2007/3940 · K. 2007/8430 .... 1597, 1599, **1601**, 1656, 1658, **1659**
16.02.2009 · E. 2008/9584 · K. 2009/1772 .... 3683, 3685, 3687, **3688**
06.04.2011 · E. 2010/16857 · K. 2011/5328 . 1447, **1453**

YARGITAY 13. HUKUK DAİRESİ

18.06.2013 · E. 2013/7832 · K. 2013/16522 ..... 28, 30, **32**
23.06.2014 · E. 2014/7563 · K. 2014/20862 .... 944, 948, **951**
18.06.2015 · E. 2014/25089 · K. 2015/20936 .... 28, **33**
24.09.2019 · E. 2016/23396 · K. 2019/8697 . 1154, 1156, 1157, **1159**
30.09.2019 · E. 2019/4225 · K. 2019/9155 .... 3431, **3436**
19.12.2019 · E. 2016/29390 · K. 2019/12847 .... 29, **33**
06.02.2020 · E. 2017/2580 · K. 2020/1430 ..... 903, 905, 915

YARGITAY (KAPATILAN) 14. HUKUK DAİRESİ

20.11.2008 · E. 2008/12262 · K. 2008/14361 ..... 2471, 2473, 2474, 2475, 2476, **2477**
08.11.2010 · E. 2010/10412 · K. 2010/12298 ..... 3732, **3734**

11.11.2010 · E. 2010/11035 · K. 2010/12624 ..... 3250, **3252**
24.02.2011 · E. 2011/1174 · K. 2011/2310 .... 1536, **1538**
20.05.2015 · E. 2015/6016 · K. 2015/5646 .... 3806, **3807**
02.03.2017 · E. 2015/7574 · K. 2017/1579 .... 3770, **3776**
13.11.2017 · E. 2015/18866 · K. 2017/8433 . 3783, **3787**
01.12.2020 · E. 2016/18724 · K. 2020/7939 . 3784, **3788**

YARGITAY 14. HUKUK DAİRESİ

26.06.2006 · E. 2006/6282 · K. 2006/7391 .... 3046, **3047**, **3054**, **3060**, **3066**, **3071**, **3078**, **3083**, **3089**, **3095**, **3101**
22.12.2015 · E. 2015/4568 · K. 2015/11878 .... 781, 785, **790**
29.03.2016 · E. 2015/1618 · K. 2016/3773 3770
22.09.2016 · E. 2016/3144 · K. 2016/7420 790
27.03.2017 · E. 2016/17571 · K. 2017/2384 344
07.06.2017 · E. 2015/13746 · K. 2017/4798 . 2606, **2612**
11.02.2019 · E. 2016/4353 · K. 2019/1131 .... 1754, **1758**
27.05.2019 · E. 2016/13356 · K. 2019/4786 . 1753, 1755, **1757**
10.10.2019 · E. 2016/7518 · K. 2019/6505 .... 1755, **1759**
25.11.2020 · E. 2020/3979 · K. 2020/7785 .... 1323, 1326, **1327**
26.11.2020 · E. 2020/3754 · K. 2020/7789 .... 1537, **1539**
17.12.2020 · E. 2016/18138 · K. 2020/8616 . 2932, **2937**
24.12.2020 · E. 2020/846 · K. 2020/8807 ..... 320, 342
21.01.2021 · E. 2017/1289 · K. 2021/226 ..... 1321, 1323, 1325, **1326**, 2962, **2964**, **2970**, **2975**, **2981**, **2987**, **2993**, **3001**, **3009**, **3016**, **3021**, **3028**, 3032, **3034**, **3041**

YARGITAY 15. CEZA DAİRESİ

10.06.2014 · E. 2014/11378 · K. 2014/11593 . 320
05.11.2019 · E. 2019/9343 · K. 2019/10836 .... 201, **202**
23.06.2020 · E. 2018/7816 · K. 2020/6462 ..... 201, **203**

YARGITAY 15. HUKUK DAİRESİ

16.11.2017 · E. 2016/2342 · K. 2017/3987 .... 1447, **1453**

YARGITAY (KAPATILAN) 17. HUKUK DAİRESİ

20.03.2009 · E. 2009/1401 · K. 2009/1600 .... 2746, **2751**
22.04.2009 · E. 2008/5959 · K. 2009/2626 .... 2895, 2897, **2900**, 2919, **2926**
23.09.2010 · E. 2010/6942 · K. 2010/7217 .... 3936, 3937, **3939**, 3950
21.10.2011 · E. 2011/8190 · K. 2011/9613 .... 1868, 1871, **1872**
24.10.2011 · E. 2011/4279 · K. 2011/9670 .... 1446, 1448, **1452**
28.10.2011 · E. 2011/10607 · K. 2011/9995 . 3272, **3275**
14.12.2011 · E. 2011/10571 · K. 2011/12248 ..... 3784, **3788**
16.12.2011 · E. 2011/12467 · K. 2011/12388 ..... 2732, **2736**
12.07.2013 · E. 2013/11107 · K. 2013/11399 ..... 2895, 2898, **2903**, 2916, 2919, **2927**
27.09.2013 · E. 2013/12997 · K. 2013/12989 ..... 2365, 2366, **2373**
30.10.2013 · E. 2013/13577 · K. 2013/14556 . 140, 143, **144**
18.12.2013 · E. 2013/19313 · K. 2013/17950 ..... 3816, **3819**, 3834, 3842
25.09.2014 · E. 2014/15680 · K. 2014/12605 ..... 1642, 1643, **1646**

YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ

18.02.2011 · E. 2010/5402 · K. 2011/1356 ..... 907, 924
09.12.2011 · E. 2011/7405 · K. 2011/12057 . 3784
16.12.2011 · E. 2011/8043 · K. 2011/12354 892
21.03.2013 · E. 2013/2937 · K. 2013/3901 .... 2820, **2827**
31.05.2013 · E. 2013/6422 · K. 2013/8183 .... 2227, 2228, 2229, **2231**, 2242, 2257
20.09.2013 · E. 2013/13348 · K. 2013/12526 ..... 3465, **3468**
03.04.2014 · E. 2014/460 · K. 2014/5097 ..... 143, **145**
03.07.2014 · E. 2014/6748 · K. 2014/10560 . 2698
18.09.2014 · E. 2014/9196 · K. 2014/11991 .... 907, 920, 922, 924, **926**, 931, 1021
18.12.2014 · E. 2014/20485 · K. 2014/18998 ..... 3430, 3463, 3466, **3471**
23.12.2014 · E. 2014/23738 · K. 2014/19377 ..... 2620, 2622, 2624, **2631**
25.12.2014 · E. 2014/19939 · K. 2014/19688 ..... 3500, **3504**
22.01.2015 · E. 2014/20144 · K. 2015/795 .... 1048, 1051, **1054**
21.01.2016 · E. 2015/10646 · K. 2016/733 .... 2917, **2925**
18.04.2019 · E. 2016/10545 · K. 2019/4987 . 2500, 2501, **2506**

YARGITAY (KAPATILAN) 18. HUKUK DAİRESİ

11.12.2006 · E. 2006/8647 · K. 2006/10411 . 2953, 2955, **2956**

14.05.2007 · E. 2007/2421 · K. 2007/4196 .... 3922, **3923**
21.05.2007 · E. 2007/3132 · K. 2007/4584 .... 2951, 2953, 2955, **2956**
03.11.2009 · E. 2009/8150 · K. 2009/9601 .... 2953, 2954, **2957**
27.10.2011 · E. 2011/8200 · K. 2011/10822 . 2185, 2187, **2191**
26.03.2012 · E. 2012/103 · K. 2012/3100 ..... 3745, 3747, 3748, **3749**
24.05.2012 · E. 2012/2905 · K. 2012/6233 .... 3594, **3596**, 3602, **3603**
24.05.2012 · E. 2012/3840 · K. 2012/6213 .... 4012, 4014, 4015, **4016**
31.05.2012 · E. 2012/3880 · K. 2012/6573 .... 3998, 4000, 4001, **4003**
02.07.2012 · E. 2012/6192 · K. 2012/8339 .... 3452, **3459**
13.09.2012 · E. 2012/8141 · K. 2012/9422 .... 1868, 1871, **1873**
27.09.2012 · E. 2012/9885 · K. 2012/10229 . 3344, **3352**
01.10.2012 · E. 2012/10701 · K. 2012/10436 ..... 3782, 3785, **3789**
11.10.2012 · E. 2012/10187 · K. 2012/11048 ..... 3616, **3618**
17.12.2012 · E. 2012/13613 · K. 2012/14737 ..... 3904, 3905, **3907**
17.01.2013 · E. 2012/8739 · K. 2013/484 ..... 3698, 3700, **3702**, 3812, 3814, 3815, 3816, **3817**, 3824, 3825, 3833
21.02.2013 · E. 2013/911 · K. 2013/2273 ..... 3311, **3316**, 3384, **3385**, 3392, **3395**
28.02.2013 · E. 2012/15176 · K. 2013/2735 . 3237, **3242**
18.03.2013 · E. 2012/15491 · K. 2013/3965 . 3832, 3834, **3837**, 3840, 3842
25.03.2013 · E. 2013/3280 · K. 2013/4576 .... 3224, **3231**
04.04.2013 · E. 2013/2528 · K. 2013/5542 .... 3796, 4005, 4007, 4008, **4009**
08.04.2013 · E. 2013/3334 · K. 2013/5685 .... 1789, 1791, **1794**, 2201, **2205**
30.04.2013 · E. 2013/4666 · K. 2013/7270 .... 3477, **3481**
14.05.2013 · E. 2013/7154 · K. 2013/8318 .... 3182, **3186**
30.05.2013 · E. 2013/7096 · K. 2013/9409 .... 3740, **3742**
06.06.2013 · E. 2013/7571 · K. 2013/9823 .... 3737, 3740, **3741**
13.06.2013 · E. 2013/8829 · K. 2013/10363 . 3224, 3225, **3230**
10.09.2013 · E. 2013/10045 · K. 2013/11231 ..... 3568, **3572**, 3815, **3818**, 3824
26.09.2013 · E. 2013/9282 · K. 2013/12347 . 3545, **3549**
10.10.2013 · E. 2013/11384 · K. 2013/13313 ..... 3301, **3304**
10.10.2013 · E. 2013/11137 · K. 2013/13295 ..... 3730, 3732, 3733, **3735**
30.10.2013 · E. 2013/9843 · K. 2013/14118 . 2165, 2168, 2170, **2177**
18.11.2013 · E. 2013/11359 · K. 2013/15777 ..... 3453, **3458**
21.11.2013 · E. 2013/11367 · K. 2013/15971 ..... 2458, 2460, 2463, **2467**
25.11.2013 · E. 2013/12701 · K. 2013/16234 ..... 2109, **2117**
12.12.2013 · E. 2013/12951 · K. 2013/17710 ..... 3595, **3597**
17.12.2013 · E. 2013/14423 · K. 2013/18206 ..... 3518, 3519, **3522**
07.01.2014 · E. 2013/11987 · K. 2014/7 ..... 3814, 3815, **3817**, 3821, 3824, **3826**
10.02.2014 · E. 2013/14848 · K. 2014/1786 . 3568, **3573**, 3579, **3581**, 3590, 3592, 3594, **3595**
06.03.2014 · E. 2013/19638 · K. 2014/4117 . 3476, **3480**
18.03.2014 · E. 2013/18524 · K. 2014/4942 . 3323, **3326**
25.03.2014 · E. 2013/19551 · K. 2014/5511 . 3372, **3377**
08.04.2014 · E. 2013/20853 · K. 2014/6536 . 3321, 3322, **3325**
02.05.2014 · E. 2014/644 · K. 2014/8076 ..... 2168, 2170, **2178**
05.05.2014 · E. 2014/6517 · K. 2014/8230 .... 2210, 2212, 2213, 2214, **2216**
13.05.2014 · E. 2014/3545 · K. 2014/8864 .... 3301, 3302, **3304**
26.06.2014 · E. 2014/4981 · K. 2014/11378 . **2193**
08.07.2014 · E. 2014/1369 · K. 2014/12017 . 3754, 3756, 3758, **3762**
08.09.2014 · E. 2014/4973 · K. 2014/12193 . 2155, **2160**
14.10.2014 · E. 2014/8737 · K. 2014/14140 . 2168, 2170, **2179**
21.10.2014 · E. 2014/16150 · K. 2014/14524 ..... 2463, **2469**
30.10.2014 · E. 2014/6803 · K. 2014/15239 . 2213, 2216, **2221**
08.12.2014 · E. 2014/12828 · K. 2014/17761 ..... 3896, 3897, **3899**, 3905
18.12.2014 · E. 2014/10634 · K. 2014/18506 ..... 3848, 3850, 3852, **3853**, 3952, 4001, 4015, 4019, 4022, 4026, 4028, 4029, **4030**
19.01.2015 · E. 2014/18203 · K. 2015/625 .... 2185, 2186, **2189**
24.02.2015 · E. 2014/12707 · K. 2015/2670 . 3615, **3617**, 3771, **3777**, 3782
24.03.2015 · E. 2014/16673 · K. 2015/4260 . 3475, 3477, **3478**
22.04.2015 · E. 2015/3265 · K. 2015/6728 .... 3913, **3917**
11.05.2015 · E. 2014/19237 · K. 2015/8006 . 3758, **3762**

11.06.2015 · E. 2014/21067 · K. 2015/10109 ..... 2187, **2192**
23.06.2015 · E. 2015/1013 · K. 2015/11013 . 3432, **3438**, 3477, **3481**
12.10.2015 · E. 2015/14726 · K. 2015/14216 ..... 3182, **3184**
20.10.2015 · E. 2015/1416 · K. 2015/14866 . 3851, 3852, **3854**, 3872, 3991
16.12.2015 · E. 2015/5155 · K. 2015/18611 . 3902, 3904, 3905, **3907**
25.02.2016 · E. 2015/20814 · K. 2016/3299 . 3754, 3756, 3757, **3759**
30.03.2016 · E. 2015/22670 · K. 2016/5384 . 2184, **2193**
20.06.2016 · E. 2015/12264 · K. 2016/9889 . 3192, **3194**, 3871, 3889
08.11.2016 · E. 2015/22729 · K. 2016/11986 ..... 2215, **2223**

YARGITAY 18. CEZA DAİRESİ

10.10.2019 · E. 2017/7552 · K. 2019/14220 . 2544, 2545, **2552**

YARGITAY 18. HUKUK DAİRESİ

08.10.2007 · E. 2007/7324 · K. 2007/8263 .... 1944, 1946, **1948**
09.06.2008 · E. 2008/4282 · K. 2008/6821 .... 1323, 1325, **1328**
25.05.2010 · E. 2010/3816 · K. 2010/7805 ..... 894, **899**
14.01.2013 · E. 2012/12536 · K. 2013/146 .... 2068, 2070, 2071, 2073, **2077**, 2085, **2088**
14.01.2013 · E. 2012/13845 · K. 2013/135 .... 3614, 3616, **3618**
21.10.2013 · E. 2013/9848 · K. 2013/13586 . 1789, 1790, **1792**
21.11.2013 · E. 2013/18337 · K. 2013/15955 3972
16.01.2014 · E. 2013/19647 · K. 2014/433 .... 2106, 2107, 2109, **2114**
08.04.2014 · E. 2013/19794 · K. 2014/6513 . 2270, 2271, 2272, **2280**
26.05.2014 · E. 2014/2592 · K. 2014/9161 .... 3660, 3662, 3664, **3665**
19.06.2014 · E. 2014/9156 · K. 2014/10994 . 2462, 2466
30.06.2014 · E. 2014/10441 · K. 2014/11664 ..... 2109, **2118**
30.09.2014 · E. 2014/7600 · K. 2014/13777 . 2034, **2036**
02.10.2014 · E. 2014/5638 · K. 2014/13838 . 1780, **1784**
30.10.2014 · E. 2014/6821 · K. 2014/15247 . 1776, 1777, 1778, 1779, **1782**
18.11.2014 · E. 2014/14989 · K. 2014/16471 ..... 2138, **2147**
18.11.2014 · E. 2014/11770 · K. 2014/16470 ..... 2229, **2233**, 2242, **2250**
25.11.2014 · E. 2014/10191 · K. 2014/17016 ..... 1789, 1791, **1794**
25.11.2014 · E. 2014/9630 · K. 2014/17012 . 2091, 2094, 2095, **2098**
25.11.2014 · E. 2014/12032 · K. 2014/17015 ..... 2257, **2264**
04.12.2014 · E. 2014/10042 · K. 2014/17642 ..... 2255, 2257, **2264**
04.12.2014 · E. 2014/10841 · K. 2014/17646 ..... 3624, **3626**
08.12.2014 · E. 2014/11383 · K. 2014/17755 ..... 2110, **2117**
15.12.2014 · E. 2014/10605 · K. 2014/18253 ..... 1910, **1913**
22.12.2014 · E. 2014/17070 · K. 2014/18811 ..... 3389, 3392, **3393**
12.01.2015 · E. 2014/20480 · K. 2015/31 2146
20.01.2015 · E. 2014/11445 · K. 2015/769 .... 2008, **2014**
23.02.2015 · E. 2014/15221 · K. 2015/2614 . 3237, **3243**
23.02.2015 · E. 2014/22010 · K. 2015/2547 . 3913, 3922
03.03.2015 · E. 2014/14727 · K. 2015/3136 . 1780, **1783**
03.03.2015 · E. 2015/363 · K. 2015/3251 ..... 3477, **3479**
17.03.2015 · E. 2014/15450 · K. 2015/3699 . 3615
02.04.2015 · E. 2014/17405 · K. 2015/4947 . 2154, **2160**
06.04.2015 · E. 2014/13819 · K. 2015/5193 . 2096, **2102**
07.04.2015 · E. 2014/16607 · K. 2015/5445 . 3518, 3520, **3521**
27.04.2015 · E. 2014/18987 · K. 2015/6878 . 1790, **1793**
05.05.2015 · E. 2014/19328 · K. 2015/7578 . 2017, 2022, **2025**
05.05.2015 · E. 2014/19324 · K. 2015/7582 . 2094, 2096, **2099**
05.05.2015 · E. 2014/19323 · K. 2015/7581 . 2270, 2271, **2279**
12.05.2015 · E. 2014/15749 · K. 2015/8045 . 2096, **2101**
12.05.2015 · E. 2015/15 · K. 2015/8047 ..... **2179**, 2229, **2234**
25.05.2015 · E. 2014/19747 · K. 2015/8496 . 3990, 3992, **3994**
23.06.2015 · E. 2015/8549 · K. 2015/10986 . 2094, 2096, **2102**
01.07.2015 · E. 2014/21086 · K. 2015/11622 ..... 3284, **3287**
08.09.2015 · E. 2015/11497 · K. 2015/12162 ..... 3414, **3423**
14.09.2015 · E. 2015/282 · K. 2015/12568 .... 3492, **3495**, 3519, **3522**
16.09.2015 · E. 2014/17302 · K. 2015/12785 ..... 2036, **2040**

28.09.2015 · E. 2015/12334 · K. 2015/13144 ..... 3563, 3566, 3567, **3569**
06.10.2015 · E. 2015/12075 · K. 2015/13745 ..... 1908, 1910, **1913**, 1935, **1939**, **1951**, 1957, **1961**, 1968, **1970**
07.10.2015 · E. 2015/38 · K. 2015/13887 ..... 3373, **3378**
12.10.2015 · E. 2015/14336 · K. 2015/14218 ..... 3369, 3373, **3376**
20.10.2015 · E. 2015/13950 · K. 2015/14844 ..... 3284, **3287**
03.11.2015 · E. 2015/2512 · K. 2015/15730 . 2056, 2059, 2060, **2063**
03.11.2015 · E. 2015/2498 · K. 2015/15746 . 3258, 3259, **3262**
10.11.2015 · E. 2015/2510 · K. 2015/16201 . 2227, 2229, **2232**
11.11.2015 · E. 2015/18140 · K. 2015/16312 ..... 1977, **1980**
17.11.2015 · E. 2015/3182 · K. 2015/16603 . 1963, 1965, 1966, 1967, **1969**, 1977, **1986**
18.11.2015 · E. 2015/2281 · K. 2015/16766 . 3585, **3588**, 3611, 3614, 3615, **3616**
23.11.2015 · E. 2015/18479 · K. 2015/17022 ..... 1907, 1908, 1909, **1911**
25.11.2015 · E. 2015/3776 · K. 2015/17156 . 2136, 2138, **2146**
26.11.2015 · E. 2015/4097 · K. 2015/17257 . 3998, 4000, 4001, **4002**
01.12.2015 · E. 2015/4023 · K. 2015/17523 . 2059, 2061, **2067**
01.12.2015 · E. 2015/17534 · K. 2015/17572 ..... 3311, **3313**
01.12.2015 · E. 2015/4463 · K. 2015/17620 . 3429, **3434**
01.12.2015 · E. 2015/17335 · K. 2015/17564 3586
01.12.2015 · E. 2015/19320 · K. 2015/17563 3586
08.12.2015 · E. 2015/4746 · K. 2015/18041 . 2061, **2066**, 2213, 2215, **2220**
14.12.2015 · E. 2015/4788 · K. 2015/18439 . 1866, 1868, 1870, **1872**
14.12.2015 · E. 2015/5202 · K. 2015/18434 . 3758
11.01.2016 · E. 2015/5794 · K. 2016/139 ..... 3322, **3325**
26.01.2016 · E. 2015/21693 · K. 2016/1159 . 1967, **1970**
15.02.2016 · E. 2015/6718 · K. 2016/2486 .... 3716, **3719**
23.02.2016 · E. 2015/23096 · K. 2016/2954 . 2255, 2256, 2257, **2263**
25.02.2016 · E. 2015/7420 · K. 2016/3209 .... 3624, **3627**
01.03.2016 · E. 2015/8094 · K. 2016/3588 .... 2185, 2186, 2187, **2190**
08.03.2016 · E. 2015/8751 · K. 2016/4020 .... 2168, 2171, **2176**
23.03.2016 · E. 2015/8484 · K. 2016/4880 3615
29.03.2016 · E. 2016/3121 · K. 2016/5271 .... 1833, 1835, **1838**, 1898, **1903**
29.03.2016 · E. 2015/9434 · K. 2016/5188 .... 3676, 3678, **3680**
19.04.2016 · E. 2016/6095 · K. 2016/6227 .... 2007, **2013**
19.04.2016 · E. 2016/6449 · K. 2016/6201 .... 3284, **3286**
19.04.2016 · E. 2016/1399 · K. 2016/6204 .... 3721, 3723, 3724, **3725**
03.05.2016 · E. 2015/21503 · K. 2016/7173 . 4008, **4010**, 4022
10.05.2016 · E. 2015/11809 · K. 2016/7594 . 3293, **3295**, 3300, **3305**, 3372, **3378**
26.05.2016 · E. 2016/7692 · K. 2016/8514 .... 3414, **3423**, 3430
31.05.2016 · E. 2016/7135 · K. 2016/8730 .... 1908, 1909, **1912**
31.05.2016 · E. 2015/9705 · K. 2016/8710 .... 3725, **3726**
14.06.2016 · E. 2016/9524 · K. 2016/9547 .... 3531, **3537**, 3544
20.06.2016 · E. 2016/6467 · K. 2016/9883 .... 3530, 3531, **3537**, 3541, 3544, **3548**

Yargıtay (kapatılan) 19. Hukuk Dairesi

27.09.2011 · E. 2011/2066 · K. 2011/11477 . 3364, **3366**

Yargıtay 19. Ceza Dairesi

20.06.2016 · E. 2016/4638 · K. 2016/19908 . 2569, 2571, 2572, 2573, 2574, **2575**

Yargıtay 19. Hukuk Dairesi

05.02.2018 · E. 2016/14229 · K. 2018/404 .... 2623, **2627**
14.01.2019 · E. 2017/1912 · K. 2019/89 ..... 2601, 2603, 2604, 2605, **2610**, 2620, 2622, 2623, **2626**

Yargıtay (kapatılan) 20. Hukuk Dairesi

04.11.2008 · E. 2008/13360 · K. 2008/14422 ..... 3465, **3467**
05.02.2009 · E. 2008/18100 · K. 2009/1549 . 2769, **2775**
16.02.2009 · E. 2009/1440 · K. 2009/2497 .... 3463, 3465, **3467**

Yargıtay 20. Hukuk Dairesi

21.02.2008 · E. 2008/1337 · K. 2008/2678 .... 3715, **3719**
10.06.2014 · E. 2014/4652 · K. 2014/6349 .... 3332, **3336**, 3944
26.03.2015 · E. 2015/4001 · K. 2015/2136 ..... 903, 907, **910**, 922, 924, 1021, **1024**, 1031
06.05.2015 · E. 2015/2114 · K. 2015/3617 .... 3497, 3500, **3503**

14.05.2015 · E. 2015/5917 · K. 2015/4167 .... 2529, 2539
14.05.2015 · E. 2015/5022 · K. 2015/4258 .... 3937, **3940**
25.06.2015 · E. 2015/7912 · K. 2015/6463 .... 3454, **3458**
01.10.2015 · E. 2015/10327 · K. 2015/8246 . 3181, **3184**
01.10.2015 · E. 2015/4770 · K. 2015/8078 .... 3182, **3186**
15.10.2015 · E. 2015/9038 · K. 2015/9255 .... 3256, 3259, **3263**
22.10.2015 · E. 2015/9336 · K. 2015/9880 2625
03.12.2015 · E. 2015/14134 · K. 2015/12222 ..... 2651, **2655**
12.01.2016 · E. 2015/16312 · K. 2016/199 .... 3260, **3263**, 3272, **3277**
19.01.2016 · E. 2015/13480 · K. 2016/589 .... 2898, **2902**, 2919, **2926**
23.02.2016 · E. 2015/16860 · K. 2016/2158 . 3500, **3503**
29.02.2016 · E. 2016/93 · K. 2016/2424 ..... 2240, 2242, **2248**
05.04.2016 · E. 2016/3895 · K. 2016/4009 .... 2526, 2529, **2538**
13.06.2016 · E. 2016/4919 · K. 2016/6850 .... 2716, **2725**
03.10.2016 · E. 2016/8730 · K. 2016/8308 .... 1791, **1795**, 2198, 2199, 2200, 2201, **2205**, 2227, 2229, **2235**
04.10.2016 · E. 2016/8896 · K. 2016/8411 734
13.10.2016 · E. 2016/4718 · K. 2016/8953 2539
13.10.2016 · E. 2016/5937 · K. 2016/9031 ... **3185**
24.10.2016 · E. 2016/8985 · K. 2016/9464 .... 2529, 2538, 2539
12.12.2016 · E. 2016/11579 · K. 2016/11938 2539
26.01.2017 · E. 2016/14499 · K. 2017/525 150
31.01.2017 · E. 2016/14667 · K. 2017/664 .... 3346, **3349**
29.05.2017 · E. 2017/6570 · K. 2017/4683 .... 3501, **3506**
07.05.2018 · E. 2018/1869 · K. 2018/3522 734
07.05.2018 · E. 2018/2081 · K. 2018/3507 .... 2362, 2366
17.09.2018 · E. 2018/4375 · K. 2018/5675 .... 3700, **3703**
10.12.2018 · E. 2018/5762 · K. 2018/8070 .... 2198, 2199, 2200, **2204**
08.04.2019 · E. 2019/1092 · K. 2019/2422 .... 1787, 1789, 1790, **1792**
02.05.2019 · E. 2019/1253 · K. 2019/3058 .... 3259, **3262**
26.09.2019 · E. 2019/4550 · K. 2019/5243 .... 3715, **3718**
07.11.2019 · E. 2019/5229 · K. 2019/6370 .... 3272, **3276**
21.11.2019 · E. 2019/5097 · K. 2019/6820 .... 3964, **3968**
02.07.2020 · E. 2020/1997 · K. 2020/2364 .... 2806, **2814**

YARGITAY 21. HUKUK DAİRESİ

25.06.2019 · E. 2018/6371 · K. 2019/4728 .... 2299, 2301, 2302, 2303, 2304, **2310**, **2311**

YARGITAY 23. HUKUK DAİRESİ

26.10.2020 · E. 2017/947 · K. 2020/3231 ..... 4032, 4034, 4035, **4036**

BAŞVURULAN RESMÎ KAYNAKLAR

Mevzuat

- 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
- 818 sayılı (mülga) Borçlar Kanunu
- 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu
- 1086 sayılı (mülga) Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu
- 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu
- 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu
- 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu
- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
- 743 sayılı (mülga) Türk Kanunu Medenisi

Yasama belgeleri

- Türk Medenî Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 723 (21. Dönem).
- 743 Sayılı Türk Kanunu Medenisinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine… Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, TBMM S. Sayısı: 398 (18. Dönem).

Karar veri tabanları

- Adalet Bakanlığı Mevzuat ve İçtihat Bilgi Sistemi (mevzuat.adalet.gov.tr) — Yargıtay kararları
- Anayasa Mahkemesi Kararlar Bilgi Bankası (kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr) — norm denetimi ve bireysel başvuru kararları
- Mevzuat Bilgi Sistemi (mevzuat.gov.tr) — kanun metinleri

TÜRK MEDENİ KANUNU AİLE HUKUKU ŞERHİ

Türk Medeni Kanunu'nun aile hukukuna ayrılmış İkinci Kitabını (m. 118–494) madde madde inceleyen bu eser; her maddenin resmî metnini, TBMM'ye sunulan tasarının gerekçesini, 743 sayılı Türk Kanunu Medenisindeki karşılığını, fıkra fıkra açıklamasını ve Yargıtay ile Anayasa Mahkemesinin ilgili kararlarını bir arada sunmaktadır.

Kararlar resmî veri tabanlarındaki tam metinlerinden özetlenmiş, alıntılar karar metinlerinden aynen aktarılmıştır. Eserdeki her tespit, bir kanun hükmüne ya da künyesiyle gösterilen bir yargı kararına dayanmaktadır.

HER MADDEDE

- Resmî kanun metni
- 743 sayılı Kanun karşılığı ve değişiklik tarihçesi
- Künyeli Yargıtay ve Anayasa Mahkemesi kararları
- Uygulama tabloları, dikkat ve uygulama notları
- TBMM tasarı gerekçesi
- Fıkra fıkra, kenar numaralı açıklamalar
- Karar metninden aynen alıntılar ve değerlendirmeler
- Mahkeme ve tarih sırasıyla kararlar dizini

Av. Aydın AYDAR · Av. Murat AYDAR · Av. Eren AYDAR

avukataydinaydar.com